OSWALDI CROLLII
BASILICA CHYMICA,

Pluribus ſelectis & ſecretiſsimis propria manuali experientia approbatis deſcriptionibus, & uſu remediorum chymicorum ſelectiſſimorum aucta

à

JOHANNE HARTMANNO,
MEDICINÆ DOCTORE, ET QUONDAM CHYMIATRIÆ IN ACADEMIA MARPURGENSI PROFESSORE CELEBERRIMO, ET PRINCIPUM HASSIÆ ARCHIATRO.

Tomus II.

OSWALDI CROLLII
PRÆFATIO
ADMONITORIA
AD
LECTOREM
CANDIDUM,

In quâ, juxta Medicinæ Chymicæ comprobatam præſtantiam, & Hominis Microcoſmi excellentem dignitatem à pauciſſimis obſervatam, de utriuſque Philoſophiæ, GRATIÆ ſcilicet & NATURÆ Myſteriis profundiſſimis & reconditiſſimis agitur.

AUTOR AD ZOILUM.

Invide, quid laceras Chymicorum Diaperta?
Hac bona ſi non ſunt, tu meliora doce.

AD PIUM ET CANDIDUM LECTOREM, CHYMICÆ AC PHILOSOPHICÆ MEDICÆ STUDIOSUM,

OSWALDI CROLLII
ILLUSTRISSIMI PRINCIPIS, CHRISTIANI ANHALTINI MEDICI,

Præfatio Admonitoria.

Pſal. 145. ſect. 4. Matth. 5. ſect. 5. Strabo ait, tum demum mortales ſimiles Deo, cum beneſici fuerint. Matth. 5. Luc. 19.

QUAMVIS, benevole Lector, Romani Angeronam, Græci Harpocratem, Taciturnitatis nomine commendarint: omnes etiam antiqui Philoſophi ſecreta prophanare, Naturæque theſauros ſordidis, & nondum defæcatis hominibus temerè proſtituere, Actæonis exemplo graviter prohibuerint: Attamen cùm Pater noſter cœleſtis, nos omnes affluenter ſui donis præveniens, SOL ſit, omnibus æqualiter lucens (ſine reſpectu enim & invidia Bonis & Malis, Gratis, & Ingratis ſuam communicat lucem) meritò hunc, cojuatili eſſe debemus, imitari tenemur: iique omnium maximè, quos ſua gratioſa miſericordia, è tenebroſo Laborum Errorumque labyrintho & circumferentia ad manifeſtam Quietis & Veritatis ſemitam ac centrum deduxit. Ideò talentum mihi à Patre Luminum concreditum impia quadam taciturnitate in ſudario, diutius inhumana obruere invidia non viſum fuit: cum ingenuis animis Sapientiæ fores ſemper patere debeant, neque talibus Μουσῶν θύραι unquam conſpectæ fuerint ἄφθονοι. Benignum namque & humanitatis plenum officium eſt, erranti proximo, viæ præmonſtratorem ſe præbere facilem, non errantem verò, in via recta retinere. Quo nomine, amice Lector, ad Divinæ Majeſtatis & Liberalitatis (cujus inſtrumentum & calamum ſaltem me cunctarum ſuarum miſerationum & præſtitorum beneficiorum longè minorem, eſſe & opto & ſpero in hac evulgatione) laudem & gloriam: proximi etiam ſeu totius Reipublicæ Chymicæ commodum & incrementum, è cordis mei profundiſſimo ſcrinio, præſtantiſſima depromo hic tibi Arcana Spagyrica

Sſſer. Dona Dei creſcunt & augentur communicando.

Fuerunt etiam ex meo ſpontanea communica.

tione ab aliis quadã ex his pro Imperatore noſtro Rudolpho præparata.

(quorum præparatione poſt multiplices ſumptuum, temporis, & laborum errores, propria mea manuali experientia ſunt à me prius comprobatæ omnes) dualia in hunc uſque diem, ſimul & ſemel in publicum prodiiſſe, nec auditione accipere potui, nec è veterum intelligere monumentis. Alienum à me ſemper fuit, nugis & mendaciis, quorum ſeculum noſtrum (fæx & amurca mundi) admodum ferax eſt, Lectorem onerare: multò minus ingens volumen (qualia complura apud me diuturnis laboribus collecta latent) tædioſiſſimarum Receptarum formulis enmplere, quibus centonibus jam video Medicinæ Studioſos obrui & ita intricari, ut ipſi ferè ſub tam gravi Receptarum pondere corruant & moriantur. Quæ autem per annos ferè viginti in moleſtiis meis ac variæ fortunæ laborioſis peregrinationibus, per Galliam, Italiam, Germaniam, Hungariam, Poloniam, Bohemiam, à Chymiatris, maximè experientiæ doctrinæque viris, partim precibus, partim pretio & permutatione (ut taceam in praxi medica nutu Dei proprio ſtudio inventa mea, eaque non pauca) indefatigata diligentia, & curioſa exploratione adeptus ſum, utilitati privatæ communem præferens, charitate inſuper Chriſtiana miſeria & neceſſitate ægrotantium motus, pro mea in rempub. medicam fidelitate, prius Vulcani beneficio probatiſſima, oculatis, ut ita dicam, manibus aſpicere & contrectare volui, antequam illa emolumento publico à me donarentur, ut hoc pacto filii doctrinæ indagatores & amatores veritatis, quod ego magno meo malo didici, nunc optimo conſequantur compendio, videlicet non fallaces (ut hactenus in tanta impoſturarum fertilitate conqueſti ſunt) opiniones, ſed multis experimentis exploratam, diuque exoptatam veritatem. Et ſic quoque nonnulla confecto prius magni anni Platonici curriculo cum fœnore ad ſuos integra, & longe ſplendidiore ornatu veſtita revertuntur gratis, quàm ego eadem ab autoribus ſemilacera & pretio olim acceperam. Nam apud nonnullos, ad quos rumor multorum Arcanorum reconditorum me tædioſis itinerum difficultatibus & ſumptibus pellexerat, ipſa præſentia, ut ſæpe fieri ſolet, famam minuit: ita ut aut trita tunc mihi viderentur, quæ illi pro ſecretis oſtentabant: aut mutila & manca, quorum defectus erat ſupplendus è multis deſcriptionibus à me in unam redactis, comprobante nihilominus eandem prius proprio igni examine: permutatione etiam ipſis non damnoſa (ſecundum pervulgatam illam conſuetudinem Chymicam, καὶ δός τι, καὶ λαβέ τι) ſæpe à me ſtudia mea cum ipſis conferente, ovum in colloquio mutuo pro nuce accipiebant, quâ longis, operoſis & vanis laboribus fractâ, carioſum tandem reperi nucleum, aut nuclei loco cortices & ſiliquas obtinui: inde factum eſt, ut ſine Naturæ VULCANO, veriſſimo artium & myſteriorum à Poëtis decantato Inventore & Doctore, maxima pars illorum (pace tantorum virorum ſalva hoc dixerim) qui noſtra ætate, de ſecretioribus præparationibus Spagyricis ex aliorum relatu non ſua ſcripſerunt manuali experientia, hunc fructum Chymiæ ſtudioſis attulerint, ut plerumque poſt magnos in vanum locatos ſumptus tandem etiam cauſam ipſis perditi cum laboris, tum longiſſimi dederint temporis. Rem ita ſe habere fatebuntur mecum lubentes ij, qui meo exemplo & alieno damno non acquieſcentes, talia pyrotechniæ & Chymiæ miniſterio deinceps examinare, ſuoque periculo proprio cautiores fieri malint: Et ſicuti multa ſunt in dictis quæ non reperiuntur in factis, ita multa cadunt inter Theoriam & Praxin: Experietur, qui ſibi de alieno periculo cupit facere proprium & decipi ab his, qui ab aliis fuerunt decepti. Ideò in hoc ſtudio, non cuipiam ulterius habeatur fides, quàm quiſque propria ſua experientia palpando & videndo per debitum ignis falſum à vero dijudicandis examen comprobatum repererit. Et quia ſecundum Æſchylum ille demum reputatur prudens ὁ χρήσιμ' εἰδώς, οὐχ ὁ πόλλ' εἰδώς, malui pauciora & ſelectiora offerre, animo ſubinde revolvens illud Damaſceni: Medicamenta tibi pauca tenenda ſunt, quorum vires & operationes multoties es expertus: Nihilominus in hac paucitate tibi confidenter aſſeverare poſſum, in totius Naturæ majeſtate & penu (ſi univerſalem illam & celebratiſſimam Medicinam ab antiquiſſimis à condito mundo ſapientibus Philoſophis poſſeſſam, & ad miraculum uſque legitimis ſuis hæredibus decantatam excipias) vix latenter quieſcere, præcipuis his medicinæ ſecretioris Arcanis oblatis ſelectiora & efficaciora, οὐ γὰρ ἐν τῷ μεγάλῳ τὸ εὖ, ἀλλ' ἐν τῷ εὖ τὸ μέγα. Qui ſyncerius Philoſophiæ operam navando intima Naturæ penetralia præparationum piâ aſſiduitate, naturaliumque cauſarum diligenti contemplatione conjunctâ debite adierit, experientiæ inſuper labores & difficultates non recuſaverit, ea hoc Naturæ gremio revelato, manuariæ operationis, ſolertia (ſi gratia favoris Altiſſimi ipſi infuſa fuerit) proferet longe majora, quàm prima facie polliceri videntur. Quamvis autem vires ſingulis ordine aſſignatas, ego, à quo medicinam facio, non omnes expertus ſim, ſicuti ipſas opere ipſa præſtiti præparationes: attamen, quia potiſſimam partem uſu medico deprehendi veram, Spagyris in laboribus Chymicis provectis & exercitatis, filiis videlicet artis, terminorum ejus peritis ac veræ Philoſophiæ fontibus prolutis, qui de his ſolo etiam intuitu haud iniquam cenſuram ferre, facilique conjectura aſſequi poſſunt, (ejuſmodi enim & non duræ cervicis, obtuſique ingenii artificem hæ præparationes, nil cum Alchymiſtarum vulgo commune habentes, requirunt, ne indigniſſima calumnia τὰ τῶν τεχνιτῶν σφάλματα, τῆς τέχνης εἶναι νομίζωσι) illis inquam artibus ἐγχειρητικαῖς nullum erit dubium, quin & cæteræ vires ab expertiſſimis Chymiatris longo rerum uſu, certoque experimento comprobatæ, & nunc unâ operâ publicatæ, indubiè deſideratum præſtando effectum ſuo voto & avidæ expectationi ſatisfacturæ. Ideò veri & profundiores Medici, divino afflati ſpiritu, miſericordiâ Samaritanâ erga ægrotantem proximum, cujuſcunque ſortis & conditionis, moti, qui in timore DEI methodo convenienti & artificioſa his ſuis propria opera legitime, (niſi velint effectu deſiderato defraudari) non alienâ ut plerumque fieri ſolet ſophiſticè & fraudulenter præparatis utentur, experimento cognoſcent, adhuc longe majores efficacias, & virtutes inter madendum, ſi præſertim pro natura infirmi & judicio præſentis medici offerantur, quas ego hic aſſignare nec potui nec debui, ſicuti temporis filia DEI nutu docebit Veritas.

Quo plerumque majores Recepta, eò minores virtutes.

Benignum eſt, teſte Plinio in Epiſt ad Veſpaſianum, & plenum ingenui pudoris fateri per quos profecerimus.

Dictio aliorum

mentiris carere, in ſumptus opera perditas.

Vide Anaxagoram in ſuo libello ubi nõ largo- φῶν φωι- νῶν.

Fructus & ſumma utilitas laborem artificis tempuſque impenſum ſatis ſuperque compenſabit.

Qui propter intellectus inertiam ſuum deſiderium non obtinet, ignorantiæ & imperitiæ ſuæ culpâ, non naturæ defectui, nec mihi, ſed ſibi imputet.

Sed quibus me hoc publico promerito nunc fructibus objicio? Quid obſecro in hac judiciorum alea & diverſitate agendum? Quid in tanto carptorum peſſime vel optima arrodentium proventu faciendum? Scutum objiciam intrepidus, quo me tuear, ſynceritatis videlicet meæ beneque de Republ. Spagyrica merendi ſtudium: Hoc imperitorum ſuperba non timebit judicia, & omnia adverſariorum præviſa tela, Iracundiam puta, Maledictionem, Invidiam, Superciliosum contemptum veriſſimum Inſcitiæ teſtem, facillime retundet.

Ignorantiæ Superbia & Nequitia individuæ comites.

I. Inſurgent in me & iraſcentur graviter primò ſecretiores Philoſophi Hermetici, quibus potiora iſthæc arcana antea fuerunt ex parte perſpecta: con-

que-

querentes injuriam ſibi fieri, ſi illa, quæ ſummis ſtudiis & longo temporum intervallo conquiſita, altoque ſilentio hactenus compreſſa fuerunt, tam ſubitò lucem videant, & cum hominum vulgo communicentur: Fractorem me ſigilli Chymici vocabunt, quod, myſtico Pythagorico ſilentio non initiatus, & Hippocraticæ legis immemor τὰ ἱερὰ ἱεροῖς, Veritatem Chymicam, in umbrarum & Invidiæ carceribus hactenus detentam, liberaverim, liberatamque è vinculis foribus patefactis benignè communicaverim poſteritati. Verùm hi, quia veræ Sapientiæ hæredes, & Regni Philoſophici cives, clauſa invidiæ feneſtra, DEI & Proximi ſemper amantes ſunt, aut ſaltem eſſe debent, ſublato in altum capite & oculis Cabaliſticis, non ignorabunt in vera Cabala, Magia, & Woarchadumia longè potiores theſauros ſi hi Oratorii & Laboratorii beneficio, petendo videlicet, quærendo, & pulſando, indefeſſis laboribus & vigiliis eruendos repoſitos eſſe, à *GRATIÆ* & *NATURÆ* Lumine, Temporis tandem progreſſu, omnibus indifferenter manifeſtandos, ubi exacto prius *SANGUINEO FILII JUDICIO, PATRIS AQUEUM* indubitanter ſubſecuturo, in *TERTIO* demum SPIRITUS SANCTI ſeculo (olim per *IGNEM*, propter occulti manifeſtationem, renovando) *HELIAS* Artiſta *Reparator* omnium advenerit: Cuilibet enim Divinitatis Perſonæ, ſuum ſeculum eſſe deſtinatum, non obſcurè colligere eſt, è duodecim tripartiti Symboli Apoſtolici Articulis, totidem magni & unici Diei, hujus videlicet duraturi Mundi horis congruè correſpondentibus. Et ſic poſteritati gratæ, in Chymicis Lumine Naturali expertæ, & à DEO ad harum præparationem incitatæ (Scientiæ videlicet ac Sapientiæ hæredibus dilectis (præſentes has mecum nullo modo invidebunt micas: ab inexercitatis enim pigris ſeu ignaris contemptoribus Arcana hæc Chymica, ob manualis operationis ineptitudinem, bene intacta manebunt: ſicuti etiam a prophanis, pravis, & indignis, revelatorum myſteriorum Theologicorum Philoſophicis apto loco (ſermone brevi ſed ſufficienti his qui intellecturi ſunt) immixtorum, nullum erit ob ſpiritus Sapientiæ carentiam, ingeniorumque tarditatem comprehenſioni & præceptionis periculum.

Syracid. cap 43. ſect. 36. 37.
Zephan. c. 3. ſect. 5. Malach. 4. ſect. 5. 6. Zach 14. ſect. 9. Syrach. 48. ſect. 30. 31. 32.
Soli qui ſunt digni, illa vere intelligent, quibus videlicet Deus Rationem humanam per Menti illuminavit.

Spurii autem & Adulterini Theophraſtei (ſceleratiſſimum hominum genus) rabidiſſime meam ſynceritatem accenſare non deſinent, ægerrime ferentes, quod deinceps ſimulata ſua experientia, amicitia ficta, pietate fucata, pollicitationibus variis & vanis doloſe ſuas impoſturas venales, & magna pecunia redimendas, apud illos qui animum ad cavendum fallendumque minime inſtructum habent, circumferre non poſſint: Nec prout eſt quorundam de facie & veſtitu ſe non facile manifeſtantium artificioſa vafricies, dum ex aliorum congreſſu & colloquiis ſententias captando, ſibi deinceps ſuppreſſo benefactorum nomine eruditionis, ſapientiæ, prudentiæque famam apud Magnates aucupantur, & quæ ab aliis bonis viris, technarum multitudine, ſuis videlicet fallaciis ac verſipellis aſtutiæ fraudibus ac verſutiis expilicati ſunt, more ſuo ſolito pretio amplius diſtrahere, multò minus ementitas ſuas, ſine ulla veritatis ſcintillâ cacochymicas & ſophiſticas, litterâ longa dignas artes, pompoſa ſpecie vendere, quòd hac vice Phariſaicam pellem, vulpinum ac maledicum animum tegentem, (quo malitiosè innocentes virtute ſua & inculpata vitâ viros integerrimos, peſſimi illi ad arrugias condemnandi impoſtores, perfidi ac ſceleratæ linguæ famicidæ, quorum etiam umbra nocet, non ſolùm mendaciter inſectari, verum etiam honeſtum laudabileque eorum nomen in odium, & periculum vocare conſueverunt) ſibi detractam animadvertent. Natio hæc prava & adultera, cui decipere dulce eſt, mavult eſſe famæ magnæ, quam bonæ, & plerumque quia virtutibus nequeunt, ſceleribus innoteſcere volunt. Ideò his à cœtu omnium verè Philoſophantium in perpetuum excommunicatis impoſtoribus, myſteriorum DEI, ſecretorumque Naturæ ignaris & indignis (propter quos laudatiſſimum & honoratiſſimum veræ ac inclytæ Alchymiæ nomen, non ſolum apud rude vulgus, verùm etiam apud Literatos, qui tamen ex ſua ignorantia aliorum ſcientiam metiuntur, infame ac odioſum immeritò evaſit) diſplicuiſſe, verè laudari eſt. Quid enim poteſt contingere illuſtrius, quam ab illis perditiſſimis agyrtis & ſeplaſiariis ad hatam potius quam ad Aram Spagyricam idoneis vituperari, quorum laus ſæpè ſuſpendio digna, & à quibus nonnulli optimi & doctiſſimi quique ſemper odio ſunt habiti?

Idcò nemo temerariò ſe oſtendat judici ante veritatis cauſa agnitionem ſententiam ſuam proferendo.
II. Tales ſunt ac benefactorum calumnia quærunt ingenue laudem.
Non artis hæc, ſed hominũ arte abutentiũ ſunt vitia.

Galeniſtarum verò pars ſyncerior & ſubtilior, Nicodemiana, ingenio mitiore, quæ propter metum & excommunicationem Rabbinorum quorundam Athenienſium, veritatem publicè profiteri, hactenus nondum auſa eſt, lucem hanc diutiſſimè exoptatam, obvus ulnis excipiet avidiſſimè, abſit tamen omen, quod haud vano mentis augurio præſentio, ne poſt plenariam iſtorum perceptionem *Invidia* hinc certò ſuboritura doleat hæc uſui publico communia facta: ita ut poſtea iidem ſimulato contemptu, illa fervidius carpant: vel ut aliquando plus ſapere videantur, contractis ſuperciliis, ac conſcriſpatis naribus eadem (ſuis tamen uſibus, ſed ſine DEI benedictione, clanculum reſervata) frigidiuſcule commendent. At cum Invidiæ ſtimulis ſemper vulnerata conſpiciatur virtus, ac proficientium & Reipubl. ſtudentium comes ſit Invidia: imò ne Jupiter quidem, ſeu pluat, ſeu ſerenus ſit, omnibus placeat, & difficillimum ſit ingrato mundo operam gratam præſtare poſſe, miſericordia potius quàm ira hi digni ſunt, donec aliquando ex invidiæ ſuæ Purgatorio cruciante, ſponte ſe liberent.

Ubi invidia & odiũ in conſilio eſt, cæcum eſt ibi judicium.
Omnibus placere non ſtudeo, cum nec omnes mihi placeant.

Pars verò craſſior & fæculentior, quæ veritate relicta, comitem ſibi errorem adjunxit, omnis humanitatis & veræ Philoſophicæ literaturæ planè rudis & expers, omnium maximè ludibrijs ſuperciliosis hanc meam erga Rempublicam laceſſet benevolentiam. Verùm enimverò, cùm ſecundum Comicum his maleferiatis Miſochymicis & Miſoſophis in ignorantia ſua ſepultis, nil quicquam injuſtius: horum inſuper demerſæ in cœno & pulvere ſcholaſtico mentes nil ſublime ſuſpicere poſſint, imò veteri ſenii & craſſæ ſuæ inſcitiæ immori malunt quàm ut diſcipuli habeantur eorum, in quos ſibi docendo imperium arrogarunt: nemini mirum videatur, ſi hi inſolentes & manifeſti Naturæ ſecretorum contemptores, elato ſupercilio, audito ſolo *Chymiæ* Nomine inhorreſcentes, hanc uſque diviniſſimam hanc artem ſine omni rubore, ſtulta ac barbara quadam arrogantia improbando ridere, omni conviciorum genere impudenter proſcindere, & inſtar canum, ignota allatrantium, ſtomacho ſe inſectari ac indigne lacerare, non ſunt veriti, quam tamen ne à limine quidem ſalutarunt unquam: tum quod Divinæ Sapientiæ exortes pro ſatua mentis inſcitia, ambitioſaque ſtultitia, nulla habent arma alia, quibus contra Veritatem dimicent, ac margaritas projectas conculcent, quàm Dux illorum illis ſuppeditavit *Binarius* ille Calumniator: tum etiam quod iracundiæ ſeu rabiei Cyclopicæ in Anticyram deportandæ cauſam non habeant aliam, quam (ut ipſimet & publicè & privatim fatentur: legitimæ præparationis ignorationem. At cùm ignoti nulla

Alchymia duplex; Naturalis à filiis Artis in magno pretio habita. Sophiſtica ab iiſdem ſummopere deteſtata.

cupido, & de ignotis tanquam de rectè cognitis ſtatuere, non ineptum modò, ſed ne à turpitudine ſit alienum, quomodo quæſo ejuſmodi Doctores ſcholares ob intellectus inopiam Sanctuarium Naturæ nunquam ingreſſi, hominum non vulgarium non vulgaria ſtudia condemnare vel audent, vel ſaltem jure poſſunt? Et cur Philoſophiæ & Medicinæ Titulos & Honores injuſte uſurpant, & Nominis ſui ſtipendia impetrant publica, ſi præclara illa opera, in quibus univerſa Naturæ poteſtas viget, veritate tandem convicti & compulſi, ceu miracula Magica cum plebejis admirentur? Nec tamen ceſſant condemnare multos famoſiſſimos ſeculi noſtri etiam literatiſſimis viris comparandos Medicos, totius vitæ decurſu in artis operibus verſatos, & Arcanorum Naturæ peritiſſimos viros, quod (quamvis in utraque Medicina & veteri & nova, tam è lectione probatiſſimorum Autorum, quàm ab ipſa Luminis Naturæ vulgaribus Medicis planè incogniti experientia ſufficienter inſtructi) vaniſſimos illos mundi Honores, & Doctoratus, ut vocant Autoritates, & Titulos (quibus nec Hippocratem nec Galenum, nec ullos illorum coætaneos, licet authenticos eorum judicio, Medicos præditos aut gloriatos legimus) propter ſuas Rationes non expetant, potiſſimum ne manifeſta a veritate ſepoſita in Ethnicos Deorum Scholaſticorum errores jurare, ipſiſque immori Academico aſtringantur juramento. Et hi quidem perſonati Tituli, etſi olim inſtituto laudabili virtutis calcar, & eruditionis præmium demeritum erant, hodie tamen in facultate præſertim medica, multis indigniſſimis, aut prece aut * pretio conferuntur (non loquor de illis, qui doctrinæ meritis Gradus ſui juſtos Titulos laureaſque aſſequuntur) qui poſtquam primo biennio ſeu triennio ſtudiorum ſuorum documenta daturi, figulinam in jactura vaſis adeò nobilis experti ſunt, procedendo ſecundùm ſuam methodum omnia errata excuſantem, ſive vivat, ſive moriatur æger, demum anno quarto, quinto, & ſequentibus eruditionis in Medico requiſitæ inſufficientiam & inopiam, proprio etiam nominis dedecore, & conſcientiæ remorſu animadvertunt: Et tunc meritò dubitare deberent, num etiam Galeni Theoremata nobis non minus, ut ſcribit, quàm urſis & apris deſtinata, ejuſque medicinæ Methodi, nulla antiquitatis autoritate ſtabilitæ, quibus noſtrum triumphat ſeculum, bonum haberent, fundamentum, quia finem ſuo principio in magnis morborum curationibus non re pondere oculariter convincuntur. Dum autem aliorum bonorum virorum literas pro nihilo ducunt, neſcientes Artem Medicam ita immenſam & amplam eſſe, ut præclarè nobiſcum agi exiſtimare debeamus, ſi vel in primo ſenectutis limine hanc ipſam quod ſatis ſit, fuerimus aſſecuti. quamvis ex laboribus & aliorum obſervationibus ſuæ ſocordiæ & pigritiæ, nil ulterius diſcendi argumentum ſumant, tandem tamen depoſita ſua pertinaci arrogantia, qua ſe longè eruditiores viros, laudi & vanæ gloriæ non ſtudentes, ſuperciliosè deprimere nituntur, à calce ad carceres revocari, & ipſos Naturæ non Doctores aut Magiſtros, ſed Diſcipulos & Miniſtros renaſci oportet, ſi modò ſuam ſtationem deinceps cum laude & honore tueri, & inſcitiæ ac avaritiæ infames exprobrationes apud plebem devitare velint. Quam multi mihi ex iſto grege clanculum conqueſti ſunt, quorum tecta jam nive erant cooperta, qui meliorem vitæ partem ferè in vulgaribus ſcholaſticarum vanitatum vanitatibus, & ad medendum nil planè facientibus opinationibus Medicis ſine ullo fructu infelici pertinacia traduxerunt, ὄψιμοι μαθόντες μετανοήσαντες,

Iohan. 5. ſect. 44. Vide Paracelſum tom. 5. in fragmentis medicis. f. 167. 168. Impera Tyrannus, caperunt tenere ad præſumtos quoſdam ſtudioſorum ingenia & imitandis diſcipulis adimere libertatē indaganda & ſequenda veritatis. Fit hoc mediante pecunia & gratia, non ſcientia. Error ejuſmodi Medicorum terrâ tegitur, ut dicit Socrates de temerariis Medicis cũ corio humano, ſeu verius Dei imagine impunè ludentibus, & cũ anima ſua detrimento necnō commeterum ergomentibus. Solus Deus eſt Naturæ Dominus & Magiſter: Gradus autem ſeu Titulus, licet majorē in mundo autoritatē ac nominis exiſtimationem ob

οἱ δ' ὀλίγον πρόφρονες, οὐδὲ πολλὰ δεσπότας ἀργολιῶν): quod agnitæ veritatis dulcedine allecti, poſt tam longas deviationes & ſeram ſeriamque errorum, fatuitatum & ſtolidarum perſuaſionum cognitionem ac confeſſionem ſalubri adhibita pœnitentia, depoſitis prius ſcientiarum impedimentis, *Opinione* videlicet & *Faſtu*, veluti poſtliminio non erubuerint, in ipſo ſenio (quia pulchrum, ſenem Sapientiæ ſtudere, & cum Diogene in ſtadio currente curſum non remittere) prudentia ſerpentis imitatione ſenectam deponere, ac novâ aſſumtâ pelle, hujus artis Chymicæ eſſe diſcipulos, ſuuſque in poſterum dies cum Arcanis & in DEO & in Natura conſumere: ac juxta magnum librum *GRATIÆ* (unde Animæ noſtræ ſalus æterna) etiam alterum *NATURÆ* arcana tractans, ad ſalutem corporis ſpectantis, exquiſitius eſtimari, nec præcipuos Naturæ theſauros, in quibus graviſſimorum morborum medicinæ ab Altiſſimo collocatæ ſunt, intactos relinquere. Ne autem in mortuis ſuperficierum umbris, ſeu externis Qualitatibus Galenicis errore infelici morerentur & ſepelirentur, ſuæ ſenectuti πολυτήριον & Naturæ Fanum, ceu monumentum quoddam honoratiſſimum extruxerunt: E quo juxta Creatoris luculentiorem cognitionem (ad quam tam per ſedulam operum DEI ſcrutationem & admirationem, quàm per Creaturarum ſeu naturalium rerum laborioſam examinationem & ſequeſtrationem Philoſophicam pervenerunt) hunc etiam eximium laborum ſuorum, vigiliarum, temporis & ſumptuum ſunt conſecuti fructum: ut cùm deinceps ceu multa experientia confirmati medici, ad ægrotorum lectulos vocarentur, ubi non πολυγλωττία medici ad diſputandum, ſed ejuſdem πολυπραξία ad curandum conducitur, non amplius opus fuerit conari in arte, quod deſideratur externis reſarcire illecebris: numeroſa videlicet officiorum multitudine, ſubterfugia quærere, & molliendo ſermones ſuos inſcitiæ parrocinio, ut ſuperciliorum medicorum vulgus, (lautiores ſaltem ægrotantes infamis lucri cauſa, anguſtioris fortunæ ruſticellis ut vocant neglectis, ambiens) difficultate primorum & præcipuorum officiorum perterritum facere conſuevit. Ex hac vulgi farina ſeu furfure, aliquorum inſuper ea eſt perverſitas & malitia, ut Carbonariorum (quos ita vocant) medicorum inventa & Arcana medica, doloſa diſcendi cupiditate clàm captata, quibus cum ſucceſſu atque emolumento uti ſe poſſe animadvertunt, tumidis verbis annihilent, rejiciant & damnent, & vulgò tanquam venena prohibeant: ipſi verò interim debitas autoris laudes ſibi ipſis vendicant, mendaci ac inverſo furto, artium inventores & benefactores ſuos demeritis ſpoliant honoribus, ut medicamentis his technis acquiſitis pro ſuis eò commodius & majori cum oſtentatione uti poſſint. Ex his ſanè laureatis Apuleis, ſive leonum ſive vulpium pellibus indutis, ad Balnea Dianæ aditus non ſolùm præcludi debebat, Pythagora ipſo vetante cibos in ſcaphium ponendos eſſe: verum etiam in hortum Chymicum iiſdem ruditer irruentibus, ſelectiſſimas has præberi non conveniebat Lactucas, cum ipſis Tribuli & Cardui ſufficerent: Attamen cum ſtultorum & improborum calumniæ, ſecundum ſapientum virorum judicium, magno animo parvi faciendæ ſint, & olla fervens muſcarum inſeſſum non formidet, meliora me quoque ſperare juberent quorundam voluntates humaniores & faciliores redditæ, ac Cenſurarum violentiæ (iniquo veritatis odio depoſito mitigatæ, quibus vulgo & magnatibus inviſa & ſuſpecta reddere talia DEI dona conati ſunt: nolui bonos & immeritos experiri damnum ingratitudini ſordidæ alioquin debitum:

verè ſapientum ... ſapientum tamen & doctiorum efficit unionem. Dedi ſeniû deliramenta. Mundus regitur opinionibus. Deus eſt primus liber ad vitā æternã ex DEO etiam vera Regula. Firmamentum ſeu Cœlum cum inclusis ſecundus eſt liber Naturalis ad quem mortalem ex Aſtro etiam Phyſica ſcientia haurienda. Beatitudo præſentis vitæ conſiſtit in cognitione Naturæ, ideo poſt æternã in rebus temporalibus ſummum eſt inveſtigatio ſecretorum Naturæ. Ejuſmodi Medicorum cum inſignibus Terrent Lumina Magiſtrum non pareat. Vide Agrippam lib. 4. epiſt. 6. Mundani Medici omnia pecunia & honoris propter deſiderio faciunt, ſint tamen Fratres Medicorum non ſemper vitæ commendatione contraſunt, ſed manifeſtatio ſecretorum Naturæ & Amoris Medici in proximum agrotanti. Paucorum culpa in multitudi-

nis non debet redundare detrimentum.

bitum: nec indignitate quorundam veræ & antiquæ Medicinæ ſectatoribus benignos hos occludere ſontes, qui & veterum doctrinam medicam exactè judicio perpenſam, quotidie ad incudem revocant, & tempeſtiva ab erroribus pœnitentia deſiſtentes, Paracelſo etiam (invidia & maledicentia fugata) ſuum, quem in practica & præparationibus meretur locum, relinqnunt.

Quamvis autem accuſationum copia ſæpe judicibus faſtidioſa & ſuſpecta extitit, tamen propter mundi injuſtitiam iſthæc, hoc loco & his temporibus, ubi iniquitas abundaret, & multorum charitas, quam in Chriſtianis pectoribus erga fratres ardere æquiſſimum erat, reſrigeſcere cœpit, commemorata, nullo modo ſuperflua & parerga cenſeri debent: neque verò Medicos pia doctrina præditos ſermo hic offendet, quem de ſolis ſuperbiæ, & invidiæ, & Ignorantiæ mancipiis, Chymicæ Veritati contra conſcientiam in DEI & Naturæ contumeliam, Reipublicæque detrimentum reluctantibus, hîc dictum volo. Antequam verò ipſam Remediorum deſcriptionem aggrediar, operæ pretium me non exiguum allaturum confido, ſi prius DEI ſummi auxilio fretus in hac Præfatione Admonitoria quædam pertractem, quæ à Philoſophico Medico, ſummo mentis apice & diligentiſſima indagine ſunt perluſtranda.

Et primò; Quænam ſit illa Medicina, ægritudines à corporibus humanis expellens, à pauciſſimis Medicis hactenus cognita & obſervata: cui addita eſt abſoluta Elementorum & Hominis Microcoſmi deſcriptio Philoſophica, oblivionis ferè Ignorantia matris caligine obſita & involuta.

Secundò, ubinam illa Vera Medicina lateat.

Tertiò, quod corticibus tecta beneficio Vulcani eruenda, & debito artificio præparanda ſit.

Quartò, qua virtute & quo modo in corpus humanum illa agat, & morbos expellat.

Quintò, qualem miniſtrum requirat Medicum.

Sextò, de antiquiſſimorum Philoſophorum Medicina univerſali & ſumma à multis decantatâ, à pauciſſimis non dico poſſeſſa, ſed nec viſa, nec credita, Coronidis & Epilogi loco aliquid, in proclamatæ Veritatis ſubſidium, agetur.

I.

DE VERA MEDICINA.

Tract. c. 94. fol. 20 cap. 37. fol. 26 Vide Labyrinthum medicorũ apud Paracelſum.

VEra Medicina, de qua, implorata prius divini auxilii aſſiſtentia, hic agere decrevimus, merum eſt DEI Altiſſimi donum: non ab Ethnicis, ſed à ſupremæ univerſitatis unico Rectore, ſolo videlicet Deo, dierum Antiquiſſimo, & errare neſcio, Luminum Patre, petenda & diſcenda. Ideò non ex Creaturis, ſed ex Deo diſcenda eſt ſapientia, qui omnium Arcanorum conditor ſolus ſcit, quas proprietates cuique creato indidit: Nunquam enim à mortali præceptore aut litera mortua, tam rectè & commodè diſcitur, quàm ab eo, qui omnium rerum eſt perfectus artifex, ſicuti eſt ipſe Creator ſublimis & glorioſus Deus, à quo ad nos profluit, non aliter atque à radiis ſolaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit: Quid enim habet Homo, quod non supernè accepit? Omnes per retrogreſſionem diſcunt à primo, & hic à Deo, qui ei ſcientiam creavit: Medicus naſci debet è Lumine Gratiæ & Naturæ ab interno & inviſibili Homine, interno Angelo, Luce Naturæ, quæ inſtar veri Doctoris homines inſtruit: prout Spiritus Sanctus Apoſtolos linguis igneis inſtruxit: Exercendo confirmatur illa, & in lucem producitur, non ſtabilitur Humana, ſed DEI & Naturæ inſtitutione: Fundata enim eſt non ſupra figmenta Humana, ſed ſupra Naturam, quam

Matth. 18. Ioh. 6. Pſal. 58.

Fruſtra enim docet præceptor diſcipulũ, qui ad artem non eſt natus ex Aſtris. Medicina eſt gratia

Deus ſancto ſuo digito ſublunaribus præcipuè verò Metallis perfectis impreſſit, ideò verum ejus Fundamentum Deus eſt. Medicina ergo nihil aliud eſt, quàm creata & incarnata miſericordia à patre cœleſti, egentibus & ærumnoſis mortalibus erogata, ut patiens ægrotus ſenſibiliter videat, & caperatur benignum erga ſe in afflictionibus ſuis Creatoris ſui amorem, miſericordiam, & auxilium, ſicque Deus in ſuis mirabilibus glorificetur. Hæc autem vera Medicina ceu Munia naturalis & Naturæ nucleus in vitali Sulphure continetur, totius Naturæ theſauro: & fundatur in Balſamo Vegetabilium, Mineralium & Animalium, cui omnium actionum in Natura principium acceptum referimus: Illius poteſtate unica, omnes omnium morborum curationes abſolvi poſſunt, ſi (ut paulo poſt dicetur) debitè præparata, & ab omnibus impuritatibus ſeparata, legitimaque methodo convenienter, imbecilli, languenti & proſtratæ Naturæ Humanæ à pio docto adminiſtretur Medico. Hujus Medicinæ Fundamentum eſt, quantum minor Mundus id eſt Homo cum majore & externo conveniat Mundo: ſicuti per Aſtronomiam & Philoſophiam duos globos ſuperiorem & inferiorem explicantem abundè edocemur. Philoſophia enim docet vires & proprietates Terræ & Aquæ, ſicuti Aſtronomia Firmamenti & Aeris. Philoſophia & Aſtronomia faciunt internum & perfectum Philoſophum non ſolum in Macrocoſmo, verum etiam in Microcoſmo. Neceſſe igitur Macrocoſmi tanquam parentis diſpoſitionem Microcoſmo filio ſcilicet accommodare, & Mundanam Anatomiam cum Microcoſmi Anatomia debitè conferre. Exterior mundus eſt Theorica Anatomia, ſpeculum in quo minor mundus id eſt Homo videtur, ſiquidem ex ipſo Hominem mirabilis & præcellentis ſuæ ſtructuræ & creationis, quantum medico neceſſaria eſt, comprehendi non poteſt. Conveniunt autem non formâ externâ, aut corporal. ſubſtantiâ, ſed in omnibus viribus & virtutibus prout magnus mundus eſt, ita quoque parvus, in eſſentiâ & internâ formâ plenè unum & idem ſunt, forma ſaltem externa diſcernit Mundum & Hominem. Id nobis evidentiſſime palàm facit naturæ lumen, quod nihil aliud eſt, quàm illius mundi viſibilis cum corpore microcoſmico divina quædam analogia: Quidquid enim inviſibile in Homine latet, hoc in Anatomiâ viſibili totius univerſi manifeſtatur, quia Natura microcoſmica in Microcoſmo, & inviſibilis & incomprehenſibilis: Ideò in magni mundi Anatomia viſibili & comprehenſibili, utpote in ſuo patente omnia manifeſtantur: Parentes Hominis Cœlum & Terra, è quibus ultimo Homo creatus, & qui parentes novit, & anatomiſat, ille Hominis filii, Creaturæ videlicet perfectiſſimæ cognitionem veram in omnibus ſuis proprietatibus aſſecutus eſt, quia in ipſo ut Centro omnia totius univerſi confluunt: & ipſius Anatomia in ſua Natura eſt Anatomia totius univerſi. Externus mundus eſt figura Hominis, & Homo eſt mundus abſconditus, quia viſibilia in ipſo ſunt inviſibilia, & ubi fiunt viſibilia, tunc morbi ſunt, non ſanitates, ſiquidem eſt microcoſmus, non mundus: Et hæc eſt vera cognitio, ut Homo microcoſmicè, viſibiliter & inviſibiliter ſeu magicè cognoſcatur. Ex utriusque Microcoſmi & Macrocoſmi Anatomiâ verâ atque ſolidâ, cujusque ſani & perfecti medici excreſcit eruditio, cui demum tutò veluti ſacræ cuidam anchoræ inniti poteſt: Conſiderando omnium morborum originem, apparebit Naturam tam Macrocoſmi quàm Microcoſmi eſſe medicinam, morbum, & ſui ipſius medicum: Medicus ex Natura, neceſſe eſt ut creſcat, quæ in ipſo, ab ipſo, ex ipſo nil eſt, niſi ex Naturâ,

data à Deo, cujus fundamentum non ſunt Academici libri, ſed inviſibilis miſericordia DEI & Domini: Illa inſuper ſcripta quæ vero fundamento ac experientia innituntur. Hæc Eſſentia medica vocatur in medicina aurum. Medicina à Deo illuminante mirabiliter libro Naturæ, id eſt Cœlo & Terra inſcripta, ibi per Chiromantiam & Phyſiognomoniam legenda & inveſtiganda.

Sine cognitione Luminis Naturæ ſeu majoris Mundi nullus Medicus poteſt habere exactam morborum & Microcoſmi cognitionem. Macrocoſmus eſt Theoria & ſpeculum Hominis Microcoſmi. Finis Philoſophiæ & Aſtronomiæ eſt Homo.

Natura inſtruit Medicum non Homo. Et quia Hominis Materia eſt Extractum quatuor Elementorum, oportet ut in ſe habeat familiaritatem cum omnibus Elementis & ſuis fructibus: imò absque illis vivere non poteſt. Quis enim mortalium Aëre, Terra, Aqua & Igne aut fructibus illorum poteſt carere? Deus enim Elementa creavit, propter ſuos fructus, ut hominem nutriendo & medicando ſuſtentent. Omnia ergo Elementa externa præfigurant totum hominem, & illis cognitis, cognoſcitur Microcoſmus, ſunt enim ſimilia, & ſunt Microcoſmus, & in quatuor Elementis eſt una Anatomia, eſſentia, materia, nullum aliud diſcrimen præter formam: Sic in rerum Natura eſt ignis, Aër, Aqua Terreſtris: rurſus Aqua, Terra Cœleſtis: ſimiliter Terrena, Ignea, Aërea Aqua, poſtremò Aëreus Ignis, Aqua, Aerea & Terra Aerea. Ita quatuor Mercurii genera, & quatuor genera Metallorum, Nix quadruplex, Amethyſti & gemmæ quadruplices cujuscunque ſemper ſunt quatuor, unum in Firmamento ſeu Elemento cœleſti: alterum in Aëre: tertium in Aqua: quartum in Terra: ita Homo quadruplex: Deus enim longè mirabilior in ſuis operibus inviſibilibus, quàm viſibilibus, teſte Paracelſo, creavit in omnibus quatuor Elementis ad evitandum vacuum Creaturas vivas, inanimatas, (videlicet ſine Anima intellectuali) quadruplices ſcilicet Elementorum incolas, ab Hominibus ad imaginem DEI creatis, intellectu, ſapientia, artibus, operationibus & manſionibus diſcrepantes. Aquæ ſunt Nymphæ, Uodenæ, Meloſynæ, & harum monſtra ſeu ſpuriæ Sirenes Aquæ innatantes. Terræ ſunt Gnomi, Lemures, Sylphes, Montani, Zoonetti, quorum monſtra ſunt Pygmæi. Aëris ſeu noſtri mundi aërei ſunt umbratiles, Sylveſtres, Satyri, horum monſtra ſunt Gigantes. Ignis ſeu Firmamenti ſunt Vulcanales, Penuates, Salamandræ, Superi, quorum monſtra ſunt Zundel, ut taceam Flagas, quas in multa millia genere diviſas Theophraſtus Animæ Macrocoſmi incorporatas, in ſuis ſcriptis aſſerit. Sic etiam Quadruples Medicina: exempli gratia, COR Macrocoſmicum Igneum, Aëreum, Aqueum, Terreum, CORDI Microcoſmico Hominis in omnibus correſpondens: in Homine enim ſunt omnia unius operationis: ſic etiam de reliquis membris corporis intelligendum: ſemper enim Microcoſmi filii membra, quadruplicibus membris Macrocoſmi parentis correſpondere debent: Ita deprehendemus, quemlibet morbum & medicinam ejusdem eſſe Phyſiognomoniæ, Chyromantiæ & Anatomiæ: Qui hujus Fundamenti intellectu caret, non poteſt eſſe probatus medicus: Sic etiam è Veterum ſcriptis compertum habemus inter Aſtrologos & Chymiologos non modicam eſſe cognationem: Cœleſtis enim Aſtronomia inferioris eſt quaſi parens & Magiſtra, quandoquidem eſt utrisque ſuum Cœlum, ſuus Sol, ſua Luna, ſui alii Planetæ, & ſuæ ſtellæ: ita tamen ut Aſtrologia rerum ſuperiorum, Chymiologia rerum inferiorum rationem habeat. Quicunque è nigris illis Philoſophis divina gratia fulti MENTEM conſecuti ſunt, artificioſaque Analogiâ corporum proprietates in ſuperiori globo animadverſas Aſtris & corporibus inferioris globi legitimè accommodare poterunt, omnes difficultates Philoſophicas, ænigmatica obſcuritate involutas, compendioſa facilitate veriſſime aperient, & ad Indos vel Americos non ſibi Philoſophandi gratia deinceps peregrinandum eſſe fatebuntur. Providentiâ enim & bonitate Creatoris factum eſt, ut inviſibilia reliquorum Elementorum Aſtra, in ſupremo Elemento viſibili ſpecie repræſentarentur, motuumque leges, & temporum prædeſtinationes clarè explicarent, quamvis nil ſit in univerſa inferioris Naturæ Familia, quod non innatis Aſtris, totam Aſtronomiam officiis prædeſtinatis accommodatam abſolvere poſſit: ſic Æſtatis, Hyemis, Veris, Autumni ſydera, ut doctè P. Severinus Danus * annotat; in Terra continentur, in Aqua, Aëre, quæ niſi conſpirarent cum Aſtris Firmamenti (cui ſoli è vulgaribus Philoſophis plurimi errore infelici totam Aſtronomiam aſcripſerunt) ſteriles Cœleſtium utique accuſaremus impreſſiones in annonæ difficultate. Cœlum namque duplex eſt: Externum, ut omnia corpora Aſtrorum in Cœlo Firmamenti; & Internum, quod eſt Aſtrum ſeu corpus inviſibile ac inſenſibile in omnibus cœli ſtellis: Iſtud corpus Aſtrorum inviſibile ac inſenſibile eſt Spiritus Mundi, ſeu Naturæ, ut vocat Paracelſus, Hylech, diffuſus in omnia Aſtra, ſeu potius ipſe eſt omnia Aſtra: Et ſicuti iſte Hylech in magno mundo omnia Aſtra particulariter continet: ita quoque internum Hominis cœlum, quod eſt Spiritus Olympicus, omnia Aſtra particulariter complectitur. Atque ſic Homo inviſibilis eſt omnia Aſtra non tantum, ſed unum & idem prorſus cum Spiritu mundi, ſicuti albedo in nive. Quemadmodum omnia ab intra ſcaturiunt & procedunt ab inviſibilibus, & occultis, ſic etiam viſibiles corporales ſubſtantiæ veniunt ex incorporalibus, ſpiritualibus, ex Aſtris, & ſunt corpora Aſtrorum, & manent in Aſtris: unum in alio. Hinc ſequitur, quod non ſolùm omnia viventia, ſed etiam omnia creſcentia, imò lapides & metalla, & quæcunque in univerſa rerum Natura exiſtunt, ſpiritu ſydereo ſunt prædita, qui vocatur Cœlum ſeu Aſtrum, Faber occultus, à quo omnis Rerum procedit Formatio, Figura, & color. Ab hoc proprio & interno Aſtro (quod Paracelſus vocat Ens ſeminis & virtutis) Sole videlicet microcoſmi, generatur, producitur, pingitur, formatur, & regitur etiam Homo. Quando autem dicimus, omnem Formam Rerum fieri ab Aſtris, non intelligendum eſt id de Cœli Carbonibus viſibilibus, nec etiam de inviſibili corpore Aſtrorum in Firmamento, ſed de cujuslibet rei proprio Aſtro: Ideò ſuperius Firmamentum in inferius ſpecificatum non virtutes vel arcana infundit, ut falſa Philoſophia opinatur ſtellas Firmamenti influere virtutes herbis, arboribus, minimè gemmis: Quodlibet creſcens & vivens fert ſuum proprium Cœlum ac Aſtrum apud ſe, & in ſe, ſuperiores ſtellæ ſuo curſu per Zodiacum excitant inferiores creſcentias, provident ipſis roribus, pluviis, tempeſtatibus, ſed non influunt Aſtrum internum creſcentium, non odorem, non colores, non formam, ſed omnia ab interiori Aſtro ſeu Fabro occulto proveniunt, & non ab extra: aſtra externa nec inclinant nec neceſſitant Hominem (ſiquidem non ab aſcendente, nec conſtellatione Planetarum, ſed de manu DEI, per ſpiraculum vitæ habemus conditiones, proprietates, & mores, ideò Hominis Ratio aſtra externa debebat regere) ſed Homo potius aſtra inclinat & ſua Magica imaginatione inficit, & impreſſiones lethales cauſatur: niſi enim nos filii magnæ Creaturæ Patrem noſtrum irritaremus noſtris peccatis, maneret manſuetus erga nos, teſte Paracelſo in Paramiro lib. 2. de Origine morborum, cap. 7. Curſus externi Firmamenti cum ſuis conſtellationibus liber eſt, & à nullo regitur: ita curſus Firmamenti & ſtellarum in Microcoſmo (qui non materialiter, ſed in ſpiritibus corporum perficitur) cum ſuis conſtellationibus liber eſt, & minimè regitur ab externo Firmamento. Sicuti enim non poteſt Aër vel Sol, pomum aut pyrum ſupra arborem collocare, oportet ut à centro ad circumferentiam creſcat ex Aſtro interno, è Cœlo interno, multò minus externum

Cognitio quatuor Elementorum omnes morbos & curas univerſi Hominis monſtrat.

Medicina cognitio in exteriori mundo ſumenda videlicet ex Lembo, unde Hominis cognitio etiam dependet.

Quodlibet Elementum ſuam potentiam & operationem in omnibus quatuor Elementis perficit.

In ſua Idea medicina Philoſophica.

Teſtantur Arthritici qui inſtantem temporum mutationem præſentientes ſæpe ſuo dolore Vates & Aſtrologi fiunt involuntarii: ſic multi ægroti præſentiunt mutationem futurorum in quatuor Elementis, & Elementa Hominis interna præſentiunt mutationes externorum.

Ut Ratio Aſtra externa regit, ita Medicina Aſtra interna.

Aſtrum Hominis & Cœli unum ſunt.

Formatio rerum eſt in Aſtris, ſicuti Ferrum in imaginatione fabri ferrarii.

Par in Paramiro de Ente Aſtrorum.

Hinc nativitates omnino ſunt erigendæ.

Lege Paracelſum in Paramiro de Ente Aſtrorum.

ternum ſuperius Cœlum poteſt influere virtutem creſcentibus: Nihilominus Fructus Aſtrorum ſeu ſeminum Cœleſtium, Aëreorum, Terreſtrium, Aquæ, in unam Rempub. conſpirarunt, ejuſdem Anatomiæ cives: quare ſocietate & actionum grata viciſſitudine ſe invicem mutuò ſovent. Hæc eſt toties decantata, Aurea Catena, viſibilis & inviſibilis Naturæ ſocietas, hoc Cœli Opiſque matrimonium, hi Platonis Annuli, hæc abſtruſa in intimis Naturæ adytis Philoſophia, cujus adipiſcendæ gratia ſcimus Democritum, Pythagoram, Platonem, Apollonium ad Brachmannes & Gymnoſophiſtas, item ad Hermetis columnas in Ægyptum commigraſſe. Hoc ergo fuit Antiquiſſimorum Philoſophorum ſtudium, à Lumine Naturæ, ſingulari DEI inſpiratione ab ipſis comprehenſum, in quo admiranda & infinita Creatoris noſtri potentia & incomprehenſibilis elucet Sapientia, ita ut inæſtimabilem ejus bonitatem in Creaturis, & ineffabilium myſteriorum Infinitatem, ſatis admirari & prædicare non poſſimus.

Annuli Platonici & catena Homerica vel aliud ſunt quàm Ordo & Series Rerum Divina deſervuus Providentia, Rerum gradaria & concatenata ſympathia.

Nec hoc ſilentio prætereundum, TRIA eſſe Rerum omnium *Principia*, quæ in quolibet compoſito reperiuntur. Notiſſimum eſt enim ea in quæ reſolvuntur corpora naturalia, quoque partes, ex quibus conſtabant, ab initio ſuæ compoſitionis exiſtere: Nullum autem corpus à Natura compoſitum, in plura neque pauciora poteſt artificio ſolutionis partiri, quam Tria, *Mercurium* ſeu liquorem, *Sulphur* ſeu oleum, & *Sal*: In his tribus, quodlibet creatum generatur & conſervatur: Nam Sancta *Triunitas*, per ſuum *Triunum* prolatum verbum FIAT, omnia creavit TRIUNA analyſi Spagyricâ teſte: DEUS per verbum FIAT produxit materiam primam, quæ ratione trium Principiorum contentorum primo triplex eſt, & poſtea hæ tres ſpecies ſeparatæ ſunt in quatuor diverſa corpora ſeu Elementa, non aliter ac ſi peritus artifex è Plumbo faciat Minium, Ceruſſam, Vitrum, & Spiritum Saturni. Ita Mundus cum omnibus creatis corporibus nihil aliud eſt quàm fumus coagulatus, è tribus ſubſtantiis, ut à Sulphure, Sale, Mercurio: Hæc enim tria ſunt materia, è qua omnia corporalia creata ſunt. Hoc à Spagyris viſibili experientiâ & certificatione incontradicibili demonſtrari poteſt: In lignis viridibus tria etiam exiſtunt humiditatum genera, Primum aquoſum Mercurio fugitivo reſpondens, quod lignum à combuſtione præſervat: Alterum admodum pingue & oleaginoſum inflammationis & combuſtionis cauſam inſtar Sulphuris adminiſtrat: & hæc duo ab igne conſumuntur: Tertium autem unctuoſum ac quantitate exiguum, in cinere remanet (Sal videlicet) ſubtile eſt & perenne: Ita etiam materialis corporis humani cauſa eſt Terra triplici illa Salis, Mercurii, Sulphuriſque ſubſtantiâ dicata: Sal coagulatione corporibus Soliditatem tribuit, Colorem, ac Guſtum, Sulphur Salis coagulationem benignâ commixtione temperat, dat Corpus, Subſtantiam & Transmutationem: Mercurius, qui inſtar Elixiris dat Virtutes, Vires, Arcana, aſſidua vitalis ac vegetativi liquoris irrigatione, duo priora actionum frequentiâ ad ſiccitatem & ſenium in horas feſtinantia fovet, fluidaque ac labili ſubſtantiâ mixtionem omnem facilem reddit. Tria hæc corporum omnium Principia, officiis proprietatibuſque propter virtutis mixtionem plurimum ſunt diſtincta, licet unam, ſimilaremque corporum ſubſtantiam ſenſibus exhibent. Quidam Theophraſtei, qui rerum occultarum plenius, examinatiuſque perſcrutati ſunt cauſas, Quartum addere ſolent, quod Spiritum vocant, qui quamvis è mineralibus & Vegetabilibus haberi poſſit, tamen in Animalibus propter ſubtilitatem artificis actionibus non ſubjicitur, nec capi poteſt: ſic Sulphur Igni, Sal Terræ, Mercurius Aquæ, Spiritus Aëri reſponderet. Et quia in Elementorum mentionem incidimus, de illis è compendioſa Severini traditione hæc pauca ſubjungemus: Vera Elementa planè ſpiritualia cuſtodes ſunt, nutrices, loca, mineræ, matrices, & receptacula totius Creaturæ: imò eſſentia, exiſtentia, vita & actus Entium univerſorum. Loca autem ſunt Rerum non otioſa, ſed ſuis proprietatibus inſtructa, quæ vitam & alimentum exhibent ſuis locatis, id eſt ſeminibus, ut ea de ſe proferant, quæ in theſauris & penetralibus recondita obſervant. Diſtributa ſunt in globos duos, ſuperiorem, Ignem ſeu Firmamentum ſcilicet & Aërem, albumini & teſtæ ovi comparandum: inferiorem, Aquam & Terram, vitello ovi ſimilem. In his quatuor Naturis incorporeis, inanibus, vacuis, Lucem & Seminales Rerum omnium Rationes Benedictione Divina ſemel repletas, nec in æternum defecturas, incomprehenſibili Magiâ ex æternis Divinæ Sapientiæ Theſauris, impoſuit Creator, virtute *Verbi* explicantis unitam multitudinem, & Spiritus illius, qui ſuper Aquas ferebatur: *Principia* corporum adjungens, quibus ceu veſtimentis & domiciliis induerentur, in mundanam hanc ſcenam progreſſura: In Elementorum enim Theſauris inviſibilibus, tanquam in abyſſo deliteſcunt *Semina & Aſtra* rerum vincula, ab initio Creationis collata (viſibilia inviſibilibus, ſumma infimis conjungentia) & deſtinatis temporibus progredientia, quorum beneficio Elementa conſpirant & conſentiunt, ac totius Naturæ ſympathia cuſtoditur, illorumque miniſterio mundana Provincia adminiſtratur, & nova ſobolis ſuffectione æternitatem æmulantur. Sine his Seminibus, quia Elementorum officia explicarunt, adipiſci non poteſt Elementorum cognitio, & ut ſemina Elementis, ſic iiſdem corporum Principia: Seminum indiſſociabiles comites, nexu indiſſolubili conſerta cohærent, & ad Generationum Liturgiam incomprehenſibili donorum varietate inſtructa ſunt: (Semina enim & Principia Rerum Generationis & Multiplicationis vim acceperunt poteſtate VERBI illius, cujus imperio univerſa obtemperant:) Quemadmodum autem Semina ab Elementis, vix ulla mentis ſubtilitate ab invicem disjungi poſſunt: ſic corporum Principia ab illis Naturæ legibus nunquam vix ulla artis induſtria idque non perfectè ſeparari queunt. Notandum etiam hoc loco, quod quædam Elementorum corpora, proprietatibus magis veſtita ſunt, & ſunt Arcanis deſtituta, nec habent in ſe Cherionium, ſteriles ſunt ſaltem qualitates Relollaceæ, in quibus nulla δυνάμεις ad ſanandos morbos; quædam autem corpora Seminum proprietates imitantur, quæ habent Tincturas, in quibus, quamvis concurrant Caliditates, Frigiditates, Humiditates, Siccitates, ab iis tamen actiones non procedunt, pro præſentiâ ſaltem aſſiſtunt legatorum comites: in his Corporibus ſeparatio poteſt fieri virtutum ab invalido, puri ab impuro. Elementa autem noſtra Elementata viſibilia quatuor, videlicet Ignis ſeu Firmamentum, Aër, Aqua, Terra, omnium rerum matrices, productrices & receptacula ſunt. Fructus ſunt Seminum, aliorumque Elementorum perenni fluxu & irrigatione generationibus inſervientes: Ex iis primis etiam ſunt compoſita, & in eadem reſolvuntur: Tria etiam nunc dicta in qualibet matrice reperiuntur, & quolibet cujuſque matricis fœtu. Anima in Homine eſt Elementum Igneum Cœleſte:

Deficiente Sale, id eſt Mumia, vires ad Vermium generationē eſt idonea.

Spiritus Domini ſuper aquas.

Gen. cap. 1.

Hipp. in lib. de Antiqua me. πάντα δι' δυνάμεις.

In animantibus

terræ reſerunt oſſa, Caro Aeri, Spiritus vitalis Igni, Aquæ verò Humores.

Cœleſte: partes ſolidæ & ſpermaticæ ſunt Terra: partes humidæ ut Sanguis & alii Humores ſunt ex Elemento Aquæ: Aer eſt totum, quod vacuum eſt, & ubi nulla eſt ſubſtantia: Sed hæc us jam dictum, audienda ſunt de Elemeotis Elementatis (vera enim Elementa ſunt ſpiritualia) quia minima quæque Semina mundanam Oeconomiam æmulantur, & adumbratam Elementorum ac principiorum analogiam oſtendunt: atque hoc pacto Rebus omnibus ioeſſe Elementa fatemur, eaque miſceri & conſervari benaficio Balſami & Radicalis Tincturæ: Sic Aqua ipſa, quatuor Elementis inſtructa, fœcunda outricatione, & multiplicatione Semina ſua fovet. Hæc à Severino hactenus allata, quia injecto pulvere oculis non atteotè legentium caliginem & tenebras offundere poſſunt, Elementorum doctrinam lucidiorem ſubjungemus. Verus Philoſophicus Medicus diſcens doctrinam quatuor Elementorum ſeu quatuor mundi columnarum, ſe ipſum ſaltem cognoſcere diſcit & illud ea quo ortum habet: ſicque ab Externo cognoſcit Interni fabricam, veram videlicet majoris & minoris mundi Anatomiam. Terra ut dictum cum Aqua eſt Centrum: Aër circulariter ambit Aquam & Terram: Novem Sphæræ vel Firmamentum cum omnibus ſtellis ſunt Ignis. Vera Elementa, cum ſuis propriis Aſtris non ſunt viſibilia, aut ſenſibilia. ſed ſicuti Anima in Corpore eſt inſenſibilis, ita etiam Elementa in ſuis corporibus. Corpus Elementorum eſt res mortua & tenebricoſa: Spiritus eſt vita, & divisus eſt in Aſtra, quæ ſuas creſcentias & fructus de ſe dant: Et ut anima ſuum corpus à ſe ſeparat & in illo habitat: ita etiam hæc Elementa ſpiritualia in ſeparatione rerum omnium excreverunt à ſe corpora viſibilia per ſeparatiooem. Caliditas potentialis ſeparabat à ſe ſtellas, ut herbæ in Terra flores à ſe ſeparant: Humiditas Aërem: Frigiditas Aquam: Siccitas Terram: hoc eſt, ex Elemento Terræ prodiit corpus Terræ: ex Elemento Aquæ emanavit corpus Aquæ: ex Elemento Aëris eſumavit corpus Aëris, & compactum eſt in ſua Natura: ex Elemento Ignis emicuit corpus Ignis, & compactum eſt in ſua ſubſtantia, Cœlum videlicet viſibile. Ex his corporibus Elementorum, tandem prodeunt ac proveniunt creſcentia: & ex his demum fructus mediantibus & operantibus Aſtris: Nam omne corpus viſibile non eſt à ſe nec ea ſe, ſed à ſuo inviſibili Elemento & Aſtro. Ea Corpore Igneo emicuerunt Aſtra viſibilia, ſeu Stellæ in Firmamento: ideò Ignis eſt nutrimentum & conſervatio ſtellarum, teſtatur Noltoch, quod igne veſcantur, & eundem à ſe excernant denuò, licet in inferiori aëre ſupra terram in mucilaginoſam materiam vertatur. Ex corpore Aquæ creſcunt Metalla, Salia, Mineralia. Ex corpore Terræ creſcunt Arbores & Herbæ. Noſtra viſibilia Elementa ſunt aliorum ſaltem corpora & domicilia, & vim illorum impediunt & remorantur. Omnia enim, quæ viſibili corpore copulata ſunt, ſuffocant & frangunt vim, potentiam & operationem interni Spiritus. Terra eſt duplex, Externa viſibilis, Interna inviſibilis. Externa non eſt Elementum, ſed eſt corpus Elementi, & eſt Sulphur, Mercurius, Sal. Elementum autem Terræ eſt vita & Spiritus, in quo Aſtra Terræ jacent, quæ per corpus Terræ producunt omnia creſcentia: Terra enim licet videatur mortua, nihilominus in ſe continet omnium rerum ſemina, ſeminaleſque virtutes: Ideò ipſa dicitur Animalis, Vegetabilis, Mineralis, quæ ab omnibus reliquis Elementis fœcundata, omnium ex ſe ipſa eſt gignitiva: Sic arbores, herbæ, gramen, flores, fungi & omnia Terræ creſcentia ſunt corpora Aſtrorum & fructus Terræ, ex inviſibilibus Aſtris ferunt ſuos fructus, ut flores, pyra, poma, ceraſa, & quilibet horum fructuum iterum eſt Aſtrum & Semen. Aqua etiam duplex eſt, Corpus videlicet, quod eſt Mercurius, Sulphur, & Sal: Elementum autem eſt vita & ſpiritus in quo Aſtra Aquæ continentur, quæ inſtar matris è ſua abyſſo proferunt omnia mineralia, ſalia, metalla, lapides, gemmas, arenas, & omnes Aquæ fructus, qui tamen è Terra effodiuntur. Cujuſque enim Elementi Aſtrum in peregrina regione & matrice parturit, ſuoſque fructus deponit: Et inſigni providentiâ cuncta videntur ad Terram declinare, ejuſque fœcunditatem promovere. Sic Firmamenti fructus in Aëre abſolvuntur, hinc inferiori globo communicantur, ſicuti nia ex Igne generata in Aere & Terra reperitur. Aërei fructus ea Centro ad circumferentiam procedunt: ibi coagulationem & perſectionem conſequuntur. Aquæ ſemina in Terræ gremio pariunt, deinde ad ſuperficiem tendunt: Terra verò in hanc circumferentiam, in quâ vivimus, vigemuſque, fructus ſuos educit: Granum enim in Terra productum, colligitur in Aëre ſuper Terram: Ita univerſorum Elementorum procreationes ad humanam provinciam velut ad deſideratum terminum voluntario feſtinant impetu, & benignâ irrigatione, omnes Naturæ partes fovent: Sic etiam æternæ legis immutabili decreto fieri videmus, Aquam non plus producere, quàm Terra enutrire, Aër fovere, & Ignis abſumere poſſit. Ita Aër duplex eſt: habet etiam ſuum Elementum in ſe, tanquam Inhabitatorem. Balſamum eſt omnium creatorum, & vita reliquorum trium Elementorum, nec ſubtilius Elementum à DEO creatum, quod per ſe vivit, & omnibus dat vitam, ſine quo nec Firmamentum, nec Aqua, nec Terra poſſent ſuos fructus producere: imò Ignis ſine Aëre non poſſet ardere, multò minus Ignis Creſcentiæ Cœli videlicet Carbones lucere. Similiter Firmamentum ſeu Ignis etiam duplex eſt: & habet in ſe ſuum Elementum tanquam inhabitatorem, & illud Elementum habet in ſe omnia Aſtra & ſemina: Ignis enim Elementum ſeu Firmamentum corporeum, ex ſe emiſit corpora ſtellarum, Solis, Lunæ, & Planetarum. Sicuti autem ea Terra creſcebant herbæ, flores & arboras, & manebant in Terra, ita etiam creſcebant (tempore Creationis) ex Cœlo corpora ſtellarum, & manebant in Firmamento ſeu Cœlo, in ſuis orbibus natantia ceu volucres in aere. Duodecim ſigna cœleſtia in Zodiaco, cum aliis ſtellis in Cœlo ſunt fructus Ignis, veniunt ex inviſibilibus Aſtris Ignis: Quò enim Firmamentum ſubtilius eſt Terrâ, eò fructus ejus aliorum trium Elementorum fructus ſuperant ſubtilitate & operatione: Sic ſeptem gubernatores mundi nihil aliud ſunt, quàm fructus Ignis: Ex Elemento Ignis ſeparati ſunt, & per ſeparationem creverunt, ut in Terra flores vel herbæ, ſed flores manent in Terra: in ſuo loco immobiles, ſtellæ autem in Firmamento minimè, ambulant enim in Igne, & DEI Providentia natant illa Sphærica corpora in ſuis orbibus, ſicut piſces in Aqua, plumæ in Aëre, habentque ſuum nutrimentum è Cœlo: Sunt etiam duplices ut omnia alia creata, viſibile eorum corpus oculis videmus tanquam lucentem lucem, inviſibile Aſtrum ſeu ſpiritus ſydereus in ſtellis aſpectum noſtrum fugit: Ita Solis corpus verè non eſt Sol, ſed ſpiritus in corpore latens. Idem etiam de Homine audiendum. Porrò qua unr dictorum Elementorum Aſtra ſunt ſemina in quatuor matricibus, ſemperque duo ſunt ſimul & in uno, utpote Corpus & Aſtrum, inviſibile ac viſibile:

Ex Elementis formatæ ſunt omnes creaturæ: Aeri attribuuntur animantia, Terræ Vegetabilia, Aquæ mineralia. Ignis unicuique dat vitam. Quatuor matrices Rerum.

Omne productum ſeu creſcens diverſum eſt & ſeparatū à ſua matrice generante ut piſcis ab Aqua.

Ex quo quid naſcitur, ex eodē etiā cibatur & conſervatur: Ita halec extra aquā citò moritur.

Hanc regulam etiam Theologi & Medici ſibi applicent.

Terra per ſe mortua, ſed Elementū eſt inviſibilis occulta vita.

Tanta Elementa.

Aqua poſſum, ut ut ſpiritualis Regeneratio fiat ſine Aqua, ſicut Chriſtus ad Nicodemum dicit.

Ignis noſter non eſt Elementum, cùm inſtar matris omnia conſumat.

Cœlum eſt quartum & primum Elementū reliqua omnia conſt concludens quemadmodu teſta ovum.

Nullū Elementū alteru carere poteſt, ſed ſemper communicant quatuor Elementorum in generatione omnium rerum reperiunt.

Par. in Paramiro de Ente Aſtrorum dixit, Aerē omnes Creaturas creatum.

Omnia humida à Sole attracta ad Terra conſumuntur in aere, cujus fructus ſunt ſpecies Terremabin Manna.

Elementum Ignis ſecundum Paracelſum eſt Firmamentum Cœli.

Sicut in Terra flores ſtellarū colores: Ita ſydera in Cœlo Terra pratum oſtendunt.

bile: Corporale creſcit è Spirituali, manetque in eo, ac ita propagantur Virtutes Inviſibiles, Semina, Aſtra, per corporale Viſibile in multa millena millia: ſicut Ignis ſe augmentat in ligno, vel in materia convenienti ſemper unus Ignis ex alio oritur: Angeli ſe augmentare non poſſunt, quia non habent corpus: Homo ſe augmentare poteſt mediante corpore. Omnia creſcentis, herbæ, arbores, piſces, aves, animalia, poſſunt ſe augmentare beneficio corporis hoc modo (Semen enim vel Aſtrum ſine corpore nil facere poteſt) quamprimum ubi Semen vel Aſtrum moritur, & putreſcit in ſua matrice, tunc Aſtrum progreditur in novum corpus, & multiplicat ſe, ut Chriſtus ſimilitudine & exemplo Naturæ ipſe utitur, & inducit granum Tritici, quod in Terram projectum morte putreſcit, & demum fert multos fructus ſeu grana, quæ eandem vim habent quam habuerunt priora, de quibus deſcendunt. Putrefactio conſumit & ſeparat veterem Naturam, ac educit novum fructum. Ideò Vita æterna non poteſt eſſe in aliquo corpore, niſi prius fuerit mortuum, quia mors eſt cauſa glorificationis ipſius corporis in Vita æterna, ſicuti corruptio eſt cauſa novellæ generationis Divinæ ſubſtantiæ: Vita prima herbarum & medicamentorum moriatur neceſſe eſt, ut per Putrefactionem & Regenerationem operâ Chymici habeatur Vita ſecunda, in quâ Tria Prima cum ſuis arcanis viribus Medico neceſſariis ſe demum manifeſtant, nam absq; Regeneratione nullum Medicinæ Arcanum, quod ſine omni qualitatum complexione conſiſtit, haberi poteſt. Cognito itaque externo Mundo cognoſcit Philoſophicus Medicus etiam Hominis corpus Phyſicum à Terra nutrimentum capiens, & ſydereum à Firmamento victitans, nempe Corpus Phyſicum nil aliud eſſe, quàm Sulphur, Sal, & Mercurium (omnia enim Corporalia ut paulò ante dictum his tribus continentur) & videt creſcentia non ex quatuor Corporibus viſibilibus, nec humoribus quatuor, ſed ex Semine oriri inviſibili, ſicuti herba aut arbor è ſemine creſcit. Non Anatomia Localis microcoſmi & cadaverum, ſed Anatomia Eſſata & Elementata mundi & microcoſmi oſtendit morbos & Recepta: Membra magni mundi ſunt Remedia membrorum microcoſmi, concordando externam & internam Anatomiam, non gradus contra gradua: Quemadmodum una Anatomia viri & mulieris: ita etiam una Anatomia morborum & medicinarum. Sicuti in Homine Homo morbi, ita etiam in Medicina Homo Medicinæ. Ac licet arcana Herbarum virtus ſeu ſtellæ Cœli medici nobis notæ ſint, potiſſimum tamen etiam conſiderandum eſt Medico, ut ſciamus Naturæ Concordantiam, videlicet quomodo Aſtrum Medicinæ ſeu Cœli magici cum interiori Hominis Aſtro & Olympo concordandum ſit, propter hanc ſimilem Anatomiam Mumia ſiſtit ſanguinem Humanum. Luſcinia morbis aranearum obnoxia eſu illarum reſtituitur: Externum enim ducit ad internum, ſicuti eſt in magno mundo, ſic etiam in parvo: Qui igitur cognoſcit creſcentia & fructus Terræ, herbarum, arborum, quod videlicet omnia è ſemine vel Aſtris progrediantur, ille ſimul cognoſcit in corpore Phyſico tam varios morbos latere, qui morbi non ex quatuor fictitiis humoribus ſeu qualitatibus, ſed propter Analogiam majoris & minoris mundi è ſemine verius oriuntur: morbis magni mundi cognitis, non ſunt morbi microcoſmi incogniti: Quot ſpecies mineralium in Mundo, tot etiam in Homine: Tot enim genera morborum, quot ſpecies, corpora & ſemina creſcentium: Numerus morborum non ſcitur, niſi quis ſciat numerum omnium creſcentium.

Anatomia morborum corporis ex Aſtris internis petenda ſeu impreſſionibus, caeſantibus Medico magis neceſſaria quàm illa Localis cadaverum. Cauſa vero à Medicina. Morborū, & Rerum Anatomia. Cauſa & Subjectum morborum. Ex mineralibus microcoſmi (quæ illa dū omnia in ſe continet) multi oriuntur morbi.

Morborum origo ex tribus primis, in quæ Aſtra poſſunt aliquid imprimere, quemadmodū Ignis in ignum, vel ſtra-

In Elementis enim Humanæ Naturæ conſentaneis, ſemina foventur, & Aſtra Cœleſtia, Aërea, Aquatica & Terreſtria, quæ digeſtis decretisque temporibus fructus producunt ſanitatis vel morborum nuncios: Sic ergo tria prima ſunt cauſa omnium morborum: In quocunque enim corpore illa per unionem conveniant, illud verè ſanum judicari poteſt: in quo vero non (ſiquidem Sanitas in Temperatura conſiſtit) morbum & mortis primæ radicem ſubintraſſe planè ſtatuendum eſt. Morbi hæreditarii è ſemine vel Aſtris producti, partim vocantur Elementares, quia qualitatibus calidis, humidis, frigidis ſe manifeſtant: Alii, quorum maxima pars Aſtrales ſeu Firmamentales, qui oriuntur è Firmamento Hominis quod in Homine non minus integraliter continetur ſicut Elementa: Et ut corpori viſibili creſcit ſuus cibus è Terra, ita etiam ſydereo Hominis ſpiritui ſeu Homini inviſibili (qui exterioris domus incola eſt) ab Aere & Igne ſeu Firmamento externo creſcit ſuus cibus, videlicet ab Igne Firmamenti, ut artes omnes, opificia, linguæ facultates: Cœlum enim eſt pater & doctor omnium artium, excepta Theologia & ſancta Juſtitia, quæ non ab Aſtris, ſed immediatè a Spiritu Sancto diſcuntur: Nam omnes credentes & Renati manent incogniti & occultati Aſtronomo, ut videre eſt in Paracelſi Philoſophia Sagaci. Quemadmodum enim Magnes ferrum attrahendo ſpiritum Martis exſugit, relinquendo æruginem, ita Homo habet duplicem Magnetem ratione corporis, partim enim Aſtra ad ſe trahit, & prout Apes floribus & herbis mel, ita ex illis ſuum cibum exſugit, Sapientiam videlicet mundanam, ſenſus, cogitationes: partim verò ſua vi attractiva ab Elementis allicit quotidianum nutrimentum carnis & ſanguinis ſui: Ac ſicuti corpus Elementale attrahit Elementaria corpora per famem & ſitim. ita ſpiritus ſydereus Hominis à radiis ſuperiorum ſyderum, omnes artes, ſcientias & facultates, omnemque Sapientiam humanam: Firmamentum enim eſt Lumen Naturæ quod Homini omnia naturaliter influit. Porro Aſtra ſeu Elementa (quæ ſpiritus ſunt) ſunt ἄποια, id eſt, ſine qualitate, nec calida, nec frigida, nec ſicca, nec humida, ſed producta ex ipſis ſunt qualitate prædita. E terra enim provenit Papaver, Opium, Lolium frigidum: Flammula, Perſicaria calida: Ex Elementis namque contraria creſcunt. Ex Igne creſcit Nix, Pluvia, Ros, Iris, Venti, Tonitru, Grando, Coruſcatio, & ſimiles meteoricæ impreſſiones omnes, ab Archæo Firmamenti ex tribus primis productæ. Sunt enim fructus & egeſtiones, ut loquitur Paracelſus, ſtellarum Firmamenti: imò ſunt fructus inviſibilium Aſtrorum, quæ in ſtellis ſunt & inviſibile viſibile faciunt: Stellæ enim inſtar arborum Terreſtrium ſuos fructus ſuppeditant. Inde manifeſte liquet, quod morbi non curentur per contraria, quaſi calor deberet frigus pellere, ac ſi Elementa ex Homine eſſent expellenda: verùm per arcana vel Aſtra quæ Medicus beneficio Chymiæ ex materia ultima in primam reducere poteſt: Et hæc arcana nec frigida nec calida ſunt actu, tollunt omnes morbos ſicuti ſecuris arborem cædit, quæ nec frigida nec calida eſt: Ejuſmodi etiam ſunt Quintæ Eſſentiæ, Magiſteria & ſimilia.

... vel crocus in Aquam. Morbi Elementares Elementaribus Remediis, Aſtrales Aſtralibus curentur: De his Aſtralibus Remediis Sagaci & Adepto Medico notis Galenici nil intelligunt.

Mors demonſtrat hominem bipartitum in Externū & Internū: in Externo, quod eſt pulvis & terra, latet morbi materia, & illud quod nos affligit: Ideo à ſimili medicina petenda & ſpagyricè à fecibus ſeparanda. Internus & Aſtralis Homo habet etiam ſua medicamenta Medicina Adepta cognita. Ex quo quid naſcitur, ex eodē etiā cibatur, nutritur, ſervatur, ſanatur, agrotat, punitur & moritur.

Nuns

Nunc de HOMINIS *Microcoſmi* GENERATIONE, DIGNITATE *ac* EXCELLENTIA *aliquid auxiliante* DEO *dicturus ſum.*

Altiſſima & utiliſſima ſcientia eſt DEI cognitio & ſui ipſius probè cogniti deſpectio. Luc. 16. Paul. 2. Cor. 4. Ioh. 14. ſect. 17. 20.

SIcuti ſumma Philoſophia eſt animum illuſtrans ſe ipſum rectè noſſe, ita extrema Turpitudo atque moribus animi peſtilentiſſimus ſe ipſum ignorare. Ignorantia, ais Triſmegiſtus ad filium Tatium, eſt maximus hoſtis, & primarius ultor intra unumquemque. Væ tibi Homo, qui negligis immenſum patrimonium & talentum ac depoſitum tibi commiſſum, ſeu Theſaurum in vaſe fictili reconditum & effodiendum non animadvertis: Non vides DEUM in temetipſo, quem mundus non videt, nec recipere poteſt, licet nobis intimior ſit, quam nos nobiſmetipſis ſumus, ſiquidem in medio cordium noſtrorum DEI ſpiritus habitat. In rei veritate, toto vitæ curriculo nil aliud diſcere poſſumus, quàm Divinum illud è Cœlo delapſum: Γνῶθι σεαυτὸν: Agrippa ergo pie & docte diſſerit veram viam (ſecundum Apollinis Delphici oraculum præ foribus ejus templi ſcriptum) ad veram Sapientiam, perpetuamque Beatitudinem conſequendam, ſi teipſum cognoveris, quia eſt in Homine omnium rerum, naturarumque vera & realis poſſeſſio: inſuper vel ipſius omnium Creatoris peculiaris perfectaque Imago: Ideo oportere omnium rerum ac naturarum ipſiusque Creatoris cognitionem (in quâ ſolum vera Sapientis Beatitudoque conſiſtit) à ſe ipſo primum exordiri: ſic quod Homo intelligens ſe ipſum, in ſe ipſo, tanquam in quodam Deifico Speculo intueatur, intelligatque omnia, quo nomine David Pſal. 139.* dicit, Domine mirabilis eſt facta tua ſcientia ea me: E contra, qui ſeipſum ignoraverit, nullarum rerum veram, intrinſecamque ac eſſentialem cognitionem habere poſſit, ſed ſimilis brutis animantibus, quicquid extra ſe cognoſcit, extra ſe permanebit. Nulla enim cognitio ſive à Cœlo influxa, ſive ingenii labore terrenaque diligentia ſequiſita, perpetuo manebit in anima, ſed oblivioni ſubjecta tranſibit, niſi ſola illa, quæ in abdito Intellectu Eſſentiali cognitione intrinſecus recepta eſt: ipſa autem Eſſentialis intrinſeca cognitio non eſt ex carne & ſanguine, nec in multitudine librorum & lectionis, nec in pluralitate Experientiæ & antiquitate dierum, nec in perſuaſionibus Humani Verbi, & contentione Rationis, ſed in ipſa paſſione Divinorum, non in diſcendo, ſed in patiendo Divina, Hominis Mens perficitur. Totum ſitum eſt in cognitione, quia ſumus ex omnibus & omnia in nobis portamus, non aliter ac ipſe Deus Pater noſter. Filius æqualiter poſſidet omnia cum Patre ſuo: Omnia ergo bona naturalia & ſupernaturalia antea ſunt in Homine, verùm ut per peccatum obtenebrabatur in nobis Divinus ille Character, ſic expurgato & expiato peccato, rurſus ille magis magiſque illuceſcit: Concreata eſt nobis omnium rerum Notio, & in meditullio ſpiritus latent cuncta, ſaltem opus eſt excitatione noſtri à ſtertore & ſomno qui per peccatum obdormivimus in donis à DEO oblatis, ut nec videamus nec ſentiamus, aut credamus illa bona eſſe in nobis præſentia: Eſt enim humanus intellectus maximarum diſciplinarum capax, velut Platoni placet, priuſquam corpori jungatur, omnium ſcientiarum plenus, qui corpore oppreſſus latet, ut ignis ſub cinere ſopitus, ſed ab humoribus jam dictis excitatus & commotus ſplendet, & quæ ſuis Theſauris delituerant, oſtendit opes. Niſi enim omnes Theſauri Cœleſtis & Terrenæ Sapientiæ antea eſſent in nobis, certè Chriſtus non juſſiſſet nos quærere, nec poſſemus invenire, ſi nihil eſſet à DEO nobis datum aut depoſitum: Nobis ipſis igitur probè cognitis in utroque Lumine, ſecundum Spiritum & Naturam, tunc ope Divina intravimus januam apertam in nobis, & ante oſtium cordis pulſanti DEO aperuimus, viventes ſecundum DEI voluntatem, omnia habemus neceſſaria ad præſentem & æternam tam ſapientiam quàm vitam: Et ex hac ſui contemplatione & cognitione ſedula, oritur etiam immediatè vera DEI cognitio (neutra enim ſine altera exacta & abſoluta eſſe poteſt) & poteſt Homo bonam magnamque partem cognitionis ejus Qui eſt, ex ſui ipſius conſideratione venari, ſiquidem omnes ad DEI cognitionem, pro data capacitatis gratia obligamur. Dionyſius ait, Nos DEUM non ea ipſius Natura cognoſcere poſſe, ſed ex Creaturarum omnium ordinatiſſimâ diſpoſitione ab ipſo productâ, ut imagines quaſdam ac ſimilitudines Divinorum ipſius Exemplarium præ ſe ferentes. Homo qui DEUM ignorat, à DEO ignoratur, & qui relinquit DEI notitiam, à DEO relinquitur. Ignorantia autem DEI, omnium malorum fons, omnium ſcelerum radix eſt, per quem omnia vitia convaleſcunt & augentur: ſicuti è contra in omni probitate & innocentia, omnium rerum cognoſcere & amare principium ipſum, omnium Creatorem DEUM, ſumma pietas, ſumma juſtitia, ſumma ſapientia, ſummaque Hominis felicitas eſt. Eam ob cauſam Salvator noſter verè dicit; Hanc eſſe vitam æternam, ut Patrem verum DEUM COGNOSCANT Homines, & *JESUM CHRISTUM*, videlicet ut Trinitas in credente agnoſcatur & colatur, quæ cognitio ſola affert vitam æternam: nam ambulans in Vita Chriſtiana naſcitur Filius *DEI*, natus Filius *DEI* neceſſario habet Patrem, habens Patrem obſignatur Spiritu Sancto: Qui autem cognoſcit Filium, etiam novit Patrem, nam hi unum ſunt. Cognitio *DEI* eſt beatitudo & vita æterna: nam qui DEUM in CHRISTO cognoſcit, fit habitatio & templum *DEI*, & ſic Deificatur, fit enim filius *DEI* ex DEO natus: Et ſicuti per cognitionem Mundi viſibilis pervenimus ad cognitionem Opificis inviſibilis, ita ex Chriſto viſibili ſeu vitâ Chriſti diſcimus noſſe Patrem, nam eſt via ad Patrem: ſicuti autem nemo poteſt venire ad Filium, niſi audiat & diſcat ex Patre, ita nemo rectè poterit cognoſcere Mundi machinam niſi doctus à DEO: Hinc patet, Ethnicorum ſcripta de Natura plerumque falſa eſſe, quibus Philoſophia & reliquæ Facultates contaminatæ & depravatæ ſunt. Vanum ergo eſſet, ſcientiam ab illis quærere, qui in inquirendo omnem ſuam ætatem conſumpſerunt, ac tempus & induſtriam perdiderunt, nec ullam veritatem invenire potuerunt, licet plurimi illorum ex ignorantia magis, quàm malitiæ errore ducti & abrepti fuere, Luce Veritatis illis nondum exortâ, Lumineque Naturæ à Spiritu Sancto necdum accenſo. Omnis vera Philoſophia cum reliquis Facultatibus è ſacris Literis fundari debet & redire in DEUM, ut ſemen inter ſpinas ob defectum Solis apud Gentiles ſuffocatum, apud Chriſtianos renatos ad perfectionis complementum deveniat: ad perfectionem omnium artium requiritur Renaſcentia, & vera Philoſophia debet eſſe fundata ſupra lapidem angularem Chriſtum: Quapropter ſummoperè nobis cavendum eſt, ne permittamus Ethnicorum errores Philoſophicos ſupra Chriſtianæ Philoſophiæ rationes militare. Soli namque Chriſtiani, quibus Veritas inſita eſt, ſemen ex DEO ad Philoſophiam beneficio Regenerationis Ethnicis denegatæ habentes, verè & ſine errore & philo-

*Prima Dei cognitio, ſcire quid Homo ſit. Auguſt. Pſal. 39. Qui enim ſe norunt, Deum noverunt. quia Deus nuſquam vult habitare quam in Homine, ubi maximè conſpicimus. Ab intra videmus Deum. *ſect. 14.*

Dionyſ. lib. Divinorũ Nominum. Iohan. 17. ſect. 11. 12. Iohan. 4. ſect. 17.

Lumine Naturæ bene cognito, cognoſcitur Deus. Apoc. 3. ſect. 20.

Inexcuſabilis eſt Homo, qui ignorat Deum: maledictus autem, qui illum agnoſcens non veneratur. Ioh. 17. ſect. 3.

Quo quis magis cognoſcit Deum, eo magis ipſũ amat, & eo firmius credit in ipſum: & qui amando credit Deo, eidem adhæret, & qui Deo adhæret fit unus ſpiritus cũ ipſo.

Theologia enim eſt Fons Naturalis & Supernaturalis ſcientiæ.

ſophari & reliquas Facultates rectè tractare oorunt: Poſt effuſom enim Spiritum Sanctum Credentes poſſunt eſſe ex DEO docti. Io ſummain cognitione *DEI* totius mundi Theſauro omoia ſita ſunt, adeò ut ſine hac nemo poſſit venire ad vitam æternam: Nam cognitionem ſequitur Fides, Spes, Amor, Amorem ſequitur Adhæſio, Adhæſionem ſequitur unio, in unione ſua eſt Beatitudo & Sapientia. Hanc Regenerationem intra ſecreta religioſi pectoris ſui ſilentio tectam ſacer *Hermes* & alii corde mundi, & vitâ ſancti Viri aote Incarnatum *Verbum*, per Spiritum Sanctum illuminati, melius cognoverunt, quàm è noſtris plurimi, qui ſe Chriſtianos vocare ſolent, & malunt potius *DEI* cognitores quàm amatores videri. O magnum miraculum! Homo cujus animus DEO per CHRISTUM unitus, veram poſſidet omnium rerum Sapientiam, & omnium Arcanorum cognitionem abſolutiſſimam.

1 Ioh. 4. Sap. 1. Ioh. 17.

Porrò qui cognoſcit ſeipſum, Fundamentaliter cognoſcit in ſe omnia, ac intra Tempus & Æternitatem locatus ſuper ſe contemplatur DEUM æternum, Creatorem ſuum, ad cujus imaginem & ſimilitudinem eum reliquis Angelis eſt amore imperſcrutabili conditus: Juxta ſe novit Angelos æviæternos pares ſocios & comites, à quibus corpore, & futuro judicio ſaltem diſcriminatur: Infra ſe magnum videt Muodum viſibilem, cujus ſimulachrum gerit, & omnes Creaturas, cum quibus ſymbolum habet, videlicet Parentem ſuum ex quo natus eſt ſecundum externum & mortale corpus. Natura enim Homini verſatilis & verſipellis ingenii vero *Proteo*, flexibilem indidit animum, ut in medio hujus mundi Paradiſo conſtitutus, Divinâ cooperante Gratiâ Surſum ſe erigendo in Quietum Angelum regenerati, vel fortunæ ſuæ faber Deorſum ſerpeodo in inquietum Brutum denegare poſſit. Sed Creatura Rationalis libera, neglecta paterna admonitione & obedientia debita, inſtar Furis & Latronis è medio ad ſeipſam reflexa, ſpreto Creatore ſuum *Malum* & proprium Nihil, voluntario damno & exitio experta eſt: Et ita abutens indulgentiſſimi Patris liberalitate, quam dederat ille liberam optionem è ſalutari ſibi noxiam fecit, & oon contentus ſua ſorte more Luciferi ambitioſè appetens altiora ex oppoſito ſe locans contra DEUM, tandem ea deliciarum horto, inſperata metamorphoſi in hanc lachrymabilem & tenebroſam Miſeriæ & Igoorantiæ Vallem dejectus fuit. Primus enim Homo relictus in manu conſilii ſui ſponte ſoa, à recto calle declinavit in extremum Miſeriæ gradum, & utriusque Boni & Mali poſſeſſionem in ſui perniciem appetiit, prout Hermes & Moyſes ſufficienter demonſtrant. Homo, mundi copula, ultimum animal admirandum & honorandum ſexto die loco lapſorum Angelorum poſt reliqua omnia è *Limo terræ*, ſeu totius mundi machina viſibili è Cœlo ſeu Cœleſtibos Sphæris & Terra compacta, videlicet è ſubtiliſſima Eſſentia totius machinæ mundi in unum corpus concentrata extrahitur & formatur à ſummo Spagyro in formam corporalem: nimirum è præſtantiſſimo compoſito & ſubtiliſſimo Extracto totius mundi, exceotro omnium circulorum: Ideo Nazianz. de Hominis opificio, Homo à DEO poſt reliqua factus ut DEUS in ipſo exprimeret ſub brevi quodam compendio, quicquid diffuſe antea fecerat, omoia videlicet membra totius mundi. Quemadmodum enim tota Oratio ex alphabeto & ſyllabis, ita Microcoſmus ſeu Limus terræ ab omnibus corporibus & creatis extractus & compactus eſt. Summus ac omnium opifex DEUS æternitatis, accipiebat Quintum eſſe, ea omnibus creatis, & ex illis fingebat ac componebat Hominem horum omniom Principem & Finem, eique tanquam Filio in Terra

Anima enim DEI Proles & Imago. Apoc. 22.

Syracid. 15. ſect. 14. Ier. 21. ſect. 3.

Gen. 2. ſect. 17. Arrogatio enim alterius bonorum neceſſario duo incommodo affert ſecum. Furtum videlicet & ſui ipſius Latrocinium & mortem. Lapſus eſt defectus ab unitate ad alteritatem. Creavit Hominem DEUS, ut numerus & ruina Angelorum inobedientium in Regno Cælorum reſtauraretur.

locum Celſæ Divinitatis eximium tenenti congratulatus eſt: Ea parte Corporea, ſeu corruptibilis Naturæ gerit imaginem Macrocoſmi ſenſibilis & temporalis: Ex parte Animæ ſeu immortalis Naturæ gerit imaginem mundi Archetypi, id eſt, immortalis Sapientiæ ipſius DEI: Ita in illum ingrediebantur omnes Animalium, Vegetabiliom & Mineralium proprietates: insuper ei Anima vivens inſpiratur. Jam DEUS eſt omnia à ſe ipſo: Homo eſt omnia à DEO factus: Ideò ultimo creatur, ut per ipſum notaretur abſolutio & perfectio rerum omnium. Et eſt Homo nexus, vinculum, nodus, compages, ac faſciculus omnium Creaturarum: Omnia enim creata ſunt ad ipſum ordinata, eumque tanquam *DEI* Oeconomum in hujus mundi Hortum locatum reſpiciunt ac venerantur: Et ſicuti DEUS eſt Centrum & Circulus omnium à ſe productorum (univerſæ ſiquidem Divinæ Bonitatis opera circularia ſunt & perfecta, ad ipſum à quo prodierunt, ſphæricè rotata) Centrum, quod omnia ab ipſo manant, & quia omnium rerum Eſſentis omnia etiam penetrat: Circulus autem, quod veluti omni capax Tabernaculum omnia concludat ac complectatur: Intra DEUM enim omnia, extra quem nihil tam ante productionem, quàm poſt productionem rerum, ſublato videlicet hoc mundo viſibili: Ita etiam Homo ad Creatoris ſui imitationem, eſt Centrum Creaturarum, & Circulus omnium earundem. Nam non ſolum ad ipſum omoia in mundi machina reſpiciunt, tanquam ad Ducem & Rectorem, propter quem omnia etiam ſunt creata: verum etiam ſupra ipſum ut Punctum medium & Retinaculum omnes Sphæræ ſuoa radios, operationes, reflexus & influxos, omoes item Creaturæ ſuas vires effundunt. Circulus verò Homo dicitur, quod in ſe omnes Creaturas contineat, & omnia ex ſummo Bono manantia ſecum reducat ad fontem Æternitatis, ex quo originaliter ſingula fluxerunt & emanarunt. Prima *DEI* imago Mundus, Mundi Homo, Hominis Animal, Animalis Zoophytum, illius verò Planta, Plantæ autem Metalla, & horum Lapides, ſimilitudines, imaginesque repræſentant. Magnus ergo mundus cum mundo parvo, per omnia unus inſtar prolis cum parente ſuo, à prudenti Antiquitate ſapienter quidem *μακροκόσμος*, à multis verò hodiernis ſine ullo intellectu ita vocatus, quod magnus viſibilis mundus ſit factus Homo: Et quemadmodum magnus mundus bipartitus viſibilis & inviſibilis, ita etiam Homo parvus mundus duplex eſt, viſibilis ſecundum corpus, inviſibilis ſecundum Spiritum: Sunt autem in Homine duo ſpiritus, unus è Firmamento ſydereus Spiritus, alius venit è ſpiraculo vitæ, & ore Altiſſimi eſt Anima iotellectualis à DEO inſpirata. Ita Homo habet tres partes, Corpus mortale cum ſydereo Spiritu, & Animam æviæternam, quæ eſt domiciliom Imaginis *DEI* vel Spiritus Sancti in Homine. Si Homo voluotate propriâ vel arrogatâ vivit, ſecundum Carnem & Sanguinem ſaltem, ſenſualiter eſt Brutum, & cognoſcitur, an ſecuodum Paginæ Sacræ Epitheta, ſit Canis, Vulpes, Lupus, Ovis, Sus, aut Viperarom progenies, ſicuti inferius in Tractatu de Signaturis differemus latius: geminare enim hic ſermonem ſupervacuum foret: Si vivit Rationaliter, tunc eſt Homo: & dominatur Animantibus in ſuo corpore: Si verò imaginis DEI proprietate obſervatâ vivit ſecundum Dealem Spiritum ea Arbore Vitæ, ſeu ſecundum Talentum & Theſaurum in fictili ſibi concreditum ac depoſitum, dominatur Aſtris & omnibus rebus. In Homine omnia ſunt comprehenſa & ipſe fert omnia in ſe: Ex quo enim factus eſt, illud fert in ſe: E mundo factus eſt, & mondum gerit in ſe, & à mundo geritur. Porrò ſicuti Prima-

Pſal. 8. Omnia ſubjeciſti pedibus ejus: Paracelſus excepit quatuor Elementorum ſagamas & incolas.

Veluti Deus creator, ut omnia per Hominem ſibi honorē exhiberent. Sicuti Terra eſt corpus receptivum omnium ſeminum, ſic etiā Homo.

Spiritus primus ex Limbo, ſecundus Spiritus è Verbo Fiat. In Homine duplex eſt Sapientia, Angelica ſecundum quam vivendum, & Animalis qua negligenda. Renaſcentia malam geneſin vincit. Luc. 19. ſect. 13. Matth. 7. ſect. 1. Matth. 15. ſect. 15. Corpus inviſibile Hominis ex ſpiraculo Dei ſive æviæternum, non ſubjicitur Aſtris vel Aſtronomo. Gen. 1.

materia (quæ erat Eſſentia quædam ineffigiata confuſa, quam Matrem mundi ſeu Chaoa & Hylen Philoſophi nominarunt) erat ſemeo magni mundi, ita magnus mundua eſt ſemen Adami: ut enim Mundus abſcooditus erat in Aquis iovifibilibua ſupra Abyſſum, ita Adam occultatua jacebat in mundo. Prima materia fiebat Mundus, & magnus Mundua fiebat Homo. Sicuti Arbor creſcit è ſemine, ſemeo eſt Arboris Initium, & ſemen eſt etiam Finis Arboris, quia in quolibet grano ſeu ſemine Arboris iterum abſcoodita eſt Arbor alia: Ita prima materia (quam Paracelſus Limbum nominat, cujua Terra VERBUM Domini) eras ſemen omnium creandorum, & Homo erat ultimus inter omnes quaſi perfectum ſamen, quod ex ſe iterum gignere poteſt alium Hominem qualis ipſe eſt: Et licet Homo non ſit ſemen ut aliud ſemeo, tamen habet potentiam de ſe emittendi ſemen, è quo ſimilis Homo producitur, qualis ipſe eſt: Et ut Adam totum Mundum in ſe gerit, omniaque creata, ac à Mundo conſervatur, ita quilibet ex eo natua idem geſtat, quod ipſe geſtavit, videlicet totum Mundum, ab illoque etiam geſtatur & conſervatur ut Adam: Omnes Homines unus Homo, è carne, ſanguine & ſpirtu. Ergo cognitio Hominia debet ſumi ex utroque Lumine, quia filius noo cognoſcitur ex ſe ipſo ſolo, ſed è patre: Homo autem habet patrem duplicem, Æternum cujua imaginem gerit; & Mortalem, qui eſt totus Mundus cum Creaturis omnibus, id eſt, *Limus Terra* ſeu Arcanum, & eſſe omnium Creaturarum pretioſiſſimum, omnibua Philoſophia, Medicis, Aſtronomis & Theologis ad conſiderandum & examinandum propoſitum. Io Homine enim ipſo minore Mundo, oon eſt membrum, quod oon reſpondeat alicui Elemento, alicui Planetæ, alicui Iotelligentiæ, & alicui Menſuræ ac Numerationi in Archetypo. Corpua viſibile Animæ idoneum indumentum ac domicilium Homo ab Elemeotis habet, Corpus inviſibile ſeu Animæ currum & vehiculum (quo intellectualis Anima & terrenum Corpus inſtar extremorum ceu oodo, glutine ac confœderationis vinculo connectuntur, atque hoc medio tertio de utroque participaote in unum integrum Hominem copulantur & uniuntur (Sydereum, Æthereum & Aſtrale à Cœlo ſeu Firmamento poſſidet. Per hoc Medium, æthereum videlicet corpuſculum, Aoima intellectualis, juſſu *DEI*, qui Mundi majoris Ceotrum eſt, ea ecutione Intelligentiarum utpote Spiritnum, *DEI* in punctum Cordis medium, quod eſt Centrom Mundi minoris (corporis videlicet Humani) primum infunditur & deſcendit, eaindeper univerſas ſui corporis partes, membraque diffunditur, quanto currum ſuum naturali jungit calori, per calorem ſpiritui ex corde genito, per hunc ſe immergit ſanguini, per illum inhæret membris, atque hia omoibua æque fit proxima. Et quia dictum Æthereum corpus à cœlo participat, eundem etiam curſum retinet & ſervat cum curſu Firmamenti, cujus vires peculiari vi magnetica haud ſecus ad ſe attrahit, quàm viſibile corpua Elementorum efficaciam: atque ſic manet cum ipſo Mundo viſibili & inviſibili unum, taoquam filius cum ſuo parente, quemadmodum Rubedo in Vino & Albedo in Nive: Eſt enim in oobia totum Firmamentum cum Planetis & Stellis: Et quemadmodum Calor fornacem ferreum ac Sol vitrum penetrat, ita etiam Hominem ſydera cum omnibus ſuia proprietatibua, ſicque ex ſydereo Firmamenti ſpiritu poſſumus omoia Naturalia diſcere. *Animam Intellectualem & Immortalem* (qoatuor ſuperius memoratis Elementorum incolis, ac brutis inſuper animantibus denegatum) ad DEI Imaginem & Divinæ *Triunitatis* ſimul ac unitatis ſimilitudinem creatam, ſeu Spiritum DEI inhalatione habet Homo, ut ſic etiam uoas ſit cum Parente cœleſti per omnia: Eſt eoim in nobia per Iuum Spiritum, ex quo diſcimua Theologism ſacram, omniaque Cœleſtia & Terrena Arcaoa ſine errore: Imò in ipſa ſumoa, vivimus & movemur. Ac ut DEUS eſt unua in Eſſentia, Trious in Perſonia, ſic Homo uoua in Perſona, Trinus in Eſſeotia diſtincta, ſcilicet terreno Corpore, Spiritu æthereo Sebamaim, ac viva vivificante Anima à DEO inſpirata & DEI domicilio Triunua compoſitus eſt: Hoc teſtatur juxta ſacram Scripturam mirabilis concordantia Creatoris cum Creatura, in qua ſummua Creator voluit manifeſtari Unitrinus ſeu Triunus: inſuper unanimis conſenſus omnium verè Philoſophantium è Lumine Naturæ: Si qui fortè ſint, qui negent has tres partes, oportet tamen ut fateatur Hominem è *LIMO TERRÆ* per verbum *FIAT* creatum, etiam æternum Spiritum ſeu ſpiraculum vitæ ex ore *DEI* inſpiratum, Limum videlicet Cœlorum à Domino accepiſſe. At Limua Terræ duplex eſt, viſibilis & inviſibilis: Corpua ſeu domicilium habet à Terra & Aqua: Vitam ſeu incolam ab Aere & Firmamento Ignis, hoc eſt Spiritum ſydereum, qui verè Homo eſt, non Caro & Saoguis: Et ſicuti Spiritus ſydereua eſt vita Corporis, ita Spiritua Domini eſt vita Intellectualis Animæ: Et ut ſydereua Spiritus in Corpore habitat, ac dies & noctes operatur, quia hic inviſibilis Homo eſt ipſe Firmamentum & omnia in ſe habet, ita Spiritus Domini, *DEI VERBUM* Homo æternus in Aoima habitat: Domus eſt habitatio Animæ, Anima eſt habitatio & domicilium *DEI*. Cùm igitur Homo (complementum omnium operum *DEI* perfectiſſimum, totiua univerſi completiſſima imago, & expreſſiſſimum *DEI* ſimulachrum, in quo creando quievit, ut nil honoratius creandum præ manibus habens, in ipſoque veluti ſupremo artificio, concluſa & conſummata eſt omnis Creatoris ſapieotia & poteſtas, quia omnia in ſe continet, quæ in DEO ſunt) ſexto die ex omnibus compoſitua, Creaturarum ſit ultima & imago oon ſolùm *DEI* æterni, ſed etiam Muodi magni, quia cum illo omnia in ſe complectitur ac continet: ſequitur quod tres etiam Mundi ſeu Cœli in Homine reperiantur, & quod à tribus Mundis geratur, vel potius omnis ſit Mundua, & totiua univerſi exploratiſſimum Exemplar: Ideò à quibuadam quartua Mundus vocatur, in quo omnia illa inveniuntur, quæ ſunt in reliquis tribus, qui etiam propterea omnis Creaturæ appellatione cenſetur. Habet enim Spiritum ſeu Mentem à *DEO*: Quid enim eſt Spiritus Hominia ab Altiſſimo inſpiratus aliud, quàm ipſe DEUS in nobis habitans? Corpua inviſibile ſeu verus internua Homo, Ratiooe & Spiritu Aſtrali conſtans a cum Angelis congruit, eſt enim ſocius illorum: Et ſi verus eſt Magus, Angelis non eſt inæqualis in omni operatione Magica, & eſt Dominus ac Poſſeſſor omnium rerum. Corpus mortale Phyſicum ex machina Mundi & omnibus creatis poſſidet: omnia enim externa nil aliud ſunt, quàm Corpua Hominis. Ideò etiam cum triplici Mundo Archetypo ſeu Deali, Intelligibili ſeu Aogelico, Senſibili Elementale ſeu Corporali communicat, & cum omnibus ſymbolum, operationem & converſationem habet.

Communicat enim cum DEO Archetypo Animo ſeu Meote, quia ad Imaginem ejua, propter ſpiraculum vitæ factua eſt, Anima Intellectualis Divinæ Animæ quædam particula eſt, Anima Intellectualis Divinæ Animæ quædam particula eſt, quâ ipsâ DEUS Mentia ſuæ ſemina quædam & effigiationem in nobis expreſſit, non abſimili ratione quàm ut Echo ex reverberatione aëris vocem ſuam de longo remit-

Matrix omnium Mundi eſt Aqua ſupra quā ſpiritus Domini ferebatur. 2. Pet. 3. Terra ex aqua emerſit.

Quemadmodum ſtatuarius è ligno & figulus ex argilla mille diverſas formas ad placitum fingunt, ita Deus è materia prima omnia creata extraxit.

Homo eſt quaſi terra ſive ager omnia ſemina in ſe continens.

Sicuti filius non minor eſt patre ſuo: Ita Homo non minor eſt Mundo.

Nemo cognoſcere imaginem poteſt, niſi cognito illo cujus eſt imago.

Hermes Hominem vocat Deum Terrenum.

Gen. 2. ſect. 7.

Hominis perfectio & dignitas.

Sic Deus & Homo univi non poſſunt niſi per medium Salvatorē noſtrum de duabus Naturis Cœleſti & Terreſtri, Divina & Humana participantem. Par. docit.

Animā ſeu Spiraculum vitæ per Aſtra ceu medium infundi in corpus Elementare à DEO.

MENS. Zach. 12. ſect. 1.

Gen. 2. ſect. 7. Eſ. 42. ſect. 5. Sap. 2. ſect. 23. 1. Ioh. 2. ſect. 27. 1. Ioh. 4. ſect. 14. Luc. 1. ſect. 47. 1. Theſ. 5. ſect. 23. Gen. 2. ſect. 7.

Vide Amphitheatrū Khunradi cedro digniſſimū.

Paulus ſummus Philoſophus & Theologus etiam tres Hominis partes ponit, Spiritum, Animam, & Corpus.

Duæ Animæ ſeu duo Spiritus ſunt in Homine: Mortalis ex Limbo, eſtque vita corporis. Immortalis ex Dei Spiritu, vita eſt Animæ: Spiritus & anima, vita ſunt corporis.

Ioh. 14. Deus creavit Hominem ut eſſet ſuum tabernaculum tam in hoc quā in futuro ſeculo.

Mund. Exemplum. Dei quiſque eſt in imagine parvū. Naturali ſapit Naturam ſeu Naturātū.

In anima tanquam Homines Cœlo Deus habitat.

2. Reg. 1. cap ſect. 24.

1. Mens ſiue Anima ſeu Spiritus rationalis auriga. Inſtar æterne Dei concludit omnia De-

tia. Tempora. Loca

remittit, quo ipſo Vegetalem exprimit animam. Mens verò elevata in DEUM Altiſſimum, & cum ipſo unita converſatur cum DEO, & eadem opera efficit, nec reperitur aliquid in Homine, non ulla diſpoſitio, in quo non fulgeat aliquid Divinitatis, nec quicquam eſt in DEO, quod ipſum non repræſentetur in Homine.

II. Cum Angelis ſymbolum habet ratione Corporis inviſibilis & Animæ Rationalis, cujus beneficio operatur & conſervatur cum ipſis, & eandem habet cum

III. eis ſapientiam: Eſt enim Gabalis ſocius Angelorum. Sicuti etiam cum Firmamento & ſtellis, à quibus illud corpus Aſtrale ſeu Spiritum Sydereum accepit, qui verus Homo eſt Aſtralis, quia Caro & Sanguis non eſt Homo, ſed Spiritus in illis contentus, qui Spiritus Aſtralis eſt ſubjectum Rationis Humanæ ſenſus & ſapientiam continentis, & cum corpore fit Animal. Hic Spiritus & Aſtra in Homine unum ſunt, at Corpus eſt hujus Spiritus ſubjectum: Et ſic Aſtra regunt Hominem in Spiritu, & Spiritus Hominis regit Corpus in Carne & Sanguine: Hic Spiritus mortalis eſt: Anima Intellectualis verò à DEO inſpirata, ſola eſt immortalis.

Sicuti Homo vo ipſa continet totam Naturam corporalem in ſuo corpore: Ita ſecundū intellectum continet omnem Mundum.

IV. Cum Elementis: nam ab his accepit corpus Phyſicum Terreſtre mortale: Et quia Mundus parens Hominis etiam ſecundum Paracelſum in ſe habet quatuor incolarum Mundi quatuor Spiritus Elementares, inſuper etiam quintum genus Flagarum in millia genera diviſarum ac Animæ macrocoſmi incorporatarum, Imaginatio horum quinque Spirituum in Elementis, etiam in Homine microcoſmo erunt, ſed uſus Rationis Hominis ſecundum voluntatem & mandatum DEI eſt Catenæ inſtar, quâ ejuſmodi quinque Spiritus coguntur & ligantur, ut cum ſua Imaginatione quieſcant.

V. Cum Elementis Animantibus, Vegetabilibus & Mineralibus omnibus: Horum enim omnium Naturam & proprietates in ſe poſſidet.

Ergo Homo ultima Creatura præſtantiſſima & nobiliſſima eſt, quia totius Mundi partes habet, & & nihil eſt in majori Mundo, quod in ipſo Homine realiter non reperiatur. Filius per omnia ſimilis eſt parenti, cognito parente cognitus eſt filius. Homo itaque miraculum Naturæ maximum & admirabiliſſimum Extractum & Nucleus quatuor Elementorum, ſummum *DEI* τεχνασμα, & conſummatiſſimum Mundi Exemplar, vere eſt omnis Creatura, quia eſt omnis Mundus, ſolusque hoc honore gaudet, quod cum omnibus ſymbolum habet, & cum omnibus operationem, & cum omnibus converſationem: Imo ad tantam aſcendet perfectionem quod efficitur filius *DEI*, transformaturque in eandem imaginem, quæ eſt DEUS, & cum ipſo unitur, quod neque Angelis, neque Mundo, neque cuique Creaturæ datum eſt, niſi ſoli Homini poſſe ſcilicet filium *DEI* fieri & uniri DEO.

Ex nebulo omnia & ex omnibus Homo. Magnus Mundus erat matrix Adami, ſic omniū natorum matrix mulieris eſt tota Mundi machina.

Ioh. 17. ſect. 11. 21. 22. 23.

Ioh. 1. ſect. 12.

Sed antequam ulterius progrediamur, ipſa hujus loci neceſſitas exigit, ut paulò fuſius agamus de ſydereo ſeu inviſibili Homine, videlicet de ortu ejus & potentia. Hic Spiritus Olympicus ſi ab Ariſtotele obſervatus, & a Galeno æſtimatus fuiſſet, non tam inſignem ab Ethnicis errorum magiſtris promanantem intuliſſet in Philoſophiam & Medicinam errorem, ut nunc Theologiam taceam. Homo inviſibilis ſeu Olympicus Spiritus, hunc in modum nobis innaſcitur. Adam & Eva non ex aliis parentibus ſicuti nos poſteri, ſed ex *LIMO TERRÆ* ſeu magno Mundo, ut modo dictum, producebantur, quoad Corpus mortale, quod eſt viſibile & inviſibile. Tota enim Mundi machina collecta & redacta eſt in Microcoſmum, ita ut nil in toto Mundo reperiatur, quod idem etiam non ſit in uno Homine. Corpus Phyſicum Elementare, Viſibile & Tangibile ex Terra: Corpus verò inviſibile, ſenſibile, Sydereum (quod eſt domicilium vitæ Spiritus) ex Aſtris Firmamenti accipiebant: Sic Adam duo habebat corpora, viſibile ſcilicet Elementale, & inviſibile Sydereum. Jam ex propagatione duo ſemper naſcuntur Homines, Corporeus, Elementalis, viſibilis, organum & inſtrumentum inviſibilis & incorporeus Aſtralicus, qui movet, gubernat & efficit artificia. Nam Aſtra in Homine per Hominem ſemper nunc in generatione iſta duo producunt. Corpus quidem viſibile Elementare, ex quatuor Elementis, ex carne & ſanguine in utero matris: Corpus verò inviſibile, Sydereum, Philoſophiæ adeptæ capax, ex Aſtris Firmamenti. Manet enim iſte Homo parvus Mundus idem & unum per omnia cum ſuo parente, qui eſt Mundus magnus: Verùm ſicut magnus Mundus teſtâ ſuâ diſtinguitur ab Angelico Mundo: Ita Homo minor Mundus cute ſua diſtinctus eſt à magno Mundo. Hinc fit, ut Sydereus internus, Olympicus, Incorporeus Homo ſeu Gabalis idem ſit cum Firmamento Aſtrorum, ut jam ſæpius dictum, quod Rubedo cum Vino, Albedo cum Nive, vel Solis ſplendor cum Aëre: Altera ergo pars Hominis ſeu hoc ſydereum corpus, vocatur Hominis Genius, quia à Firmamento oritur, dicitur etiam Penatis, quod penes nos, ſeu nobiſcum naſcatur, umbra viſibilis corporis, Lar domeſticus, Homo umbratilis, Familiaris Sophorum Homunculus, Dæmon ſeu Genius bonus, internus Paracelſi Adech, Spectrum, Naturæ Lumen, Eveſtrum præſagiens & Propheticum in Homine: Vocatur etiam Imaginatio, quæ in ſe claudit omnia Aſtra, eſtque omnia Aſtra, & eundem cum Cœlo retinet curſum, Naturam atque Potentiam. Jam Aſtra (non enim loquor de ſeptem Carbonibus Cœli viſibilibus, Aſtrorum ſcilicet corporibus, ſed de inviſibili & inſenſibili corpore rerum omnium ſeu Aſtrali Spiritu (nihil aliud ſunt quàm Angelorum virtutes: Angeli verò (ſolo DEI aſpectu ſe cibantes) ſunt Sapientia DEI creata: Hinc fit, ut qui DEUM cognoſcit, etiam Aſtra habeat cognita: Cognitis autem Aſtris Mundus non poteſt eſſe ignotus, ſic deinde Mundi Proles Homo. Aſtra formant ac producunt ex ſe omnia corporalia, & productis corporalibus ſimul etiam ſeſe multiplicant: ut ſemen Frumenti ſeu Tritici eſt Aſtrum corpus videlicet inviſibile, hoc projectum in Terram producit ex ſe corpus viſibile, & multa alia Aſtra ex ſeſe progignit: Sic in aliis creſcentibus ac viventibus fit. Eſt autem Aſtrum nil aliud, quàm corpus inſenſibile, inviſibile, ſeu Spiritus vivus, ſine ratione tamen in creſcentibus: at in vitam habentibus ut in Homine, cum ratione, eſtque diverſus, prout ſunt diverſarum rerum formæ. Corpora autem nihil aliud ſunt, quàm Excrementum Aſtrorum, ex operatione eorundem producta in eſſe corporeum. Hoc quodlibet Aſtrum poteſt per ſe, ut imaginando, formando per operationem ex ſeſe producat aliud Aſtrum corpore concluſum. Nullum enim corpus eſt ſine Aſtro, ſicut è contra nullum Aſtrum abſque corpore viſibili. Cùm autem Hominis Imaginatio non unum ſed omnia Aſtra ſit, etiam certè non unam, ſed multas producit operationes: Et licet Imaginatio ſit incorporea ac inviſibilis, exaltata tamen & firmiſſimæ Fidei Naturali ſeu Ingenitæ, inſtar miraculorum Januæ, conjuncta, fons eſt & initium omnium Magicarum operationum, & abſque Aſtralis & ſyderei Spiritus detrimento aut diminutione poteſtatem habet gignendi & producendi corpora viſibilia, & quaſcunque operationes mirabiles præſens, abſens, ſupra Humanæ Rationis captum proferre poteſt. In corporalibus Lux Naturæ omnia facit viſibilia. ſic in æternis ſola Fides omnia facit viſibilia: Per imaginationis

Tam ſenſibile quam inſenſibile habet in ſe ſpiritum ſydereū ſeu corpus ſydereum. Eva eſt tranſplantatus Adā. Primi Homines è creatione, reliqui ab

Ente ſeminis proveniunt.

Spiritus vitæ id eſt Spiraculū. Spiritus Limbi id eſt ſydereus Animalis. Corpus Limbi & ſpiraculi debent eſſe unum conjugium, alioquin natio prava & adultera: Nam ſicut conjugiū duorum eſt in omnibus perfectio, ſic adulterium impedit Lumen Naturæ.

Vide Par. in Philoſophia ſagaci.

Paracelſus dicit, Elementum ignis ſeu Firmamentū etſi ſit ſubtiliſſimum: eſſe tamen corpus. quia fructus ejus ſunt corpora & abſque corpore tales fructus non poſſunt procreari.

Sic ventus eſt corpus habens poteſtatem inſtar viſibilis corporis aliud corpus evertendi: viſibilia enim non tantū ſunt corpora, ſed tam viſibilia quam inviſibilia à Deo creata ſunt corpora ejuſdem potentiæ.

Interior Homo Cœlum internum aſcendens, Conſtellatio particulares.

Hic ſpiritus eſt vera Aſtronomiæ doctor. Ejus potentia in vigorem producit

tionis impreſſionem fœtus in utero mãtris afficitur ſigno notabili ſine corporali contactu: Quod corpore facimus viſibiliter, id fide facimus ſpirituum more: Ita Imaginatio efficit peſtem & ſimiles morbos Firmamentales, inducit morbos ac ſanitatem. Peſtis quæ ea timore, terrore & metu provenit, oritur per Imaginationem ſpiritus minoris Mundi ſeu Spiritus ſyderei & Animalis (qui eſt mechanicus Aſtralis) in Homine, ut videmus in gravidis per eundem Spiritum ſydereum notam fœtui in utero imprimentibus: Hic Spiritus ſydereus ex Aſtris Homini innatus (ideò etiam unitus manet cum Aſtris) eſt Magnes & magneticæ Naturæ in Homine. Quemadmodum enim terreſtris Magnes ſuo corpore ſpiritua eſt & ad ſe trahit: ita etiam corpus & ſpiritus in Hominis corpore viſibili attrahunt. & hic eſt Magnes microcoſmi: Sydereum corpus & ſpiritus in Hominis corpore viſibili attrahunt, & hic eſt Magnes microcoſmi: Sydereum corpus & ſpiritus attrahunt ad ſe vires Aſtrorum, ut in Lunaticis videre eſt, ubi manifeſtantur convenientiæ, proprietates & affinitates talium virtutum magneticarum, quas ſpiritus & corpus ſydereum Hominis cum Aſtris habent. Hæc quarta ſpecies Magiæ Naturalis Gamahæa dictã, adjumento artis, omnia inviſibiliter & ſpiritualiter facit, quæ alioqoin natura, abſque ejuſmodi arte adhibita viſibiliter & corporaliter facere potis eſt. Domus eſt quaſi mortua, ſed Incola, putà ſpiritus motus perpetui Naturæ inviſibilis, Animæve Mundi ſcintillula magnetica vivit, & efficaciter operatur. In Aſtris Firmamenti latet omnis ſapientia animalis, opificia, artes, ſcientiæ, omniumque rerum cognitio. Nihil eſt ita occultum in Mundo, quod non ſit præfiguratum in Aſtris, imò omnia Aſtra Firmamenti, quæ ſunt Tinctura ſpeculationis animi noſtri, poſſunt imaginando ex ſuâ vi ingenitâ res corporales & viſibiles ea non apparenti producere, ut jam ſereno Cœlo mox producitur nubes magna, & ex ea fit pluvia, lacus, nix, ros, tonitru, grando, quæ licet ante productionem Nihil ſunt, tamen ex inviſibilibus productæ ſunt magna corpora. Hoc exemplo innoteſcit nobis omnia in prima Creatione producta fuiſſe ex NIHILO DIVINO ſeu inviſibili Puncto Cabaliſtico in aliquid, quod in momento DEUS fecit, quia opera ejus non patiuntur moram temporis: nam ea inviſibilibus Tenebris omnis proceſſerunt & evocata fuerunt (VERBO dicente & Spiritu fovente) ad viſibilem Lucem. Cùm autem Homo ex Aſtris Firmamenti ſuum ſydereum corpus accipiat, & Hominis Imaginatio tota ab Aſtris Firmamenti pendeat, imò eadem ſit & una maneat cum ipſis, neceſſe eſt Firmamentum quoque habere Imaginationem ſed ſine Ratione, ſicuti Homo, prolea Mundi cum Ratione. Homo ictu, jactu alterum lædit, idque cum Ratione: urtica & Ignis urunt & lædunt ſine Ratione. Præterea cùm Homo ſit majoris Mundi Quintum eſſe, ſequitur etiam Hominem non ſolum imitari poſſe cœlum, ſed illud quoque regere ſuo nutu, atque eidem dominari ſi vult. Omnes res habent naturalem obedientiam ad animam, & de neceſſitate habent motum & efficaciam ad id quod deſiderat Anima forti deſiderio, & omnes virtutes operationesque Rerum Naturalium obediunt illi quando fertur in magnum exceſſum ſui deſiderii: univerſas Mundi virtutes in noſtrum miniſterium cogit, attracta virtute ab ipſo Archetypo operum noſtrorum virtute, ad quem cum aſcendimus, neceſſe eſt omnem Creaturam nobis obedire, totusque nos ſequitur Cœleſtium chorus. Per Fidem Naturalem ingenitam, quâ ipſis ſpiritibus parificamur, omnes magicæ operationes atque omnia mirabilia efficiuntur Imaginatione accedente. Imaginatio

hoc corpus ſydereum, Semen, Aſtrum Vulcanum, Archaus idem ſunt, & unus ſpiritus, ſine Ratione tamen, ac diverſus prout ſunt diverſa multarum rerum forma.

Spiritus Aſtralis in quolibet creſcente agit corporum habitatione.

Interior Homo eſt ipſũ Cœlũ ſeu omnia Aſtra.

Lege apud Pici, quomodo Trithemius aliquando varia E veſtra triplicis Mundi alternatim ſibi impoſuerit in variaque figurarum genera ſe transformarit, & hoc pacto ipſi Pico potentis Hominis ad Dei imaginem creati potentiam abſconditã reali demonſtrarit Magia:

Speculantes transformantur in id, circa quod ſpeculatio intentà ſuſcipitur.

Intellectus Hominis omnibus aſſimilatur.

Imaginationis impreſſio ex Timore, Terrore, Mœrore eſt morborum & mortis origo: ſicuti ſplendor Solis per vitrum, ita Aſtra peſtem per eutem immittunt.

Sapientia

operatur in Homine inſtar Solis: ut enim Sol corporeus ſine inſtrumento operatur in ſubjectum, redigendo illud in carbones, cineres, ita hominis Cogitatio incorporea, tantùm ſpiritu ceu inſtrumento viſibili operatur in ſubjectum: Quod corpus viſibile facit etiam corpus inviſibile, ſeu Homo ſydereus alteri damnum inſerendo: Imaginatio Hominis eſt Magnes attrahens ultra mille milliaria: Imò quicquid vult in Exaltatione ſua, ex quatuor Elementis ad ſe attrahit. Efficax autem non eſt Imaginatio, niſi prius rem conceptam attrahat per vim Imaginationis attractivam, ut ex ſe quaſi ſpiritum nativum Imaginationis Architectum procreet: poſtea Imaginatio quaſi ingravidata imprimit, quæ licet non ſit tangibilis, inſtar venti tamen eſt corporea. Hinc verus Magus ſeu ſapiens, Aſtrorum operationem attrahere poteſt in imaginem, lapidea, metalla, ut eandem cum Aſtris exerceant vim atque potentiam: Exemplum ſit Speculum incenſorium per quod radii Solis cum calore ad nos derivantur. Quicquid oculis videmus in majori Mundo: hoc idem Imaginatio poteſt quoque producere: ſic omnes herbæ, omnia creſcentia, omnia metalla, per imaginationem & veram Gabaliam poſſunt produci. Hæc autem eſt pars Magiæ Gabaliſtica dicta, quæ tribus columnis innititur: Primo *VERIS Precibus* in Spiritu & Veritate factis, ubi in Sancto Sanctorum fit unio *DEI* & Spiritus creati, ubi DEUS interno ſpiritu, non vi vocabulorum, ſed in ſilentio ſacro, abſque oris apertione & anhelitu compellatur: Secundò *FIDE NATURALI* ſeu Sapientia in creatione omnibus Hominibus æqualiter ceu peculio & patrimonio communi à DEO Patre communicata & ingenita: Tertiò *Imaginatione* fortiter exaltata, cujus quanta & quam mira vis ſit, Naturæ lumen, tam in baculis Jacobi à Moyſe commemoratis, quam in prægnantibus fœtui rei deſideratæ notam imprimentibus, ut ſupradictum, manifeſtè oſtendit. Imaginatio ſeu Fantaſia Hominis eſt inſtar Magnetis in ſuâ Naturâ, attrahens aliorum Hominum Fantaſias, ut videmus in oſcitantibus. Vehemens imaginatio, non ſolum corpus proprium, ſed etiam alienum interdum transmutat, per modum imitationis, Virtute ſcilicet quadam, quam habet ſimilitudo Rei ad transmutandam Rem, quam vehemens Imaginatio movet, ſicuti apparet in ſtupore & dentium ſtridore aut attritione ferri in ferrum &c. quæ dentibus ſtuporem ingenerat: ſimili modo oſcitatio ad oſcitandum promovet. Plures ſua Imaginatione triſti nec non diffidentia cauſam præbuerunt, ut à Spiritu immundo tentarentur, vel prorſus regerentur ab eodem. Plures etiam ſuâ Imaginatione intentâ, demptâ impotentiæ ſuſpicione, conſtanti & firmiſſima fide ad DEUM, altiſſima mente elevata, ſpe infallibili, precibus aſſiduis & ardentibus effecerunt, ut ſubitò facti ſunt Templum DEI viventis. Totum ſitum eſt, ut DEUS religioſè colatur à nobis, probitate ac ſanctitudine, ut ſciunt ſecretiores θεόσοφοι: ſiquidem per ardentem devotamque cum Timore & Tremore invocantis intentionem, Intellectus ſeu Mens religioſo amore flagrans, jungitur intelligentiis ſeparatis. Oratio enim interna ea pia mente orta nimio affectu, ardentique deſiderio continuata, unit mentem cum DEO, & omnia diſcit ac cognoſcit ea DEO. ☉ Quidnam poſſit Mentis ex vera fide diſpoſitio, pauci ſunt qui intelligunt, & longè pauciores, qui ex eà ritè norunt operari, ſupernaturali influentia, quæ corpus regit atque gubernat: quanquam multi reperiuntur, qui diſpoſitionis hujus cognitionem habent, verum ob mun-

Gen 30. cap. circa finem. Fides vera eſt cura falſa Imaginationis. Multi per fidem Imaginationis infirmantur & convaleſcunt.

eſt primi … Aſtra … corpus … mana Ratione corpore elementa eſt Spiritu & poſſe etiam ſpiritualis operationes. Cœlo omnia … tiſſima ſunt, … actiones, & … hominum in Aſtris depicta ſunt. Quodlibet Animal … Cœlo … ſignum Aſcendens, ſic etiam Homo brutalis. Corpus omne … Spiritu … Triplex NIHIL … Hoc eſt … Naturæ … Aſtrorum. Carbun … nihil aliud eſt … Operantur Homines poſſes, ſine inſtrumento corpore. Fide poſſumus operari bona & mala concedente DEO. Hæc eſt ars Cabaliſtica. Magia ſit Fides montes tranſplantans imperium habet in omnes Spiritus & aſcenditus.

Mens purificata ſummnas inſtar penetralia verè attingit, ſuperatis umbris.

mundanas curas & ſollicitudines quibus obruuntur, nil operari poſſunt, quod veram Sapientiam redoleat. Verùm de his hactenus: Spinoſiores videbuntur ejuſmodi ex remotiori Antiquitate petitæ contemplationes rudioribus: Sunt enim paucis lectæ, paucioribus intellectæ, & fuſiorem narrationem requirunt, quàm ut hic aſſcribi conveniat. Igitur ad propoſitum noſtrum revertamur. Maximoperè intereſt, ut hoc verum occultæ Medicinæ Philoſophicæ Fundamentum Chymiæ Studioſis innoteſcat, propter Harmonicam concordantiam & conſpirationem ſuperiorum & inferiorum, majoris & minoris Mundi, in quo manifeſtando, poſt Paracelſum *Petrus Severinus* Danus, unà cum *Pratenſi* fideli Achate, meritò in numerum Antiquorum Sapientum referendus, perpetuam ſui nominis gloriam aſſecutus eſt, quod in ſua Idæa Paracelſicæ Medicinæ invictiſſimum hoc ſolida & inconcuſſa veritate ſtabilitum Fundamentum Filiis artis & veritatis patefecerit, fruſtra ringentibus adverſariis, à præſtantiſſimis noſtri ſæculi Hermeticis Medicis *Joſepho Quercetano* Regis Galliarum Conſiliario ac Medico digniſſimo, Amico honorando: *Th. Bovio* Italo Veronenſi, *Th. Muffeto* Anglo, in aureis ipſorum nulli oblivioni obnoxiis ſcriptis, ſatis ſuperque in perpetuum refutatis.

II.

UBINAM ILLA VERA MEDICINA LATEAT.

Triticum non creſcet ſine loco, nec farina ſine furfure habetur: ita mel ſine aculeo non reperitur.

OMne quod DEUS creavit Bonum in Extremis perfectum eſt & incorruptibile ut Cœlum: ſed quicquid in hiſce inferioribus continetur ſublunaribus duplici præditum eſt Naturâ, Perfecta ſcilicet & Imperfecta, id eſt, Quinta Eſſentia & fæcibus à ſe invicem Vulcani beneficio ſeparandis. Cum igitur Vera Medicina corticibus, matricibus, receptaculis, ſiliquis, veſtimentis & domiciliis concludatur, ſicuti amygdalæ & omnes nuclei cortice & pelliculis teguntur (Natura enim Caſtaneæ nucleum non niſi cortice & aſpero tegumento offert) neceſſum eſt, ut

Talia Arcana regenerata ſunt ſine omni complexione qualitatû.

illa artificioſa Chymicorum Anatomia ab impuris Elementis ſeparetur, quò habeatur Medicina pura: Artis enim beneficio, & induſtria vincula earum tolluntur, & remediorum facultates è latebris ad faſtigium excitantur. In ſingulis ergo Rerum ordinibus, quæ Elementorum ſinu foventur, videlicet in illis tribus Naturæ Familiis *Vegetabili, Animali & Minerali* (è quibus medicinæ ſufficientes ad tuendam ſanitatem, & morbos corporales profligandos peti ſolent) Vera illa & ſpecifica morborum materialium Medicina latet, quæ ut jam dictum eſt, non conſiſtit in externis, nudis, ſuperficiariis & Reloſlaceis (ut doctè diſſerit Theophraſtus) quatuor qualitatibus, ſed eſt virtus quædam ſpecifica, *αὐτοφυής*, in ipſis ſeminibus deliteſcens, cuique rei creſcenti à Creatore ſummo rerum Opifice, in prima ſtatim creatione inſita, vi *Verbi* illius omnipotentis, quo omnia è tenebris in lucem vocata ſunt: Ergo facultas & virtus ipſis corporibus mixtis (à radice Creationis inſtar anima in corpore humano) indita, non extrinſecus accedit, nec à ſtellarum momentaneo

Ubi Cœlû eſt faber externorum ædificiorum, ubi arcanorum, magnalium & myſteriorum quæ internum

poſitu infunditur, nec ex Atomorum fortuito congreſſu integratur, non procedit à corpore nec à mixtione corporis ſeu à forma viſibili, alioquin ſine corporis & Formæ deſtructione & corruptione ſeparari non poſſet, ut in Cinamomo & Pipere videmus, virtutibus illorum aut artificio extractis, aut vetuſtate & ſenio ſpontè evaneſcentibus. Quemadmodum autem omnes actiones Naturales à Spiritibus ſpiritualibusque Tincturis proficiſcuntur in quibus mechanicæ ſcientiæ Trium principiorum vigent: ita Remediorum actiones è Spiritibus, vitalibusque

domum inhabitat.

ſpirituum Tincturis procedunt, non è corporibus vel mortuis Reloſlaceisque qualitatibus. Et cùm apud Occultioris Naturæ Interpretes in confeſſo ſit, nil in toto univerſo eſſe, cujus non ſit etiam particula in Homine (ut ſupra dictum) ipſo videlicet microcoſmo: imò omnium rerum ſemina in ipſo latere, Aſtrorum, Meteororum, Mineralium, Vegetabilium, Animalium, Spirituum etiam vel Dæmonum, ratione Spiritus Hominis: conſideratâ diligenter hac ſymmetricâ concordantia; & anagoge phyſicâ, Virorum etiam medicorum officium erat, inquirere, ſi laboraret exempli gratia. Cor internum microcoſmi, id eſt Hominis, ut remedia mutuarentur confortantia à parente ſuo ſeu Corde macrocoſmi externo ipſi planè (ſi non figurâ & formâ externâ tamen internâ) ſimili & analogicè repræſentata, qualia è tribus illis Remediorum officinis multifariam depromi poterant. Creavit enim DEUS inexhauſtam

Tota Natura inferior in tres dividitur partes principales, ſcilicet. Vegetabilem, Animalem & Mineralem.

Remediorum ſupellectilem, & cuivis Regioni ſuam diſtribuit ſufficientiam: Ita reperirent inter mineralia Aurum (quod etiam per ſe ſpiritus omnes exhilarat, cum quis in crumena eo abundaverit) Antimonium & ſimilia, quæ ex Elemento Aquæ producuntur, ſicuti Margaritæ ex aquæ ſtillicidiis, in conchis generatæ, item Oſtrearum, Conchyliorum, Concharumque omnia corpora, vi ſpecifica & Harmonica reſpicere & mederi Cordi &c. ſicuti inter Mineralia Characteres Magici & Hieroglyphici non temerè aut oſcitanter à prudenti Antiquitate ipſis attributi ſatis ſuperque Intelligentiæ Lumine præditis innuunt, & Magicè Philoſophos ſecretiores de ſua latente virtute admonitos alloquuntur. Quamvis potiora ex illis à Natura exquiſitiſſimè & operosè præparata, juſto Naturæ decreto, benignum ſuum & vitale Elementum poſſeſſoribus denegant: Et multi univerſas Naturæ leges confundunt, ut alimento tam exquiſitè præparato, tandem potiantur: Nec dubium ullum eſt, quin Aurum compedibus liberatum, ut ſuas vires exercere poſſit, & in actum ea potentia Naturali ac debita Reſolutione (eadem enim Reſolutionis Rerum, quæ compoſitionis via, quia Ars filia Naturæ

Ars imitatur Naturam, defectumque ejus ſupplet, corrigit, caſtigat, juvat & promovet, imò etiam Naturam ſuperat.

matri, & Natura Arti conſentit) reductum, actiones oſtendet Divinas, ſed pauci tanto donantur munere Divûm: Aurum ut compactum ſolvant potabile in Aurum. Inter Vegetabilia habuiſſent Crocum, Rutam, Scordium, Meliſſam, Chelidoniam, Macerem, Ocymum, & ſexcenta ejuſmodi. Inter Animalia Cornu Cervi, Monocerotis, Os de corde Cervi, & id genus alia: Quæ omnia debitè præparata, & facta ſpiritualia (quæcunque enim ad curationem requiruntur, omnia in Spirituum poteſtate continentur, qui morborum diverſoria ſoli ſciunt, terra ſiquidem omnis eſt mortua, cortices & ſiliquæ non gignunt, ſed ſoli Spiritus Rerum in corporibus agunt) adhibita etiam methodo legitimâ, medentur afflicto cordi, non externis illis & ſuperficiariis, ut dictum eſt qualitatibus, ſed vi interna, propria, ſpecifica, Harmonica, & ſimili Formæ in medicina ſeu Aſtra medicamentorum, per Alchymiam à Corporibus ſeparata, ſunt vera directoria: Aſtrum enim ſeu Cœlum ſaltem Arcanum dirigit non corpus: novit enim equus præſepe ſuum, aves nidum, aquilæ cadaver: & quodlibet medicamentum innata vi magnetica (quæ meritò *ἰθύτης ἄριστος* dici poteſt) petit locum ſuum, & tendit ad membrum ſibi conformatum, conſentanea conſentaneis, domeſtica domeſticis naturali deſiderio ſe applicant, quemadmodum à veris Philoſophicis Medicis diligentiſſimè fuit obſervatum, longa Experientia omnium indubitatiſſima Regula. Ideò Celſus Romanus Medicus conſentit ad curandi rationem nil magis conferre,

Experimentû (ut & judiciû) ſine Scien-

tia fallax. difficile & ad ſortem eſt. ſed cum Scientia certum & verum

quàm Experientiam omnium artium matrem, qua conſtat ductiſſimos Medicos non rarò à ruſtica vetula victos. Idem de aliis ſex principalibus membris & partibus corporis Humani audiendum: Externum Macrocoſmicum Cerebrum eſt Oleum argenti, Liquor Sapphiri, Smaragdi, Muſci, Vitrioli &c. Internum Microcoſmicum conſortans. Pulmonum & totius pectoris Balſamus, ſunt flores CHIBUR ſeu Sulphuris.

Remediorũ nulla uſquam penuria, ſed noſtra eorum plerumq; turpis ignorantia.

Sicuti duo ſunt genera Medicorũ. unũ quod miraculosè ſanat, alterum naturaliter per medicamenta. Ita cujuslibet morbi duæ ſunt origines, una Naturalis, altera Cœleſtis. Verbum Domini ſanat Cœleſte. Naturale medius naturalibus reſtituitur.

Hoc pacto non ad leves ſaltem morbos auxilia ſeu remedia craſſa Minerva parata, reperta fuiſſent, ſed etiam ad Chronicos illos Aſtrales & Fixos, qui ob radices tam altas in multorum judicio deſperati, & à Medicorum vulgo, loca, ſemina, nativitates, radices ac morborum centra non intelligente æſtimantur incurabiles. Nullus enim morbus eſt, quatenus morbus, qui non ſuam habeat medicinam, niſi occulta prædeſtinatione mortalibus incomprehenſa, peculiari Numinis ira genitus (qui Medicis non commendatus eſt, ſed Apoſtolis per fidem veram in Chriſtum omnes morbos ſanantibus) incurabilis evadat: aut cum Plinio Naturam in ſuis viribus ut injuſtam Novercam velimus inſimulare mendacii, cùm tamen illa benigna rerum Parens, providens & ſagax Natura, dederit egentibus brutis animantibus naturali inſtinctu Remediorum cognitionem: Fatui ergo prorſus, & ſtolidi judicii foret, maximum illum Rerum conditorem Hominibus hæc occulta fore voluiſſe: nam fruſtra creaſſet, præſertim cum animantibus intellectu carentibus hæc fecerit manifeſtiſſima. Ciconia in Serpentum paſtu Origano ſibi ſalutem quærit: Sues à Serpentibus læſæ Cancrorum paſtu ſibi medentur: Apri Hederâ: Grues Junco: Teſtudo quando impetitur à Serpente, comedit Origanum & conſortatur per illud: Bufo quando alieno morſu & veneno vulneratur, ſolet adire Rutam vel Salviam vel Plantaginem, aut locum vulneris affricare, & ſic a periculo veneni ſe liberare: ideo Salvia non lota cum periculo in paſtu utimur. Muſtela pugnatura contra Regulum comedit Rutam. Pica cùm ægrotat, Lauri folium in nidum immittit, & ita convaleſcit: Upupa una paſta læſa, Adianto ſibi medetur: Urſi à Mandragora læſi devorantes Formicas evadunt. Anſeres, Anates, cæteræque aquaticæ Aves medentur ſibi herba Helxine: Columbæ Verbena: Hirundines Chelidonia: Accipitres Hieracio: Et alia denique Animalia alias innumeras invenire Herbas. Nemo ergo ſanæ mentis eſt, qui ambigat Cœleſtem Patrem (ut pium ac ſacrum rerum omnium Parentem decet) filios ad imaginem ſuam creatos, & quorum gratia omnia condita ſunt, hos in parte præterire, ac bruta poſtponere voluiſſe: Qui enim nobis ſuum Filium dedit, & pro Spiritu Sancto ſuo orare nos juſſit, quanto magis totam Creaturam, viſibilia & inviſibilia, ſubjiciet? Creavit enim Altiſſimus Autor Naturæ Medicinam non mancam, ſed perfectam de Terra, juſſit Medicos pia aſſiduitate illam inquirere, & fide debita præparatam cuivis pathemati convenienter adhibere. Diligenter etiam notandum eſt, quod omnia medicamenta quæ corporibus humanis applicantur, non ſui ratione, ſed *DEI* munere ſunt efficacia, ac ſalubrem ſortiuntur effectum. Niſi enim DEUS affuerit, viresque infuderit Herbis; Quid rogo Dictamnus, quid Panacæa juvent?

Siracid. cap. 32. ſoll. 4.

Habent enim hæc inferiora, dico Animalia, Herbæ, Lapides, Metalla ſuam vim ſubminiſtratam à Cœlo, Cœlum verò ab intelligentiis, hæ autem ab Opifice, in quo omnia virtute maxima præexiſtunt. Vita Naturalis ex fonte Vitæ eſt univerſalis, DEO videlicet: Vivunt enim Elementa ex Firmamento, hoc autem ex intelligibili Mundo, & iſte ſolum ex DEO, ſive ex æterno ejus Verbo. Eſt igitur omnis omnium unica vita in omnibus, juxta ſubjectum, nihilominus in quod influit, vario modo gliſcens. Itaque ſi quid herbarum præſidio perficere ſtatuimus, non tam herbis quàm DEO fidendum: Sic enim in propulſandis morbis res optatum feliceraque ſucceſſum eſt habitura:) alias conatus omnis in diverſum rapitur, ubi nulla ſubit Opificis, à quo omnia effectum ſortiuntur, cogitatio, aut abeſt erga illum fiducia. Ita Aſſa mortuus, qui plus Medicis, quàm DEO fidebat. Sola Medicina Cœleſtis ſive *Verbum DEI* (quod eſt Fermentum Medicinarum, ſine quo nulla Medicina eſt efficax) ſanat omnia, & per Verbi efficaciam (in quo latet, & à quo procedit omnis vis, omnes etiam naturales actiones ſuperans) Medicamenta demum fiunt virtuoſa: Et ſicuti Cortex non eſt nucleus, ſic Herbæ non ſunt Medicinæ, ſed ſignum ſaltem hujus ſignati Verbi. Duplex eſt Medicina in Terra, viſibilis à Patre creata (quæ in corpus non debet adminiſtrari niſi per ſeparationem puri ab impuro ſit prius præparata) inviſibilis à Filio per Verbum, & eſt una Medicina: Medicus per Herbas ſanat, Herbæ ſunt media, in quibus Medicina eſt, Herba non eſt Medicina, quæ inviſibiliter in ipſo à DEO eſt abſcondita.

In omnibus agitur De Natura Domini voluntas expetenda non Natura.

2. Chr. 17 ſoll. 12. Pſal 32. Sirach. 38. ſoll. 9. 10. 11. 12.

Hic prudenter, rectoque judicio conſideratis mirari ceſſabimus, quod DEUS omnipotens per *PROPHETAS* & veros *Cabaliſtas* ſolo prolato *Verbo* Hominem ſanet: Vivus ſiquidem eſt DEUS, & vivi DEI vivum quoque *Nomen*, & vivi Nominis vivæ quoque Literæ: Vivit DEUS propter ſe, vivit Nomen ejus propter ipſum, vivunt Literæ propter Nomen: & ſicuti vitam habet DEUS in ſeipſo, ſic etiam Nomini ſuo dedit vitam habere in ſeipſo, & Nomen porrò Literis.

Act. 3. ſoll. 6.

Per *MAGOS* veros, Naturæ accuratiſſimos Exploratores (non loquor de Nicromanticis) *Verbo ſcripto ſeu Characteribus & Sigillis*, certo tempore ſecundum Cœli virtutem fabrefactis, procul omni, quam ſola Ignorantia parit, Superſtitione, citra Numinis Divini prophanationem & offenſam, ullamve Fidei & Religionis injuriam: alioquin melius eſſet nos ſemper ægrotare, quam cum DEI contumelia ſanos eſſe: Characteres ſiquidem ſeu Nomina conſtellata ſecundum Agrippam non habent vires ratione Figuræ vel Pronuntiationis, ſed ratione Virtutis ſeu Officii à DEO vel Natura ad tale Nomen vel Characterem ordinantis Nulla enim eſt virtus vel in Cœlo vel in Terra, quæ non deſcendat à DEO, quo non favente, nihil quod habet dare & in actum traducere poteſt. Medicamenta ſunt corpora viſibilia, Verba ſunt corpora inviſibilia, ſive Herba ſive *Verbum* ſanet, facit Naturalis Virtus DEUS, id eſt Spiritus *DEI* Naturæ coadunatus, per Verbum ſuum FIAT. De Cura Characteriſtica, quæ verbis prolatis, ſcriptis, ſculptis & de collo appenſis Naturales operationes perficit, per Cœleſtes proprietates ſyderum mirabili influentia cum noſtris corporibus concordantium, legatur Rogerius Bachon de mirabili poteſtate Artis & Naturæ.

Talia Nomina ſunt Numina.

Characteres dicit Paracelſus eſſe Spirituum Compoſita & Synopſes.

Per Medicos autem *Verbo creato* ſeu Miſericordia ſeu Incarnata: cùm hæc omnia ſaltem *Trinuni & Soliusi Verbi Divini*, omnia ſanantis & conſervantis, efficaciâ fiant ſicuti videmus in miraculis Salvatoris noſtri, qui dum ſurdum & mutum reſtituit (cui omnes Officinæ totius Mundi ſuis pilulis & ſyrupis non potuiſſent ſuccurrere) non ſanat per Naturam, ſed per ſeipſum facit hoc *Uno* ſcilicet *Verbo*, & ipſe eſt illud *Verbum* (videlicet Miſericordia *DEI* Incarnata) per quod omnia creata ſunt, à quo ſimplicia promanant omnia, quodque cum Patre quotidie adhuc omnia in omnibus operatur. Quicquid enim

Non a ſolo pane. Matth. 4. ſoll. 4. Deut. 8. Luc. 4. ſoll 4. Luc. 11 ſoll 14. Gratia enim non ſuperat Naturam & ſignati ſignum

opera-

Johan. 1. ſect. 3. Eccleſ. 14. ſect. 8. 9. 10.

operationis & virtutis eſt in Creaturis, tam in magno, quàm in parvo Mundo, id totum à DEO Incarnato in ſuo explicato & manifeſtato fieri certiſſimum eſt unius Spiritus implentis omnia vinculo, in unum inſeparabiliter colligata, qui Spiritus idcirco plenitudo Mundi totius una eſt, & meritò vocatur Plenitudo. Nam extra DEUM nihil fit, in ipſo omnia moventur, vivunt & ſubſiſtunt: Hoc *Verbum DEI*, Primogenitus omnis Creaturæ vere Panis eſt noſter ἐπιούσιος, quem Salvator petere juſſit, Mumia ſupercœleſtis, Balſamum ſupernaturale, plusquàm propria Hominis Mumia aut Balſamum Naturale, mortales ſuſtentans: Virtus in Pane eſt *DEI* benedictio, imo DEUS ipſe: Verbum in Cibo terreno eſt verus Panis, bonis & malis datus: Non ex ſolo Pane, ſed ex eo quod in Pane vivit Homo: ita Cibus & Vita non ſunt à Terra, ſed à DEO per ſuum Verbum: Si Verbum non eſſet, & per ſe eſſet ſolus Panis, tunc Terra eſſet noſter Deus: ſed nequaquam, non è Terra, ſed ex DEO per ſuum Verbum: Hoc igitur *Verbum* vera eſt Medicina ſanans omnia, non omnibus innotuit, nec cujusvis in pulvere ſcholaſtico ſubmerſo datum eſt de illo libare aut ſcribere, amicus θεῶ φράζων. Paracellus, Moſaicæ & Viventis Philoſophiæ diſcipulus, de Secretis Naturæ, & miraculis DEI ſcripſit, hoc eſt de *VERBO DEI INCARNATO* in creaturis reperiendo, quod Medicina & Vitæ noſtræ Baculus eſt: per hoc enim *VERBUM, FIAT*, totius Mundi ſemen, Cœlum & Terra creata ſunt, illudque in omnibus Creaturis efficax eſt, & cui meritò Creaturæ tanquam animæ ſuæ ſubjectæ ſunt. Quicquid ergo *Medicus NATURALITER* ſeu *HERBIS* per moram Temporis ſucceſſive operantibus efficit: illud *MAGUS* ſeu Medicus Cœleſtis *Characteribus & Lapidibus* Gamaæa ſcilicet Influentialis Conjugii Terreſtri ſigno, per combinationem matrimonialem Superiorum & Inferiorum *ASTRALITER*, validiſſima impreſſione, ſubito & longe citius perficit: Ea enim eſt Naturæ mutua colligantia & continuitas, ut omnis Virtus Superior per ſingula Inferiora longa & continua ſerie radios ſuos diſpertiendo, uſque ad ultima inſtar funiculi tenſi fluat: & Inferiora vice verſa, per ſingula ſua Superiora perveniant, quia una eſt Virtus ſimplex, & ſpecierum participatio per omnia diffunditur: Matrimonium Divinum · Hinc Rerum Naturalium Inferiorum cum Superioribus, mira colligantia, continuitas, influentia & ſympathia: Intercedente hoc matrimonio Mundi, multa in Magia & Cabala effici poſſunt.

Hâc benedictione ſublata baculus panis fractus eſt, ſicut ſæpe apud Prophetas minatur Deus populo ſuo. Ex mera Miſericordia & Bonitate non Juſtitia habemus Panem duplicem, alimentarium & ſanitatis. Joh. 1. ſect. 10. Hebr. 11. ſect. 3. Pſal. 1?. ſect. 20. Deut. 12. ſect. 4?. Explicatio vulgaris dicti, in Herbis, Lapidibus & Verbis magnas eſſe virtutes.

Et verus *CABALISTA* (quem Paracelſus vocat Naturalem Divinum, qui Prophetis æquiparatur, & cujus mens unita & coæquata *DEO* facit omnia quæ vult, vult autem quæ ipſe DEUS) *DEALITER* ſupra Naturam, fiducia firma, & fide mirifica miraculorum *JANUA Unico* Diviniſſimo Nomine *JHSUH*, in quo recapitulantur & continentur omnia, id eſt in *VERBO MIRIFICO*, per Mentem, Fidem & Orationem, preces ſc licet in Spiritu & Veritate factas in momento exequitur. Renaſcentia eſt Ager Medicinæ Cœleſtis, quæ uno verbo curat ſine medio externo: una illa operatio contingit ratione DEI, tanquam Artificis, & ratione Hominis tanquam Inſtrumenti: Hominibus enim innocentibus, & in Lege Domini doctis, pro voto fidei ſervit omnis Creatura, & exaudiuntur ad omnia, quæcunque petierint, teſte Elia, Eliſæo. Per preces enim, id eſt petendo, quærendo & pulſando, in Fide omnia impetramus: per fidelem Orationem recta & certiſſima via conſcenditur ad ſummam Divinarum atque Humanarum Rerum Sapientiam: Nam in his tribus Punctis principalibus, conſiſtit etiam totum Fundamentum Magicæ & Cabaliſticæ Artis, ut videre eſt apud Paracelſum de Signatura Rerum lib. 3.

Omnis Creatura ?ivet & ?erveniatur ? omnibus, quæ ſoritiam. Lege Libros Regum. 1. Reg. 3. ſect. 12. Sap. 7.

Ideò etiam ſoli Creatori omnia in omnibus operanti, debetur Honor, Laus & Gloria ob deſideratum Medicamenti ſeu Verbi ſui exhibiti conſecutum finem. Medico autem *DEI* & Naturæ obtemperanti miniſtro, manu ſeu inſtrumento, ne ſibi quæ ſolius *DEI* ſunt, uſurpet, fidelis ſaltem Laboris ac Charitatis debetur præmium, quod miſeris & egentibus mortalibus poteſtatem à DEO acceptam legitimè adminiſtrarit. Nihil enim ſuum ibi eſt præter artem & legitimam adminiſtrationem, cujus gratiam referri non auxilii: DEUS enim ſolus ſuper omnia laudandus & benedicendus in omnibus, Honorem ſuum alteri non dat, & quia totum dedit, totum etiam rehabere & retrahere vult. Nihilominus tamen jubente ſacra Scriptura, honorari debet Medicus verax & ſyncerus, qui inter omnes artes & facultates DEO acceptiſſimus eſt, primò quia DEUS per ipſum utpote ſuum miniſtrum etiam neſcientem & dormientem operatur, ac ſuam voluntatem exequitur, ſuppeditando Medicinam de Terra & *Verbum* ſuum ſupernè, ſine quo nulla Efficacia in medendo præſtari poteſt, ſine me enim, ait Salvator, nihil poteſtis facere: Secundo, quia juxta infirmam curationem (ſiquidem Sanitas maximum Hominibus Bonum) omnes etiam mortales in Naturæ ejusque Luminis inveſtigatione ac cognitione (quem Homerus non ſine cauſa jubet eſſe ??? ἄμμορον ??? πάντων, omni ſcilicet cognitione refertiſſimum (meritò anteire debebant: Tertiò quia ipſe ſolus, mirabilia *DEI* opera, tam in magno quàm in parvo Mundo omnibus manifeſtat, ita ut non tantum per detecta arcana ſua & myſteria, verum etiam per ſanationem Infirmorum *DEI* Laus & Gloria mediante Medico ſummoperè evehatur & extollatur: Ideò etiam inter omnes ſcientias & facultates præſtantiſſima meritò judicatur Medicina, in quo magnalia *DEI* ſuo ima miraculosè conſpiciuntur, quæ ex Theologia ſeu Lumine Gratiæ, ſumit initium, & in Lumine Naturæ perficitur.

Corporis ſanitas Deo debetur, non Medico. Notate Medici, qui more Ethnicorū, poſthabito & inconſulto Deo, qui ſolus ſanat languores, neglecto item Termino prædefinito in ea volunta Divina, temere arrogant certū ſibi decus & ſuccū, pro Divino beneplacito committendum convaleſcentiæ Tempus. Eſ. 48. ſect. 11. Sir. cap. 30. Sir. 38. ſect. 4. 15. 16. 17.

III.

QUOMODO ILLA CORTICIBUS TECTA, beneficio Vulcani eruenda, & debitè præparanda ſit.

PErfectè omnia creata ſunt, quoad primam materiam, ſed Chymicus per Vulcanum ultimam materiam perficit, quia nulla res in hoc inferiori Mundo generationi & corruptioni obnoxio adeò nobilis eſt, quæ non in ſe & reſpectu alterius Venenum habeat, juxta Eſſentiam ſeu Medicinam: In omnibus maximè DEI operibus, ubi Malum, ibi etiam Remedium, ubi Virus, ibi Virtus. Ideo nil fruſtra creatum, ſed omnia in aliquem uſum: Nam ita à Natura comparatum eſt, ut ſemper Bonum & Malum in aſſiduam Timoris DEI recordationem conjuncta ſint in omnibus rebus, quæ producunt Elementa ſublunaria. Quamprimum, ait Firmianus, Homini Virtutem Omnipotens indidit, confeſtim & Hoſtem adjecit, ne Virtus otio torpens Naturam ſuam amitteret. Adeò nil ex omni parte beatum dixit Poëta, ut Homo Divinæ Naturæ particeps omnium animantium dominus, ſuos patiatur manes, & quibus exagitetur, furias habeat. Rogerius Bachon Philoſophus Anglus dicit, DEUM Tenebras & Lucem facientem, ubi pro ſua *MISERICORDIA* magnam Medicinam poſuit, ibidem etiam poteſtate *Juſtitiæ* ſuæ incomprehenſibilis *Venenum* pro cuſtode, Tribulos videlicet & Roſarum ſpinas, prævaricationum comites individuos ac vindices adjunxiſſe. Bonum ſine Malo cognoſci non poteſt, & cognito hoſte

Medicus per Vulcanum Creaturam Dei perficit. Sir. 39. ſect. 26. Rigida Dei Juſtitia eſt Morbus & Venenum in omnibus rebus. E contra. Miſericordia Dei in Natura & in omnibus

rebus eſt medicina. Sap. 18. verſ. 15. 16. Sir. 39. verſ. 36. Eccleſ. 33. verſ. 15. 16.

hoſte vitari poteſt damnum. Sic etiam ſacer Hermes antiquiſſimus Theologus, unà cum Eccleſiaſtico ſcribit in clave, ex contrapoſitione & contrarietate omnia ſublunaria oportere conſtare: & hoc propter generationem & corruptionem rerum aliter fieri eſſe τῶν ἀδυνάτων. Omnia enim cùm non habeant quæ timeant, contra leges agunt: Neque aliter Homo poteſt ad ſummum faſtigium venire, niſi manu ſemper agitata ſe ad ſalutem ſuam dimicandi tenore fundaverit. DEUS enim per ſuam ſapientiam ita ordinavit, ut æque bene ſit ἀντιπάθεια ſicuti eſt συμπάθεια, quo ſpectaculo Natura mortales ad ejus ſecreta contemplanda & eruenda voluit promovere, ut ſi alter alterum perhorreat, Inviſus Invidentia defectus reſarcire vel mederi poſſit: Quapropter Heraclitus Naturam è Bello genitam, & Homerus Contentionem vocat: Homo eſt ſui ipſius hoſtis, Cauſa diſſolutionis & mortis eſt Regnum hoc noſtrum in ſeipſo diviſum, inteſtinum videlicet duellum, ſiquidem in corpore microcoſmico, propter conjunctionem rerum adverſarum perpetua lucta, ac conſervator & deſtructor ſanitatis latet, quo nomine Sancti, mortale corpus vocarunt Infernum ac Purgatorium, in quo ſemper belligerandum eſt. Ideò cùm in vitæ Republica, Mortis Anatomia Hoſpitium invenit, Natura medicos miniſtros eſſe præcepit, ac ſeparatores, non magiſtros vel compoſitores. Remedia enim præparationes, ſeparationes & exaltationes requirunt, antequam latentes & ligatas virtutes explicare poſſint. Quemadmodum autem omnia igne probantur, ita etiam Examen ſcientiæ Medicinæ in igne debet fieri. Medicina & Chymia non poſſunt ſeparari: Manifeſtat enim Chymia, (non illa qua impoſtores ad ſuas Dealbationes & Rubefactiones utuntur,) non ſolùm vera ſimplicia, magnalia, Arcana, myſteria, Virtutes, Vires, ſanationem concernentes, verum etiam ad imitationem Archæi Ventriculi ſeu Chymici Naturalis Innati docet ſegregare quodlibet myſterium in ſuum reſervaculum, & medicamenta infelicibus veſtimentis obducta debita ſeparatione ab impuritatibus & corruptibili ac fœda ſuperficialium & externorum Elementorum commixtione expedire, ut pura illa Cryſtallinaque materia, ſeu Natura ſimplex exhibeatur corporibus: Sed hanc à carceribus & captivitate expedire. Hoc opus, hic labor eſt. Digna provincia in qua omnes Medici ſeneſcant, & plena exercitationis, ſine ſiquidem Philoſophia Chymica omnis Medicina mortua eſt: Abſque Alchymiæ cognitione neque Theorica neque Practica Medicina eſſe poteſt. Qui illam difficultate perterritus recuſaverit, fruſtrà morborum loca inquirit. Non ergo imitandi ſunt hac in parte Vulgares noſtri Medici, qui ex aliorum vigiliis, & laborum inventis ſuæ ignaviæ patrocinia quærunt, & præparationem medicamentorum Pharmacopœis maxima ex parte negligentibus & avaris (de conſcientioſis & ſua fideli diligentiâ Reipublicæ tanquam Alchymia Vulcani inſervientibus hic non loquor) maximè ægrotantium incommodo committere ſolent. Per hanc enim artificioſam corporum reſolutionem in conſpectum venient proprietates, quæ antea compoſitionis virtute occultabantur. Per illam inſuper tanquam artificialem quandam cynoſuram, Chymiatri vela, non modo ad omnes Naturæ oras, ſed etiam ad ipſum totius Creaturæ, ſingularum etiam ejuſdem abſtruſiſſimarum virtutum, admirationem, contemplationem, perceptionemque fecerunt, & inſignem in plurimis ſunt aſſecuti ſcientiam: nec immeritò. In hac ergo vera corporum Analyſi, & vitali Anatomiâ, oportet Medicum eſſe exercitatum (ut ſupra dictum) quia nulla eſt conſtans proprietas ullius corporis, quæ non vel in Sale, vel Mercurio, vel Sulphure ejuſdem corporis deprehendatur. Primo autem Corpora omnia compoſita inferioris globi in tres ordines vel choros diſtribuenda ſunt, in Animalia, Vegetabilia & Mineralia: individua deinde horum omnium diligenter examinanda, & individuorum partes: Ita inveniemus in ſingulis ordinibus illuſtres trium primarum differentias: Eſt enim in officina Rerum Sal animale, vegetabile minerale: animale, vegetabile, minerale Sulphur: Mercurius item vegetabilis, animalis, mineralis. Prima Rerum facies fuit pura, integra, perfecta ſine corruptione & morte: Summus enim & omnium opifex DEUS, ſua voluntate propter infinitam gloriam ſuam creavit omnia bona, ut omnia eum glorificarent, & ſanctè incorrupteque ſecundum præſcriptum ordinem viverent. Homo primò ſanus creatus eſt, (morbi enim primam originem non ex viro, ſed ex muliere ducunt) verùm ingreſſus in Mundum, peperit aditum ad mortem, quia apparuerunt duo contraria, externum corruptibile & internum integrum, ſine corruptione ſubſequente diu non potuerunt in uno ſtare. Poſt prævaricationem igitur & defectionem ab unitate ad alteritatem, maledictione Divinâ, novæ ſupervenerunt Tincturæ (ἰλιὰς τῶν κακῶν) quarum miſtione in calamitoſam ſortem, una cum calamitoſo Mundi ſocio, tranſplantata eſt totius Creaturæ pulchritudo: Impuritas puris radicibus adjuncta, eaque fuit morborum prædeſtinatio. Morborum enim radices in certis individuis vel ſpeciebus ſeorſim non conſiſtunt, ſed implantatæ & permiſtæ puris primiaque rerum ſeminibus: Nutrimenta verò rerum Naturalium, fructus ſunt ſeminum, in quatuor Matricibus vel Elementis vigentium. Natura igitur ut jam eſt, nihil in hoc ambitu ſublunari nobis puri dedit, ſed omnia permultis miſcuit impuritatibus, ut iſtam nobis Chymicam ſcientiam ab infantia noſcendam eſſe, ceu quodam neceſſitatis ſtimulo inculcaret, ut dum è Paradiſo in hujus Mundi ſuburbium expulſi, in utriuſque Limi viſibilis & inviſibilis admiratione, inveſtigatione & cognitione *TERRAM*, id eſt, totam Mundi machinam coleremus, & in parando victu, aliiſque ad ſuſtentandam hanc præſentem vitam neceſſariis, tanquam Naturæ operarii non in umbra, ſed in ſudore vultus occuparemur, hoc pacto induſtriam noſtram in hac *TERRA LABORIS*, per impoſitionem Crucis patienter ferendæ, ad conſequendos Terrenæ & Cœleſtis Sapientiæ fructus excitaret, ne ſocordes inerti ac turpiſſimo tabeſceremus otio, aut nil agendo (ad omnia vitia & peccata procliviores) malè agere diſceremus. Et hic eſt verus Creationis Hominis Finis, ut in DEI Timore & Amore Proximi, amiſſa recuperando Terram laboret, non ut otietur, ſed ut in Lumine Naturæ, non ſecundum ſuam, ſed ſecundum Creatoris voluntatem ambulando, Inſtrumentum, Habitatio, ac Tabernaculum DEI maneat, & ad evitandas malas & otioſas cogitationes, in Viis Domini ambulet, hoc eſt in ſuis operationibus per obſervationum Temporalium & Cœleſtium Conſiderationem, miracula DEI per Naturam inveſtiget, inviſibilia DEI opera manifeſtet, celebrans admirando infinitam Creatoris Sapientiam, Potentiam & indeſinentem erga genus Humanum, in operum ſuorum mirabilium, magnalium & myſteriorum indagandorum patefactione, Bonitatem. Sed relictis jam alimentis ad medicamenta veniendum eſt, in quibus nemo tam ſtolidæ cervicis (niſi frugibus inventis mallt adhuc ad modum prioris hirſutioris ævi glandibus ſeu putaminibus cum nucleis veſci) qui hanc artem improbavit Separatoriam, quæ Bonum à Malo, Utile ab inutili, Narcoticum ab Igne, Spiritum mineralem ab Anthos, Homogenea ab Heterogeneis,

Venena

Eccleſ. 3. verſ. 14. 7. verſ. 15. Sir. 42. verſ. 25. Cauſa ſympathiæ & antipathiæ.

Sir. 38. verſ. 15.

Vegetabilia comprehendunt plantas, arbores, Zoophyta: Animalia, bruta per ordinem Reptilia, Natantia, Volatilia, Quadrupedia.

Syrac. cap. 38. verſ. 15.

Morborum calamitas & ſupervenientia tranſplantatio Creaturæ facta poſt deſtitutam rationem creatoris, quàm propagavit hoſtium in ſinus ſuo generant mortales, morbos ac mortem ſuam annatam contrarietatis ac corruptione conſperſam.

Qui deſiit Deum & ſe ipſum cognoſcere, ille bene Terram colere. Nemo literatus Homines doctiores ſunt brutis ſimiles: Labore autem pellitur Otium Satanæ pulvinar.

Sola Purificationes ſunt vera Correctiva omnium Remediorum.

Venena à Medicinis & Balſamis ſalutaribus, Lucem à Tenebris, Vitam à Morte, Diem à Nocte, Viſibile ab Inviſibili, Cœleſte Purum, Nucleum, Medullam, à Terreſtri Impuro, Corticibus, Membranis, Involucris, Teſtis, Siliquis & fæcibus, Veſtimenta & Domicilia medicamentorum corporibus homanis adverſa, ab Incola, Anima, myſterio Superelementali, Quinta Eſſentia planè corporum noſtrorum Balſamo Interno, conveniente, amica & correſpondente rite ſecernere & ſeparare docet, ut colligatur eſſentia illa vivifica ſaltem, cujus facultas ſolutis vinculis exſurgens altius & promptius ſe promit, & vires multò quàm antea majores profert, & corporibus ſanandis efficaciores. Venenata enim omnia Balſamum habent Humanæ Naturæ conſentaneum, & nullum Venenatum eſt Animal, quod Veneni ſui Antipharmacum in ſe non contineat, & in ſuo genere bonum ſit, & dum Homini eſt Venenum, alteri animali ſæpe eſt familiare alimentum: Ita araneæ gallinis ac paſſeribus proſunt, buſones ſerpentibus, ſerpentes cervis & ciconiis: Formæ autem hæ medicamentorum extractæ plus operantur, quàm cùm ſunt in materiam immerſæ, quæ potentiam & operationem Arcani impedire & infringere ſolet: Imò Anima ſeu forma uniuſcujuſque Rei ſpecifica, multo & plures & præſtantiores virtutes operationeſque habet, quam vel ipſum corpus, vel ejuſdem Rei materia: ſiquidem omnis Res habet eſſa à Forma, quanto ergo magis de Forma, tantu magis de Entitate: Id quod Chymiæ oſores propriâ conſcientiâ coacti, & oculati demonſtratione convicti, inficias ire nequeunt. Et hinc commoda plura ſequuntur: quod ratione minoris quantitatis medicamenti facilius & liberius multo ægri ipſum capiant, cùm plurimi ſæpe ita ſint difficiles, ut vitam potius cum morte commutare velint, quàm illarum craſſarum & turbidarum potionum, complexionem humani corporis corrumpentium, plenos haurire calices, quas etiam ipſe Medicus præſcribens, & Apothecarius miſcens in caſu ſimili bibere exhorreſcendo recuſarent: Secundo, quod horum uſu etiam reneṙando non lædatur ventriculus, cùm nil obſtet, quo minus actionem ſuam præſtent (ſeparata enim in ventriculo naturali impetu ad nonora feruntur ſine impedimento diverſoria) & citiſſimè corpus afficiant, & ab ipſo afficiantur: ac ita aſperæ ac terreſtres ipſorum partes interioribus adhærentes ulcerare, nec ſæpius utentes (ſicuti per frequentem vulgarium uſum) valetudinarios facere poſſint. Tertiò quod ex iis eſſentiis omnis nociva qualitas (ſi tota prima præparatio ne auferre non poſſit) aliarum tamen exquiſitiſſimatum permixtione omnino adimatur, aut ſaltem facilius obtundatur. Et quod diffiteri non poſſumus, Ars hæc Spagyrica adeò neceſſaria eſt, ut ſine magno diſcrimine illa carere Medici non poſſint: Nam in re una ſimplicique ſæpè ſubſtantiæ ſunt diſſimiles, ſæpè contrariis proprietatibus inſignitæ, quarum una noxia, reliquæ ſalutares, ut in opio, melle apparet, quæ ſine ſubſtantiarum ſeparatione hujus artis adminiculo perficienda dignoſci neutiquam poſſunt. Galeniſtæ etiam ſolo hujus artis beneficio tueri poſſunt ſuas Maximas, affirmantes omnia amara calida eſſe, cùm tamen Opium quamvis ſummè amarum ſtupefaciendi virtute excellat: Roſa item & Cichorea licet amaræ, nihilominus ad refrigerandum adhiberi ſolent. Reſponſi hujus nodus Cultri Anatomici Ignis videlicet beneficio diſſecandus eſt, & ſic ſubſtantiarum facta ſeparatione dignoſcemus Simplicium temperaturam, & reperiemus in Opio Sulphur dulce Narcoticum, Sal amarum calidum, ſubtili reſolutione penetrando ſudores movens, ſine ulla vi ſtupefactiva. Et quòd meritò admirandum (prout ſolertes Medici norunt qui ex incommodis ſciunt elicere commoda & utilitates) Venena metallica licet pernitioſiſſima, hujus artis miniſterio & Ignis judicio, eatenus poſſe corrigi & emendari, ut ſine noxa tuto poſſint corpori ingeri. ſicut Arſenici, effrenatæ malignitatis exemplum per Salem petræ artificioſè Vulcani beneficio fixati manifeſtam fidem facit. Mineralia enim, quorum ſpiritus ſubtilitate noſtros vincunt, & lapides pretioſi à medicamentorum numero excludi non debent: Rite præparata Vegetabilibus longe præſtant in curandis morbis. Primò, quod molliori materiæ, qualis eſt Plantarum & Animantium, tanta virtus, forteſque operationes imprimi non potuerint, quandoquidem difficulter eas retinere poſſe videntur: Fieri etiam non poſſet, ut Vegetabilia corruptioni obnoxia corpus Humanum à corruptione vindicarent, ſicuti perfectorum metallorum ſpiritus, nullis corruptionibus obnoxii, faciunt.

Sicut mors ſeparat æterna & caduca: ita Vulcanus bonum à malo.

Quintam eſſentiam à corpore.
Str. 39. ſect. 39. 40.

Rationes cur Spagyrica medicamenta debitè præparata multis officinarum mixturis Heteroclitis ſint præferenda.

Venenâ reductum ad Arcanum non eſt Venenum, ſed præſtans medicina: ſic Planetæ Terreſtres liberantur à ſua Lepra: & ingratiſſimi fœtores per digeſtionē in ſuavem vertuntur odorem.

Secundo, manifeſtum eſt, mineralia & imperfecta metalla, magnis virtutibus medicinalibus dotata eſſe, ut in Chirurgicis medicamentis apparet, ubi vix ullum unguentum præparatur, in quo non imperfectum metallum vel minerale admiſceatur: Ergo abſque dubio perfecta longe majores vires ab Omnipotente acceperunt. Tertiò, quod Naturæ Animantia & Plantas non uni alicui actioni, ſed multis virtutibus functionibuſque aptas gignere cupienti, minimè licuerit ita contemperare mixtionem illorum corporum, ut vires illas admirabiles conſequerentur, & ſolidam ſtabilemque Balſami Naturam admitterent. Quartò, quod lapidum generatio temporis intervallo abſolvitur majori, breviori autem abſolute perfectorum corporum: Natura igitur longitudine temporis adjuta, majore agendi facultate lapides pretioſos, aliaſque metallaria corpora exornare potuit: Varietate enim officiorum ſenſibilium & mobilium non diſtrahuntur. Adde quod lapides pretioſi meritò cæteris commendabiles ſint, propter ſummam ipſorum temperiem & ſplendorem, qui in Granato Bohemico vix ullo ignis ardore domari aut corrumpi poteſt: idque propter ſolam ſpirituum fixationem, quæ in ipſo ſatis percipi poteſt: qua ratione etiam Auri vires in curatione morborum æmulatur, & Rubino Orientali, ſuſtinenti Ignis examen vix tot horis, quot alter menſibus, meritò in uſu Medico præferri debet. Hoc etiam hic obiter notandum eſt, quod Gemmæ ſuum colorem, Formam & Tincturam, per Aſtrorum formationem à metallis accipiant, ſecundum intentionem aut remiſſionem colorum, ſunt enim metalla tranſplantata. Nam Rubini & Granati, auri habent Tincturam, Sapphiri & Turcoides argenti, Smaragdi & Chryſolithi cupri, Hiacynthi & Topaſi ferri, Adamantes ſtanni, Saturnus glutinamentum cum pondere ſubminiſtrat, ſicuti è factitiis illis & ementitis gemmis è minii & ſilicum alborum pulvere proportionabiliter mixto, additâ formâ metallicâ, per Ignis artificium ad oculum demonſtrari poteſt. Et quamvis Naturalibus ac genuinis colorum pulchritudine non cedant, pondere tamen & mollitie fucus & adulteratio ab intelligentibus Lithotomis facile deprehenditur. Si forte qui ſint, qui ex ſimplicitate dicant, Metallorum uſum in Medicina nullum eſſe, ſaltem in civili vita, quamvis ſint Elementorum fructus æque bene ut Animalia & Vegetabilia, non ad Hominis nutrimentum, ſed Medicinam creata in Hominis gratiam neque illorum perfectorum præcipue ullam eſſe cum corpore humano convenientiam ac ſimilitudinem, licet illorum trium primorum etiam Homo particeps, ſit ſciant Animale Vegetabile, & Minerale ſperma unum habere ortum, differre

ſaltem

Gemmæ ſunt ſtella Elementares.

Lege manuale Theophraſti.

Mineralia Hominis ſanitati conducunt, dum enim corpus humanum accepit ſuā medicinam à mundo, quia mundus eſt, ut

de ſequitur omnia mineralia homini conducere, quodque applicatū ad ſuum minerale in corpore phyſico conſentiū.

ſaltem Loci & Receptaculi Qualitate. Animalia, Vegetabilia, & Mineralia principis, una eademque per omnia ſunt, ſed varia Receptacula. Aliud enim eſt Vegetabilium, aliud Mineralium, ſiquidem omnia hæc deſcendunt ab uno genere principali principaliſſimo & generaliſſimo (quod eſt generale ſemen omnium rerum ſeu primæ materiæ ſubjectum, poſtea in tria principalia genera dividendum, Animale, Vegetabile & Minerale) à quo Natura recipit Argentivivi Naturam ad creandum omne aliud compoſitum. Omnia ſunt ab uno principio, & tendunt ad unum: In nocte Orphei & Hippocratis Orco, omnia ſunt unum, teſtante etiam παντα-ομοῦ Anaxagorica, male ab Ariſtotele intellecta & inique incuſata: Sed poſtquam unica illa Natura Eſſentia & materia Rerum omnium in hanc mundanam progreditur ſcenam, ſecundum DEI voluntatem, quæ eſt Specificum omnis Creaturæ, varia & multiplicis diſtinctionis mirabilia in itinere inducit corpora, juxta Loci & Receptaculi diſpoſitionem & varietatem: ſecundum ſpiritus etiam univerſalis agitationem & operationem: hic creſcunt Vegetabilia, illic Mineralia proveniunt, iſthic generantur Animalia, & unum cedit ſemper in Nutrimentum alterius. Hic enim ordo ſublunari Oecoоomiæ præſcriptus eſt, ut Mineralia Vegetabilibus, hæc brutis, brutaque hominibus alimentum ſuppeditent, quod fieri non poſſet, niſi natura unius eſſet affinitate participans naturæ alterius, & hoc propinquitate & vicinitate primi generis, à quo omnia proceſſerunt.

Sic etiam Spiritus vita univerſalis eſt per totū corpus humanū, ſed quo ad corporis partes, quibus ineſt, varius.

Rom. 8. Vide Apocalypſin Hermetis Paracelſi. Anima mundi eſt vita quadam unica, omnia replens, colligans & connectens, ut ex tribus generibus Creaturarum, Intellectuali, Cœleſti & corruptibili unam reddat totius mundi machinam per virtutē quā habet ab Ideis omnia tam naturalia quam artificialia fœcundas infundendo illis proprietates occultas quas Quintas Eſſentias appellare conſuevimus. Natura Dei Imago eſt Ignis Inviſibilis ſeu vigor Igneus, quo cuncta res multiplicantur.

Ex uno ergo fonte procedunt omnia, & poſt abſolutum penſum, relicta Vanitatis ſtatione revertuntur ad loca ſua, immutabili quiete beata: Spiritus ille univerſalis totam agitans molem (Agrippa vocat ſubjectum omnis mirabilitatis, Ens nullo ſenſu comprehenſibile) qui omnia in omnibus operatur, & orbem Terrarum implevit, DEI Numen, totum Mundum in ſe complectens. Avicenna vocat Animam Mundi diffuſam in omnibus rebus, fretus authoritate Platonis, Arabum & Chaldæorum, abſque omni tamen ſuperſtitione & cultu idololatrico audiendum hoc, habito interim uni DEO honore & gloria ſua quam alteri non dat: Natura inquam media, infima ſupremis Harmonico quodam concentu conjungens (& nunc Animalis nunc Vegetabilis nunc Mineralis pro ſubjecti & receptaculi diverſitate vocatur) ſtupenda operari ſolet in tribus Naturæ familiis, ſicuti inter cætera, etiam in puero Sileſiaco, noſtro ſæculo memorabili manifeſtatum fuit exemplo, in cujus ore produxit non aureum, ſed auro obductum maxillæ ſiniſtræ inferioris dentem, quem olim Pragæ in Aula illuſtriſſimi & laudatiſſimi Principis D. Petri Urſini à Roſis, &c. & vidi contrectavi. Hermeticæ Philoſophiæ ac mirabilium DEI operum Indagatoribus ſolertiſſimis, qui abditarum in ipſa Natura majeſtate cauſarum ſecreta rimantur, nihilque quod ſciri poſſit, ignorare velint (ſiquidem ea quæ naturalem ordinem excedunt, perſcrutari non ſit vetitum) miraculum hoc ludentis Naturæ minus eſt mirabile, cùm ex occultioris Philoſophiæ penetralibus ſciant, eundem illum Spiritum, & Naturam mineralem quæ in Terræ viſceribus producit Aurum, etiam in Homine eſſe. Ille Spiritus in Auro, idem eſt cum ſpiritu generante omnium Creaturarum, eſtque eadem & unica generativa Natura per omnia diffuſa: Hic ſpiritus nunc Naturale corpus aſſumpſit: Primum movens & Naturæ rector in omnibus rebus naturalibus eſt, conſervat omnia, & ab illo ſunt omnes res, omniaque inferiora Harmonico quodam concentu regit: Scribit Albertus Magnus ſuo tempore in corporibus & capitibus ſuſpenſorum quorundam fuiſſe repertum Aurum: in Libro Mineralium dicit, Aurum ubique reperiri: Non eſt res, inquit, ſine quatuor Elementis Elementata, in qua non inveniatur Aurum Naturaliter in ultima ſubtiliatione: Et ideò affirmant Philoſophi Myſterii ſui materiam ubique reperiri, quia in omni re Elementata conſiſtit. Item probat Albertus, quod maxima virtus mineralis eſt in quolibet Homine, & maxime in capite inter dentes: & ſuo tempore inventum ſcribit in ſepulchris antiquorum mortuorum inter dentes aurum, in granis minutis & oblongis: quod eſſe non poſſet, niſi in Homine eſſet illa virtus mineralis, quæ virtus mineralis eſt in Elixire Philoſophorum.

Natura ſæpè in ſuo magiſterio ludit & lateret de ſuo magiſtro. & de ſua arte & verbis. In mineralibus.

Sic Morienes præſtans ille Philoſophus, Chymiologiæ ſcientiſſimus & in ea exercitatiſſimus, cum Regi Calid interroganti de Elixiris materia reſpondiſſet: Ex te eſt ô Rex, & tu ejus minera es: nequicquam de eadem à Raymundo Lullio Magiſterii ſcrutatore haud ſcio an ſolertiori an diligentiori diſcrepavit, cùm materiam ſuam ex re vili & impreciabili ſe traxiſſe dixiſſet. Riplæus in Portia utrique ſuffragatur: Memento Hominem eſſe nobiliſſimam Creaturam, in quo eſt quatuor Elementorum proportionatorum per Naturam Neutralis Mercurialitas, quæ omnino nil conſtat, producitur per artem ex ſua minera. Rhaſin ſubjiciamus Riplæo, ut qui ab eô non uſquequaque diſſentiat: Libro Divinitatis, inquit, ſcias Res Naturæ ſubtili artificio ita colligatas eſſe, quod in qualibet re, eſt res quælibet potentiâ, quamvis actu non videatur. Sed de his curioſius verba facere ſuperſedebo, alioquin congeriem Philoluphorum iſthæc confirmantium, non vulgaribus argumentis & à ſuperficie rerum ſumptis, ſed rationibus firmiſſimis & ex intimis rerum viſceribus eductis, adducere huc poſſem teſtes videlicet graves, & exceptione quorumvis Sophiſtarum majores. Sed hæc tranſeunter ſint dicta.

Lullius fuit divinus ac conſummatiſſimus Philoſophus, commendatur à Paracelſo ſe culpam.

Materia Lapidis dicitur eſſe in omnibus rebus ratione primæ materiæ in rebus mineralibus. quid Spiritus Vegetalis nuncupatur, quo noſtro univerſa lapidis præcedentis abundat, Spiritus hic non eſt in animalibus. Vegetabilibus, quam mineralibus.

Porro Subtiliandi, Extrahendi & Separandi modus Chymicus Galeni tempore deficiens non admodum in uſu erat, (ſiliquas enim & cortices à nucleo non poterant ſeparare,) huic ipſi prorſus incognitus, quem tamen magno deſiderio deſideravit inſcius, ut ex ipſiſmet verbis intelligere eſt, quando de ſimplicium medicamentorum facultatibus, de aceti partibus calidis & frigidis ſecernendis ſe pericula omnia ſubiturum ait, ſi quam machinam invenire queat, partium contrariarum ſeparationis, ut in lacte ſic in aceto: Qui ſi artis diſtillatoriæ peritus fuiſſet, voti ſui hac in parte compos fieri potuiſſet. Neque verò Hippocrati aut Galeno pro dedecore aut opprobrio imputandum erit, quod hæc ignoraverint: DEUS enim & Natura (quæ Divinorum operum ordo & ſeries eſt, ac DEI potentiæ illiusque verbis & juſſis obſequitur, ab eoque vires mutuatur) nil facientes fruſtrà, non omnia ſimul uno & eodem tempore generi humano profundunt, ſed dona quibuſdam ſæculis particularia ſucceſſive communicant, nec uni omnia largiuntur, ſed unicuique particulare donum diſtribuunt. Hinc apparet, quam diſſimile fuerit multorum Veterum judicium, qui, ſi quid ipſi ignorabant, quod ab aliis ſciri etiam in longinquis regionibus audiſſent, illius perdiſcendi gratia, nullius non maris terræque periculum ſubierunt: Sine dubio, ſi Galeni ſeculum in Paracelſi tempora incidiſſet, eruditionem ejus ſine invidia veneratus fuiſſet, nec puduiſſet eum Carbonum: & prout erat diſcendi avidus, ipſi Theophraſto, tam pro trium primarum ſeparatione in aceto, quàm pro altiorum Magiſteriorum & Elixirium præparationibus communicandis, aliquot annis, gratis ſervitutem ſervire, & Cinifloniſ, Argillarii, vigilisve locum ſubire non recuſaſſet: nullam denique non admiſiſſet conditionem, quæ huic tam præſtanti ſcientiæ perdiſcendæ adminiculo

Lib. 1. c. 19. Lactis tria prima, Serum, Butyrum, Caſeus coagulatus, omnes enim Terreſtreitas eſt Sal.

culo ſuiſſet, fruſtra iraſcentibus Cholericis & Melancholicis Phileraſtis Medicis, qui cum in Medicina Spagyrica vix ſuerint Alphabetarii, neque de Creatione & compoſitione Interni Hominis Aſtralis quicquam ſciverint, multo minus de Mechanicis morborum Spiritibus, non erubeſcunt tamen, temere & præſumptuoſe abſque conſcientia pudoris cancellos data opera tranſiliendo in nunquam ſatis laudatum, & adverſariis ſuis millies meliorem Paracelſum, Germaniæ immortale decus (qui ſupra quàm credi poteſt, omnium ſcientiarum Divinarum & Humanarum abſolutam habuit cognitionem) magno conviciorum numero inſurgere ſcurtam circumforaneum, omnis Philoſophiæ inſcium appellare non verentur, illumque non intellectum cum proprio ſuo dedecore, irrito licet conatu malitioſè opprimere: Vitæ ipſius Oeconomiam odio proſecuti ſunt viperino, vitia exaggerantes humana: atque ita magna temeritate in ſemetipſos legem ſtatuunt iniquam: Sine vitiis non vivitur: optimus ille qui minimis urgetur, non vident manticæ, quod à tergo eſt, quaſi ipſi etiam homines ſint, atque in ipſis vitiis, quæ inſectantur, vel majoribus obnoxii ſint, vel aliquando ſuerint, vel adhuc obnoxii fieri poſſint, & ſic feſtucis ſratrum intenti, noſtras obliviſcimur trabes.

Utinam illius temporis ambitioſi Medici alios ſua laude fruſtrantes (ſecundum illum qui omnium Humanarum actionum & Artis Medicæ Finis eſt, videlicet ut DEUM Optimum Maximum amemus, & proximum quemque perinde, ac nos ipſos) in Theophraſti pectore ſerpentis oculum geſtantes, non animadverſis ſuis defectibus, illum orientem ſolem potuiſſent ferre, ac pro dignitate & merito ipſum tractaſſent mitius: imperfectiones ejus humanas à nemine approbatas pari ſuſtinuiſſent miſericordiæ affectu, quo Galenicæ impietati Moyſis Chriſtique ſcholam irridenti condonarunt: ſine dubio poſteritati gratæ Arcana ſua divinitus ſibi conceſſa manifeſtaſſet clarius, minusque involutè & truncatè de Præparationibus verba feciſſet: nec hodierna Reſpubl. Spagyrica impiam quorundam & maledicam Illius temporis ingratitudinem etiamnum ad ſummum doloris experiretur, ſenſum, conſtantiam & tractandi æquabilitatem in Theophraſti ſcriptis requirendo, & in proceſſu mechanico Præparationum veritatem deſiderando. Inde fit, ut pauciſſimi hodie reperiantur, qui veras Medicinas ea Theophraſti mente præparatas habent, de quibus in ſuis libris copioſè agit. Requirunt enim vere Philoſophicas ſolutiones, mortificationes, cohibitiones, reſuſcitationes & ſimilia, quæ ſine vera Phyſica, Aſtronomia & Chymia intelligi non poſſunt; nec ſine temporis longitudine & tædio Philoſophiſtis more impatientibus moleſtiſſimo abſolvuntur. Et puto hoc ſæculum impium non dignum eſſe hujuſmodi medicamentis. Sæpe enim DEUS propter peccata Mundi, ejusque ſummam ingratitudinem ſua μεγαλεῖα Hominibus indignis, juſto ſuo judicio ſubtrahere ſolet: Qui etiam nunquam permittet manifeſtationem illorum Secretorum, præcipue in his periculoſis & corruptis Temporibus, in quibus Honor & dedecus, Virtus & vitium, Veritas & mendacium à malitioſo Mundo æquiparantur. Omnes etiam ferè Chryſopœjæ ſtudio inflammati, medicamentorum debitam præparationem negligunt, cujus Rei unica cauſa eſt, quod veram Philoſophiam Paracelſi, ejus Metaphyſica non intelligant, librosque illos magnos à Theophraſto in Labyrintho Medicorum indicatos, non prius diligenter evolvant, antequam ad præparationes, ſeparationes & Analyſin veram Rerum Naturalium accedant. Video etiam plerosque Chymicos qui ſe aulis committunt, ſplendore aulicorum negotiorum à veritate abduci, & vanis aulicis adulationibus decipi, ut illa DEI magnalia vel negligant, vel potius ad hujuſmodi ſtupenda DEI miracula reddantur inhabiles, ut jam tot annis animadverto cœpiſſe plures bene, ſed his nugis deceptos finiſſe male. Ex qua cauſa Spagyria hæc Divina admiranda & comprobata Ars (licet de ſumma incertitudine peſſimisque impoſturis à tot ſæculis ſemper ſuſpecta) ſine cauſa à rudi plebe diffamatur (quod plerunque rebus melioribus contingere ſolitum eſt) ac cum altioribus ſcientiis etiam apud huic negotio intentos contempta jacet, & tanquam non de pane lucrando vilipenditur: Quæ de abuſu, impoſturâ, & malis artibus dicuntur, non ea ſunt propter quæ res alioquin bona damnari poſſit aut debeat: Quæ enim res, ſi eâ abutaris, in Hominis exitium verti non queat? adeo, ut quò melior, eò exitiabiliores habeat abuſus. Et quis audet ſe Thraſonibus Athenienſibus opponere, qui Lucem Tenebras, & Tenebras Lucem eſſe contendunt? Et habent ſuarum vaniſſimarum vanitatum, univerſum ferè immundum Mundum defenſorem: ſiquidem Mundus non quærit Veritatem, ſed ſuum proprium Honorem: Ideo DEUS nos dat in ſenſum reprobum, ut invicem odio & invidia nos perſequamur, & imminentis deſtructionis Regni noſtri ipſimet cauſa ſimus. O Fous Veritatis & Sapientiæ, aſpire res noſtras, & corda eorum, qui pio deſiderio, ardentibusque votis adverſus imminentem hanc metamorphoſin dies & noctes reluctantur. Sed Altiſſimus dabit his quoque ſuo Tempore Finem: Et ſpero faventibus ſuperis, futurum brevi, ut DEUS aliqua excitet ingenia, quæ Veritatem in ſcientiis & facultatibus (ſiquidem Inventio Artium nondum attigit ultimum finem) in lucem proferant, Zizaniam ſcientiarum eradicent, & deceptiones ac errores ſcholaſticorum refutent non verbis, ſed factis, non Syllogiſmis, ſed Re ipſa: quando enim Perfectum venerit, appropinquante Renovationis & Regenerationis tempore, omne Imperfectum neceſſariò cadet: ubi enim Superbia cum Titulo & Gradu ac claro Nomine, ibi nulla Humilitas, nulla vita Chriſti, nullus Spiritus Sanctus, ſicuti in multis manifeſte apparet, qui Veterem Hominem è Spiritu Sydereo dominari permittunt. DEUS interea omnes amatores veritatis ſuo Spiritu Sancto illuminet, & è vinculis profundarum Tenebrarum & contentionibus eruditorum Putatitiorum nunquam ceſſaturis clementer eripiat.

lib. 2. de pulſuum differentiis.

Vide Paracelſum in Paragrano.

Medicus ſit Aſtronomus, alioquin medicinarum ejus Seductionē & Impoſturam vocat Paracelſus.

Ideo cum Icaro multi in magno mari ſubmerguntur.

4. Columnæ Medicinæ Philoſophia. Alchymia, Aſtronomia, Phyſica, Virtus, ſeu Medicina.

IV.

QUA VIRTUTE, ET QUOMODO in corpus humanum Medicina agat, & morbos expellat.

QUod Medici vulgò digladiantur, num ſecundum Hippocratis oraculum *CONTRARIA CONTRARIORUM*, an vero ſecundum Paracelſum *SIMILIA SIMILIUM* ſint Remedia, obſervandum eſt horum duorum axiomatum locutiones, quamvis ſpecie diſſimiles repugnare videantur, in Anatomiâ Naturæ admitti. Ita Philoſophorum mentem multi non aſſequuntur, quod non intelligant, quæ apud illos diſcordia eſſe videtur, bellam eſſe concordiam, ſi tempeſtiva & conſona interpretatione conciliatur diſſidium. Medicina enim nihil aliud eſt, quàm oppoſitio illorum, quæ deſiderantur, videlicet virium & Balſami refectio, & ablatio eorum quæ redundant, ſcilicet impuritatum morboſarum: Ergo non adverſatur Paracelſus Hippocrati aſſeveranti famem cibo, ſitim potu, repletionem evacuatione, inanitionem refectione, laborem quiete,

In Libro de flatibus.

quiete, quietem labore curari: & in uoiverſum Contraria Contrariorum eſſe Remedia: Sed Galeno manifeſte adverſatur, qui Contrarietatem Hippocraticam ad nudas illas qualitates ab Hippocrate damnatas præcipuè accommodat, primas enim & præcipuas Curationum Ideas ad refrigerationes, Calefactiones, Humectationes, Exſiccationea, harumque complices errore infelici refert.

Solæ Remediorum *NATURÆ*, ut ſupra dictum, ſeu *δυνάμεις* Hippocraticæ morborum ſunt medicatrices, Medicus verò miniſter. Et hæc eadem Natura, Vita videlicet noſtra & Balſamus ſeu Mumia Balſamica, corpus à corruptione quavis defendens, per medium Salini liquoris id eſt Balſami inferioris, è ſuperiori in inferioribus enati, hæc inquam eadem Natura noſtra (quæ interdum miracula edit, Medicorum ope fruſtra implorata, qui magno Nominis ſui opprobrio & Artis Medicæ dedecore nimis tempeſtivè conclamando ægrotantem ſuis Prognoſticis reliquerant) corporis Humani proprius ſibimet eſt Medicus, qui ab extrinſeco Medico nihil aliud requirit, præter Inſtaurationem, aut, ut vulgo loquuntur, fortificationem, exteriore medicamento repurgatiſſimo, partique peccanti Naturæ ſimili non accidente adhibitam: Atque ſic Balſamum Medicinale Balſamo Vitæ ſeu radicali & Naturali propter ſympathiam & ſymbolum commune, inſtar coadjutoris & ſymmiſtæ ſuccurrit. Inde labefactatas vires

Natura ſimilibus curat.

Naturales reaſſumit, quibus recuperatis per ſe potens eſt, tanquam interna & congenita Antidotus, omnes inimicos ſuos à ſua monarchia pellere, virtute ſola Vitalium facultatum: Ægra corpora qualitatibus contrariis curare velle, nihil aliud eſt, præterquàm Naturæ bello inteſtino ſatis labefactatæ, bellum intrinſecum in totalem ſui ruinam movere: Adde quod contraria ſe mutuo non recipiant: Et ſi mutuo ſe non recipiunt, nec in ſe mutuo agunt, nec à ſe mutuo patiuntur aliquid: ubi igitur actio & paſſio vera non eſt, ibi etiam effectus Naturalis verus non ſequitur. Ergo medicamenta non poſſunt eſſe contraria loco affecto, ſed oportet ut illi ſint cognatiſſima, & eandem habeant (ob Harmoniam macro- & microcoſmi.) Naturam Externam, quam locus iſte affectus habet Internam, ut Natura Interna iſtius deficiens & confortetur & juvetur ſuperabundantia Naturæ illius Externæ: Ideo vocatur Microcoſmus, quia totus Mundus Hominem conſervat, nutrit & curat: Dum enim fructus Terræ, Aëris, Aquæ, Ignis Microcoſmi ægrotant, oportet ut ſui ſimilibus fructibus Macrocoſmi reſtituantur: Et ſic Natura Naturam ſuam confortat & juvat: Natura autem à Natura ſua confortata & adjuta, expellit fortiter omnem inimicum ſuum, cùm Naturaliter omnis Natura conſervativa ſui maximè eſt: Atque ita Naturam habemus non modo ſociam, ſed amicam & officioſam adjutricem, ſiquidem illa ſola eſt genuina medicatrix omnium morborum, teſte etiam Galeno in libro ſuo decimo tertio method. Primum movens omnis curationis, quippe abſque cujus robore vel vigore omnis medicina inutilis eſt, atque fruſtranea, Natura conſervata in ſui Temperatura in ſe ipſa eſt medicina, & ſuis infirmitatibus ipſa medetur, per innatam Mumiam: & ubi ipſa Interna Natura recuſat eſſe medicina, ibi omnes morbi ſunt lethales. Scitum enim nimis hoc eſt, Rem omnem Naturali quodam inſtinctu cupere perfici & conſervari: Ex adverſo à deſtructione ſui vehementiſſimè abhorrere, eamque quantum poteſt, averſari: Corporis noſtri partes gladio aut alio quovis modo offenſæ, hoc nobis quotidiano probant experimento: Læſi enim Naturæ veluti accurentis opem ſentiunt præſentaneam, & adeo indefeſſam, ut non prius quietura ſit, quam profligato vulnere deformi, læſas partes priſtinæ reſtituerit integritati. Quod autem aliqui dicunt, Contraria contrariis curari, bene dicunt ſi non reſpicientes ad qualitates, ſeu virtutes contrariæ Naturæ hoc dicunt. Tot enim ſunt virtutes Naturæ adverſæ vel malæ, quot ſunt virtutes ſalubres ſive bonæ: Et harum bonitas ſemper in conſervatione Naturæ, ſicuti illarum malitia ſemper in deſtructione Naturæ occupatur & conſiſtit: Si ergo illæ volunt deſtruere, hæ in ſubſidium datæ ſunt Naturæ laboranti, ut bonitate ſua duplicem Naturæ bonitatem conſervent, expellant autem & vincant malitiam illarum: Sic rectè adverſæ vel contrariæ virtutes Naturæ malæ adverſis & contrariis virtutibus Natura bonis expelluntur & vincuntur: Sed qualitates contrariæ, qualitatibus contrariis non tolluntur, verum magis ambæ irritantur, & ad pugnam provocantur: Ex qua pugna major ſequitur Naturæ Infirmatio, quàm Confirmatio, quoniam Natura non Qualitas eſt, ſed Virtus, Virtutibus etiam non Qualitatibus juvari vult, ſi contra inimicum malum ſuum prævalere & pugnare feliciter debet: Non enim Medicus eſt, qui morbum profligat, ſed Natura ipſa (quæ eſt Interna Mumia ſeu Balſamum Internum) manum ſibi ipſi adverſam omne expellit ſi deficientibus propriis viribus ejus Internis, Externis viribus illi ſubveniatur à Medico ſuo miniſtro: Quamvis ſæpe optimum medicamentum ſit, nullum adhibere medicamentum, & operationem ſoli Archæo ſeu Arti Naturæ committere, Interni enim corporis Natura plures morbos pellit, quam Medicus cum ſua medicina. Quare ſi in peſtilentia ardente, opio frigidiſſimo cura perficitur aliquando, non propter opii frigiditatem perficitur illa, ſed propter virtutem venenatam ſpecificam opii, quæ major eſt in gradu veneni quam venenata vis peſtis illius occulta. Atque ſic Natura Venenum Veneno interficit, malum minus per malum fortius cogit: Et ita tam bonis quàm nocivis armis contra hoſtem pugnat, ut ſua ſalva retineat, illumque quocunque modo è ſuo peculio profligat: Sicut enim hyems æſtatem non tollit, & æſtas hyemem non pellit, ſed unum alteri ſuccedit tantum, ſic qualitas qualitatem nunquam tollit: Sine virtute enim qualitas mortua eſt, & accidentalis tota, & per conſequens, vitam & ſubſtantiam præſtare nullam poteſt, quod tamen medicinam aliquam facere neceſſe eſt, ſi Naturam juvare debet. Et hîc etiam obſervatu dignum, Radices morborum in corpore Humano neque calidas eſſe neque frigidas, ſed cùm nihil eſſe poſſit ſine calore, ita etiam morbus calidus aut frigidus eſſe dicitur, licet iſta accidentia & excrementa ſint ſaltem morbi ſigna, non morbus ipſe. Morbi enim perniciosiſſimi corporis proditores, non è materia corporis, ſeu quatuor humoribus oriuntur, ſed è natura ſeminis ſeu à trium principiorum Aſtris & mechanicis Spiritibus Inviſibilibus, qui ſpiritus cochleis & conchyliis ſuam etiam domum & habitationem externam fabricat. Fabricatores morborum ac Inviſibilia hæc Aſtra veteribus fuerunt incognita: Medicina eſt ſpiritus (non corpus) ſoli mago viſibilis: Ideo in ſimplicibus corpus ſeu Terra relinquenda, & virtus, Cœlum, ſeu Aſtrum accipiendum: Nam in microcoſmo & medicina ſepoſito corpore impuro, neceſſe eſt, ut vita pura in vitam agat, ſpiritus in ſpiritum, ſicuti ſol intangibilis nivem liqueſaciendo evaneſcere facit: Ea ſiquidem omnium Arcanorum Natura, ut ſine materia & corpore operationes perficiant, quandoquidem morbi etiam non ſunt corpora: Et hæc eſt vera & viva Anatomia. Hic Mechanicus & Fabricator morborum in ſua Radice & Origine debet ſuperari & tolli, ſicuti in Semine tota arbor poteſt deſtrui, non in Ramo: ſic Faber Mechanicus

Oſſeunt Naturæ Medica.ſe cept Internus Medicus

Par. in Tinctura Phyſicorū.

nicus ſeu principium generationis pyri ſuam habet in Radice habitationem, non in Ramo: Ita injuſſa graminadum vireſcunt, impediuntur quo minus creſcant, per Terræ corruptionem non evulſionem: ubi Centrum, Radix, & Semen morborum evelluntur & ſanantur, tunc omnia ſunt bene peracta: Non ſumus ab igne exortus, ſed ignis ipſe extinguendus; Medicus enim, qui ex complexione medetur, ſimilis eſt illi qui ignis flammam innocuam cupit extinguere, relictâ pruna ſeu carbone ignito: Illud quod ex ſemine naſcitur non pro morbo judicandum eſt, ſed radix ſeminis vires complectens in curatione aggredienda. Paracelſus autem dum ſimilia ſimilibus conſervari & contrariis deſtrui affirmat, non reſpicit primas nec ſecundas qualitates, quas ſemper Relollaceas ſeu invalidas vocat, ſed ſubſtantiam ſaltem *CHIRONIUM*, *δυνάμεις* Hippocraticas & Virtutum, ut videre eſt 18. cap. Tract. primi ſecundæ partis Chirurg. magnæ & aliis in locis. Similia dicuntur morborum Remedia, quia ex eâdem anatomiâ Naturæ dicuntur, quia Signaturas, Proprietates & Radices ſimiles continent: Contraria verò, quia defectus & deſideria reſarciunt, quia amica ſecuritate ſpiritus & impuritates conſentaneas deliniunt, reſolutiones, conſumptiones & tacitas ablationes moliuntur. Similia autem ſimilibus conſervari hoc pacto intelligit, Saltem videlicet Sulphur & Mercurium microcoſmi per Salem, Sulphur & Mercurium macrocoſmi analogicè convenientem: Et ſicuti in microcoſmo varia ſunt Sulphura (aliud enim capitis, aliud cordis &c.) Mercurii item varii, & varii Sales, ſic etiam in magno mundo his correſpondens apparebit varietas Sulphuris, Salis & Mercurii in herbis & mineralibus: Ignis miniſterium illorum convenientiam, repugnantiam, & differentiam manifeſtare ſolet: Et quia omnes materiales morbos diſtribuit, ſecundum tres illas ſubſtantias, è quibus corpora noſtra ſunt compoſita, & ſecundum ſuperfluitates excrementitias à cibo & potu provenientes: Morbos à Sulphure accenſo ortos (ſiquidem Sulphur viis quatuor deſtruitur & exaltatur, videlicet à quatuor Elementis) in corpore Humano vocat Sulphureos, ut ſunt omnes Inflammationes & Febres: A liquore provenientes vocat Mercuriales: Mercurius enim ſeu calore digeſtivæ Virtutis accidentalis, vel calore Exercitationis, vel calore ex Aſtris exorto exaltatur ſupra Naturalem gradum tribus viis: Calore namque digeſtionis deſtillatur, & facit apoplexiam cum ſuis ſpeciebus: Calore Exercitationis ſublimatur, & facit Maniam & Phreneſin: Calore Aſtrorum præcipitatur, & facit ex eſculentis & poculentis Tartaro abundantibus Podagram, Chiragram Arthriticam. A Sale excitatos vocat Salinos & Nitroſos. Sal namque per exaltationem via quadruplici lædit ſanitatem & graves morbos producit, Reſolutione, Calcinatione (per amiſſionem liquidi & humidi Temperamenti) Reverberatione, Alcalizatione, ut ſunt ulcera, Scabies, Serpigines, Impetigines, Pruritus & ejusmodi, qui omnes Salis reſoluti morbi ſunt. Cauſa deſtructionis Salis, Crapula digeſtionem deſtruens: Luxuria immodica, cauſa Reſolutionis Salis microcoſmi: Aſtra etiam deturbant Salem ex ſuo gradu: Sal illud in omnia genera Salium transmutari poteſt, & qualis eſt transmutatio, talis etiam eſt morbus. Dicit igitur Sulphur accenſum in corpore microcoſmico, Sulphure macrocoſmi Harmonicè convenienti eſſe curandum, ſed qui finem illius propoſitum reſpicit, tale Remedium morbo erit contrarium, ad extinguendum enim tale Sulphur in corpore accenſum (febrim puta, ſi Ignis ſit univerſalis & ſcaturiginis initium in corde habeat) vult, ut ſumatur Sulphur appropriatum (non loquor Mercurialis nec Sal) qualia multa in Naturæ Horto,

In primo Tractatu ſecundi libri Chirurgiæ magnæ. Gradus & Complexiones in morbis non conſiderantur.

In libello de Antiqua medicina.

Quilibet enim morbus ſuo propriato proprio curari debet.

& Familia Herbarum ac Mineralium reperiuntur, ut Sulphur Vitrioli, Nitri, Salis vulgaris & ſimilium. Similiter docet ulcera (per Sales excitata) debere curari per Sales: ſed ſi ſcopus ipſius animadvertatur, tales Sales ſunt contrarii illi, qui malum excitavit, & ipſi malo adverſantur: Sunt enim incarnativi & conſolidativi, ut Thus, Maſtix, Myrrha, Aloes: Inde liquet, quod Salem quandoq; etiam nominet omne id quod liqueſcit, & reſolvitur in humiditatem aqueam, & ſiccando indureſcit caloris beneficio, ut ſunt Arborum & Herbarum ſucci inſpiſſati: ut ergo tria ſunt, è quibus medicina omnis oritur, Mercurius, Sulphur, Sal: ita etiam tria morborum genera. Mercuriales, Sulphurei, Salini. Quicquid ulceratur, curatur per Mercurium incarnantem. Quicquid in viſco ſtat, per Salem. Quicquid in igne, per Sulphur. Hoc ergo ſubductis rationibus ratum ſit Medicamenta, utut morbo ſint contraria, oportere tamen neceſſario illa Naturæ eſſe planè amica: Pacem enim illa quærit ab omni controverſia liberam, idque ſolum amicorum ope & Auxilio, quæ ſi ſuccubuit. Medicorum opera fruſtra implorari ſolet. E contra ſalva ipſa incredibilia facit miracula, ſicuti Anno 1602. Pragæ vidimus in Nova urbe in quodam Bohemo ruſtico nomine Matthæo, circiter 36. annos natu: qui dum per biennium mirâ & inaudita quadam gutturis dexteritate multoties apud bibulos juſtæ magnitudinis ferreum cultrum, in guttur ſuum ſatis amplum ceu vaginam, corneo manubrio prius intrudendo inſtar præſtigiatoris dedita opera occultaret, ſuperbibendo bonum hoc nomine impetratum cereviſiæ hauſtum, & poſtea eundem iterum pro libitu (ſingulari arte) cuſpide retraheret, neſcio qua ſua infelici & dementi temeritate poſtridie Paſchatos ejusdem anni, eundem catenus deglutierit, ut planè in ſtomachum deſcenderet, & ab ipſo nullo amplius artificio retrahi poſſet: & poſtquam ex apprehenſione indubitata mortis ſubſecuturæ quaſi ſemimortuus dictum cultrum ſeptem integras ſeptimanas & duos dies in ſuo ventriculo hoſpitatus eſſet, uſu & adjumento Emplaſtrorum Attractivorum è Magnete & aliis, cuſpis ejusdem naturali impulſu, juxta orificium ſtomachi exitum moliri cœpit: quo deprehenſo inſtanter petitum fuit à patiente (multis tamen propter imminens vitæ periculum factum diſſuadentibus) ut incidendo extraheretur, quod tandem precibus in omnis fortunæ & valetudinis dubiæ tamen eventum à primario Regni & urbis Chirurgo Floriano Matthis Brandeburgenſi die jovis poſt feſtum Pentecoſtes hora ſeptima matutina impetratum, & feliciter DEI nutu præſtitum fuit. Color exciſi cultri pollices transverſos novem longi, nunc inter rariora Cæſaris repoſiti, (compluribus hominibus tam in aula Imperatoris quàm in urbe incredibilis miraculi inſtar commonſtrati) ita fuit immutatus in ſtomacho, ac ſi per illud tempus in igne jacuiſſet. Ruſticus a ſpatio paucarum ſeptimanarum adhibitis legitimis ab experto Chirurgo remediis ſine ulla ulteriori ægritudine & moleſtia ſemper bene comedens, bibens, & dormiens, ut mihi aliquoties referebat, DEI auxilio, & multorum erga egenum liberalitate, contra determinatam Aphoriſmorum medicorum aſſertionem, priſtinam ſanitatem integram gratis recuperavit, & paulo poſt nuptias celebravit. Similiter anno 1606. quidam Sileſius Pragæ accepta pecunia in præſentia multorum hominum deglutiit albos ſilices ad ripam collectos, numero quadraginta ſex pendentes ferè tres libras medicinales, quorum minimus magnitudinem ovi columbini æquabat, ac omnes vix à me quatuor manipulis comprehendi poterant: Hoc temerario auſu per aliquot annos ſine valetudinis incommodo quæſtum hinc inde in urbe fecit, &c.

Omnis Terreſtreitas eſt Sal. Paracelſ.

Salis corroſionem ſanat Conſolida.

Sulphuris diſſolutionem reſtaurat Crocus.

Mercurii nimiam ſublimationem ingreſſat aurum

Natura noſtra morbus medetur remotis impedimentis: Contra hæc impedimenta ægritudinem cauſantia Naturam juvamus.

Stupenda & vera Hiſtoria.

V.

MEDICI NATURÆ Miniſtri Officium.

SIcuti Philoſophiæ vulgaris Terminus non in Ariſtotelem collocatus eſt, ut ſolidè monſtravit P. Ramus: ſic nec totius Naturæ Lumen, teſte Paracelſo, in ſolo Galeno eſt exhauſtum. Libertatem humani ingenii, Naturæ Lumen, diſcernendi judicandique facultatem, homines hominibus eripere non debent, deſiit enim Monarchia Græcorum. Ideoqui in arte medica excellere cupit (ſiquidem nemo poteſt veraciter doctus evadere, qui in unius duntaxat facultatis rudimenta jurat) ab omni ſectæ genere debet eſſe alienus, nec jurare in alicujus autoris ſententiam, ſed nudam tantum Veritatem ſectari, eique ſubſcribere, ſemper memor illius Horatiani;

> Quo me cunque rapit tempeſtas, deferor hoſpes,
> Nullius addictus jurare in verba magiſtri.

Nec aliorum inventa, uni ſectæ adhærendo, in univerſum rejicienda ſunt, ſed omnes ſectæ, quotquot ſunt, familiariter ſunt agnoſcendæ, cum ſecundum nobiliſſimum ac ſapientiſſimum Philoſophorum Phœnicem Picum Mirandulanum, profundiſſimi ingenii, & multiplicis eruditionis inimitabile exemplar, in unaquaque familia ſit aliquid inſigne, quod non ſit ei commune cum cæteris: Nullus liber tam malus & abjectus qui non aliquid boni ſæpè à præſtantiſſimis autoribus neglectum in ſe contineat. Ætas poſterior, aitFabius, priori amplius erudiendæ laboravit, & dum ipſæ ſcientiæ cum ingeniis creſcunt, multos Ethnicorum turpiſſimos errores; Poſtea ſapientior proles, tanquam ſecunda ſpongis abſterſit: Neque dubium plura adhuc deliteſcere in Sapientia & Naturæ Theſauris occluſa (Temporibus & Nationibus in ſæculi conſumptionem immutabili lege deſtinata) ſagacium hominum conatibus eruenda, quàm quæ noſtris ſenſibus ſunt pervia. Natura ſiquidem, cum ſit circularis, difficulter ab ullo mortalium ob vitæ brevitatem integraliter comprehendi poterit: Hæc cum ita ſint neutrorum ſive veterum ſive Theophraſti Medicina in totum rejicienda: neque ſic amplectenda, ut ſi quæ alia inventa fuerit melior, huic quoque locum relinquamus, quia dies diem docet, & ſecunda prioris magiſter eſt, ambæ ſimul ſunt conferendæ, & quicquid melius in utraque fuerit retinendum. Homines cum ſint, humana quoque patiuntur, alicubi errant, alicubi contraria & pugnantia ſcribunt, nonnunquam à ſe ipſis diſſentiunt, in multis hallucinantur, nec omnes omnia vident. Solus Spiritus ſanctus plenariam omnium ſcientiam habet. qui diſtribuit omnibus ſecundum certam menſuram, & ſpirans ubi vult, multa ſibi reſervat, ut ſemper nos habeat ſui diſcipulos. Sit autem verus *Medicus*, Naturæ miniſter, non Magiſter & Hippocratis ac Galeni ſententia Philoſophus medendi peritus: Et quia dum Philoſophantium genera, quidam naturas rerum Elementares ſub ſphæra Lunæ, vulgari modo inquirunt, quidam longè ſplendidiores & veriori nomine Philoſophi Arcana & Naturæ ſecretiora veſtigant, hi Naturæ penitiora adyta & ſanctuarium ejus ingrediuntur, ac veram habent cognitionem & experientiam Luminis Naturæ, unde veri Medici oriuntur: Nam innata vis Naturalis creſcentium Terræ, per Chymiam copulata cum conſtellatione Firmamenti, mediante dexteritate medici, ab Influentia cœleſti cauſata, hæc tria demum genuinum pariunt medicum: At ſecundum Paracelſum primò ſit legitimus NATURÆ INTERPRES, cujus Oecooomiam ſolus ſcrutatur, ejusque univerſam latitudinem, omnes omnium Creaturarum ſpecies & genera per ſe cognita, tandem in Homine etiam intuetur. Philoſophia docet vires & proprietates Terræ & Aquæ, ſicuti Aſtronomia Firmamenti & Aëris:

Omnia occulta ex ordinatione divina debent fieri manifeſta.

Experientia quotidiana, quæ ſuum finem nondum aſſecuta eſt, multa veterum errata detegit.

B. in Chirurgia magna.

Philoſophus verus originem habet ex cognitione

Philoſophia & Aſtronomia faciunt perfectum Philoſophum, non ſolum in macrocoſmo, verum etiam in microcoſmo. Medicus habeat cognitionem Philoſophiæ & Aſtronomiæ: Chyromannia enim, Pyromantia, Geomantia, ſunt Elementa Aſtronomiæ & Philoſophiæ: Theophraſti enim Naturæ opificium, per univerſæ Creaturæ ingentem hanc machinam contemplantur, admirantur: qui Cœlorum corporumq; ardentium qualitates, affectiones, motus, curſus, recurſus: tum eorum etiam ortus, occaſus, anteceſſiones, conſecutiones, progreſſus, digreſſus, moras, impetus: qui ſemina denique & principia, dimenſiones, ac inſtinctus corporum ſublunarium omnium, magnis obſervationibus nec minori diligentiâ, cautè examinare, ſagaciterque perquirere ſtudent: Ex qua quidem ſolertiâ, & perpetuâ meditationis & cogitationis illa, quâ laborant ſui, votisque deinde ſcandunt, ut Naturæ myſteria & ſecreta maxima, non modò intellectu capere, ſed & re ipſa imitari, & quod ſummum eſt etiam præſtare norunt. Philoſophus ubi deſinit in Naturali Lumine Macrocoſmi, ibi incipit Medicus in Naturali Luminis Microcoſmi Analogicâ Concordantia cum priori.

Secundò ſit etiam SPAGYRUS qui Rei medicæ habeat ſcientiam purum ab impuro ſeparare; ægrotumque ſanitati per præparationem Alchymicam reſtituere ſapientem: Sicuti enim Aurum ſepties in igne probatur, ita etiam Medicus per Vulcanum bonum à malo ſeparantem probari debet: inſuper etiam è ſua Experientia naturalium operum diligenti inſpectione confirmata aliquid habeat. Nam Philoſophia eſt Medicina Practica, porrigens medicis in manus omnem medicinam, & verus ille demum Medicus è Lumine Naturæ natus, cui Natura ſuam Experientiam communicat. Nullus autem mortalium (adſit veri verbio venia) in univerſa Philoſophia, & Medicina indubitato cœli favore tam ardua & abdita arcana ſcivit, ac in publicum protulit, ſicuti THEOPHRASTUS ille PARACELSUS, vir & Philoſophus omni æternitatis memoria & honore digniſſimus, cujus peritiam nemo adhuc inventus qui attingere, nedum ſuperare potuerit, verus medicinæ monarcha, & primus Microcoſmi medicus, qui de Interno Aſtrali Homine, ejusque officio à Deo creato, item de magnorum morborum incurabilium origine tam Naturali quàm Metaphyſica à temporibus Noë ſolus ſcripſit, quod è ſuperiorum ætatum medicis ne per ſomnium ulli in mentem venit: multò minus noſtris Philoſophiæ Ethnicæ ſectatoribus, à qua Gentili Philoſophia, omnis error promanavit, quod ut ſupra dictum duplex Creaturarum corpus incognitum ſilentio prætererit, Corporeum videlicet, Mortale, Elementatum, Phyſicum & Viſibile ex Elementis: Aſtrale Sydereum & inviſibile à Firmamento & ſtellis. Intellectualis Anima Hominis, Lux Divina ſpiraculo DEI & Divinis ſontibus emanans ad Inviſibilem pertinet Philoſophiam, cujus Fundameotum CHRISTUS eſt: Chriſtianè ergo debebamus Philoſophari, non Ethnicè in linguis & artibus caducis & temporaneis, mortale & caducum æterno præferendo: Neq; ſolum Natura tota externè & internè nobis cognoſcenda eſt, verùm etiam danda unica opera, ut juxta Fundamentalem ejusmodi cognitionem ſuperno *Luminis Gratia* beneficio, unà cum Chriſto & omnibus Electis poſſideamus Vitam Æternam ad quam à DEO creati ſumus, quæ vera Philoſophia Theologica eſt: Ideò Renaſcentia primùm quærenda, ſic reliqua Naturalia nobis nullo negotio adjicientur. Sed ad Theophraſtum revertamur. Artis *Chymicæ* fuit inſigniter peritus, illius tamen author non eſt: Magnus Philoſophorum ingenio & memoria pro libris viventium numerus eſt, qui ante natum Theophraſtum per illum clarue-

clarnerunt, & à quibus Paracelſus multa tacitè mutuatus eſt: Fuit enim inclyta Ars ab illa Pyronomica antiquiſſima, ab ignorantibus immeritò diffamata, ſolis potiſſimum Regibus, Principibus, & paucis quibusdam Philoſophiæ Naturalis Indagatoribus ſolertiſſimisque quondam cognitiſſima, non minimum tamen per ipſum Paracelſum Arcanorum Monarcham cepit incrementum: Et quia Antiquitatis doctrinam, fatali quadam temporum hominumque depravatione & negligentia, multis annis deperditam, & obliteratam, Veram videlicet & Philoſophicam Medicinam ſuo tempore à nemine hactenus reſtituere tentatam, ſingulari DEI providentia & impulſu è tenebris in lucem eruere, reſtaurare, ampliare, ejusque obſcuritatem magnam evolvere & illuſtrare, & a fucato dolo impoſturæque larva repurgare, imò divinâ quadam copulatione ex totius circuli ambitu ad unicum centrum revocare univerſam ſcientiarum ac muſarum conſonantiam conatus eſt: Ecce Diabolus generis humani & Veritatis emergentis perpetuus hoſtis ac individuus malitioſusque comes, excitavit etiam ſuos emiſſarios & ſatellites, illosque adhuc hodie concitat, qui Caninâ quadam Invidiâ alios à pabulo, quo ipſi frui non licet, arcere ſtudent, & ſingulare illud *bonum* humania invident neceſſitatibus: Et neſcio, utrum majori impietate, quam blaſphemiâ factum ſit, ut quæ ſingularia *Theophraſti* peculiari influentiâ nati medici dona, in curandis morbis deploratiſſimis ſolitis medicinæ Autori (a quo ceu à ſummum Patre omne bonum & perfectum Donum) cum humili gratiarum actione debitaque reverentiâ aſcribere debebant, hæc pro animi ſui in Veritatem virulentiâ, more Phariſæorum ipſi Diabolo maligno quaſi effectori (quem Omnipotentis ſunt ligatum Lumine Gratiæ & Naturæ privatum Deo benigno & glorioſo potentiorem faciunt) non ſolum impio & ſacrilego auſu, verum etiam nefario & inexpiabili ſcelere attribuerent: Deo ſoli illa ſunt aſcribenda, ut univerſitatis auctori & Naturæ Legique ejus, quæ illi Diabolo aſtingere non verentur, cui tamen in voluntatem aut intellectum Hominis nulla eſt conceſſa potentia: Et ſic Dæmonem pro Deo colunt, Gloriam, Bonitatem, Omnipotentiamque DEI blaſphemantes, ejusque Sapientiam ſeu Imaginem in homine latentem, malitioſa ignorantia obſcurantes. Germani noſtri medici patriæ ſuæ Germaniæ, non ita debebant eſſe injurii, & contemnere Naturæ ſuæ conceſſa divinitus Arcana: ſolum quæ ſua non ſunt, ſed aliena potius expetunt, laudant, ſuaque vili quodam animo ſupprimunt, ſicuti etiam cum deplorando juventutis in ſtudiorum progreſſu impedimento P. Ramo ab invidis ſuis popularibus in Philoſophia ſimplici, communi & corruptibili contigit. Quemadmodum enim Ariſtotelici in hunc immeritò inſurrexerunt, ſic etiam medici promiſcui in Theophraſtum Paracelſum, cujus eruditionem meritò admirantur & obſtupeſcunt* nationes Externæ. Nec hac ſua medica contenti provincia, ſalcem ſuam in alienam meſſem mittentes, ipſius Theologica, nec viſa, nec lecta, nec ob ingenii ſui paupertatem intellecta (cùm tamen ſolus Intellectus divinæ Sapientiæ afflatu correptus Veritatem judicet) cavillari non ſunt veriti, in quibus conjunctum *Theologica & Philoſophica* Veritatis Pietatisque perfectè è *Libro Gratiæ & Naturæ* deſumptum invictiſſimum Fundamentum ingratu & indigno mundo fruſtra manifeſtare conatus eſt, videlicet ut mens noſtra ad Deum elevetur, & oculi noſtri ad Veritatem erigantur requirendam, ac per Regenerationem ad Beatitudinis futuræ deſiderium. Sine Philoſophia enim ſummè pium eſſe planè ἀδύνατον: nec etiam ſummè & Chriſtianè in utroque Lumine philoſophari quis poterit unquam, qui non verè pius ſit: Nota enim ſunt duo Lumina, juxta quæ Omnia, extra quæ Nihil, & nulla perfecta rerum cognitio *Lumen Gratiæ* Verum Theologum gignit, non tamen ſine Philoſophia: *Lumen Naturæ* (quæ eſt Gazophylacium Sapientiæ DEI ſacris literis confirmatum) Verum Philoſophum efficit, non tamen ſine Theologia, quæ Fundamentum eſt Veræ Sapientiæ. Opera DEI bipartita ſunt: Naturæ opera ſeu viam complectitur Philoſophia: opera ſeu viam Chriſti ipſa Theologia: in his duabus viis Tempus noſtrum caducum impendendum eſt, ut in pace & gaudio moriamur. Hinc patet, omnem verum Theologum Philoſophum eſſe, & omnem verum Philoſophum Theologum. Tentarunt poſt Paracelſum eodem hoc recto & compendioſo tramite incedentes beatæ & honoratæ memoriæ pientiſſimi & cum innocentiatum doctrina integerrimi viri *Paulus Braun Noranbergenſis*, *Valentinus Weigelius*, *& Petrus Winzius* (inſtituti & illuminati non in ſenſuali incipientium, nec in rationali proficientium, ſed in perfectorum Tertia *MENTALI* ſeu *INTELLECTUALI* Pentecoſtes ſchola, in qua Prophetæ, Apoſtoli, & omnes verè docti in vita & Veſtigiis Chriſti ambulantes ſine labore & tædio didicerunt) quibus ſtibus divinia planè & nullo unquam ævo intermorituris manuſcriptis ingenii ſui & depictis monumentis poſt ſe relictis (ſuo tempore in lucem Altiſſimi num prodituris ni indignitate & ingratitudine mundi deterreantur) toti in eo fuerunt, ut ſecundum Divinæ voluntatis beneplacitum lectorum Animi divina cooperante gratia, adhuc in hoc corporis inferno ac miſeriarum jugo hoſpitati, poſt ſeriam lapſus noſtri cognitionem & deplorationem, per frequentem & aſſiduam Divinorum contemplationem, & ſui ipſius (per Chriſtum) annihilationem, abnegationem, immolationem & mortificationem, relictis poſt tergum umbris, ad ſeipſos in Templum Cordis introverſi, Talentum & Theſaurum ingentem intra ſemet abſconditum & occluſum, aſſiduo Pietatis exercitio eruerent: ne cum miſeria mortalibus, ſeipſos & per conſequens omnia ignorantibus, Deumque in ſemetipſis oſcitanter negligentibus, fruſtra ex cæcitate & ignorantia (abeuntes retro poſt veſtigia gregum ſuorum) quærerent extra ſe, per multos libros, per mortales præceptores, per longinqua itinera proficiſcentes, ſummo & diuturno labore, ſtudio & defatigatione, illa, quæ tamen intus apud ſe poſſiderent abundanter, ſi videlicet planè ſibi ipſis mortui, & per Sabbathum ac temporalium oblivionem toto Animali ſuppreſſo Homine, qui nil niſi TERRA eſt, ingreſſi in ſeipſos cum Davide Pſal. 40. Expectando expectantes Deum magiſtrum in ſancto ſuo Templo, in cordis Abyſſo ſeu in intimis Animæ noſtræ Pſal. 5. habitantem, ſuo ſpiritu in nobis loquentem, & omnia in nobis operari, mentemque illuminare cupientem non impedirent, quæ eſt Hominis ſalus ſumma & Beatitudo, atque ipſe deſtinatus Cabalæ Finis. Sed, proh dolor! malunt in ſeipſis maximo ſuo damno & exitio ſui juris manere, infelices, inſipientes & miſeri Homines, quam in Deo, cum Deo, & apud Deum felices & ſapientes eſſe. Cor Hominis Renati eſt DEI inhabitantis Eden ſeu Voluptatis hortus: Deus enim creavit Mundum & Hominem, ut habitaret in eis tanquam in propria domo ſeu Templo, quamvis ob Tenebricoſum quaternarii Punctum nunc non conſpiciatur: at poſt conſummationem hujus Renovandi ſæculi ex Hominis Ternario, ſecundum Animam, Spiritum, & Corpus Regeneratio (Nova Hieruſalem quam Unitrina Eſſentia DEI & ſacroſanctiſſima Triunitas inſeparabiliter inhabitabit) non aliter coruſcabit, quàm radians color igneus per Rubini vel Carbunculi pellucidum, immaculatum ac formoſum corpus relucera

Medicus à Deo creatus omnia poteſt. Iacob. c. 1. ſect. 17. Omnis poteſtas à Domino Deo eſt, ſine quo nihil poteſt omnis Creatura: ſic omnia magnalia, myſteria, Arcana, ſ. Deo, non Diabolo, Creaturæ aut Aſtris imputanda.

** Sic enim ſcripſit, ut nobis ſpem omnem reſtaurationis abſtulerit. Vide librũ Paracelſi de Fundamento Sapientiæ. ... dum Sapientiam condo. Percepiſti quæ ſcripta erant non oſtentare deguſtaveris, ſed illa medullitus examinare Theologia & Medicina ſemina divulſione omnium gentium ſunt, ſiquidem Corpus Animæ domicilium eſt.*

Numen & Lumen hæc ſola duo Hominem perfectum reddunt, & Lumine Naturæ bene cognito, cognoſcitur Deus ſeu Numen Gratiæ. Meditando ſeu contemplando cognoſcimus, cognoſcendo delectamur, delectando adhæremus, adhærendo poſſidemus, poſſidentes fruimur Veritate, quæ eſt pabulum Animæ noſtræ. Lege Dio. Dionyſ. & Picum Mirandulanum. Cant. canticor. cap. ſect. 2.

Dum aliena avidiùs ſcrutamur, nos ipſos diſcimus ignorare. & quando omnia percurriſti, quæ te neglecto profeciſti? Epiſt 1. Ioh. 2. ſect. 20. 27. Pſal 98. Habacuc 2. ſect. 19. Pſ. 58. 84. 85. ad Philipp. 3. Zach. 1. ſect. 12. 1. Cor. 3. ſect. 9. Sapiens ſenſibus tranquilla mente Deus expectandus, qui ſuam dat benedictionem, ubi vaſa ſua reperit. Chriſtus in Templo Cordis inveniendus. Apocalyp. 21. ſect. 23.

ac ſcintillare conſuevit. Terque Quaterque Beatum, in quo een Corporali Angelo ipſe Deus Homo eſt, cujus animus incoutaminatus Dei Hoſpitiis Templum eſt, ubi Siniſtra Hominis non ſcit quid ſaciat Dei Dextra. In hunc unicum ſcopum Deum, omnium oculi, rejectis impedimentis in via occurrentibus, tendere debent (ſiquidem in hoc mundo Vanitas Vanitatum, & omnia Vanitas præter amare Deum, illique ſoli inſerviendo adhærere) & ſic per humilem ſubjectionem uniri cum vero eſſe, ne per inobedientiam, arrogatam voluntatem ac propriam complacentiam, Imaginis Natura & proprietate neglecta, relicto Deo, devio errore tanquam Proprietarii in nos ipſos aut Creaturas prolabamur in Vanum, & in Malum ſeu noſtrum *Nihilum* recidamus neceſſario: Anima enim ſi recurrit intra ſe ipſam & convertitur in *Mentem*, appropinquat Deo, omnia videt, nec opus habet externa diſciplina, Angelorum more, qui omnia ab intra diſcunt, audiunt, vident: Converſa in ſenſus elongatur à Deo, & diſcedit à Deo impurum à puro. Myſterium hoc ſpiritus Academicus capere non poteſt: Sola enim Pia ac Religioſa Humilitas, virtutum nobiliſſima, Illuminationis capax. Sed cùm Veritas hæc non poſſit comprehendi, niſi Intellectus noſter per *Verbum* Domini incendatur, & Ratio per *Mentem* Lumen Divinum accipiat, nec de his myſteriis hoc loco incommodo plura in publicum profari fas ſit, à diverticulo in quod juſta ratio me abduxerat ad Paracelſum medicum regredior.

Creatura jure obligata eſt Creatori ad obedientiam, ut una maneat cum Deo noſtra voluntas. Geneſ. 6. ſect. 3.

Lapſus Hominis & Malum noſtrum eſt defectus ab unitate ad alteritatem.

Seneca: Quoties inter Homines fui, ſemper minor Homo domum redii.

O quàm difficulter ſtulteſcunt ii, qui ſe in ſapientiam humanam ſemel immerſerunt.

Debebant autem noſtri medici tanta DEI Dona in eo exoſculari, & hominem, (quem μισεῖσθαι facilius, quàm μιμεῖσθαι) ob artem ingenioſiſſimam potius amare, quàm ob mores & verba non omnibus obvia odiſſe. Barbariem ſcriptorum ejus excuſet ſæculum; deplorandam commentariorum obſcuritatem malitioſa hominum ingratitudo, inauditam nominum novitatem mira Philoſophorum conſuetudo, qui ignavum pecus alienæ induſtriæ arrodendæ natum, à ſanctiſſimarum ſcientiarum penetralibus ſemper arcuerunt, juxta illud Platonis;

Artes ut lateant, ſua perque Ænigmata creſcant.
Dominii jura & libertates ubique conceſſæ ſunt.

Quilibet in ſe deſcendat, ſi illa quæ Theophraſtus novit tenuiſſet, nunquid vellet omnibus hominibus hoc dicere: Faceret contra juramentum Hippocratis, qui etiam medicinam non omnes docere voluit. Imò occultandum eſt ſecretum, quod Deo ſoli conceditur revelandum, & quod propalatum aut mortem vel carceres vel ignominiam, aut ad minimum continuum metum & ſpontaneum exilium (niſi mentiendo & deſraudando maculam perpetuam tegendi ſui cauſa, nomini ſuo inurere velint) procul à patria & ſuis ſecuritatis gratia adferre ſolet, ſicuti præter recentiorum exempla, teſtantur ipſius Lullii, Arnoldi, Zachariæ Pariſienſis & aliorum. Veri Philoſophi Hermetici ſacramentum poſuerunt, ſe patrum & præceptorum veſtigia imitaturos, nec ulla temeritate ſervatam à ſæculorum exordiis Naturæ virginitatem prophanaturos: Juratis tamen ac perpetua gratitudine & fide obligatis diſcipulis à Natura aut Inſtitutione dignificatia præcepta dederunt, multo adhuc ſudore enucleanda. Arbitrantur, qui judicio parum valent ſi quid Paracelſus in Methodicos Experientiæ, ſi quid in Empyricos Scientiæ expertes invehatur, nulli medicorum generi eum parcere, ſe ſolum atque unicum orbis Terrarum medicum profiteri: Damnat ille ſaltem medicorum vulgus tam Theoriæ quàm Practicæ imperitum: nec ſanè illi pro medicis ſunt habendi, qui cum nil medendo præſtent, Verboſe tantum & Syllogiſticè, de rebus medicis digladiantur, quod eſt ſtultæ ambitionis ſignum, ſibique medicinæ methodum vendicant, genus hominum faſtu ſuperbiaque tumidum & ad opprimendam Artis Medicæ veritatem natum. E quibus nonnulli (quandoquidem ſuperbis & incapertis pœnitentia Revocationis ſummo opere adverſatur) erga ipſum Theophraſtum ita ſunt animati, ut vel perire ægrum malint quàm medicamenta ab ipſo præſcripta uſurpare: plurimi etiam eam ob cauſam medicamenta ejus contemnunt, ne ſi iſta palàm uſurpentur, eorumque mirabilis conſpiciatur effectus, de ſua autoritate aliquid ipſis decedat: atque ita, quò meliora, eo contemptibiliora apud ipſos ſunt. Et quamvis Theophraſti cenſores, Methodici fallaces (qui comperendinando remedia, ægritudinem producunt ſuum ad compendium) genuinos Chymicos inſimulent, quod Veram reliquerint methodum, nihil eſt, cum illa, quam Paracelſus ſequitur & Rationi & Experientiæ conſentanea ſit, ſicuti Intelligentiæ Lumine præditis manifeſtum eſt: Neque nos ullius autoritati ita debemus eſſe addicti, ut Veritatem ipſam non anteferamus, cum ſine hâc Auctoritas omnis pernitioſa ſit, nulliusque momenti à prudentibus æſtimari debet: Non à quo, ſed quid dicatur attendendum, & nemo tam aliorum judicio addictus ſit, ut prorſus omni ſpolietur proprio.

Sine Labore nemo debet artem poſſidere.

Vera methodus conſiſtit in cognitione Morbi ejusque Curatione, videlicet quæ victus Ratione Medicamentisque convenientibus morbum pellit, ſanitatemque introducit: Ideò Wimpenæus eruditè diſſerit graviſſimos morbos hodie à Paracelſiſtis tres ob cauſas ſanari.

PRIMO, quod morbi perfectius cognoſcantur, olim enim, cùm omnes ad quatuor humores referrentur, ii non potuerunt curari, quorum cauſa fuit Tartarus alicui membro inhærens, qui ad nullum ex illis quatuor poteſt referri. Dum autem in Tartarum hîc incidimus, ejus uberior mentio hoc commodo loco facienda eſt.

Ex ultima cibi materia per Archæum ſtomachi digeſtionem videlicet, ſeparationem & generationem ſeparationis, emergit primum Ens ad Vitam, unde corpori ſuum nutrimentum & cibus: Reducitur in Sulphur, Mercurium, & Sal, ut apparet in tribus præcipuis emunctoriis: Salis ſiquidem ſuperfluum per urinam ſeparatur, Sulphuris per inteſtina ſecernendo excernitur, Mercurius ſeu liquor Nutrimenti lorum occupat, ſi fortè in eo quid ſuperfluum occurrat, per poros pellitur.

Omne ſubſtantiam digeſtivâ, ſeparationem ſuam propriam habet, ſuum omnemque membrorum emunctorium. Digeſtio prima ſtomachi non eſt digeſtio, ſed preparatio, pro digeſtionibus particularium membrorum.

Omne quod comedimus & bibimus, habet in ſe mucilaginoſum, luteum, & arenoſum Tartarum ſanitati humanæ nocivum: Natura non accipit niſi quod purum eſt: Stomachus qui eſt inſtrumentum Archæi Hominis, ſeu Internus Chymicus innatus ac à Deo implantatus, ſtatim ubi ad ſe recepit comeſta ac ingeſta, ſeparat impurum fæculentum Tartareum à puro Nutrimento: ſi ſtomachus validus, & maximè vi ſua ſeparativa, purum tranſit ad membra nutrimenti cauſa impurum per ſeceſſum exit: ſi ſtomachus debilis, mittitur impurum etiam per venas meſaraicas ad hepar, ibi ſecunda fit digeſtio & ſeparatio: Hepar ergò ex duobus illis ſeparat viciſſim purum ab impuro, videlicet Rubinum à Cryſtallo: Rubinus eſt nutrimentum omnium membrorum, cordis, cerebri, &c. Cryſtallum ſeu quod non eſt nutrimentum expellit ad renes, & eſt urina, quæ nil aliud eſt quam Sal expreſſum à Mercurialibus per violentiam ſeparationis in reſolutionem coactum, quod reſolvitur per hepar in Aquam & expellitur: Si hepar ex debilitate non rectè ſeparat, mittit mucilaginoſum & calculoſum ad renes, ibi in defectu bonæ ſeparationis, ex potentia prædeſtinationis * mediante ſpiritu Salis coagulatur in Arenam ſeu Tartarum aut Bolarem aut Mucilaginoſum. Tartarus ergo eſt Excrementum cibi & potus, qui in homine per ſpiritum Salis coagulatur,

** quando videlicet ſpiritus Salis, omnis ſcabiem & urinam nominat. Prima ſeparatio Tartari uſitatum dat quæ Hepatis eſt. Secunda Grandinis quæ Stomachi: Tertia Lapidum, qui Renum & Veſicæ eſt. Quilibet Homo habet unam, & grandines, lapides vero non.*

tur, niſi vi propria expulſiva immiſceatur excrementis, & ſimul egeratur, unde alioquin quatuor ſpecies Tartari, Calculus ſeu lapillus veſicæ, Arena renum, Bolus ut & Viſcus ſeu Lutoſum ſtomachi, item varii morbi veteribus incogniti oriuntur. Paracelſus inſuper Tartarum diſtinguit in Peregrinum ſcilicet ex cibo & potu ac Innatum (ex ſanguinis hæreditate) cruoria ſcilicet, quæ Tartarea innata diſpoſitio medicn Naturam cogere neſcienti manet incurabilis, niſi beneficio Quintæ Eſſentiæ auri, quæ totum corpus renovat.

Tartarus ergò ſeu Naturalis ſuperfluitas (quæ mucilago Salis eſt) omnium coagulatorum corporum ferè mater eſt omnium morborum. Omnia enim alimenta habent juxta medicinam etiam Venenum ſeu Tartaream Mucilaginoſam Impuritatem, ex ordinatione Divina. Sunt autem quatuor genera Tartari, è quadruplicibus Elementorum fructibus nos nutrientibus originem ducentia. Primum genus oritur ex uſu creſcentium *TERRÆ*, Leguminum, Herbarum, quibus veſcimur. Secundum provenit ex illo noſtro Nutrimento, quod ex Aqua ſumimus, ut ſunt Piſces, Conchylia. Tertium eſt in Carne Quadrupedum & Volatilium. Quartum è Firmamento, cui Spiritus vini ſua ſubtilitate eſt ſimillimus, quod eſt validiſſimæ impreſſionis, dum videlicet Aër è vaporibus Terræ & Aquæ ac Firmamenti infectus, nos poſtea etiam inficit, ut videmus in acutis illis & pernicioſis morbis Aſtralibus, Pleureſi, Peſte, Prunella, quos morbos ea ſtellarum impreſſionibus ortos univerſalis medicina potenter expellit.

Paracelſus dicit, Materiam morborũ, Tartarum videlicet, duplicem eſſe. Bolarem, qualem habent lacticinia, carnes, piſces & Viſcoſum. Excrementoſum, Mucilaginoſum cujuſmodi excrementum in ſe habent legumina, caules, radices, frumenta.

Quatuor illa Tartari genera, in urina ſe manifeſtant, & adjudicantur per artem ſeparationis: Inde liquet, ex quo genere Tartari morbus ſit. Qui ergo cognovit, quibus alimentis quis uſus fuerit, morbum quoque cognoſcet: aut qui morbum cognoverit, alimenta non ignorabit: Ex quo Elemento morbus, ex eodem quoque curatio. Si Galenus cum ſuis aſſeclis horum Excrementorum cibi & potus maximam morborum partem in nobis parientium (quæ Paracelſus ſub nomine Veneni & Tartari comprehendit) habuiſſet legitimam cognitionem, Cholera & Melancholia ex Agro medico, jam dudum radicitus evanuiſſent. Qui neſcit hanc Tartaream morborum materiam è cibi & potus ſuperfluitatibus excrementitiis procedentem, fieri non poteſt, ut ſciat, quo medio fabricator morborum nos affligat, machinam minoris mundi deſtruendo & vitam expellendo: & ignorato Tartaro neſcitur quid ſit id, quod ſpiritum coagulationis infringat, & Tartarum à Nutrimento ſeparet, videlicet Calor noſter Naturalis, ſeu calor Solis & Lunæ microcoſmicus in nobis exiſtens, quo inſtar Ignis lignum conſumentis, digeritur Nutrimentum, & ex illo bonus ſanguis generatur, niſi per ægritudinem & debilitationem ſeparativæ virtutis ſtomachi, hepatis, renum impediatur, & tunc confortandus eſt ſuo ſimili, id eſt Calore Solis & Lunæ macrocoſmico, ſi haberi poſſit, videlicet materiâ ſimpliciſſima generata à Deo Optimo Maximo ex ſpiritu mundi (cum ſpiritu corporis noſtri uno & eodem) ad reſtaurationem & conſervationem Humanæ Naturæ, vel cum iis rebus, in quibus Sol & Lunæ potentia eſt, per artificium in actum deducta, videlicet converſa in talem ſimplicem ſpiritum, qualis eſt ſpiritus vitæ noſtræ, quod fit per reſolutionem & conjunctionem cum Nutrimento: Si verò Archæus noſtri purum ab impuro ſeparantis ſtomachi, hepatis, vel renum inficiatur, aut per externa accidentia vis eorum ſeparativa impediatur, tunc cum chylo manent Excrementa, & fiunt præter morbos renum, & inteſtinorum Morbi Stomachici in ſtomacho, Jecorales in jecore, Arthritici in glutine, nervis, artubus & juncturis: unde Podagra, Chiragra,

Reſolutio Tartari Microcoſmici Tartarum à Nutrimento ſeparans eſt maximum Arcanum ſine quo claudicat morborum Tartareorum curatio vera.

Spiritus vitalis in Homine & Elementalis eſt unus ſpiritus.

Tartarus differt ſecundum loca meatuum, oris,

ſtomachi, fundi ſtomachi, inteſtinorũ, hepatis, renum, veſicæ, carnis, ſanguinis, medullæ.

Gonagra, ex congelatione videlicet glutinis per ſpiritum Salis. Ideo Tartarus Elementorum ab Archæo ſtomachi debet deſtrui, ne fiat Tartarus Hominis, ſiquidem ſpiritus Salis, qui eſt heros & Dominus coagulationis in variis ſubjectis, offendens materiam reſolutam ſeu ſeparatam à nutrimento & excremento, generat Calculum. Tantum de Tartaro.

SECUNDO, quod perfectiora medicamenta nunc, quam olim habemus, utpote ex Mineralibus, eorumque præparationes & debitæ adminiſtrationes Nigellis Cadmi filiis exercitatis innotuerint: Malo nodo malus cuneus applicandus: Ideo ad morbum ferreum Paracelſus adhibere jubet medicamentum conveniens chalybeum, ſiquidem extremi morbi extrema poſcant remedia.

• *TERTIO*, quia hoc tempore Harmonia majoris mundi cum minori patefacta eſt cognitaque, ita ut ſciatur, quodnam medicamentum ex præſtantiſſimis huic vel illi membro familiare ſit & amicum, ut Cerebro Argentum, Sapphirus, Vitriolum, Smaragdus. Cordi Aurum, Margaritæ, Crocus. Pulmoni Sulphur, & ſic conſequenter.

Porro quod Paracelſus Galenum offendit, fecit Galenus idem aliis. Hippocrates etiam multa ſcripſit, quæ hodie à plerisque Galenicis rejiciuntur. Imò nec vulgaris medicinæ antiſtites inter ſe conveniunt. Quam multa ſunt de morbis particularibus inter ipſos ſuis pugnaciſſimis opinionibus diſcrepantes, morborumq; mechanicos & fabros ignorantes controverſia & indeciſa diſcordia digladiata? Sicuti inter Schekium & Fuchſium de Cauſa morborum continente: inter Argenterium & Fernelium de Febribus: inter Galenum & Rondeletium de Paralyſi, Epilepſia & Calculo: inter Franeanejanum, Rondeletium & Fallopium de morbo Gallico: inter Altomarum & Fernelium de Podagra. Quot millia ſecundum horum diſcrepantem methodum morientur adhuc, antequam in comitiis medicis de Cauſa genuina dictorum morborum poſt rixoſas diſputationes decernatur, & medicorum Familia in unum conveniat? Botanicos ſæpe numero de Lanâ plantarum indeciſo negotio rixantes, quæſtionibus, nominibusque otioſis, ſe ambitioſa contentione fatigantes, nunc brevitatis cauſa libenter omitto. Otioſum enim eſſet, iſtas infinitas & nunquam ceſſaturas contentiones ac digladiationes hîc recenſere. Ideo hortor & ſuadeo omnibus medicinæ Hippocraticæ & Galenicæ ſtudioſis (in quibus Philoſophica vena calet, quiq; erga medicamentorum præparationem non ſunt proterve animati, & ſciunt majorum inventa induſtriæ noſtræ non debere præcludere viam, quaſi in nobis effœta ſit vis naturæ) ut omiſſis veterum delictis, & aliorum erratis, de mutando ſuo malè inſtituto conſilio commonefacti, vel prudentia erudiri, pedem errore cognito in tempora reducant, & in hujus quoq; novi Philoſophi ac Medici operibus, non quidem ſuperficialiter & perfunctoriè, ſed ſummâ mentis attentione legendis occupentur: Nam in hoc ſtudiorum genere apum experientia & induſtria ſequenda, quæ ſua de fragrantiſſimo florum ſucco mella ſtipant & colligunt, optima quæq; à pravis ſegregantes ac utilia tantum tractantes: Ideoq; non eò me eis perſuadere velim, quod omnia quæ ſunt Paracelſi (ſicuti è ſuis ſcriptis præcocibus quædam ipſemet retractat) tanquam Evangelica oracula venerari debeant, ſicuti alios in Ethnicorum placitis adorandis facere videmus, ſed quia ad Hippocratis ſcripta intimius & rectius intelligenda non parvum nobis præſtare beneficium, & lucem majorem adferre poteſt diligens & accurata ejus lectio. Illi enim laudandi non ſunt, qui ſine judicio omnia damnant, quæ Paracelſus habet, cùm tamen ne paragraphum legerunt, vel ſi aliquid eorum perlegiſſent, tamen ne tertium

Plures opinionum pugnas invenies apud Agrippam de vanitate ſcientiarum cap. de medicina.

quidem totaliter intellexiſſent. Audite Philoſophaſtri, qui ſpreto nucleo, cortici Philoſophorum ſaltem inſiſtitis, & à Deo non è Chartaceis libris Spiritum Intelligendi literam mortuam Theophraſti & Philoſophorum petite, Scripta ejus promotione ac impenſis Sereniſſimi ac Reverendiſſimi ERNESTI Principis Electoris Colonienſis bono publico communicata, adverſariis anſam pronunciandi porrexerunt quod diſſenſu impliceretur evidentiſſimo, quis Expertis ſtylo ſcripſit magico, non vulgo, ſed ſibi & intelligentibus in ſcholâ magicâ educatis, Sapientiæ filiis, non Sophiſticis & auri fame faſcinatis Alchymiſtis, juſtâ motus invidiâ erga quosdam ſui temporis iniquiſſimos ac inhumanos Medicos & Pharmacopœos, ipſi veneno multoties cum abbreviatione vitæ inſidiantes. Si manifeſtius ſcripſiſſet, tunc circumforanei & vulgares illi Alchymiſtæ medicos omnes ſuperaſſent, ac artem proſtituiſſent magna Naturæ injuria. Myſteria ſua ſub vulgaribus & variis nominibus occultavit: ideo ſimilitudines pro ipſa veritate non ſunt ſumendæ: Medicinæ enim Arcana id eſt Vim DEI latentem, ſeu VERBA Magica in Paracelſo pauci intelligunt: Ideo natatore Delio & ingenio acerrimo opus habent & magicum etiam requirunt Intellectum, Mentis videlicet oculum purificatum, qui eorum ſententias, & latitantia perſcrutetur myſteria. Magiam ubique intelligo Veram ac licitam (non infamem & profanam γοήτειαν Vulcano dignam, quam deplorati ingenii & nefariæ curioſitatis ſtudioſi Homines ſectantur) totius nobiliſſimæ Philoſophiæ abſolutam conſummationem, maximam operum DEI Sapientiam, plenariamque occultæ Naturæ notitiam, quæ obſervato rerum conſenſu & diſſenſu convenienteapplicatione agentium & patientium incredibilia, communemque Naturæ ordinem excedentia perficere ſolet. Animadvertent autem intelligentes Lectores Paracelſum ad Magni Hippocratis imitationem & exemplar, utriusque Medicinæ tam Phyſicæ quam Chirurgicæ exercitationem conjunxiſſe: Medicinam enim duplicem ſtatuit, Phyſicam, videlicet omnium morborum cognitionem, & Chirurgicam, quæ eſt eorundem ſanatio, quæ inſtar carpentarii opera, ſine manibus præſtari non poteſt: Neutra enim niſi frequentiſſimo ægrorum damno & periculo ſine altera tuto conſiſtere & exerceri poteſt: Ideoque omnem Chirurgum neceſſariò Phyſicum eſſe debere, & vice verſa, ut nimirum Integræ ſponſæ, ſit ſponſus Integer: Conſuluiſſe inſuper conſtanter Remediorum delectus, eorumque præparationes & compoſitiones ipſis medicis faciendas, non aliis temerè committendas. Is enim vere genuinus eſt medicus, qui medicamenta debite cognita non Ratione ut Rationales Medici faciunt, ſed propria ſua manu præparare, & à veneno & fæculentiis ſuis ſeparare, repurgare, & ad puram ſimplicitatem reducere didicit, eaque imperito non committere coco: Sunt enim bona mixta malis, neque ſaccharum fæculenta impuritate, nec mel venenata amaritudine deſtituitur: præparata poſtea fide debita acri judicio humanis neceſſitatibus legitime accommodat, ut ſemen morbi evellatur, & hoc pacto omnium ægrotorum querelis fideli celeritate occurratur. Ergo Theoria & Practica, ſcire & præparare in medico debent concurrere, quia judicium ſine Practica omnino ſterile: Laboribus manuum & Practica operatrice diſcitur medicina, ubi Vulcanus indies nova oſtendit & ſuaviſſima Remedia, quæ quotidie Natura melius meliusque à ſuperfluitatibus purgat, operatori ſuo Oeconomo tradit: Sed noſtri temporis Magni Doctores, qui in vulgari arte medica conſenuerunt, nolunt eſſe diſcipuli & tyrones, fodere erubeſcunt: Et quia annoſa arbor difficulter transplantatur, ac veteres canes loris & venationi aſſueſcere difficile eſt, malunt apertè veritati contradicere, eamque obſtinata canina voce allatrare & mordere, quam errores ſuos laborando emendare, ne non ſatis ſapuiſſe, aut ab aliis aliquid melius didiciſſe videantur: Quamvis autem clament, Chymicum non eſſe medicum etiamſi peritiſſimus fuerit, ſed qui judicio Rationeque (poſtpoſitâ Chymiâ) ſingula morbis Remedia uſurpare didicerit, tamen illi Rationales medici ad lectum ægrotantis ſtantes, quò ſe vertant neſciunt, obſtupeſcunt ſæpe & magnorum morborum, quia non curatores, ſaltem adulatores fiunt, ſiquidem Ratione non Manu medicamenta præparare didicerunt. Nolo tamen hîc ullo modo patrocinium eorum ſuſcipere qui Hippocratis & veterum ſcripta ſine judicio & intellectu rejicientes, Paracelſi quidem diſcipulos ſe gloriantur, ſed neque in illius Theoriâ mentem autoris agnoſcunt, neque in artis operibus quippiam laude dignum exequuntur. Sunt etiam quidam Pſeudo Theophraſtæi, avaritiâ & temeritate ſua, Divinam prophanantes medicinam (quæ hodie multorum ſe ſine honore ſuſtentare conantium cogitur eſſe aratrum) ad fallendum efficaciſſimâ frontis impudentiâ qui fucatis nominibus Theophraſti Remedia ſe uſurpare jactitant, tam Philoſophicæ quàm Vulgaris medicinæ prorſus ignari, quique contemptis veterum ſcriptis illotis manibus medicinam arripiunt, neſcio quibus Arcanis & Experientiis confiſi, ſtultâ confidentiâ quoslibet ſine Ratione & judicio morbos ſtarim curandos ſuſcipiunt. Imò cùm via Ignem fornaci rectè ſubjicere didicerunt, graviſſimorum morborum curationes aggredi non dubitant: Et dum avaro oculo & Thraſonica jactantia, omnes morbos perſanare ſe poſſe oſtentant, & gloriantur, magnaque audacia mentiri non erubeſcunt, ægrotantes, blandiſſimis deſideratiſſimisque promiſſis & pretio ampliſſimo accepto, grato quidem, ſed falſiſſimo valetudinis præſagio foventes decipiunt, ægrisque deſertis ſæpe aufugiunt, aut morbum ſimul cum ægro è medio tollunt. Quamvis autem videamus in magnis & difficillimis morbis, ubi omnes ſenſuum ſubtilitates obſtupeſcunt, deſperata eſſe omnia Remedia tam Arabum quàm Græcorum, adeoque morborum ludibria: vanas item Indicationes & Analogiſmos omnes, ita ut Vetularum & Empyricorum abſurdis Remediis non ſine magna Medicorum ignominiâ & dedecore frequenter cedant: & multos Galenicos in multis magnis & periculoſis morbis ab his circumforaneis & adulterinis Theophraſtæis ſuis etiam illegitimè præparatis Remediis ſuperatos eſſe conſtet: Tamen incertam illorum, audacem, temerariam, periculoſam, impiam medicandi operam, quaque dubio experimento ægrotantes mortis periculo exponunt, nullus vir conſcientioſus approbavit unquam. Huic malo, ut deinceps obviam eatur, & inuſta medicorum macula ob proclamatam artis ſuæ incertitudinem deleatur, conſultum operæque pretium facient Medicinæ ſtudioſi, qui Muſarum ſacerdotes & miniſtri facti ſunt, & Muſam ſuam pro conjugio ſibi copularunt, in quibus ſuperbia & invidia nondum radices egerunt, quique laborem & ſudorem (quibus Dii omnia vendere perhibentur) optatiſſimo cuique otio anteferunt, quis perplexitate & obſcuritatibus quibusdam non omnibus obviis Chymicæ medicinæ Theoria Paracelſica, adhuc eſt obvoluta, ut neglecta manuum denigratione, ipſa Remedia, eorumque præparandi modum à Paracelſo & Chymiatris, curandi verò methodum Indicationibus & Inventionibus ſuis conſtantem ab Hippocrate & recentioribus mutuentur: Hac enim via duæ hæ, Veteris & Novæ medicinæ ſcholæ, ſine contradictione combinari, & in medico ſine errore ſcandaloque notabili rectè conſiſtere poterunt, anti-

quata

Hi ... forma ... tota ab ... ſapientiæ. Experientia ... matre Experientia Philoſophia ... certa ...

Tales diſcunt ... hominum, & experimenta per mortes agunt, ſicque ... cruciant.

Nulla medicorum turba ... numeroſior.

Otium pulvinar Satanæ ... ſit mater ... & noverca virtutum, ac ſemper pro commodo prox. negotiandum.

Paulatim à minorib. incipientes & ad majora proſ... De hoc ſcr...

quata prius damnabili noſtri temporis conſuetudine inoleta, qua bonum cum malo indifferenter repudiari ac rejici ſolet. Hoc inſuper animadvertendum, ſi ſepoſita ſuperbia & avaritia probus & eruditus medicus (in quo præter Fiducialem DEI Timorem & proximi ægrotantis Amorem Conſcientia & Experientia inſignis requiritur) medicamentum exhibet, illud DEI manum eſſe, ſin verò improbus & indoctus, venenum. Licet verò bona medicorum pars vitam noſtram alienis bonis fraudans, pro ſua humana invidia indignanter ferre ſoleat Medicinam cum ſuis præparationibus deſcriptam promiſcuè cum hominum vulgo communicari, metuens, ne ex illa manifeſtatione publica, ſeu ut loquuntur profanatione, de ſuo lucro aliquid decedat, quia ſecundum ſtolidam veſani per omnia vulgi opinionem, publicata ſecreta vires ſuas amittere creduntur, murmurare tamen & pro gratia mihi Oedipi imprecationes reddere deſinent illi lucripetæ, ubi perpenderint, non quemvis, nec à Deo nec à Natura ad medicinam vocatum, illam licet notam ſecundum artem requiſitam, & methodicum ac ordinarium DOSEOS applicandi modum, ſiquidem nonm ephippium omnibus equis non quadret, nec infirmus enſem inſtar exercitati pugilis tractare valeat (ut taceam reliquas in p é docto medico requiſitas circumſtantias) ægrotanti legitimè adminiſtrare poſſe: Quod ſolius ſinceri, veracis & experti medici officium eſt proprium, qui religioſus, ſanctusque eruditus in exhibitione medicamentorum piæ ac venerandæ Antiquitatis veſtigia, & Medicorum Hermeticorum Benedictionis verba ſemper adhibere ſolitorum morem ſequentur maximè laudabilem & religioſum, neque ſe in pietate ab illis ne modicum quodvis opus abſque Divina Invocatione aggredi ſolitis patientur ſuperari. Quicunque omiſſa Benedictione aliqua creaturarum fungitur, hanc veluti furto & rapina à Deo creditur uſurpaſſe. Nos CHRISTUM profeſſi in Mirificio Nomine JESU offerre debemus: ſic enim ad Coloſſ.* præcipit Doctor Gentium inquiens: Quæcunque feceritis in verbo aut opere, omnia in Nomine Domini JESU Chriſti facite, gratias illi agentes & Deo per ipſum. Benedictio igitur DEI per preces impetranda, Invoca me in die tribulationis tuæ, & eripiam te, & glorificabis me, ait Creator noſter: Ante omnem igitur medicinam Deus Opt. Max. exorandus, ut medicina ab Ipſo ordinata tanquam medium divinos ac ſalutares effectus prodocat, ut glorificetur Nomen ejus: Secundo poſt omnem meliorationem ac ſanationem nunquam omittatur gratiarum actio devota, ratione gratitudinis per ſe, & poſtea ad evitandam iram DEI contra ingratos: Hæc duo puncta ab omnibus ferè medicis prætermiſſa ſunt, unde ipſorum infortunia potiſſimùm acciderunt, ac poſtea culpa in artem eſt translata.

Notandum etiam, quod quamvis Catharticum exempli gratia medicamentum æquè efficaciter operetur in improbo ſicuti in probo (quod Deus propter ſuam laudem & gloriam ac demonſtrandæ ſuæ miſericordiæ ergo permittit) finis tamen in utroque longe diverſus ſit & diſpar, huic ſalutaris, illi nocivus: Cedit enim in majorem certo ſubſecuturi gravioris morbi incommodum infideli, impœnitenti, medicamentum qualecunque ſine imploratione gratiæ Divinæ exhibitum & aſſumptum.

Hoc loco etiam obſervetur, quandoque ægrum optimis & convenientiſſimis medicamentis adhibitis non ſanari propter has octo cauſas, quarum

PRIMA eſt, Quod Terminus Vitæ inſtet, qui nullo ingenio humano, vel quocunque ejus ſubſidio pertranſiri poteſt. Nullum enim Remedium corpus corruptibile, à morte, peccatorum pœnâ & ſti-

pendio, vindicare poteſt: ſed eſt res una, quæ corruptionem aufert, juventutem renovat, & brevem vitam ut in Patriarchis prolongat. Quamvis autem, ut infra referemus, abreviari & prolongari poſſit vita, tamen ob peccatorum pœnam, æternæ legis immutabili decreto, neceſſario tandem moriendum eſt (conjunctio enim rerum diverſarum adfert neceſſariam ſecum diſſolutionem) ne regreſſum in ætatibus (ut eſt apud Platonem) conſtituamus: Et in hoc caſu etiam univerſalis ac ſummæ medicinæ uſus irritus eſſet, quia conjugium vitæ & mortis, ſeparatione neceſſitate immutabili deſtinatum, nulla artificum vel Naturæ induſtria perpetuum efficere poteſt: Leges enim Naturæ inviolabiles ſunt: Non ergo petendum, multo minus inveniendum auxilium, ultra Terminum illum ultimum à Deo nobis impoſitum.

SECUNDA, Quod imperitorum medicorum ignorantia, medicamentisque pernitioſis eò deductus ſit æger, ut bonorum medicamentorum uſu, quod corruptum, pernitioſum & immedicabile malum eſt, reſarciri & ſanari nequeat: Et hic plerumque vocari ſolent Chymici, qui ſemper Trophili medici apud Plutarchum recordabuntur, affirmantis hunc perfectum eſſe medicum ὁ τὰ δυνατὰ, καὶ τὰ μὴ δυνατὰ, διακρῖναι δυνάμενον, nec generoſis & immeritis Remediis glorioſa oſtentatione unquam utentur apud Apio indigentes ad infamiam; οὐ γὰρ μεταγνῶναι ἀλλὰ φρονεῖν χρὴ τὸν ἄνδρα τὸν σοφόν. Caveant etiam ſua medicamina aliorum venenis admiſcere, ne aut pernicies bonis, aut ſalus nocentibus adſcribatur, quia dolendum eſt tam execrabilem eſſe quorundam medicorum invidiam, ut antequam honorem & laudem alteri expertiori permittant, ad tuendam exiſtimationem vacillantem potius decumbentem aliorum arte ſanabilem in extremum exitium præcipitent, ideò etiam à plebe tales, meritò Honeſti Carnifices vocantur.

TERTIA, Quia medicus ſerò vocatur, videlicet cùm Natura ſuccubuit, & morbus vicit: alioquin ſi in ægrotum agrum, medicinæ conveniens ſemen à ſeminatore medico tempeſtivè ſeritur, principiis obſtando procul omni dubio juxta Dei benedictionem expectatus reſultabit ſanitatis fructus.

QUARTA, Quia æger non obtemperat: fit enim ſæpenumero, ut ægrotus in medicamenta vel in medicum ea transferat errata, quæ ipſe contra Auream apud Ælianum Locrenſium legem mala vivendi ratione commiſit.

QUINTA, Quia quædam Naturæ ſeu Proprietates hominum peculiares ad ſanationem inidoneæ nec pronæ ſunt, ſicuti videmus etiam nonnulla ligna propter nodorum abundantiam ita ea naturali defectu & corruptela degenerare, ut nullo modo findi poſſint: Et multoties Tempus cum Aſtrorum mala inclinatione ſanationi eſt contrarium: Quicquid enim ſanatur ante tempus, recidivæ obnoxium eſt, ſola ſiquidem Temporis hora ſeu meſſis dat firmam & fixam ſanitatem: Pyrum maturum ſponte cadit, immaturum fruſtranea arboris ſuccuſſione ad caſum ſollicitatur. Ideò his neglectis, præſertim in cura morborum Aſtralium, omnia ſunt irrita, & fruſtra inſtituitur ſanatio: Medici etiam dent operam, ne plus periculi ſit à medico & medicina, quàm ab ipſo morbo, ideo nunquam conſulant, quæ in pernitiem vergant animarum & corporis, & præcipuum illorum ſit ſtudium, ne noceant, ubi prodeſſe non poſſunt: Ita bona conſervatur conſcientia, quæ perpetua eſt cordis lætitia.

SEXTA, Quia morbi prædeſtinationis Terminum attigerunt, ibi Naturæ legibus non conceditur regreſſus, ut in perfectis, abſolutis & conſummatis, bituminoſis, bolaribus, lapideis & arenoſis coagulationibus:

Cauſa mortis uſ domeſticus inimicus, quem nobiſcum gerimus.

Morte ſolvitur maledictio in Creaturis. Ser. 10. fol. 11. & 14. fol. 12. c. 4. fol. 5.

In curatione Tempus obſervanda, nam aliâ hyems, aliâ æſtas, utque convenimus exigit.

tionibus: In ejuſmodi enim conſummatis morbis fruſtra eſt omnis cura, ſicuti etiam in cæcitate & ſurditate innata videre eſt. Quod enim Natura ſemel ademit, reparare medicus nullo pacto poteſt, ſicuti corporis ſubſtantia malè conformata & partes ex genitura tranſpoſitæ; mutari nequeunt.

Quod Natura peccavit, nemo poteſt emendare.

Pauperū gratuita ſemper à vero medicis habenda eſt ratio, inter cujus virtutes Charitas erga infirmos primo elucere debet.

SEPTIMA, Quemadmodum medicos ſordida ægrotantium Tenacitas (ſiquidem nulla pecunia honeſtius acquiritur & ægrius numeratur) in officio indiligentes facit: Ita ſæpe etiam Ægrotantis Hæſitatio, Diffidentia, Incredulitas, erga diligentiſſimum medicum, effectum medicamenti remoratur, aut planè operam medentis impedit, ut taceam illos qui contempto Ordine DEI, nullis medieamentis exigente neceſſitate nti, ſed à Deo ſine *Medicorum* per quæ operatur (quamvis ſit ipſemet *Medicus*) adminiculo ſanari cupiunt. Ordinationi Divinæ non repugnandum: Habemus Medicinam duplicem Viſibilem videlicet Creatam, & Inviſibilem VERBUM DEI, qui ergo Medicinâ ſanantur, VERBO DEI ſanantur, qui VERBUM ſuum contemnit, contemnit etiam Medicinam, & è contra: Dicens enim Medicina nihil eſt, idem affirmat nullum eſſe Deum. Porro, ut dictum Animus patientis excitatus, confidendo avidius recipit medicinam: Ideo cùm Vitæ venenum ſit triſtitia, non ſine cauſa Hippocrates in ſuis Aphoriſmis loquitur de Fiducia ægrotantis erga medicū, & ea quæ offeruntur. Firma credulitas, ſpes indubia, amor & confidentia erga medicum & medicinam ad ſanitatem plurimum conferunt, etiam aliquando vel plus, quam ipſa cum medico medicina. Fides Naturalis (non loquor de Fide Gratiæ ex Chriſto) ingenita à Deo Patre in prima Creatione, IMAGINATIO videlicet noſtra, ita potens eſt, ut morbos ſanare & excitare valeat, ſicuti manifeſte apparet tempore Peſtis, quando ex ſua propria Imaginatione, ex metu & errore generat Baſiliſcum Cœli, intoxicantem Firmamentum microcoſmicum è ſua ſuperſtitione prout fides patientis adjuvat. Peſtis Naturalis fit Firmamentalis ac ſupernaturalis, dum videlicet Iliaſter ſeu Eveſtrum Solis per peccata hominum ad iram & pœnam irritatum propter ſingularem participationem cum Eveſtro Hominis, mortales ob ſua delicta per influxum ſtellarum (Mumiam & Sulphur Hominis microcoſmi, omnia macrocoſmica venena innata latenter poſſidentis ſua venenata malignitate & ſiniſtro aſpectu incendentium) inficit ac punit, & nulla quam potens etiam medicina ſit, reſiſtere & juvare poſſit. Tanta eſt vis Syderei ſpiritus in corpus, ut quorſum ille imaginatur & ſomniat, ipſum corpus ſimul attollat atque traducat, ut videmus in Noctambulonibus. Fideli omnia poſſibilia, quia Fides omnia incerta certificat: Deus nullo modo poteſt vinci niſi per fidem, qui ergò in Deum credit, ille operatur per Deum, & Deo omnia ſunt poſſibilia, quomodo autem id fiat, perſcrutari non poteſt: Fides eſt ſaltem opus, opus videlicet illius, in quem creditur: Cogitationes ſuperant Aſtrorum & Elementorum operationes: Dum enim cogitamus, & cogitationibus Fidem habemus, tunc Fides perficit opus, & ſine Fide nil fit. Fides dat Imaginationem, Imaginatio dat Sydus, Sydus (ratione matrimonii cum Imaginatione) dat effectum vel opus. Fidem adhibere medicinæ dat ſpiritum medicinæ, ſpiritus dat cognitionem medicinæ, medicina dat ſanitatem: Inde ſequitur, medicum ex fide oriri, prout credidit, promovet & adjuvat ipſum ſpiritus, ſpiritus videlicet Naturæ ſeu ſydus medicinæ. Homo per fidem Imaginationis ſæpe facit, quod optimi medici cum ſuis medicamentis idoneis nil poſſunt efficere: multoties etiam Fides ſeu perſuaſio illa plures ſanat, quàm illa efficacia ſeu virtus medicamenti à medico exhibiti, ut ſuperioribus annis in decantata illa Panacea Anvvaldina vidimus, & nunc in novo illo medicinali Fonte in finibus Miſniæ & Bohemiæ hoc anno emerſo, ad quem incredibilis infirmorum copia ferè indies confluit: Cauſa non poteſt reddi alia, quam conſtans exceſſivus affectus ipſius ſumentis, quæ poteſtas eſt in ipſa Anima ſumentis Pharmacum, quando excuſſo omni metu aut ſiniſtra Imaginatione fertur in aliquem magnum ſui deſiderii exceſſum. Anima enim Rationalis excitata, & vehementi Imaginatione accenſa, ipſam etiam Naturam ſuperat, & per ſuas affectiones fortes, multa renovat in corpore proprio, & ſanitatem vel ægritudinem immittit, neq; ſolum in corpore proprio, ſed etiam in corporibus alienis: Qui morſus à cane rabido in rabiem incidit, apparent in urina ejus figuræ canum: Sic prægnantis mulieris cupiditas in corpus alienum agit, quando per ſui oblivionem inſtar croci aquam tingentis inficit fœtum in utero, rei deſideratæ nota: Sua enim Imaginatione format infantem non aliter ut figulus argillam. Timor, tremor, & appetitus ſunt præcipua cauſa, unde phantaſia, æſtimatio Imaginatio gravidarum oritur: Dum igitur incipit imaginari, tunc Aſtra Firmamenti microcoſmici, ſeu Aſtra humani Animi, cum phantaſia, æſtimatione & Imaginatione non aliter moventur, quàm Externa Aſtra Firmamenti macrocoſmici, ubi ſingulis momentis Aſtra aſcendunt & deſcendunt, donec fiat Impreſſio, in qua Impreſſione Aſtra Imaginationis gravidæ mulieris, Influentiam & Impreſſionem fœtus imprimunt, quemadmodum cælatores piſtillo ſculpro, notam ſubjectæ materiæ. Sic manifeſtum eſt a affectus Animi, quando vehementiſſimi ſunt, poſſe mortem inferre, ut legimus in hiſtoriis: Et hoc apud vulgus palam eſt, gaudio exuperantiore aut profuſiore triſtitia, nimio ardore vel odio interdum mori Homines, ſæpe etiam morbis diuturnis ex ejuſmodi paſſionibus levari, quia teſte b Avicenna Natura obedit cogitationibus & vehementibus deſideriis Animæ, & affecto ſpiritu afficitur corpus, in quo ſpiritus deliteſcit. Porro efficacia ſupradictæ Fidei Naturalis manifeſtavit ſe in c muliere illa hæmorrhoidica & Centurione. d Homo ad DEI ſimilitudinem & imaginem cœleſtem quodammodo majeſtatem redolentem creatus, habet magna in ſuis manibus & poteſtate. Quanta enim poſſit conſtans credulitas in Animo imaginando fortiter elevato ſeu exaltato apud vulgus palam notum eſt, tanta ſiquidem poteſt, ut & miracula operetur in opinionibus & intenſis operationibus falſis. Hæſitatio autem Credulitatis & diffidentia, non ſolum virtutem animi operantis, quæ inter utrumque extremum medium eſt, diſſipant atque frangunt, ſed etiam omne opus tam in Superſtitione, quàm in vera Religione infirmant, & effectum quæſitum licet fortiſſimorum Experimentorum enervant: Et quod hoc loco diligenter notetur, Salvator noſter, ut Pagina ſacra docet, in Capernaum *in iſtuianto* miracula edere, quia non credebant, & ſua incredulitate ac ſalſa fide ei reſiſtebant. Sicuti enim Homo nihil poteſt ſine Deo, ſic Deus viciſſim non vult ſine Homine, tanquam ſuo Organo. Deus & Creatura uterque ſimul, nenter ſine alio. Nemo igitur debet velle ſine Deo, quia nemo poteſt eſſe ſine Deo, in quo ſumus, vivimus, & movemur.

Syr. 38 ſect. 18.

Medicus & Medicina ſunt vera miſericordia DEI.

Animus hilaris juge eſt convivium Sirac. c. 38. ſect. 9. 20. Cap. 30. ſect. 25.

Ille medicus plures ſanat, de quo plures confidunt.

Imaginatio picis inſtar ſe habet, facile adhæreſcit & ignem leviter concipit. Stella ſuus virga Aſtrorum.

Par. tract. 2. de peſtilitate.

Voluntas & Imaginatio Hominis eſt mater peſtis: Ideo imaginando poteſt Homo peſtē inficere totam regionem.

Lege Paracelſum de morbis inviſibilibus & de efficacia Fidei Naturæ, qua ex Deo omnia poteſt naturaliter.

Ideò Damaſcenus: Oportet infirmo ſalutem imprimere & promittere, ne velit unquam à ſpe deponere, etiam ſi ipſe deſperet.

Sunt Impreſſiones Inferiorum Aſtrorum.

OCTAVA, Ne peccata majora convaleſcens ægrotus in Deum, proximum, & ſe ipſum, cum animæ ſuæ

a Ergo διάγει in σώματι [illegible]. b in l. de anima Animæ paſſionibus corpus corrumpitur, & animi à corporis motibus non ſunt impaſſibiles: Fides hæc Naturalis ſeu Sapientia Creatoris, Creaturæ ad ſimilitudinem ſuā Creatis impertita, licet poſſit omnia, frenare tamen debet Imaginis proprietatē. Omnia ſunt poſſibilia credenti & volenti: omnia impoſſibilia incredulo & nolenti, prout rem cogitat, & per fidem imaginatur, ita oportet illam fieri. c Matth. 19. ſect. 21. d Gen. cap. 32. ſect. 25. 26. &c. Fides ſummum & potentiſſimū habet inimicū incredulitatem; nam Imaginatio Fide conjuncta omnia poteſt. Mat. 21. Fata etiam faciunt morbos incurabiles, quod deprehendimus ex denegatione auxilij à convenientibus remedijs exhibitis expectati, Matth. 9 ſect. 2.

ſuæ jactura committat, ſiquidem omnis morbus eſt piaculum, vel hac Divinâ innatâ pœnâ, vindictâ & flagello ad vitæ emendationem in poſterum à juſto judice vocatur. Vel hâc viſitatione Paterna, & impoſita cruce patienter ferendi ſibi & proximo exemplum ſit, ad ardentiorem DEI Timorem & cultum, quia permittit Deus ſæpius, in multas quoſdam homines & magnas incidere ægritudines, quibus læta ſanitas carnis, cum continuatione peccatorum intuliſſet ægritudinem mentis: Sanitas enim ſine remiſſione peccatorum nihil conducit, cùm potius ſit condemnatio. Inſuper peccata debilitant vires Animæ, ita quod impotens eſt ad corporis Regimen Naturale: Ideò debilitantur vires corporis & feſtinant ad mortem. Vel hoc infirmitatis jugo & fræno ceu purgatorio ſalutari in officio ſaltem pietatis contineri ſolet (quamvis pauci ex Infirmitate emẽdantur) dum amputatur ei peccandi licentia, qua fuerat abuſurus, diutius in firma ſanitate aut vita conſtitutus.

Hiob 13. Eccl 19.

Et in his morbis Aſtrali impreſſione reſiſtente & ſuperum Ira genitis, nulla medicina Corporalis (propter fores Naturæ divino obice clauſas) prodeſt, ſed Cœleſtis & Spiritualis, videlicet pœnitentia ſeria peccata commiſſa cordialiter deflere, Iram Dei concitatâ Emendatione vitæ & Reconciliatione cum proximo placare, Deo per Cœleſtem Animarũ medicum Salvatorem noſtrum reconciliari, ſuamque voluntatem juſtiſſimo voluntatis Divinæ beneplacito patienter in omnibus devotè & humiliter, cum firmiſſima Divinæ Miſericordiæ participatione ſubjicere. Paracelſus vocat morbos Deales ea Ente Dei qui ejuſmodi morbos omnes inſligit, & ſolus per bonos & malos operatur, Sanationem ait, Fide fieri, vel finito purgatorio, curationem demum per medicamenta tentandam. Cauſæ morborum Entis DEI ſunt imperſcrutabiles, hîc curatio debet in Fide quæri, non in Natura: ſicut etiam in cura morborum Dealium, Entis DEI vel in cura deifica ſeu Fideli obſervandus eſt Terminus prædeſtinatus juxta voluntatem Divinam.

In ſ[...] ra Dei [...] per medi[...] [...] Iob. 33. [...] 26.

VI.

DE VNICA ET SVMMA antiquiſſimorum Philoſophorum Medicina.

PORro, quod ad ſummam illam ac univerſalem Medicinam attinet Philoſophicam, ut auctarii vice etiam hoc addam, nec legitur à Divina Munificentia majus emanaſſe Donum ſapientiæ: Nec Anima Rationali excepta, qua poſt Deum in Cœlo & Terra nil admirabilius perſpiculari poteſt, ſublimius, nobilius ac præſtantius ſub Cœlo datum hominibus, quam hoc ſecretiſſimum ſecretorum Arcanorum Arcanum, in quo cùm ad Planetas inferioris Aſtronomiæ, quorum imperfectiones & ſordes fortiſſima ſua impreſſione penetrando evaneſcere facit (omnem enim Sulphureitatem extraneam & immundam Terreſtreitatem à metallicis & Humanis corporibus ſegregat) tum etiam ad ſanitatem laborantem & deperditam Humani corporis, igneo ſuo vigore reſtituendam ac conſervandam, mira imo omnia fiant, ut nunc præter infinita alia uſum taceam Magicum & ſupercœleſtem poſtquam finita Radiorum Solis & Lunæ Influentia Gonetica & quarta ſupra ſuam nativam Terram revolutione, omni creata poteſtate Influentiali tam in Elementali mundo, quàm Cœleſti aut ſupercœleſti abſolutiſſimè dotatum eſt: Mirabilium omnium mirabiliſſimum, ſiquidem Deus in ſuis operibus Mirabilis, etiam ſua Dona Mirabilia, in Mirabilibus hominibus occultare conſuevit. Omnis Antiquitas, omnis etiam omnium Gentium & Linguarum in doctrinæ

Hac Philoſophia [...] [...] Mortua & hac mar[...] [...] pra[...] [...]ſſima [...] [...] maratonĩ [...]

Vide Mo[...] [...] Dee [...] Rorum [...]

hujus traditione Veritas, conſenſus doctiſſimorũ omniũ illorũ, qui in omni ſæculo ſumma cum admiratione multorũ & laude vixerunt, hoc ita ſe habere teſtatur: Hoc inſuper præter ocularem multorũ ſæculi noſtri inſpectationẽ ac certificationẽ ex ſcriptis illorũ tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis Velamẽtis, tanta & tam certa Philoſophicæ Veritatis ſerie contexis ſtatuere haud difficile eſt. Quis igitur non admiretur & amplectatur tantum DEI ſummi Donum, pretium ſtudii, operæ & virtutis immortale, quod depulſo ſenio rejuveneſcentiam, perpetuam ſanitatem ac ſine proximi detrimento victum & amictum honeſtum non per uſuram & fraudem, nec falſis mercimoniis, nec per oppreſſionem pauperum (ut jam divites mundi ditantur) ſed per induſtriam operis & manuum laborem, Piis à Natura & Inſtitutione dignificatis pollicetur Philoſophis? Abſit itaque ut Priſcorum exemplo neglecto, talia DEI magnificienda Magnalia, & ſtupendas Naturæ vires offuſcare, aut negare velim (qui enim ſpernit ſcientiam, ſpernit illum juxta hanc artem veriſſimam Deus glorioſus & ſublimis) aut quod pejus, ſicuti plurimi faciunt, tanquam otioſorum hominum ſpeculationes, aut inania inſanæ delirantiúque mentis ſomnia ac commenta calumniari, qui tamen apud ſapientes ſaltem judicii ſui imbecillitatem produnt, & inſcitiæ ſuæ teſtes publicos advocant: Calumniantes ergo & ignorantes, quos & Fatuos Philoſophi vocant, ab hiſce tam divinis Epulis arcendi ut & delirantes ſuis Phantaſticis ſomniis penitus relinquendi. Nonnulli hîc arrigent aures, num proprio ingenio fretus auſim etiam de hujus quoque præparatione hoc loco gloriari, aut oſtentationis ergo (ut Theatrici Philopluti & Philochremati Philoſophiſtæ faciunt) abſolutam hujus artis cognitionem ambitioſo mihi arrogare. Verùm cùm paulo ante lectori benevolo promiſerim, me experta ſaltem traditurum, nullam hoc loco (quod viri prudentis non eſt, ſed impoſtorum proprium) de hujus rei explorata certitudine vulgo ſceleratiſſimè ementiri. Sacra namque ac Divina hæc non Sophiſtarum, ſed Philoſophorum Ars atque Scientia, malè & perperam ab ignaris falſi damnata (ſiquidem inter omnes artes jam Liberales quam Mechanicas nulla tot impoſtoribus ſcateat ut hæc) merito ob admiranda quæ complectitur arcana veneranda eſt, & omnibus aliis ſcientiis terrenis anteferenda à veris medicis, qui ſpiritu Divinæ Sapientiæ illuſtrati honeſto victu & amictu contenti & inſtructi (impoſſibile enim eſt indigentem aut non liberum philoſophari) Deum ad Salomonis exemplum non pro opibus largiendis, ſed pro ſapientia impetranda (ut aperiatur illis Divinæ cognitionis armarium) veneratione religioſa precantur: & qui felicitatem ſuam Cœlo & DEI omnium bonorum largitoris ſaltem amore metiuntur: quos inſuper amor ſecretorum & Naturæ juxta Divinam gratiam promovet & ſtimulat ad perſcrutandum: & qui deſiderio ſcientiæ conſequendæ, abſque vana ſpe lucri aut inanis gloriæ affectatione, nullum ſubire manuum laborem, honeſtum, diuturnum & poſſibilem in DEI Timore recuſant: & tantis denique donis abſque malignitatis intentione neglecto aridæ ſitis humanæ fonte, humillime cum metu & tremore uni ad Finem Magiſtro Naturæ debitum, Laudem ſcilicet & Honorem Dei, & ſuam proximique egeni utilitatem conſtanti Taciturnitate, ſine ſuperbia omnium hominum invidiam irritante, cupiunt: His inquam deauratæ doctrinæ Filiis (quorum aurum eſt Omnipotens Deus) maximum illud & omnibus divitiis anteponendum Bonum: propter hominum ſanitatem meritò & jure inveſtigandum eſt, relictâ provinciâ, metallica illis, qui fame impiâ, & ſitibundo inſatiabiliq; diteſcendi deſiderio, æqui & iniqui neglecto diſcrimine,

Coelo vita fungens accipe me hic volo velut Iudicem, qui præ foribus ſtans aliis (quibus prodeſſe magis quàm mihi ipſi valeam) iter quod ingrediendũ ſit, oſtendit.

Sapientia coram Omnium ſtantia eſt.

Qui enim Theſaurũ publico portant, & utuntur, illi deprædari cupiunt. Hiob. 22. Eccl. 25.

crimine, dies noctéſque horrendæ & corporis & animæ ſuæ periculo divexantur. Nullius enim Rei avarum eſſe oportet Philoſophum, præterquam Sapientiæ, quæ eſt circa Res Divinas; Ideò Verus Philoſophus ouunquam divitias quæſivit, nec appetiit, ſed potius in Naturæ myſteriis delectatus eſt, ſiquidem adeptus, non unius Regni tantum, ſed totius ferè mundi valorem in erumenâ ſua circumferre, & in Deo & cum Deo legitimè ceu totius mundi Dominus omnia poſſidere poſſit, totique Creaturæ in Dei timore & ſervitio imperare. At donum iſtud, neque per iram, nec per vim intentatam, ſed per Altiſſimi inſpirationem vel immediatam, vel per Expertam præceptoris ſapientia in hac arte demonſtrsiionem acquiritur oculatem. Hoc ita ſe habere extra omnem controverſiam, nemo non fatetur rectè Philoſophantium. Sed quotusquiaque eſt, qui dum certo ſubactoque judicio, mediiſque debitis cognitionem hanc ipſam quærit, Aſtra ita habeat benigna, ut per Cœlorum veſtibulum & portam ad Apollinis ſacraria intrare poſſit, & alienâ operâ montem Chymiæ aſcendere? * Quis enim alteri manum porrigere auderet, niſi Timore DEI, Sanctimoniâ vitæ, Fide intemerata ac Harpocraticâ jam dudum multis factis periculis eum cognoverit conſpicuum? Qui deſiderat hanc artem, mancipium aliorum arbitrii & pecuniæ non exiſtat, & ſolus ſit.

** Sed ubi reperitur Ægyptius ille alet, & laudabimus eiusmodi Phœnicem. Vide Paracelſ. in frag. medicis ad Tomum quartum reſpondis, fol. 311.*

Non datur alicui aditus niſi per revelationem Divinam, aut per vivem vivientis ſeu oſtenſibilem doctrinam. Nulla eſt rerum perfectio abſque Divinitatis auxilio & eius demonſtratione.

Præbet amicorum nihil niſi copia damnum.

Siquidem ipſa etiam ſocii moroſa inhabilitas, arrogans loquacitas, pertinax incredulitas, invidia & deteſtanda infidelitas, Epicuræa tandem indignitas in omni operatione effectum impedit, atque diſturbat. Veneranda Antiquitas uno ore fatetur, à primo homine usque ad ultimum neminem potuiſſe ſecretum iſtius artis Divinum adinvenire ſuo ingenio Naturali, ſecundum Rationem Naturalem ſolam, nec ſecundum Experientiam, cum ipſum ſupra Rationem exiſtat, ut quid Divinum & occultum, atteſtantibus hoc ipſum perpetuis & moleſtis laboribus illorum præſertim qui hanc Scientiam aſſidua lectione & collatione autorum addiſcere inſudarunt: Sed Deum glorioſum, gratiarum largitorem optimum ſuis fidelibus ſapientibus, & ipſum timentibus ac honorantibus id aperuiſſe & propalaſſe, ut ſuam omnipotentem bonitatem intelligant, recolant & ament, eumque in ſuis mirabilibus glorificando omnibusque viribus, ei ſine aliqua ſorditie, vitio aut peccato in Sanctitate & Juſtitia requiſita inſerviendo videant, quantum ipſe fecit pro hominibus bonæ voluntatis: Et ſic finaliter qui miſericordia Infinitus eſt, gratiis infinitis, ferventiſſimo Pietatis & Gratitudinis amore acceſſi, dignum inveniant, cujus ſanctiſſimum & tremendum nomen ſit benedictum in ſæcula.

Sir. c. 38.

Hæc unica & vera via ad omnia ſecreta eſt, ut ſecundum Salvatoris præceptum ad Deum omnis Boni autorem recurramus.

His collecta mente perpenſis, nemini videatur mirum, ſi inter tot millia quærentium (poſtpoſito præpoſtero ordine Regni DEI & Lapidis Cœleſtis ſtudio præcipuo) ne uni Naturæ fores ablato retrò portam Divino obice reſerentur, Voluntate proculdubio Omnipotentis DEI reſiſtente, qui hominum ſcrutatur Corda & Renes, ſuaque munera & dat & ſubtrahit cui vult. Opus enim hoc non in Poſſe volentis, ſed in Velle miſerentis DEI conſiſtit, qui novit non expedire omnibus ad ſalutem, habere cum Sanitate Honores & Divitias. Et quamvis alicui Horti Philoſophici clavis forte contingat (ſicuti ſcit quibusdam eveniſſe) attamen propter peſſulatam Januam, Gratiæ videlicet & Benedictionis Divinæ denegationem & reſiſtentiam, nunquam potuerunt aperire, multo minus intrare, & deſideratos Hermeticæ Arboris decerpere fructus, myſteriique hujus ſuaviſſimis potiri nucleis. Sic noſtro ſæculo impoſtores quidam Veriſſimum Fermentum Philoſophicum (ab aliis tamen præparatum) illicitis mediis per fas & nefas acquiſitum, propter principii ignorationem ulterius multiplicare non potuerunt, (ſiquidem ſanctiſſima hæc ſcientia tales imperitos Thraſones nunquam in ſua penetralia intromittit. Hoc eſt illud opus, ſub Virginis Philoſophicæ veſtimento reconditum: quod nec frater fratrem docere vult (Ideo vanus conatus Adeptum Philoſophum promeritis beneficiis, benevolentiâ, ſeu quocunque excogitando officiorum genere ad communicationem velle incitare) Hoc eſt illud in Mentis Memoriæque Theſauris ſecretiſſimis repoſitum & ſepultum Secretum, ſuper quo jure ſerunt occultiora ſagaci ingenii ſubtilitate genuini Philoſophi (qui maledictionem DEI Sophorumque poſteris relictam execrationem veriti, de induſtria ſunt ſcabri & ſalebroſi, ne quibuslibet abſtruſiora ſuos ſenſus proderent, & nobiliſſimam in hujus Scientiæ gemmam porcis & ſuibus projicerent) quod non indicarent in aliquo libro: neque aliquis eorum in ſinu cordis hanc cognitionem ſervantium pateſecit illam, niſi intellectum habentibus allegoricè: Ea ſiquidem facultas Philoſophis conceſſa, utque quia Rerum Domini facti ſunt, etiam Nomina ad arbitrium diſpenſare poſſint, & ſuos partus pro libitu veſtire: Licet egregiè & ſumma cum ingenuitate Veri Philoſophi ipſe mutuo unum eundemque molientes: colentes agrum, perceperunt ſemper, ſicuti in præceptia illorum, tanquam in ſpeculo, ſagacis ingenii viris, à Deo ad cjuſmodi myſteria electis, dignis & in arte juratis innotuit ſatis: attribuerunt autem illud Deo glorioſo, ut pro ſuo beneplacito inſpiraret cui vellet, & prohiberet à quo vellet: affirmantes nihilominus ſanctè, neminem ad optatum finem (poſthabitis omnibus particularibus virtute tingendi naturaliter prorſus deſtitutis, niſi è primo fonte progrediantur) poſſe pervenire antequam per circularem Elementorum rotam Artis & Naturæ beneficio ad Hexagoni formam Solis Pinguedo ſeu Sanguis & lunariæ Ros in unum conjungantur corpus, quod niſi Deus Altiſſimus voluerit, nunquam fiet, qui unus ſingulare hoc Spiritus Sacti donum, & impretiabile pretium, & cui & quando viſum eſt ea ſpeciali miſericordia benigne impertitur. Et cui non vult aliquid de ſuis Theſauris largiri, is technis quibuscunque adhibitis, invito Deo nihil abſtulerit unquam: Spiritus enim ea gratia procedit, qui quos vult, inſpirat. Cùm igitur omnis conatus mortalium ſit irritus, quem Deus non promoverit (niſi quis indubitatiſſimæ hujus Veritatis jactura, velit negare Deum eſſe univerſi moderatorem, & Creatoris ſui contradicendi voluntati, ſe temerario, giganteo ſacrilego opponere auſu, Numinisque indignationem manifeſto incurrere periculo) mirari ſatis non poſſum, quod noſtro ſæculo, multi magni inutiliter tempus & pecuniam conſumentes viri, cum mundo decipi cupientes ſibi ab aureis circumforaneorum, & contra conſcientiam vitioſorum & mendaciſſimorum impoſtorum pollicitationibus patiantur imponi, non reputantes ſecum, ſine artibus liberalibus & præclaris (quibus illi Philoſophiſtæ Impoſtores qui de Fontibus Naturæ ne guttulam guſtaverunt, prorſus deſtituuntur) nullam myſteriorum perfectam unquam perceptionem eſſe acquirendam: Suis Phantaſticis & Phreneticis inventionibus, Gymnoſophiſtæ illi, credulorum hominum aures ditant, pecunia inanes ut reddant loculos, pollicentur magna & mentiuntur omnia, & nihil præſtant credentibus incautis aliud, quàm ſ erque quatérque deceptos ſemper novis præſtigiis, dolis & fraudibus ſubtiliſſimis denuo fallere: à quorum conſortio non aliter eſt fugiendum, quàm à ſæviſſimis inferni cruciatibus. Et quod potiſſimum Sapientiam Domini, cujus myſterium ſaltem apud

Dominus nude omnibus ſuam manifeſtare, propter evitationem ſcandalorum.

Homo non creatus ad ſcientiam cum labore, ſudore & dolore creatus aſſe probantur certificatur.

In hoc ſit totius negotii cardo verte, ut Aurum Sole Natura Animatum præcipuum fiat ſubjectum medicina Philoſophorum metallica. Lege 1 c. Geneſeos ſect. 27. & 28. Tabulam Hermetis. Morienum Alanum Rodargirum Monadem Triviſanum Lullium. Levit cap. 26 ſect. 20 Magna vero commutanus magnes errores.

Pſal 25. ſect. 14. Sir. 4 ſect. Prov. 3 ſect. 32. Sap. 1 ſect. 4.

Timen-

Timentes eum, in ejusmodi animas malignas & indignas non ingredi, quæ totum vitæ decurſum in Vanitatum & Fraudium inquiſitionibus tranſegere, & univerſum ferè mendicem fruſtratoriis ſuis Dealbationum, Rubefactionum, Incruſtationumque operibus, dedita opera malitioſè deceperunt. Atque ita illis Pandoræ fabulam ludentibus, nihil aliud tandem contingit, quàm quod eventurum ipſis Alphidius prædixerat, ut conſumpto per circulationem cerebro, pro Tinctura colorem, pro Lapide Hermetico ſaxum vel vitrum, & pro Theſauro carbones ac cineres reperirent: Et quis non admiretur efficacem hanc Impoſtorum vim transmutatoriam, quæ ſapientes in ſtultos, robuſtos in infirmos, divites in pauperes, & pauperes obæratos in deſperatos ac fugitivos tandem transplantat mendicos? Quemadmodum autem Philoſophorum Invidia, erga Artis & Scientiæ filios, non ſuæ ſed DEI glorioſæ Studioſos, & qui vitam ad DEI laudem ac honorem, proximi commodum animæque ſuæ ſalutem auxerunt, non extenditur: ſic Adeptus ſeu conſummatus Philoſophus, Arcanorum DEI cuſtos, operiſque dignificationem unitatus, poſtquam Hermetis plusquam viginti annorum labores Nutu Dei feliciter exegit, metuens crimen Divinæ Majeſtatis læſæ, centies atrociſſimam mortem, omniaque ſupplicia ſubire formidabit minus, quàm maximum & locupletiſſimum hunc Theſaurum Terrenum, Beneficium DEI Perfectum deſcendens à Patre Luminum (non aliter ac Regnum aliquod ſocietatis impatiens) à Rege Regum, ac Domino Dominantium, omniſque injuſti vindice tremendo & horrendo, ſibi ſoli cuſtodiendum concreditum, per iram aut vim qualemcunque intentatam, impiis, Filiorum Artis & Scientiæ inimicis aut indignis cum totius mundi pernicie abutendum in ſempiternæ maledictionis judicium, ullo modo publicare, quia ſcit certiſſimè à Sancta Trinitate & Chriſto cunctorum vivorum & mortuorum juſto ac ſevero Judice ſe graviſſimè puniendum, cum animæ ſuæ damnatione æternæque ſalutis jactura, niſi villicationis & Talenti concrediti rationem ſufficientem reddere poſſit ad formidandum, ante quod omnes ſtabimus, & expaveſcendum Tribunal illius Maximi & Æterni judicis (cujus Terribilis & Ineffabilis Majeſtas jure omnibus mortalibus metuenda) qui tempore magni Judicii meritorum facturus examen, nullius malefactoris opus juſtificabit, & nullum benefactorem præmiis privabit: Quando videlicet in die Terroris axes polorum inhibebit, & motus Elementorum ceſſabunt, tunc omnia corruent, ac calor Centri, cum calore Solis conjunctus omnem corruptionem Elementorum conflagrabit, ubi omne malum & impurum inſtar plumbi projicietur cum damnatis in Abyſſum, ibi omnia ſulphure inextinguibili inſtar vitri inconſumptibilis liquidi indeſinenter ardentis in æternum ſine conſumptione torquebuntur: Et omne quod eſt de virtutibus & pura Veritate ac Natura Elementorum Ignem Cœli non extimeſcentium, inſtar eſſentiæ puræ claræ, incorruptibilis, & fixæ in Terra ſerena reſplendente Cryſtallina remanebit, & cum ſalvatis felicibus (inſtar Aquilæ vel Fumi ab igne excitati ſurſum ſublatis) in æternum requieſcet: Quando enim Deus voluntate ſua omnia innovando mutabit, ac Cryſtallina reddet, tunc motus Supernæ Naturæ movebitur in illis ſine corruptione, Rom. 8. ſect. 19. usque ad 23. Lege Iſaacum Holandum in opere minerali. Utinam magnates noſtri temporis auro & argento è ſubditorum ſuorum reditibus ſufficienter ditati, partem aliquam ſumptuum in piè & conſcientioſè doctos rerumque Chymicarum expertos viros erogarent, ac è Tribus illis Naturæ Familiis, Animalium, Vegetabilium & Mineralium, unicuique idoneo & expetenti unam ſaltem indagandam diſtribuerent, ut ea iisdem, in quibus univerſa Medicina fundata eſt, Ignis ſeparatione in ſua Tria Prima ſelectiſſima eruerent myſteria medica. Conclave Philoſophicum cujusdam Principis tali Theſauro pretioſiſſimo & ſaluberrimo refertum, etiam cum Pactoli divitiis contenderet, ſiquidem inſtar Magnetis ſpectantium oculos ad patefactam occultæ Naturæ opulentiam contemplandam provocaret & paſceret: E cujus jucundæ & inſatiabilis pulchritudinis intuitu, quæ obſecro & oculorum recreatio, & admirabilis animi ad ipſum Creatorem elevatio? Hic videre ſelectiſſimam Vegetabilium copiam Anatomia Harmonica corporis noſtri correſpondentem membris, veſtimentis detractis mira & gratiſſima varietate in ſua Tria manifeſtatam, & viſibilem factam: illic Animalium: iſthic Mineralium & Metallorum: DIANAM vid licet TRIUNAM nudam, tot varietatis coloribus & Formæ in unaquaque claſſe ſemper Triplici MERCURIALI Limpidiſſima, SULPHUREA ſeu Oleoſa Colorariſſima, & SALINA candidiſſima reſplendentem quæ ſe alioquin ab inquinato mortalium intuitu veſtire ſolet, & hominum cœtus in hac mundana ſcena, non niſi tectis ingredi cupit: Opus certè magno Rege & Principe dignum FRANCISCI Primi Gallarum Regis; Philoſophorum & literatorum virorum maximi Fautoris laudabile unum è Tribus, ſed morte præventum propoſitum. Et hoc Talento (reſervato ſibi ad ſuos uſus fonte ſolo, rivulos verò ſuperfluos derivando foràs) Deo in proximo egeno & ſuis membris benefacere, an non Humanitatis & Liberalitatis opus, ac Eleemoſynarii in hoc magno Hoſpitali Pietatis officium omni laude ac ſempiterna memoria digniſſimum? Et hac via in Timore DEI & Amore proximi progredientibus, ſine ullo dubio Luminum Pater (à quo ſolo tanquam efficiente Principali & Finali omnium Creaturarum & operationum cauſa, omne bonum Donum poſt vitæ emendationem petendo, quærendo, & pulſando impetrandum eſt) pium & laudabile propoſitum (Timentium enim eum facit voluntatem) longè majoribus & fortè inſperatis cumulatè coacervaret beneficiis. Hæc enim ſola ſemita, non tantum ad omnia Naturæ optata Arcana perveniendi eſt Regia, ſed quod omnium potiſſimum ad ipſum univerſi opificem, quo UNO omnis BONITATIS Divinæ OCEANO infinito per Regenerationem (alteritate per unitatem abſorpta) in Sabbatho Sabbathorum ſeu Jubilæo Æterno, cujus gratia creati ſumus comprehenſo, attigimus ſuffragante Divina Clementia ſcopum & metam veram, cujus fruitione plenaria olim non aliter delectabimur: quàm ærumnoſus exul & peregrinus (per varios vitæ caſus, per ſaxa, per ignea, per ſentes & vepres agitatus) legitimæ tandem patriæ reſtitutus: ſiquidem Dulcia non meruit, qui non guſtavit amara: Sine Cruce & morte ad amiſſa bona reditus fieri nullo modo poteſt: nec Deus vult Hominem mortalem à ſe nunc peregrinantem ad immortalem beatitudinem & gloriam delicato pervenire itinere, ſed per Ignem Tentationis & Tribulationis, cum triſti & amara morte, quia Coronatio & lachrymarum abſterſio demum ſuperatorum hoſtium victoriam ſubſequitur, digna enim eſt & majoribus præliis Vita æterna.

Quamvis autem, ut ad ſupremam medicinam revertar, adverſa fortuna me honeſtæ ſynceriſſimæque Veritatis ſemper ſtudioſiſſimum multoties ad ſupremi illius Philoſophici ſacrarii penetralia (non auri argentique faciendi gratia, ſiquidem poſtpoſita habendi ſatagentiâ pauco contenti ſat divites ſunt,

sed

immutabilis Quies, ad quam omnes Creaturæ omni conatu anhelant & gemunt. Levit c.25. Tob. 12. ſect. 1. Sir. 2. ſect. 5. Prov. 17. ſect. 3. Sine Certamine & Pugna non pervenitur ad Palmam Victoriam & Coronam, per Anguſta itur ad Auguſta.

Nos in lucre perfecto opere ſophiſtico, quia talium fumivendulorum finis eſt Pulvis & Cinis.

Pretio eſt clavis ad omnium Arcanorum notitiam pernecessaria.

Vide Rodargum BRITTO-SARMATI Carmē in Zodiaco Piſcium, contra ſacrilegos caliosos in ſacrarium Philoſophus proſtetos & monacevo irruentes.

Nulli hominum æternali revelare expedit. quia maledictus eris per totius ſecreti manifeſtationem.

Lullius: Qui publicat Artem, mala morietur morte, quia à Deo ſolo dimandandum & revelandum ſecretum eſt, quo Naturam creavit & non ab altero ipſe autem, cui vult & quibus convenit revelabit, & non alteri, quia eſt Donum DEI & nullius mortalis Hominis.

Hiob. 34. ſect. 21. Proverb. 24. ſect. 12. Apoc. 1. ſect. 21. itē c. 22 ſect. 12. Eſa. 3. ſect. 10. 11. Roman. 17. ſect. 10. Thim. c. 32. ſect. 19.

Ezech. 33. ſect. 20. Conſummatio ſæculi per Ignem. Apoc 20. ſect 10. Mare vitreum Igne permixtū: Proprietas Ignis eſt impuritatem Elementorum ſeparare. Pulchritudo omnis ſive corporea ſive incorporea, nihil aliud eſt quàm Divini vultus atque Luminis ſplendor rebus creatis infuſus, per formoſa corpora relucens ac refulgens, & amantes omnes inſtar DEI imaginis ſtupeſcere compellens. Quantum enim Res in ſe habet Luminis, tantum etiam habet Numinis.

Ex DEI Lumine revelantur ſecreta, & abſcondita patefiunt. Sine eo omnino nihil boni & perfecti attingi poteſt. Pſ 145. ſect. 19. Prov. 10. ſect. 24. Divina fiducia neminem ad bene agendum deſtituit. Qui novit Unum, novit Omnia, qui diſcit Multa, diſcit Nihil. Sir. c. 34. ſect. 12. 13. 14. Beatitudo conſiſtit in apprehenſione ſummi Boni. Deus eſt

ſed ardore quodam medicinæ Veræ conſequendæ & juſto admirandorum DEI operum daſiderio) fruſtra licet aſpirantem, & anhelantem non ſolum deduxerit, ſed neſcio quo meo ſiniſtro & inſeliciſſimo fato etiam factum fuerit, ut quo ferventiori conatu animi, ſecretiſſima illa ſtudia ſectatus fuerim avidius, eò obtrectante malevolorum Invidia & Fortunæ fructibus hactenus jactatus fuerim acerbius, æquitatis neceſſitas exigit, quamdiu ulterius non datur, ipſa me tantæ Rei cogitatione ſola & recordatione ſaltem conſoler. Quid, cui, quando, & quantum, novit ipſe Deus, cujus Nomen glorificetur, & in Æternum ſit benedictum: qui ſæpe bonus avertit, poterant quæ forte nocere: nec vitam illorum miſeram expetendam eſſe reor, quibus felicitas damno ceſſit & nocumentum inde ſuſceperunt, unde beneficium debebant reportare, & qui ſumma in fortuna, ubi jam felicitatem illis Fatorum indulgentia majorem tribuere via ullam potuiſſet, propter compedes injectas fortunam deſiderant: & quibus Deus quædam largitur ad pœnam iratus, quæ beneficii loco negare ſolet propitius. Attamen cum opera DEI ſint annuncianda, & celebranda, & ut hoc monumento relicto conſtet olim, noſtri quoque ſæculi hominibus felicitatem ſuam poſteris non invidentibus Beneficentiam illam Divinam non fuiſſe negatam, in Veritatis atteſtationem & ſubſidium, non poſſum hoc loco non meminiſſe ſingularis illius Divinæ erga me Clementiæ, quod mihi non ſine manifeſto ſuperum favore ceu oculato teſti, in peregrinationibus meis iſthæc fortuna, compluribus expetentibus denegata, contigerit, ut illam intueri & guſtare licuerit apud Magnum aliquem, cui in æternum bene ſit, & Cumprimis egregium Helioc Antharum borEaLem, nunc in Chriſto quieſcentem: cujuSmodi lENnis DenIque conſueVerunt latitare tempOrum curriCUlis. Undediu maximo Naturæ per artem miraculo cum ſtupore attonitus, inter varias & multiplices Inferioris Aſtronomiæ metamorphoſes (via Antiquorum Humida nondum tamen intensè ad Baſiliſci oculum exaltata) in frigido factas, mihi hoc unum prodigium, omnium mirabilium ſeparans admirationem, cumprimis ſtupendum & ſpectatu digniſſimum fuit, quod unica illius Laticis exhibita gutta (in qua tanquam penuario omnium corporum Cœleſtium & Terreſtrium diſperſæ virtutis admirando artificio inviſibiliter conſervatæ, imò in qua totus mundus Aſtralicè concentratus erat) hominem deploratæ valetudinis & morti vicinum ſua Ignea, Aſtrali & Cœleſti Natura inviſibili influendo Cordi radium Vitæ Naturalis, Vitæque organa renovando, & deſunctam Naturam (per accidentium ægritudinem cauſantium remotionem) reparando, una nocte ad firmam & perfectam revocarit incolumitatem: Corpora enim Humana ſubitò & quaſi miraculosè à quibuscunque infirmitatibus deſperatis (ſecundum Deum videlicet, nam multi morbi ſunt innata pœna Divina, quorum curatio in Natura non quærenda) Regalis hæc, & omnium aliarum medicinarum Imperatrix reſurgere facit: ſiquidem totus hic novus mundus regeneratus, parvum veterem corruptibilem mundum hoc eſt Hominem virtute Regenerationis ſuæ renovare, quicquid in Humano corpore læſum reſtaurare, ſuperfluum conſumere, defectum reſarcire, & totum microcoſmum in verum Temperamentum reducere, & in illo conſervare potis eſt, usque ad præfinitum mortis Terminum, ob peccata mortalibus impoſitum.

Num. cap. ſect. 33. Pſal. 78. ſect. 31. Pſ. 104. 105. Tob. 12. ſect. 7.

Baſiliſcus Philoſophicus inſtar Fulguris repentè & ex improviſo comburit quodcunque metallum imperfectum, & ſubito aliam formam novam producit. Meritò igitur Indagatus illius omnibus Veritatis Studioſis deberet eſſe commendatiſſima.

Contra mortem nullus medicus, niſi Chriſtus.

Eodem Spiritu mundi, eodem Calore Solis & Lunæ, quo humana corpora, ab infirmitatibus & accidentibus mundantur etiam metalla imperfecta & impura, abſque novo generationis & corruptionis motu, per ſolum alterationis modum, & accidentium, eorum ægritudinem cauſantium remotionem (cum metalla non ſpecie, ſed accidentibus ſaltem differant) Veræ Sanitati, quæ eſt aureitas, reſtituuntur.

Vulgaribus noſtris, emunctæ licet naris Athenienſibus, has Vulcanicas metamorphoſes, & hanc DEI Virtutem Naturæ conjunctam neſcientibus, ac medicinæ Ethoicæ admiratoribus, qui excuſandæ inſcitiæ ſuæ cauſa inepte ſatis Prudentum dicta pro fabulis & figmentis habent, non mirum, cum intellectus intelligentium, nullis præceptis aut traditionibus fatuorum hominum obfuſcatus, via apprehendere valeat, ſi hoc propter tantorum myſteriorum proclamatam incertitudinem videbitur ut ignorantibus & merito non notificandum ſecretum incredibile (quamvis vero verius ſit) quia de Calore *SOLIS & LUNÆ* in ſua vita nil audiverunt unquam: multo minus quod Magiæ Mechanicæ beneficio Elementorum *TERRÆ* ſupra aquam natare poſſit. Hoc ſcire vere Philoſophicum eſt, medico Aſtrali cumprimis neceſſarium, quorum nullus ad ullam mirabilium effectuum operationem vel cognitionem pertingere, nec niſi huic Scientiæ adhæreat de ſua arte certus eſſe poteſt, præſertim in deſperatarum infirmitatum noſtri corporis cura, quatuor videlicet omnium morborum monarchis, Epilepſia, Podagra, Hydrope, Lepra. Hæc quatuor ſumma morborum genera Paracelſus operibus demonſtrans ſe à Deo medicinam edoctum, cum Chriſti non Dæmonis adjutorio mirifica arte ſuſtulit, non obviis & tritis noſtris Medicinia purgantibus, ſed pauciſſimis conceſſis Reſtaurantibus ſeu regeneraotibus, quibus Natura renovata poſtea omnia noxia ſua ſponte expellit, ſicuti Epitaphium ipſius, Salisburgi, poſteritati veraciter, ſatis ſuperque teſtatur. Omnes infirmitates provenientes ex humorum corruptione quantumcunque graves & deſperatæ cum hac medicina univerſali (inſtar dolabri dedolantis omnis generis ligna) ſanantur, niſi infirmus fuerit in ultimo Termino ſibi à ſupremo Ente conſtituto: vel morbus præter Naturam à Deo pœnæ loco, & afflictionis ſingularis, immiſſus. Nemo autem hoc peculiare ac cœleſte Donum, ut ſupra dictum, uſurpare poteſt, niſi is, cui Deus ipſe contulerit, qui ſolus & obſcuritatem horum myſteriorum illuminat & claritatem offuſcat, ut neque planiſſima quis intelligat, niſi ab ipſo illuminatus fuerit, neque obſcuriſſima quæque non conſequatur, ſi ab ipſo illuſtrata fuerint: Tanta enim facultas à ſummi Creatoris affluenti & peculiari Gratiâ venit. Ideo Lullius divinus ille & perfectiſſimus Philoſophus, meritò concludit, oportere inter Artiſtam & Deum cauſam primam, abſque contrarietate concordantiam eſſe, ut primus motor, tanquam Forma principalis moveat Intelligentiam id eſt Artiſtæ Animam, ad veram Intelligentiam, ut pateſiat ſibi id, quod eſt occultum in magiſterio hujus artis. Benedictus erit ille, cui Dominus Deus inſpirare volet Dona gratiæ ſuæ: Nam Dominus eſt Cœli, qui ſcit Cor illius in quibus Forma & modo vellet uti. Videmus nihilominus peccari interdum non ſolum ingratitudine erga Deum, verum etiam miris & Adepto Philoſopho indignis erga immeritum proximum technis: quibus olim aliquot clariſſimi viri & noſtro ſæculo duo diverſarum nationum manifeſtati Philoſophi, dona Dei contra hortendiſſima Philoſophorum Anathemata abutentes, ſibi poſtea (ſiquidem quilibet ſecundum dexteritatem ſuam à ſpiritu ſydereo cauſatam ac excitatam ſuæ fortunæ faber eſt) cum perenni Nominis ſui dedecore, juxta immeritam Veriſſimæ Artis Philoſophicæ proclamationem, dolendum & commiſerandum attraxerunt exitium, DEI juſti Vindicis Ira (tam ob arrogantiam, ſuperbiam, loquacitatem pœna

Hæc dubitatio incredula, quia pauci reperiuntur, qui ſcienter ... credunt artem eſſe veram, lucro potius, quàm damno antea majoribus ſit, deinceps poſteritati ... dat: Ea tamen ratione proſpicit Deus vere Philoſophantium ſecuritati.

Exod. 31. ſect. 20. Hiob. 14. ſect. 19.

Non eſt Chriſtianum Diabolo majorem poſſibilitatem & vim aſcribere velle, quã Infinitæ Divinæ Sapientiæ & Omnipotentiæ. Verorum medicorũ præcipuum Fundamentum & Scopus, quia non prima ſed ſecunda inſtrumenta conducunt.

na & pœnitentia concomitantibus provocantem, quam ob impoſturarum fraudes ad primi ſilentii Harpocratici, ſecuritatis ſuæ gratia viciſſim tegendam commiſſas) miſerè conſumpti & refrænati.

Antiquiores illi peritioresque felici ſydere nati Philoſophi, Hermetis ſcientiæ inventoris filii, apud quos nil Veritate antiquius, nil turpius Falſitate atque deceptione, & quibus ſemper ſine teſte multitudinis imperitæ totius operæ pretium fuit in *Recepta eſſe*, quàm *Fronte* videri aut haberi: quique ſui memoriam nulla labe contaminatam ad poſteros tranſmittere conati ſunt, non ut multi nimium creduli opinantur, quod imaginationibus ſuis frivolis decepti, alios viciſſim voluerint decipere, quod non cadit in virum probum: Hi inquam Naturæ non publici ſed occulti Secretarii, in Naturali Lumine in ipſis vigente, pro viribus ſibi divinitus conceſſis Rationem ducem optimum ſecuti, omnes ſumma, tum animi, tum corporis, intentione ad Virtutis unum eundemque potius tendentes ſcopum, nil majoris eſſe gloriæ, ſunt arbitrati, quàm prudenter & Quieto Silentio juxta DEI Timorem & Amorem proximi *Mente* rectè *Sana* in *Corpore Sano* tranquillè gaudere poſſe: Hæc eſt Philoſophia Adepta, quam Paracelſus ex Tinctura Phyſicorum explicat Vitam diuturnam & ſanam abſque omni infirmitate, usque ad mortem Naturalem, ejusque vitæ longæ honeſtam ſuſtentationem in hac ſcilicet miſeriarum valle, ut ſcilicet DEO abſque indigentia & proximi detrimento inſervire poſſimus: Hanc quidem felicitatem, multa licet ſint animi & diuturna quadam aviditate venati plurimi: eandem tamen nec alio in medio, nec artibus ullis ſe adepturos unquam, niſi per admirandam abſtruſiſſimamque complexionem quandam omnium totius Creaturæ in unica quadam maſſa confluentium & concurrentium virtutum (Viâ ſaltem Regiâ illa ac Ratione Philoſophica præſtandam) exiſtimarunt: Omnibus his virtutibus ſpiritualibus, activisque qualitatibus, magno ingenii Artisque beneficio inſtar mundi minoris in unam Maſſam (quam Lapidem ſeu Pulverem ſuum vocare conſuevere) coacervatis & concentratis (unita ſiquidem vis fortior diſperſa) præter *MENTIS* ſuaviſſimam quandam & mirabilem illuſtrationem (eſt enim Lux Naturæ in Tenebris mundi coruſcans) omnium item rerum Naturalium & Cœleſtium ſecretorum ſcientiam, operationemque perfectam, imo juxta omnium Rerum effluentem Abundantiam, Sanitatis beneficium legitimo hujus ſummi & admirandi Magiſterii uſu ad miraculum usque conſecuti ſunt: Cujus in ſuis monumentis ſcriptis noſtri prædeceſſores Philoſophi, in ſchola Hermetis enutriti, licet in reticendo artis ſecreto, conſtanti Taciturnitate planè elingues (ſcientes videlicet quibus periculis artium arduarum Indagatores & Secretarii Naturæ publici ſint obnoxii, ut ſemper de ſalute vel quiete deſperabundi, pervagari cogantur) hanc tamen Rationem tradere ſolent: quod ſumma illa Medicina per artificium Natura ſagaci Scien[illegible] Magiſtra cooperante, ut jam dictum, præparata, ſit Vita & Lux illuminans & vivificans Balſamum noſtrum, hoc eſt vitæ ſpiritum ſeu vaporem cœleſtem non viſibilem: ſit Vitæ noſtræ Eſſentia: Quinta eſſentia ex 4. Elementis compoſita, in qua ſunt actualiter omnia Elementa, cum omnibus ſuis actibus, cum concordantia maxima, æquatione vera, ſecundum omnem Naturæ poſſibilitatem æquata, & Catena aurea ligata, abſq; aliqua contrarietate: ſed omnia aggregata in tam ſubtili Materia & Forma tam ſubtili, & tam ſimplicitati propinqua reſpectivo modo, ſicuti in Fulgure & in Baſiliſci oculo, ut per Experientiam patet, in curatione morborum & metallorum metamorphoſi: Hæc res ita ſe habet reſpectu quatuor qualitatum corporis, ſicut ſe habet Cœlum incorruptibile reſpectu 4. Elementorum. Hanc Quintam Eſſentiam vitæ radicem creavit Altiſſimus in Natura, ad conſervationem quatuor qualitatum corporis Humani, ſicuti Cœlum ad conſervationem univerſi. Eſt Ignis cœleſtis non urens, anima & vita Creaturarum omnium: ſubjectum in quo præter Elementorum vires & operationes, omnes Firmamenti, etiam cœleſtes virtutes tam ſtellarum Fixarum, quàm Planetarum, inviſibili modo infunduntur & imprimuntur, ſiquidem omnium corporum cœleſtium Influxus, qui ſublunaribus unicuique particulariter communicantur, hi in hoc uno concentrantur: Theatrum ſecretorum Luminis Naturæ totius: Speculum myſteriorum DEI, & Miraculum univerſæ Naturæ: Totius mundi machinæ Quinta Eſſentia, & totus mundus Regeneratus, in quo totius Naturæ Theſaurus jacet, Subjectum & Inſtrumentum omnium Virtutum Naturalium & Tranſnaturalium: Filius *SOLIS & LUNÆ*, qui ſuo aſcenſu in Cœlum & deſcenſu in Terram omnes vires ſuperiorum & inferiorum adeptus eſt: Habitaculum omnium Formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium à *DEO* ſub *LUNÆ* globo creatarum: Imo quod ſit vere ſpiritus vitæ penetrans omnes alios ſpiritus, cum ſpiritu corporis noſtri planè unus & idem: Vinculum inter Corpus & Animam quo delectatur illud ſupercœleſte, retineturque ne fugiat à corporeo carcere, ut enim pax fiat inter iſtos inimicos Animam & corpus, Balſamo vitæ medio opus eſt ab Externis petito, quo internum inſtauretur ad retinendum vel ſuſtentandum Ignem Vitæ longæ, ſine quo fomite recedit à corpore non ſecus atq; a lychno flamma, deficiente oleo: Materia ſimpliciſſima generata à Domino Opt. Max. ex ſpiritu Mundi, ad reſtaurationem & conſervationem Humanæ Naturæ, cunctis noſtri temporis medicis prorſus incognita: Nunc enim in Scholis illorum provenit, qui Templum Apollinis non per debitum oſtium, ſed per Tectum devium irruentes, ſedem illius occuparunt, veluti Scribæ olim & Phariſæi ſedem Moyſis: Et dum ſcientiarum claves in captivitate iniqua detinent; ſuis placitis nihil efficiunt aliud quàm ut ſiniſtrè docentes, ipſi non ingrediantur Naturæ Academiam, & alios rectè diſcendo ingredi cupientes, ſuis dehortationibus pernitioſis in laudabili remorentur curſu, ita ut nunquam ad Veritatis cognitionem perveniant, & ubinam ea lateat, neſcire cogantur: Quia verò omnium morborum corporalium origo vera ſecundum ſaniores medicos eſt Naturalis proportionis Primorum Trium enormitas (ſeu ut cum medicorum vulgo loquar Immoderatio & intemperies quatuor Elementorum ſeu Humorum) ex quibus corpus Humanum compoſitum ægrotat & bene habet: hæc autem ſupradicta medicina, quæ in ſe ipſa eſt Creationis noſtræ materia, ſit congenea & uniformis ſubſtantiæ, in æqualitate conſiſtens, Anima ſubtiliſſima, ſecreta à fæcibus & veluti ſimplex Elementorum ſubſtantia, Quintum eſſe ſeu Virtus Quinta de puriori Eſſentia quatuor Elementorum reſultans, purificata, incorruptibilis, comparatur cœlo, nec admittit ullum malignum ſpiritum, ſed fugiunt ab illa: Et quia Temperatæ corruptioni ſeu putrefactioni minimum obnoxia eſt, ideò quantum per Naturam poſſibile eſt omnem corruptibilitatem accidentalem, è qua Infirmitas provenire poteſt, expellit, ac per omnia membra interiorem inſtaurat vigorem, morbosque Trium Principiorum exaltatione factos, reconciliatione iterum curat: Sanitas Hominis in concordantia & unione Trium ſubſtantiarum Primarum conſiſtit: ubi verò exaltantur & per Aſtra incenduntur, ſequuntur bella inteſtina: Et quia Tres Primæ ſubſtantiæ mor-

[Left margin notes:] *[…]rigo ma[…] [..]ſteru Phi[lo]ſophici. […]ocus fac[…]ne pluri[…]ne qui de […]atefactio[…]e quam[…]ne imag[…]arum fal[…]m apud […]lios glori[…]ntur, & […]ta ſua cre[…]lulitate ac […]rſuaſione […]it impedi[…]unt, quo […]minus de[…]cende ul[…]terius pro[…]ficere poſ[…]ſint. Deum pro[…]mo ſæculo […]ſe per Lu[…]men Naturæ ma[…]nifeſtavit.*

Artis in[…]duſtria Naturæ defe[…]ctum ut ſuppleatur ne[…]ceſſe eſt, cum Natura ad ſui perfectionē ſemper tendat, laboret & anhelet ipſa ſua indole. Prov. 3. ſoll. 16. Sub Ana[…]thematis pœna, non ſunt auſi loqui, niſi in pictura verborum Ænigmaticorum, quia non habebant licentiam à magiſtro Naturæ, ne ſibi ipſis periculum accerſerēt, abſque maleficii cauſam præberent. Prov. 10. ſoll. 10.

Excitat motum in corporibus, & univerſitas Elementorum, univerſi[…]contur an[…]tem Ele[…]mentum ul[…] in actum ſuum extr[…]tantur:

[Right margin notes:] *nam Vita Naturalis nil aliud eſt, quam actus Elementorum. Vita Rerum Naturalium eſt Lucis Idealis unio, cum Cœlo Terraque pariter Idealibus. Hac ex arte omnium prodierunt notitia, & hoc in Lapide univerſa verè natura elucet. Tinctura eſt Qu. Eſſentia de microcoſmo ad primum perfectiſſimū eſſe & unarium numerum Cabaliſticum quam proximè accedit. P. vocat Balſamum perfectum, perpetuū, Catholicon Phyſicorū & Defenſivum ſenectutis, medicamentū univerſalis, quod inſtar ignis inviſibiles omnes morbos conſumit. Hanc Q. Eſſentiā Animarū medicam Naturam Veteres illi Rerū conſultiſſimè vocaverunt. Quando Elementa purificata reducūtur ad purā & æqualē ſimplicitatem, tunc habetur Medicina prolongandæ vitæ, quia ſic Elemēta ſunt æqualia: nam inæqualitas & dominatum unius in alterum generat morbos.*

Sanitas conſiſtit in Temperato corpore. Nemini videatur mirum, quod ad Solis cœleſtis Lumen deſiccantis & Ceram liqueſacientis exemplum, alius ſolus unus Res, non quo ad ſe, ſed ſecundum Recipientis Naturam variè diverſificatur

morborum volatiles ſunt, Ignis Eſſentiæ morbum conſumentis, & purum ab impuro ſeparantis cedunt. Inſuper illa Virtus Quinta corporis Humani Elementa ſeu Humores in pace & fœdere Harmonico colligat, & inæquales æquando ad verum Temperamentum reducit, caloremque inſitum ac humidum ſubſtantificum corroborat, Vitæ oleum & igniculum cœleſti ſuo vigore in æqualitate conſervat (quamdiu enim Radicalis Humor, Balſamus Vitalis, & Vitæ noſtræ Nectar pretioſiſſimum, ſiquidem conſortativa vis corporis Humani & Animalium ex ſpiritu Vitæ procedit, manet in ſua quantitate, non ſentitur morbus) ægrumque ſanitati ac temperiei reſtituit, Naturam ſuam ſuo in eſſe retinet, & Nectar Vitæ noſtræ in bono & laudabili conſervat Temperamento, ſieque ad mortem uſque Naturalem (id eſt, ad eum vitæ Terminum: quem Omnipotens Deus Homini propter inobedientiam tam primi parentis, quam cujusque propriam inſtituit) morbo tutum atque integrum cum Juventutis nitore & tempore conſiſtendi (quæ eſt ætas Pulchritudinis & Fortitudinis Humanæ) conſervabit prædiſpoſitum Hominem, qui illa prudenter & convenienter cum pia Nominis Domini invocatione uſus fuerit, modò corporis conſtitutio & complexio ejus ſupra modum non ſit læſa. In hac ergo Qu. Eſſentia & Spirituali Medicina, quæ eſt de Natura & Calore Cœli, & non noſtra Mortali & corruptibili, poſſibile eſt, Verum medicinæ Fontem, Conſervationem vitæ, Reſtitutionem ſanitatis, Renovationem juventutis deperditæ, & ſerenæ valetudinis optatum invenire: ac Naturaliter loquendo, nulla eſt in toto mundo hâc verâ Philoſophorum Theriacâ melior Medicina Balſamica, quæ inſtar Elixiris vitæ ſuperlativa & ultima corporis Humani conſolatio eſt, omnes activitates conſervans in Natura Humana & vires ex Naturæ defectu diminutas reſtaurans: In omni enim genere unum quid eſt, quod primum in eo genere gradum tenet. quia ergo hæc

Calor Naturalis, quo digeritur omnis Res ad ſuſtentationem. & multiplicationem Individuorum eſt Calor Solis & Lunæ. Spiritus eſt Vita & Balſamus omnium Rerum Naturalium. Vita Hominis eſt Aſtralis Balſamus, Impreſſio Balſamica, Cœleſtis & inviſibilis Ignis. Aër Incluſus, & Tingens, Spiritus Salis.

Medicina genita eſt ex incorruptibiliori & efficaciori materia, quæ ſub cœlo ſit, Anima vel Spiritu mundi, nimirum omnium Cœleſtium, & Terreſtrium vires in ſe continente, ideo primum teneat gradum in ordine medicinarum, & hac utens Homo, cum aliorum ciborum moderatione, poterit ad veterum Patrum ætates accedere. Ex duobus *SOLIS & LUNÆ* fontibus, ut doctè diſſerit *Suchtenus*, oritur Spiritus mundanus Naturalis & Vitalis cuncta permeans Entia, omnibus vitam & conſiſtentiam præbens, per quem ut mediatorem omnis occulta proprietas, omnis virtus, omnis vita propagatur in inferiora corpora, in herbas, in metalla, in lapides, in animalia: ita ut nihil ſit in toto mundo quod hujus ſpiritus ſcintillâ careat vel carere poſſit. Hic ſpiritus Cœleſtis, cum Naturali noſtro ſpiritu unus & idem, cùm in noſtro corpore fuerit in debito ſtatu non diminutus aut per res extraneas impeditus, eſt Calor iſte noſter Naturalis, quo omnis Res ad ſuſtentationem & multiplicationem individuorum digeritur: Digerit enim nutrimentum ab Homine aſſumptum, & generat bonum ſanguinem in omnibus membris: Sanguine exiſtente puro, exiſtit, & ſpiritus Cordis vitalis fortis, purus & ſanus, ſicque totum corpus rectè & ſanè vivit: Si verò impeditus per ægritudinem fuerit, quo minus hoc ſuum officium faciat, ſequitur mala decoctio nutrimenti: Inde generatio impuri ſanguinis, ex hoc ſpiritus Cordis vitalis debilitatur. Unde oritur Senectus oblivionis domus, tandem ſequitur plenaria exſtinctio, conſumptio & diſſipatio ſpiritus illius quæ Mors eſt Naturalis: Ut ergo conſumptio & diſſipatio dicti ſpiritus (quatenus per Naturam licet) vitetur, augendus & confortandus erit ſpiritus ac calor iſte in corporibus Humanis exiſtens Naturalis ſic diminutus vel impeditus, quò fortius & melius ſuo officio fungatur.

Cùm autem omne agens cùm agere cœperit, non ad inferius ſeipſo movet, ſed ad ſui par, ſimile & conſentaneum: Confortatio etiam hæc fieri debebit per ſuum ſimile, nempe per Calorem illum Cœleſtem Solis & Lunæ, aliorumque Planetarum, vel cum rebus iis, in quibus Virtus *SOLIS & LUNÆ* potentiſſima eſt, plurimumque abundat, minusve cohibetur à materia: Hæ enim res citius & perfectius agunt, promptiusque generant ſibi ſimile: Imo quod facilius etiam ex iſtis ſpiritus vel Ignis iſte ſupernus per artificium elicitur: cujus propria ſunt Calor, non urens ut Elementalis, ſed omnia fœcundans, & Lux omnibus vitam tribuens. Ignis autem Elementalis & Inferioris propria ſunt Calor ardens, omnia conſumens, & obſcuritas ſterilitate cuncta replens.

Spiritum mundi ſive Cœleſtis & Naturalis ſpiritus noſtri corporis eſt unus & idem ſpiritus. Ergo Calor Solis & Lunæ generatus ex iſto ſpiritu eſt unus magis decoctus, & per conſequens magis perfectus.

Excluditur ergo hic iſte, ſimul etiam cum eo omnia diverſa vel contraria qualia ſunt omnia Elementa Inferiora. Hæc enim & alia omnia, quæ in ſe Naturalem compoſitionem includunt (quatenus adhuc craſſiori materiæ immerſa nondum ab ea ſeparata ſunt) corruptioni & transmutationi ſunt ſubjecta: Conſervantia verò medicamina & admodum durabilia eſſe debent, & à corruptione remota: Nam cùm Humanum corpus à corruptione ſervare debeant, ea inprimis durabilia ſint oportet, ſecus magis corrumperent, quàm ſervarent. Addo, quod vanum eſſet per rem putridam & corruptibilem, corpus corruptibile velle conſervare, Infirmum ſanare per rem infirmam Rem formare per rem deformitati ſubjectam.

Vnum ſimile additum ſuo ſimili facit illud magis ſimile.

Omne enim corruptibile infirmum & debile additum ſuo ſimili, coaugmentat illud, & ſic corruptibilitas illa augetur, & non diminuitur, uti videmus multos, & quidem plurimos noſtræ ætatis medicos craſſis & corporalibus ſuis medicamentorum compoſitionibus Hominem ſanum, & à morbis immunem reddere fruſtrà conari: Altior namque hic ſpeculatio requiritur: Morbi enim cùm ſint non corporales, ſed ſpirituales utpote in ſpiritibus deliteſcentes, medicamina etiam poſcunt ſpiritualia.

Spiritum Vitalem Humanum & Elementalem eſſe unum ſpiritum Calidum innatum & Humidum primigenium macrocoſmicum cum calore & humore Solis & Lunæ macrocoſmico ſive firmamentali tanquam unum eodemque Cœleſti illo & Naturali noſtro ſpiritu. Par. Tinctura Balſamum macrocoſmicum ut ...um prolongandam ... ſanitatem.

Volentibus igitur in juvenibus ſpiritum iſtum vitalem (qui eſt humidum & Calidum Radicale, Mumia innata, & ſedem in medio Hominis corde habet, tanquam ſuſtentaculum omnis vitæ noſtræ) conſervare, in ſenibus verò languentem reſtaurare, & eos velut ad juventutem reducere, quoad vires, ſicque vitam Hominis in ſummam ſanitatem adducere, opus erit quærere non Elementalem, ſed Calorem illum Cœleſtem Solis & Lunæ, habitantem in incorruptibiliori ſubſtantia ſub lunæ globo reperibili hunc calori vel ſpiritui noſtro ſimilem reddere, quod fit, cùm in medicinam & cibum ſuaviſſimum præparatus fuerit, ita ut per os aſſumptus, ſtatim per humanum corpus penetret, omnem rem, maximè carnem ſibi unitam teneat incorruptam, virtutem & ſpiritum vitæ nutriat, augeat & reſtauret, omne crudum digerat, omnem exceſſum cujuscunque qualitatis amputet, humidum naturale faciat abundare, & calorem vel Ignem Naturalem debilem confortari, inflammari & augmentari procuret. Hoc veri medici & ſanioris Philoſophi erit officium: Sic enim corpus noſtrum ſine corruptione ſervare, ſenectutem retardare, floridam juventutem in vigore uſque ad extremum vitæ finem retinere, & niſi peccati ſtipendium obſtaret, in æterna ſanitate conſervare, & ab interitu tueri poſſet. Paracelſus vocat Elementum *IGNIS*, quod inſtar ſolis Terreni ſeu inferioris Firmamenti in omnibus morbis tollendis, & frigidis demortuis membris refocillandis ſit ſummũ Arcanũ. operatur enim ille Ignis Eſſentialis in corpore ut Flamma & urtica extra corpus. Cujus etiã (ut hoc loco ab inuſta ac injuſta calumnia meritò vindicetur) hæc fuit mens, ubi de perfecti hujus Ignis Vitæ

viribus

viribus agit, ut Balſamus Naturæ, Mumia Balſamica, Vitale Corpus, Liquor vitæ, Humor nativus ſeu Radicalis, quem Spiritus vitæ agit, reſtauretur, conſortetur, ac conſervetur quaſi incorruptus usque ad extremam ejus conſumptionem, id eſt, ad ultimum Vitæ ſpiritum abſque ulla ægritudine, dolore & moleſtia, quod ipſum tamen in aliorum deploratis & deſperatis morbis ſanandis ab illo ad miraculum præſtitum, ob *VENENUM* toties ſibi ab invidis & inhumanis adverſariis oblatum in ſuo corpore diutius præſtare impeditus fuit, (immaturs ſiquidem & violenta hauſti Veneni morte ſublatus Naturalem Terminum Vitæ aſſecutus eſt) non autem ut multi ſuo alieniſſimo commento malitioſè cavillantur, quod præſumptuoſè ſibi ſua hac medicina aditum & viam ad Immortalem corporis ſanitatem cum ſuis Anteceſſoribus demortuis Philoſophis in hoc impio mundo & vera miſeriarum valle ſternere voluerit, quod ipſis ut peregrinis & advenis hujus mundi ne per ſomnium in mentem venit. DEUS omnium Creaturarum Centrum eſt, cui quo quis propinquior, eò beatior & minus variabilis & mutabilis eſt: Quò verò quid magis ab iſto Centro ſeu uno, voluntate ſcilicet DEI immutabili, recedit ad Creaturarum circumferentiam, varietatem & pluralitatem, eò infelicius, imperfectius & mutabilius eſt: In unitate eſt Beatitudo, non in circumferentia, in Chriſto eſt pax, quies animarum, non in mundo. Qui ergo per immenſam Bonitatem DEI, non ſine intermiſſione præcurrentem, oblitus omnium Rerum, & relictis ſenſibilibus & Temporalibus in tranſitu ſaltem utendis, unitus fuerit iſti uni Centro, juveneſcit magis, quàm ſeneſcit: Et hæc eſt vera Cabaliſtarum, & Paracelſi Vita longa, toties votis & ſanctis ſpe in ſuis hymnis & ſoliloquiis expetita, Vita Enoch digna: ſicut è contra, qui huic unitiſſimæ Fontali & unicæ unitati per adhæſionem non unitur, neceſſe eſt perire in æternum, ac per mortem ſecundam ſeparari à Luce & Vita, conjicique in Exteriores Caliginoſi mundi Tenebras, quæ carentia conſpectus DEI, omnium pœnarum acerbiſſima eſt.

Omnium rerum cognoſcere opificem ipſum Deum, & in illum tota ſimilitudinis imagine ceu eſſentiali quodam contactu ſine vinculo tranſire, quo ipſe transformeris, efficiarisque Deus, ea demum Vera ſolidaque Philoſophia. Igitur Adeptorum Philoſophorum, quorum ex ſaturitate Vitæ Terrenæ πολίτευμα in cœlo eſt, quibus unum eſt in omnibus Omnia, & Omnia ſunt in uno unum: quique hæc tranſitoria ſemper ſiniſtro, & cœlum dextro intuentur oculo: horum inquam MENS à ſuperiori cavillo longè ſemper remota & aliena fuit. Dum enim relicto poſt tergum Mundo in maligno poſito, meditatione tranquilla & religioſa, è corporis ſui ſepulchro ſeu è mortuis Tenebrarum operibus Divina cooperante gratia excitati, potuerunt Lumina Cordis aperire, & per ſeparationem Mentis à Terrenis obſtaculis in ſe ipſo, in Sabbatho Cordis ad Deum diverti, & Beatiſſimo Spectaculo uno videlicet ac ſimplici ab intra intuitu, Eſſentiali quodam Divinitatis contactu, Omnia videre in uno, & in DEI Lumine tanquam æternitatis ſpeculo contemplari pulchritudinem Summi Boni, Creaturæ Veteri incomprehenſibilem, *INFORTUNIUM* putarunt, quæ in hac miſeriarum & ignorantiæ valle eſt, moram: Inquietum enim eſt cor noſtrum, donec relicto poſt tergum Nihili pulcherrimo (Tenebrarum ſcilicet & umbræ mortis regione) redeamus ad *ENS ENTIUM* (à quo peregrinamur) tanquam ad præfixum ſcopum omnis deſiderii & voluntatis, ad quem omnis creatura anhelat & ſuſpirat. Ideò denudati ab omni Creatura & relicti, relinquunt ſe, & à ſe totaliter exeunt, ſpretis omnibus & corporeis; & incorporeis, ab imperfecto ad unum & perfectum ſuſpirando feſtinant, cujus cognitio & contemplatio (id quod venerandæ caniriei Hermes ſapientiſſimus ille ac pientiſſimus Philoſophorum Naturalium Anteſignanus & Primus Propheta in ſua Monade etiam agnovit) eſt ſacrum Cœleſte & occultum ſilentium, ſenſuum rerumque omnium quies, ubi tandem abſoluto miſeriarum, laborum, & peregrinationum penſo, unanimi amicitia, omnes animi in una *MENTE*, quæ eſt ſuper omnem *MENTEM* ineffabili quodam modo unum penitus evadunt. Intima DEI viſio & cognitio DEI Intuitiva, quæ etiam in hoc mundo Animæ ſeparatæ per Lumen Gratiæ contingit, ſi quis modo ſe expedire velit, ac Deo ſubditum reddere. Ita multi ſancti viri virtute Deifici Spiritus in hac vita primitias Reſurrectionis deguſtarunt, & Patriæ Cœleſtis prægustum ſenſerunt. Mora videlicet illa Sanctorum ſpiritualis (quam Hebræi Mortis oſculum vocant) in conſpectu DEI pretioſa, ſi dici mora debeat Vitæ plenitudo: Mori oportet Mundo, Carni, Sanguini, & toti Homini Animali, qui per exceſſum *MENTIS* velit ad hæc ſecretorum Penetralia ingredi, & in Paradiſum intrare: Homo ſola Mente vivens, ut Angelus evadit, ac toto (ut ſic dixerim) pectore Deum quodammodo concipit. Scopus ad quem omnes dilectiſſimi, ſancti & intimi Amici DEI juxta Altiſſimi Imaginem ſeu inſpirationem, & non ſecundum Terræ Limum viventes tendunt, qui ſe ex Amore Divino in fontem Abyſſi, ſeu Nihilitudinis Pelagus libenter præcipitant, & per Vitam Chriſti Sancta Sanctorum ingrediuntur, ut in Sabbatho vivant in Requie & Beatitudine cum Deo, & ſic Æternitatis Ambroſiano Nectare perenni potentur. Per Animam ſtantem, ſuam Divinitatis Imaginem complexam ſeu *MENTEM DEO* per Chriſtum unitam actuali potimur Beatitudine.

Etſi vero verba producendæ vitæ Vanorum hominum eſſe dicantur, nec Naturæ tamen nec Rationi repugnat Hominem ſibi poſſe ſuam prolongare vitam, ultra communem Hominum ætatem, usque in magnum tempus, duas ob cauſas: quarum PRIMA eſt, quod nullus certus Terminus in NATURALIBUS appareat conſtitutus, quo die nobis moriendum ſit ſed hoc in noſtra manu & poteſtate poſitum ac ſitum eſt, abrumpendi vitam ſi volumus, & ſine DEI offenſâ prolongandi ſi modo poſſumus, & ſapientiam habemus: Loquor hîc de Naturali morte Philoſophicè, quæ eſt tantum conſumptio Naturalis Humidi & Caloris, ut demonſtrabile in lychno accenſo, non Theologicè de morte illa Fatali, & ultimo Termino cuilibet à DEO præfixo, quo non ſolùm Naturæ debitum exſolvere, ſed pro peccatis pœnam reddere cogimur. Mors eſt Terminus, qui præteriri non poteſt, non autem dies vel hora, quia vivimus è Gratia DEI Terminum ſine hora. Sicuti enim Deus noſtros capillos numeravit ita etiam annos ſupputat, relinquendo videlicet illos in noſtra poteſtate: Et quia DEI beneplacitum fuit, ut Homo in ſempiternum viveret, inde facilè percipi poteſt, ipſi quoque propter legitimam generis humani matrimonialem propagationem & augmentationem non diſplicere Hominis etiam in hoc mundo vitam diuturnam ac longævam, præcipue in Timore & Servitio Creatoris transactam, ſemper tamen citra ultimum ac Fixum *DIVINÆ* mortalibus incognitum. *PRÆDESTINATIONIS* Terminum vel punctum deputatum, primis parentibus & hæredibus impoſitum, propter Lapſum ab Originali Juſtitia, qui præteriri non poteſt. Quemadmodum Homo multis modis conſtitutum vitæ Terminû morbis circumventum non attingere, & ſic vitæ ſpatium abbreviare poteſt: eodē mo-

Eſſ. conſervatio corporis Humani ab omni accidentali corruptione.

Mors monſtror Dei expellas bella noſtra inteſtina.

Mors duplex eſt Iliado & Ente.

Anima perpetuatum ſeu Spiritus Lucis.

Perpetuus cum Luce Natura conjunctione, ejuſmodi conjunctionem & vitam non ſinit eſſe brevem.

do poterit impedimenta hæc removendo vitam prorogare, ut tandem Naturæ ſuæ conſtitutum vitæ Terminum attingat. *ALTERA* Cauſa eſt, quod Deus ſupra nominatam Medicinam, ad vitæ conſervationem creavit, quæ poſſit corpus noſtrum tàm à corruptione parentum, quam à defectu proprii regiminis conſervare, infirmum curare, & deperditum reſtaurare: imò omnes morbos naturalem mortem cauſantes à nobis abigere, donec veniat Terribilium omnium Terribiliſſimum ultimata mors (quæ eſt Mumiæ Interitus) ab altiſſimo Creatore Deo in peccatorum ſtipendium ordinata. Ideò Paracelſus dixit, mortem ex Iliadi reſolutione, per induſtriam medici impediri poſſe, at illam quæ ea Ente minime: Sicuti autem Ignis ſi quis poteſt à nobis conſervari adjectis lignis: ita quoque vita noſtra prolongari poteſt adhibitis Remediis & arcanis, ea fonte donorum DEI derivatis, quibus Radicalis Humidi & Innati Caloris debilitatio ceu Ignis Ligno alitur atque fovetur: Hoc ſaltem in nobis deſideratur, quod ea ortes ſapientiæ ligna non cognoſcamus, quibus vita noſtra eſſet fovenda atque prolonganda. Adam plenus ſcientiæ, perfectæque cognitionis rerum omnium Naturalium, aliique plures coætanei ejus, noſtra longè frugaliorem vitam viventes, tot ſæcula attigerunt, non Natura aut proprietate Temporis, alioquin omnibus Longævitas contigiſſet. ſed auſilio Arcanorum & Sapientiâ paucis revelatâ ſpecialique à Deo hac in parte cognitione acceptâ, qua produxerunt vitam in tot annos, ultra communem vivendi ſtatum. Multi ſancti viri, ante Diluvium Medicina univerſali uſi ſunt, quam Adam etiam habuit in ſua Familia, teſte Lactantio, quæ confortat Balſamum Internum & inſtar Ignis Homogenea congregat & his contraria Heterogenea ſegregat. Neque eorum ſtandum judiciis, qui myſteriorum Elementi Aquæ ignari, efficaciam creſcentium atque frugum eluiſſe Diluvium ſomniant, ſeu corpora humana viribus ſuis per Aquam ſpoliata eſſe: Nam omnia creſcentia Aquæ beneficio germinantia adhuc in eodem ſunt vigore, & eadem efficacia, ſicuti tempore Adami. Ideoque nihil amplius nobis deeſt, præter Arcanorum cognitionem, & uſum illorum. Et ita non creſcentibus, ſed nobis ea cognoſcendi Sapientiam Diluvium eluit. Hæc ſecretorum ſecretiſſima ſemper fuerunt occultata à vulgo Philoſophantium, & maximè poſtquam Homines cœperunt abuti Sapientiâ, diſponentes ad malum, quam Deus in ſalutem & utilitatem eorundem conceſſerat.

Par. Hominibus in mundo ſe multiplicantibus, ſapientibus ſapientes reſervata ſuam ſapientiam manſerunt in Centro, alios ipſa deſtitutos ablegarunt in circumferentiam.

MENS & ENS abrumpunt nobis vitam.

Non obſtante quod dicatur, alium Imaginationis eſſe momentum, & Imaginatione unius corpus alterius non poſſe alterari.

At ſicuti pauci Naturalem Terminum attingunt, ita quoque pauci rationem prolongandi vitam norunt: Et hujus rei ſunt Cauſæ perplures. Nam abrumpitur vita bifariam, vel per MENTEM, unde Mentales morbi qui ſunt inviſibiles, & afficiunt nos in noſtra Mente orti, ut ſunt Incantatio, Imaginatio, Æſtimatio, Influentia, Superſtitio, qui omnes è ſpirituali affectione procedunt: Contra ejuſmodi inflictus nulla corporalis cuſtodia, aut tegumentum prodeſt, ſed Fides reſiſtens, vel aliud medium Magicum requiritur in his faſcinis emoliendis, & licet cura ſit difficilia, eſt tamen poſſibilis. Et hi morbi ſolis medicis Adeptis cogniti, citra medicinæ Naturalis adminiculum ſanantur. Ineſt enim Hominum animis Virtus quædam deliteſcens, immutandi, attrahendi, ligandi, potiſſimum ſi maximo Imaginationis, Mentis, Voluntatiſque exceſſu, in id, quod vel attrahere, vel immutare, vel ligare, vel impedire cupiat: Hoc illis non videtur mirum, qui ſciunt operationes Magnetis Natura Antipathici, ſpiritualiter ac inviſibiliter faſcinantis, vires mirificas.

Ne autem ſpiritus noſter, his quinque læſionibus ſupernaturalibus inflictis, ſuffocetur, neve vita penitus abrumpatur, tunc curâ ſupernaturali & præſidio magico, citra omnem Divini Nominis profanationem, horum Aſtra maligna avertuntur in aliud quid: Et ſic qui e a Mente proceſſerunt morbi, mentalem requirunt medicationem, de quibus plura apud Paracelſum in Philoſophia Sagaci: Pietas eſt ſumma medela, cuſtodia atque conſervatio contra ejuſmodi mala, ſicuti DEI auxiliares manus in omnibus morbis ſunt ſummum præſervativum. Vel abbreviatur per ENTEM, ut per morbos Entales ſeu Corporales: Multi enim viventes ut edant, voluptuoſamque abundantiam Naturali neceſſitati paucis contentæ præponentes, crapula ſibi abbreviant vitam, & reperiunt mortem in olla: Jejuniis ſanitas conſervatur, ac optimum Regimen ad prolongandam vitam eſt moderata Diæta. Et hæc cura Naturalium læſionum membrorum videlicet ea Ente è Naturalibus cauſis & mediis (Elementis ſcilicet & Arcanis) petenda. Nam quilibet morbi ſuam poſtulant propriam ſanationem) reſpuunt alienam: Medicationes corporales non proſunt mentalibus ſeu ſupernaturalibus, nec medicationes mentales utiles eſſe poſſunt corporalibus morbis. Hoc etiam non prætereundum, quod in utero matris ſæpe corrumpamur, ſæpe in partu & educatione impedimur, & multis variis accidentibus poſſumus detineri, quò minus ad vitæ Naturalem Terminum pertingamus, ſicuti abunde in ſuis libris à Theophraſto notatum eſt. Sed ne inſtituti noſtri immemores latius, quàm Præfationis ratio admiſerit, vagemur, hîc ſcribendi vela complicabo. Quicquid ergo laboribus, vigiliis, ſtudiis & peregrinationibus lucri feci, quod tam Medicinam & Philoſophiam illuſtrare, quàm Lumen *GRATIÆ* & *NATURÆ* manifeſtare poſſit (licet longe majora ſint divina myſteria, quàm ut Humanorum verborum ſplendore queant illuſtrari) quantum divina permiſit Minerva, in hac prolixa & Admonitoria Præfatione opportunis inſerui locis, & quoad licuit, quantumque fas fuit, Doctrinæ Filiis & Sapientiæ hæredibus (qui ſecundis meditationibus prudentioribus, lotis & Animæ & linguæ manibus, relegendo hæc ſine ulla ſuperfluitate aut diminutione in DEI Lumine in medium allatæ ſæpius per reiterationis ſpeculationes, enucleatè ac conſiderato judicio percurrent) ex intimo & penitiſſimo Cordis Armario candidè communicavi: ſiquidem non ſatis eſt ſcire, quod ſcias, ſed ad publicam quoque utilitatem pertinet publico ſcripto, quod publice interſit, palam facere, non faſtum aut inanem captando gloriam, ſed juvandi ſtudio incitatus, ut poſteritati conſulatur, & ſumma DEI benignitas colatur, venereturque: tum quod videam in ſcholis publicis maxima ea parte hodie potius eruditionis oſtentandæ quam auditorum profectus gratia doceri: tum quod non cuilibet diſcendi & proficiendi cupido (ſive lauta ſive res anguſta ſit domi) ea contingat felicitas, quæ mihi peculiari Numinis beneficio accidit, quòd videlicet, in duabus laudatiſſimis & honoratiſſimis Familiis, *ESNÆ* in Gallia apud Boïos, & *BAPPENHEIMIA* Mareſchallorum Imperii plusquam decennium magno ſtudiorum meorum commodo liberaliter tranſegerim: Et dum generoſam meæ fidei & diligentiæ commiſſam Proſapiam inſtituerem, factum eſt, ut variis medico cumprimis *LIBRUM Naturæ* (cujus quælibet regio folium eſt) non manibus, ſed pedibus fructuoſe evolvere cupienti, utiliſſimis peregrinationibus (maximè dum cum illuſtri & generoſo *MAXIMILIANO* Mareſchallo infelici tunc ſua ſorte detenti parentis ipſius *CONRADI* Antiquæ Fidei & Virtutis nunc in Chriſto quieſcentis Herois liberationem ſollicito) cùm non promiſcuè Literatis opta-

2. Reg. 4. Sir. 37. ſoll. 34. c. 31. ſoll. 22. 23. 24.

Lege, perlege, volve, rotatura lo diſcutere, non tol obſervat, ut ſerit permittitur.

Propter utilitatem Reipub. id commune non proponendum.

Schola dicta in tecta eſt laterebus ſed firmam eſſe. ideo Codex Naturæ poſtibus eſt evolvendus à perambulante ex Paracelſi mente & modo.

tiſſi-

tiſſimus contigerit congreſſus, quorum aditum ſine his adminiculis alioquin diffi.ilem expertus eſſem. Acceſſit inſuper & hoc præcipuum ſe potiſſimum adjumentum, quod illuſtriſſimus omniumque literatorum obſervantia perpetua digniſſimus & Heroicus Princeps *CHRISTIANUS ANHALTINUS*, &c. ſuo plusquam ſingulari in Muſas ſecretiores favore & laudabili patrocinio, meſerendo & deponendo huic oneri planè imparem (videlicet in omnibus his præparandis, & Ignis beneficio examinandis medicamentis) ſumptibus ſublevarit neceſſariis. Quo egregio in totam Rempublicam Spagyricam ſtudio, promerito & exemplo (aliis magnatibus hoc loco à me ad imitationem propoſito) Celſitudo ipſius illuſtriſſima, juxta beata ſumptuum præmia non ſolum æternam Nominis Famam & gloriam merito ſibi ac jure conciliabit, verùm etiam ab exteris nationibus, omnium temporum poſteritate immortalis memoriæ gratiam referet. Porrò quod ad ordinem & Diſpoſitionem medicamentorum attinet, hanc mibi (dum ſuo quilibet fruitur ſenſu) pro genii & Ingenii mei modulo ac arbitrio ita placuit inſtituere: Cuilibet erit integrum ſuas adjungere ulteriores Experientias, ſibique pro animi ſui ſententia ad ſuos privatos uſus amplificatam diſponere aliter: Et ita non dubitabo, hanc Chymicæ Segetis meſſem, frugumque mearum primitias, & hoc difficilis & laborioſæ diligentiæ Spagyricum munus quo non puto me potuiſſe præſtantius Patriæ & Reipublicæ relinquare, pia doctrina præditis (Canes & porcos ab omni virtute & gratia alienos, Scarabæos, etiam in ſuis ſterquiliniis relinquendos non moror) futurum gratiſſimum, iisque omnium maximè, qui conſumpſerunt ſuam juventutem cum Infinitis laboribus ad proſequen lam Scientiam, quique intelligentiæ Lumine non orbati, in Vulcani ſchola Spagyrica, & Hermetica enutriti, jam antè obſervatis medicorum conſuetis canonibus, tam de morborum cauſis, quàm de eorundem methodica curandi ratione inſtituenda, è probatis authoribus ſufficienter edocti ſunt. Non enim ad vitandam prolixitatem, hoc loco tractari potuerunt omnia: Scimus non paucas relictas eſſe dubitationes inexplicatas: nec mirum, Multa neſcientes de multis dubitare neceſſe eſt: Et lege Philoſophica cautum eſt, ut ipſis initiatis diſcipulis & inveſtigationi Intelligentium, quædam ſint relinquenda occulta tædia: Ita enim probantur ingenia & idonea redduntur Philoſophorum ſcholis. Qui poteſt capere capiat: Et qui non intelligit, aut diſcat aut os premat & taceat: Nihilominus Indagator ſolers Antiquæ Primæ & ſacræ Philoſophiæ alumnus, qui in Timore Dei, pias inclinavit aures, & Rationem ſepoſita Phantaſia bene diſpoſitam cum ſubtili ingenio & profundo intellectu habuerit, oculorum non vulgari acie deprehendet & conjiciet, in hoc aperto Naturæ foro (Omnipotente concedente) ex *PAUCIS* ſignificationem *MULTORUM*: Et qui Veritatis patiens, poſito livore, candido animo ad hæc legenda acceſſerit, & diligenti ac conſiderato *MENTIS* judicio affectibus non depravato omnia examinaverit penitius, fores & intima utriusque Luminis penetralia reſerata favente ſupremi Opificis virtute magna tandem fatebitur gratitudine, & ex omnibus probe intellectis *ORANDO* & *LABORANDO* fructus ſua expectatione proferet longè uberiores. Si fortè qui ſint obliquæ opinionis, Veritatis neſcii & moroſi palati Homines, qui temeraria ſua ignorantia in Ingenium noſtrum ingrati beneficium pro injuria reputant, & pro merito hoc publico, ad DEI gloriam ac proximi commodum promovendum, Reipublicæ egenti ſincere de manu DEI communicato, opus non habeant, illi ſuis ſuperbis &

Non tam multa docemus, quam, plura adhuc dubitanda relinquemus. In hac ſcriptione, qui ingenio perſpicaci & felici à Deo munere illuſtrantur & Animâ Philoſophicâ ... ſufficit intelligenti pauca.

temerariis cenſuris cum corniculæ Æſopicæ, aut farraginum conſarcinationis Exprobratione (quandoquidem è palea granum eruere, verum à falſo ſecernere non minoris artis & felicitatis quam tædioſiſſimi laboris) indubitatæ experientiæ ſedulitates laborioſas, alienosque ſudores (judicent hi, quibus in re ſimili ſudatum eſt) injuſte non exagitent, neque cum *Timone μισανθρώπῳ* torvum vidente animum amarulentum poſteritati ratificent, aut crudelem ſuam ac deteſtandam inhumanitatem, ſeu iniquiſſimum Veritatis aſſumptum odium inſurgendo toti mundo publicent, niſi reſponſi loco è literatorum cœtu plane excluſi generis humani perduellea & publicæ ſalutis adverſarii eliminandi jure jam ante vocari velint: Illos etiam Veritatis ſtudioſos, qui gratanter hos noſtros labores, & fidelem diligentiam excipient, non deterreant: aut ſi poſſunt, dum ipſis hac vice ſuarum quoque Obſervationum publicandarum porrigitur anſa, fontes ſuos derivent foras, ac, ne ipſis ficulneæ maledictio contingat lucem ac cenſam ſub modiu deprom[illegible] omiſſis otioſis logomachiis, ſcholaſticisque quæſtionibus ac diſputationibus inutilibus (verſutuli enim & litigioſo Philoſopho Sceptico, cujus non veri inveniendi, ſed altercandi propoſitum, cuique vocis contentione quidvis probare ac defendere, & quidvis diluere proclive eſt) meo exemplo incitati & provocati, prout bonos ac ſynceros Reipublicæ Medicæ & Spagyricæ cives decet, (ſiquidem Medicina perfectionis Terminum nondum aſſecuta eſt, ſed multa futuris ſæculis manifeſtanda reſtant) propria ſua experientia proferant his meliora, & *LAZARO* egeno non *VERBIS* ſyllogiſticis aut Leviticis, ſed *Opera* ſuccurrant Samaritana. Hoc ſi fecerint, depoſitisque maledicentis ignaviæ ſignaturis, ex Fucis, inani clamore & ſtrepitu ſaltem terribilibus in Apes tranſplantentur, & nobiſcum deinceps grata concordia, pio amore mutuisque officiis repudiata multitudine & fornicatione in unionem & mellificium conſpirent Spagyricum, præſtantiamque Chymiæ adverſus Calumniantium linguas *Re ipſa* propugnent, & bonam hanc noſtram operam ſuo ingenio doctrinàque, ſine invidia & maledicentia, ipſo opere meliorem reddere nitantur: nullum planè erit dubium, quin juxta alias arcanas, adbuc in occulto deliteſcentes, ſcientias, Antiqua illa, Vera & Philoſophica Medicina, vetuſtate & injuria temporis, noſtri etiam corruptiſſimi ſæculi indignitate, (hominum peccatis haud dubie ita concurrentibus) nondum planè manifeſtata, brevi, faventibus ſuperis, nitori priſtino ac deperdito ſplendori reſtituatur cum ſaluberrimo totius generis humani commodo & debito Spagyricorum Medicorum honore, quorum opera immenſum illud Miſericordiæ divinæ pelagus Inſtrumenti & Calami loco ad tam ſalutare negotium perficiendum uti voluerit. Id faxit illa ſancta Triunitas, cujus Nomen ineffabile in ſæculum ſæculi ſit benedictum. Amen.

Matth. 21. ver ſett. 19.

Quia enim Medicina finem perſcrutari potis eſt?

OSWALDI CROLLII
BASILICA CHYMICA,

Pluribus ſelectis & ſecretiſsimis propria manuali experientia approbatis deſcriptionibus, & uſu remediorum Spagyricorum ſelectiſſimorum aucta

à

JOHANNE HARTMANNO,
MEDICINÆ DOCTORE, ET QUONDAM CHYMIATRIÆ IN ACADEMIA MARPURGENSI PROFESSORE CLARISSIMO, ET PRINCIPUM HASSIÆ ARCHIATRO.

BASILICA CHYMICA a.

SANATIONES omnium morborum (ut hic b etiam convenientiſſimè ſignificantibus *P. Severini* verbis utar) ſunt duplices.

Univerſalis, quæ eſt ablatio Radicum ſeu impuritatum morbidarum, vel abortu hæreditarióve parentum ſemine, c vel poſtea alimentorum uſu & culpâ, ſive externarum Impreſſionum Injuriâ in Humanam Anatomiam inſitarum: perficitur *Balſamo* Naturali Remediorum Humanæ Naturæ conſentaneo d reſolvente, conſumente & diſſipante Impuritatum ſeminarias Tincturas: corroborante verò, conſolidante & cuſtodiente Innatum Balſamum (quamdiu enim, ſecundum Paracelſum, Humidum radicale manet in ſua quantitate, non ſentitur morbus.) Et quia hîc Judicationum pluralitates, particularitates, ordines locum non habent, uno eodemque Remedio abſolvitur. Ideò non ſine cauſa dicit Lullius, poſſe hanc unicam ſupremam & univerſalem medicinam, ad quam omnes medicinæ particulares reductæ ſunt, corpori Humano adminiſtrari, ſine Infirmitatis cognitione, quia ſapiens Naturæ per ſuum inſtinctum dedit ei Virtutes curandi omnes infirmitates naturales & rectificandi ſe ipſam. Quatuor ſumma Morborum e genera exaltata f & conſummata, univerſali ſolummodo curationi ſubjicitur (Epilepſia videlicet, Podagra, Hydrops, Lepra) ad quorum familiam omnes reliqui Inferiores morbi, tanquam ad fontes & principia, deducuntur. Optanda quidem eſſet Univerſalis hæc Curatio, g ſed pauci hoc divûm munere digni habentur. Raymund. Lullius ſedulò & fideliter Medicos, ad perfectionem aſpirantes, jubet quærere Univerſalem illam medicinam, quæ una eſt ſanativa omnis Infirmitatis, h & confortativa Spiritualium Virtutum, ſiquidem in ea, tanquam in unum proprium ſubjectum facta eſt omnium Operativarum Virtutum totius Medicinæ (per tres Naturæ Familias i alioquin particulariter & confusè diſtributarum) Naturæ curſu Realis & Univerſalis conjunctio, congregatio & colligatio: Et qui tale habet k omnium morborum Antidotum in hoc mundo, DEI habet Donum, quia Theſaurus eſt perennis: incomparabilis & innumerabilis. Quæcunque infirmitas hoc competenti adminiculo Naturali adminiſtrato non ſanatur (ſiquidem ex denegatione auxilii, Digitum Domini Naturæ animadvertere non obſcurè poterimus) tolerabilius tamen facit malum, donec Infirmum liberet ipſe Deus Omnipotens.

Particularis, in qua non ſemper Radices ipſæ, l vel Seminales Tincturæ morborum tolluntur, ſed ſæpius fructus, ſymptomata, paroxyſmi, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationes venire non permittuntur, excrementorum evacuationes inſtituuntur, & debilitatæ Naturæ corroborationes adjunguntur, Remediorum conſentaneis Spiritibus, qui morborum diverſoria ſoli ſciunt. Nihilominus hæc Particularis Curatio, non eſt contemnenda: Sæpe enim in morbis graviſſimis Univerſalis officio fungitur, quia Deus è miſericordia ſua quædam Secreta Particularia Univerſalia manifeſtavit, quæ in ſe continent Naturam totius Cœli, m alia totius Aëris, n quædam totius Terræ, o per quæ morbi facilè dignoſcuntur & curantur: Specifica enim & appropriata Remedia facta Spiritualia Univerſalem Curationem ſæpè æmulantur, Impuritatum Radicibus conſumptis, & Balſami Virtute confirmata. Utique

Una eſt communis omnium hominum Mumia, Spiritus vitæ: ergo & una poteſt eſſe Medicina. quia morbus in homine nihil eſt aliud niſi ordinis affectio qua Mumia ſeu Spiritus vitæ fun... in homine impeditur: probatur Exemplis, videlicet ſolis, ſalis, panis, vini.

homi. aëris. ignis. omnes homines indifferenter afficiuntur. Herbis ſummis ſanatur. ſanantur conſervantur.

que beati eſſemus in defectu Univerſalis. ſi ſaltem Particulares, ſubalternas, ſpecificas, individuas, Curationum ſpecies attingere liceret. Hactenus Severinus.

Viâ *Particulari* Morbi materiales ꝑ expellantur. *Primò* per univerſalia emunctoria, per quæ Natura Remediis adjuta materiam morbidam excernere & compeſcere conſuevit, ſequentibus viis ſeptem, ſcilicet

per
- Vomitiva.
- Cathartica.
- Diuretica.
- Diaphoretica.
- Confortantia.
- Anodyna.
- Odorifera.

Secundò *Morbi fugentur Viâ Particulari, per Remedia appropriata & ſpecifica,* r *ſicuti eſt*

Specificum
- Septem Principalium Membrorum *corporis Humani.*
- Capitale, *ſcilicet*
  - Epilepticum
  - Apoplecticum.
- Ophthalmicum.
- Odontalgicum.
- Pectorale.
- Cordiale.
- Stomachicum.
- Uterinum.
- Febrile.
- Peſtilentiale.
- Podagricum.
- Nephriticum.
- Hydropicum.
- Dyſentericum.
- Venereum.
- Venenatum.
- Vulnerarium, *ulceroſum, puſtuloſum.*

Morbi ſunt
- Simplices quatuor morbi, ad quos omnes reliqui referuntur
  - 1. Lepra, cui affines ſunt cutanei morbi,
    - Ulcera omnia, pruritus, ſcabies, alopecia, furfures, ſquamæ, fiſſuræ, cutis fœditates, puſtulæ, anthraces, malum mortuum, cancer, carbunculus, furunculus, phlegmone, clavus, abſceſſus, vitiligo, morphæa, pſora, achores, tineæ, gutta roſacea, lichen, impetigo, &c.
  - 2. Podagra, cui accedunt,
    - Colicæ, Nephritides, omnium dentium dolores, Arthritides, dolorificæ fluxiones, cephalæa &c.
  - 3. Hydrops cujus ſunt
    - Febres.
    - Apoſtemata uterina.
    - Icteritia.
    - Cachexiæ omnigenum genus.
  - 4. Epilepſia, ad quam referuntur morbi capitis & alii: ut,
    - Catarrhi, paralyſis, palpitationes cordis, ſpaſmi, vertigines, melancholiæ, apoplexiæ, ſuffocationes uteri.
- Mixti & transplantati unde
  - Catarrhi podagrici.
  - Paralyſes.
  - Leproſæ.
  - Febres arthriticæ.
  - Novi morbi
    - Morbus Gallicus, vel Lues venerea, Anglici ſudores, petechiæ, prunellæ, dyſenteriæ, pleuritis.

Vel:

Morbi ſunt
- Primi ſeu ſolitarii
  - Epilepſia.
  - Podagra.
  - Hydrops.
  - Lepra.
- Secundarii & dependentes omnes.

a Liber hic inſcribitur Baſilica Chymica, quemadmodum nimirum in aula regia, ſeu principali, magnificus & pretioſiſſimus quarumcumque rerum apparatus, ita etiam hic non niſi ſelectiſſimorum medicamentorum. Videtur Germanicæ originis, quaſi Balſamen.

b Nam in præfatione, ejusdem, Severini Dani uſus eſt verbis ex capite 14. ideæ Med. Philoſ. Multi putant Petrum Severinum non eſſe authorem Ideæ, ſed Pratenſem illum, cujus carmen in fine annexum eſt, quod comparatio carminis & totius ſcripti indicare videtur.

c Diſtinguendum eſt ſemen à ſpermate. Sperma eſt totum illud corpus, quod oculis cernitur, ſed ſemen eſt pars in quolibet grano ſeu ſpermate.

d Remedia debent eſſe ſimilia balſamo, ſummum eſt axioma medicorum à Dictatore Hippocrate in ſanam Therapeuticam introductum lib. 2. de flatibus, & 2. aph. 22. Contrariorum contraria ſunt remedia. Huic oppoſitum videtur Hermeticorum dicterium: Similia ſimilibus curantur. Verùm nulla eſt contrarietatis apparentia, ſed rectè utrumque eſt intelligendum: Remedia nimirum ſimilia debent eſſe naturæ, ſeu balſamo & calori nativo, quem in expugnando morbo juvare debent, contraria verò eſſe oportet ipſi morbo.

f Ideoque etiam vocantur Aſtralia.

g Argumenta eorum, qui negant, videri poſſunt apud Doringium de Medicina & Medicis.

h Docuit tamen experientia, medicinam hanc, doſi, quantum par erat majori, exhibitam, etiam mortem intuliſſe, ſed placidiſſimam. Ergo eam omnis dolorifici ſenſus expertem eſſe, neceſſe eſt.

i Vegetabilium, mineralium & animalium.

k Habuiſſe fertur, Arnoldus Villanovus, Baſilius Monachus, qui tecto nomine Aſam Phalaiam, quaſi ἀσφαλείαν, hoc eſt, ſecuritatem, nominat. Paracelſus & alii. Crollius ſe vidiſſe & guſtaſſe fatetur apud Michaëlem Sendivogium Polonum.

l Quia interdum fit, ut ipſæ Tincturæ radiceque hic peculiari ſanatione ſanentur.

m Ut Sol habet ſignaturam Solis cœleſtis.

n Ut Ros majalis.

o Ros Solis ſive Rorella.

p Qui cum impuritate, & Tartaro conjuncti ſunt.

q Sanatio alia eſt
- Univerſalis & perfecta ablatio, impuritatū ſeu radicum morbidarum mixtione nō neceſſariâ in humana anatomia inſitarum, quæ balſamo naturali remediorū naturæ humanæ cōſentanea perficitur, reſolvente, conſumente & diſſipante impuritatum ſeminalium tincturas, corroborante verò, conſolidante, cuſtodicote innatum MicrocoſmiBalſamum, & hæc requiritur in morbis
  - Hæreditariis, & qui ad perfectionem pervenerunt.
  - Conſummatis
    - Epilepſia.
    - Podagra.
    - Hydrope.
    - Lepra.
- Particularis, in qua non ſemper radices ipſæ vel ſeminales Tincturæ morborum tolluntur, ſed ſæpius fructus, ſymptomata paroxyſmus, dolores mitigantur, prohibentur, ad exaltationem pervenire non admittuntur, excrementorum evacuationes inſtituuntur. & debilitatæ naturæ corroborationes adjunguntur. Hæc locum habet in morbis infra nominatis, qui nondum ad extremitates pervenerunt, & eorum affinibus ſeu congeneribus.

1. Univerſalis curatio fit per ablationem, reſolutionem, & conſumptionem: iiſdem modis etiam procedendum ut in particulari.

Ablationes, reſolutiones, conſumptiones fiunt per
- 1. Vomitiva.
- 2. Cathartica.
- 3. Diuretica.
- 4. Diaphoretica.

2. Perficitur univerſalis curatio per corroborationem Balſami naturalis, conſolidationes, regenerationes, virium refectiones, humectationes, malignitatis ſedationes.

Hæc omnia fiunt particulariter per
- Confortantia.
- Anodyna, adde odorifera
  - Humectantia calorem.
  - Sitim ſedantia.
  - Sanguinis miſſionem.

Particularis curatio ſolùm fit per Specifica. Sed ſpecifica illa ſemper ſunt cum proprietatibus Univerſalis: Auferunt nimirum, reſolvunt, & conſumunt, denique ſunt particularia & ſingularia ſingulis individuis partibus.

r Remedia chymica & ſpecifica 1. ritè præparentur. 2. ritè præparata juſtis & appropriatis vehiculis. 3. juſta doſi ſeu quantitate, exhibeantur. Hæc etiam ſpecifica aut ſpecialiora remedia ita ſunt comparata, ut niſi ab eo, qui methodo medendi bene inſtructus ſit, cum felici ſucceſſu uſurpari queant, unde non demiretur, aut Crollium arguat, ſi fortè quis empyricus, in eorundem applicatione, citra diſcretionem, fine votóque ſuo fruſtretur.

I.
UNIVERSALE DIGESTIVUM ſeu maturativum.

IN morbis, *a* qui conſtant ex Impuritatibus mobilibus *b* ſuperficiariis, qui non egerunt fixas radices, *c* neque ad difficiles coagulationes *d* deſtinati, quod ex dolorum ſignatura *e* & ſymptomatum inconſtantibus & turgidis efferveſcentiis deprehenditur, quales ſunt Febres *f* plurimæ, Catarrhi, Tuſſes, Raucedines & ſimiles affectus, in illis non opus eſt Digeſtivo, tutò & ſubitò tolluntur Purgantium & Mundificantium ope. Impuritates verò Febriculoſæ *g* & Inflammatoriæ, quæ Tincturas habent difficiliores, quoniam reſolutiones & Vaporum coagulationes admittunt fixas: difficulter reſolubiles (tales in ſuſpectis *h* partibus & conſentaneis mineris perpetuò recipiuntur,) per *Concoctionem* Hippocratis, vel *Mitigationem* Paracelſi, ſeu *Epicraſin* Galeni, (æquipollentes videlicet Indicationes curativas) tutiſſimè & convenienter curantur: non obtemperant enim facultatibus crudis Purgantium medicamentorum communium, quæ corporeis & crudis ſpiritibus agunt, quæ ſpirituum morboſorum efferveſcentias exaſperant: Poſteaquam verò ſpirituum fervores ceſſaverint, reſolutaque materia coagulationem conſentaneam acceperit, quia vinculis ſpirituum deſtituitur, faciles admittit Purgationes.

In morbis Chronicis, *i* ut Epilepſiis, Quartanis, Colicis, Nephritide, Podagricis, & omnibus affectibus Tartareis, Hydrope & Leproſis affectibus Impuritates Radicales *Reſolutione*, non Concoctione, propriè & primò curantur. Fruſtra enim Concoctionum ſigna in eis *k* expectantur: Reſolutione confeſtim inſtituenda eſt cura, Conſumptione, Deſtructione, Ablatione: ſi Mitigatio confluxerit, *l* felicius propoſitum aſſequemur. Fructus *m* verò Paroxyſmi, & fructuum efferveſcentiæ in nonnullis ſpeciebus prædictorum morborum concoctionum *n* Contemperationum Indicationes requirunt: Et ibi locum habet Hippocratis decretum aſſerentis, Concocta *o* ſolum medicanda, niſi turgeant.

a Statim purga in morbis, qui conſtant ex impuritatibus mobilibus, ſuperficiariis, ex dolorum ſignatura & inconſtantibus ſymptomatum efferveſcentiis, & turgidis deprehenditur. Ubi verò impuritates periculoſæ & inflammatoriæ, prius coque

b Ejectu facilibus.

c Qui non pervenerunt ad venoſum genus.

d Obſtructiones.

e Impreſſionibus & Tincturis.

f Ut ſtomachi, renum, Ephemeræ.

g Quotidianæ & quartanæ.

h Quæ antea iiſdem morbis obnoxiæ fuerunt, & in quibus jam aliqua morbi cauſa hæret, quæ antecedente alia externa conſentanea facilè recrudeſcat.

i Scilicet incipientibus.

k Ab initio.

l Si Coctio acceſſerit.

m Omnia ſymptomata & accidentia.

n Morbi chronici dicti, per ſe non egent his concoctionibus, ſed reſpectu ſuorum ſymptomatum. In Febribus etiam malignis, & Ungaricis non eſt expectanda concoctio.

o Quidam morbi concoctione
- Non egent, qui conſtant
  - 1. Impuritatibus mobilibus.
  - 2. Superficiariis.
  - 3. Fixis radicibus conſtantibus
    - Febres ventriculi.
    - Catarrhi.
    - Tuſſes, raucedines.
  - 2. Acuti morbi, ſeu periculoſiores, in quibus impuritatum reſolutiones mobiles ſunt.
  - 3. Facilè obtemperantes, non ad difficiles coagulationes deſtinatæ.
    - Febres acutæ.
    - Apoſtemata.

Egent,

Egent, qui non obtēperant ſacultatib. crudis purgantium:

1. Qui habent tincturas difficillimas, quarum reſolutiones & vapores coagulationes admittunt fixas difficulter reſolubiles.
2. Morbi chronici per ſe non egent, niſi habitâ ratione paroxyſmorum. Itaque egent & non egent concoctione.

De Concoctione apud Hippocratem in lib. de veteri medicina exſtat. Concoctiones perficiuntur ex contemperatione, mixtione, & mutua rerum permiſtarum digeſtione.

TARTARUS VITRIOLATUS a

♃ Salis *b* Tartari albiſſimi, aliquot vicibus ſecundum artem Chymicam diſſoluti, filtrati & coagulati cum aqua agrimoniæ. *c* exempli gratiâ, uncias quatuor, reſolve in cella ſupra marmor, aut beneficio manicæ in oleum. Habito hoc oleo puro accipe olei Vitrioli *d* optimè rectificati uncias duas, illudque guttatim *e* ſupra Tartari oleum in vitro capaci inſtilla: tunc fiet coagulum albiſſimum, humiditas ſupernatans evocetur lento calore ad ſiccitatem Salis, ita habetur Tartarum album Vitriolatum fixum. *f*

Obſervationes.

I.

Si oleo Vitrioli nimis parva quantitas affundatur, facit ſaltem vomitum.

Servetur modus in affundendo Vitrioli oleo ne ſapor Salis repercuſſi ſit nimium acidus, ſed quaſi nauſeabundus: ſi enim nimium de oleo Vitrioli affundatur, tunc non purgat, alioquin per quatuor emunctoria, Vomitum, *g* ſeceſſum (ſi purgantibus *h* immiſceatur) item per urinam & ſudorem operatur.

II.

Si poſſit fieri per infundibulum *i* anguſtiſſimi orificii, ita ut certo artificio olei Vitrioli guttæ paulatim ſaltem & ſucceſſivè ſtillent in oleum Tartari, conſultiua erit, nam ſic boni ſpiritus, qui ex mutuâ ſubitæ mixtionis efferveſcentiâ ſe vaporando elevant & evaneſcunt, retinebuntur.

III.

Vitrum ſupra modum incaleſcit ex conjunctione duorum illorum Ignium. *k* In hac mutua efferveſcentia obſervetur Epilepſiæ generatio, quando videlicet Spiritus Vitæ in Microcoſmo à Heterogeneis concitatus, ſimili modo ebullit. *l*

IV.

Qui ad duas *m* partes olei Tartari unam partem Salis vel liquoris Corallorum velit addere, antequam oleum Vitrioli guttatim affundat, ei integrum eſto.

Digeſtivum ex illo Tartaro Vitriolato parari poteſt, quod neceſſitate exigente *n* purgantibus medicamentis præmittendum eſt, in hunc modum:

♃ Tartari Vitriolati ℥j. ſolve in duabus *o* vini menſuris, addatur ad libitum aqua decoctionis Paſſularum & Cinamomi.

De hac mixtura exhibeto duos vel tres *p* dies, ubi opus eſt, manè poſt ſumptum ſorbile ovum *q* hauſtum unum, ad prandium alterum, tertium circa veſperam. Poſtea exhibeatur Catharticum è Panchymagogo. In omnibus febribus & quartana miranda præſtat, reſolvit enim Tartarum *r* in corpore humano efficaciſſimè.

Vires Tartari Vitriolati.

I.

In Hemicrania, morbo regio, omnium viſcerum obſtructionibus, in liquore idoneo *ſ* ſeu vino albo exhibetur ægrotantibus per aliquot dies in aurora, & ſi opus fuerit, doſis augeatur.

II.

In calculo exhibetur in Aqua Petroſelini vel Parietariæ, vel vino albo. *t*

III.

Efficaciſſimum Renum deoppilativum & detersivum, ſi ℈ß. *u* cum Julepi Roſacei ℥ij. & aquæ Cinamomi ʒß. *vv* miſceatur & adhibeatur.

IV.

In contracturis & venarum obſtructionibus, è Tartaro ortum habentibus, utere per vicem ſex *x* vel octo granis in aqua decoctionis uvarum Paſſularum & Cinamomi.

V.

Sudorem provocat in aqua Carduibenedicti vel vino albo.

VI.

In Hydrope *y* ut craſſi & ſeroſi humores expurgentur.

♃. ℈j. & miſce cum ʒß. mellis Roſati ſolutivi, vini Enulati *z* ℥ij. & exhibe. *aa*

VII.

In Menſium ſuppreſſionibus. *bb*

♃. ℈j. & exhibe in ſyrupo Artemiſiæ vel Betonicæ, vel miſce cum melle Roſato, in aqua Pulegii ſoluto.

VIII.

Utiliter etiam in febribus *cc* exhibetur.

IX.

Purgat per inferiora, & omnes obſtructiones tollit, ſi miſceatur Catarthico, vel offeratur in ſyrupo Roſarum vel Violarum ſolutivo, vel melle Roſato ſolutivo.

X.

In Melancholia *dd* & Splenis duritie, in aquis *ee* appropriatis offertur.

Dos à ℈ß. ad integrum. *ff*

In Hydromelite, propter ſaporis emendationem, commodiſſimè offertur.

a Sal Tartari Vitriolatum, Sal Tartari eſſenſificatum fixum.

b Sal Tartari per calcinationem ad albedinem fit, ea capite mortuo poſt deſtillationem Spiritus Tartari, quod poſtea poſitione in cellâ vel alio loco humido per deliquium ſolvitur in oleum. Quidam loco Salis Tartari ſumunt Cremorem ad præſcriptum Quercetani & aliorum.

c Vel alia aperiente, cichorii, endiviæ, Taraxici &c.

d Vel communis, vel ex Venere & Marte quod infra, in ſtomachico habebitur.

e Propter ſummam efferveſcentiam, ſi nimirum confuſa miſcerentur confertim, contrariis nominibus inter ſe pugnantibus, ob ſummam, quæ cum maximo calore ſuboritur, ebullitionem; vitrum capax diſſiliret. Tamdiu poteris affundere, donec ſtrepitus ceſſet.

f Præparari etiam ſic poteſt. ♃ Tartari calcinati, extrahe ſal cum aqua pluviali deſtillata, hujus liquoris ♃. ℥ij. Spiritus Vitrioli ſine oleo & phlegmate ℥iij. inſtilla in liquorem Tartari, ſed nullum coagulum fundum petit, abſtrahe autem partem, & evapora, tunc reperientur in fundo Lapilli. Vel ſali Tartari rectificato ſuperfunditur Spiritus Vitrioli, abſtrahitur & nihil niſi phlegma aſcendit. Reperitur toties, donec Spiritus Vitrioli poſt deſtillationem ſit integer, nihilque de acredine diſcedat. NB. Si ſalia vegetabilium optime depurata & ab omni immunditie repurgata, ſolvantur in aqua propria deſtillata, poſtea cum optimo Spiritu Vitrioli conjungantur

tur, procedaturque ſecundum modum jam dictum, poteriseriam talem pulverem digerentem, imò ferè purgantem præparare, in febribus & aliis morbis utiliſſimum.

g Rarò per vomitum, niſi ventriculus multa colluvie humorum ſcateat.

h Si cum extracto vel reſina ſcammonii miſceatur, vel cum ejusdem tinctura imprægnetur, de quo vide praxin noſtræ editionis p. 8.

i Eſt ſupervacanea, vix retinentur.

k Scilicet naturæ, & potentialium.

l Vide Libavium ſyn. tom. 1. pag. 353. ubi vehementer, pro more ſuo, hunc locum exagitat.

m Nun eſt neceſſaria hæc obſervatio.

n In morbis chronicis & diuturnis.

o Potius in una, ſcilicet ℔ iij. medicinalibus, ferventiſſimè id affundendo.

p Vel plures & ad 14. interdum.

q Non opus eſt.

r Per Tartarum intelligunt quidam obſtructionem, ubi enim hæc eſt, ibi & Tartarum eſſe, & contra, putant.

ſ ℞. Juſculi Gallinæ cochlearia decem, in paropſide ſuper ignem lentum calefac, ac Tartarum Vitriolatum doſi congrua & cum cochleari argenteo tam diu movendo, donec ſolvatur, & juſculum aceſcat. Poteſt quoque addi olei cinnamomi parum, ad jucunditatem conciliandam. Huic Digeſtivo univerſali æquipollet Cremor ſeu Cryſtallus Tartari, hoc nomine olim à Quercetano appellatus. Beguinua in Tyrocinio vocat Sal eſſentiale Tartari. Ratio conficiendi hæc eſt. Tartarus crudus albiſſimus craſſo modo contunditur, cum aqua ſimplici limpida lavatur & eluitur, donec omnes impuritates ablatæ, pulvis verò fuerit albus, ſine fæcibus. Poſtea adjecta aqua fontana ad ſupereminentiam unius palmi coquitur in lebete ampliore terreo, donec videtur ſupereminens cuticula, quæ remoto ab igne lebete, frigidiore loco expoſito, paulatim ſupercreſcentes cryſtalli tandem removentur & colliguntur, unà cum lapillis ad ſpondilia vaſis ſubter aquam adnatis, exſicca & reduc in pulverem (cremor plurimum facit in illis qui ſunt alvi difficiliora in purgando.) Coctionem hanc & collectionem cuticulæ & cryſtallorum ſæpe repete, ad ſufficientem nempe quantitatem. Eſt ſummum deoppilativum in Melancholia hypochondriaca, tam alvi, quàm Tartari, in ſplene & venis meſaraicis, ſtabulantis. Doſis ſæpius repetatur. In cæteris æquivalet viribus Tartaro Vitriolato. Externè ad ſplenem adhibentur inunctiones ex olei de capparibus ℥j. olei violarum ℥ß. Pulv. ſcolopendriæ cuſcutæ ana ʒj. croci ℈ß. ceræ albæ q. ſ. Quod ſi obſtructio contumax fuerit, emplaſtrum ex ammoniaco & aceto ſquillitico diſſoluto factum, applicetur ſuper alutam extenſam. Mirificè nimirum morbum ſolvunt & obſtructiones expediunt. Vide praxin editionis noſtræ p. 2. 127.

t Ononidis, fragarum, ſaxifragiæ.

u Vel ſcrupulus integer.

vv Sufficiunt ℥iij.

x Repetendo manè, meridie, veſperi per dies pluſculos, felicius abſolvetur cura, ſi addatur Spiritus Tartari ℈j. Vide infra de ſpirito Tartari. Tit. 5. de Diaphoreticis.

y Scilicet confirmata.

z Ex radice, quod præclarum in hydrope.

aa Repetendo ſæpius ad declinationem uſque morbi.

bb Stato tempore, quod verſus indicat: *Luna vetus veteres, juvenes nova Luna repurgat.*

cc Longis præſertim, & in cachexiam vel hydropem deſinentibus. In febribus melancholicis & pituitoſis dari poteſt cum oxymelite, vel aqua borraginis. In bilioſis vix dari poſſe putant quidam.

dd Scilicet Hypochondriaca.

ee Scolopendrii, cuſcutæ, florum Lini. Prodeſt ſi admiſceantur folia Galyopſidis. Eſt Galyopſis ſpecificum in ſpleneticis affectibus. Credo eſſe Milzatellam vel Lamium luteum. Vide praxin noſtræ editionis p. 132.

ff Doſis potius à ℈j. ad ℈ij.

II.

VOMITIVUM.

IN quo ciendo, Antimoniales, Vitriolatæ & Helleborinæ *a* facultates vigent, quæ nil pravi in ventriculo relinquunt, ſed omnem *b* impuritatem radicitus evellunt. *c*

Hellebori Vomitivum reperitur apud Conradinum expertiſſimum Medicum, in libello de febri Ungarica: Hoc loco de Vitriolo agemus: Antimonii præparationes ſequentur paulò poſt.

a Hellebori albi.

b i. e. Omnes humores.

VOMITORIUM CONRADINI.

c Conradini Vomitorii Proceſſus eſt talis: In dicto nimirum libro mutilatus invenitur. Rad. bryoniæ, cyclaminis ana ℥ij. Hellebori albi ʒj. Has radices probè inundatas, lotas, viciſſimque exſiccatas in umbra, comminue in pulverem, affunde ſpiritum vini ad ſupereminentiam duorum vel trium digitorum. Stent in B. per aliquot dies, deinde lenitè deſtilla per alembicum, fæces exime & comminue. Spiritum vini antea deſtillatum viciſſim affunde, & relinque aliquandiu in vaſe calido probè obturato, poſtea filtra & habebis verum vomitorium. Uſus. Pennæ extremas plumas, quas reliquis excerptis, ſolas reliqueris in iſta aqua ſaltem madefac intingendo, & ſic madefactum immerge in hauſtum vini malvatici, aut alterius & ablue. Poſtea vinum bibe & brevi evomes.

GILLA a THEOPHRASTI,
ſeu Sal Vitrioli.

Cryſtalli Vitrioli, è Venere ſeu Marte præparati (ut paulò poſt dicetur in Specifico ſtomachico) reſolvantur in phlegmate acido, *b* quod primò egreditur è deſtillatione Vitrioli vulgaris, & ſimul per octo dies circulentur. De hoc circulato liquore detur à ℈j. ad ʒß. ſeu ℈ij. *c*

Longè efficatiùs & commodiùs operabitur hic liquor, quàm Sal è capite mortuo vulgaris Vitrioli, ſeu albi Goslarienſis quomodo *d* extractum.

a Gilla vocatur à Paracelſo lib. de rebus naturalibus cap. 8. ubi agit de facultatibus Vitrioli crudi & colcotharis (aliàs etiam dicitur der rothe Hemße) Grilla non Gilla atque id nominis Vitriolus accepiſſe videtur ſecretè. Liquorem verò Vitrioli ad cerebri magnos illos affectus, vertiginem, Phreneſin, maniam, caducum, 3. & 4. cap. 2. de viribus morborum internorum, vocat arcanum, quod ex Gilla extractum eſt. Sive itaque illo, ſive hoc nomine appelletur, perinde erit. Cæterùm Paracelſus procul dubio crudum in priori loco intellexit Vitriolum, propterea que aliam ſpeciem, ab artificiali ex Marte & Venere factam diverſam. Doſis nimirum Paracelſi 6. comet ℞. duntaxat, id eſt, 3. guttæ quæ forſan 1. ß. gr. faciunt; quam per vicem repetendam eſſe ait: ſi forſan priores vomitiones non ſuccederent. Hæc verò doſis authoris noſtri nimis eſt magna, & præſtaret, ſaltem Vitriolo crudo aliquoties mundificato, &

in

in aqua centaurii minoris quæ imprimis ejus operationes emeticas provomet, ſoluto ac cryſtalliſato ea doſi, quam Paracelſus præſcribit, uti.

PHLEGMA VITRIOLI ACIDVM.

b Phlegma Vitrioli acidum & aromaticum: ad ſequentem modum præparatum, præferendum. ℞ Vitrioli cærulei optimi q. ſ. deſtilla ex cineribus per alembicum phlegma, nullis tamen ſimul prodeuntibus ſpiritibus: Idem phlegma reaffundatur capiti mortuo, ac cohobetur aliquoties, ſeptima vice urgendo paulo fortius. Aqua illa tam ſuavem acquirit odorem, præſertim ſi poſt ultimam diſtillationem aliquandiu calore moderato circuletur. Eſt alioquin arcanum ad capitis dolorem & epilepſiam, ſi dimidium cochlear manè & ſerò ſumatur per ſe & alvum blandè ſubducit. Cum hoc Phlegmate Gilla Paracelſi & Vitriolum vomitorium tectiùs adminiſtrari poſſunt. NB. In exhibitione vomitoriorum Vitriolatorum cavendum ab aſthmate, aliisque pectoris affectibus. Vitriolum nimirum crudum venenum eſt, quia aſthma procreat, & ſuffocando necat. Qui vitriolum crudum ad baſſam vocem conciliandam uſurpant, in graves tandem morbos incidunt.

c Rarò datur ultra ſcrupulum unum.

d Lege quoquo modo. Hæc nimirum Salia extracta rarò efficacia ſunt. Sal verò Vitrioli ex ſolo capite mortuo, ex quo flores ſulphuris ſublimatione elevati ſunt, de quibus agemus infrà de peſtilentiali, in aqua fœniculi vel vino à gr. 6. ad 8. vel 10. exhibitus, facillimè vomitum, interdum ſedes, ſudores, interdum vomitum conciliant.

VITRIOLVM ALBVM
a *Vomitivum.*

Vel ſolve Vitriolum album in aqua pluviali & evapora, donec quaſi cruſta *b* appareat, poſtea per quatuor dies in loco frigido ponas, & concreſcent *c* Cryſtalli, quos eximes, & aquam iterum evaporabis ut antea: Hic labor penitus tertiò reiteretur coagulando & diſſolvendo: ultimò ter eodem modo procedatur cum aqua Roſarum. Cryſtalli tandem ſupra calorem levem ſiccentur, & ſponte redigentur in pulverem album. Hoc lene eſt Vomitivum, & cerebrum benigne expurgat. *e*

Vſus & Doſis Gillæ & Salis Vitrioli.

Gillæ ſi ℈j. è vino *f* bibatur, è veſtigio *g* vomitum movet, quo ventriculus tum onere levatur, tum robur acquirit, nec quicquam inferunt nocumenti. *h*

In Febribus. *i*

Lumbricis. *k*

Omni generis infirmitatibus ventriculi.

De fluxionibus ſalſis.

Synovia: Hîc ʒj. in cereviſiæ *m* hauſtu exhibetur.

Peſte. *n*

Doloribus Dorſi, ʒß. in vino calido. *o*

Vulnerum recentium curam promovet, ſi quaternis auroris *p* continuis ʒß. in cereviſia calida aſſumatur.

Doſis utriusque à ℈. ad duos, habitâ ratione complexionis & ſexûs. *q*

Sal poteſt miſceri cum ſaccharo Candi, *r* demum in aqua Fœniculi diſſolutum calidè exhiberi.

Offertur etiam in jure carnium, hauſtu cereviſiæ *ſ* vel vini, in aqua cum melle mixta, vel in Conſerva Roſarum.

Puerulis contra Lumbricos, quatuor, quinque, octo grana in cochleari vini Malvatici exhibentur.

Operatur hoc medicamentum variè, *t* per vomitum, ſedes, interdum etiam ſudores & ſomnum facit.

a Germania dicitur Galitzſtein / oder Augenſtein / ab uſu in affectibus oculorum.

b Supernatans.

c Fit difficultec.

d Ad cuticulam.

e Quia fluxiones omnes expurgat.

f Generoſo parum per infuſionem Galangæ, aut nucis myriſticæ, rectificato.

g Non ſemper, qui naturæ ſunt diverſæ.

h De hoc maximè dubitatum, quia experientiâ compertum eſt, Gillam hanc ſeu vomitum maximè nocere oculis, ita ut ſi ſæpius ea quis utatur, planè viſum amittat.

i Cum aquis cichorii, centaurii minoris, cardui benedicti, endiviæ.

k Cum aqua hypericonis Tanaceti, decocto C.C.

l In aqua ſerpilli, betonicæ, majoranæ, meliſſæ.

m Vinum nocet ſynoviæ, cereviſia verò propter lupulum & hordeum, quod extrinſecus etiam applicatur in decoctis, prodeſt ſpecificè.

n Cum aqua cardui benedicti, ulmariæ, Aër valdè corrigitur ſuffimigio Vitrioli in lateres calidè aſperſo.

o Vinum minus convenit propter febrem, quæ plerumq; adeſſe ſolet in doloribus renum, unde dorſum dolet propter conſenſum. Si abſit febris, dari poteſt in vino. Aliàs potius in aquis fœniculi.

p Modo oſſa non etiam fuerint læſa.

q Poteſt doſis hæc, urgente neceſſitate, intra 8. vel 10. dies duplicari, triplicari. Item per tot vices repeti.

r Tale fuit Penoti ℞ Salis Vitrioli ʒß. ſolve in aqua conveniente, adde ſacchari candi q. ſ. filtra & tepide bibe, evomes ſine dolore.

ſ In epilepſia in aqua florum pæoniæ vel viſci quercini. In ſuffocatione matricis, in aqua artemiſiæ, vel vino bugluſſato, nam aciditate ſua matricis putrilaginoſos vapores ſedat. In venenis in aqua hyperici cum Tinctura croci imprægnata.

t Non ratione medicamenti, ſed propter ſubjecti diſparitatem.

AQVA BENEDICTA.

Martinus Rulandus pater, in ſuis centuriis curationum empiricarum, ſæpiſſimè aquâ ſuâ benedictâ, quam ita vocat, vomitoria & ruptoria, eamque centuria 5. curat. 5. 95. componi dicit, ex croco metallorum, piſi quantitate in aqua, vino, vel cereviſia, vel mulſa macerato, cujus poſtea infuſi, vel etiam ebulliti & colati propinat ab ʒß. ad ℥ij. Quidnam igitur *Quid ſit*
hic crocus metallorum ſit, & ex quo conficiatur, jam- *crocus me-*
diu hactenus multi ſcire deſiderarunt anxiè, & enata *tallorum.*
ſunt exinde nonnulla commentaria à diverſis, in diverſas quoque ſententias abeuntibus. Vide itaque Joſephum Quercetanum in Pharmacopœa cap. 7. in fine de aquis. It. In alexicaco. Tyrocinium chymicum cap. 22. lib. 2. cum notis meis D. Beguino communicatis, editum. Libavium in utroque ſyntagmate & alios. Parari eum ex Antimonio ſeu ſtibio, (quod Quercetanus magneſiam Saturninam appellat) certum eſt, de modo autem non omnes conveniunt. Libavius ſyntagmate ſecundo Crocum metallorum Rulandi manu deſcriptum depromit, mancum tamen & ad aquam benedictam inutilem, ideoque minus quoque ab ipſo Libavio, magno illo Chymico practico, ſi Diis placet, in uſum revocatum, à

Rulan-

Rulando filio verò ex diſputatione ſeptima ſub præſidio meo habitarum, ſurtim exceptum, & pro patris inventis apud Libavium venditatum. Ex multis iſtis operandi formulis ſeu modis, omnium magis exquiſita eſt, quæ ſequitur; multoties uſu probata, ſed requirit ſolertem artificem & diligentem præparatorem.

CROCI METALLORUM præparatio.

℞ Nitri puri, bene deſæcati, ℔ j. vel ℔ ij. antimonii totidem, fluat nitrum in ſartagine lento admodum igne, ſine ullâ tamen violentiâ vaſis ignitione, remove ab igne vas & adde antimonii probè tenuitérque pulveriſati: Si miſceri ſeſe patiuntur invicem ſine inflammatione & detonatione bene quidem. Sin minus abſiſte aliquandiu, donec juſtam refrigerationem nitrum nactum, omninò ſibi pulverem antimonii paulatim ab initio, ſed poſtea confertim commiſcendo pati & retinere queat, omnia verò continuò ſpatula ferreâ agitentur. Ubi invicem omnia probè fuerint miſta, accende totum carbone vivo, vel potius candente ferro, ubi detonnerunt, paratus eſt Crocus metallorum. Tunc nimirum Antimonium hoc modo elaboratum, non abſimile croco relinquitur.

USUS CROCI METALLORUM.

Uſus & Doſis generalis eſt, gr. vj. vel xij. macerentur. & urgente neceſſitate ebulliant in aqua, vel vino, vel cereviſia, val hydromelite, vel alio liquore qualicunque, modò ipſi morbo conveniente: cujus colati ab ℥ß. ad ℥ij. bibitur vel frigidè vel calidè. Appellatur Aqua Benedicta, hæc nimirum cum maxima Salute ægrotorum in morbis etiam incurabilibus propinatur, aut per ſe, aut aliis liquoribus permiſta, ceu ipſius Rulandi demonſtrationes luculenter oſtendunt, & experientia quotidiana fidem facit.

1. Datur in capitis doloribus, ſæpe ab impuritatibus ventriculi illud lancinantibus cum aqua bugloſſæ, veronicæ, betonicæ.

2. In epilepſia, cum aqua pœoniæ flurum tiliæ, ceraſorum nigrorum, conſerva lavendulæ.

3. In pleuritide tam nothâ, quàm exquiſita, cum aqua cardui mariæ, carduibenedicti, papaveris, Rhœados.

4. In tuſſi inveteratâ, aſthmate, peripneumonia, angina, cum aqua violarum, tuſſilaginis, hyſſopi.

5. In melancholia hypochondriaca, cum aqua capillorum Veneris, vel decocto ceterach.

6. In omnibus ventriculi affectibus porrigitur cum aqua menthæ, abſynthii.

7. In omnibus ſebribus, præſertim quotidiana, & tertiana intermittente, cum aqua centaurii minoris, carduibenedicti, cichorii, taraxici.

8. In peſte, ubi ab initio vomitus ſunt accerſendi, cum aqua ulmariæ. carduibenedicti, fraxini, angelicæ, ſcorzoneræ, galegæ.

9. In præſervatione ab arthritide, ejusque ſpeciebus omnibus, cum aqua ſerpilli.

10. In coagulatione ſanguinis, ubicumque in corpore humano fuerit, cum aqua cærefolii vel Bellidis minoris, ante ſuppurationem.

Hæc vomitoria dari debent in principio morbi. Uſus præterea ejusdem eſt inſignis in clyſteribus ℥. nimirum ß. vel etiam integra, croci metallorum maceratur, vel ebullit in aqua appropriata, vel vino, colatura miſcetur juri vel decocto ſimplicium emollientium in ſufficiente quantitate, ut fiat clyſter, vide Quercetanum cap. 7. Ex Croco denique metallorum inſigni paratur quoque aqua ophthalmica, de qua vide Quercetanum dicto loco.

AQUA BENEDICTA D. HARTMANNI.

In uſu medico, quando vomitiones imprimis neceſſariæ ſunt, multum confert aqua, quam ea inſtituto Rulandi voco benedictam, toties in centuriis medicis ab ipſo decantata. Ejus modum conficiendi tradidi, ſuperiori æſtate, in Tyrocinio Chymico (à Glückradio edito) à me explicato ad caput 12. tit. de hepate Antimonii. Itaque idem huc commodè transferri potrſt. Adjeci quoque uſum meum medicum, ac lubenter profiteor, in deſignatis ad prædictum uſum medicum morbis, nihil mihi familiarius eſſe, ac inſuper gratiam ago Deo, toties adhibito hoc eleganti Pharmaco, divinam benedictionem ſingulariter mihi ſuiſſe oſtenſam. Eidem autem aquæ æquipollet ſimples infuſio vitri Antimonii per ſe, ſine ulla additione aliqua, vel fluoris, hoc eſt, borracis, vel alterius cujusdam rei, præparati, in vino albo Rhenenſi. Pulveriſatum vitrum V. G. ℥j. vel ij. in ℔. iij. vel iiij. vini infunduntur, & vitro bene firmiterque cooperculato aliquandiu inſolantur, donec nempe liquor citrinum colorem induat poſtea filtretur. & viciſſim in vitro bene clauſo aſſervetur. Ejus à ℈j. uſus ad ℈iij. [Morbi per] vel ad ℈v. ad ſummum in aqua diſtillata appropriata, [vomitum] datur ad vomitiones ciendas, magno cum fructu. [quinam] præſertim in iis morbis, qui non aliter quàm vomitio- [curandi.] nibus curari poſſunt & volunt: quales ſunt, omnes tuſſes, pleuritides, anginæ, anorexiæ, ructus, atque infiniti alii in prima regione ventris hoſpitantes. Cæterùm hoc unirè admirandum exſtat in infuſione vitri Antimonii cum vino, non exhauriri nempe vim emeticam ejusdem unâ vel alterâ infuſione repetitâ, ſed penè in infinitum poſſe infundi, atque ad uſus identidem eosdem revocari, & nihil planè vel admodum pauxillum perdere, priore imminuto. Unde ſat ap- [Vis catharti-] paret, vim illam catharticam maximè ſitam eſſe, non [ca ubi] in corpore quodam, ſed ſpirituali ſubſtantia: Spiritus [conſiſtat.] ſunt adminiſtri & effectores harum operationum. Quin imò idem pulvis vitri Antimonii ſæpius antea infuſus, & tandem ad infundendum tardior factus, exſiccatus & de novo in vitrum fuſus priſtinas in infuſione vires recuperat, atque ita in infinitum ſufficit. Id quod monere volui.

Jubeo verò, quemadmodum ſemper, ita & hîc [Cautela.] diligentes ſint rerum præparationes, ſimul prudentem eſſe in adminiſtratione horum medicamentorum: quæ quia operationis ſunt evidentis & celeris, non niſi ſummam exhibentis notitiam requirunt. Eſt præterea ſyrupus ea aqua benedicta confectus, mihi in paribus uſibus familiaris, cujus præparatio talis eſt.

SYRUPUS VOMITIVUS D. Hartmanni.

℞. Vitri antimonii vel etiam Croci antimonii (utriusque nimirum par eſt ratio) tinctura imprægnati, ut idem ante oſtenſum eſt, ℥vj. aquæ roſarum odoratiſſimæ ℥ß. pulv. Cinnamomi ʒ ij. relinque per horas 24. in loco calido, poſtea cola, in colatura diſſolve ſacchari albiſſimi ℥viij. coque l. a. fiat ſyrupus ad mediocrem conſiſtentiam. Doſis eſt à ʒj. ad ʒij. vel [Doſis.] etiam iij. ſi opus fuerit ex cochleari, abſorpto paulò poſt juſculo gallinæ vel carnium, ſine ſale & pane pauco, id quod etiam in prioris aquæ benedictæ exhibitione faciendum. Hac ſyrupi doſi feliciter tolluntur colici dolores, ad pareſin tendentes, eodem ca- [Uſus.] tarrhi ſuffocativi, & plerumque ad pulmones & cor delapſi, mirificè exterminantur: Si præſertim capitis poſtea ratione habitâ & fluxus ſiſtatur & cerebrum confortetur.

NB. Utrumque medicamentum ſolet apud di- [Obſervatio.] verſos

verſos diverſas operationes edere, plerumque verò per ſuperiora purgant: nonnunquam etiam ſuccedentibus, vel etiam ſolis alvi ſeceſſibus, aliquando & ſudoribus ſimul, vel ſolùm, prodeuntibus.

CAVTELAE IN EXHIBITIONE aquæ, & aliorum, ſcitu ſummè neceſſaria.

1. Vomito ij purgandi ſunt. Qui facilè vomunt, ſtomachum fortem habent, amplo ſunt pectore, capite firmo, ad vomendum aſſueti, & quibus materia morbifica ſurſum fertur.

2. Picrocholi, & qui à medicis Ἀλγυχώδεις appellantur, imbecilles viribus, quique difficulter vomunt, item qui obnoxii ſunt cephalalgiæ, hæmorrhagiæ, oculorum ſuffuſioni, pulmonum morbis, lipothymiæ, & uteri ſuffocationi, non temerè, quod Pſeudochymici & empirici factitant, & ſæpe de corio alieno audacter & ſceleratè ludunt, ad vomendum concitandi.

3. Exhibiturus aquam benedictam & alia vomitoria accuratè conſideret circumſtantias: ne quid nimis minusve: ut tempeſtivè, præmittendum quid poſt faciendum.

4. Tempus exhibendorum vomitoriorum opportuniſſimum eſt, Luna creſcens. Tunc enim humores luxuriantes, & turgentes, tutò & facilè per vomitum excluduntur.

5. Vomiturus calidè ſe contineat, & calidis pannis vitalia foveat: ne à refrigeratione tormina, ut ſæpe fit, oriantur.

6. Cerevisia non exhibeatur mox à vomitorio aſſumpto, ſed demum, ubi æger bis terve vomuerit. Aliàs enim vim vomitorii obtundit, nun promovet.

7. Cùm materia probè eſt commota; & amara jam prodeunt: copioſior cereviſiæ hauſtus exhibendus; & ſub finem, ad ſtomachum tandem eluendum, & quod reſtat pravi, eliciendum, copioſiſſimus.

8. Sit autem cereviſia tepida: Hæc enim nauſeam movet: non calida, quâ ventriculus delectatur; nec vinum.

9. Prodeſt juſculum ſemper hauſtum acidulum, modò opportunè id offeratur. Acida enim omnes reliquias ad inferiora præcipitant & deturbant.

10. In bilioſis naturis, vomitus bilis ultimè prodeuntis, non ſtatim inhibendus; nec permittendum, ut ea commota rurſus reſideat & colligatur, ſed quotidie pars ejus aliqua educenda, aut repetito vomitorio, ſed mitiori purgantibus aut diureticis præcipitantibus non volatilibus aut ſpirituoſis, ſed acidis aut ſalibus, vino item abſinthite, aut infuſo ex abſinthio, coſcuta, carduo benedicto, ſena, Rhabarbaro, centaurio.

11. Non ſuperdormiendum vomitoriis: præſertim corporibus exiſtentibus bilioſis: ne per ſomnum bilis in cerebrum vehatur. Ubi tamen æger ſatis vomuiſſe viſus fuerit: ſomnus concedi poterit.

12. Cùm vires à vomitu fatigantur, confortationis gratiâ, vinum calidum, cum aliquot guttulis olei caryophyllorum, in linteis ad ventriculi fundum tepidè apponatur.

13. Poſt vomitum confortantia requiruntur, præſertim acida. Imprimis verò confert coralliorum fermentatum, cum roſarum conſervâ mixtum.

14. Æger per intervalla cibetur, cruſtâ panis ſuperiori toſtâ, & maceratâ, per quartam horæ partem, in vino, jure aliquo, aut cereviſia, quæ fere ob bi em melior, nuce moſchata & cinnamomo conſperſis.

15. Si vomitus nimius à datis hiſce ſubſequatur, præſentaneum eſt remedium potus lactis cocti cum pane, aut cochlear unum ſyrupi de maſtiche, cum ſpir tu ejusdem, vel Theriaca antiqua, Ventriculo imponatur emplaſtrum de cruſtâ panis vel cataplaſmata ex fermento & mentha: Nihil hiſce proficientibus præſentaneum & certum remedium eſt, ſi offeratur pillula una Laudani opiati: Reliqua vomitoria videantur in praxi chymiatrica p. 3. 4. 5. noſtræ editionis. *Vomitus nimius curatio.*

III.

CATHARTICVM RESOLVTIvum, mundificativum, abluens.

Pollet Scammoneatis, & Colocynthiacis viribus. *a*

Obſervationes.

1. Omne Laxativum conſtet tribus Energiis, ſecundum Paracelſum, ut laxet Naturam ab Evacuatione feſſam, & debilitatam conforter, & mitiget. *b*

2. Purgationes, quæ ſymptomata venenatarum *c* proprietatum etiamnum relictarum teſtimonia, & virium dejectionem adducunt, ſunt perpetuò fugiendæ.

3. In verâ purgandi ratione (in quâ non dejectionum numero, vel copia, facultatum poteſtatem & præſtantiam æſtimamus, ſed ubi morborum Radices, Impuritatesque ablatas ex ſymptomatum remiſſione, & virium reſtitutione animadvertimus) officium tunc abſolviſſe Remedia judicamus, ſive abſoluta *d* conſumptione ſive ſenſibili excretione Impuritates tollant, ſive urinas, ſive dolores, ſive dejectiones moveant.

4. Cathartica, non qualitatis vi, *e* hoc eſt, caliditatis, frigiditatis, humiditatis, ſiccitatis ratione operantur, ſed occultâ proprietate formaque ſpecificâ, videlicet totius ſubſtantiæ proprietate, quæ caloris impulſu, ac cœleſti vi incitante, humorem ſibi familiarem & affinem ad excretionem expellit.

5. In morbis Chronicis, *f* Criticis, & longis, non Purgationibus, ſed Arcanis *g* utendum, non enim ſanantur ſine Spagyricis gradibus. *h*

6. Si in morbis Chronicis Purgationes inſtituantur, debent fieri tardè, paulatim & cum tempore.

7. Quamvis fortibus & violentis medicamentis non temerè utendum eſſe, nec corpus inconſultè movendum, præcipiat Plato in Timæo, *i* & longè ante eum Hippocrates, qui Democritum amicum & familiarem Helleboro & ſimilibus curare noluit, affirmans nullum eſſe medicamentum ſolutivum, quod non deprædetur aliquam partem de viribus & ſubſtantiâ noſtri corporis: hancque ob cauſam Avicenna rectè dicat, Medicinas *k* etiamſi non ſint venenoſæ, eas *l* tamen bibere, Naturæ laborioſum eſſe: attamen morborum fixæ Radices Purgationes Antimoniales, Vitriolatas & Mercuriales requirant, à quibus *m* meritò abſtinere poſſemus, niſi melior eaque innocua *n* præparandi via innotuiſſet, & hujus ſæculi med eorum Nutrix Intemperantia, ſpretâ avorum frugalitate, ad eorum uſum nos etiam invitos adigeret.

a Mercurialibus & antimoniatis potiùs, exinde verò ſcammoneatis & colocynthiacis.

b Tam morbum, quàm ſymptomata.

c Vel non ablatarum, vel non correctarum.

d Univerſali.

e Non ſola qualitas cathartici communicatur liquori infuſionis, ſed inſidet & firmata eſt in peculiari quadam ſubſtantia, quæ purgationis & omnis operationis ſocia eſt: Quæritur autem 1. de ſubjecto facultatis purgantis, ubi conſiſtat? Non in qualitate ſola, quia illa facultatem movet, & in ſeparatis elementis: Sic elementa vini ſunt, ignis ardens, ſive aër igneſcens, aqua Phlegmatica & Sal Tartari terreſtris nempe portio, vinum integrum his junctis conſtans, temperamenti proprietate moderatè calefacit, nempe igneſcere, non inflammari: At in ſpiritu ſeu aëre ſeparato ineſt ignis quidam actu, nulla inibi temperies, ſed puta quaſi qualitas, qualis in igne quæritur. Igitur hæc facultas, multò minus eſt in temperamento. Temperamentum eſt junctorum & multorum contrariorum. Erit itaque in principio aliquo hypoſtatico, vel Sale, ſulphure, Mercurio: Sed potius in ſale Mercuriali, quàm in aliis, id quod apparet in extractis purgantium per ſpiritum aceti. Illa nimirum non æquè purgant ac alia extracta, quare, exempli gratiâ, ſpiritus aceti, Sulphuris extrahit, interim ſal remanet. Diaphoretica autem vis cum conſiſtat in ſulphure, illa eſt per ſpiritum vini extrahenda. 2. Quæritur quomodo agant purgantia. 1. ὁμοιότητι τῆς ὅλης οὐσίας humores attrahunt ex ſententia Galeni. 2. Facultatem expultricem ſtimulant. 3. Hæc propter ſubſtantiæ ſimilitudinem humores in corpore vel quantitate vel qualitate augent, unde alterius acceſſionis natura pertæſa expulſionem moliuntur. 4. Sive ſolutio ſuis virtutibus mercurialibus, arſenicalibus, antimonialibus ſpiritibus ſtipatis, excutiendi officium deſignatur.

Subjectum facultatis purgantis ubi conſiſtat.

Quomodo agant purgantia.

f In quibus purgationes nihil efficiunt.

g Specificis medicamentis ſpagyricè præparatis.

h Operationibus.

i Fermè in fine ejus συγγράμματος.

k Scilicet purgantes fortiores.

l Ex toto.

m Scilicet crudis, & non rite præparatis.

n Chymica.

TVRPETVM MINERALE. a

Quia inter varia præſtantiſſima, quæ hoc loco tradémus, Purgantia, Primò in Mercurium incidimus, quamvis ejus Impuritates profundius *b* admixtæ ſunt, attamen ingenioſâ adaptatione poſſunt tolli. *c*

Philoſophi Hermetici hunc Mercurium vulgi non niſi pro famulo *d* & ſervo fugitivo quodam habuerunt hactenus: neque arbitrandum, illos in ſuis ſcriptis Philoſophicis quemlibet accipere, & ſine ullo diſcrimine propinare voluiſſe Mercurium Vera illa Philoſophica & Nobiliſſima Lympha haud ſeſe multis offert, & non niſi Philoſophis ancillari libuit. Hanc licet venantur plurimè, repererunt tamen pauci: In Philoſophia Cabaliſtica per Virginem Mariam, ſicuti Salvator noſter per Fermentum medicinæ denotatur, quia affirmant illam Ante, In, & Poſt partum ſemper manere Virginem: Sed ad inſtitutum medicum.

Vulgaris *e* hic Mercurius certa præparatione, doſi & mixturâ *f* divinum evadit Pharmacum, & in plurimis morbis longè efficacius operatur, modò eadem illi adhibeatur fides, quàm decantata illa ſuperiorum temporum Panacæa, *g* è Pulvere cinnabaris nativi *h* tenuiſſimè triti, admixto croco & conchis confecta, in cujus examine minimo adhibito igne Mercurium adhuc crudum per fumum aſcendere & nummum aureum dealbare olim multoties deprehendi.

Ad præparandum Mercurium, variæ rationes fuerunt à Chymiatris excogitatæ: quorum aliqui (nec male) per ſpiritum Salis communis, Aquas Fortes, Oleum Vitrioli, alii per ſe aut cum ſilicibus *i* longitudine temporis perficere conati ſunt.

a Eſt omne medicamentum, quod fit è Mercurio purgativum. Apud pleroſque chymicos Turbith vel Turperum nihil aliud eſt, quàm Mercurius præcipitatus.

b Magis opinione, quàm reipſa.

c Cum operatione legitima ductione manus conjuncta, verba ſunt Severini in idæâ medicinæ.

d Quia ad præparationem auri uſurpant.

e Qui ex Hiſpania, vel Ungaria affertur, qui ex Polonia nimis aqueus & Hiſpanico longè inferior. Optimus ille eſt, cujus drachma in cochleari argenteo puro, ſuper carbones poſita, poſt evaporationem, maculam relinquit flavam vel albam. Sed qui cochlear denigrat Purgari debet, antequam ad Uſum medicum adhibeatur. *Mercur. optimus.*

f Non miſcetur commodè cum conſerva, quia citra maſticationem aliqualem vix ſumi poſſunt; præcipitati verò omnes maſticati dentes lædunt. *Conſerv.*

g Habuit alias Anvvaldinus Panacæam veram quam exhibuit, ab alio quidem confectam & acceptam ſecum attulit ex Italia, & multis eâdem in graviſſimis morbis conſuluit. Poſtea ne tandem omnem veram Panacæam perderet, compoſuit illud Pharmacum, quod Crollius refert, eique veræ Panaceæ particulam adjecit, ut hac ratione dictum Pharmacum de veræ panacææ viribus participaret. *Panacæa Anwaldina.*

h Minii.

i Mercurii per ſilices præcipitandi ſint ℥ ij. aut ad ſummum ℥ iij. Lapillorum ferè ℔ ij. inſtar fabarum, tantiſper igne arenæ aliquoties circum volitando, detinendo, donec Mercurius planè fuerit præcipitatus & ſilicibus adhæreſcat, à quibus poſtea concuſſione ſeparatur. Doſis à gr. iiij. ad vj.

Via præcipitandi Mercurium commodior & ſecurior vix dabitur, quàm ſequens.

Mercurius Præcipitatus.

℞. Mercurii bene purificati *a* libram ſemis, cui affundatur ℔ j. Olei Sulphuris *b* per campanam facti & rectificati (Hoc enim oleum præ omnibus aliis corroſivis eum optimè, & oleo Vitrioli longè potentius *c* præcipitat, & coagulat, ita ut majorem etiam patiatur ignitionem *d*) compoſitum per duos dies in arena digeratur, poſtea per retortam vitream luto *e* munitam paulatim *f* deſtilla, liquorem egreſſum iterum affunde, & hoc tertio reitera. Quartâ vice poteſt adhuc ſemel aliquid de recenti Sulphuris oleo affundi, *g* & circa finem aucto Igne inter deſtillandum ita abſtrahi, ut retorta candeſcat, ſic in ipſa deſtillatione præcipitatur *h* Mercurius in maſſam albam: Poſtea fracta retorta *i* exime illam, ac ſupra marmor tere, & aqua calida pluviali deſtillata ſalſedinem diligenter ablue in vitro oris ampli: agitetur probè, & per horas quatuor ſemper aqua prius ſubſideat, antequam effundatur: edulcorationem toties reiterabis, quouſque nullam ſalſedinem in affuſa aqua deprehendes, & Mercurium remanentem videas verſum in pulverem flaviſſimum, *k* quem poſtea prius exiccatum phialæ oblongo collo bombyce claudendæ impones, & in ignem arenæ vehementiſſimum per octo dies digerendum collocabis, ſi fortè

adhuc

adhuc aliquid de Mercurio non ſatis præcipitat... in mixtum eſſet, illud ſponte ſublimabit ſe in Vitri collum, quò poſtea ferro circulo candente franges, & ſuperiorem partem, in quâ crudus Mercurius adhæret, cautè & leniter auferes, maſſam verò in fundo reſtantem eximas, & ter ſpiritum vini deſuper incendas, & poſtea ad ſuos uſus reponas: Ita ſecurè datur intra corpora.

Præcipitavi aliquando amagalmata Auri & Argenti ſeorſim, per duos annos, & quamvis pulverem rubicundum nanciſcerer, tamen nondum erat debitè fixus, nec in uſum medicum commodè adhiberi poterat, ſine ulteriori præparatione.

Qui volet ejusmodi præcipitatum per amalgationem intra tres vel quatuor menſes bono igne adhibito conficere *m* videbit pulchras, cupreſſi inſtar, in ipſo vitro creſcentias. *n* & ſæpius maſſam eximendo ac terendo habebit ignis violentiâ materiam terream, *o* poſtea per oleum Sulphuris, ut jam dictum, in pulverem flavum præcipitandam *p* & figendam.

Obſervationes.

1. Signum veri præcipitati eſt, ſi cum auro *q* fortiter teratur, nec aurum inde dealbetur, ſicuti ex contactu Mercurii fieri conſuevit.

2. Non eſt neceſſe, ut ſit omninò fixus, *r* ea enim ratione amitteret vim ſuam purgandi.

3. Nullus eſt præcipitatus qui non poſſit redmi, *ſ* ſi fixus planè eſſet, non poſſet in corpus humanum operari, *t* ratione cruditatis *u* ſuas operationes perficit.

Vires.

Mercurius *vv* eſt Balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnativa, quo mirabiliter renovat, & clarificat ab omnibus Impuritatibus corpus microcoſmicum Lue venerea *x* infectum: ubi enim tota maſſa ſanguinea in universo veuarum ambitu corrupta eſt & referta multorum morborum ſeminariis, tunc hæc mineralica, ut ignis *y* attenuata, eam penetrandi vim acquirunt, ut habitum totius corporis permeent.

1. Remedium eſt contra infirmitates cauſatas ex humorum putredine, & in morbis deploratis *z* vix experimur aliquid præſentius.

2. Educit omnes vitioſos humores, & cerebri defluxiones. *aa*

3. Purificas ſanguinem in venis, & medullam *bb* in oſſibus.

4. In Hydrope eſt Remedium appropriatum, habet enim vim expellendi. *cc*

5. In Podagra exhibetur cum Pillulis Ruffi *dd* & oleo mellis.

6. In Pleuriſi cum ſpecifico vehiculo.

7. Contra venena & ſcabiem. *ff*

8. In omnibus febribus continuis & intermittentibus, addendo ſemper quatuor vel quinque guttas olei Vitrioli cum Pilulis Ruffi.

9. Catbolicon eſt in expurganda Lue Venerea, *gg* hujus enim horrendæ Luis ſolus ἀλέξημα dici meretur: radicitùs enim tollit & omnia ulcera Venerea, & ſimiles fluxiones reiteratâ Doſi.

10. In Ictero *hh* nil præſtantius.

11. Datur etiam in Peſte, cum Pilulis peſtilentialibus Ruffi.

12. In ulceribus *ii* malignis & fœtidis expurgandis commiſcetur unguentis.

Paracelſus in Luis curatione exhibuit cum Electuario de ſucco Roſarum, & Phædro enim ſpiritu Tartari ſucceſſu feliciſſimo puſtulas Venereas expulit.

Huſerus p.m. *kk* affirmavit mihi, ſe, ex ejus frequentiſſimâ exhibitione, nullam unquam depre-

[illegible] ... a ... ventriculi ... ægrota ... edolore, ... in ... quodam guttur ... oris, ... quiſ autem adhibito ... gargariſmo, *ll* vel uſu terræ ſigillatæ, ardor in gutture fuit, ſopiebatur.

Doſis & Uſus.

A gr. 3. 4. 5. ad 6. in corporibus præſertim robuſtis.

Offertur cum Pilulis appropriatis. *mm*

In doloribus capitis cum Pilulis Cochiis.

In doloribus brachiorum cum Pilul. de Hermodactyl.

Vel miſcetur Extractis purgantibus. *nn*

In ſucco Liquiritiæ melius operatur, quàm in Theriaca: offertur etiam in Conſerva Roſarum *oo* aut in ſaccharo Roſaceo, vel deglutiatur in pane boſtario, ſuperbibendo tantillum vini.

a Mercurii purificatio docetur infra in arcano corallino. Fit autem ea per lixivium calcis vivæ & cinerum clavellatorum, vel etiam per lixivium ſaponariorum: Similis eſt ei, per acetum deſtillatum & ſal commune, ſæpius nimirum cum illis agitando mercurium, & viciſſim à ſordibus eluendo. Vid. notas meas ad Tyrocinium chymicum Begnini à Glückradio editas, lib. 2. cap. 15. Potior tamen & inſtituto magis conveniens eſt purgatio ſequens.

PURGATIO MERCURII OPTIMA.

℞. Mercurii crudi q. v. affunde in cucurbita integra oblongiori, non decurtata, ſpiritum vini optimum ad ſupereminentiam duorum digitorum: Poſtea agita aliquandiu, ſurſum deorſumque acriter movendo intra manus, & ſuperius orificium cucurbitæ diligenter pollice inter agitandum obturando, videbis omnem mercurialem nigredinem in ſpiritu vini & ad latera vaſis ſeparari, ſpiritum vini nigredine infectum decanta, & recentem ſuperfunde, ac viciſſim identidem que agitando reliquam nigredinem ſepara. Hanc operationem tam diu perfice, donec omnis nigredo ablata fuerit, quam in nonnullis mercuriis multa fæce inquinatis quarta ipſorum penè pars pondere æquat; Spiritum vini per Balneum evoca, relicta nigredine in fundo. Illum Spiritum vini iisdem operis, vel etiam aliis reſerva. Hac purgatione mercurius nitidiſſimum & ſummè cæleſtinum colorem puritatis teſtem egregiè oſtendit. Nigredinem autem illam non prorſus abjiciendam eſſe, ſed ad pedicolos & vermes necandos, pro cingulo aſſervandum eſſe, quidam volunt.

b Quomodo oleum ſulphuris per campanam fiat, docet Tyrocinium chymicum Beguini cum notis meis, lib. 2. cap. 4. ſub titulo: ſpiritus ſulphuris.

c Videtur nimirum ſulphur ad præcipitationem, quæ fixationis quædam ſpecies eſt, magis idoneo habere ſpiritus. Verùm æquè ſufficit ſpiritus vitrioli: neque nimirum caret poteſtate figendi. Deinde penè unus idemque eſt ſpiritus vitrioli & ſulphuris: ex eodem nimirum principio mercuriali vitrioli acido derivantur. *Spiritus vitrioli & ſulphuris non differunt.*

d Poſt abſolutam præcipitationem.

e Non opus eſt.

f Lento igne.

g In nova, & optimè luto munita retorta,

h Relinquitur.

i Circulo ignito, vel filis ſulphureis.

k Flaveſcit illicò, ubi aqua fuerit affuſa.

l Non admodum tamen aliàs rurſum fluit.

m Ut docet Tyrocinium chymicum Beguini lib. 2. cap. 19. ſub titulo: Alia Mercurii præcipitatio.

n Scilicet ab ipſo amalgamate.

o In fundo ſubſidentem.

p Præcipitatos alios & varios hûc transfer ex Tyrocinio, cum notis meis à Glückradio editis lib. 2. cap. 13. Item præcipitatum egregium in diſputatione chymicotechnicâ, à Rhenano ſecundò edita, ſub titulo Solis è puteo emergentis, theſi 120. pag. 34. & 35. illius libri: Nos hîc ſuperpondii loco etiam ſubjiciemus præcipitatos elegantes & multarum virium.

PRAECIPITATIO MERCURII egregia.

Primò fiat aqua fortis ex nitri ℔ ij. vitrioli ℔ j. aluminis non calcinati, ℥ vj. Salis communis ℥ vj. miſce, deſtilla & fiat more ſolito aqua, ut docet Tyrocinium l. 3. cap. 2. ℞. Mercurii purificati q. v. ſolve cum aqua, quantum ſolvere vis (NB. Solvendum de Mercurio, quantum nempe ſolvi ab aqua poteſt, alioquin non libenter fit præcipitatio) mercurio ſic ſoluto affunde aquæ fontanæ frigidæ ℥ ij. vel ℥ iij. & relinque aliquandiu in loco tranquillo, extra ignem per aliquot horas, ut ad fundum præcipitetur Mercurius ſua ſponte. Quod ſi igitur Mercurius ſe præcipitaverit, affunde multum aquæ frigidæ, relinque ad ſubſidendum, aquam ſupernatantem effunde, & aliam affunde, & relictam aliquandiu viciſſim deplue, idque tantiſper fac, donec nulla acrimonia in Mercurio præcipitato animadverti queat. Hunc exime, & in matraciolo vel bocialo lati orificii, ſine alembico leniſſimo igne digere, usque ad ſiccitatem. Pulverem exſiccatum exime, & ad partem unam hujus præcipitati adde aceti deſtillati acerrimi partes quatuor, pone in cucurbita probè obturata, & digere per diem unum atque alterum in Balneo, tandem ſine deſtillatione aceti, eodem modo in bocialo lati orificii ex ſicca & exſiccatum reſerva. Doſis granum 1. ad v. vel vj. Poteſt etiam infantibus exhiberi granum unum, contra alui obſtructionem, ſi neceſſitas poſtulat. Non minus egregia eſt præcipitatio ſequens, quamvis compoſita, magnarum tamen virium.

MERCURIUS PRÆCIPITATUS Solaris.

℞ Auri puri & optimè purgati ʒß. redige in cruſculos tenues, & more ſolito ſolve in aqua Regia. ex ſale communi, non verò ammoniaco, quia illud mercurium volatilem reddit. Vitri antimonii ʒß. & Mercurii probè mundati ℥ iij. in aqua forti ſolve, ſingula nempe ſeorſim ac in ſeparatis vitris, ita tamen, ut ſolutiones omnes probè ſint claræ & transparentes. Omnes iſtas aquas confunde, & aquam abſtrahe per alembicum, & novam aquam Regiam affunde, ſæpiùs & identidem evoca, idque fac tantiſper, donec præcipitatus in ignita ferrea lamina penitùs nullum fumum de ſe emittat. Quo ſigno præſente totum præcipitatum diligenter ſub tegula calcina, ſic nimirum ſpiritus aquæ Regis omnes exploduntur & diſſipantur. Tandem ab eodem ſpiritum vini ſexies deſtilla, donec quodammodò figitur Mercurius. Denuò ſub tegula igniendus & lente calcinandus.

Uſus. 1. In morbo Gallico ſummum eſt remedium mundificativum. Mundificat enim ſanguinem in venis, medullam in oſſibus, & quicquid in carne, nervis & ſub cute latet immunditiei, expurgat.

2. In hydrope magnum eſt ſolamen: Quia aquam ducit, & fontem exſiccat.

3. Caducis prodeſt.

4. Colicam ſiſtit.

5. Quartanis medetur.

6. Ictericis convenit.

7. Eſthiomene, cancrum, fiſtulas & alia ulcera curat.

8. In peſte & venenis opitulatur.

AURUM VITAE.

℞. Aquæ fortis, ex vitriolo, nitro & alumine ana facta ℥ iiij. Salis Ammoniaci ℥ j. miſce & deſtilla ex alembico per arenam, ut fiat aqua Regis. In hujus ℥ ij. diſſolve auri finiſſimi ʒß. & ſolutionem reſerva in calido: Deinde in aquæ fortis communis ℔ j. diſſolve Mercurii crudi bene purgati ℥ vj. Solutionem poſtea utramque tam auri, quàm Mercurii ſimul miſce, & illicò omnia apparebunt nigerrima, deinde ex arenâ per alembicum deſtilla lento igne, ſed gradatim aucto, donec, quæ in fundo ſunt, rubeſcant, & ſpiritus evaporaſſe videantur, tandem auge ignem, ut ſubtus cucurbita aliquandiu candeat. Exime & pulverem ſub capula in catillo ſubinde cum ferreo baculo miſto, calcina, donec ſpiritus ab aqua forti probè ſeparati fuerint. Tandem aquâ dulci omnem ſalſedinem aufer, & poſtquam extremò ſpiritus vini correctus ab eodem ſæpius per cohobia deſtillatus fuerit, pulverem auri vitæ ſerva. Uſus ejus egregius in peſte, & aliis morbis plurimis.

PRAECIPITATUS LUTEUS diaphoreticus.

Mercurium, per ſalem communem & vitriolum ſublimatum, ut docet Tyrocinium chymicum Beguini, cum notis meis à Gluckradio editis, cap. 18. lib. 2. ſub titulo Mercurius ſublimatus, ℞ iſtius Mercurii q. v. coque in aqua fontana, ebulliendo ad ignem lentum: deinde in hanc ſolutionem claram & puram, à fæcibus nempe reſtantibus, per inclinationem vel etiam per filtrum ſeparatam, guttatim immitte olei Tartari per deliquium factum ex ſale ejus, q. ſ. ac ſtatim præcipitatur Mercurius ad fundum inſtar pulveris lutei coloris. Deplue aquam per inclinationem, & pulverem aqua deſtillata vel pluviali vel fontana aliquoties eluendo edulcora, donec aqua, qua eluitur, retineat nihil ſaporis acris. Poſtremò pulverem ſedulò & quidem lento igne exſicca & ſerva. Hujus vis ſaltem eſt diaphoretica à gr. v. vj. ad vij. in theriaca vel mithridato, aut horum alterutrius extracto, datur jejuno ſtomacho bis in hebdomade. Mirificè ſolvit omnes obſtructiones, inprimis verò icterum. Igitur ejus uſus loco alicujus digeſtivi, ad oppilationes internorum viſcerum, ſæpe numerò graviſſimorum morborum cauſſas aperiendas, admodum utilis & neceſſarius. Eſt præterea validum contra ipſa venena experimentum. Quomodo autem præcipitatus, cum Mercurio ſublimato ad dulcedinem, & tandem etiam ad vim purgantem ſit transferendus, oſtendendum erit paulò poſt, ubi de Panchymagogo dulci agendum. Hiſce formulis etiam præcipitatum, qui eſt Luis venereæ proprius, cujus mentionem feci in notis ad Tyrocinium chymicum Beguini, à Gluckradio editis lib. 2. cap. 13. & cujus genuina deſcriptio habetur in theſibus medicochymicis poſterioris calami, ejus deſcriptio eſt ſequens, Doſis & uſus.

MER-

MERCVRIVS PRAECIPITATVS Antivenereus.

℞ Mercurii purgati ℔ j. diſſolve in ſ. q. aquæ fortis factæ ex vitrioli ℔ iij. & ſalis Petræ ℔ ij. poſtea deſtilla per alembicum ex arena aquam & ſpiritum ſenſim. Poſtquam aliquantulum ſpiritus deſinere incipiunt auge ignem, ut vitrum parum candeat, ac ſpadiceum quodammodò appareat: ſic enim in alembico & ad ſpondilia cucurbitæ ex Mercurio flores inutiles flavi & ſubrubei ſeſe elevant. Omnibus refrigeratis exime & frange cucurbitam, rejectis ad ſpondilia floribus inutilibus, & invenies rubeum pulverem in fundo, quem tamdiu in aqua calida in paropſide terrea lava, donec nihil aeredinis ſupererit. Deinde eidem pulveri exſiccato affunde oleum ſalis Tartari ad ſupereminentiam duorum digitorum, abſtrahe iterum ter deſtillando in arena phlegma. Sed tertia vice auge ignem, etiam fundo cucurbitæ paululum ab igne rubeſcente, atque hoc modo adſcendit Mercurii quædam portio cruda, ſeu viva quæ omninò ſeparanda. Relictam in fundo materiam contunde, & aqua dulci calida toties elue, donec nulla ſalſedo, nullæque ſordes amplius relictæ fuerint ſolonem pe pulvere rubeo relicto quem exſiccatum & in cucurbitam poſitum imbibe cum aquâ ovorum, ac ſeptem vicibus eandem ab eodem in arena per alembicum abſtrahe. Relictum in fundo aqua calida aliquoties lava, effuſumque ſpiritum uni rectificatum ſepties, inde deſtilla cohobiis tot repetitis. Tandem exempto pulveri alcohol vini affunde, ut benè humectetur quod amoto igne ſuccende, & tamdiu ſpatula ferrea move, donec ardendo conſumptum ſit. Iſtius præcipitati ℞ pro doſi gr. iij. vel v. Pro vehiculo verò addatur ſcammonii præparati, cujus præparationis deſcriptionem infra de purgantibus tradam vel Panchymagogi mei, tantum, quantum ſufficit ad formandas pilulas. Poteſt quoque admiſceri ſuccus Glycirrhizæ. Hydropi unicè medetur præcipitatus, primo loco à me adjectus, & in diagridio à gr. iij. ad gr. v. exhibetur. Oportet autem ut ex inſtituto morbi primo exhibeatur Turbith, poſtea verò diuretica adjiciantur. Hoc nimirum ſemper in hydrope faciendum eſt perito Medico, ut prius per alvum ſubducere ſatagat aquam, ter aut quater exhibendo catharticum diebus continuis vel intermediis, quam per Urinam: Secus omne ſerum ad ureteres & renes devolvitur: Ubi poſtea per aggregationem ſæpe pertinaciſſima ſymptomata ſuboriri ſolent. Sed de his omnibus infra de ſpecifico hydropico. Quomodo verò nonnulli præcipitati ſub variis coloribus apparentes fieri ſoleant, appendicis loco ſubjungere placet.

Cautela.

I.
MERCVRIVS GRYSEVS tantum purgans.

1. ℞. Mercurii præcipitati communis flavi vel albi, ſæpiùs cum aqua roſarum abluatur, exſiccetur: poſtea cum ſpiritu vini optimo imbibatur, & addantur æquales partes Camphoræ cum ſpiritu vini. ſoluta conjungantur ac viciſſim lento igne ſpiritus vini inde evocetur ad ſiccitatem: & Mercurius evadet gryſeus. Hujus doſis à gr. iij. ad vj. cum extracto Theriacæ miſtus, ad horas 6. ante paroxyſmum exhibitus, mirificè pellit omnes febres, per ſeceſſum tantùm operando. Eſt etiam in peſte, morbisque epidemiis aliis, præſertim verò in ſudore Anglico precioſa Antidotus.

II.
MERCVRIVS INCARNATVS præcipitatus.

Solve ℥j. Mercurii vivi bene purgati, in ℥ij. aquæ fortis, ſolutioni adde aquæ communis calidæ ℥ iij. ac infunde poſtea urinam ſani hominis recentem, tantum, quantum ad deliquium ipſius Mercurii requiritur. Præcipitabitur Mercurius Incarnatus, qui aliquoties aqua edulcorandus, ſolùm per ſeceſſus movet Doſis à gr. vj. ad xj.

III.
PRÆCIPITATUS LUTEUS.

Simili modo ſuper mercurium in aqua forti communi antea infunde aquam communem, poſtea paulatim oleum Tartari correctum guttatim adde, & præcipitabitur Mercurius inſtar Luti, qui probè à corroſivis per aquam ſimplicem vindicatus, nihil aliud in corpore, quàm per inferiora impuritates exturbat. Doſis gr. vj. ad x.

IV.
PRÆCIPITATUS VIRIDIS.

In aqua forti communi ſolve mercurii vivi mundificati ℥ iij. In eadem ſolve Veneris ℥ß. ac conjunge ſolutionem, deinde ex arenâ deſtilla aquam fortem, augendo paulò vehementiùs in fine ignem, ut maxima pars ſpirituum tollatur. Quod reliquum fuerit in fundo, exſicca & digere cum ſpiritu aceti in Balneo per diem & noctem. Ultimò ebulliendo, ut potiſſima pars Mercurii in aceto ſolvatur, acetum imprægnatum ex Balneo lenè deſtilla, & præcipitatus viridis in fundo reſtitabit. Non eſt eluendus, ſed rectâ exſiccandus. Eſt ſpecificum in gonorrhæa virulenta, jam jam ad præcipitium Luis venereæ declinante. Doſis à gr. ij. iij. ad viij. Datur in Conſerva roſarum manè. Et licet Gonorrhæa ceſſare viſa ſit: redit tamen ab hoc ſpecifico exhibito. Ideoque doſes convenientes tamdiu ſingulis diebus iterandæ, donec omnis fluxus fuerit ſedatus & ſublatus. Movet nimirum ſimul hoc Pharmacum gonorrhæam, & eandem tollit. Vide Praxin chymiatricam editionis noſtræ pag. 212. de Lue venerea.

NB. Cautelam de Mercurio & Antimonio. Cautela.
Mercurius nocet bilioſis, qui admodum humiditates ad ſe allicit, id quod videre eſt in ulceribus & affectibus internarum partium. Hinc freno ablato bilis, magis efferveſcit. Quod autem mercurius in bilioſis, hoc antimonium in pituitoſis, nec unquam exitus votis reſpondet, ſi promiſcuè propinentur.

q Hac ratione nimirum mercurio nonnihil de ſua priſtina natura, quam habet ad aurum, perdidit. Melius igitur præcipitatus, ſecuriusque intra corpus aſſumi poteſt.

r Ut vehementem ſuſtineat ignitionem.

ſ Ad priſtinam faciem, ad volubilitatem; Daß er wieder lebendig werde.

t Purgando.

u Non totalis & annatæ, ſed aliquantulum imminutæ, quam ſpiritus ſalini, per quos vel præcipitatur vel ſublimatur, illi præſtiterunt.

vv Dextrè præparatus.

x Præſertim.

y Et ſalium cooperantium.

z Ubi ſcilicet purgandum vel reſolvendum.

aa Quos etiam cauſatur, intempeſtivè exhibitus; ſi præſertim ſalivationes excitat, ubi illæ non requiruntur. Extra nimirum morbum venereum omnes ſalivationes ſunt cerebro inimicæ.

bb Et quod in muſculis, cute, & ſub cute latet, expurgat.

cc Aquam ſeu ſerum.

dd Potius in pilulis de Hermodactylis. Pilulæ Ruffi ex Ægineta lib. 2. cap. 36. ℞ aloës, ammoniaci ana ℥j. myrrhæ ℥ß. cum ſucco limonum fiat maſſa.

ee Cum aqua florum papaveris Rhæados, cardui benedicti, cardui mariæ. Ad pleuriſin & aſthma imprimis eſt cooducibilis Mercurius præcipitatus cum auro. In robuſtis doſis ejus eſt gr. ij. primo die iiij ſecundo die, & vj. tertio die in extracto vel pilulis de agarico, quantum ad incorporandum in formâ pilularum ſufficit, propinatum. Is & infantibus tuſſientibus & anhelosis, ſeu præcordiorum plenitudine (Hertzgeſpan) laborantibus mirificè prodeſt. Si exhibeatur primo die gr. ß. ſecundo gr. j. tertio gr. j. ß. in aliquo ſyrupo pectorali.

ff Et peſtem.

gg Cujus alexicacus eſt; non per illinitionem aut fumigationem, ut Itali faciunt.

hh Cui tamen mirificè opitulatur præcipitatus luteus diaphoreticus, de quo ſupra.

ii Præcipitatus in ulceribus malignis & fœtidis expurgandis, melius commiſcetur oleo communi, quàm ungventis & quidem hoc modo. ℞ Olei communis vel Roſacei ℔j. Mercurii præcipitati ℥j. coque in ſartagine igne lento, donec oleum fiat obſcurè nigrum, poſtea decanta & ſerva in vitro: hoc oleum Unguentis mixtum, vel etiam in petiis per ſe fiſtulis. & aliis locis ulceroſis applicatum, maximè ſanat.

kk Johannes Huſerus, Medicus Electoris Colonienſis qui edidit opera Paracelſica.

ll Es ſalvia, floribus prunellæ, cervicariæ & aliis abſtergentibus.

mm Omnium optimè exhiberi poteſt cum Reſina ſcammonii ritè præparata, de qua infra.

nn Quale eſt extractum Panchymagogoo vegetabile, cujus deſcriptio infra tradetur.

oo Noo probo, quia iſta adhuc maſticantur in ore, & ita ſalivationem excitant.

ARCANUM CORALLINUM

Paracelſi, a *ſeu Mercurius Sublimatus rubeus non corroſivus.*

Vid Theat. Hipp. chym. pag. m. 218. cap 24.

℞ Mercurii ℔j. purgetur *b* per lixivium è calce viva & cineribus clavellatis ſexies, vel ſepties, poſtea cum ſale & aceto tamdiu lavetur, dunec in colorem cæleſtem abierit, & ſic erit paratus ad ſublimationem.

℞ Iſtius purgati ℔j. Salis Petræ (quod tamen diligenter purificatum *c* & ſeparatum ſit ab omni Sale vulgari, *d* alioquin ſublimatus pulvis fieret ſupra modum corroſivus: Examen ritè ſeparati Salis poteſt fieri in hunc modum, ſi Sal Petræ ſupra laminam ignitam totus incenſus avolet, nullo Salis veſtigio remanente) & Vitrioli ad rubedinem calcinati *e* ana *f* ℔ ij. pulveriſentur omnia & miſceantur, irrorentur ſaltem aceto deſtillato acerrimo, & cum piſtillo ligneo bene ſimul incorporentur, donec mortificatus *g* videatur Mercurius: Maſſam poſtea totam impone lutatæ Cucurbitæ *h* mediocris capacitatis, verùm parietibus Cucurbitæ non maculatis *i* aut prius probè abſterſis; deſtillatio in arena *k* inſtituatur, per noctem adhibeatur ignis, ut phlegma aceti egrediatur, poſtea ſucceſſivè augendo & continuando ignem ad 24. *l* horas ſublimatio continuetur: in capitellum *m* ſubnigro colore aſcendet Mercurius vivus, in medio alembici pulvis erit flavi coloris, paulo ſupra materiam *n* rubicundi: Effracto vitro collige ſublimatum pulverem omnem, ſcilicet tam rubeum, quàm flavum, & accipe ℔j. Salis Petræ & Aluminis calcinati *o* tantundem (calcinatio Aluminis in tigillo fiat modo vulgari, non ita vehementi igne, ne ſpiritus evaneſcant) terantur omnia & impaſtentur, ut antea, ſaltem humectando cum prioris deſtillati aceti, phlegmate, ſublima denuò in novo alembico ut prius: In continuo igne ſpatio 52. horarum *p* abſolvitur operatio, & pulvis aſcendit; infra rubicundiſſimo colore, paulo ſupra flavo, & in capitello nigricante: Poſtquam omnia refrixerunt, vitro rupto ſingula cautè eximantur: quod rubrum eſt ac inferiori loco parietibus vitri adhæſit ſupra caput mortuum, purum eſt & maturum, *q* hoc ſeorſim colligatur & edulcoretur aquis Cordialibus, *r* ultimò incendendo deſuper aliquoties Spiritum vini: Flavum ſeorſim collectum poteſt etiam in tigillo mediocri ſaltem igne calcinari, ut rubeſcat, & poſtea dicto modo edulcorari: *ſ* Fæces nigræ in capitello cum capite mortuo in fundo abjiciantur.

Magnum Paracelſi ſecretum & inventum.

Huſerus prætulit hunc Sublimatum Turpeto, illoque in multis deſperatis morbis feliciſſimè uſus eſt.

Uſus & Doſis.

In Hydrope.

Morbo Gallico. *u*

Podagra.

Doſis à tribus granis ad quinque, in Theriaca, ſucco Roſarum, Pilulis Catholicis. *w*

Inſuper ſunt duo ſecretiſſimi *x* modi tractandi Mercurium pro medicina corporis.

In primo modo Mercurius, ſine ulla additione, certis inſtrumentis per ſe redigitur in Cinnabarim rubicundiſſimam.

In ſecundo modo mortificantur corroſivi ſpiritus Vitrioli & Salis in Mercurio ſublimato, è quo miro & ſimplici artificio homogeneo fit pulvis Cryſtallinus planè inſipidus: Unum è præſtantiſſimis Catharticis, per ſe, vel cum aliis Catapotiis, in uſum medico radicaliter omnia noxia è corpore humano pellens. Hoc illis non videbitur mirum, qui ſciunt Mercurium eſſe balſamum Naturæ, in quo eſt virtus Incarnativa & Regenerativa, mirabiliter renovans & clarificans ab omnibus Impuritatibus.

a Libavius poſteriori tomo arcanorum chymicorum, malè conſarcinatorum, hoc arcanum corallinum, ab autore noſtro Paracelſo attributum, negat ipſius eſſe, ſed vel Crollium vel Huſerum inventorem eſſe affirmat, quia in Paracelſi operibus ſic non exſtet, & ipſe corallini alterius faciat mentionem in libro 3. de malè curatis ægris reſtituendis cap. 25. Quod utrumque prolationis argumentum nullum eſt. Etſi in publici juris factis ſcriptis & operibus Paracelſi non extet, nec convenit cum Corallini deſcriptione, quam Paracelſus in prædicto libro; de malè curatis ægris reſtituendis poſuit, autorem tamen ipſum Paracelſum oſtendit tractatus, quem ipſe clavem & manuductionem in ſuos libros indigitare voluit, ad quendam amicum ſcriptus, ſed à nullo hactenus evulgatus, ſed apud paucos, inprimis Huſerum. qui ſcripta Paracelſi edidit, deliteſcens, nuper verò a Rhenano in libello Solis è puteo emergentis aliquota parte evolgatum. In principio quidem & fine ejusdem deſcriptionis, ad chirurgiam ſuam lectorem remittit, ubi nempe de arcano corallino agens, ejus vires uberiores tradidit, ſed nuſpiam veſtigium ejus apparet, niſi quod de corallato ſupra allegato loco egerit, parum aut nihil huic deſcriptioni reſpondente. Quod ſi itaque Libavius clavem Paracelſi vidiſſet, vel ſaltem Geberi librom fornacum & in eo caput 9. legiſſet, utique intellexiſſet, & olim notum fuiſſe, quomodo Mercurius ex ſale petræ & vitriolo ſublimetur rubeus & ſplendidus.

b Mercurius utritè purgari poſſit, vide ſuprà de Mercuriis præcipitatis.

c Si vis probare nitri bonitatem, mitte nitrum in carbonem ignitum, ſi omne avolaverit, bonum: ſi autem aliquid remanſerit, malum.

d Ad-

d Adventitio.

e Hoc eſt, Cokoiharis,

f Si fuerit Vitriolum Veneris aut Martis.

g Nuſpiam appareat.

h Terræ.

i Ab materia indenda.

k Vel igne nudo ſeu aperto.

l Vel amplius.

m Cucurbitæ.

n Non ad latera.

o Eſt totaliter tantùm peragenda, ne, ſi leviter tantùm calcinetur, reviviſcat Mercurius, ſi fortiter, ſpiritus evaneſcant.

p Extremis duabus horis fundo ipſius cucurbitæ incandeſcente.

q Quia mercurius adeptus eſt corallinum colorem.

r Meliſſæ, borraginis, bugloſſæ, anthos, roſarum, violarum &c.

ſ Aut quod melius, pulveres tam flavi, quàm rubei, invicem miſti, ponuntur in phiola igne arenæ per aliquot dies & rubeſcent.

t Hoc eſt, tamen aſſerventur, qui mercurius exinde poteſt vivificari.

MODUS ARCANI CORALLINI præparandi compendioſior.

Ingenioſa quorundam ſagacitas alium adinvenit conficiendi arcani corallini modum, eo, quem autor noſter poſuit, multo faciliorem & præſtantiorem. Apparatus eſt ejusmodi. ℞ Caput mortuum ex aqua forti ex Vitriolo & nitro ana facti q. p. & ex eodem aqua calida fontana ſaltem extrahe. Hujus ſalis probè exſiccati ℞ ℥vj. Mercurii crudi probè purgati ℥ij. Nitri purificati ℥ij. Miſce & tere omnia ſimul cum aceto imbibendo, donec in ſalia iſta mercurius abſumptus fuerit. Deinde ex cucurbita cum alembico, more ſolito, ſublima, & primò cum aliquota parte mercurii crudi ſublimabitur pars quædam alba, quædam lutea, quædam crocea, quædam verò rubicundiſſima, ſine omni corroſione, collige croceam & rubeam abjectis cæteris, & mixta pone denuò in phiolam vel matracium, & in arena etiam extremè fervidà aut aliter ſublima per ſe, ut omnia ſummè rubeſcant, poſtea elue ſive edulcora, & deſuper ſpiritum vini accende. Ejus doſis eſt ut antea. Tollit ſcabiem, ulcera, cancrum, fiſtulas. Eſt vera metallorum Theriaca. Vocatur Paracelſo Laudanum mercuriale ſive metallicum.

MODUS CONFICIENDI ARCANUM corallinum compendioſiſſimus.

℞. Mercurii probè loti & optimè purgati ℥iiij. Spiritus nitri optimè rectificati tantundem, ſolve mercurium lotum, ut nihil ſuperſit: Solutionem in phiala ſatis apta & longioris colli, coque in arena & progreditur ipſe ſpiritus partim rubeus, partim albus, ipſeque mercurius paulatim ſeſe ad fundum in cryſtallos ſiſtit, coq; continuè ebulliendo, donec omnis ſpiritus ablatus ſit, & ipſe mercurius in fundo reſideat inſtar lapidis albi. Hunc exime poſtero die & tere minutiſſimè, videbisque quantitatem mercurii ℥j ß. auctiorem huic in phiala affunde recentem ſpiritum nitri, & coque viciſſim per diem integrum. NB. In hac coctione vix videbis ipſum ebullientem, niſi quod interdum cum impetu & ſtridore quaſi ſurgat, totum ſeſe elevando, ſed nihil nocet: perge coquendo, ac tertiò ſuperaffunde tantundem ſpiritus Nitri, ut antea, & coque tertiò, ac id quidem igne auctiore. Spiritus nitri tranſit quidem per collum, ſed ſine rubedine, nec etiam fortiter ebullit, perge ita donec omnis ſpiritus nitri ſit ablatus. Videbis in fundo Mercurium corallatum elegantem, quem tandem igne leni calcina paululum igniendo. Dulcis eſt ſine omni corroſivo, cujus uſus eſt idem, & quidem felicior, qui in hoc Crolliano.

Pone in phiolâ Hermeticè ſigillatâ ad calorem cinerum integrum octiduum, extrahitur tinctura auri, inſtar ſanguinis rubea, quam denuò relicto in fundo albicante auri corpore in alia phiala hermeticè ſigillata, coagula lento igne in athanore in lapidem rubeum, quem ſuper lapide porphyrio in loco frigido humido ſolve in oleum, quod denuò rejectis fæcibus coagula, & tertiò eandem coagulationem repete. Eſt ſummum elixir vitæ, & laudanum mercuriale probè in vitro ſervandum. Ejus doſis gr. j. cum extracto theriacæ & pulvere liquiritiæ q. ſ. ad incorporandum in formam pilularem, ſuperbibito hauſtu vini in quolibet morbo, repetitis, ſi neceſſitas flagitat, doſibus. *Uſus & Doſis.* NB. Corpus albicans auri in fundo remanens phialæ, quod Luna fixa nominari ſolet, priſtinum colorem recuperat, ſi per antimonium fundatur. Vide Paracelſi chirurgiam magnam.

LAUDANUM MINERALE D. Hartmanni.

Ex arcano corallino deinceps etiam aliud, & quidem præſtans admodum alexipharmacum fieri poteſt. Extrahe illud cum aceto deſtillato, in leni calore, tamdiu donec acetum fiat coloris lutei; poſtea ſevoca inde acetum, & ex relicto extracto rubedinem cum ſpiritu vini extrahe, quo ablato manet pulvis rubeus, quem ſerva. Ejus grana ij in convenienti liquore in morbis etiam deploratis propinata veſperi laxant alvum, tandem ſudorem & ſomnum conciliant, vocatur mihi Laudanum minerale.

u Item ſcabie, ulceribus, fiſtulis.

w Vel in extracto Panchymagogo vegetabili, vel extracto Trochiſcorum alhandal.

x Duo iſti modi tractandi mercurium, quos autor noſter recenſet, ſed non explicat, digni ſunt, ut ſciantur & tractentur, dum hæc ſcribebat erant ſecretiſſimi. Nunc omnibus noti. Primus modus eſt præcipitatio per ſe, ſine additione alterius cujusdam rei, compendioſa tamen, nec multum operæ requirens, modò inſtrumenta etiam affabrè facta ſint. Secundus, eſt Mercurius dulcis, ut vocatur à Beguino, ſeu Panchymagogon Quercetani, ex mercurio ſublimato & argento vivo, crudo purgato certis ponderibus conjunctis, & denuò ſublimatis, præparatum.

MODUS PRAECIPITANDI Mercurium per ſe.

Fiant in officinis Vitrariis compreſſæ & latæ phiolæ, intus vix latitudinem unius cubiti altæ ac anguſtiſſimi vix acum admittentis orificii, juxta latiſundium immittatur mercurius crudus, probè & planè purgatus, ut tandem fundum cooperiat, & pars vitri aliquota ſaltem à ſuperiori tegumento vacua remaneat. Eam igitur definitè admodum in arenam ad æquilibrium colloca, ut nullibi mercurii quantitas altior depreſſiorque propter ſitum forſan inæqualem, exiſtat, ac coque primùm lento, poſtmodum fortiori igne, donec ſponte ſua in pulverem rubicundiſſimum inſtar cinnabaris abeat, qui edulcoretur ſedulò aquis cordialibus vel ſpiritu vini, exhibeatur à gr. iiij. ad vj. Sudores valde movet, & luem veneream ſepties vel ſexies exhibitus, penitus eradicat & eliminat, ſi cæteræ quoque ad hanc curam neceſſaria in promptu fuerint.

ſint. Febres præterea etiam omnes planè, tam continuas, quàm intermittentes, tollit.

MERCVRIVS DVLCIS, Panchymagogon Quercetani.

Mercurius dulcis Draco mitigatus, ut vocatur ab autore Tyrocinii chymici Beguini lib. 2. cap. 18. fit ex mercurio ſublimato & mercurio crudo certis ponderibus conjunctis, & de novo ſublimatis. Hoc nimirum modo corroſivi ſpiritus in ſublimato per homogeneum artificium tolluntur, hoc eſt per Mercurium vivum mortificantur, ac totum compoſitum inde ἄποιον, hoc eſt ſine ſapore aliquo acri conficitur, ſed ad dulcedinem tendente: de eo legatur Quercetanus in Tetrade graviſſimorum affectuum capitis. Tyrocinium in allegato loco addit in præparatione ſua Colcothar, hoc eſt Vitriolum ad rubedinem calcinatum, ſed nulla cum neceſſitate. Per ſe enim ſine alterius rei alienæ additione facilè per ſublimationem coëunt.

Modus itaque eſt talis. ℞. Mercurii ſublimati puri & ſinceri, ut docui in notis ad dictum caput Tyrocinii à Glückradio editis, ℥viij. Mercurii probè purgati ℥vj. terendo invicem, partem poſt partem, miſce in mortario lapideo, donec in ſublimatum Mercurius vivus abſumptus fuerit, deinde ſublima ex phiola, ad medietatem tantùm impleta, in arena, donec totum ad ſuperiorem phiolæ capacitatem adſcenderit, id quod plerumque ſpatio viij. vel x. horarum fit. Fracto vitro Mercurium crudum hac primâ deſtillatione ſimul prodeuntem curiosè aufer, reſiduum denuò priore pacto ſublima, idque tertiò aut quartò repete ſine ulla additione rei externæ, & evadet ſublimatus inſtar cryſtalli pellucidus, qui omnem acrimoniam ſubitò depoſuit. Spiritus nimirum vitriolati in Mercurio ſublimato reſtantes & vigentes, per homogeneum artificium, ut autor loquitur, hoc eſt, per Mercurium crudum currentem rectificatur. Non nimirum actione & paſſione illa mutua miſtionis & triturationis illi ſpiritus diſcedunt, & pulverem relinquunt quaſi mortuum, ceu Libavius exiſtimat: Sed planè emoriuntur, ut iidem vel acres alii ſpiritus ab aliis ſolent mortificari. Finitis ſublimationibus maſſa denſior in pulverem redigitur ſubtilem, aqua roſacea
Doſis. ſæpius eluendum. Ejus grana xv. ad xx. vel xxx. in robuſtis, cum extracto aliquo purgante, ut extracto Trochiſcorum alhandal gr. iiij. aut v. in pilulas parvas conformata, dentur. Omnes humores non
Vſus. ſine aliqua perturbatione expurgat. Exhibetur in omnibus affectibus, ac dari ſolet convenientiùs poſt mediam noctem. Evidentior ejus eſt operatio, ſi ad grana xvj. hujus admiſceantur gr. ij. florum butyri antimonii, ſeu mercurii vitæ, probè prius & diu invicem terendo piſtillo, non metallico, nec ligneo, huic nimirum adhæreſcerent, & poſtea doſe in pilulas conformando (3. horas debent teri, & ita melius operantur, quò magis teritur, eò major eſt operatio, nec nimium vomitum ciet) poſſet ſecundo die repeti. Si nihil vitii adeſt, nihil expellit. Poſt aſſumptionem quieſcendum eſt. Hoc medicamento quidam ſingulis menſibus uſi ſunt.

Cautela. NB. Non exhibendus eſt in aliquo vehiculo, ut liquore, ſed tantùm in forma pilularum. Tyrocinium etiam chymicum ſubſtituit alium Mercurium dulcem, ſed mancum. Hujus redintegratio eſt hujusmodi.

MERCVRIVS DVLCIS ALIVS.

℞. Mercurii crudi, & Reguli antimonii, cum mercurio ſublimato ad butyrum eliciendum facti, ℔ß. Vitrioli rubificati ℥iiij. ſalis fuſi ℥vj. Miſce ſimul, & in ſublimatorio vitreo deſuper funde aquæ fortis (in repetitionibus aqua fortis non adfundenda eſt, ſed ſaltem ſublimatum cum capite mortuo miſcendo) aſcendit mercurius albiſſimus ſublimatus, quem denuo cum capite mortuo miſce & tandem ſublimato denuò, & tertia vice repetito. ℞. Hujus ſublimati ℥iiij. adde ejusdem Mercurii vivi ex regulo antimonii facti, ſolior. lunæ & talci lævigati ana ℥j. Fiat pulvis, ſublima in phiala, ut ſupra, ex arena quatuor vicibus. Poſtea pulverem mercurii in phialam recentem conde, & in arenis calidis per integram horam, vel etiam ulteriùs ſublima: ſic nimirum egregiè albeſcit. Morbum Gallicum recentem perfectè curat. Singulis octo vel decem diebus ejus gr. vj. ad xv. in pulpa pomi aſſi exhibendo, & diætæ convenientis regulam obſervando.

Alii modi mercurium dulcem præparandi. Poſſunt præterea alii Mercurii dulces fieri, earundem vel majorum virium. Sic nimirum.

Si I. Mercurius crudus probè purgatus in ſpiritu nitri, de quo autor infra, ſolutus, & viciſſim abſtractâ per deſtillationem aquâ exſiccatus edulcoratusque, poſtremóque cum alio mercurio crudo æquali pondere aliquoties ſublimatus fuerit, dulcis fiat, & lentè per inferiora purget, doſis à gr. vj. ad xij.

II. Eodem modo ſi Mercurius præcipitatus luteus, quem ſupra ad præcipitatum autoris addidi, per ſe ſublimatus fuerit, dulceſcit & in parva quantitate octo ſcilicet granorum ventrem movet.

Aqua ad ſcabiem, fiſtulas, ulcera maligna. Poſtremò ut & hoc addam, ex omnibus hiſce mercuriis dulcibus poteſt parari aqua utiliſſima ad fiſtulas & ulcera maligna, non tantùm ad detergenda, ſed etiam cicatriſanda; præcipuè verò in lue venerea, quia talia inveterata nullam curationem perfectam, quoquo modo, niſi mercurialia admiſta fuerint, admittunt. Valet etiam ad ſcabiem ſine noxâ penitus curandam. Fallopius appellat aquam aluminis. In aquam bullientem projice calcem vivam recentem, & relinque aliquandiu, aquam ſupernatantem filtra, & in ℔j. ejus ebulliendo diſſolve Mercurii dulcis ℥j. cola, & prædictis uſibus aſſerva, eluendo nimirum eâ aquâ. In omnibus inflammationibus prodeſt, item in ulceribus Gallicis, item in apertis & nigris.

FLORES a BVTYRI Antimonii.

℞. Antimonii Ungarici, & Mercurii ſublimati *b* ana *c* ℔j. terantur *d* ac miſceantur diligenter, & in retorta vitrea luto *e* obducta in arena mediocri igne deſtillentur, tunc liquor *f* inſtar Butyri ſeu glaciei egreditur, ſi concreſcit in collo retortæ, ut ſæpe fieri ſolet, tunc admota pruna forcipe comprehenſa liqueſcat, ne obſtructione *g* impediatur deſtillatio.

Hunc liquorem vulgò *h* vocant Mercurium Vitæ, cùm tamen ſit ſummè corroſivus: Et fuerunt quidam *i* ita temerarii, qui cum illo impunè luſerunt *l* de corio humano.

Si aqua calida illi affundatur, tunc Salia corroſiva *m* reſolvuntur, & flores albi *n* petunt fundum, qui diligentiſſimè ab omni ſalſedine multoties aquâ calidâ *o* edulcorandi: Ille pulvis ſiccus ſervatur ad uſum medicum, & in complexionibus fortibus exhibetur majori cum ſucceſſu intra corpus, quàm vulgares Antimonii flores albi per ſublimationem præparati. *p*

Qui Butyrum illud Antimoniale prius volet rectificari, *q* antequam aquam affundat, ei liberum eſto: Ita enim habebit flores candidiores. *r* Num in Chymia *ſ* aliquid præſtare poſſit hoc oleum, judicent

dicens

dicent ii, qui illud enm auro radicaliter ſoluto fermentare, & per rotam Philoſophicam, *t* ſecundum artem requiſitam deducere norunt. *u*

Vſus & Vires.

In Peſte.

Capitis morbis.

Febribus, *vv* ſi fortè moveant vomitum, non formidari debet. *x*

Lue Venerea. *y*

Lepra.

Hydrope, *z* ubi plerunque ſine vomitu per inferiora ſuas operationes perficit.

Ulceribus malignis.

Doſis.

Duo, tria vel quatuor grana *aa* cum Panchymagogo, vel Conſerva Roſarum, Violarum, Vitello ovi, ſyrupo Cidoniorum.

Obſerva diligenter, ut ſemper poſt omnem purgantis Antimonii exhibitionem te in lecto contineas, *bb* & paulò poſt ſumptionem jus ſorbile ſumas, ita minori moleſtia evomes, quàm ſi ventriculum habeas vacuum. Reiteretur hauſtus juſculi aut cereviſiæ calidæ, bis, ter, quater, ſi opus.

a Propriè flores non ſunt, nec nimium elevantur ſurſum per ſublimationem, ſed ſaltem præcipitantur; hoc eſt, affusâ aquâ communi ad liquorem butyraceum antimonii, labeſcente toto liquore tandem pulvis albus apparet, quem autor florum nomine indigitat. Beguinus lib. 2. cap. 12. Tyrocinii vocat mercurium vitæ, vel pulverem emeticum. Vocatur etiam pulvis Angelicus, in Italia pulvis Algorethi; Victorius enim Algorethus, Medicus & Phyſicus Veronenſis, id nominis ipſi dedit. Aliàs & aquilæ albæ nomine venit.

b Communiter per ſal & vitriolum.

c Nonnulli, ut Beguinus dimidiam partem antimonii accipit.

d In marmore; ſed cavendum eſt à fumo, qui inter terendum elevatur: eſt enim à ſulphure antimonii & ſublimato ipſo venenoſus.

e Non opus, ſi in arena fiat deſtillatio, & melius deſtillatio fit in arena.

f Externè ad collum retortæ.

g Scilicet ipſius retortæ. Finitâ deſtillatione liquoris omnis, urge igne vehementiore, & da quoque ignem ſuppreſſionis per horas aliquot (ignis ſuppreſſionis, qui ſupra arenam imponitur, non ein gedämpfft Feuer, ut malè Libavius vult,) refrigeratis vaſis omnibus, extremo collo retortæ infarctam cinnabarim collige, quæ poſtea bis vel ter ſublimata, purior ſubtiliorque redditur. Ex ea paratur præſtans Diaphoreticum, ſi ejus partes æquales cum magiſteriis cranii humani, corallorum, & perlarum commiſceantur. Ejus uſus eſt in Epilepſia & Paralyſi, quas ſolo ſudore repetitis vicibus, ſi bis ſingulis ſeptimanis uſurpetur, præcedentibus tamen evacuationibus (per pulverem laxativum ſenæ deſcriptionis Wieri) neceſſariis & appropriatis tandem tollit. Ejus doſis eſt à gr. 10. ad 16. in aqua ſcnecionis ad ſudandum aliquoties exhibitum. Eryſipelata capitis, præſertim in mulierculis, iſtis affectibus valde obnoxiis, mirificè ſanat. NB. Aliàs difficulter, ſi eryſipelas eſt ab ebullitione ſanguinis menſtrui, nimirum ſi ſint plethoricæ. Vide practicam Chymiatricam noſtræ editionis, non Francofurtenſis pag. 14. 37. 49. 52.

Diaphoreticum ex Cinnabari.

Eryſipelas capitis.

h Empirici.

i Scilicet ex iis.

l Aliàs hujus liquoris ſeu olei antimonii uſus eſt externus, in gangrænâ & ſphacelo. Quod ſi nimirum in gangrænoſis membris ſana pars à putreſcente terminetur, ſolâ illinitione circulari hujus olei putredo arcetur à ſanâ parte, non ſerpit latius, & ſectio ſubſequens feliciùs inſtitui poteſt. Sic circa carbunculum peſtilentialem, ſi hoc oleo circulus fiat, ille paulatim emoriendo excutitur & labitur, deinceps convenientibus emplaſtris perſanandus.

Olei antimonii uſus externus.

m Vitrioli & ſalis.

n Hoc eſt, Mercurius ipſe liberatus à ſalibus corroſivis aqua ſtillatitia dulci.

SPIRITUS VITRIOLI Philoſophicus.

o Frigida potius, aliàs flores fiunt flavi, aqua illa, quæ imbibiſſe dicitur vim corroſivam ſalium, ſi per lenem evaporationem ex vitro à phlegmate liberetur, & aciditas reliqua per retortam pellatur, exhibet ſpiritum vitrioli elegantem, quem ego Philoſophicum appello. Ex ſale nimirum vitriolato communi modo non fit, ſed ex tenuiſſima illa ſubſtantia vitriolata, quam mercurius ſublimatus ab antimonio per ſuperiorem deſtillationem in oleiformem liquorem redactus, antè ſublimando ex vitriolo & ſale extraxerat, & ſecum licet liquoroſus fuerit factus, id quod ſolius antimonii beneficio fit transſumpſerat: quæ tandem poſt aquæ ſimplicis adjectionem ab iſto mercurio in pulverem album præcipitando in aquam ſeparatur. Eſtque hic ſpiritus vitriolatus potioris virtutis, quàm ille, qui vulgari modo perficitur. Ejus guttæ iij. vel iiij. vel ad ſummum viij. in hauſtulo vini, vel vehiculo convenienti datæ medentur febribus, luem veneream mitigant, lienem & venas meſaraicas ſolvunt, ventriculum debilitatum à phlegmate craſſo infarctum confortant, inprimis verò peſtem in aqua Ulmariæ & cardui benedicti tollunt. In melancholia hypochondriaca mirè prodeſt. Eo etiam extrahuntur tincturæ mineralium, corallia & perlæ diſſolvuntur. Vide etiam praxin chymiatricam noſtræ editionis, non ſpuriæ Francofurtenſis p. 26. 52. 100.

Vſus & doſis.

p Vomitum ſimul & ſeceſſum movet hic pulvis datus cum aqua convenienti. Idem felicius obtinetur, ſi pulvis emeticus diligenter edulcoratus & exſiccatus in matraciis ſeu phiolis, in igne arenæ foveatur, donec nimirum rubere inceperit. Hic itaque pulvis poſtea ſæpius abſtracto ſpiritu vini doſi 4. vel 5. granorum tantùm per alvum purgat quaſcunque impuritates.

Mercurius vitæ correctus.

Quod ſi cum Sale communi aliquoties diutiusque tritus, & ſalſedo poſtea diligenter per aquam communem eluendo ablata fuerit, ſolam vim per ſeceſſum purgandi obtinet. Alio modo vis emetica Mercurio tollitur. Nitrum funde in crucibulo, adde mercurium vitæ, ſenſim eum injiciendo & agitando, crucibulum ab igne removeatur. Poſtea refrigeretur, & Mercurium in fundo inſtar reguli invenies, quem exemptum aqua edulcora. Ex mercurio vitæ, prius denuò per retortam evocatis partibus minus fixis, (hac nimirum ratione, ſi fortius urgeatur, emanabit viciſſim liquor oleaginoſus butyri Antimonialis, reliquum verò in retorta fixum manet) in crucibulo ſtrenuè igne liquefacto fit vitrum tranſparens opacum, vel etiam, ſi diu in igne contineatur, hyacinthinum, quod minori cum moleſtia à gr. ij. per ſe ad gr. iij. in infuſione purgat, ſæpius etiam nullos ciendo vomitus. Extrahitur idem vitrum, quod ſuccinum antimonii à quibusdam appellatur, cum aceto deſtillato, quod poſtea minori doſi gr. ij. vel iij. ſudorem movet.

Mercurius vitæ catharticus.

Vitrum Mercurii.

q Id quod omninò neceſſarium eſt.

r Subtiliores.

ſ Transmutatoria.

t Igne Anathoris.

u Fuit autor in ea perſuaſione ſeductus à variis iſtis, in corroſivis ſalinis tincturas metallicas quærenti-

rentibus laboratoribus, ſed hanc operationem inanem eſſe teſtatur experientia.

vv Longe ante paroxyſmum.

x Quia febres interdum hoſpitantur in ventriculo & primis viis.

y Vide notas meas à Gluckradio editas lib. 2. cap. 13. tit. de Mercurio vitæ.

z Repetatur doſis continuo triduo iij. aut iiij. gran. ac poſtea decoctum ſarſeparillæ propinetur. Hydrop. quidem, ſed NB. in ſenioribus hæc operatio procidentiam ani operatur difficulter, aut poſtea vix ſanabilem. Beguinus cum D. Vauterio, Montiſpelienſi Medico, duos quartanarios Hydropicos à præcipuis medicis derelictos hoc mercurio vitæ curavit. *Cautela.*

aa Ad ſummum.

bb Ne nempe ſentiatur frigus, quod ſymptomatum gravium cauſa eſt & autor. NB. In omnibus purgationibus cavendum, ne caput & pedes refrigerentur. *Cautela.*

FLORES ANTIMONII correcti. a

Primò habeantur flores Antimonii albi vulgari Chymicorum more præparati, ſublimatione ſcilicet, mediantibus ollis artificioſè ſibi mutuo incumbentibus: Vel ſumantur illi, qui beneficio retortæ parantur, tum pulveriſatum Antimonium arenæ puræ admixtum ſine omni capite mortuo ignis violentia in flores redigitur.

Poſtea ℞ Salis Tartari frequentiori ſolutione *b* & coagulatione ſummè depurati quantum vis, & affunde tantum de aceto deſtillato, quantum pro ſolutione Salis ſufficit, abſtrahe acetum lento igne in Balneo, vel fac ut evaporet, affunde viciſſim acetum deſtillatum, ut dictum, & abſtrahe eodem modo reiterando laborem, donec *c* acetum ejuſdem ſaporis deſtillando egrediatur, quod octava vel nona imbibitione & deſtillatione fiet. Hujus igitur Salis aceti ſpiritu imprægnati & exſiccati accipe exempli gratiâ ℥j. & ß. Florum Antimonii alborum ℥j. miſce & in crucibulo ad ignem *d* liqueſcant, maſſam liquefactam ferè inſtar ſanguinis rubeam effunde ſupra marmor, ubi refrixit, erit coloris cineritii: Poſtea tere materiam, & affunde illi in vitro ſequentem aquam Vitæ aromatiſatam.

℞. Galangæ.
Galliæ Moſchatæ.
Caryophyllorum.
Cinnamomi. *e*
Maceris ana ℥ß.
Croci ʒ iij.

Terantur mediocriter, & affundatur Alcohol *f* vini ſine phlegmate, in lento cinerum calore Tincturam extrahe, poſtea per declinationem aufer tinctum ſpiritum vini, & affunde recentem, donec amplius non tingatur: demum omnem Spiritum vini tinctum & aromatiſatum affunde Tartaro & Antimonio ſimul, ut dictum eſt, liquefacto, addendo Salis *g* Perlarum & Corallorum ana ʒ ij. Omnia vitro clauſo digerantur in calore cinerum per duos dies: Poſtea adaptato capitello deſtilletur lento igne ſpiritus vini, remanebit in fundo Tinctura Aromatum cum pulvere Antimonii & Tartari, abſtrahantur omnia ad ſiccitatem: color erit inſtar Caryophyllorum: Ita habebis Antimonium optimè præparatum. Servetur in vitro clauſo pulvis, quia in aëre reſolvitur: Sine ulla formidine tutò intra corpus exhiberi poteſt.

Vſus, Vires, & Doſis.

Mirabilia operantur hi Flores.
In Peſte.
Febribus acutis.
Mania.
Philtro.
Dementiis.
Faſcinationibus.

Morbis omnibus in univerſum opitulantur, quos atra bilis excitat.

Epilepſiis & aliis plurimis morbis ſuccurrunt.

Per alvum, per ſuperiora, per poros, per inſenſibilem tranſpirationem noxia copioſè expurgant.

Doſis à gr. 7. ad 8. & 10. præſertim in robuſtioribus.

a Flores Antimonii crudi in uſum medicum accerſendi non ſunt, niſi corrigantur; id quod etiam de vitro ejuſdem rectè pronuntiatum eſt. Id autor obſervat, qui utrumque correctum in uſum medicum adhibet. Flores antimonii fiunt communi more per ſublimationem, ſcilicet in aliquot ollis, supernè ad orificium cucurbitæ ſeſe invicem excipientibus, ceu monet tyrocinium lib. 2. cap. 18. Poſſunt autem tam albi quàm flavi & rubei flores ex antimonio fieri.

FLORES ANTIMONII ALBI.

Ad albos conficiendos via eſt expedita autoris & Tyrocinii allegato loco. Sed felicius proveniunt, ſi fictilis cucurbita ex bona materia facta & loricata, prope fundum ſit tubulata, eique poſtea in furnum firmiter collocatæ adaptentur alembici cæci ſe invicem capientes, eaque parte, quà ſe capiunt mutuò, perforati: eorum ſint numero ſex vel plures. In ſummitate ponatur alembicus vitreus roſtratus, cui cucurbita major ſeu regalis (Kernkolbe) pro excipulo adpoſita ſit. Primùm igitur, ubi ignis gradibus ſucceſſivè admotis cucurbita per ſe vacua ignita facta fuerit, ex antimonio trito ſeu pulvere cochleare unum paulatim & per vices per tubulum injiciendum. Liqueſcit id ſtatim & vi ignis tolluntur flores ſurſum, in ſuperimpoſitos alembicos cæcos. Antimonium verò injectum eſt cum ferreo ſtylo extrema parte incurvato, ſæpius per tubulum movendum: ſic nimirum citius & velocius ſurſum feruntur. Omnibus ritè inſtitutis etiam ad remotiſſimum alembicum roſtratum flores elevantur cum aliquota parte phlegmatis acidi, quod in cucurbitam annexam colligendum eſt. Præſtat nimirum mirè in lumbricis expellendis cum aqua vel decocto radicis gentianæ gutt. iij. iiij. vel v. ſumptæ, hic itaque eſt modus florum alborum.

FLORES ANTIMONII RUBEI.

Flores & rubei antimonii quandoque prodeunt, quando antimonii pulvis arenæ mixtus, per retortam terream vel cucurbitam fictilem ſitu obliquo expellitur. *Liquor contra vermes.* Sic nimirum antimonium ipſum flavis & rubeis floribus in excipulum cucurbitæ majoris applicatum prodit: Hi flores omnes albi & rubei eximi poſſunt, & rubei ſunt cæteris vehementiores. Flores etiam antimonii fiunt communi more per ſublimationem in aliquot ollis ſupernè ad orificium ſeſe excipientibus, igne primò non admodum valido, ſed tandem auctiore donec prodeant tam albi quàm flavi flores. NB. Parum antimonii ſumendum eſt. Omnium commodiſſima via eſt in hunc modum.

Fiat primo cucurbita terrea, non admodum corpulenta ſeu ventriata, ſed penè æqualiter à ſuperiori orificio ad fundum faſtigiata; cui recipientis loco aliud vas ſeu inſtrumentum obliquum adaptetur, ex ſimili materiâ confectum, & probè coctum, duos pedes longum & extrema parte figuratum ſic in modum capitis cum roſtro ſubtus deſinente in excipulum aliud phlegmati prodeunti coacervando utile.

COM-

COMMODISSIMA VIA PRAEPARANDI flores Antimonii.

℞. Antimonii ℥ ix. & in bocciam ſeu cucurbitam dictam, adaptatis inſtrumentis reliquis, oblique jacentibus, urge ignis gradibus remiſſis primò, poſtea auctis. tandem vehementioribus per xxx. horas, & prodit antimonium in floribus partim rubeis partim purpureis in adjectum inſtrumentum eminens ſcilicet capitellum, ſine omni capite mortuo, niſi quod cryſtalli ad ſuperiorem partem retortæ ex ipſo antimonio crudo elevati fuerint. Flores omnes poſt finitam operationem diligenter colligendi ſunt. Doſis gr. ij. vel iij. Hi flores quidem vomitivi ſunt (rubei vehementiores) ſed ſi ea vini & mellis ſpiritu calcinentur vel circulentur, omnem deponunt violentiam, retinebuntque ſolam dejiciendi facultatem. Violentia nimirum a cruditate, quæ menſtruorum nobilium dementia & coctione manſueſcit. Spiritus vini affundatur melli, ſtet in ſublimatorio aliquandiu, poſtea deſtilletur, in fine augeatur ignis, ut ſpiritus quoque mellis tranſeat. & jungatur ſpiritui vini. Quinimò, iidem flores ſi in ſcutella vitrea, charta supernè duntaxat tectâ ponantur ad medioerem calorem fornacis per hyemem ad menſis unius vel alterius ſpacium: agitentur quotidie bis, ne non agitati nigreſcant. Flores manent rubei, ſed tamen bene poroſi & leves. Movent ſedes duntaxat ſine vomitu, perbenignè fæces expurgando. Doſis à gr. v. ad viij.

PILVLAE ANTIMONIALES duplices.

Ex floribus porro albis nobiles admodum pilulæ confici poſſunt, quæ mirabiliter operantur, & majorem partem per alvum purgant, ſæpius per ſuperiora, ſed tum demum fortius, quando prima regio ventris impuritatum mineris, ideoque etiam ex indicationum lege exterminandis referta fuerit. Hæc autem vis vomitiva facilè tolli poteſt, relicta tantùm facultate purgandi per inferiora. Sunt igitur pilulæ Antimoniales mihi duplices: priores ſunt emeticæ, hoc eſt ἄνω καὶ κάτω, per inferiora & ſuperiora purgantes.

Poſteriores ſaltem per alvum purgant. Ambarum compoſitionem & uſum hactenus mihi in ſecretis habitum fideliter communico. Primò omnium fiat aqua fortis ex vitrioli ad flavedinem calcinati & ſalis communis ana ℔ iij. quibus adde terræ figulinæ duplum aut triplum, & miſce. Poſtea ex retorta fac igne nudo aquam, deinceps in Balneo à phlegmate deliberandam, ut ſoli nimirum ſpiritus maneant ℞. Deinde flores antimonii albos, adde æqualem partem iſtius aquæ, & per Balneum lento igne phlegma inutile evoca: ſpiritus nimirum coacervantur cum floribus, & aquoſitas tantùm mittitur. Affunde recentem aquam præparatam, atq; de novo evoca phlegma, idque tantiſper fac, quantiſper Flores à ſpiritu adjecto probè imprægnati nihil amplius ſpirituum ejusdem aquæ apud ſe retinere queant. Hoc igitur modo prægnantes flores ex retorta deſtilla, & diligenter excipe humiditatem aqueam, primò quidem prodeuntem. Eſt nimirum ea ſeparanda. Exeuntibus verò guttulis albicantibus ponderoſis & parvis, aliud excipulum adponendum eſt, & oleum colligendum tam diu, donec omnia prolecta fuerint, relicto poſt ſe capite Mortuo inutili. (Hic liquor prodit conſimili planè modo & facie cum butyro antimonii, ſeu Mercurio vitæ: quare iſtius loco hic ſumi poſſe videtur.) Hoc oleum paulatim in excipulo coagulatur, & in cryſtallos concreſcit; qui de novo ſecunda vice per retortam ſunt purificandi. Prodit nimirum idem oleum, ſed purius & elegantius. Hoc oleum eſt baſis iſtarum pilularum emeticarum, tum per alvum tantùm purgantium. Nam ſi ejus olei particula in aquam deſtillatam pluvialem injecta fuerit, præcipitatur in pulverem albiſſimum, rarum & mollem, ſæpius aqua deſtillata ab omni acrimonia eluendum, qui poſtea cum extractis purgantibus, quantum ad incorporandum ſatis fit, in pilulas à gr. j. ad iij. redactus omnes humores noxios per alvum & ſeceſſum purgat. Si verò iſtius olei particula injiciatur in æquiponderans oleum Tartari per deliquium factum, ac per unum atque alterum diem relicta invicem, tandem aliquoties eluendo purificata & dulcificata fuerint, flores redduntur admodum molles & delicati, qui ſimiliter cum extractis purgantibus, in pilulas redacti doſ. à gr. j. ad iiij. tantùm per alvum movent leniter & ſine omni moleſtia & tormine. Utriusque verò ſortis pilulæ in omnibus morbis ubi evacuatione opus eſt, adhiberi poſſunt commodiſſimè, id quod deinde in ſpecificis cæteris monebimus.

Error Crollii & aliorum. Hinc conſtat etiam, ipſa experientiâ teſte, dari antimonii præparationem, nec verò unam, ſed plures, quæ blandè tantùm per alvum moveant, ſecus quàm autor noſter infra, ubi de Panchymagogo agit, & plerique alii cum ipſo inficiantur fieri poſſe: quia neſciunt, vel planè impoſſibile eſſe ſtatuunt. Filio meo Jacobo dedi Anno 1614. 31. Octobris pilulam ea iis unum granum ſaltem pendentem, movit ſexies alvum fortiter ſine ullo tormine & feliciter. Florum butyri antimonii ſeu mercurii vitæ vis emetica eſt ab ipſo antimonio, quæ tamen perit ſolius ſalis attritu, ut penè mitius catharticum non ſit. Inſuper levi artificio fiunt flores, per alvum duntaxat purgantes, hoc modo: Solve Tartarum calcinatum in aqua fervente, trajice per filtrum, & poſtea phlegma leni evaporatione tolle (NB. Si ſal tartari aceti ſpiritu ſæpius imprægnatum cum triplo argillæ, poſt deſtilletur per retortam, prodit arcanum tartari præſtantiſſimum, in affectibus ventriculi, renum, deoppilationibus &c.) Solutionem verò mundam in vaſculo ſerva. Funde in crucibulo antimonium crudum, fuſumque in priorem tartari ſolutionem immitte. Præcipitabuntur ad fundum flores antimonii rubei. Quorum, prius per aquam communem ab omni ſalſedine liberatorum & exſiccatorum, ℞. gr. vj. vel viij. vel x. adde ſulphuris vitrioli gr. ij. & propina in ſyrupo capillorum Veneris, vel alio extracto convenienti. Mirificè, ſed admodum leniter exhauriunt etiam à diſtantiſſimis locis vel partibus, trahendo fluxus capitis & Podagricos.

SVLPHVR VITRIOLI.

Sulphur vitrioli ſic confice. ℞ Vitriolum ad albedinem in hypocauſto calido, vel in Sole calcinati q. v. ſolve in aqua calida, affunde guttatim oleum Tartari, & ſulphur vitrioli fundum petet; quod edulcoratum exſicca. Confert quoque affectibus pulmonum. Preparatiooes hæ, mihi perquàm familiares hactenus ceu pro ſecretis habitæ,

TINCTVRA AVRI.

NB. Hoc oleum florum rectificatum, ſi cum calce auri, diligenter præparata, conjungitur & digeritur aliquandiu per menſem unum, aurum extrahit rubicundiſſimè; quod ſi illud oleum viciſſim inde deſtilletur, aurum elevatur quod ſpiritus vini ſtatim ſolvit in aurum potabile non contemnendum. Ejus vires ſunt diaphoreticæ, nam ejus guttæ iij. iiij. vel v. in vino exhibitæ, confeſtim ſudorem movent, ut induſium aliquoties ſit mutandum. Oleum verò antimonii,

quod

qnod primâ hac deſtillatione ab auro prodiit, purgat leniter, ſolvit omnes obſtrnctiones, & multa alia præſtat.

b Id quod neceſſarium aliàs non procedir.
c Tandem.
d Subitò.
e Vel caſſiæ ligneæ veræ, quæ melior.
f Alioquin dicitur pulvis ſine humiditate.
g Vel Magiſterii.

ELECTVARIVM a *Antimonii.*

℞ Vitrom Antimonii fuſum Sole & Luna in Aquario ſeu Piſcibus exiſtentibus: teratur ſubtiliter aliquoties affundendo acetum deſtillatum, *b* & iterum exſiccando in cineribus: Sic habebis maſſam albam, quam in pulverem teres.

Hujus pulveris ſume ℥ij.
Theriacæ *c* Andromachi tantundem.
Nucis muſchatæ ℥ij.
Maſticis tantundem.
Corticum Arantiorum.
Corallorum rub. præparatorum ana ℥ij.
Caryophyllorum.
Sem Fœniculi.
Coriandri præparati ana ℥ij.

Pulveriſentur optimè & commiſceantur, fiatque cum myva Cydoniorum q. ſ. eſt maſſa, de qua formentur pilulæ in forma piſorum.

Vires.

Mirabiliter operantur.
In peſte.
Quartana.
Hydrope.
Longis & obfirmatis morbis.
Diuturnis putridis febribus.
Cachexiâ.
Melancholiâ.
Inſania.
Delirio.
Venenorum hauſtorum ſymptomatibus.

Doſis.

Debiliori datur pilula una. *d*
Fortiori duæ, habita ratione ægrotantis virium.

Cautiones in exhibitione Antimonii & Turpeti.

1. In exhibitione horum duorum Catharticorum cavendum, ne ſint conſtipationes, *e* dolores Colici, aut unum membrorum principalium læſum, *f* pulmonem *g* puta, Jecur, alioquin à gravi vomitu & commotione periculum. *h*

2. Quibus Antimonium offertur, iis nec ante ejus aſſumptionem, nec poſt, vena eſt incidenda. *i*

3. Ubi ſeſe vomitus movet, ſolet exhiberi offa aut jus Piſorum leviter coctorum, vel gallinarum non pingue, aut calidæ Cereviſiæ hauſtus, reiterando ſi opus aliquoties, ut quis facilius vomat, & medicamenti acceleretur actio.

4. Offerantur ſemper duabus vel tribus horis ante & poſt paſtum.

5. Picrocholis & iis qui difficulter vomunt, ac qui viribus imbecillibus ſunt præditi, non temerè offerri debet, ne ſtomachus ea ejus uſu gravius vellicetur, diſtendaturque, & vires ægri in totum dejiciantur.

6. Iis rectè datur, qui ad vomitum ſunt proclives, ſtomachum fortem habent, thoracem amplum & latum, *m* quique vomere aliàs ſunt aſſueti, & quibus humorum materia ſurſum fertur.

7. Si morbus occurrit contumax, *n* hic maturandus cum uſu Turpeti *o* per duos dies, poſtea Antimonium exhibeatur.

8. In peſte ſi offeratur Antimonium, obſervandum, ut unâ operâ ſupra bubonem maturativum *p* Attractivum, ſupra Anthracem Attractivum *q* ponatur, alioquin inſtar ſcirrhi indureſcit, & aliquot menſes durities illa non remittit.

Ad compeſcendum Vomitum nimium in hypercatharſi.

Offertur Theriaca recens vel Rob *r* de Cidoniis: Emplaſtrum de cruſta *ſ* panis ventriculo imponitur: Et plantis pedum panis toſtus aceto madefactus.

Si ſummus adſit dolor capitis.

Apponitur capiti & fronti linteum madefactum aqua Lactucæ & Roſarum, cum aceto & oleo Roſarum.

a Vocatur Electuarium antimonii, quia vitrum antimonii rectè præparatum & aliquoties rectè correctum, cum aliis ſpeciebus theriacalibus junctum, repræſentat medicamentum inſtar electuarii, cujus uſus multus. Vitrum autem antimonii, quod ideò *Vitrum*
dicitur, quia id in vitri formam transparentem abit, ea *antimonii.*
ſolo pulvere antimonii crudi, diutius leni igne ad cineritium colorem calcinato, menſe Januario vel Februario, ſecundum autoris mentem, per ſe fuſum commendabilius eſt ad hanc compoſitionem, quàm illud, quod vulgari modo per boracem & antimonium crudum fieri ſolet. Eſt nimirum ſincerius, & *Tempus*
propter influxus cæleſtes, Solis & Lunæ, Aquarii & *fundendi*
Piſcium ſignis aqueis exiſtentium ad operationes feli- *vitrum*
cius edendas præſtantius. *antimonii.*

b Ad correctionem vitri antimonii ſumit autor noſter acetum deſtillatum forte, quod quidem abſonum non eſt: ſed melior, & quidem fixationi cuidam propioquior eſt illa correctio ejusdem vitri, quæ per oleum ſeu per ſpiritum vitrioli inſtituitur: ſic nimirum leviores & crudiores ejus partes, à quibus tanta vomituriendi vis & violentia dependet, fortiùs maturantur, & ut facilius & ferè ſolùm per alvum moveat, aptius redditur. Procedendum itaque potius erit hoc modo.

VITRI ANTIMONII CORRECTIO.

In Pulveris tenuiſſimi vitri ſiccati & juſto tempore præparati ℥ij. inſtilla ſpiritus vel olei vitrioli correcti ℥ij. miſce diligenter, poſtea in catino ad lentum ignem exſicca, & denuò eadem quantitate ſpiritum vitrioli affuſum evapora, idque ſepties vel etiam novies repete, ſemper providendo, ut pulvis vitri antimonii ſingulis vicibus probè exſiccatus maneat. Hunc pulverem eadem proportione miſce poſtea cum ſpeciebus theriacalibus ab autore enumeratis, &, quod quæris, habebis magis exoptatum.

Aliam non abſimilem præparationem vitri antimonii, vide in praxi chymiatrica editionis veræ noſtræ p. 10. quòd in conſerva, rotulis, pyrâ moſcatellina, confecturâ ſine nauſea aſſumi poteſt.

ANTIMONII VITRVM correctiſſimum aliud.

℞ Pulv. antimonii bene triti, miſce cum ſale communi, ana, & ſublima in tigillo lutato, & ſurgit antimonium inſtar gliſcentis materiæ ſaturninæ, coquendo ſolve ſalem & pulverem antimonii, diligenter exſicca, & calcina poſtea moderato igne in olla ſemper movendo & ignem intendendo, donec omnia

incan-

incanduerint, tere optimè, & poſtea fluat in tigillo duplicato', igne ameno, poſtea effunde guttatim in pelvim, tunc rubini colorem acquirit. Infanti gr. j. decem annorum ij. xx. annorum gr. v. in vino, purgat tantùm per ſedes, in mulſa verò per ſuperiora.

GLOBVLI EX VITRO ANTIMONII ad Febres.

Eſt & alia vitri antimonii præparatio, mihi in febribus uſitata, cujus compoſitionem hujus loci communicabo, uſum reſervaturus ad ſpecificum febrile, de quo infra. ℞ Vitri antimonii juſto tempore, ſi poteſt fieri, & diligentiſſimè præparati, prætereaque cum ſpiritu vitrioli albificati, & tenuiſſimè pulveriſati ℥ ß. aliàs ℥ j ß. ſacchari candi. ℥iij. farinæ triticeæ ℥ iiij. croci electi ℈j. Coque cum aqua communi lento igne ad plenam ſpiſſitudinem pultis, cavendum tamen ſtudiosè, ne in fine aduratur, ſed ferè panis formam habeat: fac inde globulos & diligenter reconde. Servantur in integritate ſua quadriennium: poſtea tandem ſcabritiem contrahunt, minus deinde utiles. Doſin & uſum docebo infra de ſpecifico febrili.

a Purgantibus vehementioribus aliquot grana Lapidis Bezoardici veri adjici debere monet Boëtius à Bood in tractatu de gemmis. Id notandum. Similem ob rationem & addendum eſt Bezoardicum minerale.

d Vel per ſe vel cum debito liquore deglutienda.

e Alvi.

f Vehementer, cæteroquin in affectibus principalium levioribus, etiam uſus antimonii non formidandus, nimirum multum confert.

g Aſt feliciter exhibetur in pleuritide, peripneumonia, aſthmate, empyemate & vomica. Non igitur de pulmone læſo ſimpliciter intelligendum eſt, nimirum in ejus affectibus ſanum eſt remedium, exceptis ejusdem exulcerationibus antiquioribus. In empyemate magnum arcanum.

h Cautela de antimonio. Antimonium frequenter nimis uſurpatum tandem extrahit humiditates innatas & convulſiones excitat. Unde in biliofis corporibus & ſiccis tam frequens eſſe non debet.

In post sumptum antimonium vena secanda?

i Quales cauſas habeat autor, quod ante & poſt antimonium ſumptum vena nulla ſit incidenda, non video. Antimonium enim iiſdem pollet virtutibus purgantibus, quibus reliqua cathartica omnia. Helleborus vehementius movet vomitus, ſcatet igitur antimonialibus virtutibus: at quis unquam vetuit, poſt vel ante hellebori exhibitionem indicatione requirente, phlebotomiam? Idcirco neque in antimonii ipſius exhibitione ea formidanda. Deinde quoque experientia toties & Rulando Patri & aliis fidem fecit, ubi vel ante vel poſt aquæ benedictæ exhibitionem, quæ tota eſt antimonialis in pleuritide aliisque morbis vena ſecta fuit, & feliciter profligato morbo, nullum inde creatum periculum.

k Lege ante, raro poſt.

l Sc. Antimonium & Turpethum.

m Longum item collum.

n Chronicus.

o Lege digeſtivi univerſalis ſeu Tartari vitriolati.

p Emplaſtrum.

q Vide infra de ſpecifico peſtilentiali.

r Vel ſuccus cydoniorum crudus, vel pilula una vel doſis una de Laudano opiato, quod citiſſime etiam vomitum compeſcit. Vide praxin chymiatricam editionis noſtræ p. 5.

ſ Cum vino & aceto cocta.

t Verbenæ potius Vide practicam chymiatricam noſtræ editionis p. 87.

PANCHYMAGOGON. a

Inter omnia medicamenta Cathartica, licet nec labori nec ſumptui pepercerim, nullum tamen multiplici experimento facto potui adhuc inveſtigare, quod minori moleſtia aſſumptum operationes deſideratas felicius exequeretur, quàm Panchymagogon.

Si Antimonium, quod apud vulgus propter vomitionum vehementiam infame & abominabile evaſit, ita præparari poſſet, ut ſaltem per inferiora *b* ſuam obiret functionem ſine ulla vulgari vehementiâ, quæ tamen in aſſignatis meis præparationibus antecedentibus ipſi maxima ex parte adempta eſt, vix daretur in rerum natura Catharticum jucundius: Sed præparationem ejusmodi ſæpiſſimè attentatam, nondum licuit Pyrotechniæ beneficio impetrare, multò minus illam apud ullum Chymicum videre, quamvis oſtentationis gratia multi de illa, ut de Auro potabili, falsò glorientur.

℞ Specierum Diarrhod. Abbat.
Diambræ *c* ana ℥ j.

Ex his Tinctura in digeſtione per quatuordecim dies, ut decet, quotidie aliquoties movendo, per ſpiritum vini *d* extrahitur & ſeorſim cuſtoditur.

Deinde ℞ Pulpæ Colocynt. a ʒ vij.
Turpeti gummoſi ʒ. v.
Agarici optimi ℥. j.
Rad. Hellebori nigri veri ℥ j.
Scammonii ſelecti ʒ. vj.
Foliorum Sepæ ℥. iiij.
Rhab. ſelecti ʒ. iij.
Elaterii ʒ. ij.
Seminis Ebuli triti ℥. iij.
Hermodactyl. ʒ. iij.

Incidenda incidantur, & terenda terantur, ac Spiritus vini ſpecierum tinctus, *f* his purgantibus medicamentis ſuperfundatur, ſicque in lento B. M. calore per dies octo vel quatuor decim macerentur (cave ne Spiritus vini vitrum rumpat) Tinctum poſtea Spiritum aufer per inclinationem, & recentem affunde, tamdiu, donec omnis Tinctura & via purgatrix extracta ſit: ultimo Spiritum vini *g* Tinctum ſimul mixtum abſtrahe in lento Balnei calore, donec craſſamentum inſtar mellis in fundo relinquatur: circa finem adde olei *h* Cinnamomi, Caryophyllorum, Nuciſtæ ana guttas decem, Salis *i* Perlarum & Corallorum ʒij. Salem è fæcibus calcinatis arte *k* extractum cum raſuræ Cranei *l* lotone uno majoris efficaciæ ergò admiſcere poteris. Non datur melius Catharticum, quod minori moleſtia purget.

Vſus & Doſis.

Ex hac compoſitione ſumitur à ℈. uno ad duos ex vino Malvatico *m* vel alio generoſo, è juſculo vel aliis Catapotiis aggregativis admixtis.

Sunt qui in uſu aliquot guttas olei Vitrioli addere ſolent.

In pulvere Liquiritiæ ſine moleſtia omnes noxios humores expurgat.

Poſſunt inde efformari pilulæ & per ſe deglutiri, vel, quod optimum, diſſolvatur in hauſtu vini Malvatici.

ALIA DESCRIPTIO.

℞ Pulpæ Colocynth. ʒ vj.
Agarici.
Scam. ſelect. ana ℥ß.
Hellebori nigri.
Specierum Diarrod. Abb.
Aloës ſocco citrini ana ℥ j.

Eatrahatur ex omnibus per Spiritum vini Eſſentia, à qoo poſtea in Balneo Spiritus vjni ſeparandus. Et quia io Extractiooe Purgantium ſæpe ſolet vis purgatria debilitari, *n* ideò quidam ſolent ad unam partem Extractorum addere crudorum Purgantium Partem alteram: adde ergo ſoperioribus, antequam Extractum in ſundo remaneos planè inſpiſſetur,

Trochiſcorum Alhandal ʒ vj.
Diacryd. præparati.
Agarici Trochiſcati ana ℥ß.
Aloes Epatici ℥ j.
Omnia ſiot pulveriſata, & redigantur in maſſam juſtæ conſiſtentiæ.

Doſis à gr. 10. ad 15. & 20. forma pilulari.

a Hæc deſcriptio Panchimagogi eſt Iſaaci Hollandi inventum, reperitor nimirum in opere ejus vegetabili, eſtque valdè commendabile. Tyrocinium illud inter extracta retulit lib. 2. c. 9. Panchymagogon autem dicitur præterea, quod omnes humores trahat.

An detur Antimonium ſolum per inferiora purgans?

b Quæ de deſiderato antimonii ſola per alvum deturbandi vi pollentis voto adjicit aotor, reclamant diſſidentium opinionum judicia, quæ eſt experientia, & teſtimonium tot clariſſimorum virorum. Præparatur nimirum antimonium ſola per alvum movedi vi præditum: Antimomio nimirum omnis vis emetica adimitur, ita ut nec ſupra nec infra moveat, ſolam diaphoreſin procreet: Id autem fit ab arte. Si itaque ars omnem poteſt adimere vim purgandi: ergo ſolam quæ per alvum ducit in eodem retinere poteſt, alteram mitigare vel prorſus tollere: Utromque nimirum eſt pars operationis ſolius tam per alvum quàm per vomitum. Quod itaqoe torum abolet, poteſt etiam alterutrum abolere: Sic igitur autor noſter paulo ante flores antimonii correxit, ne nimirum tam vehementer ſurſum moveant. Sic ibidem in notis ad flores antimonii diximus eosdem flores circulatiooe per nobiliora menſtrua ſpiritus vini & mellis, demiqoe per ſimplicem digeſtionem cicurari, ne ſurſum moveant. Et flores antimonii ſolâ triſione cum ſale communi aliquandio continuata vim vomendi amittunt.

SPIRITVS VITRIOLI PVRGANS.

Inſuper ſi vitrum antimonii pulveriſatum, aut etiam Flores cum óleo vel ſpiritu vitrioli oon (quod probè notandum) rectificato ad ſupereminentiam duorum digitorum olei vel ſpiritus infundantur in matratio, & relinquantur aliquandiu in calore leni, fit extractio nigro-punicea. Ejus guttæ 4. 5. 6. usque ad 10. in aliquo liquore convenienti exhibitæ tantum per alvum impuritates ventris feliciter, ſine omni noxa, naoſea, & vomitu educunt; catharticum admodum utile, & multis morbis accommodatum. Ab experientia itaque ſtandum potius quàm temerè pronunciandum.

c His addunt alii Maſtiches, roſ. rubrarum, ſeminis aniſi: fœniculi ana ʒ i ß.

d Alii commodius extractionem per aquam cinnamomi cum vino paratam inſtituunt.

e Antiquæ.

f Eſſentia chymica.

g Solve in eo menſtruo Aloës ſuccotrinæ ℥ ij. trajice per filtrum, adde ſuperioribus.

h Oleo adjicienda in pauxillo ſpiritu vini ſolvi poſſunt & debent, ſic nimirum cum extractis miſcentur.

i Magiſteria potius.

k Aqoa fœniculi.

l Vel oſſium microcoſmi calcinatorum.

m Si indureſcit cum ſpiritu roſarum vel violarum diſtemperetur, poſtea in malvatico diſſolvatur.

An ad extracta purgantia ſpiritus vini adhiberi debeat?

n Utrum ad extracta purgantia conficienda ſpiritus vini pro idooeo meoſtruo adhiberi poſſit; poſt alios multos diſputat autor Tyrocinii chymici lib. 2. cap. 9. de extractis. Exiſtimat autem, quod in nonnullis vis purgaus, digeſtione per ſpiritum vini, iofringatur: aſt committere videtur eleochum: non enim infringit, ſed eam ad ſe non trahit. Facultas enim purgautium hoſpitatur in ſale volatili mercuriali: itaque deſiderat ſimile menſtruum, cujus ſymbolum eſt idem cum eodem, quod extrahendum eſt. Spiritus autem vini ſulphureus eſt, naturamque ſulphuris retioet: itaque ille attrahit ex rebus id, quod ſuæ naturæ eſt, nimirum ſulphur; ſales mercuriales intactos relinquit: is itaque potius ad eorum extractionem facit, quorum eſſentia conſiſtit in ſulphure, qualia ſunt diaphoretica; de purgantibus nou item. Nec hanc noſtram ſententiam labefactare poteſt eorum opinio, quæ contrarium perſuadere cooatur, quod ſcilicet nulla vis purgaodi in illis relinquatur, quibus ſpiritus vini affunditur; dicunt enim, extrahi quidem vim catharticam à ſpiritu vini, ſed ab eo non facilè ſeparari poſſe, ſed, dum abſtrahitur, eam ſecum rapere. Verum diverſum dictat experieotia. Nam primò, quomodo ſpiritus vini poteſt attrahere ad ſe id, quod noo eſt ſuæ naturæ, ut modo dictum? Deinde ſi vim purgandi planè extrahat, qui fit, quod, ubi ejusmodi extractum, hoc menſtruo toquioatum, poſtea probè exſiccatum fuerit, accommodatum aliud affuſum, vim catharticam, in ipſo adhuc deliteſcentem, optimè in apricum proferat? Et tandem, quod additur, vim catharticam à ſpiritu vini non facilè ſeparari poſſe, huic itidem experientia manifeſtò repugnat. Quis enim negabit, qood ſpiritus vini, menſtrui loco in extracto colocynthidis adhibitus, non facilè à tinctura purgante ſeparari poſſit? Quocirca oec vis purgandi in vini ſpiritu figitur: magmata enim purgantium, à ſpiritu vini, eatractionis miniſterio abſoluto, relicta, aliis menſtruis poſtea excitata, vim purgaodi, à vini ſpiritu non attractam, demum mittunt, quæ nulla eſſet. Ad extracta itaque purgantium, excepta colocynthide, ſcammonea, elaterio, quorum vehementia per ſpiritum vini corrigitur, rectè conficienda, inſerviunt, alia menſtrua, qualia ſont, hydromel vinoſum, vinum canariæ, ſerum lactis, aquæ pomorum redolentium, betonicæ, fœniculi, aniſi, roſarum, ulmariæ, cardui benedicti, fumariæ & ſimilium, ubi imprimis ſemper guttulæ aliquot olei tartari, per deliquium concinnati admixtæ fuerint; ſic enim illæ ſal Mercuriale citius aggrediuntur ac ad ſe rapioot. Ex his omnibus ſatis liquet, quænam cauſa, quod in extractis ſæpe vis purgatrix debilitetor, ut oon rarò purgantis quædam in ſubſtantia in praxi addere ſoleamus. Quamobrem bene notandum & animadvertendum, quænam huic, vel illi purganti, menſtrua ſint adhibenda.

Sic paravi panchymagogum Anno 1615. menſe Decembri.

℞ Foliorum ſennæ ſelectiſſ. ℥ iiij.
Rad. Hellebori nigri veri ℥ iij.

Turbe;

Turbethi gummoſi.
Polypodii quercini.
Agarici albiſſimi.
Pulpæ colocynthidis ana ℥ ij.
Medullæ ſeminis carthami.
Rhabarbari electi.
Hermodactylorum ana ℥ j ß.
Scammonii fini ℥ j.
Elaterii ℥ ß.
Spec. aromatic. caryophyllat. ʒiij.
Spec. Diambræ.
Corticum citri ana ℥ ij.

F. Extract. cum aqua cinoamomi cum vino facta. Hujus extracti ſimplicis erant ℥ viij. addidi ℥ iij. Balſami aloë·ici, addidi quoque

Magiſterii perlarum.
Corallorum aoa ℈ß.
Olei macis.
Cinnamomi.
Caryophyllorum ana gutt. x.

Doſis eſt à gr. 10. ad ℈j. pro ratione & modo eorum qui purgantur. Vide Panſam in libro de proroganda vita parte 2. p. 113.

Sic paravi Panchymagogum Anno 1629. Menſe Octobri.

℞ Aloës ſuccotrinæ ℔ ß.
Rhabarbari optimi ℥ v.
Foliorum ſenæ ſelectiſſ. ℥ iiij.
Agarici albiſſimi ℥ iij.
Turbethi electi ℥ ij. ß.
Rhad. Mechoacannæ albiſſimæ ℥ ij.
Rad. Hellebori nigri veri ℥ ß.
Pulpæ colocynthidis ʒj.
Radicum chelapu.
Scammonii ana ʒv.
Rad. Eſulæ præparatæ ʒß.
Hermodactylorum ʒ iij.
Cinnamomi acuti.
Zingiberis albiſſimi.
Macis ana ʒ ij.
Galangæ.
Zedoariæ.
Caryophyllorum.
Cardamomi.
Corticum citri.
Squinanthi ana ʒj.

Infuſio fiat cum ſpiritu vini q. ſ. & aquæ fœniculi vel aniſi ℔j. per octiduum, ſingulis diebus agitando, poſtea coletur per linteum cum expreſſione forti, fietque extractum: adde in fine reliqua quæ Crollius addit: inprimis addatur extractioni eſſentia ſpec. Diambræ, Diarhodonis, M. omnia exactè.

ALIA NON MINUS FACILIS & nobilis.

℞ Foliorum ſenæ ſine omnibus ſtipitibus ℥ ij.
Rhabarbari electi ℥ j ß.
Rad. Hellebori nigri Auſtriaci ʒj.
Turbethi albi gummoſi.
Polypodii querni.
Trochiſcorum alhandal.
Agarici Trochiſcati ana ʒß.
Medullæ ſeminis carthami.
Myrrhæ rubræ ſelectæ ana ʒ iij.
Spec. aromat. Caryophyllat.
Diambræ ana ʒ ij.
Corticum citri ʒj.

Conciſa & contuſa extrahantur ſimul omnia cum affuſione ſpiritus vini boni & aquæ cinnamomi ana ℔ j ß. poſtea exprimatur, fæces denuo extrahantur cum ſola aqua cinnamomi tenuiori, percoletur poſtea ſecundum mentem Crollii. Extracto adde extracti aloës cum aqua betonicæ vel veronicæ facti ℥ iij. Fiat miſtio, deinceps ad majorem conſiſtentiam in calido redigendum, adde olei Caryophyllorum gutt. x. Doſis à gr. x. ad xx.

ALIA DESCRIPTIO.

℞ Rhabarbari.
Turbethi optimi.
Pulpæ colocynthidis.
Agarici albiſſimi ana ℥ ij.
Hellebori nigri veri ℥ j ß.
Albi ℥ ß.
Zingiberis albi ℥ j.
Rad. Cucumeris aſinini.
Hermodactylorom.
Euphorbii aoa ℥ ß.
Squinanthi.
Rad. Aſari ana ʒij.

Digerantur per horas 24. in ſ. q. aquæ aniſi vaſe clauſo, deinde bulliant ad lentum ignem ad medietatis conſumptionem, cola & inſpiſſa, adde

Scammonii pulveriſati ʒ vj.
Aloes ſuccotrinæ optimæ ℥ j.
Benzoini.
Moſchi.
Ambræ gryſeæ ana gr. vij.
Camphoræ ℈ß.

Illine oleo aniſi.

PANCHYMAGOGON ALIUD.

℞ Rad. Ireos.
Cyperi.
Aſari.
Angelicæ.
Ligni aloës ana ʒ j.
Rad. Cucumeris aſinini ʒ ij.
Turbethi albi gummoſi ℥ j.
Croci.
Squinanthi ana ʒß.
Rhabarbari optimi.
Agarici Albiſſimi ana ℥ j.
Hellebori nigri veri.
Diagridii ana ℥ j ß.
Pulpæ colocynthidis ʒ vj.
Aloës ſuccotrinæ ℥ ij.

Diſſolve Aloën & Diagridium in ſ. q. aquæ, ſtent in B. per dies 3. aut plures ſæpius agitando, reliqua infunde in ſ. q. Sp. vini nonnunquam movendo, poſtea evaporando ad extractionis conſiſtentiam: Miſce utrumque extractum, adde

Moſchi.
Ambræ.
Camphoræ ana gr. x.

Et redige in juſtam pilularem maſſam, illine oleo aniſi.

EXTRACTUM MECHOACANNAE.

℞ Rad. Mechoacannæ electæ, non carioſæ ʒiij.
Turbethi gummoſi & albi ℥ j.
Zingiberis albi ʒ ij.
Rad. Polypodii ℥ ß.

Inciſis craſſo modo affunde ſpiritus vini optimi, aquæ betonicæ & quidem ejus, quæ ab aloë eſt abſtracta, ana ℔ ß. ſtet ad biduum in loco calido ac macerentur in vaſe vitreo clauſo, deinde fiat ſuccorum expreſſio fortiſſima ſub prælo: fæcibus relictis aliam affunde aquam betonicæ, ut parum emineat, deinde maceratum exprime, expreſſi liquores colligantur, & adde

Mannæ puriſſimæ ℥ ij.
Scammonii mundati ℥ j.
Agitando miſceantur, adde
Spiritus Vitrioli gutt. v.
Olei cionamomi gutt. iij.
Doſis ℈j. plus minus.

EXTRACTVM COLOCYNTHIDIS & Scammonii ad incorporationem florum Antimonii præparatorum de quibus ſupra ſæpius.

℞ Colocynthidis non recentis, ſed ab aliqoot annis reſervatæ, ſine interiotibus arillis & nucleis ℔ ß.

Scammonii puri & electi ℥ iij.

Inciſa extrahantur cum ſpiritu vini, donec omnia extracta fuerint, poſtea ſervato meoſtruo ad conſiſtentiam idem cum eodem ſpiritu vini antea uſurpato ſolve, & rejectis fæcibus ſervatoque menſtruo per deſtillationem denuò coagula & ſerva. Doſis per ſe à gr. xij. ad xv. Ejus uſum in pilulis cum eodem incorporandis valde probo.

SCAMMONII VERA præparatio. a

℞ Scammooii ſelecti non adulterati ℔ ß. teratur & cribretur, poſtea affuodatur parum ſucci Roſarum pallidarum, vel quod melius ſylveſtriom, *b* expreſſi & colati (additâ unâ atque alterâ guttulâ ſpiritus Vitrioli. In frigido ſervatur ille ſuccus ad uſum, oe aceſcat) ac in Sole ſeu retrò fornacem exſiccatio inſtituatur. Hæc imbibitio & exſiccatio *c* vigeſies ſeu trigeſies renovetur, ſic enim lenta, viſcoſa ac tenax malignitas Scammonii diſſipatur, quæ alioquio adhæſiooe ſua io ventriculi tunicis tormina & cruciatus excitare conſuevit. Qui volet, poterit priori ſucco ad libitum ſucci Cidoniorum expreſſi & depurati dimidiam partem adjungere: ſic efficacius & minori moleſtia purgabit: & cum hoc Scammonio præparato poteris omoium Catharcicorum vim purgantem excitare & acuere.

Vſus.

Io multis morbis Evacuatiooe *d* egeotibus.

Doſis.

Grana quinque: Robuſtiori à gr. 12. ad 15. & 20. offerri poſſunt. *e*

Formentur inde pilulæ, vel in pulverem poſt exſiccationem teritur, & grana 15. vel 20. illius pulveris in ſyrupo Roſaceo offeruntur.

OPTIMA SCAMMONII præparatio.

Scammonium ſelectum præparetur per imbibitiones & exſiccationes reiteratas cum ſucco Roſarum, ut jam dictum eſt, deiode ad manus ſit booum Alcohol vini *f* ſioe phlegmate (in qoo per 24. horas prius in Balneo maducrit tantillum ſem. Aniſi, Fœniculi, Cinnamomi & Spicæ nardi) qoantitate tanta quæ ſufficiat pro extrahenda Tinctura ſeu Scammonii Eſſentia, effundatur ad eminentiam trium vel quatoor digitorum Scammonio mediocriter trito, & in Balneo Mariæ per tres vel quatuor dies ſtent, qootidie aliquoties movendo, ſic Spiritus vioi Tincturam extrahet: Tinctum Spiritum purum per inclinationem aufer, & affonde novom Spiritum reiterando laborem, donec nullum Alcohol amplius tingator. Poſtea omnis Spiritus Tinctus mixtus abſtrahatur in Balneo Mariæ, remanebit Scammooium inſtar mellis in fundo, quod ulterius exſiccetur calore leni in vaſe coovenienti. De hoc Extracto adhuc molli ioſtar panis recens cocti ſumatur ℥j. & ſucci Cidoniorum depurati ℥ iiij. ſucci depurati Roſarum rubearum ℥j. miſce omnia io vaſe convenieoti vitreo, & lento calore effundatur Extractum in ſoccum, movendo paulatim ſpatula argentea, ut ſucci exhaleot, & Extractum priorem acquirat cooſiſtentiam pro efformandis pilulis. Antequam planè omnis humor exhalet, ad ℥j. Scammonii adde Salis ſeu magiſterii Perlarum & Corallorum ana ʒj. Efformentur pilulæ j. ij. vel iij. Ita habebis præſtantiſſimum Catharticum, quod ſine moleſtia & nauſea purgabit.

Doſis.

A granis 10. ad 12. & 20.

Nota io Extractione Scammonii, qood propriom habeat, ot ſobſideat, antequam homore privetur: Itaque ſi duas partes Spiritus vini vel liquoris per alembicum à Tinctura traduxeris, poteris deſinere, & com Balneum refrixit, vitrum eximes, io quo ad fundum videbis dejectum Scammonium, vel etiam pendere io reſiduo liqoore ioſtar liquidæ picis colore pellucido.

Hoc loco induſtrii obiter admoniti ſiot, poſſe debita quantitate Eſſentiam Cathartici, (unius vel plurium) Spiritu vini extractam & eidem adhuc immixtam, Electuario Cidoniorum vel Citriorum opaco ſeu pellucido circa finem decoctionis ſupra leotum calorem miſceri, & poſtea ad juſtam conſiſtentiam ſecundum artem deouò incoqui, ita remanebit vis purgans Electuariis immixta poſt Spiritus vini evaporatiooem.

Hæc Cathartica debita doſi io minima quantitate, neceſſitate exigente delicatulis & oauſeabundis, cum magno emolumento & oulla ægrotantium moleſtia aut animadverſione, fraude honeſta, fuco iogenioſo, & officioſo, Medicis à Platone permiſſo mendacio poſſunt exhiberi, cùm nullum ingratum præ ſe ferant ſaporem.

PRAEPARATIO SCAMMONII brevior.

a Scammonii utilem qoidem, ſed valde laborioſam, autor noſter hic propooit, breviorem, faciliorem, nec ingenio ſua carentem propono hanc præparatiooem. ℞ Scammonium finum ſeu electum in marmore teouiſſimè tritum, imbibe cum pauxillo ſpiritus vitrioli vel ſulphuris per campanam facti, adjicieodo 3. vel 4. guttas (alias pro quantitate ſcammonii guttas aliquot) olei ſtillatitii ex ſemine aniſi vel fæniculi, contere diligenter, & quàm diutiſſimè, ut fiat maſſa ioſtar picis viſcida; quam in veſicam ſeu ut alias pilularum maſſas adſervare ſolent, ſerva. Hæc nimirum præparatio cum ſpiritu vitrioli, eſt planè Philoſophica. Cùm nimirum antimonium exuberanti calefaciendi qualitate, quæ à Mercurio & ſale volatili mordicante dependet, præditum ſit, hoc nobili menſtruo perfectè corrigatur. Nec oimirum poteſt mordicans illud ſal amplius vigere, ſed retunditur quaſi, & ad beoeficam operationem redigitur iſtud, per mortificationem, ab actione ex ſpiritu vitrioli & oleo aniſi contraria proficiſcentem. Eandem rationem & modum in euphorbio ritè dextreqoe præparando & corrigendo neceſſarium eſſe obſervarunt chymici, quod ſanè oullo modo in pilulas aliaque concinnanda inde remedia admittendum fuerit, niſi genuinam hanc præparationem ſapientis manus admiſerit. Hujus præparati ſcammonii doſis à gr. xv. ad xxv. purgat leniter & ſine moleſtia. Poteſt idem ſupplere vicem extracti colocynthidis & ſcammonii ad incorporationem pilularum mercuria-

Vera ſcammonii correctio per ſpiritum vitrioli.

mercurialium &antimonialium ante præſcripti. Uſua ipſiua planè neceſſarius eſt ad Turpetum minerale. Hujna grana ij. iij. vel iiij. in ſcammonij hoc modo præparati gr. xv. involuta in lue venerea repetitis vicibus exhibita, potenter morbum aggrediuntur. Quidam ſuccu chelidoniæ antimonium corrigunt & quidem optimè. Cæterum eodem modo præparantur omnes ſucci purgantea, aloe, elaterium, Gummi de Peru &c. Mitigatur nimirum hoc modo eorum vehementia, & faciliua intra corpus, forma pilulari ſcilicet ſumuntur.

b Scilicet dimidiam partem. Is nimirum ſuccus aſtringit, itaque impedit vim purgandi.

Scammonium non præparatum noxium.

c Scammonium non præparatum 1. Flatus mordaces gignit. 2. Inflammata acredinis eaubarantia ſpiritus, febres hac ratione excitat. 3. Vehamenter attrahit & aperit. 4. Abradit acri ſucco inteſtina, dyſenteriam, teneſmum excitat. 5. Obeſt cordi, jecori, ventriculo ſubſtantiæ proprietate.

d Prælertim bilioſis.

a Accommodentur hæ doſea ad reliqua etiam purgantia, cum conſideratione tamen facultatis ſingulorum.

f Scammonium etiam cum aqua majoranæ vel alia aliqua odoriſera calida macerando extrahitur, poſtmodum ſeparatur & nova affunditur dum nihil amplius eatrahit. Abſtracta tum per Balneum aqua, in fundo reſidet ſcammonium purum & candicans, deinceps ex præſcripto autoris cum ſuccis cydoniorum & roſarum depuratis ad conſiſtentiam pilularum redigendum.

SPECIFICVM PVRGANS Paracelſi. a

Primò Purificatio Vitrioli à Sulphure fiat ſequenti modo.

℞ Vitriolum Ungaricum, *b* & ſolve in aqua communi in aheno cupreo, ſoluto inſperge oleum Tartari *c* commune, ad tres libras. Vitrioli unciæ quatuor olei Tartari circiter requiruntur, refrigeſcant unà. poſteà quod clarum eſt aufer. *d* Sulphur enim fœtidum huic operationi inidoneum, inſtar argillæ fundum petiit: claram ſolutionem fac paulatim evaporare donec ferè cruſtam incipiat obdurere, poſtea in frigido in lapillos concreſcet Vitriolum, quod ſervetur.

Secundò Deſtillatio Spiritus Tartari inſtituitur in hunc modum:

℞ ℔ ij. Tartari albi crudi, *e* affunde menſuram *f* Spiritus vini, clauſo vaſis orificio in calido hypocauſto, per quatuordecim dies unà digerantur: Poſtea deſtilla in lento cinerum igne donec incipiant guttæ flavæ oleoſæ egredi, ubi ceſſandum. Egreaſum Spiritum ſeorſim ſerva, caput mortuum permitte, ut igne forti tam diu evaporet, donec Tartarus mediocriter calcinatus ſit, non tamen ad albedinem, ſed in colore nigro deſinendum: ſupra hunc Tartarum affunde priorem Spiritum egreſſum, ſtet per tres dies in Balnei putrefactione, poſtea deſtilletur primò in arena, deinde in aperto igne fortiſſimo, per alembicum lutatum non nimis altum, ſic requiſitus Tartari ſpiritus elicitur.

Tertiò accipe remanentis prioris Tartari calcinati (è quo Spiritus eatractua eſt) ℔ j. Vitrioli præparati, ut ſuprà dictum eſt, libram quoque unam, trita *b* miſce in vitro magno, affunde jam antè deſtillatum Tartari ſpiritum, addita menſura vini albi generoſi & antiqui: Vitrum claudatur alembico cæco, ſtet quatuordecim dies in lento calore: poſtea deſtillare incipe. Primò lentiſſimo igne in arena, ut ſaltem ſubtilis Spiritus vini, Tartari & Vitrioli aſcendat, quem ſeorſim diligenter collectum aſſervato: ubi jam phlegma dulce egreditur, illud ſeorſim colligito: poſtea materiam iterum tere, concreſcit enim, & deſtilla vehementi igne aperto in retorta luto obducta, primò tamen paulatim incipiendo, ne materia liqueſcat: ultimò fortiſſimo igne pelle (ut in præparatione olei Vitrioli fieri ſolet) donec ſpiritus omnes egreſſi ſint. Hos ultimos ſpiritus fortes, miſce cum primis ſubtilibus ſpiritibus, medium enim phlegma dulce nullius uſua abjiciendum.

Quartò, jam extrahe è capite mortuo Salem ſecundum artem notam, beneficio Aquæ *b* communis, ſi opus ſit, reverberetur materia, & iterum extrahatur. Hanc reverberationem & extractionem toties reitera, donec omnis ſalſedo eatracta ſit. Eatractiones *i* Salium miſce, & aquam evaporando abſtrahe. Salem ſuper marmor tritum pone in alembico oblongo, affunde ad eminentiam trium vel quatuor digitorum proprios ſpiritus, primos videlicet ſubtiles & ultimos fortes (etſi aliquid phlegmatis adhuc immixtum ſit, nil inde incommodi) collocetur in B. M. per aliquot dies, tunc extrahit ſpiritus è ſalibus ſuam propriam eſſentiam, *k* quicquid ſolutum & extractum eſt leniter per inclinationem effunde, ac affunde plus de remanente ſpiritu, denuo extrahat reiterando tandiu, donec ſpiritus extrahendo non amplius coloretur.

Quintò, has ſpiritus extractiones miſce & cohoba in B. M. ad quatuordecim diea, ſemper quod egreſſum eſt reaffundendo: ultimò in arena fortiter deſtilla quicquid vult egredi: quod reſiduum eſt pelle igne aperto, tunc ſalia una cum ſpiritu egrediuntur.

Sextò, egreſſos ſales cum ſpiritibus cohoba in B. M. ad placitum, ſi ſalia ſponte incipient ſe repercutere, craſſo modo & viſibili in fundum (fit inde liquor albus inſtar calcis Lunæ in aqua valenti *l* ſolutæ) ac tum in B. M. ſubtili calore ſpiritus proprius poteſt abſtrahi, ut materia in fundo ad pulticulæ conſiſtentiam remaneat.

Et ſic purgans ſpecificum non ſine magno labore & tempore paratum aſt.

Modus parandi facilior in ſecunda operationis reiteratione.

Reſiduus ſpiritus, poſt primam abſolutam operationem ultimò abſtractus, pro ſecunda præparatione poteſt aſſervari, ita labor erit facilior, videlicet ut ſaltem vulgaria Vitrioli ſalem & ſalem Tartari *m* accipias in æquali pondere, & hoc ſpiritu ea illis Eſſentiam ſeu Sales extrahas, & modo prædicto in omnibus procedas.

Quia autem Purgativum in magna copia citò fieri non poteſt, neque ſolum Realgaria *n* mineralia, ſed etiam Terreſtres *o* Impuritates à corpore microcoſmi expurgari debeant, abbreviationis ergò quædam herbarum Salia extracta fieri poſſunt per alembicum volatilia, & in æquali pondere cum ſpecifico Purgante miſceri & exhiberi ſimul in Doſi priori, tunc efficaciua ſolet operari.

Salia herbarum ita præparantur.

℞ Hellebori nigri,
Cardui benedicti, } herbas & radices.
Imperatoriæ,
Rad. Petroſelini, Angelicæ,
Centaureæ, Pimpinellæ,
Tormentillæ, Chelidoniæ,
Herbarum & florum Cichorii,
Herbarum Hyperici, Aronis,
Vincetoxici, Verbaſci,
Pentaphylli ana omnium pro libitu.

Siccentur in umbra, non in Sole: incidantur

& ponantur in doliolo affuſa aqua incoctionis tantilli Lupuli & Fermenti, fermententur in hypocauſto, *q* ſæpius movendo per tres ſeptimanas, *r* poſtea deſtilla in veſica cuprea, ut moris eſt, cum refrigerio ſpirituum, ſicuti in deſtillatione Spiritus vini fieri ſolet: Hunc ſpiritum mediocriter rectifica, *ſ* non tamen ad ſummum. *u* Fæces remanentes (poteris illis ſiccas ſimiles herbas addere, ut habeas majorem copiam) *vv* in cinerea redige, & ſalem extrahe: Sali exſiccato affunde ſpiritum proprium, ut in B. M. ſpacio aliquot dierum eſſentiam eliciat, effunde hunc & affunde novum reiterando donec non amplius extrahat. *x* Extractiones miſce & cohoba aliquot dies in B. M. (ſi fortè fæces fundum peterent, has per tritorium chartæ Emporeticæ ſeparare poteris) poſtea in bulliente Balneo deſtilla, tunc Sal ſimul aſcendit: ſi fortè aliquid remaneret, plus ſpiritus affunde, ac iterum cohoba, & tum in arena deſtilla: quicquid egreſſum eſt accipiatur, & affundatur bona quantitas ſui phlegmatis, *y* ſtent in loco frigido, tunc ſubtile deſtillatum Sal fundum petit, ſpiritum per inclinationem aufer & ſerva pro ſecundo Extractionis uſu, quod fundum petiit, parum edulcorari poteſt, & exſiccari in hypocauſto, tunc reſtabit *z* Sal Herbarum efficaciſſimum in uſu medico, cujus

· Uſus ſecundum Theophraſtum talis eſt:

♃ Partem unam Specifici *aa* purgantis, partem alteram Eſſentiæ Croci Orientalis cum S. v. extractæ, à qua Spiritus vini non ſeparatus eſt, circula duas vel tres ſeptimanas, & ad uſum ſerva. Datur etiam ſine eſſentia Croci, ſed præſtat cum illa propter Cordis confortationem.

Vires, Modus exhibendi, Doſis.

In omnibus morbis evacuatione egentibus ſine diſcrimine. *bb*

In omnibus putrefactionibus & ſuperfluis humiditatibus corporis undecunque proveniant.

Datur in vino vel abſinthite, Malvatico, juſculo, ſucco Roſarum, ventriculo jejuno.

Provectioris ætatis hominibus, utpote 20. 30. 40. & 50. annorum grana quatuor dantur: adoleſcentibus quindecim annorum grana tria, pueris & infantibus duo grana. Incaleſcant per horam poſt ſumptionem in lecto, deinde ſurgat patiens, ambulet, vel ſedeat, ſi in duabus horis non operatur, eandem Doſin denuo exhibe, jejunet tres horas cum cuſtodia *cc* integri diei ab aëre. Quacunque viâ operetur, ne ſis ſollicitus, ſive per vomitum, ſedes, ſudorem, urinam. Sequenti die quieſcat patiens. Tertia die auge Doſin dimidia parte (ut ſi ante grana quatuor exhibueris, jam ſex offeras) ſervet Diætam primi diei: ſequenti iterum quieſcat. Si neceſſitas flagitat, offer tertia, quarta quinta, ſexta vice, prout morbus eſt longus. *dd* Sufficientiæ *ee* hoc ſignum eſt: Dum ſupereſt in corpore Impuritatea, purgat & diſcurrit in membris hinc inde, & præcipuè in Centro morbi dolorem excitat. In defectu Impuritatis non facit dolorem, & vix amplius purgat, quia humorem radicalem *ff* non aggreditur more vulgarium Catharticorum.

a Paracelſus libro 4. Archidox. Specifici purgantis præparationem, breviter deſcribit. Jubet nimirum magiſterium vitrioli cum magiſterio Tartari ad æquales partes eſſentiæ Croci conjungere, inque pelicano per menſis unius ſpatium digerere. Quomodo verò magiſteria fiant non exprimit: nec in ullo Paracelſi ſcripto veſtigium exſtat ullius modi ad hanc præparationem neceſſarii. Solertes autem artifices mentem Paracelſi, quantum potuerunt aliquantulum conſequuti, hanc deſcriptionem ab autore noſtro propoſitam, certitudine quidem ſua non carentem, ſed laborioſam admodum & tædio plenam ſubſtituerunt. Eam verò ut pro genuina agnoſcamus, cauſæ in promptu ſunt nullæ. Paracelſica nimirum technœrgemata ad leges naturæ commenſurata haud difficilia eſſe probè novimus. Ea itaque quo faciliora, eò magis occultata, & periphraſi tum dictionum, tum deſcriptionum pro more obſcurata ab eodem Paracelſo. Nos prius autoris verba conſiderabimus, poſtea faciliorem modum hujus purgantis ſpecifici præparandi ex praxi & experientia propria fideliter monſtrabo. *Paracelſi præparationes leves, non difficiles.*

b Cæruleum.

c Per deliquium.

d Decanta.

e Melior eſt cremor Tartari, de quo egimus, in digeſtivo univerſali.

f Libras quatuor.

g Admiſta argilla ſicca vel alia terra, quæ ſit ad materiam tripla. Si argilla admiſta non eſt, liqueſcit materia.

h Calidæ.

i Priores & poſteriores.

k Cum quadam flavedine tendente ad rubedinem.

l Forti.

m Sive ſeorſim ſive conjunctim extractum.

n Hoc eſt, impuritatea exaltatæ ut in morbis acutis, peſte &c.

o Tartarum in morbis chronicis.

p Nonnulli planè omittunt imperatoriam, Angelicam, pimpinellam, chelidonium, vincetoxicum, pentaphyllum.

q Vel alio loco calido.

r Donec aciditatem quandam contraxiſſe viſæ ſint.

ſ Lege Juniperi aut aliorum ſpirituum ex vegetabilibus vel etiam ſeminibus.

t Deſtilla igne lento.

u Non ex toto, ut nimirum aliquid phlegmatis ſecum retineat.

vv Cinerum & fæcum.

x Aut quod melius, procede ſtatim cum illis, ſicut paulo poſt in deſtillatione ſpiritus Tartari dicetur.

y Antea poſt rectificationem ſpirituum reſidui.

z In fundo.

aa Hoc eſt ♃ Specifici purgantis, eſſentiæ croci, ſpecifici vegetabilia ana q. p.

bb Non conſiderato eo humore, qui peccare videtur, ſive ſit bilia, ſive ſit pituita.

cc Alioquin gravia ſequuntur ſymptomata.

dd Semper tamen reſpiciendum ad naturam ipſius ægroti.

ee Purgantis.

ff Hoc eſt, vires non labefactat.

MODVS FACILIOR PRAEPARANDI
Specificum purgans Paracelſi.

Compendioſior & ad elaborandum facilior eſt modus à me inventus & ſæpius elaboratus. Deſtilletur ſpiritus Tartari ceu præcipit autor infra de Diaphoreticis, ſine tamen adjectione ſpiritus vini. Iſtius ℔ j. adde ſpiritus vini ℔ ij. ſpiritus vitrioli rectificati ℥ ij. & ſimul ſuper colcathar vitrioli & caput mortuum Tartari, ex quo nempe ſpiritus prolectus, poſtea autem ad nigredinem calcinatum fuerit, affunde in q. vaſe bene clauſo, digere in Balneo Mariæ per dies pluſculos. Tandem deſtilla per retortam igne nudo; ſed ab initio admodum miti & lento, ne nimirum ſpiritus, qui tenerrimi ſunt exhalent & pereant. In fine urge igne vehementiori: Hæc deſtillatio vix trium

dierum

dierum ſpatio abſolvitur. Ex eo capite mortuo quod poſt deſtillationem hanc reliquum fuerit, prius tamen in furno figulino probè vehementerque calcinato, elice vulgari modo ſal, ac cum præcedenti ſpiritu deſtillato per quindecim dies in Balneo Mariæ digere, tandem utrumque cum argilla ſicca, vel etiam cum pumice calcinato impaſta, & ex retorta terrea igne aperto deſtilla. Sic prodibit cum ſpiritu ipſum ſal omne ſpirituoſum factum, ac eidem liquori profectò miſcebitur. Hunc verò liquorem ſecundum autorem per iteratas vices cohoba, hoc eſt aliquoties deſtilla, vel ſaltem in Balnei digeſtione relinque, donec ſponte ſua ſales in fundo repercuſſi, apparere inceperint exoptatæ denique purgationi inſervientes. Lucraberis hac ratione plus quàm dimidium temporis, alias prolixiori illi præparationi inſumendum, nec bonitate ſua autoria modus præponderat, cùm compendioſior conficiendi ratio prolixitate & multitudine operationum præſtantior fit. Doſis & uſus extat apud autorem.

MODVS MAGISTRALIS ARCANORVM & Vegetabilium.

Poſſunt autem ex illis vegetabilibus ad ſpecificum purgativum neceſſariis, quemadmodum ex aliis omnibus arcana ſubtilia quodam modo extrahi, nondum quidem multis cognita: ſed tamen planè Philoſophica: conſervantur nimirum integræ omnes virtutes, quibus alioquin crudæ vigent, præterea rediguntur in liquorem palato & ſtomacho gratum, cujus minima pars tantum poteſt, quantum integra quotacumque. Eum modum diſcipulis meis omnibus fideliter commendo, ut ſincerè ſibi traditum, ſanctè quoque cuſtodiant. Ex herbis quibuslibet & radicibus; nominatim verò ex iis, de quibus autor noſter præcipit, ſive omnibus viridibus ſive quibusdam exſiccatis: uno & eodem tempore non omnes haberi poſſunt fermentatis aliquantum & digeſtis fac ſpiritum & phlegma: illum à phlegmate partim ſeparatim ſerva ſeorſim quemadmodum & phlegma. Ex capite mortuo calcinato more communi cum phlegmate ſalia elice, ut fiant lixivia, quæ evaporata ad olei formam quandam ſubſtantiam conjunge cum ſuo ſpiritu antea reſervato, ac miſce cum triplo vel quadruplo aut argillæ aut pumicis calcinati, & ex retorta igne paulatim invaleſcente deſtilla in receptaculum ampliſſimum, cujus in fundo prius poſita etiam ſint vegetabilia in mediocri quantitate conjuncta, ſi ex pluribus, vel unum ſolum, ſi ex uno ſolo ſaltem fiat deſtillatio (non quidem planè ſicca, ſed aliquantulum flaccida, humore ſcilicet elementari vel adventitio aliquantum jam tum abſumto) prodibit ſpiritus ac ſimul quoque ſalia ſpiritualiter, quæ injecta vegetabilia calcinabuntur, quaſi in ſeſe contracta videantur, ac liquor erit rubeus. Peracta deſtillatione, omne quod in receptaculo fuerit, deſtilla per retortam ex reverberio clauſo, & prodibit liquor rubicundus cum aliquo ſapore, omnibus aliis vehiculis poſtea miſcibilis in ſeſe retinens totam facultatem totius mixti. Poteſt exhiberi per ſe vel in aliis appropriatis vehiculis à ℈j. ad plures. Quod ſi ſpecificum purgans ſupra ex vitriolo, Tartaro factum & cum croci eſſentia miſtum pondere ſuo in iſtiusmodi liquore, vel ex aliis herbis quas autor noſter appoſuit, vel etiam ex aliis prædicto modo præparatis, appropriatis tamen & convenientibus propinatum fuerit, felicius effectum ſuum ſortietur: atque hac ratione tam realgaria, quàm terreſtres impuritates exactius ex corpore exterminabit.

IV.

DIVRETICVM. a

QUia non per alvum excerni volunt omnium morborum Impuritates, igitur Diureticis & Diaphoreticis opus. *b*

a Diuretica varia è variis præparata exhibentur, non vulgaria verò ſunt & ejusmodi. 1. Aqua ex nucleis perſicorum pulveriſat. cum vino malvatico maceratorum deſtillata, cochlear unum exhibitum efficaciſſimum eſt. Silices albiſſimi fluviatiles igniti in vino generoſo extinguantur toties, donec planè in pulverem redacti fuerint, quod in terna quarta extinctione fieri ſolet. 2. Olei ceræ 3. vel 4. guttæ in aqua urticæ majoris exhibitæ, inuncto ſimul loco affecto cum oleis ceræ laterum, ſcorpionum, fortiter ad urinæ & calculi expulſionem faciunt. 4. Julepus Diureticus & oxymel Diureticum, vide in practica chymiatrica noſtræ editionis p. 17.

b Diuretica autem non ſemper nec ubique applicanda.

I.

SAL SVCCINI. a

Hujus præparandi modum paulò poſt olei Succini deſcriptionem indicabo.

Doſis & Vſus.

A granis tribus ad 4. 6. 8. & 10. in aqua Petroſelini ſeu Ononidis.

Mirabiliter pellit remoratam urinam. *b*

a Alii ex fortiter calcinato capite mortuo ſuccini in oleo deſtillati ſal fixum, per aquam communem collectum, & crebris ſolutionibus & coagulationibus purificatum cum ſale volatili jungunt, ac totius compoſitionis ℈j. cum ℈ij. viſci quercini in aqua radicum vel florum pæoniæ ter exhibent, vel ante, vel in ipſo paroxyſmo, omnemque epilepſiam, modò à transplantatione non provenientem, hoc modo curant, præmiſſis tamen juxta methodum præmittendis.

b Summum etiam ſecretum in partu difficili facilitando.

II.

SPIRITVS SALIS. a

℞ Salis Cracovienſis *b* nativi, vel Salis marini exſiccati vel calcinati *c* ℔ iiij. affundendo aquam pluvialem, impaſta vel malaxa *d* cum albæ argillæ figulinæ recentis, & per ſetaceum cribratæ libris duabus (vel quod melius, argillæ loco ſumatur matrix, ſi haberi poſſit, ſeu cortex Terram ſigillatam involvens & proximè ambiens, & è qua terra ſigillata tanquam nucleus eruitur, ſic enim efficaciorem liquorem ad uſus medicos habebis) inde facias orbiculos rotundos ſeu oblongos, quos retro fornacem ad duritiem exſiccatos impone retortæ terreæ luto obductæ, vix ad dimidietatem impletæ, jungatur Recipiens ſatis capax, & ſervatis Ignis gradibus, donec phlegma egreſſum eſt, ultimò pelle forti & indefinenti igne aperto continuando, donec ſpiritus albi omnes egreſſi ſunt. Deſtillatio eadem quæ in paranda aqua Forti adhiberi ſolet. *e*

Vſus & Doſis.

Duæ vel tres *f* guttæ in aqua Cardui benedicti & Parietariæ ſubitò remoratam pellunt urinam, ſicuti etiam aquam Vitæ per ſe optimè à phlegmate rectificata facit.

Obſervationes de Spiritu ſeu Oleo Salis.

Mirum quod hic Spiritus cum Sale communi ſingularem anupathiam & naturam contrariam *g* habet.

Primò, ratione Siiis: Ssl commune excitat ſitim: Spiritus hic pellit eandem, quod maniſeſtè apparet in hydropicis.

Secundò, ratione Putreſactionis: Sed commune omnia à putrefactione præſervat, & mordax eſt: Spiritus bic abſumit, *b* corrodendo ſpatio unius diei, at ſine dolore, quicquid in vulnerib. aut affectionibus al is putredini obnoxium.

Tertiò, ratione Guſtus: Sal commune eſt acre & mordax: Spiritus habet ſaporem γλυκύπικρον, & odorem ſucci expreſſi è pomis agreſtibus.

Sequuntur vires & virtutes Olei, ſecundùm Paracelſum.

Sal ſimplex, omnium condimentotum condimentum, omne ſtomacho inſuave inſuetumque ſuave & nutritioni aptum ſacit, & cùm putredinem neſciat, maximè omnia à putredine vendicat, & naturali corpori ſalutaris, bumanæ naturæ adeò condneibilis, ut ſine eo vivere neſciamus, corporibus inditus quicquid adeſt humidi abſumit, & quod reliquum eſt ſolidæ ſubſtantiæ adſtrictione contrahit, unde corpora condita ſiccat, & à putredine viodicat. Hæ igitur virtutes, cum crudo inſint Sali, quanto potiores Spiritui ejus convenienter præparato?

1. Paracelſus illo uſus eſt in omnibus morbis in menſe *i* ſemper tres guttas exhibendo: Renovat *k* Hominem, præſertim ſi aliquot folia auri in illo ſolvantur, Sal enim omnia *l* præſervat. Alioquin etiam ſpiritum Salis ſaliciter cum oleo Vitrioli miſcuit, *m* & poſtea ad vsrios morbos intra corpus cum maximo ſuceeſſu exhibuit, præſertim in hydropicis cum aqua Abſynthii.

2. Leproſos, *n* & alios tam virorum quàm mulierum morbum *o* in vino ſumptum ſanat, & ſanguinem purificat.

3. In hydrope miſcetur Sali Abſyntii, vel aliquot guttæ offeruntur in aqua Abſynthii, quotidie, donec Hydrops in paucis diebus evaneſcat.

4. Ad confortationem capitis in aqua Lavendulæ, Majoranæ, Salviæ.

5. Ad Cor in aquis Cordialibus frigidis, Violarum, Roſarum, item Borraginis, Meliſſæ.

6. Ad Stomachum, cum aqua Menthæ, ita appetentiam cibi auget.

7. Ad Hepar cum Cichorio, Lactuca, Carduo benedicto.

8. Ad Splenem, cum Endivia, Portulaca.

9. In Peſte, cum aqua appropriata Cordiali: Infecta etiam *p* regio illo ungatur, apoſtema retro cedit. & venenum ſine noxa expellitur per aliud emunctorium.

Si guttæ quatnor cum ℥ß. Electuarii *q* Juniperini offerantur, expectato ſudore, ut ſingulare commendat Theophraſtus in Peſte & Venenis, quia cor conſortat & ſanguinem purificat.

10. In aceto ſi offerat, pellit ſudorem Anglicum. *r*

11. Renes & Veſicam expurgat, & calculum rumpit. Uſus ejus cum Bslneo *ſ* certò juvat.

12. Lumbricos pellunt aliquot guttæ in Aqua Artemiſiæ. *t*

13. Hernioſos *u* Paracelſus in loco affecto hoc liquore unxit, *vv* adhibito Balneo Hernioſo: *x* aliquot etiam guttæ intra corpus dentur, ita intra paucos dies patiens ſanabitur.

14. In Colica, duæ vel quinque guttæ in forti vino præſentaneum remedium. *z*

15. Pellunt febres *aa* etiam diuturnas guttæ quatuor in aqus Vitæ. *bb*

16. In Ictero *cc* tres vel quatuor guttæ proſunt, continuetur, donec patiens ſit reſtitutus, quod fit in tribus ſeptimanis. *dd*

17. In Iliaca, Dyſenteria, Paralyſi, Apoplexia, Podagra in aquis appropriatis. *ee*

18. Ulcera interna etiam ſanat.

Doſis.

4. 5. & 7. guttæ in cochl. vini Malvatici, vel aqua Cinnamomi, vel alia appropriata.

Uſus ejus ab extra.

1. Cum aquis appropriatis mixta, utiliter parti dolenti Podagricæ inungitur.

2. Penetrat omnes venas, carnem, oſſa, & promovet omnium olcerum curam.

3. Ubi membra contracta, *ff* & de ſede mots ſunt, ſive ſit contractura, ſive Apoſtemata, inunctio inſtituatur, cum appropriatis unguentis.

4. Omnia ulcera cacoethea, inſanabilia. fœtida, ut Fiſtulam, Cancrum, Lupum, & ſimilia Phagedænica cum inunctione contiuuata parvo tempore ſanabis.

a Elegantior fit ſpiritus ſalis, ſi ille ex Maria ſeu ſale marino, ut ſale Hiſpanico, Gallieo cum terra ſigillata cruda in tripla aut quadrupla proportione mixto, tandem per retortam igne forti & nudo per gradus aucto deſtillatur. Sed in hiſce ſalis deſtillationibus primo non totum ſal in ſpiritum abit, ſed in capite mortuo tum adhoc reſidet, poteſt verò ex eodem capite mortuo ſal liberari per aquam communem, in qua illud caput mortuum coctum fuerit. Unde idem ſal ſpiritui primo loco advenienti adjectum, inque calido loco aliquandiu digeſtum, tandem cum nova terra ſigillata diligenter exſiccata conjunctum fuerit, ſubinde repetita vicibus univerſa ſubſtantia ſalis in forma ſpiritus tranſibit. Quantum nimirum ſalis primo deſtillati ſpiritus in repetitis digeſtionibus ſolvunt, tanto ſingulis deſtillationibus ſpiritus augeatur; ut nimirum poſtremo totus ſal, ſi ita placuerit, abiturus ſit. Hoc ſpiritu puriori aurum potabile optimum præparatur. Extrahis nimirum tincturam relicto in fundo corpore auri albo, Luna fixa nominata.

SPIRITVS SALIS COMPOSITVS.

Eſt & alius ſpiritus ſalis elegantior & purior, magnarum virtutum, ſed compoſitus ex nitro & ſale communi confectus, cujus præparatio compendioſior eſt talis.

℞ Nitri puriſſimi & ſalis communis decrepiti ana q. p. miſce cum tripla quaotitate (alii quadrupla) argillæ ſiccæ & exinde igne nudo more ſolito ſpiritum provoca. Hujus ſpiritus ℞ ℔j. adde ſalis communis fuſi ℥iiij. digere aliquandiu, ut nimirum ſal adjectum à ſpiritu ſolvi poſſit, & protinus per retortam deſtilla. Augebis hac ratione ſpiritum & fortiorem reddes, quem eodem planè modo cum novo ſale fuſo eadem quantitate ſumpto pro lubitu toties augebis, quoties & quamdiu placuerit. Ab illo ſpiritu per Balneum Mariæ abſtrahe phlegma, & deinceps ex retorta ſpiritum rectifica, tandem cum alcohol vini conjunge ana, poſtea circulando, cohobando invicem ſpiritus iſtos, vini nimirum & ſalium inſeparabiliter unitorum. Hic ſpiritus adeo reſiſtit ſiti, ut hydropici non expetant per triduum.

Poteſt etiam ex ſale marino dulce oleum elici hoc modo. Solvatur illud in aqua pluviali deſtillata, & filtretur & calcinetur igne moderato ſemper movendo, ne fluat, idque fiat 15. aut ſæpius, poſtea

idem

idem ſal extrahatur cum ſpiritu vini optimo, quo ablato ſal lapilleſcet, ex iſtis cryſtallis cum argilla vel terra ſigillata cruda impaſtatis fiat more uſitato ſpiritus fulgeſcens, ulterius cum alcohole vini conjungendus, & ſæpius cum eo per cobobia deſtillandus. Glorioſa eſt admodum apud chymicos de oleo ſatis dulci oſtentatio, ſeu nunquam demonſtrari poteſt. Tale nimirum oleum ſatis dulce ſeu ſpiritus ſalis dulcis, ab ipſo ſale nulla deſtillatione elici poteſt absque ſpiritu vini vel olei Tartari. Spiritus itaque vini ſolus eſt, qui dulcedinem hanc procurat, ſive ab initio cum ſale deſtillando conjungatur, ſive poſtea ſpiritus ſalis cum eodem ſæpius cohobando, deſtilletur: ſic nimirum non alio modo omnem acrimoniam à ſpiritu ſalis aufert, cumque ſubdulcem reddit, ſimili modo in cæteris ſpiritibus idem efficiendo.

b Præſertim antiqui. Recens hic ſal difficile emittit ſuos ſpiritus, facilius ſi jam vetuſtus ut 20. vel 30. annorum.

c Hoc eſt, decrepitati ſeu leviter uſti.

d Sal fuſum nullum planè ſpiritum de ſe emittit, niſi viciſſim diſcontinuetur.

CRYSTALLI SALIS DULCES inſtar ſacchari.

e Sal etiam in ſummam dulcedinem hac genuina & philoſophica præparatione ſic rediges: Fiat primo retorta terrea ampla & fortis: ita tamen, ut ex ſuperiori capacitate ventris exterius fiſtula terrea perpendiculariter penè in medium corpus retortæ deſinat, quæ ſit foris orificii latioris, ſed intus auguſtioris. Jā igitur ſalis communis vel marini, qui melior eſt ℔ iij. vel iiij. imponantur, & vaſe ad deſtillandum cum recipiente adaptato capaciſſimo, tamdiu per gradus augeatur ignis, donec ſal intus fluat, tum per fiſtulam una vel altera guttula aquæ frigidæ immittatur, & è veſtigio orificio fiſtulæ prominente terra figulina præparata obſtructo, in retorta ſpirituum copia mediante humiditate ſolvitur. Hoc nimirum toties cum aqua frigida continuandum eſt, donec maſſa ſalis hac ratione in ſpiritum fuerit redacta. Ab eo autem per
Vſus & doſis. lenem deſtillationem Balnei removeatur phlegma, reliquumque frigidiori loco reponatur, & ſubcreſcent lapilli inſtar nitri, ſacchari dulcedinem referentes, qui per deliquium in liquorem diſſolvi poſſunt, & guttæ v. vel vj. pluribus diebus hydropicis exhibitæ
Hydropiſis cura. omnem ſitim tollunt, illis integro quatriduo, vel etiam pluribus diebus potum nullum expetentibus. Eſſentialem nimirum humiditatem, quæ multum in hydropicis exhauritur, ſpiritus ſalis adjuvat, & ventriculum & reliqua viſcera corroborat. Sal verò tanquam miſtum corpus eſſentialem humiditatem aliàs non promovet, ſed etiam aufert. Sitis itaque à ſumpto ſale non minuitur, ſed promovetur. Si ad ℔j. ſalis exſiccati, accipiantur ℔ ij. carbonum pulveriſat. optimèque miſceantur, ex ℔ ſalis accipies ℔j. ſpirituum.

f Ad viij. vel xij.

g Id non aliunde dependet; quam à ratione mixtionis, ſal nimirum tanquam corpus mixtum habet in ſe partes diverſas, quarum ſingulæ alias atque alias habent qualitates & alios effectus. Conjunctum verò id oſtendunt, quod mixti eſt.

h Eſt nimirum tenuis, igitur facilè penetrat.

i Potius in ſeptimana.

k Hoc autem potius de oleo compoſito ex ſale & nitro facto prædicandum.

l Lege conſervat.

m Proportione longa.

n Lepra Græcorum eſt ſanabilis, Judæorum autem inſanabilis, niſi digito Dei ſanetur.

o Cutaneos.

p Corporis regio.

q Mellis.

r Et alios humores ſuperfluos.

ſ Diureticos emolliente, parietariæ, malvæ, meliloti.

t Vel mellis.

u Recentes.

vv Cum pinguedine erinacei.

x Quod fit ex chamomilla, meliloto, debita inſuper ligatura. Balſamum ſalis Gemmæ vide in Practica chymiatrica de bubonocele, enterocele, & epiplocele p. 168. noſtræ editionis.

y Præſertim flatulenta ſi alvus ſit libera.

z Compoſitus præfertur, præſertim ſi cum ſpiritu vini ſit miſtus.

aa Præſertim ventriculi.

bb Ante paroxyſmum exhibitæ.

cc Planè inveterato, in decocto fragariæ, manè & veſperi.

dd Citius.

ee Olei bubuli in majo deſtillati, fraxini, ſilicis.

ff Paracelſus hoc modo operatus eſt: Miſcuit oleum ſalis cum æquali portione olei vitrioli & ſpiritus Terebinthinæ prudenter & guttatim (propter ſtrepitum & effervescentiæ periculum) ſeparatim. Videbis materiam viſcidam & nigram phlegmati innatare. Hæc conjuncta & bene mixta rectifica, accipies lapidum parum, illa in ſpiritu Terebinthinæ miſcendo, poſtea membra contracta prius cum Balneo ſequenti lota inunxit.

℞ Summit. origani.
Juniperi.
Fol. quercus.
Abſinthii.
Gallitrichi ana M iiij. vel v.
Conorum abietum, (Dannzapffen der långſten) num. vj. vel vij.

Coque cum aquâ communi ad juſtam coctionem. Utrumque ſæpius repetit, donec omnia membra fuerunt reſtituta, ſæpius ſpatio octidui onam curam abſolvit. Magnum hoc ſæpe uſum habet in aridura membrorum, In Schwindung der Glieder / in inveteratis contracturis, adde oleum ſuccini. Prodeſt membrum affectum poſt inunctionem involvere pelli vulpinæ. Contracturis nimirum valde ſuccurrit. Vide practicam chymiatricam, noſtræ editionis p. 236.

SPIRITUS SALIS NITRI. a

Eodem planè modo *b* & ſimili Ignis regimine Spiritus Salis Nitri deſtillatur, qui per fumum rubicundum egreditur.

Hoc ſaltem notandum quod ad j. partem Salis Petræ purificati, tres partes argillæ figulinæ admiſceri ſolent, pro efformandis globis oblongis, poſt exſiccationem demum ad opus adhibendis.

Vſus & Doſis.

In Colica: *c* Et hoc nemini videatur mirum, ſiquidem in ſimili affectu crudum Nitrum nonnulli offerunt: nam ſpiritus Salis microcoſmici effervescentia & malignitas ex hujus debito uſu mirè inhibetur & reprimitur.

In Pleureſi.

Prunella *d*

Miſcetur cum ana Spiritus vini, & de illâ mixtura dantur ℈ij. vel ʒ. integra in hauſtu aquæ Fontanæ tepidæ. Si in Colicâ utimur, tunc ab extra umbilicus oleo Nuciſtæ expreſſe cum tantillo Zibeti admixto innngitur: Intolerabiles cruciatus & dolores confeſtim non ſolùm ſedat, ſed & diſcutit & re-

& reſolvit malignos, crudos, nitroſos atque vitioſos humores, qui niſi impediantur, ne ad partes nervoſas & articulos repant, quod non raró fit propter certam ſympathiam, qua cum talibus membris habent illi humores aliquid mixti, condolenda ſequitur articulorum impotentia, laxatio & reſolutio: Circa finem curæ *e* Enulæ Campanæ uſus Salem reſolutum efficaciter expellit. Porro Nitri ſeu Salis Fuſilis vires reconditæ à Filiis Hermetis ſemper in magno pretio fuerunt habitæ.

a Nitrum animale eſt, vegetabile & minerale: idemque in his omnibus vires exſerere animadvertitur. Finita hujus ſpiritus deſtillatione omnia prius bene refrigeſcant & relinquantur aliquandiu, donec ſpiritus probè coaluerint, quod ſpatio v. vel vj. dierum & noctium fieri ſolet. NB. In albedine phlegmatica latent ſpiritus corroſivi, minus utiles ad opus medico-chymicum. Horum verò ſpirituum rubeſcentium ex ℔ j. vix ℥ j ß. vel ℥ ij. recipies. Quare, ſi optimè procedere voles, phlegma ſeorſim, & rubeſcentes ſpiritus etiam ſeorſim accipies.

b Melius procedit operatio ſine globorum efformatione, ſi nempe ſaltem terra bene admiſceatur pulveri ſalis nitri, ac tandem ipſa deſtillatio instituatur.

c Ante uſum hujus ſpiritus alvus prius ſolvenda eſt. Datur cum aquæ fontanæ tepidæ ℥ ij. mixturæ ex ſpiritu vini & nitro, movet ſudores & confeſtim ſedat dolores colicos. Vide Praxin chymiatricam noſtræ editionis p. 181. de colica paſſione.

d Datur etiam hic ſpiritus, loco refrigerii in febribus in convenientibus vehiculis, ſcilicet in aqua endiviæ, cichorii, taraxici, & ad ſitim ſedandum à gutt. vj. ad xj. convenientior exhibetur ipſo lapide Prunellæ, quia nauſeam interdum excitat.

a Non in fine tantum, ſed etiam in principio colicæ, Enulæ decoctum mirificè valet.

♃ Radicum Enulæ in taleolas inciſæ ℥ j.
Seminis Fœniculi pulveriſ. ʒ ß.
Aquæ meliſſæ ℔ ij. vel iij.

Coque in diplomate ad horam unam & dimidiam, poſtea per manicam Hippocratis cola, colati primum hauſtum veſperi ituro cubitum, ſecundum mane, tertium etiam veſperi, & ita perge, ſi opus eſt, & cura erit abſoluta.

V.

DIAPHORETICVM.

Multi ſunt morbi qui ſaltem per ſudorem & pororum emundationem curari volunt, ut Peſtes & Pleuriſes.

SUdor in Peſte & Morbo Ungarico *a* eſt univerſalis evacuatione Veneni totius corporis, non in ſanguine modo, ſed etiam in habitu *b* corporis, adeoque in omnibus partibus hærentis. Hujus ſudoris beneficio Venenum, quod circumſtans frigus ad cor propulerat, excluditur: Nam ut attractione ſpiritus, *c* ſimul etiam venenatam auram attrahimus, ita ſudore oportet illud ipſum ex omnibus membris exterminari: Nulla enim corporis pars, licet parva, aeris eſt expers: proinde ſudare omnes poſſunt. Ideo ſudor eſt univerſalis evacuatio, ſiquidem ferè tertia pars omnium morborum, qui corpus humanum infeſtant, per ſudorem curari poſſunt.

ANTIMONIVM DIAphoreticum. d

♃ ℔ j. a Mercurii ſublimati per Vitriolum & Salem, adde iij. ℔ Antimonii Ungarici, terantur invicem & miſceantur, ac retortæ Vitreæ *f* luto munitæ omnia indantur, adjuncto receptaculo clauſo, deſtillatio fiat in arena cum Ignis regimine, ne guttæ in collo inſtar Butyri congelentur, eo apparente mox carbo ignitus cum forcipe admovendus erit tam propè, ut vitro non noceat, & tamen reſolvat, idque toties iterandum, quoties neceſſe fuerit: Liquorem egreſſum ſemel rectifica *g* poſtea calore *h* liquefactum effunde in vitrum capax, *i* quod collum longum habeat, & affunde aquam Regis (alii ſolo Spiritu nitri *k* utuntur) guttatim ſaltem fiat, propter ſtrepitum *l* & efferveſcentiæ periculum, ubi videris totam materiam ſolutam eſſe planè, affunde exempli gratiâ ſi ℔ ß. olei fuit, etiam lotonem unum auri *m* in aqua Regis ſeorſim prius ſolut, ita mixtio manebit clara, non turbida, & rubicundiſſimi coloris, alioquin niſi ita proceſſeris, turbida fiet ſolutio, & aurum non verè ſe incorporabit, ac poſt abſtractionem apparebunt adhuc auri ſcintillæ micantes. Totam hanc claram & rubicundiſſimam ſolutionem pone in alembico bene lutato, addito capitello & receptaculo, juncturis bene munitis, ſervatis poſtea gradibus ignis. Incipe phlegma abſtrahere (ſpacio duorum dierum operatio abſolvitur) ultimò fortificando *m* Ignem ita, ut fundus Cucurbitæ candeſcat: Parum ſe ſublimat, quod abſoluto opere, vaſe refrigerato & fracto abjiciendum: reliquum in fundo etiam in parietibus hærebit, colore ſubflavo, inſtar Terræ ſiccíſſimæ & hiantis, nullius ferè ſaporis: adhæret linguæ ſine corroſione inſtar cornu aduſti & calcinati. A ℔ j. olei habebis poſt exſiccationem libram Terræ dimidiam. *n* Calx illa fixa non eſt edulcoranda, niſi velis, ſed in crucibulo per dimidiam *o* horam ignienda: Mirum, quod examen Ignis in crucibulo ſuſtineat, & omnia corroſiva in ipſa mortua ſint.

In uſu Chymico, quamvis hæc terra ſitiens fixa ſit, & beneficio vulgaris Sulphuris *p* arte admixti, auro in fluxu peculiari induſtria maneat admixta, non tamen in cineritio optatæ & expectatæ fixioni ſolet reſpondere.

In uſu medico unum eſt è Spagyricis medicamentis maximè πολύχρηστον.

Conſtiiit mihi ferè ducentis Daleris, ego candido lectori cum reliquis gratis communico.

Vires & Vſus.

Arcanum ſummum in variis & ferè omnibus morbis per ſudorem & urinam operans efficaciſſimè, non purgat, *q* nec debilitat ægrotantes, ſed plurimum ſudorem & urinam *r* moderatè ciendo, ratione auri *ſ* additi Naturam confortat.

In Lue Venerea. *t*
Peſte. *u*
Podagra. *vv*
Hydrope. *x*
Febribus. *y*
Obſtructionibus & doloribus Lienis. *z*
Calculo. *aa*

Doſis 3. 5. 7. 8. grana in aquis convenientibus.

Circumferuntur deſcriptiones Mercurii Vitæ, quibus nonnulli hoc corroſivum oleum per cornu Cervi cum Saturni eſſentia eſſenſificatum in pulverem Diaphoreticum redigere conantur. Operoſus eſt labor, *bb* nec propria experientia optatum & deſideratum videre licuit eventum. Nam adhuc acredinem retinet ille pulvis, nec ita fixus eſt, ut hic noſter, per dicta corroſiva fixatus, quæ in hac operatione omnia moriuntur & evaneſcunt, quod ſummè mirandum *cc* eſt. Ergo hac deſcriptione contentus ſis, lector benevole, qua tibi vix offeretur alia melior.

a Febribus malignis omnibus.

b Scilicet tota ſubſtantiâ, membranis, muſculis, carne.

c Aeris per anhelationem.

d Antimonium Diaphoreticum hactenus appellavi

pellavi Bezoardicum minerale, ab ipſo Quercetano ſæpius dilaudatum, nec quantum opinor, ab alio, quàm à me primum erutum, & quidem anſa cogitandi mihi data à Fratre Baſilio Valentino, qui in additamento ad claves Philoſophicas ſub titulo antimonii, ubi butyri mentionem faciens, tandem concludit & pronuntiat: Idem oleum (ſic nimirum vocat butyrum antimonii) poteſt amplius præparari cum adjectione aquæ factæ ex petrarum ſerpente aus der Steinſchlange/ & neceſſario aromate, non illo, quod ex Indiis affertur, nothwendiger Gewürtz nicht die aus India gebracht wird. Pulvis ille, inquit ulterius, inſignes poſſidet vires ad exterminandos veteratos multos & exulceratos morbos, ſub quibus verbis Baſilius Monachus Bezoardici præparationem occultam deſcribit. Facit nimirum ex ſale Petræ der Steinſchlangen/ cum ſale communi das beſte Gewürtz/ aquam, cujus beneficio aut ſolius, aut cum aqua Regis, butyrum illud valdè corroſivum planè emoritur, & in pulverem Bezoardicum convertitur. Libavius in explicando variè ſe torquet, id quod magis carpendi, quàm inquirendi ſtudio facit, vide in tomo altero arcanorum chymicorum cap. 32. de igne naturæ, & in eodem t. apocalypſeos hermeticæ partis prioris cap. 9. & 10. Certum autem eſt, Libavium, ut de aliis ita de confectione hujus Bezoardici judicare inſtar Argi foris oculatiſſimi, domi verò Tyreſiæ: Nunquam verò is loquaculam linguam cum experientia chymica conjunxit, aut ſi fecit, non tamen ita fecit, quemadmodum bonum artificem facere decet. Ergo hominis procacitatem ſcribendi non miror, & forſan oſtendam publicè ubinam is fuerit in laboratorio, quod is totus profitetur, atque ego ſic, qualis in balneo canis. Cæterum neque Crollium neque me aliquid novi protuliſſe lubenter fatemur, neque ea unquam utriusque noſtrum mens fuit. Rubeum verò hoc idem antimonium diaphoreticum, vel propriis vel aliis verbis deſcripſiſſe, ceu Libavius ad finem d. 28. cap. partis prioris Apocalypſeos Hermeticæ frivole aſſerere audet, mendacium eſt, cujus merito Libavium ſuperſedere decuiſſet. Rubeus in libello de deſtillationibus, præter quem ab ipſo nihil editum eſt, toto capite 22. Sect. 2. agit de ſtibio vel antimonio ejusque præparationibus variis, ac in fine facit mentionem medicinæ ex Mercurio ſublimato, Regulo antimonii & auro, ſeorſim in aqua ſeparationum ſolutæ, confuſæ & cohobiis deſtillatæ, in rubeum pulverem crematæ. Sed quantum is diſtat ab antimonio Diaphoretico? Hic etiamſi antimonium ad butyri confectionem aſciſcitur; de ejus tamen ſubſtantia parum aut nihil ingreditur: ibi regulus egreditur & figitur totus. Deinde Mercurius ſublimatus cum illo rubeo pulvere robeus via manet, ſed in ſingulis deſtillationibus aquæ fortis tandem aſcendit, atque licet aliquid maneat, idem tamen in calcinatione totum cum fumo abit, hic verò mercurius ſublimatus, qui eſt butyrum antimonii, figitur. Tertio pulvis ille Rubeus Rubei eſt corroſivus: Bezoardicum verò minerale neutiquam. Poſtremò pulvis Rubei eſt idem cum auro vitæ, itaque inter Mercurios præcipitatos numeratur, eſtque ſimul catharticus. Noſtrum verò Bezoardicum, Crollii nimirum & meum non eſt tale. Deſinat itaque Libavius calamum mendacem in alios ſtringere, niſi propterea viciſſim peſſimè audire velit. Noti ſunt hominis mores & peſtilens invidia, quam timere aut laudare non eſt cordati viri.

e Autor in præcedentibus, in confectione nimirum florum antimonii ex mercurio ſublimato & antimonio crudo, ſumpſit partes æquales utriusque, easdem etiam hic ſumere non erit abſonum.

f Si vitrum non ſit forte.

g Per retortam.

h Vel aqua, vel igne, vel arena.

i Cucurbitam amplam.

k Idque melius eſſe deprehendi.

l Claudendum poſtea ne ſpiritus exhalent, & relinquendum per horas 12. vel etiam ultra.

VERA BEZOARDICI SOLARIS præparatio.

m Hanc adjectionem auri nullo modo neceſſariam eſſe vel utilem experientia & ſequens ratio evincit. Aurum nimirum redit in priſtinum corpus: nullo ergo modo agere neque pulverem antimonii virtuoſiorem reddere poteſt. Quod ſi verò aurum eſſet planè à corporeitate ſua reductum in ſpiritualem ſubſtantiam, utique ejus additio eſſet valde utilis. Si etiam per minima aurum ipſi Bezoardico miatum eſt, vires ſuas exſerit. Quod ſi verò placet facere Bezoardicum ſolare, ne labor & ſumptus irritus fiat, ſic procedendum eſt. Dicemus infra in deſtillatione prima ſpiritus nitri, vel aquam fortem ab ipſo butyro progredi menſtruum colore rubicundiſſimo tranſparente, illudque denuo poſtea ſuæ radici ex aqua prodiit, nempe ipſi antimonio conjungi per repetita nimirum cohobia. Quod ſi verò illud menſtruum prima vice productum aſſervetur, & cum eo ſolvatur aurum finum, hoc eſt finatum, q. placet de auro vero ſoluto abſtrahatur illud menſtruum leni calore usque ad pelliculam, ſeu oleoſitatem, ac recens rubicundum menſtruum ab eodem auro ſoluto denuo, idque tertia vel quarta vice deſtilletur ex retorta oblongioris colli, bene loricatâ & hermeticè clauſa ſemper leni calore, ne nimirum ſpiritus prodeant: ac iis deſtillationibus finitis tandem hæc ipſa ſolutio auro imprægnata à ſpiritibus illis ex retorta aliquantum fortiori igne pellitur, quod deſtillatum fuerit iterum affunditur, idque tantiſper fit, donec ipſum aurum rubicundiſſimo colore inſtar rubini elevabitur. Hoc aurum ſpirituale redditum, à butyro antimonii in ſpiritu nitri vel aqua regis ſoluto junctum prioribus deſtillationibus neceſſariis repetitis, cum illo uniri, ac denuo figi, & poſt extremam calcinationem in Bezoardicum purpurei coloris (quod ſignum eſt auri ſpiritualiter ſoluti & per minima conjuncti) præparari poteſt magnarum virium in medicina.

DIAPHORETICUM SOLARE Korndorfferi.

Ex eo auro etiam fit Diaphoreticum illud magnum Bartholomæi Korndorfferi, qui fuit Præceptor Paracelſi: cum alcohole nimirum vini præſtantiſſimo, ſolvitur, ſeparatisque fæcibus hæc ſolutio in Pelicano ad certiſſimum calorem Balnei per menſem digeritur: interea temporis aurum ſpirituale ab ipſo ſpiritu vini ſponte ſua ſe ſeparat, inque fundo vaſis ſeorſim quieſcit, fluctuando deſuper nobili menſtruo ſolo, quo per inclinationem caute ſeparato, calx auri aquis dulcibus aliquoties eluitur & lentiſſimo calore exſiccatur. Tandem in juſtæ proportionis phiola hermeticè obſignata lento primum calore athanoris poſt auctiori figitur, donec in pulverem purpureum deſinat, qui denique in ſpiritu vini optimo ſolutus, inque una exigua doſi guttarum iij. aut iiij. exhibitus vitam ſanitatemque conſervando omnes morbos per ſudorem expellit. Diaphoreticum tale, cui vix ullum comparari poſſet.

n Ut fortior ſit prima hæc deſtillatio non eſt conſultum. Repetenda nimirum ſunt per idem menſtruum cohobia, ita tamen, ut ſemper aliquid recentis nitri ſpiritus (quod melius deprehendi) vel aquæ Regis addatur. Hæc nimirum ratione repetitæ cohobe-

hobationis plus de antimonii pulvere figitur, id quod unica ſaltem, & quidem in fine fortiori deſtillatione periret: Atque hoc unum eſt ex iſtis de quibus aliquando ad Rulandum ſcripſi, Crollium ſiluiſſe. Alterum eſt, quod in deſtillatione menſtrui prima, illud ſeu ſpiritus nitri, præſertim ſi celerius urgeatur, planè rubicundum, & illa rubedo non ex ſeſe, ſed aliunde nimirum à ſpiritibus antimonialibus (ſtibium nimirum continet in ſe rubedinem quandam volatilem) ſimul ad antimonialis butyri confectionem h. e. ad Mercurium ſublimatum in butyraceam quandam mucilaginem & converſionem maximè facientibus per repetita cohobia tandem & cum pulvere Bezoardico figitur & hoc modo redditur excellentius. Iſta nimirum rubedo aquæ fortis inſigniter utilis eſt, ad corpus auri Volatile reddendum, inque quandam ſpiritualitatem revocandum.

n Nimirum ſi tertia vice fuerit deſtillatum, inde menſtruum, ex butyri antimonii ℔j. habebis ℥xij. vel ℥xiv. etiam, poſt repetitam cohobationem.

o Imo per duodecim horas.

p Εγχείρημα eſt tale: Accipe duplum ſulphuris communis ad partem unam hujus terræ fixæ ſcilicet Bezoardici mineralis, tere & miſce in marmore, liquefac poſtea in tigillo, & liquefaciendo fac flammam concipiat ſulphur, quam permitte donec ſponte ceſſarit, relinquitur pulvis gryſeus, qui in fluxu auri in idem projectus, admiſcetur auro, ſed ex ℥j. via ℈iij. manent, denuò tamen in cineritio conflagrando pereuntes.

q Neque per ſuperiora neque per inferiora.

r In quibusdam, ſed raro.

ſ Etiam ſine auro.

t Per ſe non admodum quidem, ſed præmiſſis præmittendis neceſſariis, poſtea cum aliis ſudoriferis, imprimis cum aqua perſicariæ exhibetur.

u In aqua ulmariæ, ſcordii, ſcorzoneræ.

vv In aqua filicis, chamedryos.

x In aqua ebuli.

y In decocto centaurii minoris vel aqua febrifuga.

z In aqua ſpecifica ad Lienem, ſcolopendriæ &c.

aa In aqua ononidis, ſaxifragiæ, fragariæ, petroſelini.

bb Non caret tamen hæc operatio ſua evidentia ideoque non prorſus eſt contemnenda, primo impregnatur Cornu cervi uſtum cum eſſentia ſeu dulcedine ſaturni, eum in morem, qui obſervatur à docimaſtis, quoties ex cineribus & oſſibus animalium majorum combuſtis faciunt capellas: Hæ igitur capellæ ex ſolo cornu cervi uſto & eſſentia ſaturnina prius cuſæ igniantur ſub tegula, ut conſuevit fieri, poſtea terantur: deinde pulvis ille cum æquali parte butyri antimonii jungatur, tandem inde & tertia vice idem butyrum abſtrahatur deſtillatione, poſteaque per ſpiritum aceti vini fortiſſimum figatur, repetita cohobatione, ut ſupra oſtenſum eſt. Hac nimirum ratione à corroſivis metus nullus fuerit; ea nimirum ſimiliter partim à cornu cervi uſto, & eſſentia ſaturni (de qua vide infrà de ſaccharo ſaturni) & ab aceto emoriuntur & mortificantur, ſalutari duntaxat relicta ſubſtantia iiſdem uſibus cum ſuperiori uſurpanda.

cc Ubi nempe maneat aciditas.

ANTIMONIUM DIAPHORETICUM, vel Antimonium fixum.

Eſt antimonium Diaphoreticum aliud, quod cum ejusdem ſola calcinatione fit per vitrum. Unde nimirum per hanc calcinationem ter repetitam, quam alioquin chymici detonationem vocant, omnes ſulphureæ & Mercuriales partes pereunt, & relinquitur ſola pars terreſtris, quæ vim exſiccandi & ſudorem promovendi obtinet. Deſcribit illud Beguinus in Tyrocinio chymico lib. 2. cap. 12. ſub titulo antimonii diaphoretici, & quidem rectè. Sed docuit experientia ipſa, in elaboratione hujus medicamenti liquefactionem, quam ibidem Beguinus innuit, non debere eſſe metallicam ſed tantam, quanta ejus opus eſt ad fluxum inſtar ſalis injectæ mixturæ. Præterea poſt ternas ſingulas cum nitro calcinationes, illud ſemper aqua calida dulci eluendum eſt, & pulvis ſiccandus, qui extremò albeſcit. In qua ſanè operatione acquieſcit Tyrocinium & alii. Sed longè ſubtiliores fiunt pulveres, ſi poſt extremam calcinationem, & aliqualem liquefactionem totum illud, quod remanſit, tritum coquatur in aqua fontana per aliquot horas, poſtea calens decoctum per filtrum transmittatur, & loco frigido relinquatur: ſic nimirum per hanc ebullitionem id, quod ſubtilius, in aqua ſolvitur & tandem præcipitatur in pulverem admodum albicantem & tenuem, ſæpius eluendum & exſiccandum. Quod ſi acetum deſtillatum immittatur in idem decoctum filtratum, facilius & celerius pulvis iſte cadit, majorum virtutum. Baſilius Valentinus in curru Triumphali antimonii ſub titulo florum antimonii fixorum ſeu pulveris albi antimonii (ſic nimirum ille & alii appellant) valde commendat ad interiora apoſtemata, ejus enim gr. xv. propinat quinquies ſingulis diebus. Idem maximè prævalere ait in lue venerea eodem modo & doſi uſurpatum. Neque verò uti omnque extra rem: In poſteriori affectu cum ſpiritu Guajaci exhibitum mirabiliter totam ſubſtantiam ſanguinis renovat & morbum Neapolitanum funditus extirpat.

BEZOARDICA MINERALIA varia.

Bezoardicum minerale aut fit per ſe, hoc eſt ſine ulla additione alterius metalli, aut fit cum iiſdem.

BEZOARDICUM MINERALE ſimplex.

Per ſe eſt primo id, quod voco Bezoardicum ſimplex, cujus Quercetanus ſæpius meminit, à clariſſimo Sennerto poſtea ex mea communicatione clarius expreſſum in Inſtitutionibus Medicinæ lib. 5. part. 3. Sect. 3. cap. 8. Per ſe ut fiat, expedita eſt ratio; Vel nimirum à ſolo butyro antimonii rectificato, ſpiritus nitri ſubinde fortificatus terna deſtillatione prolicitur, demum calcinatur, & fit Bezoardicum ſimplex albiſſimæ formæ & coloris, multæ efficacitatis. Aut poſtquam butyrum antimonii ſemel factum, deinde ex ſcoriis reguli antimonii ſine marte facti prius cum aceto deſtillato (alii cùm ſpiritu vini) tinctura rubra extracta, & in formam pulveris liberata, ac ſuper eundem pulverem butyrum antimonii denuo deſtillatum fuerit; idem rubicundiſſimi fiet coloris. Quod ſi igitur cum ſpiritu nitri more debito fixetur, fit Bezoardicum ſimplex, propria tinctura antimoniali prægnans magnarum virtutum.

BEZOARDICUM SCHEUNEMANNI.

Bezoardicum minerale ſeu Nepenthes aliud deſcribit Scheunemannus in libello de fonte S. Annæ, quem vocat Hydromantiam pag. 59. debiliori Draconi hoc eſt, antimonii regulo addit martem ante pugnam devorandum, quo devorato ad pugnam hoc eſt, deſtillandum producit, & confeſtim magnas ebullitiones edunt h. e. incaleſcunt vehementer, atque ita deſtillat exinde butyrum, apparente ſerenitate h. e. poſtea-

poſteaquam omnia prodierunt, martem relictum poſt deſtillationem abluit: & ſolari æſtu reſuſcitat h. e. ſolvit in ſpiritu nitri, quem poſtea cum dracone hoc eſt, cum butyro & ſpiritu nitro ſoluto ſolvit & deſtillat, atque ita figit more alioquin uſitato. Vide plutibus ipſum autorem.

BEZOARDICVM SOLARE.

1. Eſt ab ipſo autore deſcriptum, aurum nimirum ingreditur, ſed admodum corpulentum, nec aliquantulum attenuatum, ad edendum itaque vires minus habile, ut ſupra aliquoties demonſtratum. Præſtantius eſt hoc. 2. Solve aurum in aqua Philoſophica ſeu regia ex nitro & ammoniaco ſacta, cujus præparatiooem docent commentaria noſtra ad Tyrocinium chymicum Beguini, à Gluckradio edita in fine lib. 2. c. 3. A ſoluto eandem aquam toties per retortam deſtilla, recenti ſolvente ſubinde affuſa, donec per retortam aurum tranſierit rubicundiſſimè, quod poſtea cum Mercurio vulgari ad ſundum præcipita, (Mercurius iſte debet bene purificatus eſſe: alias noxiæ Mercuriæ ſæces manent cum auro) denno præcipitatum, & ab eodem per calcinationem liberatum prodit purpurei coloris. Hunc pulverem denuo in aqua regis ſolutum, & ad ſolutionem butyri antimonii decupla proportione cum eadem aqua Regis juoctum evocato per retortam menſtruo, ac deſtillationibus ſæpe repetitis poſtea per calcinationem ſub tegula (unter einer Müffel) reduc in pulverem, ſi lenis, ſi vero intenſior, calcinatio inſtituatur in purpureum. Bezoardicum nullis non laudibus dignum, propterea que magni ſaciendum.

3. Idem aſſequeris, ſi aurum per ſpiritum oitri fortificatum, ceu paulò antea oſtenſum eſt, ſolutum & quantitate auctum, dicta proportione cum butyro antimonii junxeris, & per menſtruum repetitas ſeparationes demum calcinando in pulverem rubeum verteris.

BEZOARDICVM LVNARE.

1. Solve Lunam finam ſeu cupellatam in aqua forti, abſtrahe ad ſiccitatem vel oleoſitatem in Balneo, ex hac elice per ſpiritum vini tincturam viridem, quam ſevocato paulùlum à Luna ſpiritu vini, junge proportione octupla cum butyro antimonii in ſpiritu Nitri ſoluto & l. a. deſtillando fige. Habes Bezoardicum viridiuſculum ad capitis adfectus utiliſſimum, præſertim ad Eryſipelas capitis muliercularum, valde uſitata, vide praxin chymiatricam p. 13.

2. Vel ex Lunâ ſulphure communi calcinata, cum ſpiritu urinæ, de quo in præparationibus Microcoſmicis ſub titulo urinæ, ad extrahendum ex metallis vitriolo dixi, colorem cæruleum extrahe, quem ultromarinum vel Lazurinum aliàs appellant. quem, in aqua forti ſolutum, cum butyri decuplo antimonii in aqua forti liquefacti junge. Cæteris inſtitutis laboribus habebis ejusdem, vel etiam majoris virtutis Bezoardicum Lunare.

3. Vel ℞ Lunam finam, ſolve in aqua forti, eam præcipita cum oleo ſalis Tartari per deliquium vel ſolutionem in aqua communi facta in vaſe majori. Præcipitabitur ad fundum inſtar goſſipii. Poſtea edulcoretur & cum aceto deſtillato extrahatur, tunc acquirit colorem cæruleum, ſi verò diutius ſteterit, viridem. Cum hâc Tincturâ procede ut cum reliquis.

4. Omnium verò præſtantiſſimum futurum eſt Bezoardicum Lunare, ſi luna cum ſpiritu nitri in vitriolum redacta, & cum butyro antimonii l. a. in pulverem fixatum fuerit. Hâc nimirum ratione corpus lunæ à ſpiritibus nitri aliquo modo tenuius redditum facilius cum butyro antimonii per minuta miſcetur, atque ad effectum medicum producendum efficacius fit.

BEZOARDICVM SATVRNINVM.

Simili prorſus modo Bezoardicum ſaturninum ex vitro Saturni, quod fit ex minio & ſilicibus ſimul fuſis & aliquoties cum eodem butyro antimonio rectificato, tincturam extrahe, illudque dicto modo cum ſpiritu nitri fige. Eſt in omnibus affectibus ſplenis remedium efficax.

BEZOARDICVM IOVIALE.

℞ Reguli antimonii ſine marte ſacti ʒ vj. cui in crucibulo fuſo adde Jovis Anglici puriſſimi ſimiliter fuſi ʒiiij. ut fiat amalgama, poſtea in marmore reduc in pulverem ſubtiliſſimum, cui adde Mercurii ſublimati optimi partem æqualem hoc eſt ʒ x. ac ex retorta ut ſupra, inde ſactum butyrum ternis deſtillationibus cum ſpiritu nitri fige, poſtea calcina, ignitumque in ſpiritu vini extingue, exſicca & ſerva. Fit pulvis gryſeus. Doſis à gr. j. ad ij. potentiſſimè movet ſudores, ad omnia, maximè verò ad obſtructiones epatis, polychreſtum.

BEZOARDICVM MARTIALE.

Ex Croco Martis ſolius ignis beneficio ad perſcriptum Tyrocinii lib. 2. cap. 15. ſacto, cum butyro antimonii rectificato in digeſtione elice Tincturam rubicundiſſimam: butyrum tinctura antimonii impragnatum fige cum menſtruo ſpiritus nitri more uſitato. Eſt ſpecificum & præſentiſſimum remedium in omnibus fluxionibus ventris, præſertim ab epate ortum ſuum capientibus. Color ipſius epatis colorem refert Leberfarb. Vide Scheunemannum in hydromantia Paracelſica p. 59. ubi habet Bezoardicum martiale.

BEZOARDICVM VENEREVM.

Eodem planè modo ex ſquama æris elicitur Tinctura cum butyro antimonii correcto per digeſtionem, & cum toties decantato menſtruo ſpiritu nitri nimirum figitur. Præter cæteras virtutes obtinet vim alexitericam in qualibet gonorrhæa certiſſimam.

BEZOARDICVM MERCVRIALE.

Ex vitro Mercurii vitæ. cujus deſcriptio tradita eſt, cum butyro antimonii correcto elicitur Tinctura rubea. Idem igitur per ſpiritum nitri fixatum, tranſit in Bezoardicum excellens virtute & prioribus non cedens. (NB. Si jungeres mercurium vitæ cum butyro antimonii & poſtea cum ſpiritu nitri figeres, quid quæſo inde fieret? an non egregium purgans correctum cum eodem butyro, in majori doſi exhibendum? cogita diligenter.)

His itaque modis poſſunt Bezoardica ſeu Diaphoretica cum omnibus metallis fieri, in quibus virtuoſæ partes ipſorum metallorum cum butyro antimonii conjunctæ, per nobile menſtruum ſalis nitri ſimul figuntur, ac in nobiles medicinas abeunt: Quinimò ad eaſdem formulas illorum plura alia ex iiſdem effingi & confici poſſunt, de quibus prius ſeculum forſan non cogitavit. Eat nunc Libavius, & nihil novi prolatum eſſe contentioſè dictitet.

SPIRITUS TARTARI.

℞ Tartari vini albi optimi (quod frangendo videlicet nitescit *a*) libras ſex , lava ex aqua pluviali tepida , *b* donec nulla pulverulenta conſpiciatur ſpurcities , randem è vino tepido *c* optimè eluatur, & ſiccetur ad Solem, vel in hypocauſto , & redigatur in pulverem : Vel pulveriſatus Tartarus in aqua pluviali calidà abluatur & ſolvatur, *d* quod non ſolutum remanſit in fundo, in aqua pluviali coquatur , ut ſolvatur, poſtea filtretur , aqua paulatim evaporet , & ultima medietas in loco frigido ponatur , ut Tartarus iterum lapilleſcat , *e* & hic eſt Tartarus purificatus (per ſe etiam Cathartieus, *f* ſi drachma una è juſculo carnis ſumatur) & ad deſtillandum aptiſſimus : Indatur Cucurbitæ luto oblitæ, *g* & aperto igne deſtilletur inſtar Aquæ Fortis , ita tamen adhibenda eſt multa cautio, ut commiſſuræ Receptaruli capaciſſimi probè adapti ſint diligenter propter ſpirituum penetrantiam luto munitæ , ne hujus aquæ ſpiritualis evanida virtus in auras evolet. Ignis Primò ſit lentus, poſtea fortificetur donec omnes ſpiritus exierint, & Recipiens nubibus repletus iterum ſactus ſit transparens & pellucidus. Da operam , ne ignis nimium invaleſcat, propter ſummam ſpirituum penetrationem. Aqua primùm emanat , deinde fœtidum oleum: ſeparentur per tritorium, *h* Aqua ſeu ſpiritus primùm corrigitur & rectificatur in cellario, collocando octiduum in gelidam aut madidam arenam: Oleum corrigitur ex aceto deſtillato per retortam igne aperto, tunc eliciatur cum aceto, atque emanat nunc rubrum, nunc citrinum , atque ita acetum recipit Empyreuma in oleum, & oleum aureo colore ſine fœtore ſuccedit. Spiritus ſeu Aqua poſtea in cineribus per alembicum deſtillatur, & rectificatur bis vel ter, ut ſit purus, nec ita odore gravis, qui tamen planè tolli ſine virium amiſſione non poteſt. Si ſalem è capite ſuo mortuo arte extrahas , & ſpiritum hunc deſuper in Balneo rectifices, *i* tunc fœtor *k* magna ex parte perit : Eodem enim modo *l* omnia olea à fœtore per abſtractionem à ſuo Sale proprio rectificari poſſunt.

Vel circula *m* illum ſpiritum cum ſpiritu vini aliquandiu digeſtione, ita odor gratior erit: Vel ſupra Caryophillos poteris illum rectificare.

Vel aliquot guttæ olei Vitrioli cum duobus vel tribus cochlearibus Spiritus vini digerantur, & poſtea miſceantur cum Tartari ſpiritu , ſic etiam fœtor perit.

Sunt qui aquæ Roſarum aliquid propter odoris emendationem miſcent. *n*

Obſervatio.

Fœtor ille ſpiritus Tartari in totum non eſt auferendus, nec formidandus , cùm habeat ſignaturam Fœtorum, quando videlicet in Peſte , vel in aliis morbis venenatis exhibitus, magno juvamine profluentes fœtidos ſudores è corpore copioſè expellit.

Vires & Vſus.

1. Præ omnibus ferè aliis medicamentis & Arcanis hoc ſolùm excellit in tollendis omnibus obſtructionibus *o* & putrefactionibus.

2. Si ter quotidie exhibeatur , multum facit in Paralyſi, totum enim corpus penetrat & roborat, *p* quod in hoc morbo maximè requiritur.

3. In Hydrope etiam feliciter utimur cum Aqua Soldanellæ & Ebuli: Aſſumitur etiam cum oleo Vitrioli, tunc aquas per urinam *q* pellit, quicquid hac viâ non perficitur, difficulter tentabitur aliâ. *r*

4. Vitia menſtruorum retentorum corrigit. *ſ*

5. Initia Lepræ profligat. *t*

6. In Eryſipelate cum æquali pondere Theriacæ *u* circa finem morbi ℥ j. exhibetur , ita tamen, ut venæ ſectio in robuſtioribus præcedat.

7. Icteritiam & omnes inde exortos morbos expellit. *vv*

8. In Lue Venerea *x* ſingulare eſt medicamentum, ſi Turbit minerale ſimul exhibeatur : Expellit enim è Centro Luem internam , poſtea cruſtæ oleo Guajacino inunctæ decidunt.

9. A Centro ad circumferentiam & ſuperficiem expellit omnem ſcabiem latentem , ſerpiginem, lentiginem. *y*

10. Provocat ſudorem.

11. Prodeſt Pleuritidi & Anginæ. *z*

12. In morbis capitis etiam utimur. *aa*

13. In Febribus. *bb*

14. In contracturis. *cc* Hujus enim uſu Davidem Syderocratem Spirenſem quondam medicum, olim generoſam Dominam Catharinam Bappenheimiam, nunc in Chriſto quieſcentem , neque manus, neque pedes è doloribus Colicis moventem, ad perfectam ſanitatem, adhibitis etiam Balſamis externis, reſtituiſſe vidi.

15. In puncturis Laterum. *dd*

Doſis.

A ſcrupulo uno ad duos in aquis ſpecificis & convenientibus.

Sulphur Tartari verum, *ee* ſummè cauſticum, ab Expertis Philoſophis olim in magno ſemper pretio fuit habitum : Extrahitur beneficio ſpiritus Homogenii , & à quibusdam per ſe vel cum Leone reſoluto rotatur, an avidæ illorum expectationi ſatisfaciat, judicium eſto penes experientiam.

a Signum boni Tartari.

b Non eſt neceſſarium ſemper , ut ſit tepida.

c Non eſt opus.

d Ebulliendo.

e Partim ad ſuperficiem decocti , partim ad latera vaſis.

f Vocatur alias cremor Tartari , ſeu ſal eſſentiale Tartari , de quo nos ſupra egimus in initio ſub tit. digeſtivi univerſalis, qui ſanè ad hanc ſpiritus præparationem accommodatiſſimus eſt , purior multum per ebullitionem ſactus, deinceps quoque ſpiritum puriorem reddit.

g Retortæ vitreæ.

h Satius eſt ab initio non ſeparare , ſed ad ulteriorem rectificationem, totiusque ſpiritus fortificationem, quæ fit à ſale proprio , cujus ſpiritui tandem jungitur & unitur totum , ulterius hoc modo elaborare. Ex capite mortuo nigricante elice ſal more ſolito, ceu actum eſt in ſpecifico purgante. Hunc verò aliquot ſolutionibus & coagulationibus purificatum conjunge cum illo toto , quod priore deſtillatione prodiit, & in vaſe bene clauſo digere in Balneo , donec nimirum ſal omnis ſolutus fuerit. Quod ubi animadverteris , totum argilla ſicca miſce & impaſta , & denuò per retortam igne nudo urge. Prodibit cum ſpiritu & oleo rectificatus ſal totus ſpiritualiter impoſterum à ſpiritu Tartari

non

non ſeparabilis: ideòque cum eodem conjunctus, eundem magis penetrantem & ad efficiendum habiliorem reddit. Poſtea oleum fætens ſeparandum eſt à ſpiritu, & tam oleum quam ſpiritus ſecundum mentem autoris corrigendus. Ita poſſunt omnia ſalia extrahi.

i Melius eſt ſimul cum eodem ſpiritu idem ſpirituale reddere, quam ſaltem ab eodem rectificare.

k Alii felicius ad obſtructiones contumaces, enormes & difficiles ſic præparant.

SPIRITVS TARTARI APERITIVVS compoſitus.

Ex cremore Tartari, ut dictum eſt, prolecti ſpiritus ſimplicis ℔ j. addunt ſpiritus vini ℥ iiij. quibus mixtis vitrioli ad rubedinem mediocri igne exſiccati ℔ ij. irrorant ſenſim imbuendo, digerunt in Balneo per octiduum, mox per retortam adhibitis ignis gradibus omnibus pellunt. Totum deinceps quod prodiit, ſuper caput mortuum nigrum Tartari, ex quo nimirum ſpiritus ſimplex eſt factus, fundunt, per 24. horas digerunt, poſtea aquam Tinctura Tartari imbutam, per inclinationem ſeparant, fæces reſiduas Tartari ad albedinem calcinant ex quibus per aquam prius tinctam ſal per horas 24. in calido relinquendo extrahunt, aquam verò hanc per filtrum purificant, & ad contumaces obſtructiones viſcerum, ad fædos colores, febres diuturnas, aquam intercutem, magno cum ſucceſſu exhibent à ℈ j. ad ℈ ij. in aquis appropriatis.

l Salia in leni deſtillatione retinent fætorem, qui eſt ab oleo combuſtibili, quo ab utroque ablato redduntur puriora.

m Id quod alias etiam in eo, qui cum ſale ſuo eſſentificatus eſt, verùm expedit vel cum vino vel cum caryophillis.

n Ejus operatio debet eſſe juſta, aliàs quæcunque miſcentur, eum imbecilliorem reddunt.

o Obſtructiones & putrefactiones potiſſimum à ſale vel ſeparato à ſanguine, vel reſoluto. In obſtructionibus autem præfertur ſpiritus Tartari compoſitus aperitivus.

p Nervos à pituita viſcida, & viſcida putrilagine liberat, quod in hoc modo maximè requiritur.

q Præmiſſis præmittendis.

r Itaque ſuperior præparatio cum ſpiritu Vitrioli non eſt contemnenda, ſed magnifacienda.

ſ In aqua artemiſiæ vel infuſo florum borraginis.

t In vino.

u In aqua fl. ſambuei vel ſenecionis.

vv In decocto fragariæ vel rad. chelidoniæ. Præfertur tamen ſpiritus compoſitus.

x Aliquoties poſtea ſpiritum Guajaci in aqua perſicariæ extremo Septembri & Octobri collectæ. Maculæ verò ex lue venerea tolluntur ſacharo Saturni, diſſoluto in aqua roſarum & inuncto.

y In aqua fumariæ balſamicæ.

z In aqua cardui benedicti, carduimariæ, flor. papaveris Rhæados.

aa In aqua majoranæ, verbenæ.

bb In decocto centaurii minoris, Taraxici, Nicotianæ.

cc In contracturis è colica à vehementioribus purgantibus imprimis abſtinendum. Conveniunt hic purgantia è vegetabilibus non è metallis. Præmiſſo autem panchymagogo noſtro vegetabili, vel extracto Hellebori nigri, quotidie exhibendus ſpiritus Tartari. Quandoque etiam ſudandum, ſed non nimium: conſtat nimirum experientia & ratio ipſa dictitat, hic paulatim progrediendum eſſe, tandem ad topica deveniendum, quorum omnium inprimis eſt præſtantiſſimum Galbanetum Paracelſi, cujus præparationem & modum applicandi vide in practica chymiatrica noſtræ editionis, non Francofurtenſis p. 48. 49. 50. & 233. 234. & nulla contractura reſiſtit: plerumque ſpatio 14. dierum curatur; ſi ſcilicet Medici prudentia cum patientis æquanimitate correſponderit.

dd In aqua vel ſyrupo florum papaveris Rhæados, vel aqua florum prunorum ſylveſtrium.

ee Sulphur Tartari cauſticum eſt ejusdem Tinctura Extracta, alioquin magnarum virium in Medicina. Non defuerunt quidam, qui olim & recens ex hoc ſulphure medicinas metallorum quæſiverunt. Sed quicquid ab iis fit, id præter mentem ſinceriorum Philoſophorum & naturæ convenientiam fieri certum eſt. Nos relictis ſecus ſentientium diverſis opinionibus, hoc loco medicinalia tractabimus. Genuina ejus præparatio eſt.

SVLPHVR SEV TINCTVRA Tartari vera.

Primo itaque præparatur Sal Tartari defæcatiſſimum, quod crebris ſolutionibus, coagulationibus & fuſionibus tandem acquiritur: Id ſumme depuratum valido crucibulo igne valido fundatur, inque fluxu tamdiu ſervetur, donec ex viridi colore in cæruleum tranſierit, tantæ acrimoniæ & eroſionis, ut ad guſtum linguæ admotum inſtar ignis urat. Extrahitur per ſpiritum vini, homogeneum nempe, ſuperfundendo eundem lenè non conſertim, ad eminentiam 3. digitorum, ac relinquendo aliquandiu in frigido, poſtea vero in cineribus leniter ebulliendo, & hanc extractionem tamdiu repetendo, quamdiu opus poſſibile fuerit. Separato autem per deſtillationem ſpiritu vini manet liquor rubeus inſtar ſanguinis, odoris fragantiſſimi, qui denique cum recenti ſpiritu vini ad eminentiam unius digiti conjunctus, & in phiola lento calore Athanoris aliquandiu digeſtus, partim in forma liquida rubet. Ejus guttæ iiij. ad viij. in vino generoſo exhibitæ per urinam vehementer pellunt inferiorum viſcerum morbos. Præſtantiſſimum in Melancholia hypochondriaca, hydrope, cachexia & omnibus obſtructionibus, remedium. Et quod admirari licet, alui ſegnitiem vel à purgantium, vel pulvere ſerpentum crebro uſu, vel naturâ, vel ſenio contractam, mirificè reſtituit, & lubricitatem inteſtinorum ad expultricem virtutem excitandam promovet, ſi ſingulis diebus ejus guttæ 2. vel 3. in vino ante ſomnum ſumantur.

Tollit calculum renum & veſicæ. Ex ℔ j. vix remanet ℥ j ß. ſalis Tartari. Signum perfectionis eſt, quando in fluxu acquirit colorem cæruleum. Vide etiam Practicam chymiatricam noſtræ editionis p. 17. 114. 128. 136. 140. &c.

DIAPHORETICVM IN PERACVTIS Paracelſi vel mixtura ſimplex.

Paracelſus in conſiliis Medicis, quæ exſtant tomo 5. edit. Germ. in quatto pag. 128. facit mentionem alicujus diaphoretici in peracutis, cujus rudimenta etiam habet in libro de Peſte ad Sterzingenſes Tom. 3. p. 116. & 117. ejusdem editionis. Illud verò eſt magnarum virtutum, propterea que non negligendum. Nonnulli hodierni Practici vocant mixturam ſimplicem. Eſt nimirum medicamentum compoſitum per ſe, ex Tartari ſpiritu, ſpiritu Theriacali, myrrha & ſpiritu vitrioli; ſed quod poſtea ad varias mixturas quorumlibet aliorum miſcibilium, aliis morbis utilium, tanquam baſis uſurpati & miſceri

poſſit,

poſſit, ejus reſpectu vocatur ſimplex. Conſtat ex tribus ſpiritibus, ſpiritu nimirum aquæ Theriacalis camphoratæ, ſpiritu tartari, & ſpiritu vitrioli, digna & elaboratione & conſideratione. Ejus præparatio eſt ejusmodi. Primo fiat ſpiritus Tartari eo modo, quem diximus. Deinde fiat ſpiritus Theriacalis hoc modo.

℞ Theriacæ Andromachi veteris ℥ v.
Myrrhæ rubræ finæ ℥ ij ß.
Croci orientalis ℥ß.
His mixtis in cucurbita ſuperfunde
Spiritus vini correctiſſimi ℥x.

Adaptato alembico conveniente cæco & juncturis bene clauſis reponuntur aliquandiu poſt fornacem, vel in æſtate ad ſolem. Poſtea impoſito alembico roſtrato apto (prius in eundem reponitur Camphoræ electæ ℥ij. tritæ) commiſſuris vero vaſorum diligenter obſtructis, leniſſimo Balnei calore extillatur liquor ab initio, qui tandem ebullitione Balnei augetur, & ipſa camphora ſimul tranſit & ſpiritus prodit elegans. Refrigeratis vaſis liquor deſtillatus affunditur materiæ, à qua evocatus eſt, clauſisque juncturis digeſtio primum, poſtea deſtillatio inſtruitur, eaque vel tertio repetuntur. Atque hoc modo habetur aqua Theriacalis optima & penetrantiſſima, cum aliquot olei guttulis præſtantiſſimia inde ſeparandis contra venena & peſtem, doſis gutt. iij. vel iiij. valde utilis. Deinde fiat ſpiritus Vitrioli hoc modo. ℞ Vitrioli Ungarici optimè ſolvendo, & coagulando purificati & mundati q. ſ. imbibe eum ſpiritu vini optimo, ut fiat quaſi paſta. Poſtea ex retorta forti igne nudo appoſito receptaculo capaci, deſtilla primo ſpiritum vini, ac inde etiam phlegma, gradibus nimirum ignis obſervatis: tandem urge fortiſſimo igne, donec omnes ſpiritus exierint. Refrigeratis vaſis ex Balneo à deſtillato ſpiritu primum ſevocetur ſpiritus vini, poſtea & phlegma, reliquum verò ſpiritum Vitrioli per retortam ex arena pelle, & habebis ſpiritum Vitrioli correctum. Ex his tribus ſpiritibus fiat itaque illud Diaphoreticum Paracelſi in peracutis, hac proportione.

℞ Spiritus aquæ Theriacalis camphoratæ ℥ v.
Spiritus Tartari ℥ iij.
Vitrioli ℨj.

Miſce & ſerva diligenter in vaſe clauſo in loco tranquillo. S. Diaphoreticum Paracelſi in peracutis. Doſis ejus eſt ℈j. in convenienti vehiculo vel liquore, pro patientis aut morborum varietate. Eſt in infinitis graviſſimis præſertim acutis morbis ſummum Diaphoreticum. In epilepſia feliciter curanda excellit. Pleuritieis præſens eſt remedium, obſtructiones viſcerum ſolvit, inflammationes ſedat, venenum à corde ad exteriores partes per ſudorem expellit. Febrium æſtum compeſcit, earumque materiam conſumit; melancholicis prodeſt. Matricem frigidam calefacit, & ſuffocationes hyſtericas ſiſtit, menſtrua provocat, ſuperflua ſiſtit.

AVRVM TRANSPARENS.

Coronidia loco pro tertio & quarto Diaphoretico adjicio aurum transparens, quod & perſpectibile vocant barbaro planè nomine, tum Panacæam ex ſolphure antimonii compoſitam; illud eſt vitrum antimonii translucidum, cui in fuſione admiſtum eſt aurum, à qua miſtione & transparentia id nomen accepit. Præparatio eſt ejusmodi.

℞ Auri puriſſimi ℥ß. antimonii Ungarici ℥ viij. pone in tigillo ad ignem, ut invicem fundatur, & ubi fuſus eſt, effunde: Cave tamen ne in regulum abeat. Hanc mixturam probè probeque contere, ut fiat pulvis ſubtiliſſimus, qui calcinandus eſt eo modo, quo antimonium calcinant, quando vitrum conficere volunt, donec non amplius fumiget. Quando igitur pulverem ita fixum habes, tigillum ad ignem pone, ut apprime candeat, ut abeat in vitrum; Poſtea paulatim eo modo pulverem in vitrum funde, & fluat tantiſper, donec vitrum hoc ſit rubeum & transparens, quod bacillo aliquo ferreo explorare potes. Et invenies aurum in fundo crucibuli dimidia parte diminutum. Vitrum in pelvim effunde, & habebis aurum transparens cum Vitro antimonii æquali pondere permiſtum. Accipe hujus auri transparentis pulveriſati ad placitum, ipſique affunde ſpiritum vini ex vino facti & optimè rectificati ad eminentiam 4. digitorum, & clauſo vaſe ſepone ad calorem digeſtivum, & ſpiritus ex auro extrahet Tincturam rubicundiſſimam, quam ad uſus reſervabis. Hic ſpiritus à ℈j. ad ℨ iij. vel plures adhibitus movet ſudorem, mundificat ſanguinem ab omnibus impuritatibus & fæculentiis tartareis, ſalem microcoſmicum reſolutum, ex quo hydrops, coagulat, & phlegmata noxia ex corpore exterminat. Podagricos juvat, & à dolore & morbo liberat, ſi præſertim cum arcano filicis fuerit propinatus, de quo infra in ſpecifico podagrico. Dolores ex lue venereâ in perioſtiis brachiorum & tibiarum ortos mirificè tollit, ac inſuper in lue venerea feliciter curanda, præſertim in delicatis, cum decoctis mobilibus chinæ, ſaſſaparillæ & guajaci multum prodeſt. Curat ulcera. In peſte & aliis morbis epidemicis magnum eſt ſolamen. Spiritus hic, nec vomitum, nauſeam, aut ullam ſedem provocat, quod vulgaris vitri antimonii non facit, ſed cum impetu maximo purgat, quod albo calculo probè notandum.

PANACAEA SVLPHVRIS *Antimonii.*

Panaceæ inſtar eſt ſulphur antimonii verum, cum Regulo antimonii ad dictum jam in auro transparente modum fuſo & facto, junctum & fixatum. Habet nimirum in ſe vim hydroticam, ideoque quibuslibet morbis ritè rectèque ex corpore expellendis inſervire poteſt. Præparatio eſt talis. Ex cinnabari antimonii ſuprà ad flores butyri antimonii, poſt butyrum deſtillatum concinnate eliciatur ſulphur rubeum hoc modo: Fiat lixivium fortiſſimum ex cineribus clavellatis & calce viva ana, ut moris eſt, cum quo exactè purificato prius & filtrato cinnabaris antimonii pulveriſata ebulliat per 3. vel 4. horas: lixivium redditur rubicundum, argentum verò vivum in fundo vaſis fluit currens. Tinctum lixivium per inclinationem ſeparatum & adhuc calidum per chartam bibulam colatum quieſcat per horas 8. vel plures, atque ita ſulphur antimonii fundum petet in forma pulveris rubei, quod à lixivio ſeparatum, edulcorandum eſt aqua communi ſæpius poſtea lento calore exſiccandum. Hujus & Reguli antimonii ℞ ana V. G. ℥j. olei ſulphuris per campanam facti vel olei Vitrioli ℥ iij. digere per aliquot dies in retorta vitrea in loco calido, deinde deſtilla ex arenâ ter cohobando, urge poſtremâ vice igne quarti gradus per 12. horas & erit totum fixum in igne remanens. Hujus ℞ ℨj. Salis ſeu Magiſterii corallorum ℈ ij. Miſce exactè & fiat pulvis. Doſis à gr. x. ad xv. & xx. Repete exhibitionem ſæpius in morbis quibuslibet, præſertim verò in morbis epidemiis & malignitatem aliquam ſecum convehentibus. Vide etiam Practicam chymiatricam noſtræ editionis p. 14.

VI.
CONFORTATIVVM.

COnſortans & corroborans *a* Internum & Innatum Balſamum, clarificando & mundificando ſpiritus & Elementa omnia microcoſmi: In quo ſecundum Paracelſum non curandum, calidane res ſit an frigida: *b* ſed arcani conſideranda vis.

Ita curationes, quæ corroboratione, ſedatione & mitigatione abſolvuntur, tutiores ſunt, præſtantiores, altiores, utpote ad Balſami Innati Naturam ac proprietates propius accedentes, & quoad fieri poteſt cum prioribus curationum Indicationibus, id eſt, cum Purgantibus, Reſolventibus, Abluentibus, cum Diureticis, Diaphoreticis, & Mundificantibus miſceri & conjungi debent.

Sic Natura conſortata per *διαπνόην*, ſeu inſenſibilem Tranſpirationem, ſæpè etiam Criticè *c* per hæmorrhagiam ſpontè concitatam, materiam morbidam deponere, & exonerare, magno ægrotantis levamine & ſalute inſperata conſuevit.

SAL d *MARGARITARVM Orientalium.*

Variæ excogitatæ ſunt viæ *e* ſolvendi Margaritas, per ſpiritum vitrioli, per ſpiritum Guajaci rectificatum: item per aquam Locuſtarum Quercus *f* novellæ: ſimpliciſſima & optima videtur per acetum deſtillatum.

Poſt ſolutionem abſtrahitur acetum ad ſiccitatem, & Sal aqua pluviali deſtillata, vel quod melius, Rore Majali ſupra Triticum collecto, ſolutum & filtratum denuò evaporatione ſiccescat, reiterando quinquies vel ſexies hunc laborem, donec Sal candidiſſimum habeas ab omni acetoſitate acri liberum.

Vſus & Vires Salis Perlarum.

Cordiale eſt nobiliſſimum, Auro potabili in temperatura & operatione, quam proximè accedit.

1. In Contracturia, reſolutione Nervorum, Convulſione, & Phrenitide. *g*

2. Corpus ſanum conſervat, *h* læſum priſtinæ ſanitati reſtituit, lac mulıebre emendat, utriusque ſemen ſeaus auget & corrigit. *i*

3. In conſortatione cerebri, memoriæ, & Cordis conducit, in aqua Cinnamomi, Borraginis, Bugloſſæ, Salviæ *k*

Prophylacticum Apoplexiæ, & Vertiginis. *l*

5. Exſiccat & conſumit omnes pravos humores *m* in corpore exiſtentes, è quibus Podagra, Arthritici dolores, & Febres ſolent exiſtere. *n*

6. Contra Tabem, ariduram, & marcorem ſenilem. *o*

7. Utimur etiam in Hydrope ad confortationem præmiſſis generalioribus. *p*

8. Contra Calculum ſingulare. *q*

9. Renovat, anget & confirmat humidum Radicale, ita etiam à ſenectute debilitatis ſummopere conducit. *r*

10. Certiſſimum præſervativum contra Paralyſin bis in ſept. 10. grana in vino Malvatico. *ſ*

11. Mitigativum in morbo Venereo quotidie decem grana ſumendo, idque per decem dies. *t*

12. In Epilepſia ſingulare eſt medicamentum: uſus ejus per 6. ſeptimanas mane & veſperi. *u*

13. Præſervativum in Podagra, quotidie 10. granis Salis utendo, & per 12. dies continuando. *vv*

14. Fortificat humorem Vitæ & Naturam internam in omnibus membris. *x*

15. Contra Tremorum & pulſationem Cordis, *y* item animi deliquia in aqua Cinnamomi.

16. Fœtum in utero etiam fortificat. *z*

Doſis.

Doſis Salis à gr. 10, 12. 15. ad ℈ j. ex aquis convenientibus, Cinnamomi, Bugloſſæ.

Offertur etiam in aqua Roris Majalis *aa* ſupra triticum, vel frumentum collecti.

Vel ea Aqua Rorellæ vel Roris Solis, *bb* quæ deſtillando flava egreditur, quod mirum eſt, ſicuti etiam Crocus facit, & Verbaſci florum ſuccus expreſſus inſolatus & deſtillatus.

Herba & flores inter deſtillandum flavas guttas emittentes.

Notandum, ſi perlæ per acetum Botrin *cc* reſolvantur, & edulcoratum Sal in cella ſuis menſibus in liquorem fluat, tunc hujus liquoris aliquot guttæ, *dd* miro & jucundo ſpectaculo coagulant optimum vini Alcohol in Butyrum ſciſſile. *ee*

a Scilicet ſpecificum generale.

b In conſortativis non ita accuratè reſpiciendum eſt ad qualitates morbi, an ille calidus vel frigidus.

c Semper ante dies criticos natura conſortanda.

d Sal dicitur, quia ſalis inſtar reſolvitur, ſed propriè eſt magiſterium. Magiſteria nimirum illa dicuntur, in quibus omnia ſimul manent, quod in hac præparatione margaritarum videre licet, per acetum deſtillatum. Quod ſi in hanc ſolutionem per acetum purificatum ſactam ſpiritus vini infundatur, paulo poſt per deliquium perlæ ad fundum deſtillantur. Spiritus nimirum aceti cum ſpiritu vini miſcetur. Tertium itaque nimirum perlæ, ſpiritibus aceti liberatæ, hac ratione viſibiliter prodeunt. Hic pulvis exſiccatus facile ſolvitur, inque vola manus fluorem accipere dicitur.

e Perlarum præparationes inveniuntur quam plurimæ, ac imprimis earundem ſed ad mentem autoris noſtri elaboratus ſua virtute exquiſita non caret. Neque verò ideo vulgarem perlarum præparationem contemnimus. Ex iis nimirum ſic præparatis ſunt duæ illæ compoſitiones in officinis Diamargariti nempe calidi & frigidi. Sic verò vulgo præparantur. A ſordibus expurgatæ, aqua roſarum, caryophyllorum, meliſſæ, violarum lotæ, porphyrio lapide ſine ullius metalli miniſterio tantiſper teruntur, donec levigentur, eum planè in modum, quem pictores in coloribus ſuis levigandis obſervant. Cæterum per hanc levigationem etiam operoſam in tam minutiſſimas particulas perlas haud redigere poſſunt, ut omnem ſuam corpulentiam depoſuiſſe videantur. Igitur eam elaborationem deſiderant & inveſtigant chymiatri, quæ vires ſuas maximas melius exſerere poſſit nempe qualea ſunt: Sal de quo autor, Magiſterium, Quinta Eſſentia. Sal perlarum ſic vocatur, quia proximè accedit ad formam ſalis: nec hic nimirum ad tertium hypoſtaticum principium, quod ex hoc quoq; ſale perlarum, tandem poſtquam ſulphur & Mercurius remota fuerint, elici poteſt: ſed tantum reſpiciendum eſt ad perlarum in liquorem beneficio menſtrui ſolventis redactarum, tandem poſt ablatum ſolvens in ſalia quandam formam habentis reductionem. Laudat autor pro ſolvente perlarum menſtruo acetum deſtillatum vini, quod extra rem non eſt; ſed neque reliqui ſucci ſunt aſpernandi. Quidam per ſuccum limonum expreſſum & Betulæ liquorem ſolutionem perlarum ſic expediunt.

℞ Succi limonum expreſſi & depurati ℔ ij.

Cum ℔ viij. liquoris Betulæ menſe Aprili collecti, in olla devitreata leniter coquunt ad caſum ℔ vij. cui denuo addendo ℔ j. ſucci limonum primum deſtillant, poſtea ex cucurbita bis vel ter, hoc men-

menſtruum ſervant in vitro probè obſtructo, deinde perlas vino lotas & exſiccatas integras in idem emittunt, inque liquorem inſtar vini recentioris ſeu muſti ſolvunt, quem poſtea in aqua meliſſæ vel alia cordiali, exhibent à ℥ j. ad ℥ß. Communiſſima perlarum ſolutio eſt cum aceto; ſi ſcilicet ita proceſſum fuerit, quemadmodum autor jubet. Nonnulli ſic acetum conficiunt, deſtillant à cineribus Herbæ Kali geniculati ℔j. (quibus fiunt lixivia, item ſapones, item iis utuntur vitrarii ad purificandum vitrum) ſenſim prius infuſi, propter metum ſcilicet effervеſcentiæ, aceti deſtillati optimi ℔ vj. cohobando bis vel ter: Acetum tale ſit dulce, & non admodum mordax; nec tamen magnis caret viribus: dico enim, corallia, ut & perlas, ſolvit. Ex illa porro perlarum, & corallorum ſolutione cum aceto deſtillato fiunt eorundem magiſteria, de quibus vide Tyrocinium chymicum Beguinicum notis meis lib. 2. cap. 19. Immiſſo nimirum in hanc ſolutionem oleo Tartari per deliquium comparato; lacteſcit ſolutio. Hac nimirum ratione perlæ & corallia ſoluta viciſſim à menſtruo liberantur & ad fundum paulatim ſubſident, ſæpius deinde decantato menſtruo ſolvente & præcipitante aqua dulci eluenda & exſiccanda. Magiſterii perlarum reſolubilis præparationem per ſuccum auri vide in praxi chymiatrica editionis Lipſienſis pag. 20. Cunctia iſtis menſtruiu palmam facilè præripit ſpiritus quidam ſecretus, paucis cognitus, cum ſuo phlegmate, ſi perlæ in marmore ſalem tritæ, ſolvantur in hoc phlegma: ſolutæ poſtea & à fæcibus liberatæ, cum pauxillo alterius ſpiritus infuſi præcipitentur in liquamen, inſtar ſpermatis, tantæ volatilitatis, ut etiam viſu dignoſcatur in auras abire. Hac via præparatum Magiſterium corallorum & perlarum, dicitur Magiſterium perlarum Butyraceum, quia butyri inſtar in ore liqueſcit, de quo infra in magiſterio corallorum.

Magiſterium perlarum butyraceum.

Magiſterium perlarum Rivierii Medici Regis Galliæ vide in practica chymiatrica editionis noſtræ Lipſienſis p. 184. 185. Summum præſervativum arthritidis.

ARCANUM PERLARUM.

Præſtantiſſimum ex perlis præparatur arcanum, quod eſt magnarum virium, idque beneficio ſpiritus ligni Guajaci, qui conficitur hoc modo. Ex ſatis magna quantitate ſcobis ligni Guajaci per retortam igne arenæ vel etiam nudo elicitur ſpiritus acidus, prodeunte ſimul oleo fœtente. Hoc autem à ſpiritu eſt ſeparandum & aliis uſibus aſſervandum (rectificandum autem eſt oleum per panem toſtum, & pauxillum Tartari omnem fœtidam emittit pinguedinem, præparationem etiam vide in practica chymiatrica noſtræ editionis pag. 212.) Cum hoc ſpiritu rectificato extrahe perlarum pulverem in porphyrio rectiſſime levigatum, reponendo in lentam digeſtionem, & extractio fit rubicundiſſima. Reitera hanc extractionem bis aut ter: Poſtea perlarum pulveres in igne leniter calcina & viciſſim extrahe ſemper cum novo ſpiritu Guajaci. Poſtremo perlas fortius calcina, & idem ſal cum eodem menſtruo extrahe. Extracta omnia miſce & per alembicum in Balneo evoca phlegma, usque dum in ſuperficie extracti liquoris apparuerit cuticula verſicolor, quæ ſignum præbet abſtracti phlegmatis, ſoliusque arcani ſeu eſſentiæ perlarum cum ſpiritu Guajaci in forma coagulata quodammodo reſtitantis, quæ vix ab invicem ſeparari poterunt. Hæc eſſentia ſeu arcanum perlarum cum aquæ meliſſæ q. ſ. ſubito ſolvitur, inque rubentem pellucidum colorem vertitur boni coloris ſaporisque elegantis. Arcani doſis eſt guttæ vj. ad x iiij.

Spiritus Ligni Guajaci.

QUINTA PERLARUM ESSENTIA.

Sal & magiſterium perlarum in medicina maximè ſunt trina, præſtat tamen earum quinta eſſentia, quæ nempe eſt interior & purior eorum ſuccus ſeu liquor per multas ſolutiones & digeſtiones tandem inde extractus. Ejus modum conficiendi docet Anſelmus Bood in libello ſuo de gemmis c. 38. lib. 2. pag. 87. ſed cum aliquota parte deſcriptio illa manca ſit, ad amuſſim reſpondebit ſequens. Perlarum quantitas electa ſolvenda eſt in ſpiritu aceti vini, idque non aliter eſt abſolvendum quàm in autore eſt dictum: menſtruo aceto nimirum per deſtillationem remoto, ſal perlarum denuo in novo aceto deſtillato ſolvendum eſt, & fæces removendæ, abſtracto denuo per deſtillationem menſtruo eodem, deinceps hæc operatio ſolutionis per ſpiritum aceti & coagulationis, ſemper rejectis fæcibus, eſt peragenda, donec nullæ amplius fæces ab ultimis ſolutionibus reſtiterint, atque ideo ipſæ perlæ ab omni immunditie liberatæ fuerint. Hinc cum aqua pluviali vel Rore majali ſal perlarum purificatum eſt ſolvendum, & ſæpius remoto hoc menſtruo aqueo omnes ſpiritus aceti reſidui cum perlis, per deſtillationem ex cineribus auferendi, id quod oſtendit ipſius aquæ poſtremò deſtillatæ dulcedo aliqua, ſpirituum aceti ſeparationem factam eſſe coarguens. Huic ſali perlarum defæcatiſſimo in phiola affunde alcohol vini rectificatum ad 2. digitorum eminentiam, ab orificio vaſis bene occluſo illud ad digerendum pone in Balneo per 8. vel 10. dies, perlæ cum tempore eſſentiam ſuam inſtar olei ſpiſſi ad ſuperficiem ipſius ſpiritus vini remittunt, quam cautè ſepara, alioque alcohole vini ſuperaffuſo, æqualis temporis ſpatio digeſtione inſtituta eam toties collige, quoties viſum fuerit. Convertitur autem totum ferè ſal, relictis pauciſſimis feculis, in Eſſentiam. Hanc de novo cum ſpiritu vini aliquandiu circula, poſtea leni deſtillatione Balnei ſpiritum vini ſepara & ſerva. Eadem porro perlarum eſſentia cum ſpiritu vini ex retorta per Balneum ſeu reverberatorium ſiccum inſtitutis cohobiis tandem omnis tranſit, majorum virtutum propter ſummam ſuam ſubtilitatem. De uſu hujus conſtat ex viribus ſalis margaritarum. Doſis à gutt. vj. ad x. vel ad xiiij.

f Cymarum & ſummitatum, neue Spröſſlinge.

g In aqua bugloſſæ, enulæ campanæ, florum tiliæ, lilii convallii.

h In vino malvatico vel aqua cinnamomi.

i In aqua fœniculi.

k In aqua cordium, cervi, apri, vel aqua cordiali Herculis Saxoniæ.

l In aqua lavendulæ, ceraſorum nigrorum, florum tiliæ, Lilii convallii, epileptica Langii, Anhaltina.

m Et fluxiones.

n In aqua ſerpilli, melius in ſerpilli eſſentia vino extracta.

o In aqua Tuſſilaginis, pulmonariæ.

p In aqua vincetoxici, chamedryos.

q In aqua urticæ majoris, Raphani, ononidis, petroſelini.

r In aqua cinnamomi.

ſ In aqua herbæ paralyſis. Hoc mirifice præſtat arcanum perlarum, de quo ſupra.

t In aqua perſicariæ.

u In aqua fl. Tiliæ, pæoniæ, Felicius arcanum perlarum.

vv In aqua braſſicæ majoris.

x Cum malvatico, vel lacte muliebri.

y In aqua cordiali ſaxonicæ.

z In aqua vitæ mulierum, vel Balſamo embryonum.

aa De-

aa Deſtillata.

bb Collecti luna creſcente ſolis primo ortu.

cc Hoc eſt. Terebinthinatum, vel etiam ſpiritum ſalis nitri ſolvantur & edulcorentur, fluunt in cella menſe Junio, Julio, Auguſto in liquorem.

dd Immiſſæ.

ee Sed in calido in formam priſtinam reſolubile.

SAL a CORALLORVM.

Eodem modo Sal Corallorum paratur, Concharum margaritiferarum, *b* oculorum Cancri, & aliorum Cruſtaceorum lapidum. *c*

Reſolvuntur autem omnia hæc Salia menſibus Junio, Julio & Auguſto demum, in cellariis, ſupra porphyrium vel vitream tabulam, in liquorem, tunc enim propter Antiperiſtaſin cellæ ſunt frigidiores: Aliis autem menſibus fruſtra reſolutionem attentabis, aut ſolitis menſibus indicatis difficiliorem.

Tincturam Corallorum *d* veram & genuinam apud neminem adhuc videre contigit: Optima enim quæ affuſione Aquæ mellis extrahi creditur, potius Tinctura Aquæ mellis eſt, quàm Corallorum. Multa enim ſunt Menſtrua, ſi ſtant aliquandiu in digeſtione, per ſe ſponte rubeſcunt (ut in ſpiritu Terebinthinæ multoties licet rectificato videre eſt) & ita incircumſpectos decipiunt arbitrantes ſe Tincturam Rei ſolvendæ habere, cùm tamen ipſius ſit Menſtrui ſolventis. Nec Spiritus vini Sali Corallorum affuſus licet coloretur in digeſtione Balnei rubedinem veram extrahere videtur. Sunt qui Corallos in Spiritu Salis ſolvunt, effundendo poſtea ſolutioni rectificatiſſimum vini ſpiritum, quem, ſupernatando dicunt tincturam ad ſe attrahere, & per tritorii ſeparationem & abſtractionem in B. per ſe poſtea recuperari poſſe.

Vſus & Vires Salis Corallorum.

Sicuti coralli mirabiliter creſcunt, ita etiam mirabilia ſunt illorum Arcana, myſteria, ſecreta & magnalia: quemadmodum enim rutilantes integri ex commentatione Paracelſi excellentes ſunt contra Phantaſiam, Phantaſmata, Spectra, Eveſtra, *e* Melancholiam: ſic Sal uſu medico ſingulares virtutes etiam de ſe exhibet.

1. Salis Corallorum ea vis eſt & Natura, ſanguinem in univerſo corpore ſic mundificare & renovare, ut omnibus morbis & affectionibus, ex ſanguine corrupto ortum ducentibus, breve intra tempus ſublatis ac ſanatis, corpori veluti redintegrato, alacris priſtinæ ſanitatis vigor reſtituatur.

2. Siſtit omnes fluxus muliebres immodicos in aqua Plantaginis. *f*

3. Omnes fluxus ventris. *g*

4. Omnem ſanguinis profluentiam & rejectionem, hæmorrhoidas. *h*

5. Ad mundificationem vel renovationem ſanguinis in aqua Fumariæ vel Cichorii.

6. Siſtit putredines, roborat Cor & ſpiritus vitales, ipſumque tuetur à labe Veneni. *i*

7. Confortat & corroborat Stomachum & calidum innatum. *k*

8. Omnes obſtructiones tollit, in præcipuis membris Pulmone, Jecore, Renibus. *l*

9. Concretum ſanguinem dirimit. *m*

10. In vehementiſſima ſuffocatione matricis, *n* ubi omnia irrita, item in menſtruis ſuperfluis cum aqua Artemiſiæ, Meliſſæ, Pulegii.

11. In Hydrope, Spaſmo, Paralyſi, Epilepſia, in aqua Cinnamomi continuando.

12. Contra Calculum in aqua Ononidis.

Doſis.

A granis 6. 10. ad ℈j. vel duos ratione ætatis, & ſecundum morbi vehementiam.

In ovo ſorbili loco Salis communis, juſculo, vino generoſo, aqua Cinnamomi: poſſunt etiam tabellæ parari.

Extra.

Sanat ulcera. *o*

a Ad ſal corallorum parandum eadem menſtrua, quæ antea ad perlarum ſolutionem accommodata fuerunt, proficiunt; Nec alia eſt via magiſterii corallorum, quàm quæ ante in perlis fuit. Majoris verò lucis gratia probe obſervetur, & hæc magiſterii butyracei corallorum per ignem magicum præparatio. ℞. Corallorum rubrorum minutiſſime pulveriſatorum q. v. ſuperfunde ignem magicum, hoc eſt ſpiritum ſolventem ſpagyricum, ac illico bullire incipit, tanquam ſuppoſitus ignis eſſet: Color præterea rubeus in bullis apparebit, ſed qui ſubinde evaneſcit. Spiritus verò inſtar ſpumæ lactis albæ commixtus, videbitur, craſſa & fæculenta materia fundum petendo. Hunc lacteum & ſpumantem ſpagyricum ſpiritum à fæcibus aufer leniter decantando, & in arena igne fortiori deſtilla, relicto in fundo pulvere pene impalpabili: quem per rorem majalem deſtillatum aliquoties, edulcorandum & ad ſolem exſiccandum ſerva. Butyri inſtar in ore liqueſcit. Magnum arcanum ad menſtrua inordinatè fluentia corrigenda, ſtomachoque robur conciliandum in morbis diſſolutis, ut in dyſenteria, Diarrhæa & Epilepſia. *Magiſterium corallorum butyraceum.*

b Mater perlarum, Perlenmutter.

c Cryſtallorum, lapidis judaici, ſilicum, Lyncis, ſpongiarum, percarum.

d Tincturam corallorum quamvis factu difficilem, non tamen plane impoſſibilem eſſe evincit experientia: nec quæ extractione mellis fit, potius Tincturæ mellis aſcribenda eſt: Nam ſpiritus mellis dextre paratus ſolvit aurum per ſulphur & Mercurium calcinatum ut docet Beguinus in Tyrocinio chymico lib. 2. cap. 16. ejusque Tincturam elicit, quæ non eſt ab auro in eodem ſpiritu ſoluto. Multo magis igitur tincturam corallorum ad ſe raptam poſtea meliori menſtruo alcoholi vivi nempe libens tradet. Hæc itaque corallorum Tinctura per ſpiritum mellis rectiſſimè præparatur hoc modo. In cineribus ea melle cum ſacculis arena repletis pugni magnitudine & in mel deſtillandum injectis fit lege artis ſpiritus mellis per alembicum. Is ſupra fragmenta corallorum cum ſpiritu eum nitro prius calcinatorum fuſus coloratur ſubinde: quo decantato, ſimili modo per eundem ſpiritum mellis in Balneo lente abſtrahitur. Reſiduum in fundo manens bis terve aqua deſtillata ſolvitur, & evaporata aqua coagulatur, indeque cum ſpiritu vini Tinctura rubicundiſſima extrahitur, deinde abſtracto alcohole vini ad majorem conſiſtentiam redigenda. Sic itaque cum ſpiritu mellis vera Tinctura corallorum extrahitur. Circumferuntur Tincturæ corallorum multiplices, nec tamen veræ, ſed tantum ad imponendum excogitatæ, quæ ſanè etiam autori noſtro ſcrupulum moviſſe videtur, cum liberè profiteatur, ſe veram & genuinam corallorum Tincturam nunquam vidiſſe. Eſt tamen ab experientiâ comprobatum, Corallia mittere ſuam Tincturam, eamque deponere in nobiliora menſtrua, modò rectè omnia fiant & cætera quoque neceſſaria juſto ordine ac lege adhibeantur. Nos duos modos docebimus propria experientia comprobatos. *Tinctura corallorum per ſpiritũ mellis.*

PRIMVS MODVS TINCTVRAE corallorum.

Corallia primum in aceto fortiſſimo ſolvantur,

poſtea ut autor noſter docuit, ablato menſtruo per deſtillationem ſal eorundem colligatur. Hoc ſal deinde impregnetur aceto deſtillato tantiſper, donec nihil iſtius ſpiritus amplius in idem ſal recipi poſſit. Progrediendum itaque hac ratione: Ad ſingulas libras ſalis corallorum adde prima vice aceti deſtillati acerrimi ℥ ij. & leniter inde deſtilla, exſtillabit ſaltem phlegma inſipidum. Secunda vice adde ℥ iij. aceti prioris, & viciſſim leniter deſtilla, atque ita perge, ſingulis vicibus aceti ℥ j. adjiciendum, augendo & exinde deſtillando, donec acetum deſtillatum tam acre inde prodierit, perinde ac primò infuſum fuerit. Vide Tyrocinium cap. 3. lib. 2. de quinta corallorum Eſſentia, Beguini tamen proceſſus non eſt perfectus. Sal iſte impregnatus diebus 20. in Balneo calente putrefiat, & poſtea ex retorta in reverberio clauſo ſive Balneo ſicco deſtilletur, ita tamen, ut prius phlegma inutile evaporet: poſtea prodeuntes ſpiritus albicantes ſeorſim in capaci recipiente excipiantur & ita pergendum, donec omnes ſpiritus cum oleo rubro inſtar ſanguinis prodierint. Hic ſpiritus eſt boni odoris ardetque inſtar ſpiritus vini. eſtque danuo per retortam rectificandus remanente oleo rubro. Hoc nobile menſtruum, puta ab aceto partim ab ipſis corallis productum, ex recentibus coralliis impoſitis extrahit Tincturam rubicundiſſimam, quæ ſi denuò ab hoc ſpiritu deſtillatione liberata, & tandem cum ſpiritu vini vel alia aqua cordiali & appropriata conjuncta, aut per cohobia cum iiſdem volatilis facta fuerit, eſt elegantiſſima corallorum Tinctura, ſuaviſſimi ſaporis, fragrantiſſimique odoris.

SECUNDUS MODUS TINCTURAE Corallorum.

Altera Tinctura præſtantior priore, utut menſtruum illud ex corallis Tincturam extrahat, eſt tamen ex aceto deſtillato potius quam ex corallis ipſis. Hoc ergo, quia non ſincerum, inſtituto medico vix ſatisfacere poteſt. Eſt igitur alius modus perveſtigandus, quo Tinctura ex corallis eleganter extrahi poſſit; isque eſt talis: Calcinantur prius corallia non pulveriſata, ſed integra igne reverberii primum lento ut ſaltem viva flamma corallia in teſtis (ſcutellis terreis) in furno reverberii poſita, ſuperficie tenus tangat. Corallia hoc modo primo gradu albeſcunt, coloremque nativum abſcondunt. Tamdiu ergo gradibus ignis invicem ſuccedentibus corallorum corpus eſt fatigandum, donec ex albedine in flavedinem, & ex flavedine in rubedinem ſummam reducantur, corpore toto reddito ſpongioſo & levi, id quod plerumque biduo vel triduo abſolvitur. Hoc igitur ſignum dum in promptu fuerit, tunc demum corallia beneficio graduum ignis facta ſunt habilia ad propriam tincturam in aliud menſtruum deponendam. Sic itaque præparata corallia ſi in ſpiritum vini, vel in alcohol ſpiritus roris majalis injiciantur, paulo poſt ſponte ſua in id idem alcohol tincturam deponant, fæcibus illis ſine ulla virtute in fundo remanentibus. Tinctura igitur hæc aliquantulum menſtruo vini per deſtillationem inde ablato, fit rubicundiſſima cum quadam dulcedine. Eſt tantarum virium, ut poſt ejus uſum aliquoties repetitum, impoſſibile ſit ullam impuritatem in ſanguine totius corporis humani ſuperſtitem eſſe poſſe. Exhibetur in vehiculis convenientibus à gutt. iij. ad vj. viij. & x. Hæc ſanè Tinctura corallorum Medico commendatiſſima eſſe debet ob ſtupendas ejus vires, ut quæ cum ſpiritibus hominum magnam convenientiam habet.

NB. Tincturam Corallorum in 2. part. Medullæ deſtillatoriæ Conradi Kunradis.

e Eveſtrum eſt alioquin perpetuum & æternum illud in quatuor elementis mundi. Secundò ſignificat ſpiritum Propheticum, qui per præcedens ſignum præſagit, & aliquid certi prædicit.

f Quercus tormentillæ, ſpermatis ranarum.

g In aqua vel decocto radicis Tormentillæ.

h In aqua plantaginis, burſæ paſtoris.

i In aqua borraginis, bugloſſæ, cordiali Saxonicæ.

k In aqua menthæ, pulegii.

l In aquis acetoſæ, graminis, centaurii minoris, cuſcutæ, epatiæ nobilis. Hinc factum eſt, cur autor ſupra in digeſtivo univerſali ſalem vel liquorem corallorum admiſcendum eſſe ſuaſit, ad majorem nimirum deoppilationem.

m In aqua chærefolii vel bellidis minoris.

n Si accipias Tincturæ auri cum ſpiritu mellis factæ & Tincturæ corallorum ana gr. vj. vel vij. & miſceas cum gr. vj. vel vij. Magiſterii perlarum nihil habeb. præſtantius in affectibus uterinis deploratis.

LIQUORES a GEMMARUM, ut Rubinorum, Granatorum, Hyacinthorum, Topaſiorum, Amethyſtorum, Cryſtallorum, item & Silicum ſic parantur.

Cum Sulphure *b* ter vel quater comburuntur earum pulveres *c* in igne Rotæ, *d* in crucibulo cum coopereulo, ultimò Carbonibus tegitur totum crucibulum: abluitur Sulphur, & fæces *e* tritæ cum ana Salis nitri purificati miſcentur & calcinantur in tigillo clauſo in igne Rotæ ut fluant, Sal à pulvere, propter corroſionem, aqua calida abluitur, poſtea pulveri edulcorato Menſtruum Terebinthinatum *f* affunditur, diligenter primis horis movendo omnia, ne materia lapideſcat, ſic reſolventur: Menſtruum *g* poſtea abſtrahatur *h* in alembico, & Sal in fundo remanens dulcificetur aliquoties, ſemper filtrando aqua deſtillata & evaporando. Poſtea illum Salem ſupra nominatis menſibus poſito ſupra marmor in cella vinaria, ut in liquorem *i* reſolvatur. Fæces in fundo remanentes poſt ſufficientem Menſtrui affuſi extractionem iterum poſſunt comburi novo Sulphure, & pro ulteriori Extractione Salis denuo modo priori in uſum adhiberi.

a Liquores gemmarum etiam inter confortantia numerantur; idque non tam opinione, ecu multorum eſt opinio, quam propter ipſam naturam lapidum pretioſorum fieri videtur. Illæ nimirum ab eodem principio naſcuntur, quo reliqua metalla & mineralia. Cum iis itaque & proprietatibus conſentaneis & coloribus, cæteriſque accidentibus correſpondent: Hinc igitur meritò eorum liquores ſive eſſentiæ, quæ puriores ipſarum partes ſunt à compedibus elementaribus & durioris coagulationis ſubſtantia liberatæ, intra corpus ſumi poſſunt, melius inſtituto medico ſatisfacientes, quam ſi in integris fruſtulis, vel pulvere, vel per ſe propinentur, vel cum aliis alexiteriis admiſceantur. NB. Problema de lapide Bezoardico cur eo utamur crudo, quia nimirum levis eſt & blandus, ut facilè abradi poſſit, in aquâ hærens aut ad lignum facilè liqueſcat.

b Æquali parte.

c Facti in mortario ferreo.

d Circulari paulatim admoto.

e Caput mortuum Gemmarum & Lapidum.

f Supra raphanum ſylveſtrem deſtillatum.

g Solutione gemmarum prægnans.

h In arena.

i Quod ſi ſuper iſtum liquorem bonum vini alcohol effuſum fuerit, id ex eodem tincturam ſeu

ſulphur

ſulphur in ſe imbibit, ſeparatque eum à ſale ſubtus in vaſe reſtitante & natante, ſeparato utroque Tincturam in formam craſſiorem ablato menſtruo redue. A ſalis vero liquore evoca ſpiritum vini, & cum recenti ſpiritu vini & aceto Terebinthinato ana deſtilla per retortam, & poſt ablatum menſtruum prodeunt ſales in forma olei.

ACETUM RADICATUM, quod Huſerus Acetum Terebinthinatum vocabat, Verum Menſtruum omnium duriorum Lapidum.

℞ Exempli gratia ℔ ij. vel iij. *a* Terebinthinæ, affunde ultimæ medietatis aceti deſtillati *b* libras duas, & deſtilla ſecundum artem in arena primò lento igne, donec acetum cum ſpiritu Terebinthinæ egreſſum ſit, poſtea auge ignem, & exibit oleum flavum (& aqua rubicunda acerrima, quando oleum rubrum vult ſtillare, ceſſandum eſt à labore.) Separa poſtea ſpiritum Terebinthinæ, & oleum ab aceto per tritorium, & ſolum acetum ſupra Zinziber *c* rectifica. *d*

Hujus aceti *e* parata copia in promptu habenda, cum illo enim dicto modo una opera ſolventur omnes lapides Paracelſi contra calculum, ut paulo poſt ſuo loco dicetur. *f*

a Vel ℔ iiij. Terebinthinæ, vel quod melius, craſſioris fæcis, quæ reſides in fundo vaſis.

b Hoc eſt, ſpiritus aceti vini.

c Melius eſt abſque Zinzibere.

d Bis vel ter, donec nullas fæces poſt deſtillationem relinquat, ſed omnino puriſſimum evadat.

e Fit & alio modo acetum acerrimum. ℞ Mellis optimi part. unam, aquæ fluvialis partes viij. coquantur ſimul usque ad medietatem, ceu in hydromelite coquendo fieri alias ſolet, poſtea vaſculo inde, & per ſuperius foramen in linteo ſuſpende farinæ ſeminis erucæ q. ſ. relinque in calido, vel ſoli expone, donec deferveat, fit paulatim acetum acerrimum, quod deſtillatum etiam ſilices reliquosque lapides etiam ſine ulla præcedente calcinatione ſolvit, aliis quoque uſibus accommodatum.

f Poteſt etiam phlegma ipſius Terebinthinæ per ſe cum ſpiritu deſtillato aſſervari, aliquoties rectificari, & tandem cum forti aceto deſtillato conjungi, ad ſimiles operationes ſolutionum ſuſtinendas, ſed prior modus potior eſt & melior.

OLEUM CINNAMOMI.

Oleum Cinnamomi *a* legitimè præparatum, inter efficaciſſima confortantia Spagyrica referri poteſt.

Et licet ejus præparandi modus cuivis in Chymicis exercitato ſit obvius; hic tamen obiter admoneo, aromata deſtillanda in pulverem non eſſe redigenda, ut quidam præpoſterè facere ſolent, ſed tantum in fruſta conſringenda, modicumque contundenda, alioquin dimidio minus tibi olei ſuppeditabunt, ut periculò facto aliquoties ſum expertus.

Hac via major olei copia haberi poteſt, quàm vulgaribus deſtillationibus.

Confractum ſelectiſſimum Cinnamomum in retortam vitream immittas, & in Balneo vaporoſo *b* deſtilles, tunc exit Aqua & oleum *c* ſimul: Illam Aquam recenti ligno affunde & perge in deſtillatione, *d* quam continuaveris aliquoties dicto modo, habebis magnam copiam Aquæ & olei, fæces *e* in fundo omnino aridas ſubnigras & inſipidas.

Vires & Vſus.

1. Omnia principalia; membra corporis confortat, inprimis Ventriculum frigidum, Cor, & Cerebrum, anhelitusque fœtorem abigit, ejusque ſuavitatem inducit. *f*

2. In univerſum Balſamo Naturali (ſicuti etiam oleum Caryophyllorum) reſpondet, intus putrefactionem arcet: Extrinſecus omnia recentia Vulnera ſeu ulcera conſolidat. *g*

3. Tollit Tuſſim frigidam, & Capitis dolorem. *h*

4. Cor exhilarat & omnia membra confortat, ſi illo inunguntur. *i*

5. Provocat menſes. *k*

6. Partum promovet. *l*

7. In deliquiis animi ſingulare eſt medicamentum, ſicuti etiam Croci Eſſentia, per aquam Vitis *m* extracta, ſumma eſt medicina, ubi aliquis quaſi ad deſperationem *n* è nimia triſtitia venit.

Doſis. *o*

2. vel 3. guttæ è vino, aqua meliſſæ, vel alia ſpecifica.

Hâc viâ ferè ex omnibus aromatibus Olea elicere poteris longè efficaciora & ſubtiliora, quàm vulgari viâ præparata: è Caryophyllis ſcilicet, Nuce muſcata, Macere &c.

Hæc olea ſi in uſum medicum adhibere volueris, fiat hoc alvo aperta, & gravidis *p* ultra guttam non offerenda: Uſus Olei Cinnamomi convenientior hyeme, quàm æſtate.

Fuerunt qui mediantibus hiſce Oleis aromaticis Calci auri *q* peculiariter præparato extraxerunt eſſentiam coloratam magno ægrotantium juvamine in uſum medicum adhibitam.

a Præſtantius eſt oleum ex caſſia lignea vera, malè à quibusdam inter canella & cinnamomum relata. Habet nimirum in ſe lentorem quendam & mucilaginem, ipſa maſticatione deprehenſibilem; quæ in cinnamomo non deprehenditur; præterea ſapor ejus cum acumine fortiori, & magis oleaginoſo: quamobrem oleum quoque, ex ea deſtillatum, fortius, majorisque virtutis eſſe, maximè conſentaneum eſt.

b Reverberio ſicco.

c Quod ſi in fine igne fortiori urſeris, oleum quidem fœtidum prodibit, ſed tamen ab empyreumate, ad eundem modum, quem ſupra in oleo Tartari fœtido autor dixit, liberatur. Eſt præſtantiſſimum vulnerarium, quodlibet vulnus ſive recens, ſive vetus citiſſime ſanans. Multo autem magis id fit in Caſſia cum mucilagine.

d Hoc eſt, corticibus recentibus cinnamomi, præmiſſa digeſtione in calido.

e Sali conficiendo perquam utiles, ſi cum ſulphure fæces calcinentur fit cryſtallinum.

f Cum vehiculis convenientibus & appropriatis.

g Si ſcilicet ſic deſtillatum, aliàs ſi enim vino acre & corroſivum.

h In tabulis bechicis.

i Hinc quidam id membris arthriticis inungunt.

k In aqua artemiſiæ vel ſalviæ, pulegii, fl. cheiri.

l In iisdem prædictis aquis.

m Menſe Martio collectam ex putatis vitibus, & iterum deſtillatam.

n Et in Melancholia Hypochondriaca.

o Doſis à guttis iiij. ad viij.

p Propter obſtructionem earundem.

q Detegenda eſt hic nonnullorum empiricorum verſutia & impoſtura, dum cum oleis aromatum præſertim deſtillatis aurum potabile (putabile potius) fabri-

ſabricare conati ſunt & ſtudent adhuc; ut ejusmodi ſtelliones à vetis Doctoris chymiatricis & Medicis quilibet vir bonus diſcernere valeat. Thurneiſſerus & poſt eum Hukrus, ac ab illis aliquot multi cum oleis aromatum deſtillatis, inprimis vero oleo cinnamomi caryophyllorum, thymi & Tiliæ, cum oleo camphoræ, quod vocabant, limaturam ſolis, vel ejus calcem in coloratam eſſentiam quandam redigebant, ac pro auro potabili magno pretio vendebant. Sed falsò. Proceſſus eſt talis: Camphora prius electa ſolvatur in aqua ſorti, ex nitro & alumine ana factâ, ac paulo poſt innatabit aquæ camphora, inſtar olei flavi; quod ſæpè ſeparandum & ſeorſim ſervandum eſt. Deinde ſint in promptu olea caryophyllorum, cinnamomi, thymi, & tiliæ, ac inſuper calx ſolis ſubtiliſſima,

Igitur ℞ olei caryophyllorum ʒ v.
Cinnamomi.
Thymi ana ʒ ij.
Tiliæ ʒ j.
Olei camphoræ per aquam fortem ſoluti ℥ iiij.
Calcis ſolis ſubtiliſſimæ ʒ iv.

Hæc ſingula ſigillatim in ſuis vâſis ſtatuantur præſentia: celeriter enim res expedienda eſt: in promptu inſuper ſint duæ conchæ vitreæ ſatis capaces, quæ, ad miſcendum ſuperiora, probè terſæ & idoneæ ſint. Una concha capit oleum camphoræ: in hoc calx ſolis immittatur, & ſimul oleum caryophyllorum inſundatur, ſtatim omnia fervere & ebullire videbuntur. Exemplò itaque ex illa conchâ in alteram; hinc inde transvaſando, totum mixtum ſundatur, ac refundatur, ut, cum incaleſcere & ebullire viſa ſint, calx ſolis ſimul cum illis miſceatur, & inter bulliendum quaſi ſolvatur: fiunt enim omnia rubicundiſſima, & craſſa, inſtar ſanguinis. Dum hæc transvaſando perficiuntur, deinceps etiam reſidua addantur olea, ac, identidem transvaſando, miſceantur omnia diligenter. NB. Conchæ vitreæ, quemadmodum & olea ad hanc operationem requiſita, debent planè eſſe ſine omni phlegmate aquoſo; alioquin res ipſa non ſuccederet. Hanc igitur compoſitionem Turnheiſſerus pro magno ſecreto habuit, & admodum carè vendidit, ſcilicet ℥ß. pro 18. Imperialibus. Atqui Philoſophus Hermeticus hanc empiricam & craſſam operationem vituperio dignam exiſtimat: eſt enim ſallax & nimis à veritate aliena. Camphora quidem ab aqua forti redigitur in oleoſum liquorem: ſimul enim ſpiritus illius aquæ fortis in ſe continet: oleum itaque revera non eſt. Jam igitur quando miſcetur liquor hic cum cæteris oleis pinguibus, fit mutua ebullitio, quæ non aliunde eſt, quàm à ſalium aquæ fortis ſpiritibus, aliàs ſimili modo cum aliis oleis, propter contrariam naturam pugnantibus: parum itaque ac fere nihil de Sole ſimul ſolvitur; aut, ſi quid ſolvitur, id à nullo oleorum fit; ſed merè ab ipſis corroſivis ſpiritibus, invicem ab oleis incaleſcentibus. Præterea eadem olea, ſine calce Solari inter ſe, eo ut diximus modo, confuſa & miſta, deinceps craſſa fiunt & rubent: hæc igitur rubedo eſt ab ipſis non protinus ab auro. Quid itaque de iſtiusmodi fucis boni ſperandum ſit, modò liquet. Veriſimile igitur eſt autorem noſtrum parum & nihil hiſce attribuendum, obiter ſaltem monere voluiſſe, nec tantam ſtultitiam defendere.

ELIXIR a PROPRIETATIS PARACELSI.

℞ Myrrha Alexand.
Aloës Epat.
Croci Orientalis *b* ana ℥ iiij.

Pulveriſentur omnia diligenter, & in vitrum fundantur humectando optimo Spiritu vini Alcoholiſato poſtea affunditur rectificatum oleum Sulphuris per campanam factum (præparetur illud oleum è Sulphure flavo vel ſubgryſeo, tempore pluvio, *c* ſic majorem copiam habebis) ad eminentiam 4. digitorum ponatur in digeſtione & circulatione per duos menſes, *d* tandem quòd tinctum & extractum fuit per inclinationem ſepara, materiæ in fundo reſtanti bonum Spiritum vini affunde, & circulando per menſes duos iterum coloratum extrahe, ſepara, ac priori liquori colorato miſce. Fæces in fundo lentè *e* deſtillentur, quod primum egreditur, addatur ſuperiori Tincturæ, & ita per menſem adhuc ſine deſtillatione *f* circulentur. Sapor eſt ſuavis, non amarus, multo minus Empyreuma ſapiens, ut fieri ſolet vulgariter deſtillando.

Diligenter obſervandum, materiam primo irrorandam Spiritu vini, *g* ut fiat quaſi paſta, & demum oleum Sulphuris affundendum, alioquin tota materia in nigredinem *h* combureretur, id quod Paracelſus ſtudioſè occultavit.

Vires & Uſus.

Balſamum priſcorum eſt, ut Paracelſus ait, tenuium prorſus partium calefaciens, & ſiccus, ſicque à putrefactione conſervans. Eſt perfectum Elixir, in eo ſunt omnes virtutes Naturalis Balſami, & virtus conſervativa maxima, præcipuè in ſenibus.

1. Miranda in affectionibus Thoracis & Pulmunis præſtat. *i*

2. Adverſus peſtiferæ Luis contagia populatim graſſantia, aeremque corruptum mirè efficax. *k*

3. Humores Ventriculi diverſos educit, *l* ſtomachum cum inteſtinis confortat, & à doloribus præſervat. *m*

4. Hecticis, Catharroſis & Tuſſientibus in genere ſubvenit, & pectus emundificat. *n*

5. Capitis & Stomachi refrigerationi prodeſt. *o*

6. Hæmicraniam & Vertiginem curat. *p*

7. Oculorum caliginem depellit. *q*

8. Cor & memoriam confortat. *r*

9. Paulatim Pruritum, dolorem item Iliorum & Coſtarum levat. *ſ*

10. Calculos Renum rumpit. *t*

11. Quartanam curat. *u*

12. A Paralyſi & Podagra præſervat. *vv*

13. Intellectum & omnes ſenſus acuit. *x*

14. Melancholiam auſert, & lætitiam adfert. *y*

15. Senectutem fortiſſima juventutis conſervatione arcet, ac caniciem retardat. *z*

16. Vitam ex nimia cibi & potus ſumptione abbreviatam prolongat. *aa*

17. Vulnera & ulcera interiora brevi conglutinat tempore. *bb*

18. Omnes demum tam calidas, quàm frigidas infirmitates occulta quadam proprietate curat.

Doſis.

A 6. ad 10. & 12. guttas in vino vel aqua convenienti & ſpecifica.

a Elixir in genere eſt medicina ſanans omnes morbos humanos, & auferens à metallis imperfectis impuritatem. Elixiria ſunt ſpecies chymicæ ex pluribus diverſi generis ſimplicium ſpeciebus compoſitæ. Talis ſpeciei eſt Elixir Proprietatis, quod Paracelſus ita vocat Arcbidoxeos lib. 8. titulo 6. Elixirios. Cur autem à proprietate hoc elixir appellet, videtur in promptu eſſe ratio. In eo nimirum maximè reperire licet naturales Proprietates harmonicas ad efficiendum id, cui proximè deſtinatum eſt. Hæ facultates igitur non conciliantur ingredientibus in hoc elixir, à præparatione, ſed potius ſunt ingenitæ iisque propriæ, felicium tantum ſeſe exſerentes, quando dextra acceſſerit extractio, de qua rectè autor noſter

ſter præcipit. Paracelſus nimirum ejusdem deſcriptionem aliquantulum mancem reliquit.

b Præſtat crocus Ungaricus vel Auſtriacus, quia facilius absque impoſtura habetur.

c Vel in cella.

d Ita ſunt verba Paracelſi 8. archidox. Vide Phytopæum in vincetoxico.

e Per Balneum ne empyreuma redoleant.

f Vaſe bene clauſo.

g Imprægnatur Angelica, valeriana, Enula, zedoaria, Peraſiride & Pimpinella.

h à ſpiritu ſulphuris in myrrham & aloen propter pinguedines ſuas agente.

i In aqua tuſſilaginis, hyſſopi, pulmonariæ, ſcabioſæ.

k In aqua Ulmariæ, Vincetoxici, Valerianæ, &c.

l Abſtergendo.

m In aqua menthæ, pulegii, vino abſinthiaco, malvatico.

n In aqua betonicæ, potius tamen in arcano tuſſilaginis.

o In aqua z ziberis. ſpiritu calami aromatici.

p In aqua borraginis, bugloſſæ.

q In aqua fœniculi, euphrafiæ, rutæ, chelidonii, valerianæ.

r In aqua magnanimitatis, florum acthoa vel potius ejus arcano.

ſ In aqua florum ſambuci, chamomillæ, prunorum ſylveſtrium.

t In aqua ſaxifragiæ, ononidis, petroſelini.

u In aqua naſturtii aquatici, vel decocto raparum.

w In aqua herbæ paralyticæ, chamedryos.

x In aqua magnanimit tia.

y In vino malvatico, vel vino meliſſæ.

z In aqua cinnamomi.

aa In ſpiritu granorum Juniperi.

bb Eorumque mala avertit in aqua veronicæ.

BALSAMA CONFORTANTIA a beneficio ceræ inſpiſſata.

Quia Olea Aromatica forma liquida propter effuſionis periculum, aut vitri rupturam, ſatis apte & commodè circumferri non poſſunt, cœperunt Chymiatri cogitare de modo Inſpiſſandi, ita ut illorum varia pixidibus ſtanneis aut argenteis, ſed probè inauratis, eò commodius circumferri, & urgente neceſſitate ad manus eſſe poſſint.

Ad illa autem conficienda ſatis ſit hac vice ſolertibus ſaltem innuiſſe, requiri ad cujusque præparationem tam Oleum deſtillatione prolectum, quàm Tincturam per S. v. Alcoholiſatum extractam & inſpiſſatam per ſeparationem ab eodem Spiritu: Item Salem poſt incinerationem miniſterio Aquæ ſuo capite mortuo prolectum: Medium, quod juſtam conſiſtentiam dat, raſuram eſſe Ceræ albæ ſæpius in aqua Roſarum coctæ, ut acredo tollatur, nec ullam ſaporis alienam qualitatem referat: Hæc omnia ſi debito & Chymico artificio miſceantur, habentur odorifera Balſama aromatum & vegetabilium, tam pro externo illitu, & inunctione Narium & Temporum, quàm pro interno uſu efficaciſſima, ſecundum ſimplicium uſum & proprietatem.

a Balſama confortantia nihil aliud ſunt, quam olea aromatica compoſita, aliarum rerum additione, quæ inſtar baſium ſunt, ſpiſſiora facta, ut ſcilicet tectius circumferri & retineri poſſint. Cæterùm ad horum balſamorum compoſitionem an certum pondus principiorum per omnia obſervari debeat, vel etiam poſſit, controvertitur. Nos negamus. Quædam nimirum ſicciora ſunt, habentque Tincturam planè aridam, quale eſt cinnamomum: quædam habent Tincturas oleoſiſſimas, ut nux Moſchata, Macis, fœniculum, aniſum, Caryophylli: quædam mediocrem obtinent naturam, ut Zingiber. Prout igitur naturæ ſunt vel ſicciora & aridioris, pro eo etiam olei pondua variant. In genere verò tantum baſia conſiſtentis admiſcetur, quantum ſufficit ad olei coagulationem, quo poſtea cum tinctura eò felicius permiſceri queat. Exempli gratia in balſamo fœniculi, hæc ponderum ratio.

BALSAMUS FAENICULI.

℞ Tincturæ Fœniculi ex ſemine per ſp. vini factæ ʒiij.
Ceræ albæ ʒß.
Olei Fœniculi ʒij.

Ceram optimè mundatam, & raſam tenuiter, leni calore ignis funde, fuſæ adde oleum, & extra ignem ſpatula ferrea agitando miſce, donec conſiſtat; adde poſtea Tincturam cum ſpiritu vini extractam, & iterum miſce. Cùm omnia jam ad conſiſtentiam ſuam perductæ fuerint & refrixerint, adde ſalis fœniculi ad ſingulas uncias totius compoſiti ʒß, quæ faciunt ʒij, atque ita ſervetur uſui. Quia vero cera per vetuſtatem rancida fit, & hinc talibus compoſitionibus ingratum ſaporem conciliat, inſuper naturæ emplaſticæ & eſſentiæ craſſæ perſpirationem prohibentis Galenus lib. 7. de medicamentorum facultatibus, ideo & poros claudat, clauſis verò poris, ſterilem balſamorum operationem ſubſequi neceſſe ſit; & ſterilem operationem non niſi effectus ſterilia ſubſequatur, in compoſitione horum balſamorum cera videtur inutilis, ut igitur hæc omnia evitentur, prudentes medici ex oleo Nucis Moſchatæ expreſſo per ſpiritum vini Tincturam extrahunt, donec corpus albiſſimum reſiduum fuerit; Quod cum planè inſipidum nulliusque qualitatis peregrinæ capax ſit, id loco ceræ vel mannæ ad conſiſtentiam balſamis conciliandum ſumunt, oleo nempe & tinctura aromatum, eum eorundem ſale, in illud magma immiſtis. Alii craſſamentum ſumunt, quod poſt expreſſum oleum ex nuce moſchata relinquitur & ſpiritu vini extrahunt, procedunt ut jam dictum. Ad Balſamorum ex vegetabilibus confectionem maximè conducit medulla ex oſſibus cervinis ſumta & eliquata ac poſtea ſepoſita: Hæc poteſt eſſe baſis genuina etiam & maximè conveniens ad oleorum & principiorum impaſtationem.

Balſami cinnamomi deſcriptionem & uſum vide in Practica chymiatrica editionis noſtræ veræ Lipſicaſis p. 18.

AMBRA ESSENTIFICATA.

Septenarium confortativorum ab autore noſtro poſitorum claudat ambra rectificata, cujus uſum ſæpè laudavit Imperator Rudolphus: eam verò compoſitionem accepit à Regina Angliæ Eliſabetha, cui in uſu magno pariter eadem fuit. ℞ Ambræ Gryſeæ puræ & probæ partes viij. Moſchi odoratiſſimi p. 1. & pauxillum ſacchari candi albiſſimi, omnia pulveriſentur, poſtea ſupra marmor cum ſpiritu roſarum ardente, de quo Tyrocinium lib. 2. cap. 2. ſub titulo aquæ Roſarum ardentis, terendum invicem & quidem diutius, ſæpius aliquid de ſpiritu Roſarum ardente affundendo, ut totum fiat inſtar pulmenti. Hoc reponatur ad vitrum diligentiſſimè clauſum, ac ſubtus terram in æſtate defodiendo, ſerva per menſem, vel ſeſquimenſem, donec totum fiat homogeneum. Hunc denuò cum novo ſpiritu Roſarum terendo diſtempera, & rurſum priori modo, repone, poſtea omnia

omnia ad uſum reſerva. Doſis eſt inſtar piſi minoris in liquore vinoſo. Omuium viſcerum conſortativum ſummum, imprimis verò vim generandi unicè promovet: vide infra ſpecificum venereum ex ſatyrione & pane.

Spiritus fuliginis deſcriptionem & uſum vide in Practica chymiatrica noſtræ editionis p. 18. 19.

Auri potabilis Anglici, Liquoris hyacinthi deſcriptio & uſus extat in Practica chymiatrica ediuionis Lipſienſis p. 21. 22.

VII.

ANODYNUM, a *MITIGAtivum, Somniferum, Sedans.*

MUlti ſunt morbi, qui absque Anodynis ſanari non poſſunt. Ergo in omnium morborum curationibus, ubi dolorum comites vigiliæ, viriumque reſolutiones adfuerint, Anodyna intrinſeca appropriata poſſuut adminiſtrari, ut ablatis ſymptomatum ipſis radicibus pernitioſorum cruciatibus, amica quies Naturæ reddatur.

Somuus euim eſt arcanum in medicina, ſupra omnes gemmas & Lapides pretioſos: Et qui in arcanum ſomniferum à vera Eſſentia ſumptum (quaudo videlicet morbi inimici quieſcentes intempeſtivè à ſomno excirati ſunt) poteſt Naturæ egenti commodè applicare, magnifaciendus eſt apud ægrotum medicus.

LAUDANUM b *PARACELSI LAUDATISSIMUM.*

℞ Opii Thebaici c ℥iij.
Succi Hyoſcyami debito tempore collecti, & in Sole prius inſpiſſati ℥j & ß.
Specierum Diambræ & Diamoſchi fideliter diſpenſatorum ana ℥ij. cum dimidia.
Mumiæ Transmarinæ ſelectæ ℥ß.
Salis Perlarum.
Corallorum ana ʒiij.
Liquoris Succini albi per Alcohol vini extracti.
Oſſis de Corde Cervi ana ʒj.
Lapidis Beaoartici.
Unicornu animalis vel minaralis ana ʒj.
Moſchi.
Ambræ ana ℈j.

In defectu genuini auri potabilis nullis corroſivis inquinati addantur.

Oleorum Aniſi.
Carui.
Arantiorum.
Citriorum.
Nuciſtæ.
Caryophyllorum.
Cinnamomi.
Succini ana guttæ xij.

Fiat ex his ſecundum artem Chymicam maſſa ſeu Extractum, è quo ad neceſſarios uſus poſſint pilulæ efformari.

OBSERVATIONES IN præparatione Laudani.

1. Radices & cortices Hyoſcyami juniores, recentes, ſucculentæ, exteriores, (abjecto interno trunco lignoſo) colligantur Sole & Luna exiſtentibus vel in Ariete vel in Libra ante plenilunium, alii colligunt, ſi fieri poſſit, in ipſa hora, quando Luna in dictis ſignis renovatur. Expreſſus ſuccus deſpumatus, & filtro trajectus in loco calido coagulatur ad ſpiſſitudinem mellis, & poſtea in ſole indureſcit, ab hoc ſpiritu vini Tinctura extrahitur.

2. Opium purgetur prius in liquore Hyſſopi, vel aqua deſtillata, e uteym Aloë fieri ſolet, poſtea extrahatur etiam ſpiritu vini. f

3. Succus Hyoſcyami & opium (antequam miſceantur reliquis prius in digeſtione rejiciant ſua ſulphura & venena) noxia (quod ſpumæ inſtar ſuperficiem petit) inde enim tam varia & calamitoſa proveniunt ſymptomata illis ægrotantibus, qui Opio & Hyoſcyamo nou debitè defæcato utuntur, quod à pauciſſimis hactenus animadverſum, hic quoque Rempub. Chymicam celare nolui.

4. Extrahenda extrahantur ſpiritu vini rectificato, quo diutius poſtea invicem digerantur, eo potenrior etiam erit operatio.

5. Pro mulieribus & hyſtericis propter ſuffocatiouem matricis Ambra & Moſcus omittantur in compoſitioue vel ad ſupprimendum odorem, aliquot grana Caſtorei addantur ad doſin unam, antequam mulieribus exhibeatur.

6. Fæces Opii, Hyoſcyami, ſpecierum Diambræ &c. poſt Tincturæ extractionem calcinantur, & ſal ſecundum artem extractum miſcetur circa finem integræ compoſitioni.

7. Ab omnibus illis, quæ ſpiritu vini extracta ſunt, tandem poſt digeſtiouem duorum menſium, ſpiritus vini in Balneo iterum abſtrahatur ferè ad mellis conſiſtentiam, & tum demum Sal perlarum, Corallorum, Mumia trita, Lapis Beaoar. Unicornu, g Os de Corde cervi, Moſchus, Ambra pulveriſata miſcentur: Et quia Olea deſtillata difficulter Extracto miſcentur, & ſemper ſupernatare ſolent, omnibus Oleis nominatis in vitro prius invicem mixtis aliquot guttæ ſpiritus vini affundi ſolent, & diligenter commiſceri, ita invicem uniuntur, & poſtea facile permiſcentur toti compoſitioni, quæ tandem in lentiſſima cinerum digeſtione in alembico cæco per menſem majoris efficaciæ & operationis ergo fermentari poterit.

a Anodyna communiter ſunt parergorica, quæ cum dolorem tollunt, doloris verò & cruciatuum paſſiones enormes leni introducto ſomno plerunque conſopiuntur, ac ſæpe etiam dum quieſcit cum corpore morbus, ſimul dolorum cauſæ extirpantur: tantum nimirum ſitum eſt in mitigationum momento. Quicunque igitur eſſeutiale anodynum ritè rectèque præparatum, ipſi naturæ convenienter applicare poterit, is meritò gaudebit ſe inſtructum eſſe theſauro Attalico, poſſidere Panacæam, ad obliterandum quoscumque dolorea tam internos quàm externos & cruciatus. Ad id uimirum in acie novaculæ, tanquam ad ſacram ſalutis anchoram conſugere poterit. nec colica, lumbago, cardialgia, delirium, vigiliæ, febrium inquietudines, vomitus, pleuritides, arthritis, calculus, catharrua, uteri ſuffocatio, Morbus comitialis, ſeu Herculeus, aliique quam plurimi morbi repugnabunt. Laudani deſcriptiones circumferuntur infinitæ, & peculiares ſunt, peculiaribus, uihil niſi quod ſuum eſt, crepantibus. Paracelſus lib. 7. Archidox. Specificum anodynum deſcribit, quod plerique imitantur, pauci aimmutatis. Semper nimirum baſis totius compoſitionis eſt opium, licet non ignoremus. Paracelſo etiam aliud fuiſſe Laudanum; ſed metallicum, ex auro factum, cujus tamen compoſitionis nullibi facit mentionem. Autor noſter à Paracelſi Laudano non eſt omninò alienus, ueque id etiam immeritò. Utrum verò Laudanum laudatum, illaudatam Hyoſcyami tincturam in familiam ſuam ſoſcipere debeat, ſemper ego dubitavi. Rationes ſufficientes expoſui, in tractatu de opio Laudanoque opiato, & in notis meis ad Tyrocinium chymicum à Glück-

Glü kradio editis lib. 3. cap. 9. de catractis, quæ quia ſatis prægnantes, & dignæ ſunt, quæ à ſtudioſo confectionis Landani obſerventur, eadem omnia hic ſibi repetenda cenſeant Domini collegæ. Itaque nec autoris deſcriptionem eitra aliquam noaam, utut alioquin diligentiſſimè propter alia ingredientia concinnata ac propterea ſalutaris eſſe videatur, judicare poſſunt. Quin & etiam ipſum opium à fætido ſulphure *πάχμαον* exquiſitè poſſidente, licet in liqnore vel aqua hyſſopi lavetur, aut etiam cum ſpiritu vini extrahatur, non liberatur. Itaque ſatis eſt, id bene prius corrigere, & poſtea alii ſucco cum paucis miſcere, de quo ſanè ſatia proliaè in allegato noſtro Tractatu, & notis ad Beguini Tyrocinium.

ANODYNUM SPECIFICUM Paracelſi.

Anodynum ſpecificum ad mentum Paracelſi in Archidoxis exſtat; ejus deſcriptio eſt ſequens. Fiat primo aqua ea ſpermate ranarum, ceu docet autor noſter infra in ſperniola compoſita. ℞ Hujus deſtillatæ aquæ, ſucci aurantiorum acidorum vel etiam limonum ana ℥ vj. opii Thebaici crudi (melius tamen à ſulphure ſeparati) ʒj. Cinnamomi, caryophyllorum, croci orientalis ana ʒß. ſtent per menſem in ſole vel fimo equino pro maceratione, poſtea cola per expreſſionem, deinde per chartam colatam aromatiza cum Ambræ ℈iv. Moſchi ℈ß. Solutionis vel ſalis corallorum, perlarum ana ʒß. Ex remanentiis in cinerem redactis fiat ſal, qui admiſceatur. Serva pro uſu interno. Doſis à ʒj. ad ʒiij.

b Laudanum dicitur, quod Landatum ſit medicamentum. ob inſignes ſcilicet effectua ejus & operationes, quas in graviſſimis morbis & atrociſſimis ſopiendis doloribus magno cum fructu experimur. Nepenthes etiam d citur, quod luctum ſedet.

LAUDANI OPIATI SINCERA deſcriptio.

Laudani opiati eum opio (eſt nimirum laudaoum etiam ſine opio, & tamen anodynum, à ſulphure nimitum vitrioli, de quo paulò poſt) compoſitio ſincera & facilis mihi uſitata eſt hæc. ℞ Opii Thebaici, ſinceri, tenacis nec emarcidi q. p. ſcinde in particulas ſeu bracteolas parvas & tenues, ac in ſcutella vitrea igne lento arenæ vel cinerum exſicca tantiſper, donec ſponte ſua & cum digitis in pulverem comminui poſſit, ac bene & aromaticè oleat, ab initio nimirum groſſum & fætidum ſulphur valde ſætet. Ablato ſeu evaporato hoc ſætido ſulphure, in quo omnis conſiſtit vis narcotica & ſtupefactiva, extrahe eum aceto deſtillato opinm correctum, ſuperfundendo illud ad ſupereminentiam v. vel vj. digitorum, & aliquandiu in calido relinquendo; Acetum coloratum à fæcibus per filtrum trajiciendo ſepara, ruſumque recens acetum fæcibus affunde, id quod repetita digeſtione colore rubicundo tinctum fuerit, denuo priori modo ſepara, & ulterius ab extractione ceſſa, acetum coloratum omne in Balneo deſtilla uſque ad mellaginem ſeu extractum ipſius opii. Hujus ſi fuerit ℥j. adde Magiſterii vel ſalis corallorum & perlarum, de quibus ſupra de ſpecificis conſortativis, ana ʒß. extracti croci cum ſpiritu vini facti ʒij. Miſce omnia diligenter & ſerva: in fine addi poſſunt aliquot guttulæ olei caryophyllorum. Hoc laudanum eſt penè inculpabile & ſecure ſine omni alicujus peregrinæ affectionis metu poteſt adminiſtrari; id quod ſanè de utraque autoris noſtri compoſitione utut induſtriè admodum concinnata ſperare vix licet. Doſis à gr. ij. ad iiij.

USUS LAUDANI OPIATI.

Uſus generalis laudani opiati eſt: 1. Dolores omnes ſedat. 2. Somnum inducit. 3. Omnem fluxionem ſiſtit. 4. Ardorem conſumit. 5. Naturam confortat, &c. Uſus ſpecialis in delirio, phrenitide, febribus, pleuritide, vomitu & arthritide, lumbagine, uteri ſuffocatione, morbo comitiali &c. uno die, niſi ſummus dolor efflagitet, bis dari non debet. Crollius ter exhibet, veſperi, media nocte, & manè. Vide Practicam Chymiatricam pag. 23. 24. 25. &c.

LAUDANUM SINE OPIO.

De Laudano, quod nullum capit opium, & tamen anodynum eſt, à ſulphure vitriolato anodyno fiao, (quod ſe vidiſſe negat autor infra de ſpecifico ſtomachico) multa tum apud Quercetanum, præſertim in conſilio de nobili virgine, tum etiam apud Libavium in ſyntagmate arcanorum dicuntur & enarrantur, veriſimile tamen mihi eſt, neutrum ipſorum ipſius præparationis modum, multo minus elegantem inde compoſitionem laudani præſtantiſſimi, & ex eodem aliorum duorum, quorum unum eſt Epilepticorum, alterum matricis ſuffocationum, ſciviſſe. Ego ne videar id ipſum invidiſſe vel occultaſſe, facillimum & veriſſimum modum præparandi ſulphur vitrioli anodynum docebo, & quomodo deinceps cum eodem alia duo Laudana excellentiſſima fiant candidè explicabo.

℞ Limaturæ Martis puriſſimæ ſine omni pulvere part. 1. Vitrioli Ungarici cærulei, aut Vitrioli Veneris de quo infra in ſpecifico ſtomachico, partes ij. tere & miſce omnia diligenter, imbibe in cucurbita vitrea ad imum detruncatâ aceto deſtillato, ut ſupernatet digitum dimidium. Poſtea coque & coagula igne arenæ ad ſiccitatem, in fine verò urge igne paulum fortiori, ut nimirum quodammodo rubeſcant. Huic pulveri affunde aliud acetum deſtillatum recens, ad eminentiam quatuor digitorum, relinque in calido per aliquot horas, & tingetur acetum, quod deplendo filtra, aliud affunde, idque ſimiliter tinctum inclinatione ſine fæcum perturbatione aufer, ut antea: atque ita procede, donec acetum non amplius tingatur. In hoc aceto collecto & tincto ſulphur vitrioli urens; ſi nimirum explorandi gratia, ex ejus aliquota parte acetum evaporaveris, & quod reſtabit aliquoties aquâ fontanâ purâ edulcoraveris, illudque ſedulo ſemper charta emporetica igne lento exſiccaveris, videbis igne admoto flammam concipere, & penitus etiam ab igne corrumpi inſtar ſulphuris. Hoc ſulphur vitrioli *καυςικὸν* ita figitur & anodynum redditur. In acetum tinctura ſulphuris impregnatum, immitte guttatim olei Tartari q. ſ. ilicoque ſulphur præcipitatur & figitur. Acetum deſtillatum ſupernatans abjice & pulverem in fundo relictum aquâ fontanâ aliquoties curioſè admodum elue, & habebis ſulphur vitrioli anodynum & fixum, tantoperè deprædicatum & à multis quæſitum, idque baſis ſit ſequentium paucis cognitorum laudanorum. Vide etiam Praxin chymiatricam noſtræ editionis pag. 23. 24. Poſtea.

℞ Pulv. Santali rubei,
Citrini ana ʒj.
Macis,
Galangæ,
Piperis nigri
longi ana ʒ iij.
Ligni aloes
Cardamomi { majoris / minoris } ana ʒ ij.

Extrahantur omnia more conſueto cum ſpiritu vini. Eodem modo extrahe cum aqua cichorii.

Myrrhæ rubræ.
Mumiæ Ægyptiacæ ana ℥j.

& utrinque tincturas diligenter collectas & per filtrum miſtas conjunge & adde

Sulphuris Vitrioli Narcotici ℥ij.

Circuletur in vaſe clauſo in Balneo per quinque dies, poſtea extrahe deſtillando menſtrua ad mellaginem, huic adde

Extracti Croci ʒß.
Salis vel magiſterii perlarum
Corallorum ana ʒj.

redige in maſſam. Anodynum revera præſtantiſſimum & magnum.

LAUDANUM EPILEPTICUM.

℞ Laudani ex Sulphure Vitrioli ℥ij. (fit autem hoc laudanum eadem præparatione, lege & ingredientium menſura, ut in laudano opiati, niſi quod pro opii eſſentiâ, ſulphur vitrioli anodynum accipiatur. Olei camphoræ veri ʒß. & præſto erit laudanum Epilepticum quod morbum comitialem certiſſimè ſanat. olei camphoræ genuinam & veram deſcriptionem vide in Practica chymiatrica pag. 44. noſtræ Lipſienſis editionis. Hujus dantur gr. ij. ad iiij. vel in Paroayſmo, & ita citò ſolvitur, vel deinceps quotidie aliquid aliquandiu, præſertim circa novilunia, cæteris ad hanc curam obſervatis: nec paroxyſmus tantum ſolvitur, ſed morbus etiam omnino aboletur. Nota, oleum camphoræ citò exhalat, proinde ſatius eſſet, ſi totaliter huic ſpecifico epilepticorum laudano non admiſceretur: ſed potius doſi jam exhibendæ proportionaliter adjiceretur. Vide Practicam pag. 44. 45.

LAUDANUM HYSTERICUM.

℞ Laudani Vitriolari ℥ij.
extracti verrucarum in pedibus equorum naſcentium ℥iij.

Miſce diligenter & ſerva. Præſentaneum eſt remedium ad uteri ſuffocationem, ſi illud à gr. j. ad iij. in liquore appropriato eahibueris, extractum lichenum ut præparetur, extat in Practica chymiatrica p. 58. noſtræ editionis.

c Thebaicum optimum eſt, & præſtantiſſimum illud dicitur, quod ex Cairo advehitur, albicatque, ut etiam vult Galenus. Ex Syria verò, Alexandriâ & aliis regionibus allatum, nigrum, & minus bonum eſt. Nec minoris virtutis eſt illud quod, ex Cambaja hodie affertur.

d Menſe Martio.

e Hæc obſervatio nulla eſt.

f Opium & ſuccus hyoſcyami difficulter ſpiritu vini venenoſum ſulphur deponunt, potius idem à ſpiritu vini tenuius redditum, poſtea efficacius fit, & laudani compoſitionem deteriorem facit. Itaque hanc ipſam præparationem approbare nequeo. Optima omnium eſt illa ſupra tradita, quæ fit primo per lentam evaporationem opii, in valdè exigua fruſtula ſciſſi, & poſtea leni igne evaporati, ut tandem extincto nempe priori fœtido odore gratiſſimè ſuaviſſimèque oleat: poſtea idem opium à ſulphure immodico liberatum cum ſolo aceto vini deſtillato eatrahatur. Præterea opium cum ſpiritu vini extrahi nolim, propterea, quia illud, ut ſupra oſtenſum eſt, ad Panchymagogon vegetabile. potius ſulphure aggreditur quàm Mercurium & ſalem. Eſt verò in ſulphure potentiſſima illa vis narcotica humanæ naturæ inimica: acetum verò ſaltem quod purius eſt de ſulphure ſumit, reliqua verò principia ad ſe non trahit. Igitur præſtat in hoc genere acetum.

g Ut à laudani confectione meritò Hyoſcyami eſſentia excluditur, & omittitur; ita alia ſunt, quæ poſſunt excludi, unicornu, lapis Bezoardicus, ambra, moſchus, olea deſtillata varia & pretioſa, quæ non tam virtutem medicamenti, quàm precium & doſin, etiam in minimâ quantitate abominabilem, adaugent. Omninò enim technurgemata pharmaceutica, quò ſimpliciora, eò perfectiora cenſeri debent; nam & crebrius & facilius ſuo fine potiuntur, quia ſunt αὐταρκῆ, primamque naturam æmulantur, quæ modicis commeatibus iter ſuum peragit ad opus perficiendum.

ELECTUARIUM LAUDANI.

℞ Opii.
Succi à Rad. Hyoſcyami Eſſentificatorum ana ℥j.
Eſſentiæ radicis Mandragoræ cum S. v. extractæ ʒvj.
Specierum Diambræ ſine Moſcho & Ambra præparat. ℥iiij.
Salis Perlarum.
Corallorum ana ʒij.
Carabe.
Mumiæ ana ℈ iiij.
Croci Orientalis ℈ ij.
Unicornu ℈ j.
Terræ Strigenſis ʒ j.
Mellis diſpumati ℥ xij.

Diſſolvatur Eſſentia Opii & Hyoſcyami (ſi ſit nimis liquida, fac ut Spiritus vini prius ſufficienter lento calore ab illis evaporet) in melle ſupra ignem, poſtquam probè mixta fuerint, adde Salia Perlarum & Corallorum, poſtea reliquos pulvares tenuiſſimè tritos, Carabe ſcilicet, Mumiam, Crocum, Unicornu, Terram ſigillatam, cum ſpeciebus Diambræ paulatim inſperge tepidè diligenter miſcendo in formam Electuarii.

Vires & Uſus.

Laudabile medicamentum, quod planè ſuo nomini reſponderit, ſi laudanum dicas.

Mirum atque iterum mirum, cur à quibusdam ſciolis Opii uſus intra corpus formidetur. cùm laudanum Opiatum ab omnibus Venenis & impuritatibus liberum ſit, ut taceam præſtantiſſima corrigentia admixta. Id de Officinarum & Veterum Compoſitionibus, quas Opium & Hyoſcyami ſemen ingrediuntur, affirmari non poteſt, ut de Philonio Romano, Perſico, Tarſenſi, Athanaſia magna, Aurea Alexandrina Nicolai, Triphera. Theriaca, Mithridat. Andromachi, Trochiſcis de Alkekengi, Pilulis de Cynogloſſa, &c.

Anodynum hoc ſpecificum εὐφαρμακτρὸς πάντων παθῶν ἰδυίας Extremum eſt refugium.

1. In omnibus doloribus acutis, frigidis & calidis, tam externis quàm internis, ubi præ vehementiâ homines ferè eaanimantur, maximè in dolore Colico cum aqua Menthæ (alvus ſit libera & aperta) Nephritico, Pleuritico, Arthritico.

2. In ſiſtendis omnibus defluxionibus omnium humorum & Catharrorum tenuium, præſertim in principio.

Item in omnibus profluviis Inteſtinorum ſive ratione humorum peccantium & mordentium, ſive ratione humorum purgantium, cum Maſtice tunc & Terra ſigillata datur.

3. In vigiliis & inquietudinibus immodicis intra & extra, ſi ab extra vis adhibere, tunc à granis 4. vel 6. cum tribus guttis olei Nucis Muſcatæ,

vel

vel tantillo expreſſo oleo fac turundam lineam, & naribus indendo mirificè ſomnum inducet: ubi altius dormiunt, poteſt turunda eximi: ita Hæmorrhagia Narium deſperata ſanata fuit, è gr. 16 duas pilulas formando, & utramque Narem pilulâ unâ occludendo.

4. In omni Febrium genere ea aqua Abſinthii & Rutha (quæ ſunt ſpecificæ Febrifugæ) ſi calor diu durat, poſt quartam horam reiteretur una Doſis. In ardentiſſimis Febribus ſitim reſtinguit & ſomnum conciliat, præcipuè quando Febres ſomnum inducunt laborioſâ vigiliâ permixtum.

5. Aſthmatici & Phthiſici, ſi in aqua Hiſſopi utantur, diu illo poſſunt foveri. In Tuſſi cautione opus eſt, ne ſcilicet viribus valde infirmis exhibeatur, & cum recrementorum copia in Thorace continetur: Etenim quamvis Tuſſim leniat, ac ſomnum accerſat, Thoracis tamen anguſtiam adauget. Quare præſtat in Tuſſi ea eo ſemper minus dari, & præterea extenuantia ac abſtergentia ei miſceri, ut Oxymel, *c* aut quod ex Marrubio conficitur: Tunc potiſſimum datur, ubi id, quod influit, tenue eſt & acre: ſi enim tale quid ſit, nil inde nocumenti, ſi antidotum dederis: Nam ea quæ tenuia ſunt, mediocriter craſſa reddit, & contemperat, doloremque hinc provenientem finit: In maxima Tuſſi additur Tragacanthum. *f*

6. Conſervat Calorem nativum, corroborat ſpiritus, & reparat vires, præſertim illud, in quo eſt Moſchus. *g*

7. Efficax eſt contra affectus Melancholicos præter rationem mœſtos, Cardiacos. *h*

8. Feliciter etiam utimur in Vomitu, Singultu, in exoluto & debilitato Ventriculo. *i*

9. In ſanguinis excretione, *k* & Menſtruorum nimia evacuatione, cum Croco Martis *l* & Corallis rubeis.

10. In Phreneſi, Mania, intra & extra illinitur *m* Temporibus cum Aqua Vitæ.

11. In Epilepſia cum ſpiritu Vitrioli & eſſentia Camphoræ cum oleo Amygdalarum *n* extracta, ſolet offerri.

Doſis.

A granis 2. ad 3. 4. Si alvus eſt libera, tunc efficacius operatur: Offertur etiam in aquis ſpecificis & appropriatis illisque remiſcetur, ſecundum 7. membra & morbos. Si morbus eſt vehemens, poteſt circa noctem longè à cœna pilula j. dari, mediâ nocte altera, manè tertia. *o*

ELECTUARII idem Uſus, niſi quod Doſis augeatur. Datur à ℈ j. ad ʒj. & ß. in appropriato liquore, vino, vel aqua Cinnamomi: Puerperis & infantibus etiam tutò poteſt exhiberi. *p*

a Succini.

b Sigillatæ Sileſiacæ.

c Tantum confortant, medicamentum non probè corrigunt.

d Acetum ſquilliticum.

e Albo.

f Diatragacanthi ſpecies.

g In aqua cinnamomi vel vino malvatico.

h In aqua borraginis, bugloſſæ, meliſſæ & horum florum decoctis.

i In aqua menthæ, vino, aqua cinnamomi Cydoniata.

k Eſſentia Croci Martis.

l Si vena fuerit rupta.

m In ſubſtantia externè nunquam adhibendum eſt, ſed diſſolvetur, ut docet Gallius.

n Dulcium.

o Repetitâ ſemper poſt ſex horas doſi, ſi dolor non eſſet.

p Urgente ſcilicet neceſſitate.

VIII.

ODORIFERUM.

JUvatur Humana Natura odoribus, juvanturque ſpiritus: ideo Philagrius apud Aëtium non inſcitè dicit: Naturam odore grata lubenter amplecti & inde recreatam ac quaſi reviviſcentem vires ſuas à morbi ferociâ preſſas revocare: Odor enim naribus hauſtus ad cor & cerebrum trahitur, Spiritum compreſſum ſuffocatumque excitat, halantem & fugacem retinet: Imò ſunt etiam regiones calidæ, ubi Aſtomos ſolis odoribus vivere Plinius *a* innuit. Aër ratione ſanitatis habet plurimum momenti, qui enim à fœtore *b* ægrotat, difficulter ſanatur, quia ingratus odor enim ſpiritu permeat ad omnes corporis partes, maximè ad cerebrum & pectus. Odore Elixiris vitæ ex variis aromatibus compoſiti, dicit Baptiſta *c* Porta, ſe multiplici Experientia multorum exhalantem retinuiſſe animam: In multis igitur morbis rectificandi & corrigendi ſunt ſpiritus vitæ: Principalia enim membra & vitales ſpiritus (quæ utraque à quovis Veneno omnium primò moleſtantur & inficiuntur) mirabiliter odoratis reficiuntur, ac venenati excluduntur fumi: Oportet enim ſpiritum ſpiritu *d* & odore recreari ac inſtaurari: Sunt enim odores ſuaves noſtris ſpiritibus ſolis vitæ noſtræ autoribus analogi & communicabiles. Videmus, ut ad ingratos odores nares obturemus, & ſpiritum cohibeamus, ne percipiamus fœtorem, à quo dum ſentitur facile debilitamur. Adhæc ubi ſpiritus noſtri, deliquiis animi vel convulſionibus concluſi, premuntur ac dejiciuntur, ſtatim atque odorifera nobis admota percipimus, erigimur, animumque ac vires recuperamus. Videmus matricis os deorſum ſurſumque verti, ubi ſuavis odor ſpirat: Ad eundem modum non ſolùm in Peſte, ſed etiam in Ungarica febre & ſimilibus Venenatis morbis, ſpiritus, qui attractione contagii inficiuntur & contaminantur, ſuffitibus emendari & reſtitui tum poſſunt tum debent, ut videre eſt apud Conradinum in libello ſuo de Febre Ungarica, in qua Candelas & Aquas odoriferas varias deſcribit.

In Conficiendo Specifico odorifero, odoria fragrantiâ deficientem animum mirè revocante, qui volet ſequi Paracelſi proceſſum in Archidoxis, *e* operam & ſumptus in illo per digeſtionem præparando mecum perdet. Zibetta, Gummata, Tragacanthum in digeſtione ingratum naciſcuntur odorem.

℞ Macis.
Caryophyllorum.
Cinnamomi *f* electi ana ʒij.
Ambari *g* griſei ʒj.
Muſci *h* ʒß.
Zibettæ *i* ʒij.
Gummi Arabici ʒj.
Tragacanthi prius ſupra fornacem ſiccati ʒij.
Hæc duo gummata cum Moſcho terantur.

Omnibus diligenter tritis miſce Zibettam, & affunde Aquæ Naphæ *k* optimæ ſeu Damaſcenæ odoriferæ pro libitu, ex odoratis ſpecificis & aqua Roſarum præparatæ, in qua prius per octo dies in digeſtione modicum de Paracelſi Carbo *l* vel Zibetta occidentali admixtum ſit: Hujus aquæ per bombycem vel ſetaceum colandæ affunde diligenter agitando, quantum pro incorporatione maſſæ ſufficit; ex qua poſtea vel poma, ſeu ſcuta & pentacula Gordis formam habentia effingito, & in vitro ſine digeſtione indurari permittito.

Vel hoc modo parari poteſt.

℞ Aquarum Roriſmarini.
Liliorum alborum.
Baſiliconis.
Roſarum.
Majoranæ.
Spicæ.
Lavendulæ ana q. ſ.

Pro humectatione Macis, Caryophyllorum, Cinnamomi ana ʒij. prius tamen aromata mediante ſetaceo in tenuiſſimum pulverem redigantur, adde Ambræ pulv. ʒß. Moſchi Alexand. ʒij. Zibettæ ℥j. Omnibus diligenter mixtis, adde pulveriſati gummi Arabici ʒij. Tragacanthi pulveriſati ʒiiij. diligenter agita, & relinque per noctem, donec omnia bene incorporentur, ſequenti die efforma placentulas ſeu ſcuta intra duo folia in calido confeſtim ſiccanda, & ad uſus ſeponenda.

Vires & Uſus.

Quemadmodum Zibetta ſuo odore ſtercora expellit: ita Specificum odoriferum morbos ab ægrotis ejicit: Et quemadmodum Tirus immiſcetur compoſitioni Theriacæ, ut penetrare faciat vim aliorum Ingredientium ad membra principaliora: ita etiam propter majorem penetrationem Carbon additur, cujus prævalens odor ingratus (qui tamen in digeſtione, ſicuti Experientia me docuit, in ſuaviſſimum & gratiſſimum transmutatur) citius penetrat, quàm operationes omoea Liliorum, ut verè Theophraſtus innuit.

Uſus hujus Specifici odoriferi, quando medicamenta non poſſunt intra corpus ſumi, ut in Apoplexia, Epilepſia. Multi enim talibus odoribus excitantur, non quod planè morbus inde tollatur ſeu curetur, ſed quod via præparetur, Per virtutem enim odoris corpori communicatam ſanguis movetur, & Cor ſupra modum refocillatur.

In Apoplexia. Epilepſia.
Colica.
Suffocatione Matricis.
In aura peſtilentiali maligna.

In confortanda Venere, *m* mariti illo etiam ad uſus ſuos utuntur.

Miſcetur tantillum cum oleo Nuciſtæ expreſſo, ut fiat quaſi Linimentum, & in ſupradictis morbis debito modo adhibetur. *n*

a Libro 7. cap. 1.

b Interiore, quia cerebrum & pulmones inficiuntur.

c In Magia naturali.

d Verba Conradini lib. 4.

e Lib. 7. tit. de ſpecifico odorifero.

f Vel caſſiæ ligneæ, quæ melior.

g Species bituminis albi melior.

h Sanies vom Bieſemthier/ Muſcus Alexandrinus optimus, ſed caro pretio Venditur ℥j. 17. coronatis.

i Si Zibeta inungatur membrum Virile vel Umbilicus mulierum, libenter viros admittunt.

k Lege Naphthæ: fit ex aurantiorum floribus. vide Renodeum lib. 1. ſect. 6. cap. 4. p. 449.

l Carbon Paracelſi cujus nullibi mentionem facit, quàm in ſpecifico odorifero, archidox. 7. ſed ſine ſignificatione, nudo tamen ibidem poſito nomine, quid ſit dubitant multi. Illud verò nihil aliud eſt, quàm ſtercus ſeu ſulphur humanum, in digeſtione aliquandiu poſitum, & ex fœtidiſſimo illo odore, ſponte ſua longa digeſtione ſummam ſuaveolentiam nactum, prout textus Paracelſi dicto loco ab ipſo allegatur, docet, & autor noſter tum hac cum ſequenti pagina innuet. Vocat Zibetam occidentalem ad differentiam illius, quæ ex Indiis orientalibus ad nos defertur. Ex occidentalibus Indiis Zibetam ad nos adferri conſentaneum eſt.

Occidens verò in homine ſunt poſteriora, quemadmodum anticis partibus oriens tribuitur. Sic igitur per ſimilitudinem Zibetam occidentalem, intelligit ſtercus humanum, longa digeſtione in ſuaviſſimum odorem commutatum, quod Paracelſus carbos appellavit, in libro quem ſcripſit ad Carboantes Frieſenden/ in quo omnia ſua ſecreta poſuit.

m Ungendo membrum virile hominis.

n Externè ad nares.

MEDICAMENTUM a SPECIFICUM omnium ſeptem membrorum principalium.

CONſerva membra principalia, ait Paracelſus, & non facilè mors eveniet, nam abſque membri principalis conſervatione non poteſt curari morbus. Si enim vitam velis conſervare, non ſolùm cor in ſuo eſſe conſerves, ſed etiam cerebrum, Hepar, Pulmonem, Lienem, Renes & Fel. Nam quamvis Cor ſit centrum ipſius corporis atque radix, tamen quodlibet membrum Principale deſtructum adfert mortem.

℞ Olei Succini ter vel quater per aquam.
Majoranæ rectificati ℥ij.
Spiritus Vitrioli veri. *b*
Salis *c* Cranii microcoſmici ana ʒß.
Tincturæ Croci Orientalis.
Granorum *d* Alkermes ana ʒij.
Salis Margaritarum.
Corallorum ana ℥j.
Olei Cinnamomi & Maceris ana ʒß.
Lactis Sulphuris ℥j.
Extracti Spodii ℥jß.
Magiſterii Tartari ℥j.
Antimonii Diaphoretici ℥ß.
Tincturæ Croci Martis.
Chelidoniæ.
Rhabarb. ana ℥ß.
Liquoris Cryſtalli.
Calculi *f* microcoſmici ana ℥j.

Cum extracta & inſpiſſata Theriacæ Eſſentia, *g* melle Juniperino, Conſerva Roſarum, addendo pro libitu ſaccharo Roſaceo, redigantur omnia ſupradicta diligenter mixta in juſtam Electuarii conſiſtentiam, addita Moſchi & Ambræ ana ʒj.

Propter Ventriculi ſympathiam cum reliquis membris addantur ʒij. olei Vitrioli Veneris, cum ʒß. olei Nuciſtæ deſtillati.

Uſus & Doſis.

Uſus hujus medicamenti in deploratis morbis, ubi nec ægroto, nec ipſi medico conſtat de genere ſeu morbi ſpecie.

Et quia in omnibus morbis internis neceſſario unum (ſi non plura) ex illis ſeptem membris afficitur, poterit etiam in omnibus ægritudinibus tutiſſimè exhiberi. Abſque membri enim principalis conſervatione non poteſt curari morbus.

Doſis à gr. 5. 6. 7. uſque ad 10. in vino vel aqua Cardui benedicti, vel appropriata, ſecundum ſeptem membra.

a Hactenus fuerunt Univerſalia, ſequuntur nunc particularia, quorum numero ſunt 18.

b Philoſophicus præſtantior eſt.

c Vel magiſterii.

d Quæ fit per extractionem pomorum redolentium. Vide etiam Practicam noſtræ editionis pag. 21.

e Tartari Vitriolati.

f Vide præparationes meas Microcoſmicas.

g Cum ſpiritu vini extracta.

SPE-

SPECIFICUM CAPITALE.

MUltas Paracelſus virtutes tribuit in curanda Epilepſia Volanilitati *a* ſpiritus Vitrioli: At illius apud nullum adhuc Chymicum data mihi fuit videndi facultas, nec ullus mihi affirmare potuit, quod confirmatam Epilepſiam ſolo *b* vulgari & ſimpliciter præparato Vitrioli ſpiritu tollere potuerit. Hinc ſequentem Spiritum efficaciſſimum uſu medico deprehendi.

VITRIOLI SPIRITUS.

℞ Vitriolum Hungaricum, *c* ſeu Cyprium, vel Romanum *d* perinde eſt (quamvis illud in Sileſia in mineris auff dem Ziegmantel *e* Huſerus ſemper plurimi fecerit, conficitur enim è Minera auri, Argenti, Ferri & Veneris) ſolve in aqua deſtillata vel rore Majali, *f* & ſolutum cola, poſtea collocetur in digeſtionem cinerum ſeu arenæ vel fimi, in alembico negligenter ſaltem obturato, quia nil evaporat: ſtet per menſem, tunc ad ſuperficiem ejicis fæces ſeparandas: Iterum ponatur in digeſtione tamdiu, donec nullas fæces amplius rejiciat, poſtea coletur, quod clarum eſt, in lento igne Balnei vel arenæ deſtilletur, ſpatio aliquot horarum duarum vel trium phlegma egreditur, quod auferendum eſt, poſtea ſequuntur ſpiritus (ubi hi incipiunt aſcendere, quod guſtando poteris deprehendere, ſenties enim aciditatem, & videbis, ut in deſtillatione aquæ Vitæ fieri ſolet, ſtriarum inſtar in alembicum aſcendere) qui mutato vaſe Recipiente ſeorſim colligendi *i* ſunt. Hic ſpiritus Vitrioli ad odoris ſuavitatem, & dulcis aciditatis gratiam reductus, in quo nec ſenſibilis corroſio in lingua apparet, nec tarda auſteritas ſed ſpiritualis aciditas, utile eſt medicamentum & curationibus neceſſarium. Qui volet ulterius perſequi deſtillationem, auctiore igne oleum profluens, ad ſuos uſus ſeorſim colliget. & hujus rectificati olei partem unam cum quatuor vel ſex partibus Spiritus vini alcoholizati in Balneo Rorido, per aliquot menſes *k* digeret, poſtea deſtillabit, habebit Oleum Vitrioli, ſupernatans aquæ ſuaviſſimi odoris & jucundi ſaporis, ſeparetur per tritorium: In uſu medico maximæ eſt efficaciæ. *n* *Oleum Vitrioli ſubdulce.*

a Volatilitas ſpiritus Vitrioli paſſim commendatur à Paracelſo, ad Epilepſiæ curationes perquam utilis, acquiſitu impoſſibilis non eſt, modò rectè inſtituantur omnia operationum momenta. Quinimò ipſe autor noſter Crollius, nihil forſan tale cogitans, tamen in alterâ ſpiritus Vitrioli præparatione ſpiritum Vitrioli deſcribit & facit. Ex toto nimirum deſtillatus & aqua pluviali vel rore majali deſtillato affuſo, ſurgit tenerrimus vitrioli ſpiritus, aciditate ſua ſuaviſſima volatilitatem ſuam prodens. Deinde experientia fidem facit, in deſtillatione vitrioli crudi, ſed purgati & defæcati paulò poſt ubi phlegma prodit, vaſa externa, quæ ſunt alembicus & excipulum, vehementer incaleſcere, quod ſane ab ipſo phlegmate, qua phlegma, non provenit, alioquin in tota ejus productione, hæc inſtrumentorum calefactio ſentiretur, quod tamen non fit. Ac ſub eo tempore, prodeunte nimirum ſpiritu vitrioli volatili, plerumque in vitro elegantes venulæ vel ſtriæ apparent, id quod & à ſpiritu ipſo humidiore acidulo, aromatico ac volatili, qui per hunc modum pure elicitur & ſeparatur. ℞ Vitriolum crudum ſed probè depuratum & digeſtum, deſtilla per retortam, igne nudo, ita ut ſimul poſt phlegma ſubſequantur ſpiritus, quantum ejus fieri poteſt, omnes. Quibus in excipulo ſubſidentibus, dum inſtrumenta adhuc calent, aufer excipulum illud ſtatim aquæ ferventia, adaptato alembico ſed probè affixo & recipiente parvo & aptè cautè colloca. Videbis ſtatim volatilem ſpiritum per alembicum in excipulum tranſire, quem ſeorſim collectum, diligenter ſerva. Ex vj vel viij ℔ vitrioli vix ℥iij. ad ſummum ℥ß. haberi poteſt.

b Qui epilepſiam non hæreditariam h. e. non transplantatam, ſed aliunde infectam, ſolo & ſimpliciter præparato ſpiritu vitrioli tollere potuerit, eſt aliquis, modo in præparatione & adminiſtratione omnia rectè fiant. Solve vitriolum Ungaricum verum non corruptum, in rore majali deſtillato, abjectis fæcibus, & ablato ad ſatietatem menſtruo, idem denuo lapideſcere ſine in frigido, poſtea vel calore ſolis vel hypocauſti, iſtius vitrioli exſiccati ℔v. vel vj. deſtilla per retortam igne nudo, tam phlegma quam ſpiritus omnes. Caput mortuum exemptum tere, & ſuper idem cohobiis octo hanc deſtillationem ſicuti prius repete, idque non niſi per nonum alembicum abſolve. Habebis ſpiritum vitrioli penetrantiſſimum, arcanum ſummum in epilepſia. Ejus minimum ℈ß. vel ℈j. in aqua radicis pæoniæ, lavendulæ ℥j. dilutus & paroxyſmo exhibitus, eundem ſiſtit; Deinceps vero non neglectis cæteris requiſitis in cibo & potu obſervandis, luna præſertim decreſcente quotidiè propinatus morbum potentiſſimè ſolvit.

c Viride optimum non cæruleum.

d Eſt Saphirum.

e Prædatores ibi peregrinantibus pallia & alia eripuerint.

f Deſtillato, vel ſaltem filtrato, quia ab herbis inquinatis colligitur.

g Ut & ad fundum ſpumoſas, ſulphur fætidum.

h Usque ad cuticulam deſtilletur, in frigido denuo creſcant lapilli, toties colligendi, quoties id fieri poteſt. Hujus vitrioli ℔ vj. vel vij. probè loricata igne deſtilletur nudo.

i Eo usque urgendo, donec omnes ſpiritus acidi prodierint.

k t. 2. 3. phiula hermeticè clauſa.

l Vix credi poteſt, cum non ſit ſupernatans quid.

m Poteſt etiam hoc oleum vitrioli dulce fieri, hunc in modum.

OLEUM VITRIOLI DULCE.

Oleum in ſartagine ferreâ nova cum aqua communi tandiu coquatur, donec ſal corroſivum ad fundum ſartaginis collectum fuerit, & tunc reliquum oleum dulceſcet. Idem facit ferrum candens, in oleo vitrioli aliquoties extinctum. Sed ab hiſce *ἐγχειρήμασι* virtutes ipſius olei valde imminnuntur, nec effectus medici inde ſperantur.

n Melioris efficaciæ eſt ſpiritus vitrioli Philoſophicus, ſupra in butyro antimonii deſcriptus, mirabilia præſtat, in epilepſia, apoplexia, omnibus affectibus capitis & ventriculi, imprimis volatilis, cujus præparatio paucissimis conſtat. Corroſivus non eſt, ſed ſola auſteritate gratus, ejus virtutes evidentiores etiam ſunt. *Spiritus Vitrioli Philoſophicus.*

Alia deſcriptio a Spiritus Vitrioli.

℞ Vitrioli crudi, ac ut paulò ante dictum, depurati, duas ſaltem libras, deſtilla & pelle fortiſſimo igne, ut Spiritus & Oleum egrediantur: Liquori egreſſo adde duas partes aquæ pluvialis deſtillatæ, & in B. M. nova deſtillatio inſtituatur, tunc ſubtiliſſimus Spiritus Vitrioli cum aqua pluviali elevatur in hac rectificatione & egreditur, relicto acidiſſimo

Oleo in ſundo. Ille egreſſus Spiritus aqua pluviali immixtus ſummè penetrans eſt, & in Febri Ungarica, & aliis ſebribus ardentibus efficaciſſimè operari ſolet.

a Hac deſcriptione autor noſter ferè ad ſpiritua vitrioli volatilis deſcriptionem perveniſſet. Eſt verò ſolus ille ſpiritus volatilis cum aqua pluviali mixtus, aqua via poteſt auferri, ſed ſecundum modum, quem dedi ſupra, ſtatim ſeorſim haberi poteſt. Ad epilepſiam puerorum exterminandam efficaciſſimus eſt ſpiritus vitrioli antiepilepticus meus puerorum, cujus deſcriptionem & uſum fideliter communico.

SPIRITUS VITRIOLI ANTIEPI-lepticus Puerorum.

℞ Vitrioli Ungarici depuratiſſimi ℔ iiij. adde urinæ puerorum ſanorum recenter collectæ ℔ viij. digere vaſe clauſo aliquandiu in Balneo Mariæ, poſtea in eodem deſtilla ad ſiccitatem duplex phlegma, quorum primum inſigne eſt paregoricum ad dolores Podagricos alioſque ſuaviter demulcendum, alterum eſt inſigne ophthalmicum, ad quævis oculorum vitia utiliſſimum. Caput mortuum pulveriſatum ex retorta terrea valida, igne nudo, ſed tamen ab initio valdè lento in excipulum capax urge, prodeuntibus confertim ſpiritibus liquor emanat precioſiſſimus ſulphurei odoris & auſteriuſculi ſaporis, qui per retortam ſemel atque iterum rectificatus, ac probè in vitro clauſo reſervatus, omnem puerorum epilepſiam radicitus tollit. Ejus ℈j. cum aquæ radicis pæoniæ & florum tiliæ ana ℥ j. miſceantur & ſerventur. De hac mixtione exhibe in paroxyſmo, prius membris contractis & convulſis redactis, cochleare ſemis, & paulò poſt recollectis ſenſibus ad ſe redibunt, quo animadverſo denuo aliquid exhibe, atque ita etiam tertio. Quod ſi quidem paroxyſmus rediturus ſit, ut ſæpe fit, eundem proceſſum ter repete, nec diffide quin ſecunda vice hic morbus pueris & infantibus valdè familiaris penitus radicituſque aboleri poſſit, ſi præſertim poſtea cerebrum conſortantia adhibita fuerint, ceu ſunt magiſterium perlarum, corallorum, cranii humani, ut & tabulæ noſtræ antiepilepticæ, quarum deſcriptio exſtat in Practica chymiatrica noſtræ editionis, non Francofurtenſis pag. 41.

EPILEPTICUM MEDICAMENTUM.

Mirum ad Lunæ vices Cerebrum commoveri, augeſcente humectari, & minuente ſiccari, ut in Epilepticis videre eſt, qui creſcente Luna damna ſentiunt.

Primò Vitriolum *a* ad flavedinem calcinatum imbibere convenit Spiritu vini, ut fiat maſſa.

Hujus accipe ℔ j. & ß.

Raſuræ Cranii Hominis juſtificati. *b*
Viſci querni. *c*
Unguiæ Alcia.
Granorum Pæoniæ *d* ana ℥ j.

Omnia ſcindantur & tundantur, poſtea mixta deſtillentur per retortam ſervatis gradibus, ultimò violento igne pellantur.

Hujus egreſſi liquoris ℔ j. rectificetur in Balneo Mariæ ſupra.

Caſtorei.
Specierum Diamoſchi dulcis ana ℥ß.
Anacardi *e* ʒ vj.

Poſtea adde ſpiritus vini ℔ iiij.

Salis Pæoniæ ʒ j.
Liquoris Salis Perlarum & Corallorum ana ʒ j.
Olei Aniſi.
Succini ana ℈ ij.
Miſce & digere in Balneo per menſem. *f*

Uſus & Doſis.

In aqua Pæoniæ datur de liquore dicto cochleare ſemis vel integrum novem dies continuando, poſt exhibitum medicamentum per tres horas maneat jejunus.

a Purificatum.

b Nunquam ſepulti vel terræ demandati.

c Quando debeat colligi, vide in Praxi noſtra chymiatrica editionis Lipſienſis pag. 40.

d Menſe Julio collectorum ante ortum Solis.

e Scilicet mellis Anacardini.

f Ad caduci etiam inveterati curam à proprietate & mira præſtat & multum facit. 1. Cerebri humani arcanum vel ſpiritus, cujus præparatio exſtat in praxi chymiatrica, pag. 37. 38. & ſumitur luna decreſcente. 2. Pulvis epilepticus duplex, magnarum virium ex cinabari antimonii, cujus deſcriptio & doſis etiam reperitur in prax. chymiatrica, pag. 37. 3. Pulvis de ſpinâ muſtelæ piſcis von den Krauppen vel de ſpina ſerpentis aut viperæ. 4. Pulvis præſervativus de ſtercore vaccæ nigræ. Vide Praxin pag. 36. 5. Pulvis epatum viridium Ranarum, quo Sereniſſimus Fridericus IV. Elector Palatinus ab epilepſia gravi, quam in adoleſcentia contraxerat, quæque radices altas fixerat, liberatus eſt, nunquam poſtea per vitam reverſo paroxyſmo ullo. 6. Amuletum ex frutice in ſalice inventi in epilepſia etiam inveterata palmam reliquis internis facilè eripit, quod præter omnem impietatem vel ſuperſtitionem tum in colligendo tum in applicando prorſus eſt admirabile. Hujus amuleti licet nulla ratio certa reddi poſſit, hæc actio nimirum abſtruſa eſt, à ſenſu remota: Experientia tamen hactenus vel toties confirmata fidem facit & veritatem oſtendit. Unde prolixè Praxin chymiatricam editionis veræ Lipſienſis pag. 39. 40. 7. Circumfertur laudata ab aliis medicis confectio antiepileptica, quam Paracelſus Ferdinando Regi Romanorum, Œniponti tradidiſſe dicitur, quæ cum procul dubio non careat viribus potentibus, eam annectere ſuperioribus placuit.

CONFECTIO ANTIEPILEPTICA Paracelſi.

Primo ex tribus craniis humanis non ſepultis, ſed morte violenta peremptis inque aere exſiccatis, craſſiuſculè contuſis ex retorta igne lento arenæ, poſtea obſervatis gradibus auctiore, dari poteſt ignis ſuppreſſionis, in receptaculum capax deſtillat liquor, quem ſuper eaſdem fæces tertiâ vice deſtillando evocat, tandem per alembicum rectificat. Hujus liquoris accipit ʒ vij. vel viij. addit ſpec. Diamoſchi dulcis ʒß. Caſtorei, mellis anacardini ana ʒ iij. & viciſſim è cineribus per retortam deſtillat. Extremò adjicit liquoris perlarum ℈ iij. olei vitrioli, vel potius ſpiritus antiepileptici ſupra præſcripti ℈j. De hac tota mixtura epilepſia laboranti, exhibuit cochleare unum quotidie jejuno ſtomacho, ad novendium continuando. Perhibetur hoc unico Paracelſum mirabilia præſtitiſſe. Ideo Cæſari expetenti communicaſſe, ſed rogaſſe ne decoctoribus ſyruporum hæc paterierent. 8. Eidem Paracelſo etiam adſcribitur eſſentia cranii humani, quam propter mucilaginoſam ſubſtantiam Galredam cranii humani ſolitus fuerit appellare, alii Gelatinam vocant, earundem virium in comitiali morbo, hydra Lernæâ pernitioſiore eliminando.

GALREDA VEL GELATINA Cranii Humani.

℞ Limaturæ cranii humani nunquam humati, humoreque adventitio privati, cum alcohole vini ſalviato ad ſupereminentiam 6. digitorum, per menſem dimi-

dimidium digerit, deinde more aquæ fortis, per retortam pellit, reaffuſum liquorem, cum capite mortuo denuo digerit, ac viciſſim deſtillas idque tertio repetit. Tandem omne abſtractum aliquandiu circulat, abſtractoque alcobole vini è lento Balneo, & eſſentiam cranij inſtar coaguli ſeu Galredæ remanentem ſervat. Epilepſiæ verum curativum, ſi ejus grana aliquot in convenienti vehiculo exhibeantur.
9. Eſt Luna potabilis ſeu Tinctura Lunæ, cujus deſcriptionem vide in praxi chymiatrica p. 29. 30.
30. Eſt aqua Epileptica. Vide Practicam pag. 41.
31. Magiſterium Cranij humani, quod fit, ſi ſupra cranium pulveriſatum, affunditur ſpiritus vitrioli & fermentatur, poſtea bis vel ter abſtrahatur, remanebit magiſterium cranij humani elegantiſſimum.

APOPLECTICVM.

Aqua vitæ Apoplectica eximia.

℞ Exempli gratia, Florum Lilij Conuallij *a*
Tiliæ
Pæoniæ
Primulæ veris
Majoranæ
Lauendulæ
Salviæ
Betonicæ
Roris marini.

Ceraſorum ſylveſtrium nigrorum *b* & dulcium, Luna decreſcente *c* decerptorum ana q. ſ.

Tritis omnibus & mixtis (vel ſeorſim flores, ſeorſim Ceraſa deſtillentur) adde Sinapi ſeminis *d* triti ℔ j. vel ij. pone ad putrefactionem affuſa convenienti aquæ communis *e* quantitate, in qua tantillum Lupuli & Fermenti incoctum ſit, ut omnia poſſint fermentare, poſtea ſecundum artem deſtilla, & inde elicies ſpiritum *f* inflammabilem, quem circula cum ana ſpiritus Vitrioli præcedentis, & in Apoplexia, pro morbi & ægri ratione cochleare ſemis exhibe, addita una atque altera gutta olei Succini *g*.

Ab eatra etiam tempora & vertex Capitis utiliter illo liquore inunguntur.

a Exſiccatorum.

b Recentium.

c Non ita exactè obſervandum decerpendi tempus.

d Hoc eſt farina ſinapi.

e Melius ros majalis ſuper triticum collectus.

f Quem ſeorſim ſerva, & ſimiliter phlegma. Ex capite mortuo cum phlegmate fac lixivium, quod evaporando redige ad mellis conſiſtentiam, ac cum ſpiritu reſervato & argilla q. ſ. impaſta, ac ex retorta in excipulum capaciſſimum, ſuper alios flores aliquantulum eaſiccatos deſtilla, hunc liquorem rubeſcentem poſtea à floribus rectifica per cucurbitam: & quod primo egreditur deſtilla per phiolam oblongi colli.

g Præſtantiſſima quidem eſt hæc autoris aqua ant apoplectica, ſimplicior mihi eſt in uſu ex ſolis floribus lilij convallij & lavendulæ, cujus deſcriptio extat in Practica chymiatrica noſtræ editionis pag 43. Præſtantiſſima eſt hæc aqua in Apoplexia. Præſervat nimirum ab eadem, ac, ſi illa jam tum corpus occupaverit, ſolvit. Imprimis in linguæ paralyſi præſtans Doſis eſt ſemi cochleare.

OLEVM SVCCINI.

In hoc parando diligentia non vulgari opus eſt, requirit enim convenientem & debitum ignem. Albo Succino è puriſſimo & mero Bitumine in mari generato, in medicina utimur, non flavo. *a*

℞ Ergo Fragmentorum Succini albi (exempli gratia ij. vel iij. ℔) & craſſo modo tundas, non in pulverem tenuem teras: Eluantur prius ſi opus ſit aqua communi ſordes, deinde ponatur in Cucurbita vel alembico non nimis alto, & ſuffundatur bona quantitas aquæ Roſaceæ & Betonicæ *b* (quod fit ne comburatur, & ut harum aquarum vehiculo facilius ſtillare incipiat) imponatur capitellum capax cum roſtro ſatis amplo, & vas recipiens adoptetur, & in arena clauſis utrobique pro more vitrorum juncturis, ſervato Ignis gradu convenienti & continuo ne refrigeſcat, (alioquin inſtar picis nigreſcit & vitrum frangit) deſtillatio abſolvatur, Cave etiam ne Ignis nimium invaleſcat, alioquin recipiens periclitatur.

Primo egreditur aqua & oleum album cum ſpiritibus nubium inſtar, deinde non amplius ſpiritus egreditur viſibilis, ſed in capitello ſtriæ apparent, ut in deſtillatione Spiritus vini videre eſt: tandem venit oleum flavum: hîc ceſſandum à deſtillatione, vel mutato recipiente excipe ſeorſim oleum rubeo nigrum ſubſecuturum: ultimò ſcendit Sal ſublimatione: Caput mortuum in fundo manet, friabile, nigrum & leve.

Antequam Oleum Succini albi rectificetur, bene abluatur prius in aqua communi, volvendo ſæpius, poſtea rectificetur lenè in B.M. per aquam Roſarum vel Majoranæ. Poſt rectificationem poteſt etiam ulterius cum nova Roſarum vel Majoranæ aqua aliquoties miſceri, ſemper poſt reſidentiam & ſeparationem olei ab aqua, renovando aquam. Sic fœtor perire ſolet.

A libra una Succini poſt rectificationem vix tres vel quatuor lotones veri olei albi haberi poſſunt.

SAL SVCCINI.

Solem ſublimatione vi ignis elevatum collige & ſolve in aqua Majoranæ & filtra aquam in B. paulatim abſtrahe: Iterum ſolve, filtra & coagula, hoc aliquoties reiteretur: tunc habetur *SAL DIVRETICVM* efficaciſſimum: cujus ſuperius facta eſt mentio. *c*.

Vires olei ſuccini.

Efficaciſſimum Opobalſamum Europæum merito vocari poteſt, quia ſua facultate omnia alia remedia ſuperat in Apoplexia & Epilepſia curanda olim Sacrum appellabatur propter vires ejus nimirum admirandas & arcanas.

1. In *PESTE* una gutta manè & veſperi naribus affricatur, ſit nullum venenum conficere poteſt: Correpto datur à ℈ j. ad duos in aqua Cardui benedicti.

2. Vehementer prodeſt illis, qui periculoſos capitis morbos timent, qualis eſt Apoplexia, Paralyſis, Epilepſia. Nam ſi quis in aquis appropriatis, puta Betonicæ, Tiliæ, Lavendulæ, Ceraſorum nigrorum, &c. unam atque alteram guttulam Olei illius jejuno ſtomacho *d* aſſumat, nil periculi erit ab illis morbis: Idem præſtant placentulæ ſeu Rotulæ ex ſaccharo confectæ, quibus aliquot guttæ Olei immiſta ſunt. Et ſi Apoplexia, Epilepſia, Paralyſi quis corripiatur, vix eſt præſtantius remedium, quàm Olei è ſuccino albo deſtillati guttæ aliquot in ſpiritum Epilepticum *e* infuſæ & exhibitæ. Prodeſt etiam cervicem & nares ungere dicto oleo, & certò pellitur morbus, & recipientes ſe, ſenſum & motum recuperant correpti, non aliter ac ſuffitus ejuſdem Succini albi ſupra carbones naribus Epileptici admotis paroxyſmum ipſi ſedat.

3, Nervi. venæ aut partes nervoſæ Spasmo aut ſimilibus contracturis infeſtatæ, ungantur hoc oleo: *f* ita utere, ut pauxillum immiſceatur unguentis, quibus nervi reſocillari ſolent.

4. Una atque altera guttula aquæ petroſelini immixta & aſſumpta calculos & alias ſuperfluitates meatuum urinalium pellit *g*.

5. Scrupulus ſemis vel integer ſi aquæ Verbenæ vel Artemiſiæ, vel Malvatico infundatur, & mulieri parturienti propinetur, partum promovet *h*.

6. Prodeſt frigidis defluxionibus capitis, qui hujus uſu conſumuntur, & cerebrum reficitur.

7. Guttulæ aliquot naribus, Cordis foſſulis ſeu pectoris ſi illinantur, illis mulieris, quæ ſuffocationes, præcipitationes & ſtrangulationes uteri habent, ſedant matricis motum. Similis efficaciæ ſunt Rotulæ ex oleo Succini cum ſaccharo confectæ, ſi una atque altera aſſumatur.

8. Confert quoque in deliquiis animi, languore & palpitatione Cordis.

9. Conſortat non ſolùm facultatem virtutis Vitalis Cordis, verum etiam Animalis Cerebri ac Naturalis Hepatis: ideoque in concoctione & digeſtione magnas utilitates ciere ſolet.

10. In Febribus tres guttæ in aqua Cardui benedicti ante paroxyſmum, expectato ſudore aſſumuntur, ſic Febres pelluntur.

11. In retentione urinæ tres vel quatuor guttæ in aqua Fragariæ vel vino ſumantur, mirabiliter promovet illam *k*.

12. In Exſiccatione Catarrhi conducit *l*.

13. Dolores dentium è defluxionibus exortos curat, ſi cum aqua Plantaginis miſceatur, & inde gargariſmus fiat.

14. In Icteritia datur cum aqua Endiviæ, Cuſcutæ, Cichor. Chelidon.

15. In Colica ℈ j. vel ʒß exhibetur in Cereviſia.

16. In ſuffocatione matricis ſeptem vel octo guttæ in aqua Pulegij.

17. In Expulſione fœtus & ſecundinæ, ſeptem vel octo guttæ in aqua Savinæ, Artemiſiæ *m*.

18. In menſium retentione 7. vel 8. guttæ in aqua Meliſſæ.

19. In contractura quidem, contractus in manibus & pedibus fuit reſtitutus illitu Olei Succini.

20. In Vomitu ſanguinis tres guttæ in aqua Tuſſilaginis, Tormentillæ, Prunorum ſylveſtrium.

21. Vertiginem & Scotomiam curat.

22. Cerebri ſtuporem miraculosè removet.

23. Viſum cum aqua Fœniculi conſortat.

24. In Punctura lateris efficaciter adhibetur.

Doſis.

A guttis 4. 6. 7. 10. usque ad ℈ j. ratione morbi & complexionis *n*.

a Quod ſi album ſuccinum haberi nequit, eſt enim carius & pretioſius flavo, hoc æquè præſtat, niſi quod artificio prius ad albedinem redigendum ſit; id quod hoc modo præſtabis.

SVCCINI ALBI PRÆPARATIO artificialis.

℞ Succini flavi, E. g. ℔ j. pone in cucurbitam terream validam; ſuperadde ſalis marini, vel ſi eo cares, ſalis gemmæ aut ſalis communis optimi ℔ ij. ſuperaffunde aquæ pluviatilis tantum, quantum ſatis eſt ad ſolvendum ſalem: quo ſoluto, inſuper affunde recentem aquam fluvialem, ebulliant poſtea ſuperimpoſito alembico æreo, ad dies 14. integros, continuo igne, & tandem ſuccini particulam exemptam ſcactamque examina. Quod ſi ſatis alba ſit, deſiſtendum eſt ab opere coctionis; ſin minus, diutius inſiſtendum, donec nempe albedinem ſufficientem oſtenderit. Inter bulliendum pcovidendum fuerit, ne aqua deficiat, itaque identidem alia fervens aqua ſuper adjicienda.

b Nonnulli tantum per retortam deſtillant ſine vehiculis aquarum deſtillatarum, ſaltem obſervantes olea diverſa prodeuntia; quæ ſigillatim colligunt. Primum prodit album, poſtea flavum, deinde rubrum. Hæc olea poſtea rectificantur: Ab aliis adduntur fragmentis ſuccini, vel arena alba pura, vel oſſa combuſta, vel etiam ſilices calcinati. Hæc enim omnia eâ poteſtate polleot, ut ſuccinum ebulliens quaſi ſupprimant, nec idem permittant, ut per retortam in recipiens dilabatur vel fluat; quæ ſanè ratio eſt accommodatior, & ad deſtillandum oleum ſuccini ſecurior.

c Capite de diureticis.

d Conrinuando.

e Contra epilepſiam & apoplexiam.

f Oleum vitrioli & ſuccini ana in articulis corroboraudis præſtans eſt remedium. Vide Praxin pag. 49.

g Arenulas, tartarum, cenum præſertim, ſi una atque altera gutta olei Terebinthinæ admiſceatur.

h Fortius operabitur, ſi adjiciantur guttæ 5. vel 6. olei cumini aut cacui.

i Aotegreſſa tamen præparatione.

k Vel vino ſilicum, de quo ſupra cap. de diureticis.

l Sacculum ex pulvere chamæpythæos, oleo ſuccini illinendo, & ſupra ſuturam coronalem geſtando.

m Vel ſi guttæ 8. vel 9. imponantur ſimul in Umbilicum, fœtum ſive mortuum ſive vivum educit.

n Senibus maxime utilis eſt. Externus ejus uſus poteſt eſſe talis.

VSVS EXTERNVS OLEI SVCCINI.

℞ Olei ſuccini ℥ j.
Mellis ℔ j.
Salis communis ℥ ij.

Miſceantur & emplaſtri loco ſuper ulcera ardentia ponantur; ardorem extrahit, dolorem ſedat & lanat, die Mundſucht. Hujus olei ℥ j. cum opodeldoch ℔ j. diligenter miſta, adeo illud confortat, ut ulcera ab omnibus accidentibus, præſertim vero ab ardoribus & humoribus præſervet & defendat: extrahit etiam ex Vulneribus oſſicula, feſtucas, turundarumque particulas, per imprudentiam chirurgi profundius illapſas.

BALSAMVM APOPLECTICVM a.

℞ Olei Nuciſtæ expreſſi ℥ ij. *b*
Ambræ griſeæ ʒ j.
nigræ *c* ʒ j. & ß.
Moſchi ʒ j. & ß.
Zibettæ ʒ ij. & ß.
Oleorum ſtillatitiorum Lavendulæ, in quo Lilij convalli flores maduerint ʒß.
Cinnamomi ℈ ß.
Majoranæ ʒ ß.
Caryophyllorum gutt. 6.
Succini ʒj.
Rutæ ʒ ß.

Ex his omnibus ſecundum artem miatis fiat in juſta conſiſtentia Balſamum: qui volet aliquid de

de Balſamo Peruviano odorifero addere, ei erit integrum.

Vires & Vſus.

1. Apoplecticis, Epilepticis, & Vertiginoſis mirè confert, ſi extremitates narium, tempora, vertea interius, etiam palatum, exigente neceſſitate, inungantur, noctu & die per intervalla.

Pro præſervatione ſingulis ſeptimanis tantillo, alæ Narium mixta hac pulpa pollice modice injuncto, una cum vertice ſemel atque iterum inungantur.

2. Contra malignam & peſtiferam auram.

3. Omnes Animales & Vitales ſpiritus recreat.

4. Arcanum in Colica *d*, ſi umbilicus eo inungatur.

5. Matricis ægritudinibus mirè confert, ſi inungatur ventriculus & umbilicus, *e* etiam Naturalia mulieris ſuffocationem patientis, tunc confeſtim recreantur: ad Nares autem illarum eo tempore fœtida adhibeantur, qualia ſunt Caſtoreum, Aſſa fœtida.

Uſus ab extra ſaltem eſt: tantillum extremitatibus narium admovetur pro libitu: per unum aut alterum diem ſuavis ille odor vix evaneſcit *g*.

a Auſtriacum dicitur. Senibus omnibus utiliſſimum. Hanc compoſitionem ſunt qui adſcribunt Cratoni à Krafftheim.

b Olei Nuciſtæ quantitas ℥ ij. eſt nimia, hæc nimirum compoſitio exinde fit durior & moroſior ad tractandum: itaque ſufficit ℥ j. ejus, ad reliqua hujus compoſitionis ingredientia.

c Melius albæ.

d Propter Zibetam præſertim, quæ alias inuncta ſolet exturbare ſtercora.

e Si præſertim ex eodem in linteo factus peſſus genitalibus mulierum inditatur.

f Oleum anthracis ſ. carbonum foſſilium, vel odore pennis perdicum, aut è propriis capillis acceuſis, oleum ſanguinis humani, hinc.

g Servatur in vaſe aureo, vel argenteo deaurato. Deſcriptionem elegantem Balſami noſtri apoplectici, vide in Praxi chymiatrica editionis Lipſienſis pag. 45.

OPHTHALMICUM.

℞ Vini Malvatici ℔ j.
Aquæ ſtillatitiæ albuminum ovorum coctione induratorum ℔ j.
Aquæ ſanguinis humani ℥ j.
Aquæ Roſarum albarum
rubearum ana ℥ iij.
Aquæ Chelidoniæ, Rutæ
Euphraſiæ, Fœniculi
Valerianæ, Fumiterræ
Pulegij ana ℥ ij.
Mellis virginei cochl. j. & ß.
Aluminis Roch.
Sacchari candidi
Vitrioli albi ana ʒß.
Champhoræ ʒiij.
Salis Euphraſiæ
Fœniculi
Saturni ana ʒj.
Salis Margaritarum
Corallorum ana ℈ij.
Caryophyllorum
Zinziberis
Maſtichis ana ʒj.
Tutiæ præparatæ (id eſt, in aqua Roſarum & vino Cretico ana ſexies extinguatur ac tenuiſſimè teratur) ℥j. & ß.
Aloës ℥ß.

Terenda terantur & miſceantur, ſtent in vitro clauſo aut in caloris digeſtione per menſem, vel quod melius, ſub dio Soli & Rori exponatur per 40. quotidie movendo aliquoties, dies, ſic demum inſolata promenda uſui. Qui in vaſe Aurichalcino vult parare & exponere, faciat pro libitu.

Nota Aloën mortario cum aquis dictis prius remiſcendam monendo quatenus in aquam abeat, & ſtrigmenti *a* modo coëat, idque donec Aquæ remiſceatur, poſtea reliquis addatur *b*.

Vſus.

1. Ad omnes oculorum affectiones,
inflammationes,
lippitudines,
nebulas,
fiſtulas, & ejusmodi.

Modus Applicandi.

Jaceat in lecto æger ſupinus, & injecta intra apertos oculos aquæ lachryma, vel gutta cum pluma gallinæ nigræ indatur, claudat reſeretque oculos infirmus, ut per oculorum cavitates intruſa aqua per oculorum diffundatur, id bis terve in die, & curabitur.

Si nebulæ fuerint ſupra vel infra corneam, conficito pulverem e Saccharo candido. Alumine combuſto, & lepidoſſe, *c* ſed tenuiſſimè contuſum & ſuccinctuio incerniculo, ut tactum effugiat, ut cùm cubitum pergit ex canaliculo pennæ, parum de hoc pulvere inſuffletur, moxque aquæ *d* guttam inſtillabis, oculos claudat ac dormiat, nam citiſſimè diluetur.

Vel ſi ſint maculæ, miſceantur cum ʒß illius liquoris Ophthalmici, Laterini olei quater rectificati, & olei Fœniculi ſemel rectificati ana guttæ 4. item duæ guttæ olei Succini rectificati, ac in die de hoc liquore bene mixto bis, manè & veſperi, ſemper una atque altera gutta oculo indantur.

Mirum & ſtupendum Ophthalmicum fit è Cancris & Chelidonia, quod ſi debito artificio & tempore præparetur oculos ad deſperationem læſos virtuoſiſſimè reſtituit, & omnia vulnera *e* ſpatio 24. horarum conglutinat *f*.

a Ramenti.

b In Balneo, ſi aloë ſuccotrina, in aqua digeratur, ſponte reſolvitur & fæces poſt ſe relinquet.

c Calcinato.

d Ophthalmicæ.

e Excepto nervoſo Vulnere.

f Ad oculorum vitia alia chronica, & viſus imbecillitatem dantur adhuc aquæ variæ. Hæc quæ ab autore proponitur licet multa habeat ingredientia, ex optimis tamen eſt optima. Duo autem à ſpecifica proprietate viſum multis modis acuunt; ac à quacunque causà læſum ad miraculum usque reſtituunt. Suntque arcana Valerianæ totius & Euphraſiæ, philoſophicè planè præparata, ad eum modum, quem antea innui, ubi nempe aqua cum ſpiritu ex vegetabili deſtillatione elicitur, poſtea ex capite mortuo Sal extractum cum eodem ſpiritu per deſtillationem profecto digerendo unitur, & poſtea cum eodem igne aperto ſimul in forma ſpiritus, ut ſupra ad ſpiritum Tartari factum eſt, ſupra ſimilem herbam marcidam & in excipulum propoſitum dicitur: qui eſſentiam ab illa planta extrahens tandem per retortam igne Balnei ſicci producitur & arcanum dici meretur. Doſis à gutt. iij. ad viij. vel x. Vide etiam Practicam chymiatricam editionis Lipſienſis p. 56. Quod ſi porro externè aquis ophthalmicis aliquid de ſpecifico fellis Lucij piſcis addideris, effectus ſubſequetur citius,

tius, etiam quibusvis oculorum unguibus, nebulis, feliciter evaneſcentibus præparationem. Vide in Practica chymiatrica noſtræ editionis p. 59. Ex albumine quorum quoque præparatur aqua præſtantiſſima, quæ qualicunque oculorum Vulnera citra aliquam cicatricem conſolidat, eſtque magnarum virtutum: modum præparandi vide in Praxi chymiatrica veræ editionis p. 59. Aquæ ophthalmicæ ex chelidonia & cancris deſcriptio exſtat in Practica chymiatrica p. 61. quæ oculos ad deſperationem usque læſos reſtituit, virtuoſiſſimè eorum Vulnera ſpatio 24. horar. glutinat. Ad caliginem, rubedinem, lacrymas oculorum aqua noſtra ex ſaccharo candido & vitriolo purificato reperitur in Practica noſtra chymiatricâ pag. 61. Aqua ex floribus cichorii ophthalmica reperitur in Practica noſtra chymiatrica p. 57. 58. Eſt alia aqua præſtantiſſima ad oculorum deponendas ungulas, ſuffuſiones, & clarificandum viſum mirabilis.

℞ Aquæ roſarum
Fœniculi
Chelidonij
Euphraſiæ
Apii ana ℥ ij.

adde Mercurii ſublimati & tenuiſſime pulveriſ. ℈ß. cum ille ſolutus fuerit, aquam filtra & ſerva, quotidie manè jejuno ventriculo gutta una vel altera in oculos læſos immittitur.

Huc referri poſſunt. Aqua ſaphyrina Anshelmi Boetii de Boodt tract. de gemmis lib. 2. cap. 43. pag. 95. Aqua ophthalmica Angeli Salæ ex ſtanno Anglico. Item Aqua ophthalmica ejusdem ex Venere, in recenſione 7. Planetarum ſpagirica p. 88. & 91. quæ admirandarum virtutum.

ODONTALGICUM a
Oleum Anodynum.

℞ Olei Caryophyllorum rectificati ℥ß. ſolve in illo ʒß. Camphoræ, adde poſtea ſpiritus Terebinthinæ *b* quater rectificati ℥ß. & mixtum hunc liquorem ad neceſſarios uſus ſerva.

Uſus.

Gutta j. vel altera denti dolenti eroſo cum goſſypio indatur ad ſopiendos dolores *c*.

Aqua ejusdem efficaciæ.

℞ Serpilli
Origani
Salviæ
Mentaſtri
Hydropiperis ſeu perſicariæ
Raſuræ Guajaci
Raſuræ Tamariſci
Buxi ana m. j.

affunde S. v. Opiaticum, videlicet à Laudani confectione reſiduum, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, ſtent in calore, vitro clauſo, donec tingatur ſpiritus: De hoc ſpiritu Tincto tantillum in ore contineatur, parte illa ubi ſunt dolentes dentes, poſtea iterum expuatur: reiteretur, ſi opus eſt. Si dens ſit concavus, goſſypium intinctum imponatur. Efficaciſſimè omnes dolores dentium ſopit *d*.

a Odontalgica reperiuntur apud Practicos varia. Sequentia ſunt omnium tutiſſima, mihique uſitata. 1. Radix Lapathi acuti in taleolas ſecta & exſiccata dentibus dolentibus impoſita, dolorem ſuperfluum extrahit. Radix vere & autumno colligatur, vide Praxin chymiatricam noſtræ editionis pag. 70. 2. Idem facit decoctum Lappæ majoris radicis ex aceto aliquandiu ore detentum; & decoctum radicis urticæ majoris, ſi ex deſtillatione dolor provenit ibidem. 3. Si pulvis gallarum in ſucco radicis pyrethri, 10. vel 12. imbibitus & exſiccatus cum fermento miſtus in forma globuli impoſitus fuerit, ſubitò dentibus vehementer dolentibus medetur, eos etiam firmiores facit, vermiculos in eorum cavernis vigentes enecat, fluxionesque omnes ad gingivas delapſas extrahit, easque confortat. 4. Oleum Buxi cujus præparatio & modus adhibendi extat in Practica noſtra chymiatricâ noſtræ editionis. pag. 73.

b Omitti poteſt, propter ingratum ſaporem.

c Idem præſtat oleum Camphoræ, item oleum Ligni Heraclini.

d Ad inflammationem dentium confert, decoctum Guajaci cum albumine & nitro fixo in ore detentum. Item ℞. particulam Laudani opiati, diſtempera cum oleo caryophyllorum, goſſipio excipe & denti dolenti impone.

PECTORALE.
Lac Sulphuris a.

℞ Sulphuris flavi triti vel cribrati, vel florum ſulphuris *b* partem j. & Salis Tartari c partes tres, pone in vitro ore capaci, luto obducto collocetur in arenam, affundatur aqua pluvialis deſtillata ad eminentiam 6. digitorum: Vitri quarta pars ſit vacua, quæ extra arenam promineat, ſubjice ignem ſucceſſivè, ut bulliat, lignea ſpatula diligenter agitetur, donec Sulphur ferè omne in illis ebullitionibus ſolutum ſit, quod ſpatio 5. vel 6. horarum fit, tunc enim liquor rubeſcit, mediocriter ſaltem ſe inſpiſſando inſtar lixivii: Si aqua inter bulliendum *d* evaneſcit, affundatur alia fervida: Ultimò ubi ferè omne Sulphur ſolutum eſt, & liquor rubeus ad eminentiam trium digitorum transverſorum reſtat, tunc ita calidè filtratur, per chartam Emporeticam, & de filtrata calida ſolutione parum in alio vitro ponitur, & confeſſim dum adhuc calet, affunditur vinum (ſunt qui aceto deſtillato utuntur, ſed vinum præſtat) lentè, celeri tamen & alto lapſu, tamdiu, donec calorem ſpiſſi lactis acquirat. Hoc poſtea in peculiari vitro ſervatur, & proceditur eodem modo cum reſtante ſolutione calida & vino: ultimò omnem lacteum liquorem miſce, & pone in loco tepido, donec albedo Sulphuris à vino cœrulei & rubei coloris in fundum deſcendendo ſe ſeparaverit, abſtrahe tunc vinum per inclinationem, & affunde aquam pluvialem deſtillatam miſcendo: ſtet diem & noctem, ac iterum effundatur affundendo novam: Hoc toties reiteretur, donec nulla nigredo ſeu impuritas in aqua amplius appareat, nec ſenſibilis fœtor, poſtea poſt debitam reſidentiam & effuſionem aquæ ſiccatur per ſe in hypocauſto, & ſervatur inſtar pollinis, vel antequam planè ſiccetur, miſceatur aqua Cinnamomi, vel alia appropriata, ut fiat pultis inſtar vel lactis, & priusquam ad uſum medicum adhibeatur, diligenter moveatur *f*.

Vires, Uſus, & Doſis Lactis Sulphuris.

1. Balſamum eſt humidi radicalis.
2. Confortat vires Naturales.
3. Purificat ſanguinem ab omnibus impuritatibus, unde varij morbi oriri ſolent.
4. Præſervativum Apoplexiæ.
   Convulſionis nervorum.
   Lepræ.
   Luis venereæ.

5. Spe-

5. Specificum Pulmonum, præſervat & ſanat Aſthma *g*.

6. Tollit antiquam & recentem Tuſſim.

7. Conſumit & exſiccat fluxus Capitis.

8. Confortat Cerebrum.

9. Ventoſitates Ventriculi & Colicam impedit.

10. Hecticis *h* & aridis peculiariter ſua confortatione prodeſt, cum aqua Cinnamomi ſi miſceatur, ut fiat inſtar lactis liquidi.

11. Phthiſicos *i* ocularitet juvat, agendo in humidum radicale, teſtimonio ægrotantium.

12. In Arthritide, podagra, Sciatica, & ſimilibus morbis, ſummopere etiam conducit.

13. Inſtar Ignis occulti conſumit morbum non aliter ac Ignis vulgaris lignum abſumit.

Doſis k.

Tantum pulveris miſcetur, ut vehiculum qua ſi albicante colore tingatur: manè & veſperi j. cochl. Ante exhibitionem diligenter liq[illegible] miſceatur.

Offertur in aquis ſtillatitiis Cinnamomi Meliſſæ, Lavendulæ, aqua Epileptica: vel in Spiritu vini.

a Alii vocant ſulphur album, Magiſterium, Cremorem, item butyrum ſulphuris, ſupereminentiam ſulphuris. Autor aliàs hujus compoſitionis eſt Doctor Samuel Schläger Anhaltini Principis Medicus, à quo Comitem de Alta flamma hoc ſibi coemiſſe fertur quingentis coronatis.

b Qui meliores ſunt.

c Fuſi.

d Supra impone alembicum cæcum; hac ratione aqua non evaporat.

e Auſter juſculum alias non procedit.

f Libavio hîc multa videntur hyperbolica.

g Rob. nucum imprimis aſthmati medetur. cum aqua deſtillata ex frutiribus rubi idæi diſtemperatum, & quantum placet. ſumptum. Diſſolvit nimirum mirabiliter, inprimis ſi aquæ, quæ fit ex ſaccharo albiſſimo & raphani taleolis, ſimul in patinis duabus ſubinde commotis, recens factæ, cochleare unum manè ſeròque adhibetur. Vide Practicam chymiatricam pag. 80.

Secundo ſucci bryoniæ ſeu vitis albæ omnibus præſtat: præparandi modum vide in Praxi chymiatrica de pectoris anguſtia, pag. 80.

h Primi & ſecundi gradus, his nimirum tam igneum non conducit.

i In aqua Tuſſilaginis. Contra Libavius in hecticis & aridis, macilentis propter ſummam vim exſiccandi non conducere putat.

k Quercetanus ℥ j. pro cathartico exhibet.

CORDIALE.

PRæcipuum in medico, qui ægrotum curat, ut Cor bene defendat, & poſtea morbum aggrediatur. Quibus Harmonica Analogia Superiorum & Inferiorum innotuit, & qui ex Aſtrologorum ſuffragiis, duobus Maximis Cœli Luminibus duo maxima hominis viſcera, COR videlicet & CEREBRUM, dicata eſſe didicere, diffiteri nequeunt, maximum Confortativum Cordis in Natura Rerum latenter quieſcere in Auro ſeptem ſigillis *a* munito, ſicuti in præfatione utrâque ſatis annotatum eſt. Fatentur vulgares medici Aurum Cor conſortare, quod non de communi Auro mortuo, aſpectu ſaltem Cor exhilarante, ſed de Philoſophico vivo, Regenerato, Plusquamperfecto, & in omni liquore reſolubili audiendum. Et quamvis gemmæ quædam Auro præferantur, non tamen hoc fit, quod Auro ſint meliores, ſed quia rariores & pauciores inveniuntur. Auro enim Natura non contemptibiles indidit virtutes, quas qui ſcit eruere, & arte tractare poterit, comperiet Aurum quod mortuum & ſterile videbatur, vivum adeo eſſe & prægnans, ut germinet, ac de ſe novum Aurum novis & iiſdem infinitis progeneret incrementis. Quod autem metallorum generatio non adeo ut in Vegetabilibus & Animalibus ad oculum patet, in cauſa eſt craſſa illa Tereſtriſmoles, per quam Spiritus Vegetativus velut carcere incluſus impeditur, quo minus officio ſuo fungi, ſibi ſimilia generare poſſit: Hic ſi per artem à Terreſtri illa domo & ſepulchro liberatus & ab omnibus inquinamentis exolutus fuerit, ſine dubio æque ut omnes aliæ Creaturæ vis generativæ particeps erit, fructumque ſuo ſemini correſpondentem proferre poterit, ſicque metallum producet metallum, Aurum generabit Aurum. Inde Verus Philoſophus mirabilem & omnibus expetendam concinnabit medelam, qua & metallorum Imperfectorum, & humanorum corporum morbis incurabilibus affectorum omnia vitia tollet. Felicem illum & terque quaterque felicem medicum, qui materiæ univerſalis debitæ tria prima ſummopere purificata ac debita proportione juncta, ita Rutanone Phyſica per omnes colores requiſitos in Phœnicem incombuſtibilem redigere poterit, cujus beneficio Aurum in fluxu actualiter vegetari & animari, ipſeque Phœnix eadem opera inſeparabili modo aurificari poſſit. Fortunatum inquam illum medicum, qui favente *Sole* Cœleſti ex Anatomiæ Magicæ & Philoſophicæ Pyronomiæ legibus *Solem metallicum*, per illam plurimorum nominum Hylealem Aquam *b* ſolutum & regeneratum *Soli Vegetabili* ſeu ſpiritus vini generoſi appropriato vehiculo *Soli Animali* ſeu Cordi microcoſmico hominis videlicet Spiritui vitæ tanquam ſimiliter ac Harmonice applicare novit. Cum donorum dator mei hâc in parte nondum miſertus ſit, ut ſupra dixi, licet varias tentarim vias, & è centum ferè deſcriptionibus Auri Potabilis, ſeu Putabilis potius, multas irrito conatu poſt temporis & ſumptuum jacturas in igne examinaverim, nollem etiam hoc loco candidum lectorem Chymicum naſo ſuſpendere, quia promiſi me Experta ſaltem in hoc meo libro traditurum: Ut tamen avidæ quorundam expectationi ſatisfaciam, unam ſaltem deſcriptionem non ita pridem mihi fideliter communicatam paulò poſt inſeram, quæ quamvis a veritate non videtur eſſe aliena, illam tamen non Experientia non comprobatam, lectori cupido, cui integrum eſt, examinandam offero. Rationes autem & Viæ Alchymiſtarum vulgarium in conficiendo Auro Potabili ineptæ, humanæ naturæ inconducibiles, & è propoſito Philoſophorum longiſſimæ ſunt, quicquid etiam hoc nomine glorientur & mentiantur. Nam quicquid redigitur in corpus, hoc ipſum crudum & indecoctum eſt: Naturæ enim bonum in melius per alterationis modum transfert: Sed hoc Aurum quod ab ipſis tractatur, neque alterationem paſſum eſt, neque ſolutionem Phyſicam. In melius ergo non deducitur: Et quamvis multi per Spiritum Salis vulgarem nonnulli per Spiritum vini Alcoholiſatum, alii per Acetum radicatum, alii prius per Sala corroſiva, poſtea per Spiritum Terebinthinæ ſeu Olea Aromatica & ſimilia deliramenta conantur Aurum ut ſtirpem metallicam, quam ab animalium & Vegetabilium provincia immeritò excludunt, ſolvere, in vanum tamen laborare omnes ipſa Experientia teſtatur. Aqua Sapientiæ Philoſophorum una eſt, quæ omnia metalla & lapides ab impuro Puncti Quaternarii *c* coagulationis vinculo Philoſophicè & Naturaliter liberat: nec eſt ſub Cœlo modus alius diſſolvendi Phyſicè Corpus Solis, quàm per Univerſale Menſtruum

Mer-

In auro eſt omnium magiſteriorum reſervaculum; auri enim Quinta eſſentia reſiſtit Solis & reliquorum Planetarum operationibus in Homine.

Quatuor Naturæ Principia. Inter Cœleſtia Sol obtinet primas. Inter Vegetabilia Vinum. Inter Animalia Homo. Inter Mineralia Aurum.

Cœlum aureum nullo impuro mediante reſeratur, ideo fæculentus & ponderoſus Lucifer olim à Cœlo ſpirituali dejectus fuit. Veteres non ſine cauſa dixerunt in Sole & Sale com-

Mercuriale Philoſophorum totius Naturæ ſecretiſſimum, quo dum per ignorantiam & difficultatem acquirendi caremus, conſueverunt in defectu Perdicum, famem etiam Carnea bubulæ ſedare, ſiquidem coquus in abſentia ligni quercini ad coquendos cibos, utitur fagino ſeu betulino. Porrò Aurum in quo eſt Elementorum *d* adæquatio, eſt univerſale ſubjectum ad Animalia, Vegetabilia & Mineralia, Vita rerum omnium: Et ut cum Sole Cœleſti ſingularem concordantiam habet, ſic etiam cum corpore humano ſua forma interna magnam poſſidet affinitatem & Harmoniam *e*. Quemadmodum autem Sol Cœleſtis ſe habet erga reliquos Planetas, tanquam Rex enim ſedet in meditullio aliorum Planetarum, luce, magnitudine, pulchritudine, omnes excellens, omnes illuminans, virtutemque illis ad inferiora quæque diſponenda diſtribuens: Ita etiam Sol Philoſophicus ſeu naturale Aurum erga reliqua metalla: Metallorum enim puriſſimum *f* eſt Aurum, in quo ſplendor Solis Ignisque Cœleſtis radius eſt, & in cujus corpore perfectiſſimo quatuor Elementa conveniunt. Rubinus habet in ſe effectum omnium Lapidum pretioſorum, ſic etiam habet aurum (nobilior lapis omnium pretioſorum) in ſe virtutem omnium lapidum ductibilium, metallorum ſcilicet, quia continet in ſe omne metallum, & ea tingit & vivificat. Et ſicuti ſuperiores Cœleſtes Planetæ ſuum ſplendorem & Lumen accipiunt à Sole Cœleſti: Eodem planè ac ſimili modo accipiunt Terreſtres Planetæ vel corpora metallica ſuum Splendorem, Lumen, Vim, & Radios ab Auro, utpote à Philoſophico & Terreſtri Sole. Hinc videre eſt, cur antiquiſſimi Cabaliſtæ & Sapientes Magiæ Naturalis periti, plenariam totius Naturæ cognitionem in Dei Lumine adepti, Exordia Rerum omnium totius mundi Puncto lineæ rectæ & Peripheriæ aſſimilarunt: Item cur metallis Characteres & Nomina Cœleſtium Planetarum imperiti ſunt, videlicet propter ſingularem correſpondentiam, & quia ſe invicem ſine magno diſcrimine interpretantur. Auro metallorum Regi & Capiti ſecundum *Hermetem*, corpori videlicet perfectiſſimo & puriſſimo, à nullo Elementorum domabili, & à Deo & à Natura perfectè ſecundum materiam & formam elaborato, non ſolùm omnes Cœleſtes vires Planetarum aliorumque corporum metallicorum ac mineralium, ſed & Vegetabilium & Animalium infuſæ ſunt: Ideo hanc Temperatam Elementorum deſponſationem & conjunctionem, non poteſt Ignis violentia ſeparare, nec Terræ fæculentia vitiare, nec Aquæ limoſitas contaminare, nec contactus Aëris obumbrare aut corrumpere. Unde à Sophiſtam propter Cœleſtes, quàm Terreſtres latentes vires omnis Homo, Microcoſmus, & Adam nominabatur: ſicuti illud finis & perfectio operis Naturæ: imò Septenarius perfectionis Numerus verè complectus eſt, ultra quem Natura (ſine adjutorio Artis) in ſua potentia & operatione altius procedere non potis eſt, ſed Sabbatizat & quieſcit. Verum ut intelligatur quomodo Cœleſtia corpora Planetarum & ſtellarum, virtutes etiam Elementorum & Vegetabilium ſuas Vires Auro ſub Terra communicent, ſequentia ſyncere Philoſophantium relinquimus conſideranda & executienda judiciis. Tota machina Creationis ſecundum Cabaliſtas Hebræorum in tres Orbes ſeu Mundos dividitur, in Mundum *Elementarem*, ſcilicet hunc ſenſibilem, infimum, cujus partes ſunt Cœlum & Terra: in *intellectualem* ſeu Angelicum: & in *Archetypum*. Hi tres Mundi ſunt figurati à Moyſe evidentiſſimè in admirabili illius Tabernaculi ſui, ſecundum Archetypum in Monte demonſtrati conſtructione: in mundo ſenſibili eſt Elementaris Regio & Cœleſtis. *Elementaris* concluſa & cincta Cœlo exteriori ſeu Firmamento, continet in ſe quatuor Elementa, generationibus & corruptionibus obnoxia: In Cœleſti Planetæ & reliquæ ſtellæ, ſeu corpora Cœleſtia ſuam gubernationem habent & officia exequuntur. *Secunda* Regio, habitatio ſeu locus Angelorum eſt, à doctis Rabinis *Mundus Intelligentiæ* vocatur. *Tertia* continet *Mundum Archetypum*. Jam verò deſcendit Potentia & Voluntas Divina, antequam ſe inferioribus communicat, primò ad Intelligentias aut Angelos, ab illis ad Sphæras Firmamenti Planetarum aut ſtellarum: ultimò venit in mundum Elementarem, vel in Regionem quatuor Elementorum, ubi poſtrema executio mandatorum & voluntatis Divinæ (ut Hebræi loquuntur) impletur & perficitur. Deus autem unicuique ex illis tribus Regionibus indidit ſimilitudinem ſeu Exemplar ſuæ Divinæ Omnipotentiæ non eo fine, ut ſibi ceu Creatori æquale illud ſit, velut per ſe ſua ſponte omnia facere potis eſſet: ſed ut illæ effigies ſint tanquam ſimulachra ſignificantia ſaltem & demonſtrantia Eſſentiam Divinam, per quæ Deus Omnipotentem ſuam vim, & potentiam ſentiendam & oculis cernendam exhibet, atteſtante Paulo Rom. 1. *Deum* Ethnicis vel Hominibus Inviſibilem ſuam Eſſentiam, hoc eſt, æternam vitam & Deitatem feciſſe manifeſtiſſimam per opera ſua, videlicet in Creatione mundi. In *Archetypo* ſunt *Idea* & Divinæ *Dignitates Dei*: *In Intellectualem* mundum collocavit *Angelos* ſeu *Intelligentias*, in *Cœleſtem verò* Regionem ſeu mundum hunc *Senſualem* collocavit *Primum Mobile*, ſeu, ut alii loquuntur, Secundam motionem poſt Angelos ceu primam Creaturam corporalem & Fontem omnis vitæ & motionis. In hanc autem Cœleſtem Regionem poſuit *Solem* quaſi Regem Gubernatorem ſtellarum & fontem omnis Luminis. Anima enim mundi ſeu Natura media in *Sole* præcipuè habitat, ut quæ globum Solis totum implens radios ſuos undique quaſi ſpiritum effundit per omnia, vitam, ſenſum & motum ipſi univerſo diſtribuens, cuncta permeans Entia. In Sole igitur omnes Naturæ vires, quaſi in Receptaculo & Fonte perenni, reconditæ ſunt: Et ſicut in Humano corpore Cor eſt ſcaturgio vitalis ſpiritus & ſanguinis, omnibus reliquis membris motum & vigorem impertiens: Ita Sol Cor Cœli viciſſim tanquam omnium Virtutum Elementarium Dominus per univerſam Naturam ſuos ſpargit & infundit radios. In Mundum Elementarem *Aurum*, quaſi Receptaculum & ſubjectum omnium Elementarium Cœleſtium & Supercœleſtium Virium: quæ poſtquam à Supercœleſti & Cœleſti Influentiâ deorſum in Mundum Elementarem delapſæ ſunt, ſimul in hoc metallum unicum concentrando ſe, confluxerunt, & ſic finaliter in illo colligatæ aſſervantur & concluduntur. Auri enim ſpiritus ſecretiſſimus Cœleſtis, omnibus Creaturis totius mundi Vitam, ſubſtantiam, Eſſentiam largiens, & hac Ratione imaginem DEI gerit proximè. Idem Spiritus in Cœlo liberrimè diffuſus motu & virtute ſuæ eſt: In Terra autem maximè in Centro ejus arctiſſimè contractus condenſatur jam & quaſi incorporatur in ſubſtantiam illorum, quæ in Centro Terræ proveniunt: In metallis totus clauditur & figitur: Et hoc ut clarius explicetur tenendum eſt, Quando Solis Peripheria in Cœlo volvitur, & permeat vias ſeu plateas itineris cœleſtis ubi ad Planetarum aliarumve ſtellarum domos & hoſpitia divertit, ſiquid in ejus ductu Planetæ omnes agitantur, præſentiâ nondum conjuncti torquentur, & conjunctione corporali lætantur (confortando illarum vim, & operationem, quam in Aëre habent, excitat cum Marte videlicet Calorem, cum Saturno

tineri omnia, videlicet non illo extremo-mentitio, ſed centrali Balſamo Naturæ univerſali, ab omni ævo Vera Halchymia nomen dedit Lege Rodargiris Zodiacum inferiorum de ſignis hyemalib. Lullii Cœlum Philoſophorum de Sale Centro li. Hunc Cœlo Philoſophico applicamus ſtellas ſuas Terrenas, quæ ſunt plantæ lapides & metalla Vt in animantibus univerſo Corpori ipſum Cor, ſic Cœlo & Mundo præeſt Sol, gaudium totius Creaturæ in ipſum univerſum mundum, & quæ in eo ſunt, imperium habent. Vide Monadem Hieroglyphicam.

Aurum eſt omnis Natura.

Exo. c. 26. ſeſſ. 30.

Supremi ordinis movent medios, medius ordo inferioribus impertitur.

Moventur tertius à ſecundo, ſecundus à primo reguntur.

Seſſ. 20.

Deus in diſpoſitione & ordinatione Rerum per gradus ſemper nobiliorem in ſummo gradu collocavit.

Animæ omnes ad unam Animam mundi, & Planetæ omnes ad Solem unicum ut Regem omnium referri debent.

Super Omnia Lucet, & eſt Sapientia Humana Fermentũ.

Solis vis peculiariter micat in Lapide. cum enim in qualibet re Naturali ejus conſiſt ſpiritus, eo magis erit in Auro & Lapide, qui Naturam ſuo laborantem defectu juvat & inſtaurat.

Ideo Paracelſus non ſine ratione in libro vexationum Aurum conſtituit triplex.

… iſſimum … cerculi … lucem … modio Centro Terræ … lucet … tum.

… uo I gus; & … tque … it lumen vitam … ulque … & profundiſſima loca Ter … x. Unde ab Heraclito Fons luminis Cœleſtis, ab Orpheo Lux Vitæ & Oculus mundi, ſeu viviſicus Cœli Occulus, qui omnibus rebus calorem, lucem, vitamque inſpirat, dicitur. Ignis externi natura eſt omnes Ignes in occulto latentes viviſicare: Ita Sol à Deo ordinatus in eum ſinem in hunc modum, ut omnes occultos & quieſcentes Ignes incendat, nimirum Sphæras Planetarum qui nobis non apparent, per ſe enim ſunt mortui, ſi vero incenduntur, ſunt vivi & operantur ſuas proprietates: A Paracelſo Sol vocatur Spiraculum Vitæ Elementorum: a Platone Zoroaſtro Cœleſtis & Invincibilis Ignis vocatus eſt: Pater Luminum ſplendorem Ignis ſui emittens & communicans primò ſoli & cæteris Cœleſtibus corporibus, inde tanquam per media inſtrumenta in hunc ignem noſtrum influit: Et hoc modo omnium Planetarum vires & virtutes in Sole reperiuntur: Et Iambl chus verè dixit: Quicquid habemus boni, habemus à Sole, vel ab ipſo ſolo, vel ab ipſo per alia, quamvis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamen à Sole deſumptum eſt. Ideo in Sole Cœli Corde, ut in potenti ſcaturigine vel fonte reperiuntur Cœleſtes occultæ operationes corporum Cœleſtium: ſed Cœleſtis Regina & Uxor ſolis Luna, videlicet omnium Cœleſtium influxuum virtutumq; ultimum receptaculum, Solis cæterorumque Planetarum atque ſtellarum radios & influxus quaſi fœtum ſuſcipiens, inferiori mundo ſibi vicino quaſi parturiens edit: Et æſtimatur à Deo ſapientiſſimo Sphæram: & ſupremo Elementarium motuum creatam & collocatam, ut ab illa deſuper poſſint accipi Vires & Influentiæ Cœleſtes Aſtrorum, & ipſa ſupple Luna eaſdem à ſe refundere … omnia Elementaria, vel in ipſa Elementa uſque in Terræ globum diſtribuere, & cujuſque rei peculiare ac proprium Innatum Aſtrum cum ſuperioribus conſpirans hoc pacto excitare. Hinc apparet quomodo, anima mundi per ſupercœleſtem, inviſibilem & inſenſibilem Ignem commoveat Lumen & ignem Solis, qui poſtea movet Vires Aſtrorum & tandem dimittit … Lunam in Terræ globum, uſque in intima abyſſi profunda diſtribuendo, quemadmodum ſemen virile in globum vel vas matricis ejaculatur. Quia igitur h … ſingularem conformitatem, concordantiam ſimilitudinem mutuò inter ſe habent Sol Cœleſtis & Terreſtre Aurum, veteres Sophi & Cabaliſtæ etiam utrumque tam Cœleſtem quàm Terreſtrem Sol … uno Charactere Hieroglyphico videlicet integro … lo & viſibili Centro deſcribere & præfigurare … lucerunt: ſiquidem ſolis character tum Cœlum tum Terram refert, nam Circulus Cœleſtes motus & Influentias, Centrum Terrenam & Fixam Naturam promittit. Quicunque Veri Puncti & Centri Rationem cognuſcit, nihil in rerum natura unquam ipſum latere poteſt, cujus non perfectam habeat notitiam: In eo ſiquidem Rerum abditarum Fundamentum & Radix cùm conſiſtat, non immeritò etiam omnium artium & ſcientiarum Fundamenta naturalia hinc primum eliciendæ & depromenda ſunt: Sed ad communicatum Aurum Potabile veniamus.

Sol à memine accipit ſed ardet & lucet ſemper de ſe, & a ſolo Deo regitur. Nil ſine Lunæ beneficio unquam profecerit, quia Luna virtute Solis Domina generationis augmenti & decrementi. Luna quæ à Luce lucens … Luna in … ſed omnem ſplendorem ſuum a Sole mutuatur. Abſque Luna intermedia, non operentur ad trahere … quidem. Luna licet … vires … tamen in Sole quoties … geritur … ſica virtute repletur, ac pro … complexionem mutatur Sol.

Primò requiritur Calx Solis ſubtiliſſima, qu … pro aliis tamen uſibus ita præparatur.

℞ ℔ ß. Aquæ Fortis communis, ſolve in illa ℥ j. Salis Armoniaci *g*, vel quantum ſolvere poteſt … arvo calore: Ita habebis Aquam regis, in qua … tum ſol … s Auri, quantum libuerit *h*, poſtea … datur ſolutio in vitrum capax, & guttatim … ropter ebullitionis ſtrepitum & periculum) inſtil … bono oleo Tartari *i* incella per ſe reſolutum: in hujus defectu Tartari Sal in aqua communi ſolutum accipiatur: requiritur autem olei Tartari bona quantitas, tunc Aurum cadit ex repercuſſione in fundum: Ubi: tota Auri Calx ſoluta fundum petiiſſe videtur (quod animadvertes è colore Aquæ Regis, qui debet eſſe albus, nam ſi adhuc flavus ſit, ſignum eſt totum Aurum nondum repercuſſum, plus igitur olei Tartari guttatim affundatur, hoc meo damno fideliter admonitus ſis) tunc poſt ſubſidentiam aliquot horarum in calido liquorem ſuperiorem effunde, & calcem (colore ferè Terram ſigillatam pallidam referentem) quater vel quinquies aqua calida edulcoratam, poſtea in B. M. prudenter & paulatim lentiſſimo *k* igne ſicca, vel quod tutius, in patina vitrea per ſe ſponte in hypocauſto ſiceſcat, nullo ignis calore adhibito: Calcem lignea ſpatula non ferrea, poſtea majoris ſecuritatis gratia collectam ad uſus in vitreo vaſculo recondas. Nota magnum eſſe periculum, ſi alio modo exſiccetur, quam prædictis duobus: quamprimum enim calorem ignis ſentit, aut fortiorem commotionem cum inſtrumento ferreo, concipit ſponte flammam, & in auras abit purpurei fumi in modum, cum maximo ſonitu & ſtrepitu inſtar pulveris nitrati, adeo ut ne unicam Atomum reperire poſſis. Novi, qui cum periculo vitæ hunc ex imprudentia conſecerunt. Sunt qui magno juvamine aliquot grana *l* hujus Volatilis ad uſus medicos intra corpus loco Diaphoretici exhibent. Si aliquid de Sulphure vulgari trito ipſi immiſceatur, & poſtea in crucibulo admoto igne exuratur, ſubtiliſſima Calx Auri *m* remanet brunni coloris, quæ omnem vim percutiendi amiſit, quod mirum & notatu dignum eſt *n*.

℈ j. iſtius Auri Volatilis *o* fortius & potentius ferè operatur, quàm ℔ ß Pulveres Tormentarij.

Granum unum vel alterum cultro impoſitum ſi ſuppoſita candela accenſa incaleſcat, ſimilem ſonum edit, ac ſi magna aliqua fuiſſet exploſa bombarda, & ſonus ille præ acutus audienti & aſtanti quaſi auditum lædit.

Operatio hujus Pulveris contraria eſt operationi Pulveris Pyrij. Ut enim hic vim ſuam per ſuperiora aſcendendo exercitat, alter è contra per inferiora ſaltem deorſum operatur. Aliquot ſcrupuli ſuper laminam ferream ſatis craſſam carbone incenſi, illam penetrando perforant.

Sal Armoniacum *p* exiſtimo eſſe percuſſionis illius cauſam. Rationes meas hic in medium proferam, donec probabiliora ab aliis adducantur. Quemadmodum enim Sal nitrum & Sulphur *q* ſunt hoſtes, & ſe invicem non compatiuntur, ut videmus in præparati Pulveris Tormentatij accenſione: Eodem modo Sal Armoniacum & Tartarus ſibi contrariantur: Quando ergo Sal Armoniacum cum oleo Tartari ſuo hoſte conjungitur, faciunt ex illa mutua pugna Aurum cadere, in Aqua Regis prius ſolutum, & oleum Tartari percutit Spiritum nitri ſummè purificatum, qui ſe in illo conflictu conjungit cum Sulphure Solis ſuo adverſario: Et quia Sulphur illud Solis à natura ſummè depuratum eſt, & vulgari noſtro conbuſtibili Sulphure longè ſubtilius, ideò valentius, & in minori quantitate operationes ſuas ſtupendas potenter perficit *r*: Eodem planè modo, quo Sulphur vulgare & Sal petræ in Pyrio Pulvere conjuncta & incenſa, magnum ſtrepitum & fragorem facere animadvertimus.

Hæc Calx in oleo Salis inſtar Butyri liqueſcit, idque propter remanentiam ſiccorum ſpirituum Salis nitri *ſ*, Vera tamen & radicalis non eſt ſolutio, quia iterum in corpus reduci poteſt.

Hucusque eſt mea experientia, quam olim etiam Auguſtiſſimo Imperatori noſtro *Rudolpho* expetenti, cum aliis quibusdam ſecretis medicis communicavi.

Seqoitur jam proceſſus Auri Potabilis ulterior, quem ſingulari munere acceptum Chymiæ ſtudioſis (ut & reliqua) gratis, at oon expertum, libenter & fideliter offero.

℞ Urinæ Hominis ſani bibentis vinum circiter 20. menſuras, pone in aliquot alembicia vitreis, abſtrahe ab his viginti menſuris tantum phlegmatis in Balneo, ut ſaltem menſura una a maneat reſidua, phlegmata abſtracta abjiciantur, remanentiam in unum collectam miſceto, & abſtrahe in arena, quantum ſtillare vult, ultimo augendo ignem fortiter, ſublimabit ſe aliquantulum: ſublimatum illum miſce cum Spiritu deſtillato *u*, reſiduum Sal. quod in fundo manſit, aufer, Spiritus deſtillatus fœtebit, cujus ferè menſura erit integra: Hunc Spiritum rectifica in Balneo, ſervata priori quarta parte, quæ fortis & melior eſt, ac poſteriori ablata. Poſtea accipe aquam pluvialem vel fontanam recentem, affunde Spiritui reſervato, & ſuperet eundem poodere quadrupio, adapta vas recipiens, cum guttæ acidæ cadunt, partim inſtar glaciei egrediuntur, affunde adhuc ſemel pluvialem vel fontanam aquam ut antea, & iterum deſtilla, ſi nulla aciditas amplius egreditur, tunc ceſſa: Spiritus Urinæ primò venit, aqua pluviali cum fœtore remanente, Hujus Spiritus Urinæ accipe partem j. optimi Spiritus vini partem alteram, miſce, ſtent in leni calore per diem & noctem, poſtea una deſtillentur, tunc hi duo Spiritus ſe invicem coagularunt: Et ſic Spiritus Urinæ ad huoc laborem paratus eſt *x*.

Nunc oleum Salis requiritur, cujus præparatio talis eſt.

℞ Salis fuſi, quaotum vis, pone in retorta terrea loricata, adjunge capax vas recipiens, juncturis bene clauſis, quando Sal in fluxu *y* ſtat, tunc Spiritus egrediuntur in vas recipiens, aut ſi cum argilla feceris, addi poteſt aqua in Recipientem, ut Spiritus egreſſi cò citius ſe cum illa miſceant: Sed dictus Spiritus, ante uſum, prius ſupra Salem fuſum recentem aliquoties rectificandus eſt, ut ſit fortior, per ſe enim nimis debilis *z* eſt, ad hanc operationem.

Poſtea accipe de calce Solis ſupradicta, & affunde oleum Salis *aa*, ac, ut eo melius ſolvatur, abſtrahe Oleum Salis iterum usque ad oleitatem, & denuo affunde oleum Salis, aliquoties hunc cohabationis laborem repetendo, donec calx bene ſoluta ſit.

Deinde hujus ſoluti accipe partem j. & præparati Spiritus Urinæ partem alteram, inſtilla guttatim ſaltem Spiritum Urinæ, obſtruendo ſemper vitri capacis orificium, donec ſtrepitus eſſet: In lento calore Balnei per quatuor ſeptimanas ſtet in putrefactione, poſtea per retortam in arena pellatur, ſervatis gradibus Ignis primo lento, ultimo fortiori ut retorta candeſcat, tum aurum maxima ex parte aſcendit, quem ſublimatum pulverem diligenter ſerva, Oleum enim ſalis per ſe egreſſum eſt, quod ſeponatur. Tandem accipe hunc ſublimatum ſolis, affunde ſpiritum vini, & colorabitur io colore lento, affunde aliom priori per inclinationem ablato, continuando donec affuſus recens ſpiritus non coloretur. Hic ſpiritus vini poteſt abſtrahi ad oleitatis remanentiam, vel ita tinctus cum Auri Eſſentia ad uſum medicum ſervari. Calx ſolis in retorta remanens denuò ſolvatur Oleo ſalis, & digeratur cum ſpiritu Urinæ, ut modo dictum, reiterando laborem, donec nil de Auro ſuperſit amplius. Si verò ſpiritus vini cum extracta Solis Tinctura aliquot ſeptimanas ſtet in digeſtione, tunc totum fit Volatile Aurum, & alembicum aſcendit.

Hunc proceſſum poterit experiri qui volet: ſi ſolutio eſſet rubicunda *bb*, arrideret magis, ſiquidem ſolutiones Auri, quæ per corroſiva flavo fiunt colore, non dicuntur eſſe radicales ſolutiones, cùm vas ſtanneum ſeu argenteum in quod infunduntur nigredine afficiant, quod philoſophicæ ſolutiones facete non creduntur, quæ ſunt rubicundiſſimæ: In ſuper Metalla imperfecta tingunt, nec in corpus ullo artificio, niſi per projectionis modum, reduci poſſunt. Lullus dicit præſtare Ignem ardentem comedere cum oculis Baſiliſci, quam loco Auri Potabilis, ſeu medicinæ per ſcientiam ignoratæ, Venenum applicare; quia Aurum Sophiſticatum eſt totum impuritate plenum ex Igne contra Naturam, cum quo Sophiſtæ operatur: nam ſtatim per res acutas Ignis contra Naturam (Humanæ Naturæ contrarias) Color *cc* Naturalis mortificatur & diſſolvitur, & reſolvuntur Cordis ſpiritua, in quibus Calor Naturalis conſervatur. Ideo P. Severinus *dd* verè affirmat in ſua idæa, Perfectiſſimorum corporum Balſama & deſideratas proprietates illorum, tam duris (propter perfectam combinationem Elementorum) corporum carceribus contineri, ut ſavorem & benevolentiam, quam humanæ naturæ debent, demonſtrare non poſſit: Fiat ergo manifeſtatio occulti, quia omnes herbæ & mineralia ab intra ſunt ſanguis & ſanguinei coloris, & ſic præparata facile ſanguinem noſtrum immutare, & ad ſuam complexionem elevare poſſunt. Ita Corallorum, Perlarum, Gemmarum, Auri, Argenti, reliquorumque metallorum virtutes dolent ſe fruſtra in mundanam provinciam veniſſe, & mortalium ſcelestam temeritatem incontinenter accuſant, quod tantarum prædeſtinationum immemores, ad quas naturæ providentia deſtinabantur, in peregrinos, & infamea uſos, ejusmodi Rerum majeſtatem commutaverint: Impuritatem pellis, inſcitiam mentis tegere coguntur, & doloſa Avaritiæ, Superbiæ, Luxuriæ, Perfidiæ, Adulterii, Diſcordiæ, & Mortis miniſteria ſubire: Hoc eſt, in non naturalem uſum Res transferre, iniquas uſuras exercere. Qui verò Dei benignitate Fontem Univerſalis menſtrui attingit, ille ex Philoſophorum veridico relatu, poterit non ſolum omnia & ſingula metalla, tum etiam lapides tam nobiles, quàm ignobiles ac minerales etiam ejusdem beneficio Naturaliter & radicaliter *ee* in ſua tria reſolvere, qui reſolutus & potabilis liquor Regeneratus *ff*, ſeparatis ſponte *gg* in fundo fæcibus, poſtea à piè docto medico uſibus humanis pro ſua voluntate & arbitrio ſecundum morbi exigentiam legitimè accommodari, & ſtupendo ſucceſſu adminiſtrari poteſt.

Nemo per… cul… med… fact… tur ſermo… da vom.

Oportet ut Mors præcedat Regenerationem.

Hoc loco ſyncerum lectorem candidè de quibusdam impoſturis præcavandis admonitum velim, poſſe illo pulvere Auri Volatilis à malitioſis Agyrtis, litera longa dignis, vario modo ſimplicibus & incautis hominib. imponi: Communicaram ipſum aliquando cuidam Philoſopho corticario, ſub ſynceritate & pietate Phariſaica, hypocriticum & colubrinum dexterrimè decipientem animum tegenti; qui hunc pulverem (poſtquam ei Sulphuris *hh* triti admixtione, per admonitionem, vim percutiendi ademiſſet) de facie incognitum ſuis impoſturis miſcens, cum damno aliorum, & ſuo commodo auri multiplicationem apud plurimos attentavit. Idem furcifer, poſtquam intellexiſſet à me, Lunam in vulgari Aqua ſeparatoria ſolutam, & aqua vulgari ſalita repercuſſam dejicere pulverem album in fundum qui ter & quater edulcoratus poſtea ad ignem in tigillo liqueſceret, & poſt effuſionem Corneu forma referret, hanc Corneam Lunam incognitam, ad candelam & ignem facilè liqueſcentem, & cultro ſciſſilem aliis mineralibus & plumbo admiſcuit *ii*, & hac

hac inligni ac damnabili impoſtura poſt cineris examen, apud improvidos multos Saturni in Lunam tranſmutationem mentitus eſt.

a Hoc eſt, in auro Philoſophico.

b Hoc eſt, Mercurium Philoſophorum primordialem hoc eſt, materialem.

c Hoc eſt, Humor dememis.

d Non vulgaris, ſed ſpiritus ille puriſſimus perambulans totum orbem.

e Effectivè.

f Habet intrinſecas impuritates quæ per Philoſophicam ſolutionem deprehenduntur.

g Per ſal commune ſublimati.

h Potuerit.

i Parum phlegmatoſo.

k Propter periculum expoſitionis.

l Grana iij. vel iiij. in convenienti vehiculo, inſigne eſt ſudorifarum & Bezuardicum.

m Quæ ſi poſtea reverberii flamma ex more urgetur, fit brunni coloris, qualis eſt crocus Martis.

n Idem fragor & volatilitas huic calci ſolari protinus adimitur, copioſiore affuſione olei Tartari, ſi nimirum id tantisper in ſolutionem auri aqua regis factam, infuderis, quantisper totum compoſitum nigricat inſtar atramenti ſcriptorii, non tamen certus ſis omne aurum ad fundum eſſe repercuſſum, ſed etiam nunquam illud poſtea, etiam ſtatim à prima exemptione ſi collectione fulminandi poteſt pollere, id quod omnino mirabile, duorum diverſiſſimorum effectuum unam eandemque cauſam extare poſſe, quod ſanè alioquin per naturam poſſibile haud videtur. Idem nimirum quà idem non efficit niſi idem. Idem igitur non poteſt cauſa oppoſitorum, niſi in eodem concurrant, & concentrant diverſa principia, quæ quandoque ejusmodi ſunt, & impellunt, ut unum & idem oppoſitorum cauſa ſit. Si igitur oleum Tartari debita proportione infuſam aurum repercutiens & fulminans facit. Sed idem eandem facultatem adimit, Ipſi in proportione debita, & quidem excedente, adfuſum, donec nempe totum nigreſcat.

o Dicitur etiam aurum fulminans, ceraunucryſon, Germanis das Schlaggold/ab effectu.

p Negamus. Si nimirum eſſet cauſa, utique ad omnem effectum talem requireretur, ſed non hoc, Ergo neque illud. Mars nimirum in aqua forti, quæ nullum recipit ammoniacum, ſolutus & oleo Tartari repercuſſus, eadem fulminandi poteſtate pollet.

q Additur Carbo Tiliæ facilioris ignitionis ergo.

r Cauſa fulminis ſola exiſtit in auro, nitro & oleo Tartari. Utriusque nimirum ſpiritus arctius cum corporibus ſolutis hæret. Sunt autem contrarii iſti. Igitur omnium mutua invicem actio, à calore vel igne excitata, ſimul in ipſum aurum injuria eſt.

s Spiritus nimirum Nitri facilius ſolvit aurum, quam ulla aqua fortis.

t Falſum, in phlegmate enim eſt ſpiritus.

u Qui ab ultima menſura deſtillatus fuerit.

DESTILLATIO SPIRITUS URINÆ & vini omnium optima.

x In præparatione & deſtillatione vera, tanquam univerſalis menſtrui ad Solis ſolutionem rectius procedes hoc modo: ℞ Urinæ puerorum 12. annorum & infra natorum vinum bibentium ſ. q. putreſiat in cucurbitis probè munitis in fimo equino per menſem Philoſophicum 40. dierum. Finito putrefactionis tempore urina deſtilletur ex arena per alembicum in receptaculum ſatis capax, donec omnis humiditas ſatis ablata fuerit. Deſtillatum porrò tertiò à capite mortuo urinæ rectificetur, ut exinde ſpiritus juſtè elevari queat (urinæ menſuræ 20. 30. 40. ſumi poſſunt.) Ex Phiola igitur probrioris colli cum ſuo alembico & recipiente, juncturis undique probè benéque munitis, ac per ſpongiam oleo olivarum parcè imbibitam, & leviter expreſſam in colli orificio ſtaminantem per fervens Balneum deſtillatio inſtituatur. Elevabitur ſic ſpiritus urinæ inſtar cryſtalli, ac alembici ſponddiis adhæreſcet, nulla aquea humiditate concomitante, ſed ſolo ſpiritu volatili prodeunte. Hæc verò deſtillatio ad completam totam elevationem continuandaeſt. Fæces poſt ſpiritum in phiola reſiduæ abjiciantur: quod verò ſupernè ſublimatione prodiit, cum aqua pluviali deſtillata, ſolvitur & colligitur in alembico, ſimilique modo ex phiola, ut prius, per ſpongiam oleaginoſam deſtillatur, idque ſexies repetitur, ſemper recentem aquam deſtillatam capiendo. Hic denique ad ſummam puritatem deductus ſpiritus urinæ inque phiolam Hermeticè reconditus per quindenam lento calore Balnei roridi digeritur, donec totus in liquorem limpidum reſolutus fuerit. Huic poſtea additur æquale pondus ſpiritus vel alcoholis vini, ex vino ipſo facti & correcti, qui ambo in frigidiſſimum locum poſiti, elapſa hora una atque altera, in albiſſimum ſalem coagulantur. Qui ſal denuo per lentum calorem Balnei vaporoſi in phiola, Hermeticè ſigillata, ſpatio 20. vel 30. dierum, in liquorem convertitur deinceps obſervandum Alcohol autem vini ex generoſiſſimo vino eliciendum eſt hoc modo. Vinum generoſum, quale eſt Hiſpanicum, vel Hungaricum aliquandiu vel in fimo equino, vel in ejus vicario Balneo Mariæ digere per 14. dies. Poſtea per phiolam ſpiritum deſtilla, eundemque aliquoties per eandem phiolam rectifica, donec nempe ad ſummam tenuitatem pervenerit. Hujus ℔ ij. miſce cum recentis vini ejusdem ℔ vj. & per phiolam denuo eandem quantitatem, librarum nempe duarum non plus, nec minus, deſtillando prolice, & ita deinde eandem quantitatem librarum nempe duarum cum recenti vino homogeneo ſepties & octies, ſemper de novo addita & toties deſtillata ℔ j. alcoholis fortiſſimi reſervato: Illum Spiritum Hermeticè clauſum cuſtodiens; eſt nimirum penetrantiſſimus & ſubtiliſſimus. Reliquum vinum ad reſiduos ſpiritus vinoſos exinde deſtillando aliis reſerva. Hic verò ſpiritus diligentiſſimè in vaſe Hermeticè clauſo aſſervandus eſt. Vide etiam Praxin chymiatricam pag. 22.

y Sphalma Typographicum, vel autor erravit. Non nimirum fit, quando omnia fluunt, ut ſpiritus aſcendant: ideo nimirum argilla additur, ne ſalia fluant, quæ cum fluunt, ita figuntur, ut nulli ſpiritus aſcendant.

z Vel progredere eo modo, qui ſupra in præparatione ſpiritus ſalis adjectus eſt.

CONTINUATIO AURI POTABILIS ſincerior.

Hæc ipſa calcis ſolis per oleum ſalis ſolutio, ac tandem ejusdem cum ſpiritu urinæ per retortam depulſio non eſt neceſſaria, neque etiam ſatis tuta. Itaque relinquimus autori ſuam mentem, nihilominus ad magis genuinam præparationem ſecurius inſtituendam ſic ſtatuemus. Calx illa Solis antea per reverberationem extremam in ſummam brunnitatem redacta, ſolvatur cum menſtruo, prius quoq; ex ſpiritu urinæ & ſpiritu vini completè perfecto. Solvatur inquam in lento calore in ſolutionem ſanguinis inſtar rube-

tubeſcentem: Hæc ſolutio deinceps digeratur vaſe hermeticè clauſo per menſem. A fæcibus tandem ſeparata ſolutione, abſtractoque tandem ea lentiſſimi Balnei calore menſtruo ſeu ſpiritu ſolvente in eoſdem uſus poſtea adducto, & quaſi perpetuo ſufficiente. Sol manet in forma olei rubicundiſſimi, ſuaveio odorem de ſe ſpargentis, & in quolibet liquore ſolubilis, propterea que hoc oleum auri potabilis veri locum ſupplere ejusque ſuccedaneum eſſe poteſt. Idem porro exaltatur ſeu purius redditur, quando nimirum ſpiritu ſolari à ſuo corpore ſeparato, ſola tinctura in qua potentiſſima vis duntaxat reſidet, per deſtillationem elevatur. Solutionem itaque auri non per Balneum deſtillamus, ſed per arenas vaſe humili igne aliquantulum fortiori. Sic nimirum poſt partem menſtrui primam cum reliqua ejus parte, ipſa Solis Tinctura per alembicum tranſit, inſtar ſanguinis, relinquendo poſt ſe in fundo vaſis terram nigram, aridam, ſpongioſam & levem. Ipſum autem menſtruum, quod cum tinctura auri prodiit, in Balneo ſaltem tepido, per alembicum ſeparamus. Relictam tincturam in fundo vaſis cum ſpiritu vini tenerrimo ſolvimus terna vice, eundemque ternis vicibus, vel amplius, denuò ſeparamus. Hoc igitur eſt aurum illud potabile, & quidem illud ipſum, quod hodie in Anglia habetur apud D. Franciſcum Antonium Medicum Londinenſem, non illud quidem Philoſophicum & verum, ab hoc nimirum illud Anglicanum multis modis ſuperatur, ac longè aliud eſt, neque hoc Anglicanum juſtiſſimam veri auri potabilis δοκιμασίαν ſuſtinere poteſt. Reducitur nimirum, & cum corpore ſuo denuo in gratiam redit, quod à vero auro potabili philoſophico planè alienum eſt. Cæterum poteſt quidem in uſu medico idem penè præſtare, quod aliàs de auro potabili ſperandum eſſe cenſent chymiatri; quantumvis hoc remiſſus agat, nec exaltatis ſeu aſtralibus morbis ſanabilibus æquè medcatur omnibus.

TYPUS AURI POTABILIS corporalis.

Fons univerſalis menſtrui res, ſeu corpora in tria, hoc eſt, in ſua principia. Mercurium, ſalem & ſulphur, quæ ſingula & univerſa corpora conficiunt, reſolvere nimirum poteſt. Eſt nimirum pars Mercurialis, magni ſapientum magiſterii, itaque ad illius compoſitionem requiritur, & cum reliquis partibus eſſentialibus ipſum magiſterium intrantibus rotatione Philoſophica tandem in unum redit. Ad Lapidis igitur Philoſophici confectionem aqua illa egregium ſpecificum eſt, nihilominus generalitatem ſeu univerſalitatem in ſe quoque eadem complexa eſt, qua ratione cœlum dicitur, recipiens in ſe omnium rerum aſtra, hoc eſt eſſentias & modos ὑπάρξεως diſtinctas, qui alioquin in reſolutione corporum ſpagyrica in ſua tria conſpicui fiunt, ceu quod ſubſtantificum eſt vel eſſentiale natum ſua ineffabili: Eſt nimirum ſubjectum omnis mutabilitatis ad ſe trahens, idque poſtea vivificans, hoc eſt ad agendum, operandumque (quod generari & reſuſcitari philoſophis) admodum efficax & habile faciens. Ejus exemplum nobis ſit in auro corporali ſeu vulgari, quod revera philoſophicè potabile nunquam reddi poteſt, niſi cum hoc ſolo menſtruo univerſali aurum ad corroborandi facultatem reducente. Primo fiat calx auri ſubtiliſſima, & quidem cum in modum quem præcepit autor noſter. Hujus ℞ menſtrui univerſalis ſeu Mercurii Philoſophici totidem uncias: Conjunge in cucurbita, & ex Balneo, juncturis probè clauſis & lutatis, lentiſſimè deſtilla, ac reaffuſo menſtruo ſemel atque iterum eandem deſtillationem repete. Tandem adhibito novo menſtruo ex Balneo ſicco per retortam urge fortius, & ſimul cum eodem calx ſolis tranſit, relictis pauciſſimis fæcibus. Quod tranſit in Pelicano vel alio vitro Hermeticè clauſo, ad lentum calorem vel ſolis vel hypocauſti digero, donec aurum philoſophicè reſolutum, & ex ipſo menſtruo reſidet in fundum vaſis, & ſeſe omnino ſponte ſeparat à menſtruo, & aquoſitate, qua ab auro cautè remota, calcem leniter exſicca; eſt nimirum admodum volatilis. Exſiccatam reconde in phiolam proportionatam, hoc eſt talem, cujus quarta pars duntaxat ab ipſa calce compleatur, ſigilla hermeticè, & in calore cinerum blando admodumque leni pone, per dies 14. prudenter cavendo, ne ex alia auri caloris vehementia aſcendat & ſublimetur. Poſtea colloca in arenam & per gradus ignis æquales de octiduo in octiduum ſerva, donec aurum, inſtar granati obſcurè rubentis denuò fixiſſimum factum fuerit. Hujus ℞ ℥ j. tere minutiſſimè, affunde ſpiritus vini puriſſimi ℥ ij. ſolve in calore leni & ſerva. Si quid prima vice ſolutum non fuerit, alio ſuperfuſo ſpiritu vini proportionato denuo ſolve, & omnia diligenter in vaſis vitreis recondita ſerva. Hoc eſt verum aurum potabile, ex auro corporali factum. Ejus in uſu medico tantum 10. vel 11. guttæ cum ℔ ij. vini optimi miſcentur, de hac miſtione ʒ j. ʒ j ß. vel ʒ ij. ſingulis menſibus ſemel vel bis ad ſanitatem conſervandam hauriuntur, atque hoc modo vis ejus eſt diaphoretica. In morbis verò periculoſiſſimis depellendi uſus ejus ex prudentia periti Medici contemperandus eſt; Soletque diverſimode operari, per ſingula emunctoria, quod noxium eſt, expellendo.

bb Hæc ſolutio rubicunda eſt, verum rectè non procedit,

cc Lege calor.

dd Capite 15. pag. 391.

ee Impoſſibile.

ff Hoc eſt, ad gradum perfectionis & ſummæ puritatis reductus.

gg Beneficio caloris Balnei, ſive digeſtionis.

hh Adimendum auro vim percutientem ſive fulminantem.

ii Luna nimirum cornea non alterius, quàm plumbi beneficio, in catillo in corpus redigitur.

STOMACHICUM OLEUM VITRIOLI VENERIS ET MARTIS

Modus faciendi Vitriolum è Venere & Marte ſine corroſivo.

Totum Artificium eſt, ut metallum *a* bene per Sulphur calcinetur.

℞ Laminati ferri vel Veneris (una enim eſt utriusque via) quantum vis, ſcinde in fruſta magnitudinis ſemidaleri, fac ſtratum ſuper ſtratum cum Sulphure pulveriſato in tigillo lutato, pone in Igne Rotæ *b* Ignis ab initio tigillum non attingat, ſed paulatim admovendo augendus eſt, quem ultimo fortificabis: Ita accenſo Sulphure calcinantur prædictæ Laminæ, quod intra horam abſolvitur: Ubi omnia refrixerunt, exime nigrocineritiam materiam inſtar æris uſti, & tritam cribra, eamque in olla non vitreata aperta poſitam per tranſverſum (ut in præparatione Vitri antimonii fit) move diligenter, ſupra ignem Carbonum, ne liqueſcat, & Vitriolum in Cupro evaneſcat *c*: ſic Sulphur incenditur vel evaporat, move cum ferreo *d* vel cupreo *e* inſtrumento prout Vitriolum facere intendis de latere ad latus, ubi ferro vult adhærere, tunc ſatis eſt, & ab igne auferatur: Pulveriſatam hanc Veneris Calcem pondera, & ad quamq; libram accipe Sulph. tres lotones, miſce, & in olla pone ad latus *f* move ſupra lentum ignem

per-

per quadrantam horæ *f*, ultimo olla quaſi candeſcat: Cuprum molleſcit inſtar paſtæ, & ferro adhæret: Frigeſcat ac tritum cribretur: adde denuò ad ℔ unam tres lotones Sulphuris, calcina ut ante per quadrantem horæ. Hoc quinquies, vel ſexies, vel ſepties repetitur, tunc calcinatio eſt abſoluta. Nota diligenter, ut Calx ſemper bene ſiccetur: & ad ℔ j. ſaltem ℥ cum dimidia Sulphuris præcisè ſumatur. Calcem metalli tritam minutiſſimè accipe, & affunde in patina lignea aquam calidiſſimam, ſolvetur Calx, & aqua è Venere erit cœrulea, cola, colatam evapora ſupra ignem incoquendo mediocriter, donec quaſi cruſtam acquirat, reliquum in frigido concreſcat, ſic habebis è Cupro pulcherrimum Vitriolum Cœruleum, è Ferro viride. Fæces in aquæ fundo remanentes ſicca, & non ſolutas iterum cum Sulphure calcina, ut prima feciſti, ſervato pondere priori *b*, poſtea lixivium fac, quo filtratum evaporabis. Hoc repete, donec tota Calx in lixivium abeat. Inde in terreo vaſe Gôrlicenſi aut Wallenburgenſi, vel in Cucurbita magna vitrea (cave ne rumpatur) fac evaporet, donec cruſtam naniſcatur, pone in loco frigido. tunc in fundo Veneris Vitriolum in ſtrias deſidet, ſapore ſubdulci *i*, aufer aquam & ſicca cryſtallos concretos: Aquam remanentem iterum incoque parum, & in frigidum locum ſi collocetur, denuo concreſcent lapilli reiterando, donec totum in Vitriolum abeat: Poſſunt etiam bacilli imponi, ut vitriolum eò melius adhærere poſſit: Sulphur *k* illorum fundum petens ſeorſim ſervetur ad ſuos uſus.

Ex his duobus Vitriolis Ferri & Cupri, Spiritus & Oleum præparari Chymicè poſſunt vulgari ac cognito modo, longè majoris efficaciæ, & Virtutis, quam è Vitriolo communi *l*.

Hoc pacto habetur Fons acidus Artificialis: Acetum Eſurivum eſt in hoc Sulphure Vitriolato ſine Corroſivo præparato, perfectum arcanum in corroborando languente ventriculo. Vide Theophraſt. in lib. de Vita longa, & in lib. de Tartaro circa finem.

Hujus Olei Vitrioli Vires & Uſus.

Paracelſus *m* vocat partem Pharmacopolii quartam, & cuilibet Pharmacopæo ita commendat, ut ſit inſtar lapidis angularis in ſua officina.

1. Utimur 6. 8. guttis in vino, aqua Menthæ criſpæ, vel quod melius, in jure carnis calido: In debilibus ventriculis frigidis, quia digeſtionem promovet *n*.

2. In Calculo & Arena in aqua Ononidis.

3. In Suffocatione matricis, in aqua Artemiſiæ.

4. In febribus ſtomachi, caloribus & ſiti 12. vel 15. guttæ. In aqua Centaureæ, Vino, Roſarum, Anthos.

5. In omnibus morbis Capitis, in aqua Lilii convallii, Lavendulæ.

6. In Ictero efficax eſt in aqua Chelidoniæ 15. vel 20. guttæ cum ſudore.

7. In Peſte *o* miſcetur cum ſaccharo Candi & Electuario Juniperino, & ſic etiam loco prophylactici ſanitatis utimur.

8. Inuncti hydrargyro, & malè affecti Oleo Vitrioli cum Theriaca mixta ſudando reſtituuntur.

9. Externè Alopeciam, unamquamque Tineam tribus diebus illinendo per ſe vel cum aqua Chelidoniæ curat.

Non ſine dolore ſanitatem recu-

10. Tollit omnem ſerpiginem, ſcabiem, pruritum, & quicquid cuti ſolet adhærere, tentiginem pravam, ſyrones, &c. Sed ſine commiſeratione fiat inunctio, & pro defenſio opodeltoch adhibeatur.

perat inſtar prægnans in qua ſine dolore non convaleſcit.

11. Poſt evacuatum corpus cum Theriaca ſeu aquis appropriatis ferè in omnibus morbis exhiberi poteſt, aciditate enim ſua putredinem omnem arcet, partium verò tenuitate obſtructiones pellit.

Doſis.

Modus exhibitionis eſt ſaporis in acidum mutatio *p*: Dantur in aqua Acetoſæ vel ſpecifica alia potandæ tot guttæ, quot dentes ſtupidos non reddant, manifeſtam tamen guſtui aciditatem concilient: per ſe *q* nullus ſit ejus uſus, ſed cum vehiculo, & parcus. Hoc ſi Chymicorum iniquus quidam *r* convitiator intellexiſſet, intempeſtivo & immodico Olei hujus uſu bonum aliquem aut innominatum Virum, non è medio ſuſtuliſſet: Dum utimur, probè debet agitari cum ſuo vehiculo, quia gravitate ſua fundum petit.

Cautiones.

1. Propter aciditatem prodeſt Ventriculo languido, in quo tamen nulla Cholera aut Apoſthema, alioquin eſt ebullitio mutua & effervescentia (abſtineant ergo Cholerici & Picrocholi, à nimio ipſius uſu) ut videmus in oleo Tartari & Aqua forti, quæ ſe invicem non compatiuntur: Similis eſt ratio in Jecore *s*.

2. Uſurus hoc Oleo, in vehiculo convenienti calido fiat, poſtea contineat ſe in lecto ac ſudet: Videmus enim ejus operationem in majori mundo in frigido non perfici, ſed in calido: talis etiam ipſius operatio in microcoſmo.

Porrò Oleum Vitrioli pulcherrimo colore & durabili tingit *t*.

Expreſſos ſuccos Roſarum pallidarum.
Violarum.
Florum Pæoniæ.
Papaveris ſylveſtris.
Item Extractum Alkermes *u*.

Et Oleum Caryophyllorum, ſi ſingulis debitè remiſceatur.

Dulce oleum *x* Vitrioli, ut & illud Antimonii, de quo multi gloriantur, apud neminem adhuc videre licuit, ſicut nec genuinum Vitriolatum Sulphur Fixum *y*, cui Anodyno ſtupendas vires Paracelſus tribuit.

Oleum Vitrioli ſubviride ſmaragdinum magnarum virium in medicina *z*.

Parari poteſt, ſi Vitriolum purificatum, vehementiſſimo igne deſtillatur, ac poſt extractionem & purificationem Salis è capite mortuo (quod Sal tamen nullo modo ulterius in igne calcinandum eſt) denuò cum omni egreſſo liquore ad ſuum tempus in Balneo circuletur.

Variè operatur hoc Oleum per vomitum, ſedes, urinam, ſudorem.

Doſis guttæ 6. 8. 12. in liquore convenienti.

a Mars & Venus.
b Circulari.
c Id quod fit, ſi Venus liqueſcat.
d Si ferreum.
e Si cupreum.
f Similiter movendo.
g Scilicet cum adjectione novi ſulphuris.
h Ad ℔ j. calcis lotones tres fermè.
i Magis tamen dulceſcit Vitriolum Veneris.
k Sulphur illud revera non eſt tale, ſed eſt excrementitia terra, inſtar ochræ, quæ vim emplaſticam habet, nullis aliis uſibus rectè accommodari poteſt. Anodynum autem nec parergoricum eſt: nec præ-

terea aliud habet, quod in uſus medicos transferre poteſt.

l Eſt & alia via compendioſior, quâ fit vitriolum Veneris & Martis, ſeu Hermaphrediticum, id eſt, utriusqoe, Veneris nempe & Martis, naturam habet: ex ambobus enim conficitur, & ubivis à Baſilio Valentino Monscho celebratur.

VITRIOLUM HERMAPHRODiticum.

Fiat primo oleum vitrioli, quale ſuprà factum eſt, in ſpiritu ejuſdem & quale modo in ſtomachico fiet. Hujus fiat quantitas aliquota. Deinde ſit in promptu limatura ferri elegans, non pulverulenta: nec rubiginoſa, ſed recens facta: ſuper hanc vero funde olei vitrioli aliquid pro lubitu, nec tamen nimium. Adde aquæ pluvialis deſtillatæ triplum ejus ejus quod ad fudiſti olei, ſi nempe illud fuerit acerrimum, & ſtatim ebullire incipit. Labor autem totus in cucurbita capaci inſtituendus & abſolvendus eſt, adfuſioque olei Vitrioli per vices repetenda ſæpius. Relinque aliquandiu donec deferbuerint. Poſtea decanta & filtra, habebis liquorem viridem admodum & pulchrum, quem evapora ad cuticulam, & relinque in frigido, habebis vitriolum viridiuſculum pulcherrimum ex Venere & Marte factum dulce, magnarum virium. Cum limatura Martis à ſolutione prima, ut & reliquis ſolutionibus reſidua, perge, ſimiliter ſolvendo cum oleo vitrioli, & ſi opus eſt, aqua pluviali deſtillata: donec tota in liquorem verſa viride vitriolum confeceris. Unde poteſt oleum rubicundum fieri, & quidem eo modo, quem proponit autor noſter hic. Vires ſunt in medicina eædem. De uſu vitrioli Hermaphroditici vide Praxin chymiatricam pag. 171. 178. 179. Elegans ſpecificum ſtomachicum reperitur in ſale Ammoniaco ſeu Regio, quod fit ex Vrina & fuligine: Prius tamen ipſum rectè purgandum, poſtea vero illud ſublimandum: præparationis modum & uſum vide in Practica chymiatrica noſtræ editionis pag. 103. Ejusdem virtutis ex vegetabilibus ſunt arcana centaurii minoris & pulegii philoſophicè præparata.

m Libro ſecundo de rebus.

n Ad olei vitrioli uſum ſtomachicum familiaris mihi eſt ſpiritus malvatici deſtillatus ex toto malvatico, in cujus ℔ ij. macero pulegii M j. vel M jß. Cujus eſſentiæ cochlear unum exhibeo cum guttis olei vitrioli tot, quot ad gratam aciditatem requiruntur, & ſequitur effectus ſperatus & bonus.

o Vide ſpecificum peſtilentiale.

p Ne fiat ſtupor dentium.

q Scilicet internè.

r Thomas Eraſtus, qui Doctorem quendam & conſiliarium Palationenſem è medio ſuſtulit oleo vitrioli.

s Ubi bilis hoſpitatur.

t Tincturas extrahendo manifeſtat, in expreſſis ſuccis roſarum & earum conſervis.

u Rubicundum facit.

x De oleo vitrioli dulci ſupra dictum eſt. De antimonii dulci conſule currum triumphalem Baſilii Valentini.

y De quo ſupra. Vide etiam Tractatum noſtrum de opio & Laodano opiato, ubi, quomodo illud parandum ſit, & in nobile Laudanum exaltandum, abundè dictum eſt.

z Nonnulli parant per deſcenſum, alii per canales, ſed nullum procedit. Hic autem ab autore poſitus modus omnium eſt convenientiſſimus.

UTERINUM.

Artemiſia *a* omnes obſtructiones mulierum deoppilat. Ante menſtruum & poſt partum decoctum ejus ad purgandam matricem adhibetur, addita una atque altera gutta olei Succini.

1. *ELIXIR UTERINUM.*

℞ Caſtorei ℔ß *b*.
Croci ℥ ij. *c*.

Extrahe tincturam cujusque ſeorſim ſpiritu vini, & ſepara ſpiritum ad remanentiam Extractorum, quibus mixtis adde

Extracti Artemiſiæ ℥ iiij. *d*
Salis matris Perlarum ℥ j.
Oleorum *e* ſtillatitiorum Angelicæ.
Aniſi.
Succini ana ʒ ij.

Digeruntur mixta omnia per octo dies.

Uſus & Doſis.

Doſis hujus Elixiris ℈ j. vel ij. ingruente paroxyſmo *f* hyſterico, tunc illicò ſanantur *g*. Quod ſi ſingulis menſibus appetentibus menſtruis æquali doſi utantur, non revertetur morbus *h*.

2.

Puvlis compoſitus à Paracelſo *i* deſcriptus è Lichenibus ſeu Callis *k* Equorum cruribus innaſcentibus, etiam efficaciſſimus eſt in ſuffocatione matricis. Fumus ejus per tritorium *k* bombyce circum volutum, ſuper ſedem clauſam *l* manè & veſperis vel inſtante paroxyſmo ab hyſtericis exceptus *m*, ſufficit ad tollendas omnes matricis ſuffocationes deſperatiſſimas: Interius interim datur Spiritus Vitrioli cum Sale Corallorum *n* in aqua Meliſſæ & Artemiſiæ.

a Scilicet rubea, ſed præſtat ejus arcanum.

b Minutum inciſi.

c Integri.

d Præſtat ejus arcani ℥ j.

e Olea ſolvantur prius in ſpiritu vini, poſtea adduntur.

f Qualicunque.

g Sudoribus ab hoc medicamento provocatis.

h Morbus hyſtericus.

i De moribus amentium cap. 4. tom. 4. Ejus compoſitio hæc eſt.

℞ Verrucarum ad genua equorum adnaſcentium ℥ j.
Aſſæ fœtidæ ʒ j.
Cornu ungul. caprin. ʒ j.

Redige in pulverem: hujus pulveris ℈ j. ſuper prunis accenſus & fumo ad genitalia promiſſo per tubulum vel tritorium, ilico ſiſtit ſuffocationes.

k Ita nimirum appellantur enaſcentia circa genua interiora equorum: ab iis non ſunt auferendæ, (fit nimirum cum periculo) ſed ſponte ubi decidunt, id quod plerumque eo tempore fit, quando etiam equi pilos ſuos ex parte mutant, id quod menſibus Februario & Martio plerumque contingit, ſunt colligendæ. In medio ipſarum verrucarum reperitur albicans materia, quæ eſt inſtar humoris cryſtallini in oculo. Ajunt equiſones, ſi violenter ademptæ fuerint, plerumque crurum contracturam pati. Quod ſi fumus de pulvere illo verrucarum tantum efficere poteſt, ut ſiſtat omnes ſuffocationes etiam deſperatiſſimas, quanto magis proſtiterit earum extractum, ea lege factum, ut in Practica chymiatrica editionis noſtræ in Laudano ſuffocationum dictum eſt, pag. 181. quod in hunc locum transferendum.

k Vel

k Vel collum retortæ.
l Diligenter.
m In matricem.
n Vel quinta eſſentia perlarum, de qua ſupra.

3. EXTRACTUM SPLENIS BOVIS.

Paracelſus a in Archidoxis facit in lib. myſteriorum hujus mentionam, quod Lienis obſtructiones expediat, & menſes provocet.

℞ Igitur ſplenem Bovis caſtrati, ſcinde in laminas tenues, maceretur b per aliquot dies in ſpiritu vini cum Myrrha eſſenſificato, poſtea exſicca in aëre: Hoc modo procedendum eſt, alioquin ſi per ſe velis exſiccare, fœtebit, poſtea cum S. v. eſſentiam extrahe, & ſapidioris efficaciæ ergo adde pro libitu aliquot guttas olei Angelicæ. c

Doſis.

℈j. in aqua appropriata.

Obſervatio.

In provocandis menſtruis tempus obſervandum, quo menſes in ægra fluere conſueverunt, tunc enim Renum & Lumborum dolores adeſſe plerunque ſolent, & ſic, adjuvante Natura, Remedium operabitur efficacius.

a Lib. 7. tomo 6. pag. 82. in ſpecifico matricis.

b Non eſt opus, ſed ſtatim poteſt exſiccari in clibano.

c Idem præſtat extractum epatis bubuli, quod ſic fit.

EXTRACTUM EPATIS BUBULI.

℞ Epar bovis junioris caſtrati, ſeca in particulas, aſſerculatim, easque in clibano exſicca & pulveriſa, adde vinum aduſtum à fæcibus ſuis craſſis deſtillatum, & cum eo extrahe ſubſtantiam ſubtiliorem epatis, quantum ejus fieri poteſt. Si non amplius extractio procedit, pulverem epatis exſicca, ut prius, & ſecundo cum ſpiritu vini, ut antea extrahe, atque id repete etiam tertiò, conjunge omnes extractiones, & ad conſiſtentiam quandam deſtillando redige: adde tandem ſal proprium, ex capite mortuo hepatis cum aqua deſtillata extractum, & miſce. Ejus uſus eſt, ut extracti ſplenis bovis; ſed longe promptior & expeditior. Datur ℈j. in aqua artemiſiæ, ſabinæ, ſalviæ, & alia appropriata.

4. SAL JOVIS.

℞ Cinerem ſtanni aperto igne ſine ſophiſticatione præparatum, ex illo ſalem non aqua, ut habent irriti vulgarium deſcriptionum labores, ſed aceto deſtillato extrahas, quem poſtea à ſuo ſale aqua pluviali, ſolvendo, filtrando & leniſſimè in Balneo evaporando ſepties edulcora. a

Vires, Uſus & Doſis.

Secretum & efficaciſſimum in ſuffocatione calidè umbilico inunctum; matrix ubi ſentit calorem, confeſtim in locum ſuum redit, nec amplius inde movetur.

Doſis, tria grana, tribus aut quatuor auroris continuis in aqua Artemiſiæ vel aquis cordialibus.

AQUA SINGULARIS, IN QUA *hyſtericis ſuffocationem patientibus offerri ſolet Sal prædictum.*

℞ Rad. Diptami.
Sem. Dauci ana ℥j.
Cinnamomi electi.
Caſſiæ lign.
Meliſſæ ana ℈ij.
Croci Orientalis ℈j.
Caſtorei recentis ℈j. & ß.

Ex omnibus mixtis fiat pulvis, affundantur aquæ Rutæ ℔ij. cum dimidia, ſtent per quatuor dies in infuſione, deſtilla in B. M. & ſerva ad uſum.

In hujus Aquæ cochleari uno grana tria Salis offeruntur tepidè, tribus vel quatuor diluculis jejuno ventriculo per tres horas.

a Tandem in deliquio in liquorem ſolve.

LIQUOR JOVIS.

Cryſtalli Jovis ad tandem medicationem ſuffocationum & alia poſſunt ſequenti modo elegantiores fieri. ℞ Stannum Anglicum, ſolve in aqua forti, quæ facta ex nitro & alumine, & ſtannum ipſum paulò poſt infunde, aqua fortis apparet in modum calcis albicantis. Hanc calcem exſicca, & per ollas ſuper cucurbitam infra tabulatam poſitas ſublima cum in montem, ut alioquin cum floribus antimonii albis fieri ſolet, & ita ſtanni ſpiritus ſurſum fertur, in forma pulveris vel farinæ candidiſſimæ. Hunc pulverem ſolve in aceto deſtillato, & extrahe per triduum, quotidie bis vel ſæpius agitando. Solutionem & extractionem ſæpius repete per recentem aceti ſpiritum. Extremo acetum per Balneum deſtilla ad ſiccitatem. Quod remanet cum ſpiritu vini extrahe haud aliter, quam ſicuti cum aceto factum eſt. Separa viciſſim ſpiritum vini usque ad medietatem, pone in locum humidum & naſcentur cryſtalli, quos demum in liquorem per deliquium ſolve.

Is liquor alias eſt utilis ad morbum Gallicum; omnia ulcera fœtida, fiſtulas, cancrum, lupum, noli me tangere, & alia æſthiomnemata ſanat à gutt. j. ad ij. vel ad ſummum iij. repetitis vicibus. In adultis vehementer & largiter movet alvum.

FEBRILE.

Si Febris a è Mercurialibus, b abſtemii ſunt.
Sulphure, evomunt quæ edunt.
Sale proprio, patiuntur orexin, c
Hepate, ſitis eſt vehementiſſima, tunc laudano d curatur.
Stomacho, ſine ſiti pigerrimi ſunt, olfaciunt quæ ſentiunt, curatur Corallino. e

Primò purgatio f inſtituatur Turpeto minerali vel Panchymagogo, vel Floribus Antimonii albis!
Ablata materia peccante, poſtea ſequens Pulvis exhibeatur.

℞ Cochlearum longas teſtas, quæ prope piſcinas & lacus reperiuntur, affunde acetum de vino paratum, ſtet per noctem, tunc extrahit mucorem, quem diligenter abrades cum ſcopis ferreis, quibus aurifabri utuntur, poſtea teſtas illas oblongas calcinando incinera ad albedinem, & pulveriſa. g

Uſus & Doſis Pulveris.

Doſis ʒij. inſtante h paroxyſmo in hauſtu Cereviſiæ calidæ, cum tantillo butyro recenti. Rarò bis vel tertiò aſſumitur, quia primus hauſtus plerunque per ſudorem ſanat: Ideò in lecto ſe continentes infirmi ſudorem expectent.

Nota, medicamenta libere ex Theophraſti mente in Febribus exhiberi inſtante paroxyſmo, vel paulò ante, ut ſimul cum paroxyſmo operentur.

℞ Olei Vitrioli ℈j.
Salis abſynthii i ℈j. & ß.
Aquæ Cichorei ℥j. miſce.

Poſt hunc aſſumptum hauſtum patiens ſudorem in lecto tectus expectet, abigit omnes febres. k Ro-

buſto datur hic potus integer: imbecilliori detur in tali doſi:

℞ Olei Vitrioli ℈ß.
Salis Abſynthii ℈j.
Aquæ Cichorei ℥j. miſce.

a Forma febris eſt in ſulphure ſive ardore ſulphuris. Quotidiana eſt in ſtomacho, tertiana in epate reſidet.

b Excrementis.

c Sodam den Sod.

d Opiato.

e Arcano.

f Purgationes in febribus neceſſariæ ſunt. Neque nimirum materia peccans commodius poteſt exterminari, quàm purgantibus. Præter autem eas purgationes, quas autor recenſet, inſigniter proſunt eæ, ſupra à me allegatæ, aqua nempe benedicta, pilulæ antimoniales febrilea, dantur ante paroxyſmi inſultum, cùm veſtigia horroris gliſcunt. Mirifice febriles mineras, aliaque ſymptomata exhaurit. Vide praxin chymiatricam pag. 216. 223. Specificum in febribus tertianis præcipue eſt aqua formicarum compoſita, quam vide in Practica chymiatrica p. 217. & 223. Interea verò prudentia medici eſt diligenter providere, an patiens ad vomitum diſpoſitus ſit, & an cauſa morbifica febris per vomitum, aptè purgari poſſit, præterea an vires patientis conſtent: ſecus nimirum ad alia recurrendum fuerit, quæ mitiora & convenientiora ſunt. Inter ſpecifica febrilia non infimum locum obtinet ſal ammoniacum depuratum & præparatum, de quo paulò ante paroxyſmum 6. vel 9. grana in arcano centaurii minoris, vel decocto cichorii data poſt Univerſalia præmiſſa, ſudore hinc largius profluente febrem tollit. Eadem doſis poteſt reiterari, ſi prima vel ſecunda vice non ſucceſſerit. Præparationem vide in Praxi chymiatrica noſtræ editionis, pag. 105. & pag. 223.

g Alii conchas ab omni colluvie & mucilagine purgatas, & transparentes factas prodigunt in pulverem ſine calcinatione aliâ, & pro uſu ſervant.

h Sed non niſi in firmis. Infirmi nimirum hæc non ferunt.

i Aut ſpiritus ſalis abſinthii ℈ß. ad gr. xv.

k Caput ſerpentum ante paroxyſmum appenſum in febribus intermittentibus probatum eſt. Datur etiam pulvis ſerpentum. Vide Praxin chymiatricam p. 219. Ad quartanam Avenzoar uſum nucleorum perſicorum laudat. Guanerius decoctum raparum. Ego utrunque magno ſucceſſu multis exhibui, inquit Crato Epiſtola 203.

PESTILENTIALE.

Elixir Peſtilentiale.

CUm Peſtis *a* ſit Ira & peculiare Dei Flagellum, ſequentia poſt Reconciliationem cum Deo & proximo, Vitæque emendationem ex uſu eſſe poterunt.

℞ Florum Sulphuris Spagyricè præparatorum (ut paulò poſt dicetur) ℥iij. affunde olei Juniperini *b* è baccis, in Balneo prius rectificati, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, (eodem modo cum Spiritu Terebinthinæ *c* fieri poteſt Balſamus Sulphuris, cujus Tinctura poſtea ſpiritu vini extrahitur ad effectus aſthmaticos) olei Succini terna rectificatione in Balneo ab odoris vehementia liberati, quarta pars *d* ad oleum Baccarum Juniperi itidem affundatur, ſtet in igne cinerum vel arenæ ſæpius movendo ut flores lentè ſine aduſtione ſolvantur & liqueſcant: Poſtea habeas Theriacæ Venetæ ℔j. ex qua optimo ſpiritu vini Tincturam extrahes, quam à ſpiritu vini ſeparatam ſeorſim ſervato extrahe eodem ſpiritu, Radicum Elenii, Angelicæ, Baccarum Juniperi contuſorum & mixtorum ana ℥iij. & Tincturam à ſpiritu vini in Balneo ſeparatam miſce cum Tinctura Theriacæ, ac affunde oleum Juniperinum & Succini floribus ſulphuris eſſentificatum, ac per papyrum bibulam prius filtratum: omniaque circula lentiſſimo cinerum calore per quatuordecim dies. Habebis ſecretum, quòd in Peſte & morbis Epidemicis ex Dei benignitate ad miraculum operari ſolet. Extractum Eſſale Compoſitum ferè Sulphur ſuperat in Peſte.

Vires, Uſus, & Doſis.

In Peſte eſt Præſervativum & Curativum.

Doſis una vel duæ guttæ in vino vel aceto quotidie manè: Vel ſingulis ſeptimanis ſemel 8. vel 10. guttæ jejuno ventriculo expectato ſudore aſſumantur. Præſervat à putredine, & nil impuri relinquit in corpore.

Correptus Peſte ſtatim ab initio accipiat à ℈j. ad ij. in vino, aceto rutaceo, vel alio liquore appropriato, & ſudet, potenter venenum è corpore pellit.

a In Peſte iræ divinæ flagelli ſeveriſſimi, curatione, nemo tam felix unquam fuit, qui, ſpecifico ſeu appropriato medicamento, illam tollere ſe poſſe gloriari auſus fuerit. Omnes conatus Medici in ea, Deo videlicet non permittente, deficiunt, & vana eſt, quæcunque ſine numine ſupponitur peſtis medicatio. Quantumvis ergo infinita ſint, ab infinitis producta alexipharmaca, ratione & experientia utcumque confirmata & probata; manca tamen ſunt, ſæpe nullius virtutis vel poteſtatis. Imò nec ipſum ſapientum Magiſterium, contra hanc pernitioſam luem malignam, ſatis roboris poſſidet, quin exoleſcat & deterioretur. Tantum itaque abeſt, ut peſtis ſpecificum, hoc eſt appropriatum particulare à quopiam promitti poſſe exiſtimemus, ut potius habenas in aëre volantes non tam hiſtrionicis ludis, quàm ſeriis veritatis adminiculis viſas eſſe credamus. Quæ itaque ab autore noſtro & à me quoque proferuntur peſtilentialia, eidem cenſui accenſenda ſunt, proficere aliquando poſſe, ſed tamen catholica haud eſſe. Anno ſuperiori 1611. graſſante peſte per Haſſiam & vicinos populos aqua mea peſtilentialis tempeſtivè propinata multum profuit. Ejus compoſitionem ingenue docui in Praxi chymiatrica p. 225. & tractatu Germanico Anno 1623. edito. Ejuſdem virtutis eſt oleum Camphoræ compoſitum, ex oleo præſertim caryophyllorum & ſalis abſynthii factum, quod ... gratia à me addetur ad finem commentariorum. Huc pertinet etiam elixir proprietatis, Bezoardicum ſolare, Aurum transparens, Panacæa ex ſulphure antimonii.

b In Balneo rectificati ℥ viij.

c Potius oleo aniſi.

d ℥ij. ʒij.

FLORES SULPHURIS.

Crudi ſulphuris in medicina nullus debet eſſe uſus, niſi ad manus ſit illud, quod in fodinis reperitur, & Sciſſile *a* vocatur, à Natura purificatum, quod cum floribus ſulphuris arte paratis, nulla prorſus repugnat: Nam ut hîc artificioſo Igne, ita illinc Naturali, pars tenuior ſulphuris attollitur ad editiora loca, eaque & ratione plus coquitur: Ergo cùm ſciſſile ad manus eſt, licet loco Florum uti: Sed quia rarò Natura nobis copiam ſciſſilis ſuppeditat, medici Chymici cœperunt de artificio cogitare, quo in illius penuria ſublevarentur.

In agro Cracovienſi *b* in Poloniæ, miro artificio Naturæ depuratum conſpicitur, & olim in Regno Neapolitano propè Puteolos, ubi Mons ſulphureus perpetuò ardet, cum deſiderio vidi. Solet in illo loco Veſuvius Campaniæ mons.

loco ſulphur è ſaxis tanquam Ros exſudare: dulciſſimus eſt ille Flos qui ſi in copia haberetur, poſſet verus Spagyricus ſingulare ſibi ex illo medicamentum Chymiſtico magiſterio elicere.

Sulphur autem ibi conficitur, poſtquam vi ignis à lapidibus & Terra defæcatur. *c*

Propè Salisburgum in Mineris cupreis, ubi Vitriolum coquunt è Minera, aſſatione, ut vocant, ſulphur ſolet avolare à Minera, quod deinde pollinis inſtar adhærere conſuevit camino, ad hunc excipiendum & retinendum fumum ſtudiosè extructo: Hic Flos ſulphuris bene depuratus eſt & dum à Vitrioli Minera ſublimatur, aliquam ſecum aciditatem retinuit.

Hujus ergo in defectu Florum Chymicè præparatorum, cum commodo, ſicuti ſæpius experti ſum, uti poſſumus.

℞ Sulphuris flaviſſimi (illud enim rubri coloris habet multum Arſenici *d* & Realgaris, & in medicinam non debet adhiberi) ℔j. ſalis fuſi ℔ß. fluat prius ſal in crucibulo, quamprimum ubi fluxit effundatur & frigeſcat, in mortario vel ſupra lapidem: Vitrioli Ungarici purificati & calcinati ℔ß. Pulveriſentur & miſceantur invicem, imponantur Cucurbitæ vitreæ (cum collo mediocri non nimium capaci,) argillæ bene minutæ, imponatur Alembicus altus & capax cum Recipiente, collocetur in cineres vel arenam, notandum tamen, ne nimia quantitate arenæ cooperiatur, ne ſuperior pars incaleſcens faciat Flores liqueſcere, & ſi tunc refrigeſcere ſinis, Alembicus difficulter aufertur, niſi admotis prunis iterum liqueſcat: Non opus eſt luto, ſi bene quadret capitellum, niſi velis chartam farina madidam circumducere. His peractis da initio ignem lentum, poſt tres horas phlegma ſtillare incipiet, & durabit per 4. vel 5. horas: Ignis augendus eſt lenſim magnis Carbonibus, ut tandem patina, *e* in qua eſt arena, rubeat: Si ignis eſt continuus, ita ut Sulphur in Alembico quaſi fluat, tunc citius ſublimatur, non tamen ſit exceſſivus, alioquin non flavo colore, ſed nigro aſcenderet.

Flores elevati in Alembicum citò eximantur, chartam videlicet rotundam & quadrantem ſemper ſubtus tenendo, ne ſublevando capitellum Flores in arenam cadant, & interea, ſi Cucurbita tunc ſummè calet, ſine mora orificium ejus tegatur, ne Sulphur ab aëre ingrediente, ut ſæpè fieri ſolet, accendatur, & reponatur Alembicus, ignisque continuetur ad decem horas.

Refrigerentur poſt abſolutam ſublimationem omnia, & remoto Alembico Flores accipiantur, ac cum prioribus miſceantur: Caput mortuum in quaque ſublimatione fit poroſum & friabile, prunis aſperſum non amplius ardeat: id enim ſignum eſt privationis omnis bonitatis.

Rurſus hos flores miſce cum Sale novo & vitriolo ſervata priori proportione, perge omnino, ſicuti prima vice, quod quo ſæpius fit, eò plus tenuitatis acquirunt Flores, fiuntque magis ac magis puriores. Tertio pariter facito, ſed pauciores Flores habebis: A tribus libris ter ſublimatis habebis ℥xx. in hac tertia repetitione conſiſtere debes, eò tum quod plurimum decedit, tum quia tandem utiles partes Sulphuris figuntur.

Horum Florum dimidiam partem cum gummatibus ſequentibus ſelectiſſimis in tenuiſſimum pulverem tritis, mixtam ſervabis ad uſum, ut monet Paracelſus *f* in lib. Paragraph. & lib. de Natura, libro & capite de Sulphure.

℞ Florum ſimplicium Sulphuris ter elevatorum ℥j. & ß.
Myrrhæ ſelect. ʒj.
Aloe Epatici ℈j.
Croci grana xv.
Terræ ſigillatæ ℈j.
Sacchari quantum ſatis, diſſolvatur in aqua Roſ. vel Pectorali, & fiat maſſa, ex qua formentur Rotulæ.

Alteram partem modo ſequenti ſublimabis, quamvis ſint, qui putent gummata inter ſublimandum comburi: Elevatio ideò lente fiat ſine aduſtione.

℞ Ergo dictorum Florum ℔j & ß.
Colchotaris ℥vj.
Salis fuſi ʒv.
Myrrhæ Alexandrinæ.
Thuris ana ℥iij.
Aloës ſucco citrini purificati prius ℥iiij.
Maſticis ℥iij.
Croci ʒß.

Omnia trita ſimul & bene mixta imponantur priori *g* vaſi, ſi ſit adhuc integrum, vel recenti, additoque Alembico in furnum *h* repoſito, ignem ſubdito. ſicuti prima vice feciſti: poſt duodecim horas extrahe Flores, qui aſcenderunt, rurſus Alembicum repone, & ignem continua per duodecim alias horas. Nota, ſi nimium Materiæ una vice imponis, tunc comburitur, eminentia trium vel 4. digitorum ſufficit: Tunc ex libra una uncias undecim Florum habere poteris, quod ſi pauciores habueris, repoſito Alembico perge adhuc ignem ſubminiſtrare per duodecim alias horas.

Aquæ deſtillantes ex unaquaque ſublimatione, tam Florum Sulphuris ſimplicium, quam compoſitorum, in Recipiente adaptato colligantur, ac ſeorſim ſerventur, illæ poſtea rectificatæ in Balneo bullienti miſceantur cum aqua illa, quæ ab ultimis Floribus compoſitis abſtracta eſt, nec rectificatione eget, coloris lactei propter gummata, ſaporis acidi: Hæc ſeorſim colligenda, ne miſceantur cum oleo ſubnigro, quod ſubſequi ſolet.

Vocant hanc Aquam *Ens* ſeu *Lac* Balſami, cujus idem uſus, qui Florum.
In Peſte.
Febribus.
Pleuriſi.
Colica.
Affectibus Pulmonum.
Obſtructionibus Hepatis.

Doſis pro natura infirmi & judicio præſcriptis medici.

Vires, Uſus, & Doſis Florum Sulphuris.

1. In peſte ſummum eſt Curativum & præſervativum, reſiſtunt enim impreſſioni, & præſervant à putredine: Cum Extracto Enulæ Campanæ *k* ad miraculum operantur tempore infectionis.

Doſis ʒj. in aqua Cardui benedicti, vel in Theriaca. Vel in ℥j. Syrupi de Citro, & ℥ij. aquæ Meliſſæ. Hic hauſtus præſervat, & curat abſque omni alia medicina, ut πολύχρηστον, Peſtem, Pleuritidem, omnes Putrefactiones, Apoſtemata.

2. Quotidianus uſus eſt προφυλακτικὸν omnium morborum, cum accidentibus, & Naturæ & Sanitatis conſervativum.

3. Offertur in omnibus morbis, qui efficaci exſiccatione opus habent.

4. Sudorem in Lue Venerea *n* promovent.

5. In omnibus pulmonum affectibus, aſthmate, tuſſi antiqua & recente: In Catharris pectoralibus, phlegmaticis.

6. In Pleuriſi.

7. In Colica.

8. In Apoſtematibus & putrefactionibus corporis.

9. In

9. In omnibus Febribus præſervativum: tollunt enim omnes impuritates febriles & peripneumonicas levioreatutò & ſubitò.

10. Præſervativum etiam in Epilepſia. *n*

11. Conſervativum vini, ſi illi miſceantur, impedit generationem Calculi.

Doſia ℥j. robuſto, juveni ʒß. in cura.

Pro præſervatione grana 8. 10.

Miſcentur etiam Saccharo & cum Dragac. in aqua pectorali ſoluto ſormentur tabellæ.

Cautio.

Oleum & flores ſulphuris ſublimati gravidis non temerè offerantur, quia menſes promovent.

a Federſchwefel.

b Cracovienſe ſulphur cum nitro fixo ſublimavi, flores fuere per edulcorationem albicantes, nitrum per duas horas ſuſtinuit ignem, ſic fixatum fuit.

c Interdum.

d Ob permiſtionem Venarum vicinarum fodinarum Arſenici, aut halitus pernicioſos.

e Capella ſeu catinus.

f Tomo 3. pag. 174.

g Ex quo nempe ab initio flores ſublimati ſunt.

h Arenæ.

i Aſtrali.

k Quod multum in peſte valet. Doſia eſt ℈j. ad ʒj.

l Ulmariæ.

m Et omnibus morbis.

n In Vehiculo convenienti.

AQUA THERIACALIS.

℞ Theriacæ Venetæ ℥v.
Myrrhæ rub. Alexandrinæ ℥ij & ß.
Cinnamomi ſelecti. *a*
Croci Orientalis integri ana ʒß.
Camphoræ ʒij.

Affunde optimum vini Spiritum diligenter rectificatum, vel ſi ad manus ſit è ſemine vel radicibus Angelicæ præparatus, qui efficacior eſt, ad eminentiam trium vel quatuor digitorum, ac in vitro clauſo in leni calore cinerum Tincturam extrahe: Per inclinationem tinctum Spiritum aufer, & affunde recentem Spiritum tamdiu, donec non amplius tingatur: Spiritum vini tinctum poſtea ad medietatem ſaltem abſtrahe, reliquum maneat cum eſſentia extracta, cui addes ℥vj. Spiritus Tartari, ſicque ſimul per octiduum vel quatuordecim dies circulabis & digeres.

Vires, Uſus, & Doſis.

1. In Peſte maximus ejus uſus, & talis ut infectus intra 12. horas *b* ſumat cochl. j. in tribus cochlearibus vini *c* optimi, ſudet horis tribus, & ab hac potione ad cibum ac potum capiendum ad minimum ſex horæ interponantur.

2. Purgat caput, pectus & omnia corporis membra principalia, illaque confortat, & ſi quæ labe illis aſperſa, delet, & in priſtinum naturalemque ſtatum ea reducit, & præcavet, ne in poſterum facilè lædantur.

3. Illis bene confert, *d* qui hydrargyro fuerunt inuncti, *e* ſua enim penetratione omnes nervos, muſculos, medullam penetrat, & quiquid noxium reperit, corrigit ac expellit.

4. In rectificatione ſanguinis. *f*
Lue Venerea. *g*
Putredine. *h*
Vermibus. *i*
Punctis laterum. *k*
Tremore cordis. *l*
Febribus. *m*
Ictero. *n*

Poteſt etiam cum aliis Diaphoreticis *o* miſceri.

Doſis à cochleari ſemis ad cochl. integrum in *p* aqua appropriata, in hauſtu vini, aqua Meliſſæ, Cardui benedicti.

a Vel Caſſiæ ligneæ. Differentia inter cinnamomum & caſſiam eſt. Caſſia nullas emittit fibras in fractione, cinnamomum autem multas.

b Scilicet à primâ infectione.

c Vel ſpiritus vini.

d Superaddito ſpiritu Vitrioli, quantum ſufficit.

e In Lue Venerea, vel ſcabie contumaciſſima.

f In aqua Cichorii.

g In decocto guajaci vel aqua perſicariæ.

h In aqua aſari.

i In aqua Tanaceti, florum perſicorum.

k Scilicet partium ſuperiorum, præſertim à ſanguine coagulato, in aqua chæreſolii.

l In aqua meliſſæ.

m In aqua Nicotianæ, vel etiam alia aqua.

n In aqua marrubii albi.

o Ut Antimonio Diaphoretico.

p In Vulneribus, præſertim ſclopeto factis, ad evitandas convulſiones aliaque accidentia vulnerum corrigenda, vide Wurtzium lib. 3. cap. 17. de accidentibus vulnerum in fine.

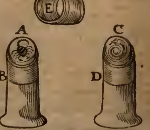
ZENEXTON PARACELSI. *a*

I.

Primo fiat Inſtrumentum chalybeum, in quo efformari poſſint placentulæ ad ʒj. & ß. circiter ponderantes: Inſtrumenti ſint partes tres: in ſuperiori, quòd eſt inſtar majoris ſigilli, eſt Serpens ſculptus: in inferiori, quæ quaſi parvam incudem repræſentat, eſt Scorpius: Annulus chalybeus cavus ſeſquidigitum tranaverſum circiter altus, continet materiam imponendam, ne elabi poſſit, ſed premendo ſupra & infra efformetur: Sculptura inſtrumenti fiat certo ſyderum cœleſtium poſitu, Sole videlicet & Luna Scorpionis ſignum ingredientibus: Eodem etiam tempore ſigillantur illa Pentacula, aut ad minimum cum Luna Scorpionis ſignum attingit: Sic enim ſuperiora cum inferioribus unione ſympathica indiſſolubili maritantur & copulantur.

Magnetis Natura ſpiritualis. Sympathica vel Antipathica licet inviſibilis, attamen ac efficax ſufficienter ſenſibus vires mirifica.

Forma inſtrumenti talis eſt.

a Alii legunt Xenzethon. Zenexton Paracelſi eſt lib. 2. de Peſte cap. 3. Amuletum Pagnicum (ita habet textus) hydrargyrus nempe ſeu argentum vivum, avellanæ nuci incluſus & collo appenſus. Hujus verò vis attractiva magnetica; attrahit ad ſe venenum Peſtilentiale, tanquam homogeneum quoddam, ut illud non tam in corpus ipſum, quod eodem attrahendi

hendi modo polleat, injurium ſit, quam à ſimili ſuo, Zeoexin nempe attractum, in eodem diſſipabile fiat. Idem ad arſenicum tranſlatum eſt, quod amuleti genus primus invenit Jacobus Garpenſis, & alii poſtea locupletarunt, & comprobarunt; eodem amuleto Hadrianum ſextum Pontificem maximum à graviſſima peſte fuiſſe liberatum, ajunt, Fallopius, Montanus, Heurnius, Crato.

b In Scorpione conjunctis, quod fit in menſe Octobri ſecundo aut tertio die.

Maſſa pro efformandis Amuletis ſeu Pentaculis conſtellatis.

℞ Bufonum *a* bene in aëre & Solis ardore exſiccatorum ac pulveriſatorum ſub aperto cœlo, *b* naribus obturatis *c* vel averſis, piſtillo artificioſè penſili ℥ij. Nota, niſi bene & citò exſiccentur, fœtent, ac difficulter teruntur. Octodecim bufones dant circiter ℥ij. pulveris.

Zenith *d* juvencularum, quantum haberi poteſt.
Arſenici Cryſtallini albi. *e*
Arſenici Rubii ſeu Auripigmenti ana ℥ß.
Rad. Diptamni.
Tormentillæ ana ʒiij.
Margaritarum non perforatarum ʒj.
Corallorum.
Fragmentorum Hyacynthi Orientalium
Smaragdi ana ʒß.
Croci Orientalis ℈ij.
Propter odorem aliquot grana Muſci ſeu Ambræ addi poſſunt.

Pulveriſentur omnia ſubtiliſſimè & miſceantur, poſtea Tragacanthum reſolvatur in aqua Roſarum inſtar mucilaginis, cum quo pulveres impaſtentur & formentur (Sole & Luna in Scorpione exiſtentibus, aut ad minimum Luna) Pentacula rotunda, & Piſtillis illis duobus, ſub eadem Influentia cælatis ſignentur: aut ſi mavis, parentur Scuta formam Cordis habentia, poſtea exſiccata ſindone obducantur rubro, & Cordis regioni appendantur per intermedium Indusium.

Uſus.

Exterius collo appenditur funiculo ſerico, intermedio induſio ad regionem Cordis: non ſolum præſervat à Peſte, ſed impedit, quo minus corpus à Venenis ſeu morbis Aſtralibus inficiatur: attrahit Venenum ab intra, & extra illud conſumit.

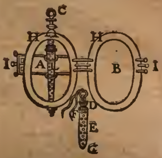
ZENEXTON PRO DITIORIBUS MAGNATIBUS.

2.

Capſula ex auro conficiatur puriſſimo, cum fiſtula foraminibus plena, in medioque fixa in uno latere veluti baſis hærebit: In hujus anteriori parte exterius Sapphirus Orientalis præſtantiſſimi coloris adaptabitur, & in ejus circuitu Bufonum lapides quatuor vel araneorum, qui formam crucis in dorſo habent: Hoc enim araneorum genus lapides minutos præ ſe fert, qui præſentaneum ſunt in Peſte remedium, ſi de collo ſuſpendantur: In altera verò ſive poſteriori parte Hyacynthus unus juſtæ magnitudinis ſimili modo aptabitur. His ſic ita abſolutis, ſumatur Bufo vivus, & dextero pede poſteriori ligatus vivus & integer citra ſanguinis emiſſionem ſuſpendatur verſus Orientem, donec perfectè exaruerit, ac pulveriſari poſſit, cave ne à pluvia tangatur: & hic cum modico optimi præſtantiſſimique Aceti commiſceatur, donec formam paſtæ habeat, qua tota capſula interius repleri undique debet. Demum fiſtulæ, quæ in medio paſtæ extiterit, particulæ ſeu fruſtula aliquot ex linteo (quod primo Virginis menſtruo, quæ annum decimum quintum nondum exceſſerit, madefactum fuit) imponantur, adeo ut fiſtula plena prorſus & compacta lintea exiſtant: Foramina ejus magnitudinis eſſe debent, ut per illa Bufonis pulvis tangatur ab hujusmodi fruſtis: Nam ex mutua operatione oritur Sympathia utriusque, quæ poſtmodum converſia gradibus per Antipathiam Venenis usque adeò reſiſtit & adverſatur, ut ille, qui hoc Amuletum de collo tempore Peſtis ſuſpenſum geſtaverit, liber prorſus poſt Dei providentiam & habendus & certiſſime dicendus & certiſſimè dicendus ſit. Id quod experientia, & viva demonſtratione callent hi, qui veram ejus componendi rationem norunt.

Nota, aurea canna ſeu rimoſa fiſtula ſuperius poſtquam referta eſt, optimè & diligenter obſtrui debet, requiritur ergo operculum ad modum cochleæ ſeu terebri, ut pateatur cum annulo, ſicuti ex ſequenti Icone apparet.

Forma Inſtrumenti talis eſt.

a Integrorum ſine transſia one.
b Menſe Julio.
c Non opus eſt. Bufo nimirum tantum in humoribus venenum habet. Bufo exſiccatus vel combuſtus in deſperatiſſimo hydrope ſecretum magnum.
d Sanguinis menſtrui primi.
e Ad hanc maſſam conficiendam alii ſolo arſenico tam rubeo, quàm albo, cum tragacantha in aqua roſarum diſſoluto, inque paſtillos formato utuntur. Alii præterea addunt ad ℥ß. arſenici utriusque radicis Angelicæ, Zedoariæ, Diptamni, Croci ana ℈j. & cum Tragacantha in paſtillos formant: ubi multa ingredientia, ibi multus error.

ZENEXTA ALIA.

Ad periaptorum ſeu amuletorum, tempore peſtis ex collo penſilium, numerum ab autore propoſitum accedere alia, quæ quidem genus ſeu materiam non mutant; præparatione tamen ab iis differunt. Eſt nimirum ingenii humani magna ſolertia easdem res in diverſas figuras mutare ſatagentis, & nobilitatem ſuam inde monſtrantis. Argentum vivum in nuce avellana excavata, & poſtmodum exactè clauſa ad collum penſilis, principale nomen Zenexti peperiſſe; poſtea arſenicum in eundem cenſum relatum eſſe, ab initio dictum eſt. Utrumque poteſt, eadem manente materia, in magis aptam formam redigi, de quibus ſic tenendum eſt, & quidem primò de Mercurio.

ZENEXTON MERCURIALE.

℞ Mercurii vivi ℔ j.
Vitrioli Ungarici.

Salis

Salis communis ana ℥ iiij.
Æris viridis, ſeu æruginis ℔ ß.

Coque in aceto vini vel etiam aqua in ſartagine ferrea nova, lente ſemper cum ſpatula lignea movendo, donec acetum vel aqua ſpadicei coloris fiat, & maſſa decoctorum ſit inſtar pultis. Hanc maſſam, abjecto liquore exſicca cautè, & Mercurium reſiduum trajice per pannum linteum, quantum tranſire poteſt: maſſam in linteo reſiquam extende ſuper aſſerem mundum & levigatum inſtar emplaſtri, cum quadam tamen craſſitie, & ſtatim hinc inde ſigilla conſtellata ſcorpii imprime, etiam ſi placet, id obſervando tempus, quo Luna in cœlo Scorpionem percurrit. Figuras verò impreſſas invicem vel cultro incidendo, vel peculiari ad id negorium facto circulari inſtrumento inſtar nummorum ſepara, & per noctem in aſſere relinque. Interea coagulabitur Mercurius & indurabitur, ut ab aſſere remotus inſtar metalli tinniat. Hos nummos ſignatos in uſum ſerva, qui talis eſt. Induc ſingulos ſindone rubeo, & more uſitato unum ex collo geſta. Quod ſi igitur ſindon, tempore ſuccedente fuerit ex colore rubeo in cæruleum mutatus, eum ſtatim ſepara & igne luculento crema. Tabulam verò eandem, recenti ſindone munitam, denuo ex collo ſuſpende, & ſubinde colorem immutatum obſerva. Exploratum nimirum eſt, quotiescumque peſtis vel aliorum morborum epidemiorum tempore idem ſindon, quo circumvolvitur tabella, ex rubeo in cæruleum abire viſus fuerit, venenum attractum quidem eſſe, ſed nondum plane conſumtum. Ne igitur ipſius copia corpori noceat, conflagratio ejus ſindonis veneno conſpurcati invenia eſt. Hoc igitur in hujus periapti uſu diligenter obſervandum eſt.

ZENEXTON ARSENICALE.

Arſenicum cum aliis ſpeciebus mineralibus ſibi admiſtis, accenſito etiam Mercurio, duplici modo in alias poteſt redire formas. Quarum prima hæc eſt.

℞ Arſenici rubei.
Mercurii crudi ana ℔ ß.
Auripigmenti.
Sulphuris crudi ana ℥ iiij.

Miſce primum Mercurium cum ſulphure hoc modo. Eliqua ſulphur in tigillo lento igne, poſtea in idem ſemper agitando miſce Mercurium crudum, donec nigreſcat, & Mercurius totus in ſulphure conſumptus fuerit. Poſtea hanc maſſam tere, & cum reliquis ſpeciebus permiſce. Hæc omnia ex cucurbita adaptato alembico, more uſitato ſublima, & partes aliquotæ ſublimatione redigentur in rubedines admodum elegantes; ſublimatum quod eſt, omne collige, abjectis fæcibus, & pulverem tum redige in placentulas cum Tragacantha, in aqua roſarum ſoluta, quas more ſolito ſigillatas, ſindone vel ſerico alio ex collo penſiles geſta, obſervatis nonnihiliis, de quibus ad Mercurium coagulatum, facta eſt mentio.

MAGNES ARSENICALIS.

Poſterior forma arſenici, in periapti modum coaptandi, eſt hæc.

℞ Arſenici cryſtallini.
Sulphuris flavi.
Antimonii crudi ana ℥ iij.

Pulveriſata omnia ſubtiliter, & miſta pone in vaſculum terreum, & ſuper igne lento fac, ut leniter fundatur, cavendo tamen à ſumo. Agitentur ſpatula ferreà, donec nempe inſtar Terebinthinæ ductilentur, & color fiat rubeus ſubobſcurus. Poſtquam refrixerint omnia, materia in picis modum indureſcit, priusquam verò hoc fiat, manibus oleo roſarum illitis, ex materia adhuc tam molli formentur placenturæ, quæ in ſindone collo appenſæ ſimili modo ab infectione tutum retinent. (NB. Fumus eſt fugiendus, qui venenatus eſt ex arſenico.) Verendum non eſt, etiamſi ex venenis pernitioſis compoſitum ſit. Sulphur nimirum tum antimonii tum arſenici virulentiam mitigat, eaque ad bonitatem magis idonea reddit. Cæterum ex hac ipſa compoſitione inſigne fit causticum potentiale quod nullam parit inflammationem, ſed ſine dolore cutim corrodit. Ex eodem fit præſtantiſſimum emplaſtrum attractivum in peſte, apoſtemata & carbunculos citiſſimè maturans, rumpens, & venena potentiſſimè attrahens. Similiter ulceribus putridis & venenoſis, curationem non facilè admittentibus, applicatum biduo vel triduo Venenum in marginem ulceris attrahit, inque nigerrimam & putidam eſcharam condenſat, quæ butyro recenti vel oleo roſarum emollita, ſpatulâ removetur, ſubtus ulceribus fundo rubro & mundo exiſtente compoſitio emplaſtri eſt talis.

EMPLASTRUM EX MAGNETE Arſenicali.

℞ Gummar. ſerapini.
Ammoniaci.
Galbani ana ℥ iij.

Diſſolve in aceti ſquilliſitici ſ. q. poſtea per laciniam linteam exprime, & ebulliendo viciſſim inſpiſſa & ſerva. Deinde

℞ Ceræ.
Terebinthinæ optimæ ana ℥ iiij.
Pulv. prædictæ compoſitionis ℥ iij.
Olei ſuccini ℥ ij.

Ceram & Terebinthinam lento igne miſce, & remotam ab igne agita, ut in modum Unguenti coeant, adde gummata ſoluta & colata, cum viciſſim agitando diligenter miſce, exinde forma magdaleones, ac in veſica cum oleo ſcorpii illita ad uſum ſerva. Vide etiam Praxin chymiatricam editionis Lipſienſis pag. 229. 230.

PODAGRICUM.

INcipiens & levis Podagra, ſecundum Severinum, *a* uno unguento ſeu Balſamo curatur, mixtionem admittit Reſolventium, Mitigantium, & Corroborantium.

Podagra confirmata, quæ radices difficulter reſolubiles vel in ſanguine, vel in carnibus, vel in ipſa Synovia poſuit, non ſolis externis Balſamis reſolventibus, mitigantibus, & corroborantibus curari poteſt. Itaque Purgationes Podagricæ adjungendæ, Mundificantia, Diaphoretica, Diuretica per madores, inſenſibiles tranſpirationes, conſumptiones & perfectas ablationes inſtituendæ. Evacuantia Podagrica tamen & conſentanea accerſimus. *b*

Paracelſus *c* dicit ad curationem Podagræ requiri tria, Reſolventia, Mitigantia, Corroborantia. *d*

In Reſolventibus Paracelſus *e* commendat Arcanum Corallinum: Item ſequentem Pulverem Arthericum:

℞ Hermodactyl.
Turpethi optimi.
Diagrid.
Fol. Sennæ.
Raſuræ Cranii. *f*
Sacchari ana ʒ. miſce, & fiat pulvis ſubtilis.

Doſis ʒ ß. manè ex aqua Ivæ Artheticæ *g* per dies 3. vel 4.

Purgat ſecurè & leniter omnes defluſiones Podagricas.

Loco

Loco Mitigantium ſequentia duo Balſama uſui eſſe poſſunt.

Inter Corroborantia & defluxionem impedientia oumeretur Spiritus Vitrioli uſus cum Sale perlarum, *b* & Vinum Paracelſi *i* medicatum à Caryophyllata & Acoro. quod defluxiones eaſiccat & impedit.

BALSAMVM PODAGRICVM. I. k

℞ ℔ ij. Vitrioli ad flaved. calcinati.
Mellis virginei cum ſavo ℔j.
Spiritus vini ℔j. ſi ſit ad manua ille Spiritus è confectione Laudani Opiati reſiduus, erit eò melior.
Terebimbinæ ℥ iiij.
Verbenæ ℥ vj.
Roriſmarini tantundem.
Silicum calcinatorum ℔ß.

Omnia trita miſceantur, & imponantur juſtæ amplitudinis Alembico vitreo, bene luto obducto, addito ſatis magno capitello cum Recipiente capaci, juncturis bene lutatis, ponantur per triduum in lento arenæ calore ad digerendum, poſtea paulatim deſtillentur, ultimo fortificetur Ignis, quandiu videa guttas ſeu ſpiritus eaire, poſtea frigeſcat: Caput mortuum ſeu fæcea ſpongioſæ nigræ, reverberentur ad albedinem, illisque priorom liquorem denuò affunde, & ſecundo deſtilla.

Vires, & utendi modus.

Efficaciſſimum eſt Balſamum: Neminem ſua expectatione ritè præparatum & adhibitum fruſtratur: citò enim & ſubitò dolorem Podagricum ſedas: ſi locus affectus inungatur, præmiſſo prius Polvere Paracelſi purgante è Hermodactylis ſeu Arcano Corallino. *l* Linteola madeſiant & applicentur loco affecto tepidè, & relinquantur, donec ſponte eaſiccentur, poſtea iterum imponantur, donec dolores ceſſent, viſibiliter vapores extrahuntur: Si pars doleus nimio ardore & rubedine crucietur, poterit de ſucco è floribus Thapſi barbati *m* expreſſo & inſolato ana admiſceri.

a Cap. 14. pag. 361, 362. Podagrici ut plurimum ſunt vivaces. Imo pauciſſimi ſunt mortui per ſe Podagra.

b Accerſenda.

c Lib. 2. de Vita longa cap. 1. tom. 6. 157. & 200.

d Idem uti in omnibus ferè morbis obſervandum, ita etiam in Podagra.

e Lib. 1. de morbis ex Tartaro tom. 2. cap. 3. item tom. 4. pag. 38.

f Præſtant oſſa hominis qoàm cranium. Si Podagra eſt in pedibus, ſumaotur oſſa pedum. & ſic deinceps. Paracelſus non raſuram cranii, ſed oſſa humana loco allegato addit, eaque vehementer commendat, neque etiam extra rem, præſertim ſi ſint calcinata. Sal nimirum eorundem, qood eſt in iisdem calcinatis, ventrem ſolvit & Tartarum ab oſſibus & ligamentis educit.

g Fragariæ, millefolii.

h Ad præſervationem à Podagrâ, ſolitus eſt Regius Medicus Galliæ Rivierius præſcribere Magiſterium perlarum, peculiari modo præparatum. Vide Practicam chymiatricam noſtræ ediiionis, non Schönwetteri p. 184. 185.

i Deſcriptionem io Practica noſtra, pag. 185.

k In hujus balſami deſtillatione melius proceditur ſic: Primo ex Vitriolo calcinato & melle cum adjectis ſilicibus calcinatis in pari quantitate totius, aoa deſtilletur ſpiritus, igne ab initio lento; nam facile ebulliunt. Ab hoc ſpiritu auferatur phlegma deſtillaodo per Balneum. Oleo vero reliquo addatur Maſtichis, Olibani, Myrrhæ rubræ, axungiæ humanæ, opopanacis, bdellii ana ℥ij. & adhuc ſemel deſtilletur, poſtea cum eodem ſpiritu miſceatur ſpiritus vini æqualis portio, & uſui ſervetur.

l Aut eſſentia radicis Hellebori nigri, de qua vide Paracelſum libro de Helleboro nigro tom. 7. p. 67. 121.

m Vel ſpermate ranarum. Aquæ compoſitæ ex ſpermate ranarum & ſtercore bubuli deſcriptionem vide in Praxi chymiatrica pag. 187.

BALSAMUM PODAGRICUM II.

℞ Olei *a* mandibularum inferiorum veterum equorum, tempeſtatibus diu expoſitorum.

Vel Olei *b* ex oſſibus Hominis (violenta morte, reſte vel rota perempti) ſiccis, Soli & Lunæ multis annis expoſitis.

Vel olei è ſanguine Cervino.

Cujuscunque hujus olei aliquoties prius per ſe rectificati ſumatur ℥j.

Olei Laterini. *c*

Terebinthinæ.

Juniperi ana ℥ iij. miſce & deſtilla omnia adhuc ſemel in Balneo & poſtea ungatur locus affectus, è veſtigio tollit omnes dolores Podagricos è frigida cauſa ortos. *d*

a Fit ita. Oſſa fruſtulata induntur in cornutam & primò aſceudit aqua, poſtea oleum fœtidum, quod corrigitur ſupra colcothare.

b Paracelſus vocat liquorem de Mumia lib. 2. de Vita longa cap. 1. tom. 6. pag. 157. Item mumiam patibuli tom. 4. p. 35.

c Quod alias Philoſophicum appellatur, & ſic fit. ℞ Styracis calamitæ p. iij. Terebinthinæ p. ij. olei Philoſophorum p. j. digere aliquandiu, poſtea deſtilla per retortam & ſerva.

d Si à calida in deſtillato oleo ſolvitur camphoræ ʒj.

UNGUENTUM ANODYNUM.

℞ Horum Roſarum ſylveſtrium manipulos decem. Herbæ & corticis *a* exterioris recentis Hyoſcyami manipulos ſex, conciſis ſimul affunde menſuram ſemia vini, coquantur, & poſtea trita exprimantur ac colentur: à colatura, aqua in Balneo abſtrahatur, ut inſtar mellis reſidentia maneat. Hunc liquorem in tigillo vitreato permitte paulàtim evaporare, agitando contiouè piſtillo ligneo, donec inſpiſſeſcere vult, poſtea affunduntur pinguedinis ſuillæ caſtratæ ℔ ij. & miſcentur, tandem ita calldè ab igne auferantur, & parum refrigeſactis ℥j. Opii pulveriſati ac in vino ſaltem ſoluti, & Croci pulveriſati quantitatem duarum avellanarum, Extracti florum Verbaſci *b* ℥ß. addere convenit, & movendo diligenter immiſcere, donec ſrigeſcendo ſiat unguentum cineritii coloris.

Vires & Uſus.

Singulare in ſiſtendo dolore Podagrico & Nephritico ſi calidè affectus illo inungator. *a*

Ubi dolori Nephritico velis applicare, operæ pretium feceris, ſi manipulos duo vel tres baccarum Juniperi ab initio compoſitionis cum Hyoſcyamo teras & exprimas.

a Hoc Unguentum curam tantum palliativam reſpicit. Illa verò morbum non tollit; ſed dolores ſtatim repercutiendo lenit. Cautè igitur & magna cum prudentia, imo ne quid pejus fiat, talia omnino ſunt uſurpanda medico. Vix nimirum fieri poteſt, quin ab iſtiusmodi uſu plus contumeliæ & vituperii, quàm laudis ſis reportaturus.

b Hoc eſt radicis & corticis.

c Cum ſpiritu vini facti.

d Huc referuntur ex praxi chymiatrica ſpiritus ſalis ammoniaci, pag. 187. Aqua Antipodagrica Rulandi, quàm Martinus Rulandus Pater in centuriis curationum empiricarum mirificè commendat, ad omnes dolores arthriticos tollendos, pag. 187. In curanda feliciter Podagrâ hoc unicè providendum eſt, ut quotannis ſtato tempore æquinoctiorum vel ſolſtitiorum, circa eadem nimirum plerumque fluxiones Podagricæ vigent. corpus bene mundificetur, & inprimis ratio victus, quæ tamen nuſpiam negligenda eſt, ſolers & recta inſtituatur, poſt mundificationem verò corporis corroborantia & Diaphoretica exhibeantur. Hoc modo nimirum Paroxyſmi Podagrici rarò vel nunquam recurrunt, aut ſi inſultus à levi errore externo aliquando coincidunt, tamen graves nunquam ſunt, nec dolores excitant continuos vel inſolentes: qui tamen externis balſamis facilè cedunt. Ex numero purgantium ſunt præterea. quæ ab autore poſita inprimis arcanum aſari vel eſſentia radicum Hellebori veri, quæ cum ſpiritû vini tantum vulgari modo extracta ſæpe vel ſola vel cum arcano aſari debita præparatione mixta. ac aliquandiu ante conſuetum tempus paroxyſmorum podagricorum quotidie manè aſſumpta, totum corpus ab illius morbi fluxionibus arthriticis liberat, idque eò magis ſi ad hanc ipſam evacuationem temperata victus ratio acceſſerit, ac vinum meliſſatum cum caryophyllata radice in menſa pro potu primo parcè tamen hauſtum fuerit. His feliciter peractis, ſi quæ impuritates craſſiores adhuc relictæ fuerint, eæ vel arcano corallino, vel pulvere arthritico Paracelſi finaliter exterminandæ ſunt, & ſtatim ad confortantia Diaphoretica deveniendum Diaphoretica ſunt peculiaria duo, Solis nempe transparentis olei extractio, de quo ſupra in ſpecificis diaphoreticis; & pillulæ meæ antipodagricæ, quæ utraque cum arcano filicis aliquot diebus ſumpta per ſudorem peripheriam corporis, atque adeò partium extremarum ſeu articulorum compagem purificant, ac ſimul ne ad recipiendum fluxiones habiles fiant, confortant. Hæc autem duo præcipuè commendata ſibi habeant collegæ, nam neque recens, neque etiam inveterata podagra, modo nodoſa non fuerit, hæc nimirum externam curam, hoc eſt, apertionem cutis requirit, de qua poſtea, ab his ipſis diu ſubſiſtere & vigere poteſt, ubi tamen imprimis benedictio divina cum medici prudentia concurrere debet. Pilulæ meæ antipodagricæ mihi hactenus cum nullis aut pauciſſimis communes, deſcriptæ ſunt à Johanne Rhenano in clavi & manuductione in libros Paracelſi, quam diſſertationi ſuæ chymotechnicæ denuo ſub titulo Solis è puteo emergentis, editæ ſubjunxit pag. 18. 19. eas exinde huc transferre poſſunt collegæ. ſunt nimirum exactè deſcriptæ & citra ullam difficultatem poſitæ. Ad externam curam tophaceæ podagræ commendo emplaſtrum meum deſcriptum in Practica Chymiatrica pag. 189. 190. quod præter dolorum ſedationem etiam ex articulis tophaceam maceriam, ſeu Tartarum coagulatum, cute leniter aperta, reſolvendo extrahit. Huc pertinet etiam liquor Saponis.

LIQVOR SAPONIS.

℞ Saponem Venetum inciſum, affunde bonum ſpiritum vini, atque ſemel atque iterum deſtilla, affunde denuo eundem, relinque in loco calido & poſtea per chartam filtra, eſt inſtar olei brunnei ſeu ſpadicei coloris, eo illine podagram & ſentient levamen magnum. Alii Hellebori albi radicem cum oleo Petræ coquunt, & locum illinunt, & ſtatim dolor ſiſtitur. Internè præſtantius non datur Tincturâ antimonii. Vide Praxin chymiatricam, pag. 188. 189.

NEPHRITICVM.

CAlculi *a* varia ſunt genera, gradibus atque partium numero differentia: Omnia ex impuriori alimentorum portione ſubtiliata, & ad coagulationem deſtinata producuntur poſt benignioris alimenti ſeparationem factam, beneficio ſpiritus ſeu caloris partium ſupervenientis ad abſolutionem deducuntur: Variis exornantur figuris pro materiei varietate, ea qua veniunt, & partium in quibus hærent diverſitate multiplici, ſymptomata inferunt ſingulis conformia, & magna affinitate juncta.

Fortis digeſtio dat citam operationem ad Calculum. Nulla debilis digeſtio, unquam calculum produait: Niſi debili digeſtione per vim fortem expulſivam expellatur, & non ſecernatur, fieri non poteſt, ut homo ſine Tartaro reperiatur, quem Spiritus Salis coagulare ſolet, & quem Purgationes non tollunt. *Si vis expulſiva debilis eſt, tunc vis Salis coagulatrix facit Tartarum.*

Detur opera diligens, ne acuta medicamenta exhibeantur in Calculoſis, qui aliàs ſunt valetudinarii.

SAL CONTRA CALCVLVM.

In Remediorum longitudine nil ſitum eſſe dicit Paracelſus de Calculo, *b* ſaltem in vera præparatione.

℞ Igitur Oculorum Cancri.
Calculi microcoſmi *c*
Lapidis Judaici.
Lyncis.
Spongiæ.
Aquilæ.
Glaciei duræ ſeu Cryſtalli
Silicum.
Lapidum Ciprinorum è Percis piſcibus.

Reſolve ex his ſingulis vel omnibus quantum velis aceto *d* deſtillato, toties repetendo affuſionem, donec omnes ſoluti ſint, ac inde para Salem, abſtrahendo acetum: Hoc Sale ſæpius per aquam pluvialem prius dulcificato & purificato (ſolvendo ſcilicet filtrando & evaporando) vel per ſe utere in liquore reſoluto.

Cruſtracei. ut ſunt oculi Cancri, Lapides Ciprini non egent calcinatione, per ſe enim in aceto deſtillato ſolvuntur, ut Perlæ & Coralli.

Silicei verò, ut Cryſtallus, Silex, Lapis Judaicus, Lyncis, Spongiæ, Aquilæ calcinentur primò cum Sulphure & Sale nitro, ut ſuprà de liquoribus gemmarum dictum, poſtea reſolvantur cum aceto Terebinthinato, & Sal dulcificatum ad uſus ſervetur.

Ex his lapidibus ſpecificis, propter varias ſignaturarum formas habebis Remedium univerſale ad Calculum & Tartareos morbos.

Unum quodque è ſupra nominatis ſpecificis rectè præparatum, eſt ſufficiens ob ſcientiam ſignatam.

Cryſtallum Montanus *e* Paracelſi Ludum eſſe putabat, qui omnem Tartari Anatomiam, Signaturam & Curam in ſe continet. Particulariter curando fieri non poteſt, ut omnes ſpecies dignoſcantur: Calculi & Tartari genera ſunt plusquam quingenta, & quodque egeret ſuo Remedio ſpecifico.

Uſus, Vires, & Doſes Salis.

In omnibus Calculorum generibus, in quibuscunque ſint membris.

Doſis

Doſis à ℈j. ad duos pro præſervatione in Syrupo convenienti ſingulis Lunæ quadris.

In Cura à ℈ij. ad ʒj. in aquis ſpecificis Ononidis, Saxifragiæ, Pimpinellæ, Petroſelini.

Mulieribus offertur in aquis Meliſſæ ſeu Baccarum Juniperi.

Obſervationes duæ.

1. Nota illud; Sal ſæpiſſimè ſolutum & coagulatum, ultimò cum optimo Spiritu vini digeratur, abſtrahaturque fortiter in cineribus, reiteretur labor, ſic Sal fiet volatile. *f* Poſt quamlibet enim putrefactionem ʒß. Salis aſcendit. Illa vini Eſſentia ſecundum Paracelſum non debet ſeparari à Sale immixto ac volatili, ut eò potentius agat in Tartarum interiorem. Ubi enim Alcohol vini fermentatum eſt cum virtute lapidum, tunc habet vim reſolvendi Calculum Hominis, quemadmodum Alcohol vini fortificatum cum Tartaro, Auro & Corallis rubedinem extrahere perhibetur.

2. Neminem terreat, quod Silicei lapides propter duritiem primò per Salem Petræ calcinandi ſunt, ut eo melius per Acetum radicatum ſuperius memoratum ſolvi poſſint, alioquin non fieret. Nam *g* crudi Salis Nitri per Sulphur purificati cum tantillo Croci, Maceris & Pulvere lapidum Citrinorum, in Calculo eſt Remedium efficaciſſimum.

Pulvis contra calculum ſingularis.

a De generatione calculi, vide Anſelmum Boëtium de Boodt lib. 2. pag. 302.

b Scilicet renum & veſicæ.

c Excreti & execti.

d Vel radicato.

e Strigenſis.

f Hoc ſimul cum ſpiritu vini tranſit per retortam.

g Remedium eſt certiſſimum & efficaciſſimum, ſi nempe Nitri ℈j. pulv. Lapidum cyprinorum gr. vj. Maceris gr. a. Croci gr. v. Miſceantur.

h Specifica nephritica ad calculum expellendum præparantur plura. 1. Eſt oleum oculorum cancri, cujus præparationem in Practica chymiatrica, pag. 157. Quod ſpecificum etiam ſic præparatur in forma pulveris. Ex ſcoriis flavis Reguli antimonii extrahe cum vino ſulphur antimonii ad placitum: imbibe pulverem illum aliquoties cum vino ſulphuris antimonii ad placitum, totiesque leniter exſicca, donec acquirat colorem quoque flavum, quem in loco calido ſerva. Hujus gr. iij. usque ad vj. exhibita in convenienti vehiculo vel vini, vel juſculi, vel aquæ ononidis Raphani, equiſeti, pimpinellæ, petroſelini, alvum feliciter movent, urinam ſimul & calculum pellunt. 2. Celebre præterea Nephriticum paratur ex capitibus illis capilloſis in fruticibus cynosbati ſeu roſæ caninæ aut ſylveſtris enaſci ſolitis, germanis vocantur Schlaffäpffel/Schlaffkunzen/concreſcunt in extremitatibus quorundam ſurculorum ejusdem fruticis autumni tempore, ac manent poſtea per hyemen, per medium ſecta ſunt calloſa, ac in centro ejus plerumque reperiuntur vermiculi, quandoque etiam Muſcæ vel araneæ loco vermiculorum, Paracelſus in herbario expulſionem calculi mei vocat. Nec nimirum inter vegetabilia fortius ad expellendum omnis generis calculos, cujus experientiam in ſuo ipſius corpore ſuſtinuit Paracelſus, & exinde nomen dedit. Donzellinus facit ejus mentionem in conſiliis Cratonis conſil. 148. Præparatio fit ex exſiccatis & pulveriſatis, exemtis tamen diligenter vermiculis, in modum extracti cum ſpiritu vini facti, prius tamen pulveri iſti cum oleo Tartari per deliquium facti, leniter aſpergantur, ut ſic tota eſſentia felicius extrahi poſſit. Doſis eſt à ℈ß. ad ℈j. in convenienti liquore ſæpius exhibitum. Spiritus glomorum cynosbati deſcriptionem vide in Praxi chymiatrica noſtræ editionis pag. 154. 3. Famoſum eſt Lithontribon ex mille pedibus, de quibus Dioſcorides lib. 2. cap. 34. ſeu aſellis aut potius oniſcis, hoc eſt, vermibus illis, qui juxta vaſa aquaria, & etiam in cellis vinariis ad murorum lapides naſcuntur, & à multitudine pedum ita dicuntur Keller Eſel. Vermes illi hoc modo in medicinam abeunt.

Pulvis oculorum cancri compoſitus.

Extractum glomorum cynosbati.

PULVIS ONISCORUM.

℞. Oniſcorum q. ſ. Lava diligenter cum vino, poſtea in olla nova vitreata luto ſupernè & tegula benè munita, exſicca in clibano, ita ut pulverem in tenuiſſimum teri poſſit. Pulverem cum vini tantillo imbibe, quantum ejus ille imbibere poteſt, rurſus exſicca, idque fac ter vel quater. Ultimo denuo in pulverem reduc ac imbibe iſtius pulveris ℥j. cum pauxillo aquæ fragariæ & ʒj. olei ſalis, denuò in pulverem reduc & exſicca. Serva in vaſe vitreo vel argenteo probè ab omni immunditie. Uſus in graviſſimis doloribus calculi, præſertim veſicam propter magnitudinem vel etiam multitudinem ſuam vehementiſſimè affligentis, hujus pulveris uſus eſt nobilis admodum & efficaciſſimus. Eſtque talis iſtius pulveris præparati adminiſtratio; ʒj. ad ℈iiij. cum ℥vj. usque ad x. decocti cinerum rubrorum & ʒß. ſpiritus vini, mane jejuno ſtomacho exhibe ſingulis vel alternis diebus usque ad xx. vel pauciores vel plures, pro ratione nimirum patientis, ſemper ante exhibitionem ejusdem applicando enema emolliens, ac diligenter providendo, ut alvus per totam hanc curam libera ſit. Plerumque ſolet fieri præſertim ab initio, & in iis qui temperamenti ſunt ſiccioris & calidioris, ut totum corpus febriliter incaleſcat, ſitis urgeat, ac præterea dolor in gremio excitetur. Id quod fit propter operationem medicinæ in ipſum calculum, quem mirabiliter reſolvit, & per mucum craſſum exterminat. Prudenter itaque ab omnibus calidis & vino & aromatibus abſtinendum, & diæta conveniens imperanda, imprimis verò ad ſitim unicè prodeſt julapium ex aquis florum fabarum & fragorum ana ℥vj. cum ſpir. ſalis ad gratam acetoſitatem, vel cum lapide prunellæ ℈jß. temperatum. Urina ab initio primorum dierum ſolet eſſe pauca & valdè craſſa, ſed ſubſequentibus confeſtim procedit, & totius veſicæ impuritates feliciter expedit. Sæpius probatum medicamentum. In bilioſis dandum in minori doſi, aut die uno intermiſſio. 4. A multis unicè in calculo totius corporis diſſolvendo expellendoque commendatur oleum ſeu liquor cryſtalli, qui prorſus eo modo fit ad ſupra dicta de liquoribus gemmarum: id vero nunc eſt extra rem, prudentia tamen in ejus adminiſtratione opus eſt ſingulari. Nam ejus liquor neque conſertim neque continuè eſt adminiſtrandus, præſertim ubi natura languidior exſtiterit. Ejus itaque à gr. 10. usque ad xvj. guttæ via ſunt propinandæ ſemel, neque id ſingulis diebus, ſed paulatim donec nimirum ipſius medicamenti operatio ſucceſſivè id ſuſtulerit, quod volumus & ſcopus curæ requirit. 5. Paracelſus de morbis ex Tartaro tractat. 2. c. 4. T. 34. præparationem ludi humani miris modis commendat, nuſpiam tamen ejus præparationem genuinam reliquit. Illam vero candidè tradidi in Praxi chymiatrica, p. 152. 153. editionis veræ Lipſienſis.

Liquor cryſtallorum.

Liquor Ludi Paracelſi.

HYDROPICUM.

Alimento noſtra Cibus & Potus tria habent in ſe Excrementa, unum eſt Aqua, alterum Sulphur, tertium Sal vel Tartarus. Si hoc Sal medium

medium reliquorum duorum ab Aſtrali Igne cum ſuo proprio Elementali Igne conjuncto lædatur, *a* tunc fit & generatur ex illâ reſolutione Salis, Hydrops.

PURGANS SPECIFICUM HYDROPICUM.

℞ Radicum Hellebori nigri debito tempore *b* collectarum ℥iij.

NB. Ut ab Helleboro *c* ſpuma *d* venenata in præparatione Eſſentiæ diligenter ſeparetur.

Colocynthid. *e* ℥ij.

Extrahatur Eſſentia cum Spiritu vini, & iterum ſeparetur ab illa Spiritus, ad mellis ſpiſſitudinem.

Hujus ℞ grana quatuor.

Mercurii per oleum Sulphuris *f* præcipitati grana duo.

Miſceantur & formentur Pilolæ: Exhibentur tribus auroris *g* ſucceſſivè: Poſtea ſint ad manus flores Sulphuris ter per Vitriolum ſublimati, quorum accipe tres partes, & adde extractæ Eſſentiæ Croci Martis: Eſſentia hæc ea optimè præparato Croco Martis extrahitur, olei Vitrioli beneficio in digeſtione, cui bona quantitas aquæ communis admixta eſt, quæ tamen iterum fortiter abſtrahenda eſt, ut Pulvis extractus per ſe remaneat. De hoc mixto Pulvere, manè, meridie, veſperi exhibe ℥ß. offeratur in Conſerva Roſarum: Sudor oleo *h* Guajaci rectificato cum aqua Theriacali *i* provocandus: Utatur cibo ſicco convenienti, potu exiguo, qui ſit vinum Abſinthites *k* chalybeatum. *l*

a Reſolvatur.

b Menſe Octobri.

c Nigro vero ſtyriaco.

d Radices Hellebori auſtriaci ſpumam hanc non excitant.

e Annoſæ non recentis, à ſeminibus liberatæ.

f Ut ſupra dictum.

g Ita tamen, ut poſteriores doſes ſemper duplo aut triplo Mercurio præcipitato augeantur.

h Spiritus convenientior, nec ita ingratus.

i Mixtura ſimplici.

k Item vinum Juniperinum, aut decoctum ex Juniperis.

l Specifica in hydrope purgantia ſunt perquam multa. Nos potiora recenſebimus. Autor noſter ſupra inter virtutes præcipitati Mercurii, hanc quoque eidem tribuit, quod ſit in hydrope remedium appropriatum, habere nimirum eum vim expellendi; eſt quod non eſt extra rem: & propterea hic quoque in ſpecifico hydropico cum extracto radicis Hellebori nigri & colocynthidis conjungit, ut exinde vires ejus nempe ad expellendum fortiores reddantur, & inſuper doſes Mercurii præcipitati facilius ad exhibendum vel abſorbendum in forma nempe pilularum formentur. Hic igitur Mercurius præcipitatus unicè laudatur & commendatur, & ſanè multum præſtat. Idem efficit Mercurius vitæ ſeu flores butyri antimonii, de quibus ſupra, ſi ejus grana 4. usque ad 12. integro triduo, in extracto Hellebori & colocynthidis exhibeantur; feliciter nimirum ſalem reſolutum expellit. Poſtea verò ſudores & urinæ moveantur cum decocto ſarſaparillæ, ligni ſancti, aut radice aſari, adjecto ſemper ſpiritu Tartari, vel aliis diaphoreticis & diureticis, de quibus ſupra. Imprimis vero addito arcano abſinthii vel cardui benedicti. Ubi tamen notandum, quod Mercurii vitæ triduana exhibitio ſæpe ſoleat in adultis procidentiam ani gignere, quæ poſtea rarò imo difficulter ſanatur. Oportet autem in curando hydrope, ut ſtatim ab initio curæ talia purgantia adhibeantur: poſtea verò diuretica & hydrotica ſuccedant. Secus nimirum ſcilicet ὕστερον πρότερον hic factitatum fuerit, ſerum ſeu aqua omnis ad renes & ureteres devolutum, ibi poſtea propter aggravationem, ſæpe pertinaciſſima ſymptomata ſuboriri ſolent. Cæterum in præparatione extracti radicis Hellebori nigri, tutius eſt pro ſpiritu vini accipere vinum ipſum, cum quo leniter ſaltem ebulliat ſine ſtrepitu tantum ipſa radix, idque cum recenti vino tamdiu faciendum, donec omnis vis eſſentifica ex radicibus fuerit extracta, poſtea evaporando vel deſtillando ad ſpiſſitudinem mellis, extractum redigendum. Spiritus nimirum vini propter eam, quæ pollet ſulphure potiùs quàm liquore Mercuriali, in quo purgandi vis conſiſtit, attractionem, minus hic utilis eſt, præſtat itaque vinum. 3. Extractum Eſulæ minoris radicis apud Rulandum in centuriis ſæpiſſimè decantatum, ſic quoque multum efficit. Fiat autem ſequenti modo.

EXTRACTUM RADICIS ESULAE Rulandi.

℞ Radicum Eſulæ minoris ceu in officinis veneunt, coque leniter cum aqua ſimplici, ad ignem deſpumando, cùm non amplius ſpumat, decanta aquam colando, & ſerva, aliamque ſuperfunde & coque: collectam aquam omnem exhala ad ſpiſſitudinem mellis, poſtea diſtempera cum ſpiritu vini, & in vaſe clauſo, ad calorem vaſis ſerva, ut nempe hac ratione adjectus ſpiritus vini leniter evaporando auferatur. Extracti hujus datur ℈j. ad ℈iij. in vino vel ſero lactis. Feliciter aquam inter cutem pellit. Hoc itaque modo purgationes inſtituantur, quibus alioquin acceenſeri poſſunt & aliæ, quales ſunt imprimis Diaturbithum cum Rhabarbaro in forma ſolida, item trochiſci alhandal, ex quibus ſpiritus vitæ aureus Rulandi extractione ſaltem per ſpiritum vini Malvatici. Hæc nimirum ſimiliter adjumento poſſunt eſſe, ad extrahendam aquam ſeu ſalem reſolutum. A proprietate ad hydropem conſerunt, & hæc, 1. Aqua lumbricorum terreſtrium, primo fit hoc modo.

AQUA LUMBRICORUM TERRESTRIUM.

℞ Lumbricos terreſtres, qui in agrorum verſione apparent, & quidem in ſ. q. purga per muſcum arboreum ita ut in olla poſito muſco, vermes adhuc vivi, per eundem muſcum hinc inde reptando ſeſe ab omnibus inquinamentis mundent, idque fac cum recenti muſco bis vel ter, poſtea eosdem aliquandiu ciba cum vitello ovi ad duritiem cocto, & in munda olla ipſis aſperſo, quem devorant & eo commeſto lutei fiunt. Tandem ipſos vermes in vitrum vel teſtam orificii anguſti, ſubtus verò lati inde, & diligenter alauda & in maſſam panis clibano jam piſtandum undiquaq; diligenter conde, ſimulque in clibano cum pane aſſandum relinque, remoto poſtea pane ubi refrixerint, intus lumbrici omnes in elegantiſſimam aquam commutati reperiuntur, paucis ſubſidentibus fæcibus, quas abjice; aquam verò puram ſerva. Doſis eſt cochleare ſemis cum ſyrupo cinnamomi, qui fit per vinum malvaticum extrahendo cinnamomum, & poſtea cum ſaccharo ad ſyrupi conſiſtentiam redigendo. Hæc verò doſis repetatur ſæpius. 2. Stercus anſerinum viridiuſculum ℥j. pondere cum cochleari urinæ capræ vel vituli deſtillatæ propinatum repetitis vicib. mirificè exſiccat. Manifeſtum nimirum eſt, utrumque, hoc eſt, ſtercus anſerinum & urinam capræ aut vituli, ubicunq; in terram cadunt, funditus exareſcentem terram facere: ſimiliter itaq; abſumit

ſumit

Sal bufonum & ranarum.

humiditatem ſuperfluam in corpore. 3. Valet Sal ranarum & bufonum à granis iv. ad vj. ſæpius in vino propinatum. Quinimò pulvis bufonum in clibano valde exſiccatorum & quaſi calcinatorum ℈ß. in vino vel alio liquore datus mirabiliter per urinam hydropem pellere experientia fidem fecit, cùm à primo hujus ſpecifici inventore non niſi mortis acceleratione quæſita, exinde ſalus & convaleſcentia conſequuta fuiſſet. 4. In tympanitide egregiè valet arcanum cumini, vel etiam carui Philoſophicè præparatum, ſi poſt primas purgationes leniores tamen, alioquin exaſperatur morbus, ejus guttulæ aliquot cum ſudoriferis, vel etiam cum aliis ſpecificis identidem propinentur.

DYSENTERICUM.

Si digeſtio eſt bona, & non eſt ſeparatio, tunc adeſt *a* Dyſenteria.

Si eſt *b* ſeparatio, & nulla *c* eſt digeſtio, tunc eſt Lienteria.

Si neque ſeparatio neque digeſtio, tunc eſt Diarrhœa.

Si adeſt putrefactio materiæ ſtomachi, *d* tunc eſt Fluxus ventris cum variis coloribus.

PULVIS DYSENTERICUS eximiæ virtutis. *i*

℞ Succini
Sanguinis Draconis. *e*
Lapidis Hæmatit.
Corallorum Rubeorum
Sem. Portulacæ
    Plantaginis
    Anthoræ
Rad. Tormentillæ
Terræ *f* Strigenſis ana ℥ij.
Balauſtiorum ℥j.
Nucistæ *g* numero quatuor.
Cinnamomi ℥ß.
Croci Martis *h*
Talci calcinati
Matris Perlarum calcinat.
Oſſium microcoſmi calcin. ana ℥j.

Lapides in porphyrio in tenuiſſimum pollinem conterantur, poſtea ea omnibus reliquis tenuiſſimè tritis, & invicem mixtis fiat pulvis.

Vires, Uſus, & Doſis.

In omnibus dolorificis alui profluviis, cujuscunque originis & diuturnitatis.

Dyſenteriâ.
Lienteriâ.
Hæmorrhagiâ narium.

In mulieribus ſanguinis profluviis quantumvis magnis & contumacibus, etiam in prægnantibus. Sedatur enim illicò in quibusdam, in aliis repetenda eadem Doſis horis aliquot poſt, longè à paſtu, aut die ſequenti in aurora, rariſſimè tertiò repetitur, fœminis eo malo quantumvis gravi liberatis.

Doſis à ℈j. ad ℈j & ß. etiam ad ij ℈. cum ℥. tribus vel quatuor liquoris ſtillatitii Plantaginis.

In Dyſenteria ab extra ſequens Emplaſtrum regioni Ventris utiliter imponitur.

℞ Theriacæ
Terræ ſigillatæ ana, fac Emplaſtrum, applica tepidè. *k*

a Archæus ſtomachi vim & naturam in ſe continet ſeparandi odoriferum à fœtido, malum à bono. Quod bonum eſt, noxam non infert, ſed quod malum eſt. Nullus cibus eſt, qui ſulphur fœtidum ac immaturum non habeat, ac laxativæ & elementaris naturæ non ſit. Stomachi autem officium eſt ea ſeparare & in ſtercus cogere & expellere. Stercus nihil eſt aliud, quàm alimentorum ſulphur fœtidum, & immaturum, ad nutritionem inutile & ineptum. Si igitur ſtomachus plus digerere conetur, quàm à ſeparatione ipſi mandatum eſt, hoc eſt ſi præter bonum & ſtercus, ſulphur immaturum digerere aggreditur, corruptum venenum laxativum, quod à cibo ſeparatum eſt, oritur Diarrhæa. Si verò is quoque ſeparationem molitur in nitriis & ſpiritibus, tam cauſam diarrhææ adfert, & prout ſeparatio illa inſtituitur, profluvii fit morbus: Si ea movet quæ non ingeruntur, ut quando ad ſe partium nutrimentum trahit, vel ſulphur coagulatum in ſanguine, in carne & aliis membris, cum appetitu iſto corpori infligit morbum, ſimulac nutrimentum corpori ſubtrahit, & dum ſincerum ipſius ſanguinem abſorbere deſiderat per neceſſitatem debilitur fitque dyſenteria. Quoties igitur ſtomachus ſulphuris immaturi edendi deſiderio laceſſitur, quoties ſeparationis nimia voluptate capitur, & hoc ſive ſeorſum unum ab altero ſeparat, jam per nimiam illam ſeparationem fluxus concitatur.

Si nihil ſeparetur & digeratur fit Lienteria.

Si non ſeparetur & tamen digeratur, fit immodica excrementorum per alvum Diarrhæa.

Si per vomitum & alvum ſimul, quicquid in ventriculo & inteſtinis eſt, cum moleſtia excernatur, dicitur cholera.

Si ſeroſus ſanguis per ſedem profluat, dicitur Dyſenteria alba.

Si pinguia hoc eſt, mucoſum ſtercus tunicis adhærens, & pinguedo frequenter & copioſè evacuatur, dicitur etiam Dyſenteria alba.

Si per urinam potus indigeſtus copioſè excernitur, Diabetes dicitur.

Morbus ſulphureus nullo ſale, Mercurio rectè & per ſe curatur, niſi ex accidente; vel ob commixti ſulphuris adunationem ejus defectus inſtauretur. Solo ſulphure perfecto, ſulphureum ſtercus corrigitur & emendatur, archæus ſtomachi confortatur. His indiget natura in hoc morbo, quibus adjungitur adſtrictivum, ex quorum commixtione ſpecificum ſulphuris exſultat, quod perfectam curam complet, ſi in inteſtinis quid reſolutum jacet, lacte dulci per clyſterem foras educatur.

b Legendum, ſi neque ſeparatio.

c Lege ſi nulla eſt ſeparatio & tamen digeſtio.

d Sine ſeparatione ſtomachi.

e Gummi rubeous.

f Sigillatæ.

g Moſchatæ.

h Vel illius quem autor poſtea docet. NB. In dyſenteria non ſunt uſurpanda adſtringentia καθόλου, ut eſt crocus Martis ab initio.

i Pulvis autoris noſtri dyſentericus ex multis crudis compoſitus, conſtrictivus quidem eſt, ſed ſpecifici nihil videtur poſſidere. Cruda nimirum & tot invicem conſarcinata ſpecifica non ſunt, quia ſpecifica dicuntur talia, quæ eſſentiis ſeu ſpeciebus ſuis (ſpecies nimirum & materia in medicina opponuntur) ens medium conſtituunt, proprietate ſua morbo adverſantia, naturæ tamen maximè amica. Itaque ut entia nulla niſi per ſeparationem fiunt, ita ſpecifica citra illam nullam extare, nec revera dici poſſunt. Præterea in fluxionibus alui, præſertim malignis conſtringendis, non tam reſpiciendum eſt ad reſtrictiva, quàm confortativa, ſine quibus plus ſæpius peccatur, quin etiam malum exaggeratur. Specifica, itaque alia ſunt accerſenda. Multum autem hic præſtat s. Eſſentia ſeu Tinctura Smaragdi, cujus præparationem tradidi in Praxi chymiatrica pag. 116. 117. Ejus guttæ vj. vel plures uſque ad x. in aqua vel arcano plantaginis, tormentillæ, exhibitæ omnem

Tinctura Smaragdi.

Sulphur Solis. fluxum ventris ſiſtunt, imprimis verò dyſenteriam curant. 2. Dyſentericum præſtantius eſt ſulphur Solis, quod à proprietate ſua fixa, ſulphuri microcoſmico reſoluto maximè confert, ſi in aqua menthæ, tormentillæ vel alia appropriata exhibeatur. Deſcriptio fideliter tradita eſt in Praxi chymiatrica noſtræ editionis Lipſienſis pag. 119. 120. 3. Idem præſtat & quidem magna cum felicitate aurum Potabile Anglicanum, cujus mirifica vis eſt in omnibus fluxionibus ventris ſedandis. Deſcriptio exſtat in Praxi chymiatrica noſtræ editionis, p. 21. 22. 23. 4. In profluviis ſeu dyſenteriis diuturnis, ab epate ſuam originem ducentibus, unicè prodeſt Sal corallorum, per *Sal corallorum.* ſimplicem reſolutionem cum aceto factam, & exinde viciſſim evocato, denique in aqua pulegii, plantaginis ℈j. vel ℈jß. diſſolutum ac per vices, cæteris etiam ad Diætam pertinentibus non neglectis, exhibitum. 5. Idem præſtat & quidem magna cum felicitate Laudanum opiatum meæ deſcriptionis ſupra traditæ, cujus uſum tempeſtive tamen adhibitum, habebunt ſibi commendatum collegæ.

k Præſtat & hoc fomentum in dyſenteria ab extra.

℞ Abſinthii.
Menthæ.
Roſarum ana Mj.
Calami aromatici.
Galangæ.
Zedoariæ ana ℥ij.
Rad. ariſtolochiæ rotundæ Numero vj.

Incide, miſce & coque cum ana aceti & vini. Hoc acetum cum ſpongia majore exceptum, aut pane toſto imbibitum, ſupra regionem ventriculi impoſitum, mirificè juvat.

CROCI MARTIS Eſſentia.

℞ Scoriam *a* ferri cœruleam (Norimbergæ ubi Laminæ chalybeæ fiunt optima haberi poteſt) vitreſcentem, rejectam in illis locis, ubi minera ferri funditur, tere in pulverem minutum, pone in vitro, affunde acetum vini deſtillatum acerrimum, ſtet in calore mediocri per 14. dies, & tingetur colore rubro. filtra & abſtrahe in Balneo, remanet materia rubra, à qua ter vel quater aqua pluvialis abſtrahitur, ut ſapor aceti evaneſcat. Poteſt etiam prius in Tigillo, in arena calida parum calcinari movendo, ut aceti evaneſcat aciditas, & poſtea cum aqua edulcorari, ſi debitè tractetur, ſpontè ſeſe in cella poſtea pars in oleum ſupra marmor reſulvit.

Hæc Croci Eſſentia in medendo longè efficacior eſt, quàm vulgaris Crocus Martis reverberatione per ſe factus, immittendo baculum ferreum vel chalybeum in fornacem vitrariam, vel irrorando laminas chalybeas aceto, & poſtea eaſdem in reverberatorio ad rubedinem ſaltem ne nigreſcat reverberando.

Vires Eſſentiæ ſeu Croci Martis.

1. Conducit in ſiſtendis menſibus, & fluxionibus intempeſtivis.
2. Prodeſt albæ profluviei muliercularum.
3. Gonorrhœæ.
4. Hæmorrhoidibus.
5. Dyſenteriæ & Diarrhœæ.
6. Urinæ incontinentiæ. *b*
7. Hæmorrhagiæ internæ & externæ: ſi ejus à ſcrupulo j. ad drachmam ſemis cum ſucco Cidoniorum condenſato, ſeu Conſervæ Roſarum drachmis tribus aſſumatur, aut vulneri ſanguinem fundenti, aliquid inſpergatur: quamvis Fungi Betulini *c* ramenta ad miraculum Hæmorrhagiam externam longè efficacius ſiſtant.
8. In omnibus jecinoris & Lienis obſtructionibus deploratis: ſed ſumentes prius medicinis attenuantibus & alvum ſubducentibus purgatos eſſe oportet. Lienoſis datur ex Aqua Aſplenii, Adianti, Tamariſci. *d* In Hepatis affectionibus, in aqua Intybi, Cichor. Agrimon. exhibetur, tunc ſiſtit ſanguinis ſputum.
9. In morbis diſſolutis, Hydrope & aliis, ubi conſolidatione opus.
10. Ventriculum corroborat, & nauſeam tollit in Conſerva Roſarum, vino generoſo.

Doſis.

Doſis à gr. 8. 10. 12. ad 15.
In vino rubro.
Aqua Plantaginis.
Burſæ paſtoris.
Tormentillæ.
In Conſerva Symphyti.

a Invenitur, da man die Kieſen ſchmeltzet.

b Diabethe.

c Betula Humotenus ad radicem ſecta, & cum aqua calida fermento permiſta, perfuſa, intra paucos dies fungus producit eſui gratos, Brätling / Birckeſchwemme / qui exſiccati & in pulverem triti, hæmorrhagiam externam ſiſtunt. Idem facit muſcus conſtellatus, in craneis ſuſpenſorum vel rota conquaſſatorum enatus.

d Filicis.

VENEREUM.

Confortans Vegetabile à deſcriptione Paracelſi a cum additione.

ESSENTIA SATYRIONIS.

QUemadmodum Rhabarbarum parva elixatione amittit vim purgantem: ita etiam Satyrion *b* exſiccatione: quamvis enim radix ſicca Spiritu vini extrahatur, operatio tamen ex ejus uſu nulla deprehenditur efficax: & Experientia demonſtrat Aquam è viridi radice deſtillatam plus operari, quàm Pulverem radicis ſiccæ: A radice igitur humore ſuo adhuc imbuta per ſeparationem eliciatur virtus, id quod in hanc fit ſententiam.

℞ Primo Vere omnium Cynoſorchidum ſpecierum radices ſelectas ſucculentas & plenas ad placitum, contunde in mortario marmoreo. Nota alterum è duobus teſticulis ſemper flaccidum, mollem & rugoſum, abjiciendum, quia virtute contraria (quam Paracelſus Saturninam vocat) Venerem reprimit & extinguit: adde micam unam atque alteram *c* receotis panis ſimilacci candidiſſimi, miſceantur omnia in mortario lapideo diligenter, & propter lentoris dilutionem affunde ſufficientem copiam Spiritus vini Malvatici, poſtea in Alembico cæco in digeſtione lentiſſima Balnei *d* pone: Finito uno atque altero digeſtionis hujus menſe, exprime per prælum ſuccum tenacem (fæces calcina & ſalem *e* extrahe candidum ſapore ſuavi, non urinaceo, ut reliqua vegetabilium Salia) & colatum iterum in Alembicum cæcum per duos menſes in digeſtione repone, tunc flaviſſimus liquor, (interdum etiam rubeus) ſeparat ſeſe in ſuperficiem, remanentibus in fundo fæcibus impuris ſecernendis, quæ in forma hypoſtaſis aut ſedimenti in imo reſident. Liquor ſeparatus per inclinationem, ad uſum ſervetur, cui addes Salem *f* proprium, & aliquid de Sale *g* Perlarum, guttam etiam unam atque alteram olei Cinnamomi, Maceris & Nuciſtæ, ſic gratius & efficacius medicamentum erit. Poſſet

Panis & vinum [illegible] præcipua [illegible] & procreationis [illegible] Luna, quod ſine Cerere & Baccho friget Venus. Zach. 9. Sell. 17.

addi

addi Aurum Potabile, *h* ſi modo verum, genuinum, ac corroſivis rebus non inquinatum & corruptum haberi poſſet. *i*

Vires, Uſus, & Doſis.

Mirabilis omnium ferè totius corporis membrorum exteriorum, utriusque ſexus ſignatura, in hiſce variarum ſpecierum radicibus deprehenditur. Ideo etiam totum hominem conſortare non immeritò creduntur. Phædro vocat Radicem, Mumiam rubram, & ſingularem cum microcoſmo dicit habere *συμπάθειαν*.

Hoc igitur Extractum eſt unum è ſummis totius corporis Conſortativis: *k* In conſortanda Venere eſt præſtantiſſimum medicamentum. & datur magno juvamento frigidis & maleficiatis: Senibus idem invalidi ſemoris virilitatem amiſſam potenter reſtituit.

Doſis à ℈j. ad ℈j. & iij. in vino Muſcatellino dulci, vel Malvatico, eundo cubitum: Vel miſceatur tum Conſerva Roſarum, de qua exhibeatur quantitas avellanæ, ſuperbibendo hauſtum vini Malvatici vel Muſcatellini.

a Paracelſus cap. 11. lib. 3. de vita longa, radicis Satyrionis, quam Buteomen alioquin appellat in herbario, extractionem recenſet, ſed ſub brevibus & obſcuris verbis. Orchidum verò condita & ſpecies alios medicos alioquin ad ſtimulum veneris valde commendare, notum eſt: quod ſi itaque vulgares præparationes eorundem & aquæ exinde deſtillatæ recens, multum poſſunt, quidni majorum virium fuerit eſſentia & arcana inde facta? Autor igitur eſſentiam ſatyrionis ad mentem Paracelſi diligenter explicatam, eo quoque nomine conicleat. Præſtantius autem eſt ipſius radicis arcanum Philoſophicum, eo modo præparatum, quem ſupra expreſsè in Panchymagogo vegetabili, & hactenus ſæpe in aliis declaravi.

b Scilicet rubeum.

c Dimidiam vel tertiam partem.

d Potius fimi equini.

e Salium extractio ex Vegetabilibus communiter fit, quando ex cineribus eorundem beneficio aquæ communis fit lixivium, ex lixivio poſtea evaporato ſal, quod deinceps purificatur vel in igne fundendo, ubi tamen multum virtutis perit, vel multis ſolutionibus & coagulationibus ſæpius repetitis. Sed hæc ſalium ex vegetabilibus confectio, non eſt admodum genuina, faciè nimirum liqueſcunt & odorem ſaporemque urinoſum lixivioſumque contrahunt, præterea neſcio quam ſecum retinent naturam ſalis Tartari, cui & proximè accedunt, difficulter vel ſapore vel odore ab eodem diſcernenda. Itaque rectè monet autor noſter, ut ſalis ſatyrionis fiat legitima præparatio, quod nempe nihil iſtorum ſapiat.

MODUS PRAEPARANDI SALES Vegetabilium Cryſtallinos vel inſtar Nitri transparentes.

♃ Cineres cujuscunque vegetabilis, cum æquali parte ſulphuris elegantis pulvere, calcina ſeu combure igne non admodum leni, ſic omnis pinguedo lixivioſa à cineribus cum ſulphure perit. De his cineribus tandem cum aqua communi vel propria, elice ſal, extractiones usque ad cuticulam deſtillando, & poſtea in frigido ad cryſtalliſandum deponendo. Tantum ſulphuris, quantum cinerum, ſumendum. Hi ſales ſunt omnium optimi, & mirifice operantur, nec ſapiunt inſtar lixivii. Sic ſal abſinthii hac methodo præparatum, purgat per vomitum, ventriculi & pectoris impuritates, ſi ejus ℈j. vel ʒß. in ℥ij. aquæ exhibeatur. Sic ſal imperatoriæ juxta hanc viam ex radicibus factus à gr. iiij. ad viij. in Rob. ſambucino exhibitus, tollit omnes febres.

ALIUS MODUS.

♃ Cineres cujuscumque vegetabilis, ac ſolve pedetentim in aceto deſtillato, cum pauca quantitate aquæ fortis fortificato, ſolutionem tempera cum ſ. q. aquæ communis deſtillatæ vel ſimplicis fontanæ puræ, filtra & evapora usque ad ſuccreſcentem in ſuperficie ſolutionis cuticulam, repone in locum frigidum, & fiunt cryſtalli, quos exceptos elue in aqua frigida, leniter exſicca & ſerva, aut etiam comminuendo in pulverem tere. Hæc ſalia ſunt pura, ſaporem habent ſuavem, nec liqueſcunt.

f Antea præparatum ad dictum modum.

g Vel magiſterio.

h Anglicanum hic multum poteſt.

i Efficaciſſimum fit, ſi præter ea ingredientia, quæ autor noſter recenſet, aliquid addatur de ambra eſſentificata ad ℥j. liquoris Satyrionis ʒij. eſſentiæ ambræ.

k Ideoque merito quoque inter confortativa ſpecifica recenſetur.

l à ℈ß. ad ℈j. ſi ambra admixta fuerit. Caſtitatem alias præſtat ſpiritus Saturni ardens, de quo infra. Item ſaccharum Saturni. Nam is in umbilicum gutt. iiij. aut vj. immiſſus, & inuncto eodem Priapo, deſiderium fœminarum minuit. Cui ſi viciſſim mederi velis, utere Balneo Laconico & inunctione umbilici cum oleo nucis Moſchatæ.

m Dantur & alia venerea ſpecifica. Ad conciliandam venerem in impotentibus, & qui ſunt ſemoris invalidioris, multa verò circumferuntur. Nobile eſt ſequens, quod Paracelſo quoque tribuitur.

VENEREUM PARACELSI Specificum.

♃ Caſtorei.
Galangæ.
Macis.
Caryophyllorum.
Aniſi.
Piperis longi.
Borracis veneti ana ʒij.
Boleti cervini ʒjß.
Saturea.
Rad. Satyrionis.
Valerianæ ana ʒj.
Scinci marini ſine cauda.
Aronis.
Cardamomi ana ʒß.

Miſce & redige in pulverem tenuiſſimum, quem cum eſſentiâ ambræ tertia parte diſtempera, & fac inde cum ſpiritu pillulas. Doſis ℈ß. vel ℈jß. leniter in ore diſſolutæ deglutiantur. Cæterum in his & ſimilibus venereis, probè deſpiciendum eſt ne violenter, & cæco cupiditatis impetu omnia fiant: nonnunquam nimirum talia tam fortem reddidere naturam, ut & ſimul anima cum vita expulſa fuerit. Omne nimium naturæ inimicum. 2. Valet ad tarditatem vel imbecillitatem coëundi excitandam, oleum Nucis muſchatæ ejus ſcilicet in Balneo ſicco in umbilicum diligenter & fortiter fricando ingeratur. Eſt nimirum confortativum totius naturæ & medullæ quoque oſſium. 3. Stercus perdicis in ejusdem felle diſſolutus, glandi illinatur, mirum in modum auget. 4. Venere exſiſtente in Leone fode radicem ſatyrionis, & miſce eum oleo Juniperino, ejus miſturæ guſta aliquot guttulas & ſenties operationem. 5. Radices

Satyrionis conditæ, hiſce uſus Ernestus Elector Colonienſis.

VENENATVM

Theriaca de Mumia.

SOla Mumia *a* eſt, quæ præſentiſſimum Remedium adfert, adverſus omnia Venenorum genera.

Primò paretur Tinctura Mumiæ in hunc modum.

Eligatur Cadaver hominis ruffi, *b* integri, *c* recentis ſine macula, viginti quatuor annorum, *d* ſuſpenſi, vel rotâ contriti, vel haſtati, per diem & noctem tempore ſereno collectum.

Hanc Mumiam, *e* à duobus Luminaribus *f* ſemel illuminatam ac conſtellatam, *g* fruſtulatim vel aſſulatim conſcinde, & aſperge pulvere Myrrhæ, & tantillo ſaltem Aloës (alioquin nimium amareſcit) poſtea imbibe macerando aliquot dies in Spiritu vini, ſuſpendatur parum *h* ac iterum imbibatur, *i* tandem in aëre fruſta ſuſpenſa ſiccescant tunc aſſimilatur carni fumo duratæ ſine fœtore: Et poſtea Spiritu vini ſecundum artem, vel Spiritu Sambucino Tinctura rubicundiſſima extrahatur. *k*

Poteſt *l* etiam oleum olivarum ſeorſim cum conciſa Mumia ſicca (nam humiditas intolerabilem illum fœtorem in digeſtione cauſatur) macerari per menſem, ſic tingetur, de hoc tincto oleo olivarum, poſtea ad libitum Tinctura Mumiæ poteſt addi, antequam cum Theriaca miſceatur.

℞ Ergo Tincturæ ſeu Extracti Mumiæ per Spiritum vini, à qua tamen Spiritu denuo abſtractus ſit ℔ß.

Theriacæ Andromachi ℥iiij.
Olei olivarum Mumiati ℥ij.
Salis perlarum & Corallorum ana ʒij.
Terræ ſigillatæ ℥ij.
Moſchi ℈j.

Miſce & digere circulando per menſem.

Vires, Vſus, & Doſis.

Plurimi morbi hac Theriaca de mumia perfectè ſanantur.

1. In Peſte tanta ejus vis eſt, ut ſi ante infectionem fuerit adminiſtrata, nil prorſus incommodaturum ſit venenum, & qui horis matutinis ſcrupulo uno utetur, eodem die non inficietur.

Infectus utatur drachma ſemis vel drachma una, in aqua Cardui benedicti, vel cum Theriaca *n*.

2. In Apoſtematibus, Carbunculo, Anthrace, Pleureſi *o* ʒj. adminiſtratur. Proinde exactis ſex horis alteram ʒ adhibe, & qui illam horam attingit, ut ſecundam potiunculam accipiat, de ſalute certus eſt.

3. Contra quævis Venena. Doſis à ʒß ad unam vel duas in ſummâ neceſſitate: Si quis venenum hauſit, offertur dicta Doſis in uncia una, vel duobus olei *p* amygdalarum, ut patiens vomat, in lecto medicinæ operatio expectetur.

Hac ratione pellitur, quicquid eſt Beſtialium ſeu Mineralium Venenorum.

a Per Mumiam hoc loco intelligit autor non illud liquamen in ſepulturis Ægyptiorum inventum, in quibus cadavera humana aromatis condita, multos per annos ſervata fuerint: ſed ſecundum Paracelſum eſt caro hominis violenta morte perempti & aliquandiu in aere aſſervati, ejus extractionem ſed myſticam docet Paracelſus c. 10. l. 3. de vita longa. Aliàs vocatur Paracelſo Mumia patibuli. Cæterum quæ autor hîc, ſpecifica & alexipharmaca cochiremata poſuit, ſunt talia, qualia aliàs non habentur: idcoque merito magnifacienda. Sique aliàs vulgaria circumferuntur, illa nullo modo cum his comparanda ſunt.

b Quia in illis ſanguis ſincerior eſt & lenior, illaque præſtantior. NB. Ruffi homines omnes Mercuriales ſunt, & tendunt vel ad bonum vel ad malum.

c Non mutilati.

d Vel circiter.

e Hoc eſt, carnem muſculoſam, femoris, pectoris, brachiorum & aliorum partium.

f Sole & Luna.

g Scilicet ab impreſſione Luminarium.

h Per dies 6. vel 10. in Sole.

i Cum eodem Spiritu vini, qui fit ex floribus ſambuci, prius fermentatis, poſtea more aliorum ſpirituum deſtillatis.

k Digerendo.

l Alii mumiam aſſulatim ſeu fruſtulatim, ſed leniter inciſam cum myrrha & aloë epatica ſaltem ſeorſim, non coacervatim ſine ſpiritu vini, vel cum floribus ſulphuris ex croco, myrrha & aloë ſublimatis, condiunt, & ita relinquunt per menſem in loco ſatis commodo, ut paulatim tantum exſiccetur; deinde cum oleo olivarum recenti per menſem alium putrefaciunt, exprimunt, & ex oleo cum ſuperfuſo ſpiritu vini vel ſambuci, tincturam extrahunt, quam deſtillatione ſpiritus adjecti ad conſiſtentiam redigunt.

m Sic nimirum vulgariter fit à nonnullis, qui recentem mumiam cum oleo olivarum in loco moderatè calido putrefaciunt, ſed cum tanto fœtore, ut nihil ſupra. Tunc autem cauſatur illa humiditas recenter adhuc admixta, quæ putrefactionem parit. Ea autem per exſiccationem ablata, etiamſi in oleo poſtea putrefiat, nihil tamen fœtoris excitatur, circulando Hyeme in Balneo, æſtate in ſole.

n Aut aqua Theriacali vel Ulmariæ.

o Malignâ.

p Vel ſi quis eo faſtidiat, detur in alia aqua appropriata.

II. ARCANVM THEOPHRASTI

Ad quævis veneni genera præſtantiſſimum, cujuſmodi ſunt Mercurius ſublimatus, Arſenicum, Napellus, Pulvis adamantis, a Virus Aranearum & Bufonum, Thera, Crebrum Felis, b Menſtrua.

℞ Recentem Ciconiæ ſanguinem, *c* quantum in ſuo corpore continet, deſtilletur per Balneum Mariæ, in vitrea Cucurbita nova: aquam quæ promanat ſerva diligenter, & ſanguinem coagulatum loco paululum calidiori exſicca, & contere in pulverem.

Ventriculum *d* ſimiliter exſiccari convenit, ac crucibulo impoſitum comburi tantiſper, donec in cineres vertatur, è quibus cum proprio ſanguinis liquore extrahendum eſt Sal, id quod diligenter cuſtodiendum, & ſanguini pulveriſato conjungendum eſt.

Hiſce in vitro ſatis capaci impoſitis addi debent,

Succini *e* albi electiſſimi ℥j.
Corallorum rubeorum &
Baccarum Uvæ verſæ *f* (nigrarum & bene maturarum) exſiccatarum & pulveriſatarum.
Eſſentiæ Mumiæ *g*
Radicis Anthoræ ana ʒß.

Hapi-

Lapidis Bezoardici *b* ℥iij.

Theriacæ optimæ ℥j. & ß.

Hæc cum oleo (quod è nucleis Pini per validam expreſſionem conficitur) incorporanda & commiſcenda ſunt omnia ſimul, ac deinceps tantum olei ſuperaddendum, ut trium digitorum vel quatuor latitudine idipſum emineat: Deinde orificio vaſis diligenter obſtructo inſolentur, quò enim vetuſtior compoſitio hæc evaſerit, eò melior & fortior.

Efficaciſſimum eſt medicamentum contra omnia Metallica, Animalia, & Vegetabilia Venena.

Uſus & Doſis.

Uſus iſtius eſt, ut in omni Veneno corporali *c* ejuſdem detur ℥ß cum hauſtu aquæ, vini, vel quod melius eſt, lactis tepidè: nam decima ſexta pars horæ non tranſitura eſt, quin patiens Veneni ſumpti ſubſtantiam à ſe ejiciet, *k* ac liber evaſurus eſt, qui deinde confortantibus refici ac auxiliari poteſt. Optimè hoc fit, ſi in recenti lacte *l* Coraliorum rubeorum *m* pulverem quotidie ſemel ſumpſerit prius calefacto.

Hoc arcano aliqui magnates *n* intoxicati reſtituti ſunt priſtinæ ſanitati, quum prius Eſſentiis Monocerotis & aquis Theriacalibus ac hujuſmodi innumeris medijs fruſtra uſi eſſent.

a An pulvis Adamantis venenum ſit, Vide Boëtii tract. de gemmis cap. 2. lib. 2.

b Venenum eſt cùm feles pruriunt in venere.

c Unius vel plurium juvenum vel adultarum.

d Ciconiæ.

e Orientalis.

f Einbeer.

g Antea per ſpiritum vini factæ.

h Veri vel minerahs.

i Hoc eſt externè aſſumto.

k Vel vomitu, vel ſeceſſu, vel ſudore.

l Prius calefacto.

m ʒß. vel quod melius, magiſterii ℈ß.

n Imprimis illuſtris Comes LudoWicus de Naſſau, Principis Uraniæ Wilhelmi frater cum veneno intoxicatus eſſet, ab Albani Ducis militibus, nec ullis remedijs, (puta pulvere ſerpentum & aliis) adjutus fuiſſet. Factum eſt id Bergis Hannoviæ.

Vipera apud Hieroglyphicos non ſine cauſa Salutis Symbolum conſtituebat.

III. SERPENTUM a PRÆCIpuè viperarum alcohol contra omnia Venena Remedium eſt tam θεραπευτικὸν quam προφυλακτικόν.

Poſt excoriationem inteſtina, caput & cauda auferantur (pinguedo ab inteſtinis ſeparata ſeorſim pro ſingulari Ophthalmico aſſervetur) reliqua caro cocta, *b* cum corde & jecore poſt lentam exſiccationem, ſive per ſe, ſive in B. M. *c* in Alcohol redigatur, ac in uſu medico intus præſumpta, *d* Venenum ad cutim propellit, tanquam Theamedes Lapis, qui ferrum longè à ſe expellit. Quod ſi quis huic teſtimonio & experimento conſentire noluerit, non damnet veritatem, niſi prius quod teſtatur, aut contrarium aſſecutus ſit. Hoc medicamento magnâ pecuniâ à quibuſdam empto, cum fiducia uti licet, nec quiſquam medicorum ejus uſu famam unquam periclitabitur.

Doſis à ʒß ad ʒj. in hauſtu vini Malvatici, vel juſculo vini generoſi.

Triacum non habetur ſine Lobo, nec mel abſque aculeo reperitur.

Efficacia hujus medicamenti non pariet illis admirationem, qui ſciunt, plerunque in Natura apud ſummum *e* Venenum, latere etiam Medicinam: Et quia mala majori bono copulata naturâ conſiſtunt, ideò multi populi carne Viperinâ veſcuntur, longitudinem vitæ præ ſe ferentes, idque nullo præeunte horrore, nullove ſubſequente periculo. Non ergo ſine cauſa Baldus Angelus in ſuo libello de admirabili Viperarum Natura in ſequentia verba erumpit: Illud unum venit mihi in mentem vehementer admirandum, Serpenōs aſtu in orbem Terrarum mortem intraſſe: Illud etiam mirum ex Viperæ ſerpentis nece, & ejus carne ab omnibus graviorib. morbis atque venenis curari & in priſtinum reſtitui: Sed continuato Viperinæ carnis eſu, ab omnibus morbis præſervari, hoc certè totum omnem admirationem ſuperat & excedit.

Tantum benevole Lector in præſentia ſufficiat egiſſe tam de quibuſdam morbis Elementaribus, Materialibus, Internis, qui Naturaliter videlicet ex Ente Naturæ generantur, & ab Obſtructione & Tartaro, ortus ſui principia ducunt, quàm de nonnullis ex Ente Veneni obortis, quomodo videlicet illi à Natura debitis & aſſignatis medicinis confortata curentur.

Entia morborum ſecundum Paracelſum ſunt quinque. Dividit enim morbos in Naturales, quæ quatuor Entibus comprehenduntur, Naturali ſcilicet, Aſtrali, Venenali, ac Spirituali, & in Flagellum videlicet Quintum.

De morbis Aſtralibus, Spiritualibus, Imaginariis, Votalibus, Incantamentis, ex Ente Aſtrorum ſeu Spiritu provenientibus, Paracelſus peculiares conſcripſit libros, ad quos cupidum remitto lectorem: Ut enim morbi à depravato cibo & potu, ab Animalibus, Vegetabilibus & Terræ fructibus orti, cum Arcanis herbarum & radicum ſanantur, ſicuti à Mineralibus & metallis cum horum etiam Arcanis ſanantur, ſiquidem vegetabilium Arcana reſpuunt; Eodem planè modo, maxima pars morborum venientium ab influentia cœleſti, & ab Aſtrali Impreſſione Firmamenti Majoris mundi, non cum promiſcuis Remedijs curari vult, utpote per Arcana herbarum, mineralium, metallorum, ſed per Influentiam Aſtronomicam curatio inſtituatur cum iiſtaltem, quæ Analogiam ad majorem & minorem mundum habent, in quibus eſt vera Magnetica vis Firmamenti & Impreſſio Cœleſtis reſiſtendi morbis è Firmamento majoris & minoris mundi, ſicuti apparet in Perſicaria, Solidagine majore, Dracunculo, Symphyto majore.

Hæ Sydereales & Firmamentales Infectiones ab Adepto medico cognoſcuntur & curantur Firmamentaliter: medicina enim Adepta eſt Ars, quæ cognitionem dat Firmamentales Infectiones cognoſcendi & expellendi.

Si Supernaturaliter per incantationem vel Magicam Aſcendentium Impreſſionem morbus vel dolor illatus, ibi priorum trium ſanandi conatus irritus, ſed ſecundum Paracelſum Magicè & Supernaturaliter procedendum, ac malum eò quò illatum, modo viciſſim repellendum: Alioquin in dictis Simplicibus eſt attractivum Influentiale, ac omnia ex ordinatione Divinâ Magicè, Aſtronomicè, Magneticè curant, quia medicina eſt in ipſis & in Homine Magnes: Ut enim Sol & Aſtra habent potentiam attrahendi humiditatem ab interioribus: Ita Humo (ſuâ inſita magnetica vi attractiva inſtar Magnetis Ferri ſpiritum nutrimenti loco trahentis) ac Inferiora habent eandem attrahendi à Superioribus, ut videmus tempore Peſtis, & hæ attractiones ſunt Naturales, non Veneficia, Incantationes aut Superſtitiones. Morborum ergo origo ex ſuo principio petenda, & tunc curatio inſtituenda. Inſuper variæ ſunt morborum Naturæ & proprietates, ut Phædro diligentiſſimè annotavit, dum ait: Quidam morbi Remedia cùm Extrinſecus, tum intrinſecus adhibita petuntur. Quidam extrinſecus morbi, & ulcera intrinſeca, Remedia non ferunt: Sunt etiam quidam Intrinſeci morbi, qui nulla omnino nec Extrinſeca, nec Intrinſeca applicata Remedia patiuntur. Sunt porro quidam morbi & Intrinſeci & Extrinſeci, qui Verbis tantum, in quibus ſecundum artem Influentia impreſſa eſt, quidam qui herbis conſtellatis, quidam qui nec Remediis, nec Herbis conſtellatis nec Verbis adhibitis ut uſis curari volunt, ut quidam vulnua vel ulcus Diapenſiâ vel Alchimilla curare potuit, cul-

Magnus Homines Cura Magica, in qua eſt cœleſtis impreſſio poſt herba contactum herba donec putrefacta ſit, trahit medicamem in ulcus, ſic que illud ſanat.

tro

tro juxta ipſius terræ infixo, cavendo tamen ne cultro Radix pungatur, aliàs patiens foret incurabilis: Ita refert quandam vetulam ſolâ Alchimilla ulceri cancroſo adhibitâ varia Carcinomata curaſſe: Sic multa ulcera deſperata per curam Characteriſticam cum virtute Firmamentali perfectè curata eſſe. Nemini hæc videbuntur mira, qui legerit apud Agrippam in conſtellatis vocabulis, characteribus, lapidibus, & ſimilibus maximas latere Influentias ſeu virtutes in actu quæ ſint miraculi loco: Similiter idem Cornelius aſſerit eſſe dictiones, quæ pronuncistæ, ſtatim exhibeant obedientes creaturas viſibiles & inviſibiles, tam de noſtro hoc mundo, quam de aqueo, aëreo, ſubterraneo & olympico. Sed hæc magnalia Primis & Antiquis parentibus notiſſima hoc loco obiter innuiſſe ſufficiat.

a Serpentum ſeu viperarum antidotus, recens in uſum medicum venit, quâ hactenus à paucis annis nihil communius fuit, non tam apud Magnates, quam etiam apud alios & inferioris ſortis homines. Viperarum Sal olim in uſu magno fuit apud Galenum, ac ex viperis magna illa confectio Therisca, tum vires, tum nomen ſuum prius cepit. Colligendæ autem ſunt ineunte vere priusquam intra ſeſe ova concipiant, tum temporis nimirum non tam ſucculentæ ſunt, & præterea videntur carere balſamo uberiore ſeu præſtantiore. Circa diem Gregorii, ſed non ante horam nonam egrediuntur. Captura non eſt periculoſa, modo prehenſor non ſit meticuloſus, nec etiam niſi ſtatim poſt caput apprehenſionem moliatur. Solent nimirum mordere imprimis viperæ, à quarum morſu tamen tutus eſſe poteſt, qui vel pulvere prophylactico ſe muniverit antea, vel ſtatim poſt morſum eundem pulverem pro therapeutico aſſumpſerit. Præparatio pulveris admodum facilis eſt, nec eget aliquo artificio, ſaltem excoriatio rectè fiat, quam facilè præſtamus, ſi funiculo ex collo ſerpentes ad clavum appendantur, ac cute cultro in collo circum circa levi fiſſura q. aperta inſtar anguillarum excorientur, poſtea inteſtina, caput & cauda auferantur, ſunt tamen uſibus aſſervanda Nam inteſtina exſiccata & in pulverem trita, omnis generis affectibus epidemicis majorum & minorum animalium, imprimis verum ovium, & equorum medentur, ſi iſtius pulveris aliquot grana cum ſale ingerantur. Caput utile præbet periapton in febribus intermittentibus: Cauda exſiccata dolorem dentium tangendo tollit: Pinguedo ſi cum adipe cothurnicis & Thymali piſcis miſceatur, non tantum ophthalmiam, ſed ungues & alia vitia oculorum tollit, viſumque mirificè acuit. Tota verò caro reliqua elota, cum ſpina leniter exſiccatur, vel per ſe vel etiam in clibano, poſt exemptum panem, pulveriſaturque. Huic adjiciunt corda, linguas & epata ad majorem facultatem virium. Alioquin ſeorſim hæc aſſeruamus, pro confectione pulveris prophylactici, contra omnis generis Venena etiam ad aliquot annos. Doſis verò hujus eſt minima à gr. 4. ad 6. & ℈ß. vel gr. 15. Illius verò poſſunt ℈ ij. vel ℈ iij. ad ſummum exhiberi. Nec vero hujus uſus eſt tantum in Venenis aſſumptis propellendis ſeu enervandis (Venena nimirum quælibet ſine ſenſibili evacuatione eorundem, ſtatim ab aſſumpto alexipharmaco miteſcunt, nec quicquam incommodi amplius pariunt) verum etiam in aliis morbis ſingulariter eum prodeſſe, experientia teſtatur. 1. In Morbo Ungarico ſeu febre cauſode, cum vehiculis convenientibus datur ad ſudorem proliciendum, quo ritè rectèque commoto facile morbus cedit. 2. In pleuritide, præſertim maligna, nihil præſentius, ſi ejus doſis in aqua ſcabioſæ tempeſtivè detur, ac ſudor inde provocetur. 3. In Tabe ſeu phthiſi, ab acribus fluxionibus capitis ad pulmones delapſis, egregiè valet, ſi ejus ʒj. cum ſalis menſalis ℥j. miſceatur. Sal verò prius in ligno alnto tornato & excavato ac deinceps ſimili cooperculo occluſo, in igne calcinetur, donec lignum abſumptum fuerit; tum pulveriſato tandem alcohol ſerpentum miſcendum eſt, & ad quemlibet cibum aſſumendum. 4. In hydrope ſimiliter ejus uſus aliquoties repetitus laudatiſſimus eſt. Cætera, quæ communiter de hoc pulvere dicuntur, in medio relinquo. Hæc quæ addidi ſcio eſſe toties experimento tum meo tum aliorum comprobata. Vide praxin chymiatricam editionis Lipſienſis pag. 78. 89. 196.

b Cum Vino.

c Ægrè exſiccatur in Balneo Mariæ ob fœtorem.

d Juſculo vini generoſi, vel alio liquore convenienti, ſudore plerumque ſubſequente.

e Lege ſuum.

EXTERNA.

VULNERARIUM, a ULCEROSUM, Puſtuloſum, Mundificans, Conſolidans.

BALSAMUM VULNERARIUM. efficaciſſimum.

Quo omnia vulnera & punctiones membrorum, juncturarum, nervorum, ictus etiam telo ſeu globo tormentario facti, tutò ſine ullo ſuperveniente ſumptomate curari poſſunt.

℞ Florum Hypericonis ℔j.
Colligantur flores cum ſolis ortu Balſamitico tempore, in exaltatione *b* videlicet circa feſtum Johannis ante novilunium.
Florum Cheyri, Verbaſci, Chelidoniæ. *c*
Centaur. minoris, Ariſtolochiæ
Prunellæ, Chamomillæ
Conſolidæ mediæ vel majoris ana ℥j. & ß.
Foliorum Roſ. rub. ℥j ß. *d*
Mumiæ Tranſmarinæ
Mirrhæ
Thuria ana ℥j & ß. *e*
Maſticis ℥j.
Storacis liquidæ ℥ij. *f*

Inciſis incidendis, & tritis terendis, ponantur in vaſe, & affundantur menſuræ duæ *g* boni Spiritus vini, ſtent in digeſtione omnia retrò fornacem vel ad Solem: poſtea effundatur Spiritus vini tinctus, & fæces prælo exprimantur: Tandem addatur huic Spiritui tincto (niſi velis majoris efficaciæ ergo reiterare maccrationem *h* florum) olei olivarum recentis, quod ſupra ramenta pinguia abietina per octo dies in digeſtione ſtetit, libras quinque Terebinthinæ claræ noſtratis *i*, & Reſinæ Lariceæ lotæ in aqua Hypericonis ℔j. & ß. Iterum per quatuordecim dies omnia digerantur: Ultimò abſtrahatur Spiritus vini in Balneo Mariæ, tunc Balſamum manebit in fundo Rubeum inſtar ſanguinis.

Hyeme prædictarum herbarum ſemina parabilia tiria Balſamo injiciantur, & ponantur in digeſtione, & longè potentius operabitur.

Vires & Uſus.

1. Contra omnis generis vulnera plumaceolum vel flocci molles, qui circa ſemen Cardui benedicti, vel in Populo arbore creſcunt, tepidè intingantur, & vulneri prius vino eloto indantur, ſuperpoſito Emplaſtro ſtictico ſequenti tamdiu, quoad nec venæ. arteriæve, nec nervi & vinculi media, aut alia id genus appareant.

2. In omnibus Tumoribus, Inflammationibus, contractis & contuſis membris, rupturis oſſium.

3. Contra morſus canum, non neglectis aliis Remediis *k*, ſi morſus ſint venenati.

Balſamum eſt ad vulnera & punctiones ſanandas efficaciſſimum.

a Tres ſunt genuini & artificiales modi, quibus omnium vulnerum conſolidatio rectè riteque perficitur. Primus eſt Balſamorum. Secundus emplaſtrorum ſticticorum. Tertius potionum vulnerariarum. De illis quidem præcipit autor noſter, & quidem bene. De potionibus verò vulnerariis quædam addemus. Balſama vulnetaria habentur hinc inde multa: obſervandum tamen eſt, ea Balſama, quæ deſtillatione proliciuntur, minus apta eſſe propter nimiam penetrationem & empyreuma, quod plerumque deſtillatione contrahunt. Quod ſi verò hoc idem balſamum Hypericonis conficiendum eſſet, hic proceſſus inſtitui poſſet.

BALSAMUS HYPERICONIS.

℞ Flores prædictos omnes aridos ſeu exſiccatos,[a] cum radicibus conſolidæ majoris & ariſtolochiæ rotundæ. Poſtea adde reliquas ſpecies, & coque in vino bono, donec intenſe illud rubeſcat: Exprime, & vinum tandem cum oleo olivarum & Terebinthinâ ad conſumptionem coque: oleum per laciniam trajice & ſerva. Eſt pene æqualium virium, niſi quod prius propter ingredientium viriditatem aliquid prævaleat. Uſu deprehenſum eſt oleum cinnamomi fœtidum, ceu ſupra dixi, inſigne balſamum vulnerarium eſſe, ubi non ejus deſtillatio, ſed inſita craſſities & proprietas hanc facultatem conſolidandi obtinet. Commendatur aliàs unicè oleum nucum juglandium expreſſum, & poſtea decoctione ad liquamen redactum. Balſamum etiam Vulnerarium fit egregium ex cera, galbano & Myrrha ana, ſimul cum laterum fragmentis ſeſquialtera vel dupla proportione deſtillatus. Oleum autem ceræ per ſe eſt Balſamus Vulnerarius expellens præſenter ſanans vulnera. Nota quæ de illis omnibus ſunt apud Felicem Wurtzium.

Oleum cinnamomi fœtidum.

Oleum Nucum juglandium.

b Scilicet Lunæ. Exaltatio autem Lunæ eſt in ſigno Cancri.

c Recentium.

d Potius ℥ ij ß.

e Vel ℥ ij.

f Lege ℥ iij.

g Hoc eſt, ℔ viij.

h Cum novo ſpiritu vini.

i Germanicæ.

k Hoc eſt, internis præſertim pulvere ſerpentum vel alio alexipharmaco ſupra propoſitio ad venenata.

EMPLASTRUM STICTICUM. a

In cujusque ſalutaris Emplaſtri ſtictici compoſitione, ſecundum Paracelſum, quatuor diverſorum generum ingredientia conſideranda veniunt.

1. Sanatio, quæ ſit ratione Ceræ & Colophoniæ.

2. Accidentia, quæ tolluntur & impediuntur beneficio gummarum ſcilicet Opopon. Galb. Sagap. Bdell. Ammon. Elemi.

3. Putredo (quodlibet enim vulnus etiam ſine accidenti putredini eſt obnoxium, generat vermes & carnis malæ excreſcentiam) quæ tollitur & præcavetur ope magnorum conſolidativorum, Maſtiche ſcilicet, Myrrha & ſimilibus.

4. Ut præſervet à mucore, ſcabie, aridura, contractura, ſynovia, & ſimilibus accidentibus, quod fit per mineralia, ſcilicet Lithargyrum, Minium, Antimonium, Ceruſſam, Marcaſitam, Calaminarem, & ſimilia.

Vulnerum ulcerumque telo inflictorum ſticticum Emplaſtrum præſtantiſſimum.

1. ℞ Minii *b*.
Calaminaris ana ℔ ß.
Lithargyrii auri & argenti ana ℥ iij.
Olei Lini
Olivarum ana ℔ j & ß.
Laurini ℔ ß.
Ceræ
Colophoniæ ana ℔ j
Vernicis
Terebinth. ana ℔ ß.
2. Opopanacis
Galbani
Serapini
Ammoniaci
Bdellii *c* ana ℥ iij
Carabe citrini *d*
Olibani
Mirrhæ Alexandrinæ.
Aloë epat.
Utriusque Ariſtolochiæ *e* longæ & rotundæ ana ℥ j.
Mumiæ Tranſmarinæ
Magnetis
Hæmatit. ana ℥ j ß.
Corallorum alborum & rubeorum
Matris Perlarum
Sanguinis Draconis
Terræ medicatæ Strigenſis. *f*
Vitrioli albi ana ℥ j.
Florum *g* Antimonii ℥ ij.
Croci Martis tantundem.
Camphoræ ℥ j.
Modum parandi talem ſervavi.

1. Gummata quinque *h* in aceto macerata & cocta exprimantur per lineum craſſum bis repetendo cocturam. (Doſis gummatum poteſt augeri propter ſæces ab expreſſione remanentes & abjiciendas) poſtea ſuper lentum calorem in munda ſartagine *i* usque ad conſiſtentiam mediocrem inſpiſſentur.

2. Oleum lini & olivarum imponatur alteri ſartagini & addatur Litargyrium Auri & Argenti, coquantur agitando, donec oleum coloretur, poſtea addatur Calaminaris, & paulo poſt Minium, omnia illa agitando ferè per duas horas coquantur ſimul ad ſufficientiam, cujus Proba eſt, ſi ſupra unguem gutta concreſcat & condenſetur, nec amplius diffluat.

3. Tandem etiam addatur circa finem Vernix, oleum Laurinum, Ceræ, Colophoniæ: omnibus bene invicem miſtis & liquefactis, & ab igne ſepoſitis, poſtea da operam, ut ſartago cum gummatibus paulatim calefiat, & ſucceſſivè affunde liquorem è ſecunda ſartagine gummatibus diligentiſſima agitatione incorporando, ſupra lentiſſimum calorem, (cave ne bulliat, alioquin gummata in grumos coëunt, & oleo difficulter miſcentur) poſtea agitando addantur pulveres, & diligenter per horam omnia agitentur: Ultimò Camphora reſoluta in oleo Juniperino *k* addatur: ſi forte nimia durum eſſet, addatur adhuc aliquid Ceræ & Colophoniæ.

Proba juſtæ decoctionis hæc eſt: Bacillo intincto guttulas aliquot in aquam ſtillare ſinito, ſi digitis adhæſerit materia mollis, coquatur diutius, donec dureſcat. Tum demum ab igne deponitur, & in magnam pelvim aqua plenam effundatur, ac manibus (oleo Camomælino Roſarum, Juniperino, Lumbrico-

bricorum, Hypericonis ana q. v. miato) perunctis pinſere, ac inſtar malagmaris ſubigere convenit, horis rribus vel quatuor: ſervetur ad uſum efformatis inde prius magdaleonibus alutæ *l* includendis.

Vires hujus Emplaſtri ſunt innumeræ. ſub Lunari globo non reperitur efficacius.

1. Contra inveterata nlcera, nec non recentia vulnera & ictus ubicnnque ſunt in corpore, etiam in capite.

2. Siccat & mundificar vulnera, carnem bonam producit, conſolidat, ac ſanat unâ ſeptimanâ efficacius, quàm aliud menſe integro.

3. Putreſcere non ſinit bonam, inſuper corruptionem, malæque carnis excreſcentiam impedir.

4. Nervis truncatis aut contuſis optimum eſt Remedium.

5. Ferrum, lignum, plumbum, & alia quæque de vulneribus extrahit, ſuperpoſitnm eis tantum.

6. Venenoſornm animalium curat morſus *m* ictusque: attrahit enim Venenum.

7. Matureſcere facit Apoſtemata *n* cuncta ſuperpoſitione ſola.

8. Contra Cancrum, Fiſtulam, Scropulas, Ignem Perſicum eſt remedium excellens.

9. Mitigat omnes dolores, cujuscunque vulneris aut ictus.

10. Contra rupturam.

11. Ubi caput inflatum eſt, radantur capilli, & imponatur emplaſtrum,

12. Dolores Dorſi impoſitione tollit.

13. Ficus cutis extra & iutra ſanat imponendo.

Vires ſuſs ſervat integros annos quinquaginta, quo tempore æquè efficaa eſt ac recens compoſitum *o*.

a Eſt & ad aliud, cujus toties Paracelſus mentionem facit in ſua chirurgia, idque Barbaro vocabulo oppodeldoch vocat, ſed ejus deſcriptionem genuinam nunquam poſuit. Compoſitionem nimirum habet Felia Wurtzius in ſua chirurgia cap. 2. quartæ partis. Anshelmus Boetius de Bood ea Wurizio tranſtulit, ſuppreſſo tamen autoris nomine, in libellum ſuum de Gemmis cap. 233. lib. 2. p. 226.

ALIA DESCRIPTIO OPPODELDOCH Paracelſi.

Eſt & alia deſcriptio emplaſtri oppodeldoch magni à Paracelſo in uſu habiti. Eius formula eſt hæc.

℞ Galbani.
Oppopanacis ana ℥iij.
Ammoniaci.
Bdellij ana ℥j.

Macerentur per dies octo vel plures in aceto deſtillato, cola & tandem inſpiſſa leniter ad mellis conſiſtenriam, deinde.

℞ Lythargiri tenuiſſimè pulveriſati ℔ß.
In olei communis ℔ j. ß.

Coque lento igne, & continuè move cum ſpatula, donec ſpadiceum colorem contrahat, adde.

Ceræ ℔ j.

Qua liquefacta, immiſce etiam ſuperiora gummata, & paulò poſt.

Olei Laurini ℥iij.

Move diligentiſſimè, donec nimirum omnia exactiſſimè fuerunt mixta. Remove ab igne, & extremo adde hos pulveres tenuiſſimè tritos.

℞ Croci Martis.
Muniæ tranſmarinæ.
Magnetis præparati.
Magiſterii corallorum alborum.
Rubrorum ana ʒß.
Lapidis calaminaria præparati.
Myrrhæ rubeæ.
Thuris maſculi.
Maſtichis.
Rad. Ariſtolochiæ rotundæ ana ℥ij.

Hos pulveres infunde in liquefactum emplaſtrnm, non confertim, ſed pederentim, & proinde diligenrer, ut omnia perfectiſſimè coëant. Poſtremò omnium.

℞ Pulv. ſuccini ʒj.
Olei laurini ʒj.
Terebinthinæ ʒß.
Miſce & liquefac ſeorſim, ſolve in eodem
Camphoræ ʒj.
Et tandem, Croci orientalis pulv. ʒß.

Hanc ſolutionem ſeorſim factam, cum emplaſtro calido miſce, idque fac prudenter ut nimirum omnia per minima quaſi conjungantur. Exinde fac magdaleones, malaxando nimirum cum oleo hypericonis & ſerva. Hoc emplaſtrum curat omnia vulnera, punctim & cæſim inflicta, ſine omni pure. Excreſceotiam carnis impedit, ejus tantum, quantum opus eſt producendo. Vlcera antiqua prius mundificata ſimiliter cum hoc emplaſtro curantur. Quod ſi vero illud fortius & ad ſananda quævis æſtiomata & corrodentia ulcera: ℞ Croci metallorum, de quo ſupra ab initio, Vitrioli ad rubedinem calcioati, Mercurii per ſe præcipitati ana q. v. miſce pulveriſando. Hujus pulveris ʒß. miſce ad ſingulas ʒß. emplaſtri, liquefacti prius in ſartagine, ac poſtea pulveres tritos immiſce, ſupperaddendo aliquid olei Terebinthinæ. Hoc emplaſtrum eſt præſtantiſſimum, omnibus Uſibus ſerviens, de quibus autor monet.

b Non nativi, ſed factitii.
c Elemi.
d Hoc eſt, ſuccini.
e Scilicet Radicis.
f Sigillatæ.
g Sive rubrorum ſive alborum.
h Lege ſex.
i Leni igne.
k Deſtillato vel expreſſo.
l Vel veſicæ ſuillæ.

m Specificum ad morſum canis rabidi eſt, ejus qui momordit epar Vulneri impoſitum. Item ſi dente, quo vulnus inflictum. Vulnus laceres. Item cuticula canis rabidi impoſita.

n In idem verò opopanax, quod in aceto diſſolutum additur, cum fructu etiam opponitur buboni peſtilenti.

o De potionibus Vnlnerariis magna eſt con- *Potiones*
certatio apud chirurgos: de iis optimè præcepit Fe- *vulnerariæ*
lix Wurtzius in chirurgia ſua cap. 5. part. 4. cujus boni *an utiles*
viri conſiderationes & admonitiones, cum compoſitionibus earundem potionum vulnerariarum bene ſibi commendatas habeant auditores. Quod ſi verò ex iis etiam ſimplicibus tales potiones præparandæ ſunt, meo conſilio praxis optimè inſtitueretur, ſi arcana ipſorum Philoſophicè parata tandem miſcerentur, & uſui accommodarentur, doſibus admodum exiguis. Hæc nimirum maximè penetrativa ſunt, & una vel altera doſis tantum præſtat, quantum aliæ plures decoctornm vulnerariorum. Imprimis autem arcanum Prunellæ eſt quaſi inſtar omnium. Quod ſi nimirum ejus ℈ j. vel ʒß. aut etiam integra in vino data fuerit, illico vulneris emendationem, bonum ſucceſſum demonſtrat, cujus ſanè operationi nihil æquale reperitur.

LAPIS MEDICAMENTOSVS a EFFICAX.

℞ Vitrioli viridis ℔ j.
albi ℔ß.
Aluminis *b* ℔ j. & ß.
Anatron *c*.
Salis communis ana ℥ iij.
Salis Tartari.
Salis Abſynthij.
Artemiſiæ.
Cichor.
Perſicariæ.
Plantaginis ana ℥ß.

Ponantur in olla *d* vitreata, affunde modicum *e* aceti Roſacei, coque igne carbonum lento, ſæpius agitando: ubi incipit ſpiſſeſcere, adde Ceruſſæ Venetæ ℔ß. Boli Armeni ℥ iiij. Diligenter miſceantur omnia, donec vi ignis mediocris in lapidis duritiem maſſa concreverit, qui poſtea fracta olla eximendus, & ad ſuos uſus reſervandus.

Si gummata, Myrrham videlicet & Thus, addere voles, inſtituatur coctio lenta, ne comburantur, & vis illarum in igne evaneſcat.

Vires & Uſus.

Virtutes ejus ferè ſunt innumerabiles.

1. In partibus corporis exterioribus omnia ulcera *f* ſubitò tollit: laventur manè & ſerò & linteolum madidum ſuper imponatur.

2. Omnes defluxiones *g* tollit, mundificat, & conſortat partem affectam.

3. Deſiccat vulnera & vetera ulcera Aphrodiſia, *h* ſi linteum imbutum ſuperimponatur.

4. Dentes confirmat, & gingivas à putredine conſervat.

5. Oculorum lachrymas reſtinguit, rubedinem & oculorum dolores tollit, & caliginem, ſi pluma madefacta anguli oculorum externi irrorentur.

Si in Ophthalmia utimur, poteſt ſolvi in aqua Roſarum, vel Euphraſiæ vel Verbenæ: Verbena in Junio & Julio ante ſolis ortum colligatur, & cum vino per menſem prius digeſta, poſtea deſtillentur.

6. Ignem ſacrum tollit, Eryſipelas, linteum madidum ſuperimpoſitum, ubi ſiccum fuerit iterum madefiat, ſpatio 24. horarum abibit, & ſi ſint foramina, eluantur hac aqua.

7. Scabiem manuum & corporis illa ſanabis, ſi laventur veſperi.

8. Contra Serpigines, ſed tunc Aqua non nimium ſit diluta, ut potentius agere poſſit: ſic etiam contra Tineam. *k*

9. Adhibetur feliciſſimè ad Cancrum mammillarum jam apertum: item ad Cancrum oris, *l* aut quamcunque affectionem gingivarum, Noli me tangere, aut alia oris vitia: ulcera gutturis, Scorbutum collutione ſanat, expuendo poſtea, vel penicillo intincto abluantur.

10. Mortificat pulcherrimè, & mundificat quamcunque plagam *m* antiquam, ſine ulla patientis moleſtia.

11. Ubi ſunt veſicæ albæ & puſtulæ in pedibus, *n* eluantur apertæ hac aqua.

12. Linteolum hac madidum, apoſtemati *o* impoſitum, medetur illi.

13. Ad omnia generis ambuſta, linteolum madidum imponatur.

14. Ani ficus utriusque ſexus ſanantur, ſi linteamina madefacta applicentur.

Utendi modus.

Uncia una liqueſcat in lib. j. aquæ pluvialis *p* vel fluviatilis, non fontanæ diſſoluta, poſt filtrationem, & fæcum abjectionem, aqua clara utimur. *q*

a Lapis Medicamentoſus, dicitur aliàs lapis ſalutis, quia multum commodi affert in chirurgia, hoc eſt, medicina extrinſecus adhibenda. Alii brevius conficiunt ita, qui ne ſic quidem ſuis viribus deſtituitur.

ALIA DESCRIPTIO BREVIOR lapidis ſalutis.

℞ Vitrioli ℔ j.
Nitri ℔ß.
Ceruſſæ.
Aluminis.
Boli armeni ana ℥ iiij.
Ammoniaci ℥ ij.

Omnia bene pulveriſant, ceruſſam vero & bolum in marmore prius bene terunt, ac aceto communi ad ſupereminentiam duorum digitorum affuſo coquunt leniter in olla ſatis capaci, inter coquendum alias facile ebullit, donec redigantur omnia in lapidem durum.

ALIA DESCRIPTIO M. IOHANNIS Greff.

℞ Aluminis ℥ iiij.
Vitrioli Ungarici ℥ ij.
Vitrioli albi.
Tartari.
Borracis.
Maſticis.
Thuris.
Salis ammoniaci ana ℥ j.
Ceruſſæ ℥ vj.
Boli armeni veri ℥ iij.
Aluminis.
Vitrioli utriusque.

Craſſo modo contuſa, coquantur in olla vitreatâ capaci cum aceto fortiſſimo igne lento usque ad conſiſtentiam ſeu duritiem lapidis.

b Crudi.

c Fel vitri, Glaſegalle/ reperitur in fornacibus vitrariorum ad parietes.

d Satis capaci.

e Non usque adeo.

f Et quæ ad ulcera referri poſſunt.

g Non capitis, ſed ulcerum.

h Venerea.

i Gargariſando enim aqua plantaginis. Nota autem Vitriolo dentes denigrari, qui poſtea dentifriciis communibus purgandi.

k Germanis Erbgrindt.

l Oris anginam linguæque inflammationem.

m Caſu, conquaſſatione aut alia vi externa factam.

n Eundo attritis.

o Qualicunque.

p Aut alia aqua deſtillata appropriatâ.

q Hujus generis eſt aqua alia in ſimilibus caſibus, quibus lapis ſalutis deſtinatur, uſitata & conveniens, cujus compoſitio eſt talis.

AQVA MERCVRIALIS.

℞ Mercurii ſublimati minutiſſimè in marmore triti ℥ß.

Cui ſuperfunde aquæ Plantaginis ℔ j. ß.

Solvatur in Balneo leniter ebulliendo, ſepara à fæcibus per filtrum trajiciendo: poſtea funde in patinam ſtanneam mundiſſimam, ac linque per tem-

pus exignum, denigrabitur patina. Quo facto in aliam patinam ſtanneam ſatis mundam infundatur, quoad prior patina à ſua nigredine mundata viciſſim fuerit, deinde eandem aquam alteri ſeu purgatæ patinæ injice, atque id per vices repete, donec nullæ amplius nigreſcant patinæ, ſed remaneant albæ quod 10. vel 12. vicibus conſequeris. Serva poſtea ad uſus. Aqua eſt albi coloris: Hac utere ad ſananda ulcera, præſertim à Lue Venereâ orta, tam in ore, quàm in pene, item ad mortificandum cancrum. Quod ſi fortiorem deſideras, ſex vices infuſionum in patinis ſufficient, ita nimirum fortior evadet. Uſus ejus eſt ſaltem cum penicillo ulceribus leniter hinc inde contactis. Valet etiam in generanda carne.

SAL, BVTYRVM, SACCHARVM SEV MEL SATVRNI.

Minium *a* vel ceruſſa, Creta non adulterata, aceto vini deſtillato humectetur, miſceatur & exſiccetur. Tritæ materiæ affunde acetum deſtillatum, ad supereminentiam trium vel quatuor *b* digitorum, ſtet in calido loco (non in hypocauſto, in quo habitent homines, fumus *c* enim hujus aceti inſuli ſupra Saturnum nocivus *d* eſt) per duos dies, vel in cineribus in digeſtione quater quotidie agitando, & acetum in colorem flavum ac ſaporem dulcem mutabitur (vaſa ſint vitrea, nam terrea *e* perfluunt) effunde, & reitera laborem affundendo novum acetum, donec non amplius coloretur & dulceſcat: Abſtrahe autem in Balneo, & manebit in fundo gummi *f*, cui affundes aquam pluvialem deſtilatam, ut denuo ſolvatur, & fæces reſiduæ aceti ad fundum cadant, perge recentem aquam affundere cinere *g*, donec nil amplius extrahat: aquam filtratam evapora *h*, habebis Sal, quod in cella humida in oleum reſolvitur. Sal prima vice paratum poteſt parum ſaltem calcinari *i*, ne meliores ſpiritus avolent, & in marmore teri: acetum deſtillatum iterum affunditur, ut viciſſim ſolvatur in cineribus calidis per tres vel quatuor dies movendo ſæpius, clarum filtratum effunditur ac evaporatur fæcibus abjectis: Si hoc aliquoties reiteretur, Sal erit pulcherrimum & cryſtallinum, quod ultimo in aqua fontana ſolvitur & evaporatur, vel per ſe in cella in oleum liqueſcit.

Vires, Vſus, & Doſis.

1. Hoc Saccharum Saturni omnes Mercurios, ſublimatos *k* ac corroſivos dulcea & innoxios *l* facit: ideoque in ulceribus corroſivis, quæ à Sale proveniunt, præſtans eſt medicamentum: Sicuti etiam in vegetabilibus Saccharum vulgare acrimoniam & amaritudinem rerum temperat ac corrigit: ita Mineralium & Mercurii Arſenici tam in magno quàm parvo mundo hoc Saturni Saccharum mitigat ac emendat.

2. Contra putredinem oris præſtantiſſimum eſt medicamentum.

3. In ulceribus malignis, corrodentibus, cancroſis, & ſimilibus Saturninis, Lupo.

4. Contra Impetigines.

5. Purgat & mundificat ulcera vetera, apoſtemata, vulnera, via dici poteſt, quam his ſit ſingulare Remedium.

6. Paracelſi ſingulare arcanum, contra omnis generis ambuſta, Inflammationes, Tumores, Ignem Perſicum, ſi miſceatur cum aqua Plantaginis vel Solani & linteolis madidis tepide applicetur: Ita pannus cæruleus intinctus Igni Perſico adhibetur.

7. Contra puſtulas faciei rubeas.

8. Tumores tollit confeſtim ſi cum oleo olivarum & Chamæmel. aqua Roſarum admixta applicetur.

9. In Inflammationibus & rubedine oculorum optimum in aqua Euphraſiæ & Roſarum.

10. Cum oleo Terebinthinæ mixtum curat omnia ulcera, vulnera & membra contracta inunctione continuata.

11. Contra Cancrum, Fiſtulas.

12. Uſus præſtantiſſimus in ulceribus mammillarum.

13. Omnes Tumores, Inflammationes & dolores membrorum illius uſu externo tolluntur.

14. In Colica aliquot guttæ olei intra corpus dantur in vino albo.

15. In magnis Inflammationibus internis tria grana in aqua Roſarum & Plantaginis offeruntur: Poteſt etiam affundi Spiritus vini, ut extrahat ſubtile, & hic eſſentificatus Spiritus loco Salis poteſt offerri: Saturnus eſt Naturæ Frigidæ, ideò omnibus Inflammationibus contrariatur.

16. In Quartana, & Lienis affectionibus: item punctura circa umbilicum.

17. Poteſt miſceri Emplaſtris, Linimentis; vel per ſe reſolvi in oleo, vel in aqua appropriata applicari.

18. Sua frigiditate hoc Sal Saturni intra corpus ſumptum libidinem Veneream reprimit: Qui in cœlibatu vivere conſtituerunt, & illo uti volent, conſultius facient, ſi regionem ſaltem externam ad mixto aliquo oleo inungant.

Ex hoc Saccharo deſtillatione artificioſa Spiritus elicitur inflammabilis, *m* quo multi ſuo tamen proprio Sale fortificato conati ſunt Auri Calcem, diligenter beneficio Aquæ Regis præparatam, facere potabilem. *n* Fides ſit penes cujusque Experientiam.

a Eſt Saturnus calcinatus.
b Vel plurium.
c Evaporatio.
d Nocivus, præſertim capiti.
e Niſi ſint probe cocta.
f Inſtar mellis.
g fæcibus.
h Usque ad cuticulam.
i Calcinatio hæc inutilis eſt. Facile nimirum hoc ſal fluit, exſiccari quidem poteſt, ſed calcinari difficulter.
k Itaque etiam præcipitatos.
l Si tantum ſuperfundatur.
m Spiritus Saturni ardens quomodo fiat, vide Tyrocinium lib. 2. cap. 4. de ſpiritibus §. ultimo, ac inter deſtillandum prodit ſimul oleum rubeum in guttulis rubris, exindeque totum, quod prolicitum eſt, rubeſcens videtur. Quod ſi igitur rectificatur, habebis quatuor diverſa menſtrua, ſpiritum ardentem nempe, qui primo loco prodit, deinde oleum flavum, quod ſecundo loco, tertium eſt phlegma; quartum eſt oleum rubeum, quod in rectificatione in vaſe manet. Rectificatio autem ſic fiat: Omne quod à prima deſtillatione ex ſaccharo prodiit per per parvam retortam tantum vapore Balnei lento deſtilletur, ac prodeunt illa omnia, quæ ſeorſim ſunt ſervanda. *Oleum Saturni & Spiritus.*

Spiritus guttatim tantum prodit, ſine ullis venulis in collo retortæ apparentibus. Oleum flaveſcens prodit cum venulis obliquis tantum ceu vinum ardens. Aqua verò ceu phlegma cum venulis rectis. Exinde igitur eorum ſeparationes æſtimandæ ſunt. Cum ſpiritu & phlegmate eſt elegans admodum præparatio perlarum. Ex nimirum marmore ſtatim tritæ ſolvuntur in eodem phlegmate,

poſtea

poſtes ſolutæ & à fæcibus liberatæ cum pauxillo ſpiritus ejusdem affuſo iterum præcipitantur in liquorem inſtar ſpermatis, tantæ volatilitatis, ut etiam viſu dignoſcantur in auras abire. Hæc cum ſpiritu vini poſtea extractæ, vel cum eodem ſpiritu vini planè per retortam actæ, cordiale præbet, tantarum virtutum, quantas nulla alia perlarum præparatio alioquin polli-

Cordiale egregium. ceri poteſt. Doſis gutt. j. vel gutt. ij. in aqua cordiali.

Aurum potabile quorundam. *n* Quod de auro potabili per ſpiritum Saturni innuit autor, non ſunt de nihilo. Veruntamen aurum potabile hoc modo non fit. Eſt qnidem extra controverſiam, ſi calx auri, ceu ſupra præcipit autor, in auro potabili facta, cum oleo flsveſcente, quod in rectificatione ſecundo loco prodit, per aliquot dies circuletur, compagem ejus in liquorem ſolvi, cujus uſus eſt contra Venena non contemnendus. Imo ſæpe viſum eſt, ab ejusdem gutt. iiij. ad vij. in vino exhibitis, etiam eos, qui exiſtimabantur morti proximi, refocillatos fuiſſe. Multum autem præſtat in caduco, apoplexia, paralyſi & cæteris morbis capitis.

SPERNIOLÆ a COMPOSITUM.

In Martio deſtilletur Sperma Ranarum *b* per ſe in Balneo triduum ante Novilunium collectum: ſic enim non fœtet. Habita hac Aqua.

℞ Myrrhæ ſelectæ.
Thuris ana ℥ij.
Croci triti ʒß.
Camphoræ ʒ iij.

Tere *c* omnia & miſce: Hunc pulverem in vitro Aqua Sperniolæ deſtillata vigeſies vel trigeſies imbibere convenit, ita tamen ut ſemper prius ſponte exſiccetur, poſtea ad uſus ſuos ſervandus eſt. Intra corpus datur quantitas avellanæ ſemis *d* in aqua plantaginis in Hæmorrhagia interna, ubi omnia ſunt trita.

Uſus & Doſis.

1. Sua frigiditate ſanguinem coagulat: nam ad ſiſtendam Hæmorrhagiam internam è naribus & gutture, ubi omnia deſperata ſunt, tria vel quatuor grana intra corpus in aqua Burſæ Paſtoris *e* tutò exhibentur.

2. Si reſolvatur cum aceto & Eryſipelati *f* ſeo doloribus Podagricis calidis exterius applicetur, plurimum confert.

3. Hæmorrhagiam vulnerum externam impoſitione ſiſtit.

4. Si Panaritio per duas imponatur horas, necat illum, *h* vel imponatur digitale è corio multoties prius intus madefacto & exſiccato *i*.

5. Mortificat etiam Cancrum, ſed efficacius ſola aqua Sperniolæ.

6. In profluvio muliebri contumaciſſimo, duo vel tria grana intra corpus in Aqua Artemiſiæ offerantur.

7. In aqua Sperniolæ per ſe deſtillata, ſi tantillum aluminis ſolvatur, doloribus Podagricis linteis madefactis commodè & cum ſucceſſu applicatur.

a Sperniola eſt Paracelſo ſperam ranarum, quod ineunte vere hinc inde circa lacus paluſtres & ſtagna reperitur. Unde poſtea beneficio Solis ranæ in viva animalia excoquuntur. Illud autem ad medicinam colligendum eſt menſe Martio & quidem triduo vel quatriduo ante Novilunium, indeque uſus adhibendum. Chirurgi periti eo crudo imbibunt lacinias, easque viciſſim exſiccant, idque ſæpius faciunt. Iis utuntur poſtea ad inflammationes quaslibet vulnerum tollendas, imo ſi ſupra iisdem emplaſtra extenduntur, mirificè eosdem affectus retinent. In Eryſipelate pedum vel manuum, aut alterius membri externi ſæpius recurrente, nihil eo utilius eſt, ſi tantum ſicca talis lacinia, cum ſperniola cruda præparata loco affecto applicetur, ac membrum involvatur. In tibiis ſeu cruribus Eryſipelas facilè cedit, ſi ex linteis fiant tibialia affabrè facta. Hæc verò ſepties vel etiam amplius cum eodem ſperniola imbibantur, & quaſi cum eadem conquaſſentur, denuoque exſiccentur: Hæc nimirum multos annos durare poſſunt, modo ne aqua alia extergantur vel mundentur. Ab eorum uſu nec tam facilè redit Eryſipelas, nec tam difficulter repellitur, quin ſtatim ab initio applicationis & dolor & tumor cum rubore faceſſant.

b In plenilunio maximè fœtet, at in novilunio confectum durat ad annos 30.

c Tenuiter.

d Vel gr. iij. vel v.

e Melanthii.

f Applicetur calidè vel tepidè. Eryſipelas exulceratur alias de frigido.

g In ſtupha aliqua.

h Lege illud.

i Imo panaritium ſaltem in aqua ſperniolæ intinctum enecat; ſed in eâ immerſione tanti cruciatus excitantur in digito, ut niſi patientem manibus fortiter teneas, vix cruciatus ferre poſſit. Sanguis Talpæ in papyro collectus & digito impoſitus valde juvat.

COSMETICUM CONTRA faciei maculas.

℞ Mercurii optimè purificati *a*, à quo omnis nigredo diligenter ſit ablutione ablata, ℔ß. miſce poſtea in paropſide terrea *b* non devitreata cum Mercurii ſublimati pulveriſati ana, ponantur omnia in Alembico anguſti orificii ſuperfuſo aceto deſtillato, ad eminentiam 3. vel 4. digitorum, ſtent per dies tres vel quatuor, aliquoties in die movendo tunc album pulverem extrahit, aufer per inclinationem acetum ſubalbidum *c*: pulverem album ſponte ex aceto fundum petentem, per aliquot dierum moram abjecto aceto ſerva: Reiteretur ſæpiſſime hîc labor, donec illius pulveris albi copiam habeas, quem per ſe ſicca, & ad ſuos uſus *d* repone: Non eſt corroſivus, ideo niſi velis, ablutione non eget ulla.

Uſus.

Externè ſaltem adhibetur illinendo ſputo proprio vel aqua Fabarum, contra omnes faciei maculas: item Serpiginem: inſuper magnum medicamentum Incarnativum *e* eſt: In applicatiòne cave, ne oculos vel dentes attingat *f*.

a Ut ſupra factum in arcano corallino.

b Vel in Mortario lapideo marmoreo,

c Aliudque acetum affunde.

d Illinendo aqua florum Nymphez vel oleo amygdalarum dulcium. NB. Coſmeticum hoc pituitoſi ſine difficultate non uſurpare poſſunt. Amat nimirum Mercurius humiditates, quibus pituitoſi abundant.

e Nam in emplaſtris præſertim Baſilico majori frequenter in ulceribus Gallicis requiritur. Si cum unguentis, præſertim verò pomadâ vel cum unguento populeo debitè miſceatur, omnem ſcabiem manuum, & totius corporis feliciter extinguit.

f Extergit quidem faciei maculas particulares ex Mercuriis ſublimato & crudo, invicem longa tritione permiſtis, & per acetum deſtillatum poſtea extractis, ſed pro coſmetico illud venditare non tam

prudentis eſt. Licet nimirum faciei rugas & pleraque incommoda ipſius aliquandiu tegant, ſolent tamen mirificè capiti & omnibus ejus partibus nocere. Nervorum nimirum principio, hoc eſt cerebro Mercurius inimicus eſt: reſolvit nimirum & magnorum morborum generationem cauſatur. Præterea dentes inextinguibili nigredine inficit, gingivas reſolvit, putridas & exulceratas facit, & caſum dentium ſine dolore minatur. Ideoque non fruſtra in fine admonet, ne in applicatione oculi vel dentes attingantur. Id quod ſanè ſtudioſè licet evitetur, tamen ſæpius etiam ſive tactu corporali (nam per cutem & carnem facile tranſit Lithargyrum) adfectionem hanc, more ſuo ſuſcitat. Igitur ab ejus uſu abſtinendum eſſe ſuadeo. Cæterum fuci ſeu coſmetica reperiuntur infinita alia, quorum præſtantiſſima ſunt deſiderabilia, à Domicellis magno ære recuperantur. Eorum addam unum atque alterum.

COSMETICVM EX FELLIBVS Taurorum.

℞ Fella Taurorum, exſiccentur placidè in Sole. Poſtea affunde Spiritum vini, & eliciatur Tinctura, quæ aliquantulum rubet, illine faciem cum eadem bacillâ, & linque per triduum aut quatriduum, ita tamen ne exeant ædibus, aut aëri libero ſeſe exponant. Elapſo hoc tempore facies eluatur ſæpius aquâ ex floribus ſabarum vel Nenupharis vel polygonati, vel ex ſurfuribus, quanquam etiam ante illitionem iiſdem aquis facies purgari poſſit. Sic ad miraculum usque albedinem gratiſſimam, & cutem faciei & colli teneriimam & amabilem reddit. Hiſpaniæ Domicellæ ut & Anglicanæ alios fucos adhibent tempore æſtivo, alios hyberno. Hyeme adhibent eſſentiam fellis Tauri ceu dictum eſt: æſtivo verò ſuccum vel aquam recenter deſtillatam ex omphacio, hæc nimirum refrigerat magis & cutem retinet frigidam, imo facit, ne ſudore vultus corripiatur. Præterea hanc electionem illæ æſtate faciunt, ut ſtudeant voluptati. Sumentes nimirum ab iiſdem Domicellis oſcula æſtivo tempore, plerumque refrigerationem ſentiunt, contra hyemali tempore calorem. Genarum verò rubedo ſeu roſeus color conciliari poteſt hoc quoque eleganti incarnante.

COSMETICVM EX CANCRIS.

℔ Ex Cancris fluviatilibus elixis extremos apices carnis in forficibus extremis reſtitantes, eosque in mediocri numero collectos, exſicca leniter. Poſtea extrahe cum ſpiritu vini & tingitur pulcherrimè. Abſtracto per deſtillationem hoc menſtruo ad quandam mellaginem, hanc ſerva & cum pauxillo ejusdem prius genis ad libitum tinctis, poſtmodum coſmetica alia albificantia ſuperilline.

COSMETICVM EX TALCO.

Alii vehementer expetunt coſmeticum ex Talco, cujus ritè rectèque præparati ℥j. poteſt 80. vel 100. coronatis venire. Ejus præparatio ſequens non videtur à ſcopo aberratura, modo rectè agantur omnia. Primo fiat ſpiritus aceti vini Hiſpanici optimus, ſi nempe ſingularum deſtillationum remanentes medietates colligantur, & exinde acerrimus ſpiritus eliciatur: id quod omnino neceſſarium eſt, alias opere vix proceſſuro. ℞ deinde Talcum Venetum elegantem & exquiſitum, ſcinde id cultello in particulas, quantum fieri poteſt ſubtiliſſimas, affunde ſpiritus aceti acerrimi in concha vitreâ q. p. relinque æſtivo tempore in ſole ferventiſſimo, vel etiam ad ſimum digeſtionis per menſem, & quotidie aliquid de aceti ſpiritu ſuperadde, donec acetum fiat quaſi mucilaginoſum ſeu oleoſum, quod ſignum eſt perfectæ ſolutionis. Hanc igitur materiam totam per retortam loricatam igne nudo obſervatis gradibus in excipulum capax deſtilla, primò prodit acetum, poſtea oleum album elegans, utrumque ſepara. Aceto poſſunt manus ablui, oleo verò fieri inunctiones vultus. Ajunt, ſi primo facies fuerit diligenter ab omnibus ſordibus purgata, hanc infectionem unam poſſe integrum menſem durare ſine aliqua noxâ.

VNGVENTVM SYMPATHETICVM: SEV STELLATVM Paracelſi.

℞ Adipis Verris aprugni
Urſini ana lotones octo. *a*

Quo ſeniora *b* animalia, eo melior adeps.

Utriusque animalis adeps prius in vino rubro per dimidiam horam lento igne bulliat, poſtea effunditur ſuper aquam frigidam & cochleari colligitur pinguedo innatans, quicquid fundum petit, adjiciatur.

Poſtea ℞ Lumbricorum *c* ex vino vel aqua lotorum ſextarios duos, torrefiant in olla tecta in fornace piſtoris, cavendum tamen ne adurantur, poſtea terantur in pulverem.

℞ hujus pulveris.
Cerebri Aprugni ſiccati. *d*
Sandali *e* rubri odoriferi
Mumiæ *f*
Hæmatit. ana ℥j.

Demum accipe Uſneæ *g* è Cranio Hominis violenta morte perempti, abraſæ, Luna creſcente, & in bona domo exiſtente, Veneris ſi fieri poſſit, non Martis aut Saturni, ad pondus duarum avellanarum *h* circiter: Ex omnibus tritis & invicem mixtis cum adipe *i* ſecundum artem Unguentum fiat, in vitro clauſo, vel pixide diligenter ad ſuos uſus reſervandum.

Si fortè lapſu temporis Unguentum exſiccaretur, dicto adipe vel melle virgineo humectari & emolliri de novo poterit.

Paretur Unguentum Sole in Libra *k* exiſtente.

Vſus & Vires Vnguenti hujus Sympathetici.

Per Veneficia non perficitur hæc cura, ut imperiti fatui opinantur, ſed per medicamenti hujus vim Magneticam attractivam à ſyderibus cauſatam, quæ mediante aëre vulneri adducitur, & conjungitur, ut ſpiritualis operatio in effectum deducatur.

Fit inquam propter conjunctionem Aſtralem & Elementalem: Ut enim Calor Solis concordat cum Terra, ita Paſſicaria cum morbo, abeunte Sole abit Calor, ita hîc etiam.

Tria ergò ſunt, quæ cauſantur per hoc Unguentum tam mirabilem effectum.

1. Sympathia Naturæ.

2. Influentia corporum cœleſtium ſuas operationes per Elementa perficiens.

3. Balſamum *m*, quod ſanandi virtute præditum cuilibet Homini naturaliter inditum eſt.

Hoc unguento ſanantur omnia vulnera, quocunque telo, ictu, jactu, cuicunque etiam ſexui inflicta (ita tamen ut nec nervi, arteriæ, nec unum è tribus principalioribus membris *n* læſum ſit) modò telum haberi poſſit, etiam patiens multis miliaribus à nobis abſit. Et quia eſt *o* conglutinantis, ſuppurantis & renovantis Naturæ, non permittit, ſi debito modo applicetur, ullum noxium ſymptoma ſupervenire.

Obſer-

Obſervationes.

1. Ungatur telum, quo homo vulneratus eſt, ſingulis diebus ſemel, ſi neceſſitas urgeat, & vulnus ſit ingens: alioquin ſecundo vel tertio die inunxiſſe ſufficit, ſervetur in mundo linteolo *p* & loco tepido non nimis calido *q*: ne damnum inferatur patienti: Cavendum etiam ne pulvis deſuper telum cadat, nec ventus afflet in loco frigido, alioquin patiens ad inſaniam redigeretur.

2. Antequam telum ungas, conſidera, an punctim vulnus factum ſit, quod ſi eſt, ungatur defenſorium *r* illud ſuperius *ſ* (& non inferius) deſcendendo, *t* alioquin nocumentum adferretur ægrotanti.

3. Si verò non poſſit cognoſcere, quàm profunde vel quomodo defenſorium in carnem introiverit, poteris illud totum perungere, alioquin ſuffi cit locum teli, quo aliquis læſus, inunxiſſe *u*.

4. Non eſt neceſſe conſuere vulnus, more barbitonſorum, ſed ſaltem linteolo mundo quotidie circumligare, in patientis urina prius malefacto. *uu*

5. Quo die quis inungat telum, abſtineat à Venere. *x*

6. Ante inunctionem teli, vulnerato etiam ſiſtatur citiſſimè ſanguis.

7. In fracturis & rupturæ oſſium aliquid pulveris Symphyti majoris *y* poteris addere unguento, vel de radicibus Hellebori nigri.

Habito telo, quo quis læſus, & cupias ſcire, utrum patiens ſit moriturus vel ſupervicturus, ſic experiere.

Si illi telo ſupra carbones caleſacto in tantum, quod poſſis manum deſuper tenere, ſubtiliſſimum pulverem è Sandalo rubro & Hæmatiti. aſperſeris, ſi ſudas guttas ſanguinis, moritur patiens, ſin minus evadet.

Si verò ſcire volumus, utrum patiens ſe rectè gubernet in potu & aliis requiſitis.

Hoc cognoſcitur, quando in defenſorio maculæ ſanguinis apparent, ſin minus, tum bene ſe gerit.

Notandum inſuper.

1. Non habitis armis ſeu telo, nihilominus quamlibet cutis aperturam & læſionem violentam, per quam ſanguis egreditur, hoc Unguento ſanari poſſe, ita ut lignellum ſalicinctum *aa* in aperturâ cruenta madefiat, & poſtquam ſanguis adhærens ſiccatus eſt (non ad Solis vel Ignis calorem) ſed ſponte & per ſe, demum infigatur ſupradicto Unguento in pixide aſſervato, intus relinquendo.

2. Si vulnus fortè magnum & profundum eſſet, ſingulis auroris mundificari poteſt & recenti linteolo ligari, ſine omni alio uſu extraneorum oleorum, unguentorum & ſimilium: tunc ſanatur hoc vulnus quocunque modo inflictum per ſe, & ſufficit lignellum ſemel tantum in apertura ſeu vulnere cruento prius madefactum, unguento pixidis infixum manere, usque ad ſanationem plenariam.

3. Attamen quoties vulnus aliquod novum ſanandum eſt, requiritur ſemper recens lignellum.

4. Si verò vulnus nollet ſanguinem emittere, tamdiu lignello ſcarificandum, donec ſanguis effluat: Sic etiam in dolore dentium ſanando, dens dolens tamdiu ſcarificetur ſcalpello, donec ſanguinem emittat, ſcalpellum poſt exſiccationem ſanguinis ungatur hoc unguento, ſic confeſtim ſedatur dolor.

Si equus ſit clavo transfixus pede, extrahatur prius clavus & inungatur, & citò curabitur pes equi, ſine ſuppuratione. *bb*

Eodem modo poſſunt omnia animalia carnem & oſſa habentia curari. *cc*

Summus medicus, cujus *Verbo* Medicina ab ipſo creata demum eſt efficax, det ad horum legitimum uſum, ſuam gratiam & Benedictionem, omnibus ritè & piè utentibus: ipſi ſoli Altiſſimo ſint laudes & gratiæ perennes perpetuæ, AMEN. *Exod. 15. ſect. 26. Sap. c. 16. ſect. 12.*

a Scilicet ℥jv.

b Septennium tamen non excedant.

c Regenwürme/ In affectibus nervorum magnum uſum habent.

d In Veſicâ propriâ cum urinâ ejuſdem aliquandiu ulum macerari & poſtea exſiccari.

e Citrini non rubri.

f Communis ſcilicet Ægyptiorum, non Paracelſicæ ex patibulo.

g Meliores ſunt ex ſuſpenſis.

h Hoc eſt ʒj.

i Aprugni vel urſi.

k Hoc eſt in Autumno.

l Si imponatur membro ut caleſiat, & poſtea terra obruatur ut putrefiat, vulnus curatur.

m Sanguinis.

n Corde, cerebro, epate.

o Unguentum ſubintellige.

p Vel etiam in aluta capreali.

q Non ſqualido.

r Telum.

s A cuſpide.

t Verſus crucem.

u Si cæſim, ab acie adverſus dorſum.

uu Aut aqua aut vino tepido.

x Etiam ille, qui inungit.

y Vel oſteocollæ.

z Hoc faciendum eſt, antequam inunctum ſit telum.

aa Vel ſalignum.

bb Unguenti Hopliotrici ſeu armarii aut tromatici, hoc eſt Vulnerarii, τραῦμα enim vulnus Ionibus eſt τρῶμα, inde τραυματικὸν Vulnerarium, quod idem eſt quod κολλητικὸν, hoc eſt, glutinatorium. Compoſitionem & uſum peculiari tractatu & quidem thetico περὶ ὁπλιατρείας exagitavit diu Libavius, nuper verò poſtremo Tomo arcanorum chymicorum cap. 22. partis prioris Apocalypſeos Hermeticæ, idem in hoc unguentum ab autore noſtro propoſitum invehitur ſophiſticè, & pro more ſuo & inſtituto argumentatur admodum ſcabiosè. Sed ſophiſticam Libavii tanti non facimus, quanti experientiam, à qua qui virium & poteſtatum in rebus ipſis exiſtentium effecta depromi manifeſtè cernimus, utut cauſas inexploratas deploremus, illi tamen & neceſſitate quadam coacti ſubſcribimus, ejusque potentiam admiramur. Sanati autem vulnera ab ipſo Unguento, non ipſis, ſed vel armis, vel quod armorum vicem obtinet, affricato, nemo non vidit, aut intellexit hactenus, nemo non expertus eſt. Quorſum igitur attinet in manifeſta experientiæ luce cæcutire: quamvis adhuc dum, cur iſthæc fiant, cauſæ veræ & adæquatæ invelligando explorari non potuerint, nulli poſſibile fuerint Magnes trahit ferrum, & utrumque miro modo inter ſe afficitur, ſed quis tam ingenioſus fuit unquam, qui iſtius mirabilitatis potuerit reddere cauſas connatas, & effectionem iſtam unicè & ἀκριβῶς molientes? Eodem pacto de unguento hoc ſtatuendum eſt, nec ſtatim ad Diabolicas artes, licet præter opinionem noſtram valdi efficaces, recurrendum,

vel rei hiſtoria in dubium vocanda, aut prorſus pernegandа mundificationi vulneris totum aſſignando, quo pacto idem, vel ſine inunctione teli conſolidari poſſit, ubi in cauſarum momenta prius inquirere licet. Sed dicant ejusmodi exagitatores.

1. Quamobrem ab hac chirurgia vulneris parum aut omnino nihil efficiatur, ſi vinea à capite ſuſpenſorum non admixta unguento fuerit.

2. Qui fiat, quod fruſtra inungatur telum, niſi cruore è vulnere manante tinctum fuerit.

3. Qui fiat, quod ægro vel dolores, vel levamina ab eo, qui curat, pro lubitu ſuo & per intervalla conciliari poſſint.

4. Quid cauſæ ſubſit, quod fractura oſſium non reſarciatur vel ſaltem non æquè bene, niſi vel oſteocolla, vel radia ſymphiti majoris unguento adjungatur?

5. Cur prout vulnus vel punctim, vel cæſim inflictum ſit, telum diverſimodè perungi oporteat.

6. Quod denique, ſi vulneratus diætæ limites à Medico imperatos tranſgreſſus fuerit, totum id confeſtim proditur in teli ligatura: Hæc & ſimilia explicent illi, quicunque ſtrenuè contra hanc chirurgiæ Martialis experientiam calamum ſtringunt. Libavius hic nullam concedit, eamque rerum naturalium ſolum eſſe, contendit, atque ſympathia eſt continuatio Naturæ, ejusque convenientia: tametſi enim diſſita ſint Magnetis & ferri corpora, in iis tamen natura ita continuatur, ut etiam conveniant in unam: quidni verò inter vulnus & ungentum ipſum continuationem quandam, ac propterea ſympathiam eſſe aſſeramus? Quid verò illa ſit, in quo conſiſtat, & quomodo fiat, & quæ ſit ejus cauſa, hoc verò eſt, quod quæritur. Atqui nemo unquam tantam ingenii divinitatem ſibi attribuerit, ut iſthæc per omnia ad unguem explicare potuerit. Quieſcandum tamen non eſt, ſed conandum quousque mens noſtra poteſt. Eſſe itaque ſympathiam, in hac cura exploratum eſt, in qua primo conſiderandum eſt Subjectum ſeu materia, in qua ipſe nempe Sanguis: ſecundo Efficiens, à qua, quæ eſt ſpiritus Mundi ſecretus omnia perluſtrans. Tertio cauſa inſtrumentalis, ſine qua non perficitur cura. Dicimus igitur baſin unguenti Martialis eſſe Usneam ſeu ſpiritum animalem coagulatum ſcilicet corporeum: cùm enim ſtrangulantur, ſpiritus vitales & naturales ſurſum feruntur, ibidemque cùm exitus propter ſolidam cranii humani duritiem nullus pateat inter ſuffocandum unà cum animalibus includuntur, & quaſi carceribus quibusdam circumſcribuntur, donec temporis progreſſu in unum coaleſcant, & foras ad cranii circumferentiam erumpant: Hinc accedente Mercurio ſeu ſpiritu Mundi à Neptuno per pluvias, rorem, nivem, pruinas, tanquam externa vehicula in hæc inferiora effuſo, fit usnea, baſis ſcilicet hujus medicamenti, quæ in ſe continet omnes virtutes animales, vitales, & naturales, quas eodem modo poſtea unguento communicat. Quoad ſanguinem, etiamſi, dum ille adhuc ſpirans è vulnere manat, ſpiritus volatiles illicò in aërem evaneſcerent, tamen ſpiritus ſali ſanguinis fixo inhærentes, quia non expelluntur, ſed retinentur in ipſo, cujus pars ſunt, nullo prorſus modo ſeſe ſubducere poſſunt: Eſt itaque in ſanguine aliquid adhuc, in quo tales operationes fiunt. Quamprimum ergo telum medicamento perungitur, quod fit actu calidè, ſtatim ſal fixus ſanguinis, in enſe ſeu telo attrahit Magnetica & naturali, ſibique inſita virtute ſpiritum animalem ex unguento, qui duo ſpiritus interveniente ſpiritu Mundi, qui per cuncta diffuſus, atque inſertus, omnium idealium ſeminum & rationum vector, omnium complexus ſuo conciliator, atque ita activa ſecundum proportionem paſſivis applicando, omnium, quæ fiunt, proximus autor evadit, amicabili nexu & copula uniuntur. Spiritus mundi verus eſt Mercurius catholicus, naturæ filius primogenitus, adhuc dum in virginitatis ſtatu catholico exiſtens, earumque rerum, quibus aſſociatur, naturam induens, non ſecus ac cœleſtis ille Mercurius. Hinc ſanè fit, ut quidquid vel commodi, vel incommodi ſpiritus ille extra venas coagulatus ſentit, idem ſtatim congeneri ſuo in venis reſidenti ſympatheticè communicat, Idque non niſi medio univerſalis illius ſpiritus, omnium corporum clauſtra reſerantis, quid vid licet huic congaudet, vel compatitur: Atque exinde fit, cur æger doleat, ſi telum igni admoveatur, vel aeri turbido frigidoque exponatur; quia ſcilicet animalis, qui eſt extra hominem, prius patitur, & poſtea paſſionem ſuam communicat illi, qui intra corpus ægri degit per idem vehiculum, quo non tantum hæc, ſed omnia alia in Mundo fiunt. Quinimo, hinc quoque vice verſâ & id eacutitur, quamobrem, ſi æger, vel cæpas, vel allium, ſinapi comederit, veneremque exercuerit, id ſtatim in telo obſervetur: quia nempe animalis ſpiritus in homine prius patitur, ac poſtea ſpiritum ſibi homogeneum in telo paſſionis ſuæ participem reddit: Hæc igitur eſt hujus actionis cauſa: atque exinde reliquæ paulò ante excitatæ quæſtiones ſolvuntur & feliciter explicantur.

5. Argumentum. Agens & patiens hic non juſtam obtineat proportionem: ſanguis nimirum quo imbuitur telum, jam eſt mortuus. ℞. Sanguis telo affricatus, quamvia non informetur amplius à formâ vivi, hoc eſt hominis, reſtat tamen forma miſti, quæ efficit, ut adhuc ei inſit tam vis agendi quàm patiendi.

2. Argumentum. Remedium eſt applicandum corpori ſanando, jam verò totum non ſanandum, ſed pars vulnerata. ℞. 1. Axioma hoc non eſt catholicum. 2. remedia non ſemper parti affectæ applicari teſtantur amuleta. 3. Quomodo curatio, quæ hic telo adminiſtratur, communicabitur parti affectæ, cum æger ſæpe aliquot milliaribus abſit. ℞. 1. Etymon vocabuli axiomati reclamat: Si eſt cura magnetica, præſupponitur certum ſpatium, per quod trahit. 2. Communicatio fit per vim magneticam eo modo, quo odor cadaveris communicatur naribus vulturum per multa milliaria. 3. Quantumvis fateamur modum hunc communicationis eſſe ignotum, non tamen inde ſequitur confeſtim magicum eſſe proclamandum. Sic nimirum fluxum & refluxum maris magicum quid aſſerendum, quippe cujus cauſa multis fuit & eſt adhuc ignota. Idem etiam de aliis infinitis ſtatuendum. Latent nimirum plurima in naturæ abyſſis, & vix minima pars nobis perſpecta, cætera vix ſera poſteritas curat. Unde quia τὸ διότι nobis ignotum, non τὸ ὅτι ideo rejiciendum aut magicum proclamandum. 4. Argumentum. Adhibetur hic ablutio partis, urina propria, ligatura, diæta, &c. ℞. Hæc aliquid faciunt ad conſolidandum tanquam cauſa ſine qua non: Sed adeo paucorum dierum ſpacio ſcopum præfixum ea aſſequi, experientia reclamat.

« Coronidis loco diſcipulis meis ſuaviſſimis, fideliter communico duo quædam Medico-Chymica, quorum primum eſt oleum camphoræ, & exinde compoſitio cum aliis alexipharmacis contra peſtem. Alterum eſt Præcipitatus Diaphoreticus ex cinnabari nativa in ſua tria principalia rectè ſeparata, & poſtea ex iiſdem ritè conjunctis, qui præcipitatus certè eſt loſtar cujusdam Univerſalis, quibuslibet morbis inſerviens.

ALEXI-

ALEXIPHARMACVM SINGVLARE.

℞ Camphoræ e. g. ℥jß. olei amygdalarum dulcium vel ſpiritus Terebinthinæ, aut quod omnium optimum & pretioſum eſt, olei caryophyllorum ℥ iij. Salis abſinthii ℥ijß. tere primò camphoram quantum fieri poteſt ſubtiliſſimè, & paulatim tandem imbibendo cum oleo tere, donec planè fiat inſtar pultis, tandem etiam ad ſe ſalem abſinthii ac inſuper aliquandiu tere, donec nempe omnia probè fuerint per minima quaſi miſta. Hæc per retortam brevioris admodum colli ex Balneo ſicco, quod in reverberium clauſum eſt deſtilla in excipulum non usque adeo magnum, ſed breve, ignis gradibus primò lentis, poſtea auctioribus, nec tamen omnino fortioribus, donec nempe & ipſum oleum prodeat, & cum eo camphora in forma lenta & butyracea prodeuntibus confertim ſimul multis ſpiritibus albis. In fine, ne nimirum empyreuma præſertim ſi oleum amygdalarum abſumptum fuerit, in cæteris id non eſt tenendum, contrahat, excipulum cum prægreſſo oleo eſt auferendum, & tandem ignis augendus, ut ſal abſinthii adhuc dum in retorta reliquum probè à fœtore mundetur & calcinetur, retortula etiam igne intenſiore demum candente: Salem abſinthii eundem deinde tere, & ſuperfuſo omni illo quod prima deſtillatione prodiit oleo denuo ex alia retortula, eodem modo ut prius, deſtilla, ac poſt omne oleum clarius, primò factum eſt evocatum. Salem denuo calcina, fœtore eodem, quem adhuc dum fæces olei amygdalarum dulcium facere videbuntur, hoc modo ablato. Eundem laborem repete etiam tertiò, ſuper eundem ſalem idem oleum rectificando. Extremò in eodem oleo nonnihil adhuc propter camphoram butyraceam, ſed tamen puro, extingue fruſta laterum ignita ſ. q. & quidem eodem oleo iſti infundenda vaſe apto, quod operculo ſuo, ſtatim poſt injecto, laterea (inflammatur nimirum oleum) operiri poſſit, ac tandem ex retorta leni igne deſtilla, & prodit oleum clarum & transparens, à phlegmate ſi quod admiſtum eſt, ſeparandum. Interea dum iſtud oleum fit, poſſunt reliqua præparari, quæ in eandem compoſitionem ingrediuntur; ceu ſunt, extracta Myrrhæ, aloës & croci, præterea Gummi ſulphuris. Extracta fiunt, ad eum modum, quem docet Tyrocinium chymicum lib. 2. cap. 9. cum ſpiritu vini, ſed myrrha & aloe primum in aceto deſtillato ſolvenda ſunt, ut ſeparentur nimirum fæces, poſtea avocato aceto, reliquum per ſpiritum vini ad præſcriptum artis peragendum. Gummi Sulphuris fit ad præſcriptum balſami Sulphuris Tyrocinii. Sed in fine ſpiritus vini ab extracto Sulphure eſt ſeparandus, ut illud in fundo tandem reſtet, & in frigore coaguletur inſtar Gummatis. Compoſitio horum omnium eſt talis.

℞ Olei Camphoræ.
Extracti Myrrhæ ana ℥j.
Aloës ʒß.
Croci.
Gummatis Sulphuris ana ʒij.

Miſce omnia diligenter & ſerva in vaſe mundo. Doſis eſt gr. ij. vel gr. iij. quotidie manè cum aqua Theriacali, intra 24. horas à prima infectione vel ſemel vel bis ad ſudores proliciendos ſumta.

PRAECIPITATVS DIAPHORETICVS excellens.

Primò omnium fiat ſpiritus Nitri, ceu docet Tyrocinium chymicum lib. 2. cap. 4. Hujus recipe libram unam, ſalis gemmæ tenuiſſime pulveriſati tantundem: miſce, & ex retorta convenienti è veſtigio, cum ſuo recipienti antea conjuncta, deſtilletur ex reverberio clauſo aqua rubicundiſſima, quam ſerva. Deinde recipe Cinnabarim nativam Ungaricam rubicundiſſimam, quæ minera eſt Mercurii ſeu argenti vivi, probè è ſcoriis montanis liberatam, quantum vis, eamque paulatim in aqua præcedenti ſolve, ac imprimis vide, ut caute procedas: vehementer enim incaleſcunt invicem, particulatim itaque minera injicienda eſt, ac inſuper ad ejus totalem ſolutionem, quæ egregiè vireſcit, ſatis magna quantitas menſtrui requiritur. Solutionem claram, & à ſulphure combuſtibili quod vel ſupernatat ſolutioni, vel in fundo reſidet, per inclinationem decanta, & ex cucurbita in igne arenæ deſtilla. Prodit primo menſtruum, ac quæ principia ſunt ipſius mineræ, in fundo manent, jam quidem propter hanc ſolutionem & menſtrui ablationem diſcontinuata, ſed deinceps ſeparanda. Itaque poſteaquam jam menſtruum omne ſeparatum fuerit, urge ignem aliquantò fortius: & ad latera ſeu ſpondiola cucurbitæ elevabitur mercurius ſublimatus albiſſimus, in fundo verò retortæ ſulphur & Sal dati ſubjecti ſimul reſidebunt. Detrunca itaque cucurbitam videlicet & Mercurium ſeorſim, nec cum cæteris principiis confuſum, ut hæc eadem ab illo ſeparata iſthic ſtare poſſit. Sublimatum communem diligenter collige, & cum aceto deſtillato, in cucurbita, igne arenæ ebulliendò ſolve: fæces remove; acetum clarum, Mercurium tamen in ſe contineas, abſtrahe ad ſiccitatem: quod reſtiterit, cum aqua pluvia, vel rore majali, iterum ebulliendo, abjectis fæcibus, ſolve & aquam deſtilla usque ad magma quodammodo nigricans, idem cum recenti aqua pluviali deſtillata, viciſſim ebulliendo, ſolve, abjectis fæcibus deſtilla, idque etiam tertia & quarta vice, donec nimirum Mercurius poſt quartam deſtillationem planè albiſſimus reſtet. Huic tandem affunde alcohol vini præſtans, & cum alembico cæco in Balneo digere per aliquot ſeptimanas, vel etiam per integrum menſem. Interea reliqua quoque principia, quæ in fundo cucurbitæ, poſt ablatum Mercurium, reſtitere, ſepara & clarifica, quod hac ratione obtinebis. Super eadem infunde aquam pluviam deſtillatam calidam: Statim ſal ſolvendo ſeſe in eandem aquam abit, ſulphur verò flaveſcens ſolum manet. Quod ſi aliquid ſalis adhuc dum eidem adhærebit, illud per aliquot repetitas elutiones aquæ pluviæ deſtillatæ auferendum eſt, & priori ſalis extractioni miſcendum. Utrumque autem deinceps eſt purificandum, quod unicèquoque per ſpiritum vini abſolvendum eſt. A ſale igitur aufer aquam deſtillatam, cum qua nimirum ſalem extraxiſti, & eundem cum optimo ſpiritu vini ſolve, fæcibus remotis ſolutio futura eſt ex viridi flaveſcens: aufer ſpiritum vini ad cuticulam ſupereminentem & ſal ipſum, inſtar Vitrioli transparentis, in fundo coagulabitur, quod diligenter collige & ſerva. Sulphur verò, aliquoties cum aqua calida deſtillata prius lotum, & exſiccatum, ſimili modo cum ſpiritu vini aliquandiu digere, & eundem poſtea aufer. In promptu itaque hoc modo ſunt duo principia ſalis & ſulphuris purificata, ad eandem puritatem quoque redigendus eſt Mercurius. Poſteaquam ille fuerit per deſtinatum tempus cum ſpiritu vini digeſtus & ſolutus: rubeſcit enim totum illud compoſitum eleganter: ex retorta, in excipulum capaciſſimum, igne arenæ lento primò deſtilla ſpiritum vini, poſtea urge ignem & prodibit ſpiritus Mercurii, ſæpe hinc inde per totum recipientem extendendo, & ſublimando inſtar Cryſtalli: relinque omnia poſt exactam deſtillationem, & poſt horas 24. ſpiritus Mercurii cryſtalliſatus in ſpiritum vini primò deſtillatum ſolvetur, qui denuo à ſpiritu vini ſeparandus eſt, id quod fac per

Balneum lene: Spiritus enim vini aſcendit, & ſpiritum mercurii in fundo relinquit cineritii coloris, quem etiam ſerva. Habitis his principiis omnibus, tandem ad illorum conjunctionem anaticam eſt deſcendendum, quam hoc modo ſolve. Primo fiat omnium aqua conjunctiva ex eadem minera hac via. Solve mineræ argenti vivi Ungarici ℥vj. in aqua ſolvente, ex oitro & ſale gemmæ primo loco facta, ac ſequeſtratis fæcibus, reſolutionem ex Balneo levi deſtilla, ad craſſitiem usque oleoſam: affunde recentem aquam ſolventem, ac viciſſim ad oleoſitatem deſtilla, idque fac 5. vel 6. Poſtea repone in Balneo Mariæ vaſe clauſo, ad putrefaciendum per 14. dies, tandem deſtilla lento igne arenæ, donec quicquid aquæ ſuperfluum fuerit ſeparetur: ubi ſpiritus albicantes prodierint, muta recipiens, aliudque apponendo, & diligenter lutando, eos cape, cum aqua ſimul poſtea prodeunte, urge deſtillationem, usque ad gnitlonem vaſis. aquam hanc ſerva, In hujus ℥vj. ſolve ſalis ſupra facti ℥ij. ac circula aliquandiu in Balneo, poſtea ſuper ʒß. ſulphuris funde iſtius aquæ, in qua nempe ſal eſt reſolutum & digeſtum, ℥jß. ac viciſſim per Balneum lene tandem ſepara ad craſſitiem: denuo affunde ejuſdem aquæ priorem quaotitatem, nempe ℥jß. & diſtillando per Balneum evoca, atque ita perge, donec cum ſulphuris ʒß. ſalis ℥. una integra fuerit copulata; id quod ex pondere cognoſces, an ex ambobus factus ſit unus viſcoſus quidam liquor. Harum ʒß. adde ℥ij. ſpiritus Mercurii ſupra præparati, inque phiola ſigillo Hermeticè clauſa, coque in Athanore, prudenter adhibitis ignis gradibus. donec omnia in pulverem rubicundum verſa fuerint; id quod ſpatiu menſium trium vel quatuor fiet, Pulverem hoc modo præparatum & tandem cum alcohole vini correctum ſerva. Eſt medicina univerſalis, cujus gran. unum vel ad ſummum duo in vehiculis convenientibus, in quodlibet morbo exhibita, balſamum internum, ad expellendum intrò hoſpitantem hoſtem, vel per vomitum, vel per alvum, vel per ſudores, mirificè adjuvant.

EPILOGUS.

DEſinant nunc in poſterum ſupercilioſi Thraſones Academici, Chymicorum Medicamentorum convitiatores, qui minis, violentisque objurgationibus, pro majeſtate ſua decernentes, Avorum noſtrorum fidelem Veritatem & Divinam ſcientiam hactenus ſtultè irriſerunt, condemnarunt, & mille ludibriis affecerunt: Deſinant inquam Hermetis diſcipulis, infamiæ, invidiæ, inſcitiæ & fraudis notas inurere, ac deinceps oculares demonſtrationes, manifeſtosque operationum poſtulare modos: inuſitata item & nova ſua addiſcendi ratione, imperioſè à Carbonariis, quos ita vocant, medicis Spagyrica ex gere Secreta, quæ Divina Virtute inſpirante, Reipubl. pleno horreo hac vice communicavi candide: Interim hoc unicum ab omnis Falſi & injuſti Vindice acerrimo ſummis contendens precibus, ut omnibus, qui cum ardenti invocatione auxilii Omnipotentis DEI, grato animo his ritè præparatis ad Creatoris laudem & gloriam, proximi egeni commodum ſyncerum ac debitum arti Chymicæ immeritò proclamatæ Honorem utentur, eaque poſt DEI liberalitatem Spagyricæ Reipubl. accepta referent, Gratiam iisdem & omnem Benedictionem in medendo præſtet ac largiatur. Deriſoribus autem indignis, ac illis, qui ſimulato contemptu hiſce Dei donis clanculum utentur, (ſicuti hactenus multos Galenicos maleferiatos, ex aliorum laboribus ſibi tectè laudem & æſtimationem venantes, feciſſe manifeſtum eſt) & interna perfidia benefactores Spagyros ſeu verbo ſeu dicto infectari non ceſſabunt, omnia eveniant contraria. Id ut firmum ac ratum ſit, faxit illa Sacroſancta TRIUNITAS, quæ mihi voluntatem habilitatemque dedit, hos labores Chymicos, & hæc grana Spagyrica è paleis eruta, non ſine maximis ſtudiis penitiſſimè ſæpiſſimeque examinata, perpetuæ poſteritatis memoriæ conſecrare, & dicat totus Senatus Populusque Spagyricus mecum ex intimo corde, Amen.

Vive, Vale Lector, ſi quid ſcis rectius illis,
Candidus imperti: ſi non, his utere gratus.

Sit nomen Domini benedictum.

OSVVALDI CROLLII TRACTATUS,

DE SIGNATURIS INTERNIS RERUM, SEU DE VERA ET VIVA ANATOMIA MAIORIS ET MINORIS MUNDI.

Epiſtola Nuncupatoria,

AD

Illuſtriſſimum Principem ac D.

PETRUM WOK URSINUM,

DOMINUM A ROSENBERG, Inclytæ & Antiquiſſimæ Domus Roſenbergicæ Seniorem & ultimum, primariumque Boëmorum Dynaſten, Bonorum ſtudiorum omnium Mæcenatem Excellentiſſimum.

COGITANTI mihi, ILLUSTRISSIME PRINCEPS, Domine Clementiſſime, qui munificâ & ALEXANDRINA liberalitate me Tuæ Celſitud. perpetuo debendæ gratiæ reum effeciſti, qua Ingenii induſtria, quove Venerationis Celſitud. Tuæ, juxta devotiſſimi animi mei obſervantiam, aliquem ſaltem gratitudinis conatum in præſtitæ ſuæ erga me beneficentiæ Teſtamentum declararem: Animus erat munere aliquo pulchro & magno Celſitud. Tuam (pulcherrimis maximisque digniſſimam) adornare: Aſt Aurea Argenteave gemmis & margaritis radiantia (quæ ex Dei beneplacito abundè C. T. poſſidet) mihi & meæ conditionis hominibus à fortuna denegata ſunt. Munus igitur offero aliud, Botanologicum, Hortum videlicet pulcherrimis ſimplicibus inſtructum, conſcriptum & exornatum miram ex Innata Signatura cum corporis noſtri membris Harmonicam Correſpondentiam, jucundiſſimo ſpectaculo exhibentem & repræſentantem. Cùm enim inter omnia BONA à DEO Opt. Max. egentibus mortalibus erogata, ipſius Orphei, Platonis. & omnium Antiquorum teſtimonio vix ullum ſit Medicinâ præclarius, Ars omnium, quas humana eruit ſolertia, ſaluberrima, Antiquitate, Nobilitate, & Divinitate cæteras antecellens, quo nomine etiam veteres non ſine cauſa in convivus ſuis ſolennibus decantare ſolebant.

O Sanitas, tu maximum Hominibus Bonum.

Item:

Οὐδὲν ὄφελός ἐστιν, οὔτε χρημάτων, οὔτε σώματος, οὔτε τῶν ἄλλων
ἡδονὴ ἄτερ τῆς ὑγιείας.

Propter hanc Artis Medicæ dignitatem ac utilitatem, quam Humano generi præſtat, illi de Rebus mortalium bene merentur, qui in hac augenda & illuſtranda omnes ingenii ſui nervos intendunt, nec ſumptibus, quoad fieri poteſt, nec laboribus parcendo: ſiquidem nil præſtantius, nihilque Homini laudabilius eſſe poſſit, quàm de hominum genere quoquo modo bene mereri, eamque cognitionem quam à Natura habemus, noſtra quoque opera arctius aſtringere: Id ego diligenter perpendens omni conatu ab ineunte ætate illuc perſpexi, ut pro mea, ad omnes liberales artes & præclara ſtudia, ita quoque ad utiliſſimam ſtirpium cognitionem, aliarumque rerum Naturalium, peculiari quadam inclinatione ac propenſione, ipſe quoque in communem vitæ uſum, ſtudiis & laboribus juvandæ Reipub. propagandæque Veritatis ergo, aliquid adferrem, de eaque bene meritus exiſtimarer. Tanta ſiquidem mihi ſemper fuit juvandæ in univerſum Reipubl. Medicæ promptitudo, ut pro mea Tenuitate nec ſumptibus, nec vigiliis, nec laboribus pepercerim unquam.

Herbaria hæc medicina, de qua hic tracto, Illuſtriſſime Princeps, à *Chirone* inventa, ſemper in magno pretio fuit habita, & magnatum ſtudio & induſtria exculta: Imò Cæſarum Romanorum & Regum Priſcorum, in Plantarum Inquiſitione, in Re inquam Herbaria colenda atque illuſtranda, mirum fuit ſtudium: quorundam ex illorum numero fama adhuc viret, & virebit, quandiu herbæ ab illis denominatæ vireſcent. Neque ob id ſolum huic ſtudio tantum laudis, admirationis & gloriæ debetur, quod ejus cognitio jucunda & delectabilis ſit, ſed etiam quia utilis admodum, & vitæ humanæ omnino neceſſaria exiſtit. Si igitur à publicis negotiis Celſitud. T. quando licebit reſpirare, huic ſtudio & contemplationi incumbat, in illo ſe per Sapientiæ Creatoris admirabilis recordationem oblectet, & manifeſta in occultis Naturæ Veſtigia Divinitus impreſſa intueatur. quia

Præſentémque refert quælibet Herba Deum.

Scio Celſ. Tuam è Naturalis Philoſophiæ Lectione plurimum voluptatis capere ſolere, neque in graviſſimis ſuis & continuis pro gloria Dei & ſalute Patriæ curis & negotiis, in quibus dies & noctes verſatur,

præter-

prætermittere, quin ſucciſivis quibusdam horis variis Scicotiarum ſtudiis vacet. Talis igitur cùm ab omnibus prædicetur Celſitud. Tua, audacter ad eam cum dedicatione hujus libri profectus ſum, eoque maximè, quod nobiliſſimus & Egregius vir, *Theobaldus Hock* à Zwaybrück Illuſtriſſ. Celſitud. Tuæ conſiliarius intimus ac digniſſimus: inſuper Clariſſimi & Eruditione præſtantes viri *Mathias Timinus* ab Ottenfelt & *Hermannus Bulderus*, qui Tuæ Celſitudini à Conſiliis medicis præſtò ſunt, quique Celſitud. Tuam omnes fideliſſimè colunt, ſæpiſſime ejusdem Prudentiam, Humanitatem, Liberalitatem, tanto Heroico Principe dignam, paſſimque notam, mirificè & jure optimo apud me commendarint. Operæ pretium igitur me facturum exiſtimavi, ſi has Signaturarum Correſpondentias, veluti collectas naufragii Tabulas, poſtpoſita lectoris inquirendi moleſtia, in unum corpus contractas, ac dilucida brevitate, concinno ordine, ſerie juſta, in unum comprehenſas *Nomini Tuo*, nulli oblivioni obnoxio, hac publicatione dicarem, Laudatiſſime Princeps, non ſolum ob prædictas Eximias & Heroicas animi dotes, inſignem videlicet Pietatem, Eximiam Prudentiam, ſingularem Eruditionem, incredibilem Humanitatem: verum etiam quod Celſ. Tua de literis & literarum Profeſſoribus optimè merita, nullum de Muſarum cœtu excludere, nec triſtem ulla ex parte cum Auguſto dim teere, ſed in auribus & oculis Trajani illius optimi Exemplo libenter ferre, & facilem, quod in Pompejo laudat Cicero, ſe præbere, cum perenni & nunquam interitura Nominis ſui exiſtimatione ſoleat, ſicuti ſequens Eruditiſſima Epiſtola manu propria Celſitud. Tuæ ad me exarata fidem etiam locupletiſſimam Innatæ ſuæ benignitatis, ad perpetuam Rei memoriam facit. Igitur Celſitud. Tuam ſubmiſsè peto, ut haſce lucubrationes meas ac conatus mei primitias (ſtudii & ſubmiſſæ obſervantiæ monumentum ſempiternum) ſub Honoratiſſimo Celſ. Tuæ Nominis ſplendore & patrocinio tectas in publicum prodire patiatur, easque benigno vultu, & liberali manu ſuſcipiat, & me ſuæ benignitatis favore, ſicuti hucusque clementiſſime fecit, in poſterum quoque complecti, ſibique commendatum habere non dedignetur. Is qui corda Principum moderatur, qui gubernationes felices ſolus efficere poteſt, qui Sapientiam, per quam Principes regunt, largitur, Deus Optimus Maximus, Celſitudinem Tuam ſalvam & incolumem in omni feliciſſima proſperitate quam diutiſſimè ſoſpitet: Peculiari namque Numinis favore, dum Celſitudo Tua, in hac ſua veneranda Canitie omnes Europæ Principes longævitate antecedit, nihilominus ejusmodi ſenectus ita adhuc conſpicitur viridis, ut, cùm alioquin ſecundum Naturæ curſum ingraveſcente ætate vires animi & corporis labefactari ac diminui ſoleant, apud eandem in dies miraculi inſtar rejuveneſcere Ingenii acumen, & augeri deprehendatur: Quemadmodum autem Antiquiſſimus ille Inclytæ Domus Roſenbergicæ Ramus, à primo originis ſuæ Trunco Vetuſtiſſima videlicet ac Laudatiſſima Anhaltinorum & Aſcaniorum Proſapia exortus & prognatus, ſuis Heroicis virtutibus & factis in Comitatu Imperatorum & Regum emergere ac florere per tot ſæcula perſeveravit: Ita etiam à Deo Omnipotente ſummis precibus contendo, cùm in Celſitudine Tua nunc poſtremus dicti Rami ſurculus (ſiquidem in hoc ſublunari globo, ubi omnia mutabilitati obnoxia, nulla conſtans perennitas) fato deſinere & finire incipiat inevitabili, ut nihilominus illa Abavita & Heroïcis implantata virtus in Celſitud. Tuæ Filiis, ſeris Nepotibus & Abnepotibus, DEI benedictione, nova ſemper ſobolis germinatione in Trunco duraturis (Inclytæ videlicet ejusdem ſtirpis Proſapiæ ANHALTINÆ Proceribus virtuoſiſſimis) cum perenni & nullo unquam ævo intermoritura Nominis, ac unius & congeneris FAMILIÆ gloria, & honore vireat, floreat, & frondeſcat.

Roſenbergica Urſinorum familia genus ſuum refert ad principes Urſinos Romanos, qui ipſi à Dominis Aſcania & Ballenſted ad Harcyniã (qui Beer & Beringer cognominabantur) originẽ ducunt.

Vale Optime Princeps, & Neſtoreos annos ad DEI gloriam, Reipublicæ Chriſtianæ & Patriæ commodum, ſub indeſinenti Divinæ protectionis patrocinio vive feliciſſimè. Pragæ è Muſæo, Anno 1608. 10. Septembris.

Celſ. T. Illuſtriſſimæ

Addictiſſimus

OSWALDUS CROLLIUS.

PETRUS WOK URSINUS, DOMINUS DE ROSENBERG, SENIOR ET ULTIMUS DOMINUS DOMUS ROSENBERGIACÆ, &c.

TERNAS Epiſtolas tuas, amice perdilecte Crolli, eruditas ſanè & jucundas, unà cum egregio ac Principe digno Pharmacopolio Chymico à te oblato recepimus; dici vix poteſt quanta voluptate nos eo affeceris, nimirum è quo maximum non modò officii, verùm etiam voluntatis erga nos tuæ fructum perceperimus, promptitudine idcircò ac diligentia incredibili, tibi gratiam habemus, gratosque nos & memores perſentiſces. Fatemur enim nos in omnes eos, te inprimis, propenſiſſimos, qui vera Pietate, purioris Religionis ſtudio, certaque artium ſuarum Scientia ornati ſunt. Porrò quomodo rationis ſtatera moderanda, æquilibriumque explorandum ſit, perpaucos modò videas, qui noverint, quique minimam hac in re temperaturam aſſequantur, & ad ſcopum colliment. Doctiſſime Crolli, Dn. agnatus filiusque noſter, Chriſtianus Princeps Anhaltinus, & nos, meritò gaudemus, quod noſtram erga te benevolam affectionem potius, quàm reliquorum ſplendorem pluris facis, admiraris, & commune quaſi perfugium exiſtimas, noſtraque boni conſulis. Deſiderio videndi tui ſemper tenemur, fatemurque literis, præſentia, ſermonibus, ſuavitate denique morum tuorum nos valde delectari, tædiumque ſenectutis quaſi leniri ac ſuccollari. Verus etenim amor in cognitione & conſormitate veri amoris conſiſtit & acquieſcit. Cùm ergo virtus, ſanguis, internaque cognitio, qua infimi ſummis & ſummi infimis æquantur, recta coincidunt, quo quid præclarius arctiusve reperias? Horto tuo Botanologico non opus eſt ſuſpenſa hedera; matura quæſumus editionem, & effice, ut quàm accuratiſſimè, elegantiſſimè & emendatiſſimè typis prodeat, nobisque Exemplaria ſufficientia in Bibliotheca noſtra reponenda & aſſervanda transmittas. Opus hoc adeò præclarum ac perpolitum eſt, ut nos beatos judicemus, quod noſtra in te benigna inclinatio, cum tua ſumma ac ſingulari dexteritate (qualem in profeſſionis tuæ hominibus vix alibi æque, ac in te reapſe invenimus) in omnibus ferè congruat. Perge ſaltem Spartam, quam ſuſcepiſti, præclarasque animi dotes exornare, nec rebus mortalium diutius deſis. Conſiliarium noſtrum intimum Theobaldum Hock à Zwaybrück, brevi ad te amandabimus; is reliqua effectum dabit, de toto enim negotio haud difficulter

con-

convenietis. Quæ nos præſtare poſſumus, non ſermone aut benevolentia, ſed Re atque beneficio repræſentare malumus, modo obſervantia erga nos tua non tepeſcat, remoriſque omnibus abruptis ad nos acceleres, quo conſpectu tuo, prudentia, doctrinsque eximia nos oblectare, & alter ab altero (nulla ſiquidem ætas ad diſcendum ſera) diſcere, juniorque ſeniorem, ſenexque juvenem moderamine ſuo dirigere ac manu ducere poſſit. Hoc seriò exoptamus, teque amore, judicio & bona noſtra Gratia, proſequimur, de quo noſtro animo ipſe Hock noſter præſenti ſuo ſermone, ſed noſtris verbis plura & fuſius tecum communicaturus eſt. Vale. Datæ Witingaviæ Bohemorum, ultimò Auguſti, Anno 1608.

Manu propria.

NICOLAI MAJI, S. CÆSAR.

Majeſtatis Conſiliarii in Appellationibus, epigrammata in OSWALDI CROLLII *opuſcula Chymica.*

Eſt aliquid rerum vires & myſtica ſcire.
Eſt aliquid medica conſuluiſſe manu.
Tu majus CROLLI præſtas, dum Chymica præbes
Pharmaca, quæ Ratio certa ſat eſſe docet.
Et quæ longa tibi dedit Experientia rerum
Cognita, communi das manifeſta Bono.
Perge, decus Veræ medicinæ, perge mereri
Velle, ubi è cœlo præmia digna vides.

Aliud ejuſdem.

Artis opus magnæ eſt, ſi quis penetralia rerum
Norit, & hinc medicas applicuiſſe manus.
Sed majoris opus, medicamina poſſe docere,
Quæ ratio atque Fides ipſa oculata præbent.
Hæc cùm præſtiteris, CROLLI, tua Gloria juſta eſt.
Invideant alii, non imitentur idem.

DE SIGNATURIS, SEU VERA ET VIVA ANATOMIA MAJORIS ET MINORIS MUNDI,

OSWALDI CROLLII, MEDICI

& Philoſophi Hermetici, ad Lectorem Præfatio.

UTINAM noſtri temporis Botanici, qui formæ internæ ignari, materiam, ſubſtantiam, & corpus Herbarum ſaltem norunt, tam diligenter in dignoſcendis Plantarum Signaturis adhiberent curam, quam accuratam in earundem variis & ſæpe frivolis denominationum concertationibus, longè uberior, & fructuoſior inde in Rempub. Medicam redundaret utilitas. Cum autem plerique (quod ferè in omnibus artibus fieri conſuevit) relicto dulci & emedullato Scientiarum nucleo, inſtar plebejorum oculis internis deſtitutorum; externamque ſaltem Rerum faciem conſiderantium, circa exteriorem demum occupentur amarum corticem, fit inde, ut multi Herbarum reperiantur Nomenclatores, Diverſoria ſaltem, Habitationes & externa Plantarum Veſtimenta (in quibus vires, tanquam in domiciliis hoſpitantur) magnificè deſcribentes: Incolam autem, Dei inviſibilis in Creaturis Veſtigium, Umbram, Imaginem Creatoris Creaturis impreſſam, ſeu internam vim illam & arcanam operandi virtutem, quaſi Naturæ dotem, Plantæ ceu Animæ à ſummo Deo inditam ac infuſam, primo per ſignaturam, mutuamque membrorum Corporis Plantarum Analogicam ſympathiam & conſpirationem, à ſagaci medico inveſtigandam: deinde Vulcani ſeu Anatomiæ Cultelli opera induſtrioſa eruendam, ſomnolenter & noxio prætereant ſilentio. Quas verò ex aliorum monumentis (nullo planè facto periculo) ſine ſignato Fundamento & ſeparatione veri à falſo, deſcriptas vires Heteroclitas complurimas, Herbis ſingulis appingunt, ipſa ſola Rerum & unica magiſtra Experientia comprobat, ne decimam partem avidæ medicorum, ægrotorumque expectationi ſatisfacere. Magna Rationum deductione non egemus, ſi Experientia Veritatis Mater Fidem meretur. Perſpicacioribus ergò oculis, altiori ingenio, ſubtilioribus inquiſitoribus opus eſt, ſi plenariam & intimam Plantarum cognitionem (qualem ſtudioſis Rerum Naturalium a majoribus & admiratoribus Naturæ explorandam, & ſubtiliter excutiendam reliquit) deprehendere velimus, quam aliquot centum, primo intuitu, ſine Scientia Virtutis internæ, vulgari modo Nominibus diſcernere poſſe (Herbarum enim nomina non habent virtutes, ideò corpora examinanda ſunt, ut ſciamus, quid purget, quid odorem det, quid febres, quid vulnera ſanet) aut injuſta & fallaci quatuor qualitatum cenſura, Caliditate videlicet, frigiditate, humiditate, ſiccitate, illarum vires velle explorare, cùm tamen illæ ſint ſaltem umbræ rerum, ſicut colores nec radices habent, nec poteſtates. Hoc illi non inficias ibunt, qui Virtutem ex radice Centri, non ex ſuperficie cognoſcentes, relicta Nominum inanium ſubtilitate, à Rebus ipſis Veritatem intima & profunda ſpeculatione, exquiſitius rimantur, manifeſta in occultis Naturæ veſtigia divinitus impreſſa inveniunt, ac Herbarum abditas dotes, ex ſuæ extimæ faciei inſpectione, venantur, & ſapiunt quanta ſit inter corticem & nucleum, inter domum & inquilinum, differentia, niſi ſtolidè velint ligna & lapides, ſtatuarum nomine inſignire, ſeu relictis colonis, meſſes cum tuguriis inſtituere. In omnibus rebus externa domus eſt ſaltem domicilium internarum habitantium virtutum à Deo inſtar Animæ corpori humano infuſarum. Rectius ille Philoſophus ingenia hominum & ſenſus non è nomine, ſed è ſermone (animi ſeu interioris Hominis charactere & indicio vero) petebat, dum puerum aſtantem tacitum ſic compellat: Loquere, ut te videam, ô adoleſcens, ſiquidem voce interprete mentis arcani motus aperiuntur: Ita Herbæ magicè per Signaturam penitus introſpicientem alloquuntur Medicum, ſuaque interiora, in occulto Naturæ ſilentio abdita, ipſi per ſimilitudinem manifeſtant. Eſt enim (ut clariſſimi viri Baptiſtæ Portæ verbis utar) per ſimilitudinem demonſtrandi modus, quo ſæpiſſimè ſummus Rerum Opifex divinas & occultas res ſolet pateſacere, ut ſupremam Idæarum ſimilitudinem referrent: nec præſtantiori aut concinniori poterat modo: nam ſi plantam loqui fingamus, & ſecreta ſuæ Naturæ commoda, quibus præſtat, promere velle quocunque ſermone, quibusve modis locutura non ab omnibus perciperetur, quum & ſermones & ſcribendi characteres ſingulis gentibus proprii ſint & peculiares: unde aut uni nationi, aut infinitis loqui linguis oportuiſſet, ſic argutâ Naturæ ſolertia ſuis rerum ſimilitudinibus & breviter & perſpicuè ſatis ſimul omnibus fit. Omnes herbæ, flores, arbores, aliaque è Terra provenientia, ſunt libri & ſigna magica, ac immenſa DEI miſericordia communicata, quod illa ſigna ſint noſtra medicina, ſed quod per illorum cognitionem ad veram medicinam, id eſt, ſignatum venire

Locum in quo Deus ſtetiſſe dicatur, & à ſigno Deus ipſe, ſeu eſſentia ejus cognoſcitur: nam omnes creaturæ ſuis proprietatibus Deum quaſi præſentem demonſtrant.

Diverſa & multiplices formæ ſunt ſigna unicuique myſterium indagandi.

Simplicium qualitates non conſiderandæ: ſed eorum arcana.

nire poſſimus. Qui ergo cupit eſſe medicus rapertus, & habet cognitionem eorum, quæ ad ſe ſpectant, per artem illam, quam natura externè Per ſigna proponit, cognoſcat, quòd internè illa ſignificet: Omne enim quod Intrinſecum eſt, fert illius occulti externam Figuram, tàm in ſenſibilibus, quàm in inſenſibilibus Creaturis. Tacentibus nobis loquitur veluti notis quibusdam Natura, ac ingenium cujusque & mores revelat, quemadmodum ſcitè ab Adamantio Polemonis metaphraſte dictum eſt, σιγώντων μὲν ἔξω διακένως λαλεῖ δὲ τοῖς σημείοις ἡ φύσις τοὺς τρόπους ἑκάστου ἀνακαλύπτουσα. Et ut noſtri intimi mores, ex corporis Extimis notis inveſtigari poſſunt: ſic ea Plantarum Exterioribus ſignis Interiorum virium Homo poteſt admoneri: Planta enim velut occultis verbis ægris mortalibus vires reſerat, & abſtruſarum rerum theſauros, ut diſcat omnium miſerrimus Homo, quomodo ſuis morbis opem ferre poſſit. Quemadmodum externa inducunt in cognitionem Interni Hominis & ſuorum morborum: ſic etiam medicinæ Homini neceſſariæ & conducentes deprehenduntur ea ſimili Anatomia: ſunt enim ejusdem Aſtronomiæ & philoſophiæ. Cognitionem autem Virtutis Arcanæ dat Magia, quæ in Lumine Naturæ doctrix eſt, & totius Philoſophiæ Naturalis Perfectiſſima & conſummata Scientia: Et ſanè nil magis Pietatem auget, nil inquam ad cultum DEI ejusque amorem nos ardentius promovet, quàm vera ejus Cognitio, quàm indeſinens immenſorum DEI operum & mirabilium Contemplatio, quàm Naturalis illa Magica (ſemper Internum nobis nucleum ſeu ſignatum per Externum corticem ſeu ſignum declarans & innuens) Cœli proles ac filia artium & arcanorum Inventrix, quâ compellimur canere, Pleni ſunt Cœli, Plena eſt omnis Terra Majeſtatis gloriæ Tuæ Creator omnipotens!

Chiromantia ex arte Cabaliſtica dicta eſt Inventrix medicinæ.

Sed cùm videamus ita à Natura inter homines comparatum eſſe, ut peregrina quidem & adventitia admirentur ingenia, ſua, domeſticaque ob familiarem uſum deſpiciant: ſic etiam his peregrinarum Plantarum admiratoribus plerumque contingit, ut Novitatis ſtudio ſua domeſtica, quæ noſter gignit orbis, habeant deſpicatui, ipſis tamen exoticis longè meliora, recentiora, ſelectiora, & ſalubriora, quia ſub noſtri cœli influentia nata ſunt, noſtræ cujusque naturæ conveniunt magis, domi noſtræ debito tempore collecta, minori difficultate & ſumptu haberi poſſunt, & noſtris uſibus exigente neceſſitate à Patre miſericordiarum deſtinata: Quæ igitur neceſſitas eſt iis uti peregrinis, ſi eadem ſimiliaque conſilii & efficaciæ noſtra Terra producit? ſic uſus medicus edocuit Terram medicatam, quam DEUS nobis in multis Germaniæ locis dedit efficacia, bonitate & virtute non cedere Turcicæ: De Strigenſi Sileſiaca loquor, quam Joannes Montanus, reconditæ experientiæ ſenex, primus omnium detexit, poſt ipſum in plurimis Germaniæ locis Johannes Bertoldus Oſchatienſis Sileſius, curioſus ac ſedulus ſubterraneorum ſcrutator, in agro Solmenſi & nonnullis Haſſiæ locis. Non longè à lacu Acronio in ditione Illuſtris Maximiliani Marſchalci Bappenheimii prope Arcem, quæ à longo lapide Nomen habet, in quadam disjecta rupe, maxima copia olim effuſa fuit à Natura, involucro ſeu matrici, inſtar nuclei ſummè purificati, incluſa, teſtantibus adhuc ibidem veſtigiis, qua in praxi medica cum fructu uſus ſum. Auguſtiſſimus noſter Imperator RUDOLPHUS Secundus, Brundiſii in ſuo horto curavit effodi præter bolum duas SOLIS & LUNÆ, ut Paracelſus vocat, axungias, quarum partem à Sua Majeſtate dono acceptam in uſu medico, comprobata illarum bonitate, Veræ Lemniæ congenerem, ac efficaciſſimam, nec Terræ Turcicæ cedentem animadverti. Ita DEUS nobis largitus eſt variis in locis, cum

Medicus inſtar Virginis debet videre ea, quæ ſunt ante pedes, non ultramarina ambitiosè inquirere: Sufficit ſua Regionis productum

Unicornu verum propter raritatem in magno pretio ſit, alterum ἀντιβαλλόμενον quod Minerale vocant, & interdum è ſtagnis effoditur, aut è montibus, ſicuti aliquando in Moravia tribus milliaribus Brunnâ (ubi tunc temporis cum clariſſimo viro D. Johann. Bergero Pannonio medicinam faciebam) non longè à Territorio Abbatis Obrovicenſi, ſub altiſſima rupe duorum inuſitatæ magnitudinis animalium incognitorum oſſa, una cum duobus junioribus effoſſa ſunt, quæ absque dubio tempore Diluvii aquarum impetu perierunt in illa ſolitudine, quorum oſſium mirabilium dentium nonnullas reliquias, aliquot menſes poſt ex improviſo illuc locorum veniens, & admonitus ejus rei, effodi curavi: & in uſu medico eandem fere in ipſis deprehendi efficaciam, quæ monocerotis Cornu attribui poteſt. In eodem tractu non longe eſt ſtupendum antrum, excavato monti in Italia, in Villa Coſtozza, intra Patavium & Vicentiam haud diſſimile. in quo mira & varia reperiuntur Naturæ ludentis opificia, dum ſtillantes guttæ è ſuperiori fornice in illo cavo & multis labyrinthis intricato monte confeſtim in lapidem (mediante Salis ſpiritu) ſponte concreſcunt, & ſuo caſu alto, varias lapideas ſtatuas & formas effingunt: Porro lapis ille in pollinem redactus drachmæ pondere, ſudorem efficaciter ciere ſolet: & fractis tuſisque oſſibus ab extra Emplaſtris convenientibus mixtus, maximo applicari juvamento. Si reſolvatur aceti deſtillati beneficio in ſalem, in Calculo & Podagricis illis nodoſis affectibus propter ſignaturam operatur efficaciter: His enim duobus morbis cum Contractura, propter cæmentoſa vina in Moravia, valde familiaribus Natura etiam idoneis connatis & domeſticis proſpexit Remediis: Ubi malum aliquod vel morbus, ibi proximè è Natura Remedium exhibetur opportunum, ne longius à nobis ſit mendicandum. Ideo Ruellius non immeritò dicit: Nullam medicinæ partem incertiorem eſſe, quàm illam, quæ ab alio orbe, quam à noſtro, petitur: Et Paracelſus diligentiſſimus Luminis Naturæ ſcrutator, exoticam multorum medicorum curioſitatem Plantas (neglectis internis viribus a ſignaturâ petendis) ſaltem de Nomine noſſe cupientem, meritò ridens affirmat, ruſticum quemlibet Verum Pharmacopolium ante ſuas ædes habere. Qui ſimpliciſſimis herbis & radicibus curant, omnium feliciſſime curant, teſte Carrichtero: Eſſentia enim medica ſeu Aurum magicum æquè bene continetur in illis, ut pretioſioribus aliis. Sicuti autem terra cuique Regioni victum & amictum exhibet: ſi non ad ſuperfluam voluptatem, tamen ad neceſſitatem ſufficientem: ſic etiam Rerum ipſa mater, eademque parens Natura, quæ omnibus providit abundanter, medicamentorum ſufficientiam diſtribuit neceſſariam: Unaquæque Patria ſui Elementi in ſe continet matrices, ſibique ipſi, quod eſt neceſſarium exhibet: Suis quibusque terris & regionibus, ſuæ genti, ſuo climati, ſuo cœlo, ſuo ſæculo, Natura herbas producit atque temperat: In quibus, ut in ſtirpibus, cùm maſculum & fœmellum genus reperiatur (quemadmodum in rebus Creatis Providentia Divina diſtinxit Anatomiam in Marem & Fœminam non fruſtra) in applicationis uſu non temerè ſexus confundendus eſt: ut enim vir & mulier Naturâ ſunt diſtincta, ita etiam eorum Remedia, ut nunc taceam ſimplicia ſeu medicamina Hermaphroditica: imò quædam juventuti, quædam ſenio proſunt, ut in Helleboris videre eſt. Ita etiam Paracelſus jubet medicos eſſe memores diſtinctionis Herbarum, ætatis, medicinarum, morborum & Lunæ: verè igitur Agrippa dicit ſtultum eſſe, ex India petere, quod domi habemus, exiſtimantes propriam neque terram, neque mare ſufficere, patriisque rebus peregrina, frugalibus ſumptuoſa, facile acqui-

Multorum Poteſtatem ignoramus, ex ſola negligentia experimentandi.

Terra eſt Dei pharmacopolium, & ad non herbarum vis eſſe poſſit, ſi plurimarum vires non ignoraremus.

Quando cum ſimplicibus medicinis poſſumus juvare, cum compoſitis non operandum eſt.

Secundum Climatum Regionumque diverſitatem homines, mores, plantarum vires variantur.

acquiſibilibus difficilia. & ab ipſis usque Terræ ſinibus importata præferentes. Et ut videmus Turcarum, Indorum, Æthiopum, & Chriſtianorum mores & Naturam diverſam: Ita etiam Creſcentia ſecundum quatuor mundi plagas & diverſa climata provenientia ſine dubio differunt, ac ſæpius quæ apud alios ſunt alimenta, apud nos medicamenta ſunt, ſicuti graviſſimi teſtantur Viri, cujus Rei, quantumvis infinitis Teſtimoniis fidem facere poſſimus, hac vice unum duntaxat ſubjiciam illorum Exemplum, de radice Aronis, ad confirmationem Veritatis adductum: quæ Radix in locis noſtris frigidioribus adeò fervens & mordax eſt, ut mandentium os & fauces exurat: At quæ in Lydis, prope Cyrenem urbem provenit, exteriori forma noſtræ planè reſpondens, dulcis & grata eſſe dicitur guſtu, ut raparum inſtar Homines in cibo ſine nocumento uti poſſint: Et quamvis Exoticæ majores haberent vires, ſicuti deſidioſi noſtra non inquirentes, ac ex peregrinâ arrogantiâ peregrina ſemper ſectantes aſſerunt, qui non communem ſalutem, ſed ſuæ negotiationis compendium quærunt, perſuadentes nobis, non niſi pretioſa quæque plurimum prodeſſe: Tamen illa, non niſi in ſui climatis hominibus, quibus creata & producta ſunt, putabimus ſalubria: Si enim peregrina noſtris corporibus tantoperè convenirent medicamina, procul dubio Natura factum eſſet, quæ omnibus cumulate proſpexit, ut hæc apud nos quoque naſcerentur. Transmarina ergo & domi noſtræ non naſcentia medicamenta, corporibus noſtris, propter climatum & influentiæ diverſitatem, non poſſunt adeò amica & familiaria eſſe, ut taceam nunc, quod vel non debito tempore & loco (unde ſæpe plurimum imminet periculi) collecta ſint, vel illorum Sceleta & Cadavera ſaltem ad nos, plurimum à Barbaris mercatoribus mittantur, Viribus inviſibilibus internis maxima ex parte, ſenio, carie, teredine, viarum longitudine, & ſophiſticationum fraudibus, deperditis, exceſis, abſumptis, corruptis, & adulteratis. Domeſtica, quæ DEUS nobis ſufficienter ſuppeditat, contra infirmitates corporis, vileſcere cœperunt, tum, quia Medicorum Sericeorum (carbonum nigredinem, fumi & argillæ faſtidia detrectantium,) fidem & diligentiam debitam in præparando requirebant, tum etiam, quod Pharmacopæorum vulgarium pars potiſſima gloriæ & avaritiæ ſtimulis incitata, officiis ſuis ſæpe abutitur, & frequentius ad ægroti crumenæ evacuationem, quàm corporis refectionem, intenta eſt. Hinc magno totius Reipublicæ detrimento, & multorum Vitæ naufragio fit (teſtantur illi, qui mortem ſuam magna emerunt pecunia) ut nil ferè in magno habeatur pretio, quod non à Mari Rubro, ut ita dicam, vel ab extremis Gadibus aut Indis advectum credatur, vel mundo decipi cupienti & volenti ita ſaltem perſuadeatur. Deus nil fruſtra creavit, ſed unamquamque Creaturam, licet abjectam, peculiaribus Virtutibus, ſecundum Divinæ Voluntatis ſuæ beneplacitum, dotavit. Eam ob cauſam longè aliter ſentiunt illi, qui Naturam etiam in minimis & abjectiſſimis obſervant cum ſtupore maximam eſſe, & ubi defecit in corpore, abundaſſe in viribus. Vermis (unde Orientalium grana Kermes) & Muricis Oſtrum dant Purpuram, Regum colorem ſumptuoſiſſimum Apes induſtriæ inimitabilis Mel dulciſſimum. Culmus Fragilis Frumentum, Vitæ noſtræ Baculum deſideratiſſimum. Vitis lignorum abjectiſſima, Vinum, Cor Hominis moderatè ſumptum mirè lætificans. Anima intellectualis Dei ſoboles in Hominis corpore, ceu Vaſe fictili ac Teſta fragili, hoſpitatur, quæ omnia non ſine maxima ratione ab

Gal. lib. 2. de alimentorum Facultatib.

Et quamvis merces ſint laudatæ, tamen hoc opus, hic labor, egrotum reſtituere.

Nil à Natura creatum reperitur quod non in medicam uſum venire poſſit.

Syr. cap. 6. ſect. 2. 3.

Sapè ſub ſordido pallio magna latet ſapientia.

Prov. 26.

Pſ. 104. ſect. 15.

Ezech. c. 15.

Syr. c. 31. ſect. 32. 33.

Pſ. 104. ſect. 15.

æterna ſapientia ita ordinata ſunt. Paracelſus, ſecretorum Pater, pro ſuo inter alia præclara in Rempublicam medicam promerita, verum Medicum & ſcientiâ & uſu Medicinæ innoteſcere cupientem, ad dignoſcendas Signaturas & Hieroglyphica grammata ſedulò hortatur in ſuis ſcriptis, & dicit eſſe tria, per quæ Natura nil Inſignatum prætermittens, Hominem, & omnia Creata manifeſtet, primò per CHYROMANTIAM, quæ eſt Aſtrum Rerum Naturalium, & externas Hominis partes complectitur, manus, pedes, lineas, venas. Secundò per PHYSIOGNOMIAM, quæ Faciem & Caput comprehendit. Tertiò per habitum & proportionem totius corporis, mores, uſus, animi ſenſa, & cordis cogitationes denotantem. Poſt hunc Johannes Baptiſta Porta Neapolitanus inſignis Phytopta, & Naturæ ſagaciſſimus æmulator, in ſua Φυτογνωμονικῇ inſignem operam utilitati publicæ impendit: Interea autem, ut in hac re perfectioribus altiora & accuratiora ſcribendi occaſionem ſuggeram, dum aliis annuentibus ſuperis in hoc ſtudio progrediatur, qui autumnum ingreſſus calamo climationi fructus edat maturiores (cui hac vice lampadem trado) conſignatas has meas obſervationes nonnullas; (Inſuetas enim tentare vias arduum) cum Signaturarum ſtudioſis, ulterius mecum diſcere non erubeſcentibus, libenter volui etiam habere communes, quas, tam è Lectione Paracelſi & Portæ, quàm experientia propria, aſſecutus deprehendi convenientes & analogicè Harmonicas: Sufficit enim quodam prodire tenus, ſi non datur ultra. Utinam Carricheri, Rei Plantariæ conſultiſſimi viri tantoperè deſiderata liber, de Signatura Rerum, aliquando in publicum prodiret, in quo Plantarum Stellas terrenas, Stellis Firmamenti miro ac Harmonico modo accommodat, Reſpublica Botanica meritò ſibi gratulari poſſet. Stellæ, ſecundum Paracelſum, ſunt formæ & matrices omnium Herbarum, & quælibet Stella in Cœlo nihil aliud eſt, quam ſpirituali & Chaotico modo præfigurata Herba, qualemcunque etiam in Terra repræſentans. Ita quælibet herba eſt ſtella terrena vergens Cœlum verſus, & unaquæque Stella eſt cœleſtis Herba in forma ſpirituali, in nulla re ab Herbis in terra creſcentibus diſcrepans, ſola materia excepta: Ideo Stellæ omnes morbos futuros prænuntiant, per ſua excrementa & Noſtoch: Ita herbæ cœleſtes deorſum tendunt Terram verſus, ac reſpiciunt ſuas herbas à ſe procreatas: Hoc fundamento cognito, notæ etiam erunt Herbarum cœleſtium & terreſtrium conſtellationes & compoſitiones, videlicet: Hæc eſt Stella Roriſmarini Abſynthii, &c. & habet illarum herbarum virtutes. Obſervabit etiam in Herbis terrenis, quot Colores Florum, tot virtutes Herbarum eſſe. Nil temere & fruſtra in Plantarum familia confictum eſt, ſed rato modo, ordinatis cauſis, accurato numero, tempore & loco opportunis: Et ut muti, quibus pro ſermone geſtus ſunt, & alia animalia ſermone carentia, motibus corporis ſuos indicant effectus: ita etiam Deus cuique Plantæ indidit proditorem ſuum, ut genuinæ vires Herbarum latenter abſcondıtæ per Signaturas externas, id eſt, ſimilitudinem Formæ atque Figuræ, (utpote per Indices officii, eſſentiæ, ac virtutis latentis) ex illarum aſpectu cognoſci, divinari ac manifeſtari poſſint; imò ut modo dictum, illæ magicè nobiscum per Signaturas loquuntur. Qui enim theſaurum obruendo defodiunt, notare locum aliquo ſignaculo conſueverunt: Ita Deus etiam complurima in

Ind. cap. 9. ſect. 13.

Anima fidelis eſt ſanctuarium Dei. 1 Cor. 4.

Signatum cæleſte non ex forma, ſed ex corde, id eſt, operibus & fructibus manifeſtas homines: ſic Herodis vulpinum animum exprobrat Salvator noſter, & Phariſæorum viperinam proſapiam Iohan. Baptiſt. taxat.

Multi potuiſſent in viros litteratiſſimos evadere, niſi falſa ambitione ſibi perſuaſiſſent ſe ſolide doctos eſſe.

Syr. c. 39. ſect. 26.

Omnia ordine, tempore, menſura & pondere à Deo creata ſubſiſtunt.

Sap. 11. ſect. 12.

Quodlibet opus manifeſtat & notat ſuū opificem & fabricatorem. qui

eſt Medicina, arcanum & myſteriorum. S. Anatomia Formarum Naturam Rerum indicat.

Natura, quæ non poſuit in propatulo, ſignavit tantum, ut diligenti inquiſitione poſſimus illa explorare. Sic videmus Moſen non meminiſſe Gemmarum & Metallorum, in abſcondito Terræ Creatorum, cùm tamen in illis maxima Naturæ Arcana contineantur: Eorum ſaltem meminit, quæ in aperto creata ſunt: Ideò autem Deus abſconditè creavit Metalla exterius, ut ſciremus, in ipſis abſconditas eſſe virtutes Naturæ arcanas interius: Quo nomine etiam occultum Sacroſanctæ Scripturæ ſenſum, Spiritus DEI ſemper per Metalla & Gemmas in occulto vel abſcondito Terræ creatas, præfigurat. Et ſi fortè alicui mirum videatur, cur Deus aliquas creaturas in aperto, alias verò in abſcondito creatit, Hermeticæ Medicinæ ſcrutatori diligenter conſiderandum Propono. Quas in Centro Terræ creavit Deus Creaturas, Mineralia puta ac Metalla, (occultorum Sapientiæ, videlicet, Creaturæ ſeu naturæ) illas potiſſimum pro ſolia Hominibus, ſeu pro Spiritu vitæ, in Centro Cordis humani ſedem habente, conſervando ac Balſamando creaſſe: ſicuti Herbas in ſuperficie Terræ exiſtentes (manifeſtum Sapientiæ, hoc eſt, Naturæ ſeu Creaturæ) pro conſervanda ac juvanda maſſa corporis humani externâ, idque pro omnibus animantibus ſimul: *Semper enim DEUS in abſcondito poſuit Maximum, in aperto autem minimum*: In Centro etiam collectas creavit omnes virtutes ſimul, quas in ſuperficie diſperſas creavit ſemel: Et quod mirandum eſt, omnia Aſtra Cœleſtia, quæ in Cœlo Corporibus ſuis manifeſtè patent creata, etiam in Terra Spiritibus ſuis occultè clauſa latent. Et ſicuti Cœleſtis Sol ſuo Calore ſpirituali generat omnia Terreſtri modo: ita Sol Terreſtris ſuo Calore ſpirituali creat & regenerat omnia Spiritualiter: Per Solem Cœleſtem operatur ſpiritus Domini in Natura omnia Naturaliter: Sed per Terreſtrem Solem operatur idem ille ſpiritus omnia, ſed ſpiritualiter. Nam Spiritus per nullum aliud medium, quàm per Solem operatur, quia in Sole ſaltem, & non alibi uſquam, TABERNACULUM ſuæ habitationis poſuit corporaliter. Quemadmodum autem Sol ſupernus bifariam, modo extra Res omnes corporaliter, & manifeſte, modò in omnibus Rebus occultè operatur: ita etiam alter Sol bipartitus, nunc extra Res omnes manifeſtus & corporalis, nunc in rebus omnibus occultus & ſpiritualis eſt: Et ut Sol ſupernus intrinſecè ſpiritualis eſt in omnibus Rebus, & Calor Naturalis Rerum omnium: ſic Sol TERRENUS internè ſpiritualis eſt in omnibus rebus Calor nativus, omnium Rerum Balſamum, Lychnus, & Oleum: Ille Spiritus Vitæ in omnibus rebus latens vocatur: Hic Sulphur Naturæ ſuo proprio & genuino nomine in omnibus rebus appellatur. Si antiquiſſimis Philoſophis & Cabaliſtis (quorum ſtudium fuit à ſignis ad ſignantum, à Creaturis ad Creatorem, & per Angelos ad Deum aſcendere, & cum illo jungi, & ſic ſecundum Pythagoram Deificari) Veritatem nobis enarrantibus fidem non derogamus: Superiora ſunt in Inferioribus, & Inferiora omnia ſunt in Superioribus, non tamen ut in ſe, ſed ſecundum Naturam & modum Superiorum: Sicuti enim Arbor tota in Nucleo ſuo complicita, Arbor Aſtraliceè, ſic mundus ſenſibilis explicitus, eſt in Deo Dealiter complicitus. Cujus etiam rei, *Ter Maximus* ille triplici Diademate inſignitus Rex HERMES, vel ſuo quodam Vetuſtatis jure, omnium Philoſophorum Pater, ab initio in Famoſiſſimæ ſuæ Smaragdinæ Tabulæ, omnibus totius mundi gemmis meritò anteferendæ, fidem nobis locupletiſſimam & indubitatam facit: Quæcunque inquiens, ſunt infra, ſunt etiam Supra, meliori tamen, perfectiori, & nobiliori modo: In mundo Angelico ſeu intellectuali eadem ſunt Entia quæ in iſta viſibili machina ſed ſpiritualiter & inviſibiliter: In ſupremo mundo Deali ὑπερτάτῳ increato, infinito, incomprehenſibili, Archetypo, tam Angeli, quàm mundus unum ſunt & ſimul, modo Divino perfectiſſimo: Infima ergo monſtrant Superna, corporalia declarant intellectualia, per inferiorum & Terreſtrium Naturas & Proprietates aſcendimus in Naturas & Propietates Superiorum & Cœleſtium, ſiquidem hæc inferiora, Externa, ac Viſibilia exemplaria Superiorum notæ, ac Inviſibilium Internorum ſymbola ſunt, quibus nos è temporalibus ſeductoriis manuducimur ad Æviterna & ſpiritualia. Tota Creatura & hæc ampla mundi machina, in qua Creator Inviſibilis ſe nobis videndum, audiendum, guſtandum, odorandum & tangendum exhibet, nil aliud eſt, quàm umbra DEI, ac figura Interni Paradiſi, ille videlicet Intuitus, quo clarè videntur & intelliguntur Creaturæ, quæ ſunt Creaturis poſteriora, & effectus, per quarum cognitionem cognoſcitur Creator opifex: & Prima cauſa agens omnia: Creatura enim omnis à Deo creata eſt, ut ſit in Teſtimonium Verbo Creatoris, per quod facta eſt: Et qui Rerum creatarum cognitionem ſeparat à ſuo Opifice, is Rerum univerſarum umbram ſolummodo habet. Quòd autem Archetypis omnia contineantur Inviſibili modo & ſpirituali, quæ in hoc viſibili corporaliter apparent: & quod omnia ab intra fluant in compoſitum, & nihil ab extra ſumatur, probatur & demonſtrat ipſum Naturæ Lumen aſcendendo & deſcendendo, intrando & exeundo. Tres numerantur mundi, & hi tres unum ſunt univerſum, cùm unus mundus ſit in alio: DEUS ſcilicet, ANGELI, *Machina Viſibilis*. Quiſque inferior à Superiori regitur, & ſuarum virium ſuſcipit influxum, ita ut ipſe Archetypus & ſummus opifex per Angelos, Cœlos, Stellas, Elementa, Animalia, Plantas, Metalla, Lapidea, ſuæ Omnipotentiæ virtutes exinde in nos transfundat, in quorum miniſterium hæc omnia condidit & creavit. Introitus vel aſcenſus fit, quando per ſcalam Jacob ex infimo elevat ad ſupremum: ea ſenſibilibus ad intellectualia, ex Creaturis ad ipſum Creatorem aſcendendo: Hebræorum Cabaliſtæ vocant quinquaginta Portas Intelligentiarum: gradus ſunt ſeu limites omnium Rerum ea primo Geneſeos capite collecti, quibus, ceu ſymbolis ac notis, ad omnium Rerum, tam viſibilium, quàm Inviſibilium, cognitionem deducimur. Egreſſus verò ſeu deſcenſus fit, ubi ex DEO ad Creaturas, ex Intellectualibus ad Eaternas formas, à Centro ad Circumferentiam devolvimur: Ut intueor oculo ſenſuali, exempli gratia, hunc nucleum pomi, relicta autem corporeitate, recipio me ab externa forma, ad interius ſemen inviſibile, & oculo mentali contemplor totam Arborem, cum Radice, trunco, ramis, ſurculis, foliis, floribus, fructibus ſuo tempore per ſeparationem manifeſtandis complicari: Iſtud ſemen illa corporalia non ab extra ſumit aliunde, ſed ex ſe, ex ſuis penetralibus emittit ſingula. Cùm ergo ejuſmodi Aſtrum ſeu ſemen ſit Imago ſeu umbra Angelicæ ſubſtantiæ, & totam molem corpoream Arboris intra ſua penetralia complicet abſque quantitate & qualitate, &c. Certè unicus Angelus complicabit ſemina omnium Rerum ſpiritualiter intra ſe multò facilius ut præſtantior, ſuperior, & excellentior Natura: Nam quò quid ſimplicius, eò quoq; perfectius, abſolutius & potentius: Et quicquid poteſt potentia inferior, idem poteſt Potentia ſuperior multò excellentius & efficacius. Angelus ergo dans homini vinũ, panẽ, fructus, & alia etiã ex

agro

Sciens Deus labore acquiſita gratiora hominibus eſſe, quàm ſine labore obvia, quæ plerumque faſtidire ſolent.

Moiſes in deſcriptione Cœli & Terræ univerſ-fabricæ myſteriorum Arcana verbis aperuit ſimplicibus.

Pſ.19. ſect. 6.

Per Solem, id eſt, Cor macrocoſmi vivit Cor microcoſmi.

A Trina Virtute Termagnus dictus, quia Rex Philoſophus & Propheta fuit. Trina Philoſophia monarcha.

Mundus Deitatis ſeu Pauli Cœlum Tertium: Supra vel extra Deum nullus alius mundus ſeu Cœlum ſuperius datur.

Creaturæ ſunt plenæ DEI Pſ.34. ſect. 4.

Liber eſt ſpeculum, quo æternus Opifex ſe contemplandum exhibet.

Primus Intuitus DEI eſt à facie ad faciem. Alter qui videtur poſteriora ejus.

Deus cognoſcitur ex ſuis operibus ...

Quicquid in omnibus ſimul eſt mundis, id & in ſingulis continetur, neque eſt aliquid in uno, quod non in omnibus ſit ... ſic Anaxag. Pythag. Notione Gen. 28. ſect. 12. 13.

agro creſcentia, non extra ſe ſumit aliunde, ſed ab intra è ſuis penetralibus) quia perfecta Dei imago producit & largitur, quando vult & quoties vult citra ſui diminutionem aut decrementum. Nam Angelus omnia ſecum gerit & habet Angelico & ſpirituali modo: imò totam mundi machinam in ſe complicat, & eſt iſta omnia inferiora: Et quicquid Natura & Ars per Naturam potis eſt, illud etiam Spiritus vel Angelus, ſupra Naturam & Artem conſtitutus & elevatus, multò melius & celerius poteſt. Qui hanc Philoſophiam Centralem ſeu Circularem ſuo intellectu mentiſque oculo depurato diligenter conſiderat, illi non erit difficile credere, Angelum vel Magnum Cœleſtem totum Firmamentum in Gamaæam poſſe includere, vel totum mundum in ſuum pugnum. Cum autem Angelus ſit perfecta & abſoluta DEI imago, & omnia in ſuo Abyſſo complicet, habeat atque poſſideat, negandum non erit, primam & ſupremam Cauſam, a ſeipſa exiſtentem, independentem, omnia ſecum inviſibiliter & ſpiritualiter in Abyſſo ſuo complicare: imò omnia eſſe in Fontali unitate ſimpliciſſimè. Nam omnia creata, producta ſunt ab illo, qui eſt omnia in omnibus, Prima ſcilicet & ultima rerum omnium cauſa: Non ex materia præjacente, ne ab alio qui quam ſumpſit, nec extra ſe accepit abundè. Quicquid enim poteſt & habet, ut ſupra dictum eſt, Potentia inferior, hoc idem poteſt & habet Potentia ſuperior, ſed multò excellentius, efficacius, imò ſupereacellenter. Nulla enim collatio infiniti ad Finitum, Creatoris ad Creaturam. Deus Centrum & Circulus ſui ipſius, in ſeipſo habitans, hoc eſt in Abyſſo Infinitudinis (Heb. vocant Enſuph. incomprehenſibilem infinitatem) ubi in æternum nullus locus, nullum principium, nec finis perveſtigari aut excogitari poteſt. Nec ab alio nec à ſeipſo factus eſt: ab alio enim non potuit fieri, quia neminem habuit ante ſe priorem, aliàs non eſſet cauſa prima: ſeipſum quoque non fecit, nam ex nihilo fit nihil: ſemper igitur יהוה (& hoc eſt nomen Eſſentiale τετραγράμματον Ineffabile, ob tremendam majeſtatem, ac ob ejus incomprehenſibilitatem Schemhamphoras vocatum nomen DEI magnum & mirabile, quod eſt ſuper omne nomen) id eſt ſine Cauſa priore, ſine Tempore, ſine Loco, ſine Termino, nihil aliunde accipere, ſed ſibi ad omnia ſufficere, nullius rei indigere, & omnes ſuos amatores efficere ſibi conformes, ut etiam nihilo ab extra egeant, ſed omnia intra ſeipſos poſſideant in patria ſua, & Hoc eſt REGNUM DEI intra credentes, ſiquidem habitabunt in Deo, & Dèus in ipſis in omnem æternitatem. Ideò JESUS CHRISTUS, Verbum & Filius DEI Patris, ac ſapientia Deificans, Verus Magiſter, factus Homo, ſicut ſumus nos, ut nos perficeret filios DEI, ſicuti eſt ipſe, qui eſt benedictus in omnia ſecula.

Quemadmodum ignis de ſe emittit mille alios & ſemper manet uniformis.

Nihil Divinum. Aleph tenebroſum. Lux tenebroſa.

Deus ineffabilis & innominabilis tetragrammate notatur in natura. Tetragrammate in Lege. Pentagrammate in gratia. Status futuræ beatitudinis.

Erat DEUS ante rerum productionem ab extra nudus & ſolus, donec placuit divinæ Bonitati ſua exire ad rerum productionem & ſe quodammodo veſtire: Quare autem Deus mundum non citius creavit, propter humillimam obedientiam reverentiam & timorem creatori debitam, creatura ad curioſam dum peccatum non permiſſum eſt inquirere VERBUM DEI

Deus ergo Ingenitus Univerſitatis Dominus, Univerſorum principium, medium & finis, non ex ulla egenti naturæ neceſſitate, ſed ſola Voluntate ſua liberrima, & ex mera Bonitate, propter infinitam gloriam ſuam, omnia ex ſuo gremio ſeu profundiſſimo Divinitatis conceptu & receſſu (Hermes dicit è viſceribus Tenebrarum) emittens per VERBUM ſuum primò produxit Lucem, id eſt, Angelicas ſubſtantias, dicendo, *Fiat Lux*: Ex Luce illa Angelica emanarunt Aſtra, ex Aſtris corpora ſeu mundi machina viſibilis, ex quatuor Elementis compacta, & ſic omnia ſunt in omnibus ſuo modo, & unum manet in altero, ſicut ſemen in arbore, & Arbor in ſemine, hæc duo licet diſtincta, ſunt tamen unum: Omnia corpora ſeu Elementa viſibilia ſunt in Aſtris inviſibilibus ſeu ſpiritualibus Elementis, & Aſtra ſunt in corporibus: Aſtra ſunt in Angelis, & Angeli ſunt in Aſtris: Angeli ſunt in DEO, & DEUS eſt in Angelis: Ita ut ſemper ſuum Superius poſſit eſſe abſque Inferiori, ſed non è contra. Nam mundus viſibilis ſeu nulla corporalia conſiſterent, niſi adeſſent Aſtra: ſic, nulla adeſſent Aſtra, niſi Eſſentiæ Angelorum adeſſent, Angeli non extarent, niſi eſſet increatus DEUS, a quo dependerent. Cognito DEO cognoſcuntur Angeli, ſunt enim perfecta & abſoluta DEI imago: cognitis Angelis, nota erunt Aſtra: cognitis Aſtris, nota erunt omnia creata, ſed mundus viſibilis: cognito mundo viſibili tandem notus erit Homo microcoſmus Filius mundi: nam talis eſt Filius, qualis eſt Pater per omnia, ſicut ex Viſibilibus deprehendimus Inviſibilia. Omnia ab intra manant ad inferiora & externa. Nam à DEO dependent Angelicæ ſubſtantiæ, ab Angelis dependent Aſtra, id eſt, Inviſibiles Virtutes Rerum & ab Aſtris dependent viſibiles Formæ, hoc eſt, corpora. Sicuti igitur in DEO omnia ſunt divinè, & in Angelis Angelicè: Ita in mundo ſunt omnia corporaliter ſeu mundaliter: Nam ut Lux lucet in Tenebris, ita Superius eſt in Inferiori: & vice verſa, Quicquid eſt in mundo viſibili ſenſibiliter, hoc eſt in Elementis & Aſtris Aſtraliter, id eſt, ſpiritualiter: & quicquid eſt in Aſtris aſtraliter, hoc eſt in Angelis angelicè: quod in Angelis angelicè, hoc eſt in Deo divinè: Per Catenam ſeu reſtim auream cœlitus fragilitati noſtræ demiſſam in Terram Mens ſeu Anima noſtra intellectualis, ope divinâ per Creaturarum ordinem, ab imis ad media, & per hæc extra mundum ad ipſum Rerum opificem aſcendit & attingit, ad Unum primum & ſummum, ad quod, tanquam ad deſideratum Terminum, omnes Creaturæ conatu ſuo atque gemitu, voluntario tendunt in pectu. Tota mundi machina in DEO nil eſt niſi DEUS, & in Angelis eſt Angelus, & in Aſtris eſt Aſtra: In ſemine Arboris latet tota Arbor cum radice, trunco, ramis, foliis, fructibus: Ex grano hordei procedunt radia, culmus, ſpica grana alia & paleæ. Hæc omnia ideò procedunt ex ſemine, quod latebant in eodem: Simili modo tota mundi machina in Angelo latet angelicè, in DEO autem divinè. Semen eſt arbor complicita, Arbor eſt ſemen evolutum & explicatum: Unitas eſt numerus complicatus. Numerus eſt unitas evoluta: Angelus eſt Aſtra complicata, Aſtra ſunt Angelus evolutus. * DEUS eſt in quo, ceu Archetypo, mundus complicatus eſt divino modo: Mundus eſt DEUS (ut ita dicam) evolutus. Exuperantiſſimus enim DEUS Lux omnem Lucem in ſe continens per Radium ſuæ majeſtatis, hoc eſt, per genitum Filium creat Lucem Angelicam, & impertit cis omnia, per Angelos fluit in quatuor Elementa inviſibilia ſeu Aſtra: ex Elementis ſeu Aſtris fluit in corpora, è quibus tandem fructus proveniunt in conſpectum noſtrum. In microcoſmo etiam ſimiliter patet inferiora ſcilicet eſſe in ſuis ſuperioribus, ultima in penultimis, & rurſus priora his ſimiliter in prioribus, aliudque ſemper in alio, quouſque perveniatur ad ſummum. Nam ſenſus quinque ſunt in Imaginatione. Imaginatio eſt in ratione, Ratio eſt in Mente, MENS eſt in DEO, DEUS in nullo niſi in ſeipſo: Eſt enim ſui ipſius ſedes, & habitaculum, quia eſt omnia, & eſt à ſe, & per ſe, à quo, ceu à largiſſimo & perenni fonte Unitatis omnia fluunt: Ideo etiam ſingula è ſummo bono manantia ad DEUM, tanquam ad ſuam originem, ſunt reducenda.

eſt prima rerum omnium idæa, ſic mundus hic extrinſecus ad exemplar mundi intrinſeci videlicet intelligibilis fabricatus eſt & effigiatus à Conditore Optim. Maxim.

DEUS eſt ENS omnium, Extremum, hoc eſt, locus, origo & complicatio Creaturarum omnium à quo omnes, & ad quē omnes remeare videntur.

Angeli ſunt ſpeculum certiſſima nulli obnoxia corruptioni, qua demittas aſſidua ſui contemplatione explorantur. Quæ ſunt in Superioribus in Inferioribus etiam viſuntur, ſed degenere conditione & adulterata.

Omnia in Deo ſunt, ſicuti Numeri in Unitate & in Centro omnes Lineæ Circuli.

Rom. 8. ſect. 11.12.

* *Supremus naturæ Creator, creavit in uno momento ſine temporis occupatione, antequam placeret facere, mirabilem ipſorum ſeparationem ſeu diviſionem.*

Habitaculum Dei non eſt diſtinctum ab Eſſentia divina

Verùm cùm hæc non ſint hujus loci, & pauci tantas divitias & tam inexhauſtos Theſauros ſuis Tuguriis & anguſtis limitibus comprehendere poſſint, nec ulterius etiam in vulgus ſpargi debeant, genium nunc quieto Harpocratis ſilentio placabo: Difficulter etiam ab illis comprehenderentur, qui Cabaliſticos fontes ſine fundo non deguſtaverunt, nec niſi umbratilem illam Animalem & mundanam cognoverunt ſapientiam, quæ apud Cœleſtem nil niſi mera ſtultitia eſt: Sed ut eo revertar unde digreſſus eram, ſummoperè è Republica medica eſt, ut divinum hoc Signaturarum ſtudium (quod aliqui Botanici quidem innuunt, ſed aliis reliquerunt docendum & probandum) magis ac magis pateſiat: Ideò non ſine gravi causâ Medici Titulo indignum judicat illum Paracelſus qui ex ſigno ſignato, id eſt, Chiromantia & Phyſiognomonia Medicinam non facial, cùm propter admirandam majoris & minoris mundi Anatomiam Eſſatam ac Harmonicam, ſine ægrotantium vitæ diſcrimine, Antiquæ medicinæ cultores, illo carere, neutiquam poſſint nec debeant. Quilibet enim morbus (ſicut ſupra in Præfatione prioris libri retulimus) & medicina ejus, unius ſunt Phyſiognomoniæ, Chiromantiæ & Anatomiæ. Et qui hujus fundamenti intellectu caret hujusque Philoſophici & medici Alphabeti cognitione deſtituitur, non poteſt aſſe probatus medicus. Naturæ enim Characteriſmi, & hæ ſignaturæ Naturales quæ ex Creatione non atramento, ſed ipſo DEI Digito in omnibus ſunt exaratæ Creaturis (ſiquidem quælibet Creatura eſt liber DEI) mel or eſt pars Vera Literaturæ, per quam omnes res occultæ leguntur & inveſtigantur, poſthabitis quatuor qualitatibus, velut externis virium corticibus. Inviſibilia enim & interna ſemper ſunt nobiliora, præſtantiora, & valentiora, quàm Viſibilia Externa, quæ minus perfecta & luis internis viliora ſunt: Sic Domus res externa ædificatur ob inhabitatorem: ſed in ola nobilior eſt omnibus lignis, lapidibus & toto ædificio, cùm ſit viva & Rationalis Creatura: ſine Phyſiognomonia & Chiromantia (quarum miniſterio non ſolum totus Homo, cujus interiora ſemper aliquo externo indicio deteguntur, ſed ſpecificæ & occultæ Rerum omnium virtutes, imò omnia Naturæ ſecreta manifeſtantur) vix ullum Medicinæ habetur arcanum, quod experientiæ ſuſtineat examen: Creaturæ enim ſunt præceptores medici à Deo creati.

Primus noſter Protoplaſtes Adam, in ſtatu Innocentiæ ex Arte prædeſtinata, id eſt, ſignata, rerum Naturalium abſolutam habuit cognitionem, ac cuilibet Rei nomen indidit proprium internam Naturam ſimul exprimentem: Deus enim omnium rerum vires ac Naturam hominem ipſum uno tantum ſpiritus Divini efflatu docuit. Sunt qui erunt, qui hæc noſtra imperfecta eſſe judicabunt: eos propter publicam Rei Medicæ ſtudioſorum utilitatem peramanter rogatos volo, ut his meliora, commodiorique ordine poſteritati communicent. Quantum ingenio, ſtudio & induſtriâ quantum labore & curâ, quantum denique judicio conſequi potui, præſtare conatus ſum. Benignus ideò ac candidus Lector, quia Bonæ voluntati non adfuit optata complendi poſſibilitas, hoc meum ſaltem inceptum (ſiquidem in magnis voluiſſe ſat eſt, nec ſemper licet quodlibet) de ſignaturis ſtudium boni conſulet, & hoc noſtro Tyrocinio fruetur, donec DEUS aliquem excitet, qui infinita Bonitate juvante huic laudatiſſimo & planè neceſſario ſtudio extremam imponat manum. AMEN.

na, noſtas defectus in Deo. — *Iacob 3. ſect. 15.* — *Vt enim Homo è fructibus dignoſcitur: ita Herba etiam à fructibus ſuâ ſignatura.* — *Non ſine cauſa ab Homero vocatur medicus ἀξίος πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων.* — *Anatomia & Forma herbarum concordanda Anatomiæ & Formis Morborum: niſi enim Phyſiognomonia ac Chiromantia tam morborum quàm Remediorum Anatomia Eſſata ac Eſſentialis ſit à medico cognita, nil fructuoſi in medendo præſtabit.* — *Signaturarum Philoſophia & medicinæ ſummum fundamentum.* — *Rom. 1. ſect. 19.* — *Sap. 13. ſect. 1.* — *Sap. 15.* — *Pſ. 9.* — *Matt. 17.* — *Luc. 12.* — *Ideo Hermes dicit, Deum per ſingula creata ubique ſplendere, & eam ob cauſam fabricaſſe omnia, ut eum per ſingula cerneremus. Nil enim reperitur in mundo quod Divinæ Virtutis ſcintilla careat.*

Chiromantia & Phyſiognomonia dant ſigna omnium futurorum membrorum. Hoc Fundamentum ſignatum è Lumine Naturæ depromptum per ſcientiam magicam addiſcitur.

Gen. 2. ſect. 19. 20. Ars hæc ex Lumine Naturæ per divinam gratiam communicata fuit.

DE SIGNATURIS PLANTARUM HUMANA MEMBRA SIMILITUDINE REPRÆSENTANTIUM.

CAPITIS.

I.

PAPAVER cum corona repræſentat Caput & Cerebrum, ideò decoctum ejus in multis Capitis affectibus utiliter exhibetur.

2. *Juglandes* habent integram Capitis ſignaturam: Cortex exterior ſeu herbaceum involucrum, Pericranii, qua de causâ Sal corticum ad vulnera Pericranii ſingulare eſt.

Cortex interior durior, ſeu ligneum putamen, Cranii.

Pellicula circumdans nucleum, Meningum & membranarum cerebri.

Nucleus ipſius cerebri figuram habet: ideò etiam ad cerebrum conducit & venena hebetat: Nam nucleus tritus ſi cum Quinta Eſſentia vini humectatus vertici capitis imponatur, confortat cerebrum & caput potenter.

3. Folliculus Floris *Pæonia* concluſus adhuc, habet ſignaturam & analogiam quandam Capitis cum Suturis, item Venalis cerebrum circumdantibus: Flores mox excludendi aperiunt externam pelliculam Cranium repræſentantem, & hac viâ ſicuti etiam ſemen poſtea exiliendo fulminis inſtar Epilepſiam ſeu Syderatum morbum expellunt.

4. *Agaricum* excreſcentia eſt Laricis arboris veluti fungus, & caput purgat.

5. *Scylla*, quæ ad Epilepſiam commendatur.

CAPILLORUM.

1. Lanugo malorum *Cydoniorum* refert aliquo modo Capillos: ideò decoctum ejus in reſtituendis capillis à lue Venerea defluxis, efficatiſſimum eſt.

2. *Muſcus* oblongus arboribus adhæreſcens Pilorum inſtar: Ejus decoctum ſimiliter commendatur in caſu capillorum.

3. Herba quædam in paluſtribus creſcit, Pilos oblongos formâ penitus referens, aquis innatat, & floſculo albo conſpicitur: Cujus decoctum etiam conducit (ut & priorum ab extra adhibitorum) in pilorum profluvio.

4. *Adiantum*, *Trichomanes* & *Polytrichon* Apuleji, ſunt etiam Capillares plantæ, quæ rigidiuſculis cincinnis, exilibusque fibrillis Capillorum faciem exprimunt, & crines denſos, criſpos & pulchriores reddunt.

5. *Thapſia*

3. *Thapſia* fol'o fœniculaceo ſen capillaceo: Avicenna dicit illam parem non habere in operiendo capillis capite in Alopecia.

AVRIUM.

1. Folia *Aſari* habent ſignaturam: ideò ex floribus ejus Conſerva paratur, quæ comeſta auditum & memoriam plurimùm confortat.

2. Notandum hîc *Cochleas* auriculis prælongis ſignatas coqui in aqua & ſale & deſpumari, poſt exſiccationem macerantur in oleo ſuccini, & deinde deſtillatio inſtituitur: promanans inde oleum mirificum eſt ad recuperandum auditum: Reptile eſt acutiſſimi ſenſus.

OCULORUM.

1. Grana nigra Herbæ *Paris* ſeu Aconiti ſalutiferi, habent Pupillæ ſignaturam: Oleum, inde Chymicè prolectum vel expreſſum, ad oculorum affectus efficaciſſimum eſt medicamentum, à nonnullis Anima oculorum vocatum.

2. *Flos Euphraſia* habet Anatomiam omnium vitiorum oculi: ideò oculis mirè conducit.

3. *Anthemis, Caltha, Hieracium*, (quâ herbâ accipiter oculis hebetudinem diſcutit) *Argemone, Anemone, Scabioſa, Flos aſteris Attici*: Hæc omnia propter ſignaturam oculis conducunt.

4. *Potentilla* flos Pupillam in oculo repræſentat: Aqua ejus deſtillata eſt ſingularis.

5. Lapis vulgò *Beloculus*, quia in albo orbiculo, circinata nigra Pupilla conſpicitur, unde nomen adeptus, manibus geſtatus claritatem viſus conciliat.

NASI.

Mentaſtri aquatici folium Naſi formam refert, herba illa eſt, quæ folia anguſta hirſuta habet, flore è puniceo albicante. Extractum ejus ſpecificum in amiſſione odoratus.

GINGIVARUM.

Sedum Minus muris adhærens habet Gingivarum ſignaturam: ideò ſuccus ejus expreſſus in Scorbuto ſeu Stomacace plurimùm commendatur.

DENTIUM.

1. In *Hyoſcyamo* receptaculum ſeu ſiliquæ ſeminis habent Dentis maxillaris figuram: ideò oleum ejus ſeu liquor per ſe expreſſus, vel decoctum radicis cum herba Perſicaria in aceto, elotione calida, dentium dolores efficaciſſimè ſiſtit.

2. *Acini Mali Punici* Dentes repræſentant: ad gingivarum vitia & dentium firmitatem valet decoctum.

3. *Pinei Nuclei* Inciſorios optimè dentes mentiuntur: ideò pini folia cum aceto decocta, dolores dentium mulcent.

4. *Dentaria* Herba, cujus radix miro Naturæ artificio compactili ſquammarum ſerie conſpicitur.

GUTTURIS.

1. *Pyrola*, ideò in gargariſmis utimur.
2. *Uvularia.*
3. *Cervicaria.*

JECORIS.

1. *Hepatica, Lichen.*

2. *Fungus Betulinus & Quercinus*, habent etiam peculiarem Jecinoris ſanguinis officinæ ſignaturam: quo nomine pulvis utriusque ad miraculum usque ſanguinem è naribus ac vulneribus erumpentem inſperſione ſiſtit.

3. *Jecoraria* parietibus fontium adhærens, quæ contra Hepatis affectus & ſcirrhos peculiariter valet.

4. *Pira* habent quodammodo ſignaturam Jecoris: ideò ad Jecur etiam conducunt.

CORDIS.

1. *Citrium* ſui fructus effigie Cor repræſentat.

2. *Anthora* radicea duæ quaſi corcula oſtendunt.

3. *Alleluya* in cauliculorum ſummo profert folia Cordis figurâ.

4. *Meliſſophyllon* Cordis ſpecie fert folium.

5. *Cardiaca* ſeu *Molucca* folia meliſſæ profert.

6. *Nardus, Myrobalanum, Mala* Cydonia.

Omnium eximiæ ſunt dotes ad Cor.

PULMONIS.

1. *Pulmonaria* tam ſaxis quàm arboribus adhærens.

2. Pulmonariæ quædam ſpecies Pulmonis maculas ſubalbicantes referunt: ideò omnium decoctum in variis Pulmonum affectibus conducit.

MAMILLARUM.

Specula Pennarum Pavonis: habent enim Mammillarum & uberum formam: ideò hauſta ſanant ubera mulierum malè affecta.

FELLIS.

Herbaceum *Viride* involucrum Juglandis, ſi ſuccus ejus exprimitur viridis, aſſimulatur ſucco Fellis colore & ſapore, & conducit ad Fellis expurgationem.

LIENIS.

1. *Scolopendrium* verum, *Aſplenium*, Ceterach.

2. *Lingua Cervina* & Vulgaris *Phyllitis.*

3. *Lupinus* ſua effigie Lienem demonſtrat: ideò ejus decoctum Lienoſis prodeſt.

VENTRICULI.

1. *Folia Cyclaminis* ſaltem: radicem enim membra Paralytica reddere tradunt.

2. *Zingiber.*

3. *Galanga*, eſt externus Ventriculus, per quam internus ſervatur.

UMBILICI.

Umbilicus Veneris ſeu Cotyledon concavum adfert folium rotundum, læve, fœmineum, Umbilicum imitatum, craſſum, carnoſum & ſucculentum, Adamatoria valere affirmat Dioſcorides, quia medici Umbilicum Luxuriæ ſedem dicunt.

INTESTINORUM.

1. Calamus Atomaticus.
2. Caſſia Fiſtula.

VESICÆ.

1. *Alkekengi, Halicacabum, Veſicaria* veſiculas ferens humanis ſimiles, intus acinum inclusum gerit, cujus celebertimus uſus ad calculos lotiumque ciendum.
2. *Veſicaria Repens, Staphylodendros.*
3. *Colutea.*
4. *Solanum.*

PUDENDI.

1. *Aron* præter piſtillum execti ferè genitalis effigie, integrum generationis inſtrumentum demonſtrat.

Sunr qui potent Satyrion Erythroneum, ſeu Verum Paracelſi Satyrion, eſſe Aron, ſeu omnes Draconsii ſpecies, quæ habent ſignaturam totius Pudendi, & poſt maturationem in grámine ſupra terram inſtar ſerpentis incurvatæ jacent.

2. *Fabæ* habent etiam integram Pudendorum & Colis glandis Anatomiam: ideò à Pythagora damnatæ: Farina illarum ad inflationem pudendorum commodè à proprietate ſimilitudinis adhiberi ſolet.

3. *Cichorii* piſtillum erectum, Veretrum oſtentat, cujus decoctum intra & extra adhibitum ſingulare pro maleficiatis ex incantatione.

4. *Hieracii* caulis concavus: decocti ejus cum aqua communi quotidianus hauſtus calidus, ſpecificum eſt in inflammatione purulenta penis.

5. In *Cicere* & maximè in *Lupino* Mentulæ forma apparet.

6. Ut & eandem *Pini Fructus* repræſentent: ideò nuclei ejus & Piſtachiorum eſus Venereis exercitiis conducunt.

7. *Glans* ſummam Colis partem oſtendit, quam preputium tegit.

TESTIUM ſeu GENITALIUM.

1. E Bulbaceo genere omnes *Orchidum* ſpecies à ſimilitudine teſticulorum Veneris ſunt incentivæ, ſi cui deſit facultas: alter alterius potu reſolvitur, Superior major & plenior ad ſtimulandos coitus, Inferior, mollior ac rugoſior ad inhibendos valet: Natura hominum generationi ſatagens hâc teſticulorum imagine ad vires Venereas, conceptum & prolem eos valere ſignificavit, ſiquidem etiam ſeminis odorem habent. Ideò Satyrii eſſentia in reſtituenda amiſſa virilitate viris frigidis efficaciſſima eſt: ſiquidem hominum & animalium luxurioſorum teſtes ita affabrè mentiuntur, ut nemo ſit, qui videat, qui ſe eos cognoſcere non fateatur.

2. *Tragorchis* hircinus Teſticulus, hircum olet, & ſpirillis aruncis caprillam barbam mentiens ad Venerem inflammat, omnium bulborum valentiſſimus, ut hircus animalium luxurioſiſſimus.

Pſeudo Hermodactylus Matthioli & Italorum. 3. *Satyrium Erythronium*, id eſt rubrum, cortice radicis gracili ruffo, intus albo: non ſecus atque Scincus libidinem excitat, etiamſi manu teneatur, & magis ſi bibaturè vino, teſte poſt Dioſcoridem Lobelio.

4. *Dragunculus* major radice bulboſa donatus rotunda, inſtar Teſticuli, in vino ſumptus Venerem proritat.

5. *Porrum* adeò ſcroto ſimile, ut in proverbium abierit: etiam Venerem excitat.

6. *Flores Cynoſorchis* homines ad fœcunditatem & laſciviam invitant, Venerem conciliantes, irritantes, augentes, & ſopitam vellicantes.

7. *Boletus Cervinus* Pudendorum habet ſignaturam: ideò non ſolùm ab intra confortando conducit, verum etiam ab extra, Inflaturis Teſticulorum utiliter imponitur.

8. *Phallus* ab Adriano Junio peculiari ſcripto in hunc eundem uſum commendatus.

9. Utriuſque ſexus genitalium ſignaturam habent *Uvarum Acini*: Ideò Veteres non ſine cauſa dixerunt, ſine Baccho frigere Venerem. Zacha. 19, ſect. 17.

MATRICIS ET UTERI.

1. *Ariſtolochia* rotunda vera fœminei uteri formam imitatur, & optimè puerperis opitulatur.

2. Piſa.

3. Interior Cortex *Betulæ* viridis habet ſignaturam Matricis cum venulis ſanguineis: ideò decoctum ejus purgat matricem.

4. *Sabina* habet ſignaturam Venarum matricis: ideò diſſolvit Tartarum in venis muliebribus.

5. *Malum Granatum ſeu Punicum* glabrum eſt, & membranâ tegitur, Malicorium dicta, Sole hiat cortex, aperiturque leviſſima vel aëria injuria: ſic etiam infans maturationis tempore exitum è matrice parat.

6. *Cyclaminus* ſuo circinnato radicis bulbo, muliebrem uterum affabrè demonſtrat effigiatum: Theophraſtus ejus bulbum ad amatoria valere dixit.

7. *Leontopetalon* cujus radix fœminæ pubem lanuginoſo mollique flocco pubeſcentem ſuo intuitu & ſimilitudine affabrè demonſtrat. Tradit Dioſcorides appenſam ad amatoria valere.

8. *Macis* Matricis ſignaturam etiam refert; Includit enim nucem myriſticam (fœtus in utero ſignaturam) Macis, ut Matrix embryonem.

RENUM.

Portulaca habet ſuam ſignaturam ad Renes.

SECUNDINÆ.

Nymphæa hujus ſignaturam habet. Ideo etiam Secundinam expellit.

SPINÆ DORSI.

1. *Equiſetum.*

2. *Filix* Fœmina: ideò ejus decoctum (in Iſchiade & doloribus Spinæ) & fomentatio è vino & aqua per multos dies præſtantiſſimum eſt ex arte ſignata Remedium: Spinæ dorſi enim effigiem non obſcurè repræſentat.

TIBIARUM & OSSIUM.

1. *Gratia DEI ſeu Geranium* habet ſignaturam Oſſis Tibiæ: ideò pulvis ejus ſingularis in oſſibus fractis.

2. *Oſſiſana* ſeu Lapis ſabuloſus propè Spiram & Darmſtadium repertus, miraculoſus in conglutinandis oſſibus ruptis, idque propter ſignaturam ejus Magicam.

NERVORUM & VENARUM.

1. *Plantago* habet ſignaturam integram, imò & manuum & pedum Chiromanticam figuram, ſiquidem manus herbarum ſunt folia.

2. *Savina* habet etiam venarum ſignaturam.

FORO-

PORORUM CUTIS.

Hypericonis folia perforata ſignaturam habent: Tollunt obſtructiooem pororum & ſudorem pellunt.

MANUS.

1. *Palma Chriſti.*
2. *Folia Ficus*: Ideò articulorum doloribus conferunt.

MORBORUM SIGNATURÆ.

APOPLEXIÆ.

1. *Lilium Convallis* Flos habet *Guttæ* ſignaturam. quia flos quaſi gutta pendet: ideò in hoc morbo magnus ejus uſus eſt
2. Carpionis *Lapis* ſemilunari formâ ſupra oculos exiſtens, commendatur in illâ Appolexia, quæ cum commotione & contractione muſculorum ſupra oculos invadit.

CALCULI.

Omnia, quæ Calculum pellunt, ſunt Magicè ſignata à ſimilitudine, & morbum ſignificant ſuis imaginibus.

1. *Cryſtallus, Silex, Lapis Citrinus, Judaicus, Lyncis*: Lyncis urina coit in Lapidem, ideò ejus urina ad Veſicæ ſtillicidia peroptima eſt.
2. *Calculus Microcoſmi.*
3. *Saxifragia* Radices.
4. *Lithoſpermon ſeu Milium Solis* calculos candore & rotunditate margaritarum ferens, duritie lapideâ cum aliis ſeminibus ſaxcis ad commiouendos calculos valet.
5. Fructus & ſiliquæ *Ononidis.*
6. *Lachryma Jobbea* ad deturbandos calculos nunquam ſatis laudata.
7. *Fructus Alkekengi.*
8. *Nuclei Ceraſorum, Perſicarum, Meſpilorum.*
9. Fructus *Roſeis* Rubei: Item plurimi alii in ſenticetis rubro colore io autumno ad maturitatem provenicotes.
10. *Capa* etiam habent ſignaturam Calculi.

CANCRI.

1. *Dactyletus*: ideò, ſecundum Paracelſum, hauſtus Cancrum curat: alii putant eſſe Hermodactylum exoticum officinarum cum radice rotunda ſeſe in centrum contraheote, non aliter ut cancer facere conſuevit.
2. *Lunaria* quæ ſignaturam habet Cancri, cum quâ Carrichter affirmat ſe omnes mamillarum Cancros curaſſe.
3. *Ros Rolis ſeu Rorella.*

COLICÆ.

Convolvulus in ſegetibus proveniens Inteſtina repræſentant: ideò decoctum ejus eſt in Colica ſingulare.

Anguilla in Colica peſtis.

CICATRICUM.

1. *Olea.*
2. *Ulmus.*
3. *Reſinifera* omnes, quæ caudicis ſciſſuras ſuſtineot. ad cicatrices & vulnera certiſſimo experimento utiliſſimæ.

DYSENTERIÆ.

1. *Acori Aquatici* Lutei radix in Maio effoſſa, & collecta, ſingulare Amuletum contra Dyſenteriam appenſum ad ventriculi regionem: habet enim colorem & ſigoaturam Excrementorum.
2. Ita *Bacca Sambuci* conferuot.

ERYSIPELATIS.

1. Semen *Oxylapathi*, quod ſemper carneum colorem, non plane rubrum habet: decoctum eius hauſtum efficaciſſimum eſt.
2. *Colchotar Vitrioli* calcinatum fortiter: ideò exterius in aqua plantaginis ſolutum utiliter impooitur.
3. *Acorus Paluſtris*: quò nomine de collo geſtatur.

EPILEPSIÆ.

1. *Viſcus Quercinus* cum ſuo glotine maturat morbum.
2. *Grana Pæoniæ* circularia ac nigricantia, præſertim quæ à prima emergunt ſœturâ (quia matura è capitibus ſponte exiliunt) expellunt.
3. In Epilepſia *Crux ſeu Oſſiculum* illud eſt præſtantiſſimum medicamentum, quod alii volunt in Craniis Epilepticorum, alii verò in ſtrangulatorum, ubi juncturæ committuntur: quia quilibet ferè ſtrangulandus Epilepſia in Agone corripitur, dum ſpiritus vitæ interclusus exitum quærens, ſuffocatur: tunc commiſſuras capitis hac vehementia ſeparari neceſſe eſt: In principio paroyſmi ſub Exaltatione Lunæ datur.
4. *Paſſer* in Caduco peſtis à Paracelſo commendatur.

EXCRESCENTIÆ.

Agaricum & reliqua Arborum Excreſcentia: qua ſupra ramus & frondes contra Naturæ ordioem excreſcunt, humanorum artuum excreſcentibus partibus medentur.

EXANTHEMATA.

1. *Semen Raparum.*
2. *Lentes*: Ideò decoctum illorum expellit.

FICUS ANI.

Scorfularia major & minor, habent integram ſignaturam: ideò decoctum in extergendis ficubus mariſciſve non ſolum utiliter bibitur, verum etiam pro Amuleto de collo ad orificium ſtomachi virtuoſè appenditur,

FISTULÆ.

Iunci Aquatici habent ſignaturam: Ideò ſal artificioſè extractum, intrà & extra corpus cum juvamento offertur.

Rapunculus Herba Carrichteri flore cœruleo eandem babet ſignaturam & efficaciam.

FOETUS IN UTERO.

Ætites Lapis veluti prægnans, cum quatitur alio in utero ſonaute, gravidis continet partus, cùm

uterus pſtum tenax ſiniſtro brachio mulierum alligatur, donec partus hora inſtct, tunc ſiniſtræ coxæ imponitur, ut fœliciter ſine labore & periculo enitatur, poſt fœtum exclnſum tollitur confeſtim, ne uterus ſubſequatur.

FOETVS VTERO ADNATI.

Conferunt à ſimilitndine *Grana Florum Tiliæ*, ſupra pedunculum dimidia ex parte folio adnatorum. Dantur infantibus adnatis illorum granorum quinque vel ſex una vice, vel etiam mulieri gravidæ, cujus fœtus adnatus: Colliguntur in feſto decapitationis Iohannis, & cortex exterior abjicitur.

FASCINI.

Conferunt Herbæ quævis, quæ per ſciſſuram ant foramen ſaxi, aut lapidis alicujus enaſcauntur.

HERNIÆ & RVPTVRÆ.

1. *Radix Aronis.*
2. *Perfoliata.*
3. *Herniaria.*
4. *Telephis radix.*
5. Folia *Fraxini* etiam habent ſignatnram: ideò oleum è ligno deſtillatum illitum, efficaciſſimè medetur.
6. Io foliis *Ulmi* folliculi quidam ſen veſiculæ erumpunt & innaſcnotur menſe Majo humore plenæ admodum vulnerario, ad Enterocela valent.
7. *Poma* foliis *Quercinis* adnaſcentia in Majo colligantur, & in vitris ſnſpenſa per ſe in Sole in liquorem redigantur: Hic liquor inunctione plurimum conducit.
8. A ſignatura Magica obſerventur Animalia, quæ ſe extenduot & contrahunt: Ita Elephas proboſcidem extendit & retrahit: ideò Spodium calcinatum hîc prodeſt.
9. Similiter *Teſtudo* ſe contrahit, cujus calcinatæ pulvis etiam conducit.
10. *Hirudo Spinoſa* itidem ſe contrahit, cujus aqua deſtillata vel cinis combuſtus, miras habet in hoc affectu vires. Sola olei ejusdem inunctione Hernioſi curati ſunt.

HÆMORRHAGIÆ.

1. *Santalum Rubrum*, cujus decoctum in vino rubro ſtyptico, mirè compeſcit Hæmorrhagiam.
2. *Tormentilla* Radix.
3. *Hæmatites, Coroneolus*, Lapis maximè, *Sarda, Corallium*, quæ omnia ſanguinem ſiſtunt, ex Anatomia, manibus ſi includantur.
4. Sextum *Geranii* genus dictum *Sanguinarium*, radice rubra tantoperè in ſiſtendo ſanguinis profluvio prædicatum.
5. *Chalcanthum* combuſtum, ſanguinei coloris evadit, erumpentem ſanguinem è cerebri vena, & è pectore mirabiliter cohibet.
6. *Anagallis Mas*, ſanguioeo flore, manibus detenta, ubi incaluit, impedire ferunt ſanguinis effluxum ex inciſa veua.

HÆMORRHOIDVM.

Omnes Villoſæ plantæ, & mollia herbarum folia lanuginoſa, quæ lanoſiore flocco, quaſi caneſcunt, conducunt etiam ex ſympathia Hæmorrhoidibus, aſperum tactum horreſcentibus.

1. *Folia Verbaſci*, quæ cana denſaque lanugine, bombaceoque tomento veſtiuntur, hujus decoctum conducit.
2. *Oculi Populi Arboris*, oleo olivarum macerati & inſolati, mirè utiles: ſemen coloris ſanguinei planè repræſentat nates.
3. *Pes Leporis* herba, etiam lanuginoſa eſt, & decoctum utile.
4. *Scrophularia*, quæ tuberculis & papilloſis ſcatet.
5. *Aron Minus*, Tonſillas & Hæmorrhoides mulcet.
6. Inter Verbaſci nomenclaturas eſt *Lupina Cauda*, à pilorum molli lanugine, quam imitatur: Ejus decoctum etiam prodeſt.

HYDROPIS.

1. Radix *Bryoniæ* habet ſignaturam pedum Hydropicorum: ideò Extractum aquas educit.
2. Radix *Mechoaca.*
3. *Dentaria ſeu Aneblattum* Cordi habet etiam ſignaturam inflationis Hydropicæ.
4. *Medulla* Ligni *Sambuci*, preſſura etiam relinquit cavum veſtigium, quale videmus in pedibus Hydropicorum: ideò ſuccus arboris conducit, ſicuti etiam *Fungorum* Sambucinorum deſtillata aqua.
5. *Mala Perſica* habent etiam ſignaturam: ideò flores Perſici & folia cum nucleo ſiccata & pulveriſata omnia debita quantitate leniter purgant in tumoribus & Hydrope.

ICTERITIÆ.

1. *Chelidonia, Crocus*, quæ duo à ſimilitudine flavi coloris juvant. Item Radix *Curcuma.*
2. *Centaurea.*
3. *Pediculi, Scarabæi* flavi.
4. Cutis interior flava *Oxyacantha*: Item medianus flavus Cortex *Sambuci.*
5. *Lapis in Felle* Bovis repertus flavus.
6. *Anchuſa* arvenſis radix colore rubro & ſapore amaro. Horum decocta juvant.
7. *Tenca viva* ſupra umbilicum ponitur, donec moriatur, præſertim in Ictero peſtis.
9. *Anthos* Roſarum peculiariter confert. Doſis ʒß.

LENTIGINVM.

1. *Betula* Cortex albis interlitus maculis, ut videatur ſturnum imitari, lentigines & faciei maculas abſtergit.
2. *Flores Sambuci* etiam maculati ſunt: ideò fotus ex decocto florum in aqua commendatur.

LEPRÆ

Fraga habent ſignaturam: ideò illorum deſtillata aqua palliat rubicundam Leproſorum faciem, ſi bibatur & liniantur maculæ: Quo nomine etiam Raymundus Lullius Fragorum in ſpiritu vini maceratorum uſum in pallianda Lepra plurimùm commendat in libro de Quinta Eſſentia.

Vipera: ideò caro illarum præparata Leproſis cum commodo offertur.

LVMBRICORVM.

1. *Vrtica* habent ſignaturam Lumbricorum: ideò decoctum illarum conducit in expellendis Lumbricis.
2. In cavitate Roſæ Caninæ interiora Tineæ quæ-

quædam candidæ interdum occluduntur, quibus pulveriſatis ad expellendos vermes inteſtinorum, multi feliciter utuntur.

MENSTRVORVM RVBEORVM.

Artemiſia Rubra: ideo efficaciſſimis virtutibus prædita herba, in ſiſtendis & corrigendis menſibus ſuperfluis.

MEMBRORVM TABIDORVM.

S*alix* non fert ſemen, ſed virgula abſciſſa etiam ferè emarcida ſola infixione in terram creſcit: idcò Balneum è decocto ſalicis præſtantiſſimum ad membra tabida.

MACULARVM.

1. *Allium*
2. *Arum, Ariſarum.*
3. *Dracontium.*
4. *Perſicaria.*
5. *Hirundinaria* minor. Omnes item Maculoſæ plantæ maculas corporis noſtri abſtergunt.

NODORVM in CARNE.

Mercurialis cum nodis: ideò decoctum ejus cum Mechoaca, nodos cutis tollit.

PRVNELLÆ.

1. *Sal Armoniacum*: ideò liquor ejus deſtillatus cum ſucco Aizoi eſt Euporiſton medicamentum: Extrahit enim Tartaricum ſublimatum Realgar, gutturi ſeu collo adhærens, & linguam nigredine afficiens.

2. *Flores Prunella* ſua forma guttur repræſentantes, commeodantur etiam ut pluribus in hoc morbo.

PVNCTVRÆ LATERIS.

1. *Carduus Benedictus* ſuis pooctionibus curam Pleureſis indicat, ut &

2. *Carduus Maria*: Utriusque ſtillatitius liquor vel decoctum plurimum confert.

3. *Hipoglossum* alterum ſolium gerit maximè acutum, non ſine maximo aſpicientium miraculo & Naturæ raritate: ad Laterum puncturas valere Neotericorum conſtat experimento.

4. Puncturis in corpore *Maxilla ſeu crux* Lucii *Piſcis* contrita & potui data. ſubvenit.

5. *Conſolida Regalis*, cujus tres vel oovem flores comedantur.

PHANTASMATVM.

1. Fibræ ſuper folia *Hypericonis* habent ſignaturam, quod perforata certo tempore & debito modo collecta omnia Phantaſmata, & ſpiritus Phantaſticos ſine ſuperſtitione ab hominem pellit, qui ſpiritus etiam Vermium ſpiritum in aliam Phantaſiam adigit, ut illorum ſpiritus animalis ab hoc ſpiritu ſugiat. Nomen Græcum denotat: quod ὑπὲρ εἰδώλας ſuper Imagines & Spectra dominium habeat, Fuga Dæmonum vocatur: ideò fumigatio ſeminis ejus, ut dicit experti ſſimus Philoſophus Lullius, fugat omnem Dæmonem à proprietate corporis, vel à domo. Portus Neapolitanus affirmat, obſeſſos nec odorari, nec ſupra ſe ferre valere: Ut enim Sol cœleſtis ſua Luce fugat omnes malignos ſpiritus in Tenebris gaudentes: ſic Hypericon (inter herbas Solares numeratur præcipua) à Paracelſo Solis Terreſtris Nomine inſignitum, ejusdem efficaciæ deprehenditur.

2. *Ruta*, propter Crucis ſigoum ſemini impreſſum.

3. Crux *Baccis Iuniperinis* innata, præſertim magnis granis, nucis avellanæ quantitatem æquantibus, qualia inter peregrinandum in copia provenire vide in agro Neapolitano ad litus maris Tyrrheni: ideò experientia demonſtrat, quod proſint maximoperè à Spiritibus malignis obſeſſis.

4. *Antirrhinum* contra Phantaſmata & Incantationes: ſemen enim quaſi Sceleton repræſentat, defunctique Hominis Calvariam oſtendit.

PANARICII.

Archangelica ſeu Vrtica Alba habet ſignaturam, contuſa & impoſita confeſtim necat.

PESTIS.

1. Bufo, *Cochlea, Rana*: ideò utiliter ab extra imponuntur, ſiquidem venenum attrahunt: Futuræ ac inſtantis Peſtis ſigna in linguis Ranarum maculatis apparent, ac ubi catervatim ſeſe mutuo conſcindunt, tot funera ſimul ſepelienda prædicere ſolent.

2. Anthracis & Carbunculi ſignatura eſt in *Saphiro*, in quo eſt peculiaris virtus Anthracem ſine corroſivo tollendi, & in Eſcharam promovendi. Similis eſt etiam in Lacerta vis, ideò extrahit Eſcharam.

3. *Gamandrea* cum rotundo pomo etiam Peſtis ſignaturam habet: ideo infecti herbam hanc, ſed ſub ſuo climate productam, magno juvamine macerant in quotidiano potu: Ita Tubera rotunda Quercubus adnaſcentia ſive recentia ſive pulveriſata feliciter impoonntur Peſti: Sic & pulvis Nuciſtarum maceratarum applicatus extrahit venenum.

SEMINIS PROFLVVII ſeu GONORRHOEÆ.

Vrtica Mortua, Galeopſis: ideò Carrichter decoctum ejus io vino plurimùm commendat.

SCROFVLÆ.

1. *Scrofularia.*

2. *Scrofularia* minor ſeu *Chelidonium* minus, cujus ſtrumoſa radix è multis granis frumenti videtur coaluiſſe.

SQVINANTHIÆ.

Fructus Nors habent Squinanthiæ ſignaturam: ideò ſuccus ejus & folia gargariſando conducunt.

SCABIEI Corporis & Pedum.

1. *Arbuta* ſeu Piceæ Coni ſquammulis loricati: decoctum illorum cum Capite mortuo Vitrioli præſtantiſſimum medicamentum externum eſt.

2. *Scabioſa* in ſummis caulium capitulis florum calices promit compactili ſquammarum ordine ſtructos: ideò Scabiei medetur.

3. *Polypodium* in dorſo ſcabritiem habet: ideò à proprietate ſua decoctum ejus pellit Scabiem.

SQVAMMARVM CVTI.

1. *Vitis & Reſinifera*, quæ corticem adjiciunt,

unt, ad cutem deglubendam & Squammarum vitia conducunt.

2. Sic ad Squammas capitis Herba *Filicis vel Filicula* conducit.

SQUAMMOSORUM. PEDUM.

Scoria Ferri habet ſignaturam oſtracoſorum labiorum ulceris: Ut enim Scoria hæc inter fundendum à ferro ad ſuperficiem ejicitur: ita etiam ab interno Hominis Archæo ſeu arte Naturæ fit ſeparatio Mineralium & Excrementorum in corpore microcoſmico: ideò Crocus Martis & oleum ejus in tali caſu plurimum proſunt.

SPASMI.

1. *Limaces* vix commoti contrahunt ſe: oſſiculum exiguum in Limacibus albis per medium ſciſſis, in papyro reconditur, & in Spasmo efficaciſſimè exhibetur.

2. *Poples Leporis*, animalis velociſſimi in curſu, itidem prodeſt.

STRUMARUM.

1. *Gladiolus* radice geniculata conſtat, parvorum Bulborum modo ſuper alium inſidente, inferior gracilis ſuperior vegetior, Strumis certò medetur.

2. *Scrophularia* radicem habet tuberculis aſperam & papilloſis capitulis donatam, ſtrumoſo ſubtus porrecto ceſpite: ulceribus ſtrumoſis & tuberculis ab humore frigido glaciatis emoliendo opitulatur.

3. *Ficus* Strumæ modo tument, valent ad easdem.

4. Sic *Spongia Marina*.

5. *Iridis* radix ſtrumoſa delet ſtrumas.

6. *Eſt & Scrophularia* minor dicta herbula ſolitis hederæ, habet radices quodam callo pendentes parvas, complures, ut grana tritici in acervi modum collectas, quarum tres vel quatuor in longius protenduntur. Hâc recentiores in eximendis ſtrumis, ficubus & mariſcis magna vi & experimento utuntur.

7. *Sal Ungaricum ſeu Tranſylvanicum* nativum multas grumas Strumæ inſtar habet, cujus frequentem uſum, ut & Salis Gemmæ Paracelſus in depellendis ſtrumis ſtudioſè commendat.

SUGILLATIONUM.

1. *Perſicaria* folium lirrâ maculæ modo conſcriptum, quæ Corniculari Lunæ imaginem refert, ſugillata debet.

2. *Chelidonium* minus etiam propter foliorum magicam ſignaturam in hoc caſu ſpecificum eſt: nec ſolum ab extra unguentis admixtis illinitione delet maculas externas, ſed etiam in vino macerata & quotidie ter vel quater hauſta, ab intra ſanguinem concretum è corpore ad miraculum expellit.

TARTARI VENTRICULI.

Caſſutha ſeu Cuſcuta ſignaturam habet: Ejus decoctum maximopere commeodatur.

URINÆ RETENTÆ.

1. *Medulla* in Calami Anſerini concavitate contenta: ſiccata & tuſa mirè in vino remoratam urinam pellit.

2. *Anima* Halecis (ut vulgus vocat) coloris argentei repræſentat etiam cavum penis ductum: pulveriſata & exhibita efficaciſſimè urinam ciere ſolet.

VENENI.

1. *Syderica, Dracontium* Majus, in quolibet folio habet figuram ſerpentis: Inde magico indicio confirmamur, quod decoctum contra ictus ſerpentum ſit efficaciſſimum.

2. *Dracunculus Minor* ludentis Naturæ miraculum ad primas ſerpentum Vernationes exerit ſe terrà, & cum iis in terram conditur, nec omninò occultato eo apparet ſerpens: officioſo Naturæ munere remedium demonſtrantis & formidinis tempus præmonentis.

3. *Biſtorta*, Serpentaria, Colubrina, ad viperarum & ſerpentum morſus.

4. *Ophioglosſum*, ut & præcedens Herba figuram habet ſerpentinæ linguæ cupientis lædere.

5. Inter *Allii* genera *Ophioſcorodon* ſignatum eſt.

Omnes autem plantæ, quæ ſerpentis Exuvium maculoſum exprimunt, & Verſicolores viperarum maculas oſtendunt, imò ſerpentum effigiem ex omni ſua parte conſpicuam reddunt, contra eorum morſus valent.

VERRUCARUM.

Culmorum Nodi habent Verrucarum ſignaturam: ideò etiam magnetica cura per illos tolluntur.

VULNERUM.

1. *Sapena Riparum ſeu Hydropiper*, in aquis pigro lapſu repentibus naſcens, propter maculas ſanguineas in foliis, medetur Vulnerum recentium ſupervenientibus ſymptomatibus: ſiquidem fluxus ſanguinis in ſanguineo Perſicariæ pedunculo, Soli objecto apparet. Hæc *Perſicaria* a Paracelſo vocatur Mercurius Terreſtris, & dicit in illa eſſe Influentiam Carnalem ſeu Attractivum Influentiale non aliter, ut Sol & omnia ſydera ab inferioribus attrahunt, & inferiora viciſſim à ſuis ſuperioribus: Guttæ in foliis habent ſignaturam.

2. *Hypericonis* Folia innumeris foraminulis quaſi acû trajectis perforata videntur: ideò ad omnes externas & internas cutis læſiones proſunt: Et quia flores etiam poſt putrefactionem in formam ſanguinis abeunt, ſignant uſum peculiarem ad Vulnera.

3. *Millefolium, & Betonica*, lancinatis & inciſis foliis.

4. *Gentianella ſeu Cruciata*, cujus radix in modum crucis transfoſſa eſt.

5. *Aſcyrum*.

6. *Ulmus* etiam perforata folia habet: & ſic omnes plantæ perforatis foliis ad Vulnera corporis valent.

MEDICAMENTA, A SIMILITUDINE JUVANTIA.

NOtandum etiam eſt, quod quædam medicamenta, à ſimilitudine prodeſſe, & miro modo à morbis liberare deprehendimus, quia unum alterius Anatomiam habet: cui enim potius comparandum eſt ſimile, quàm ſuo ſimili?

Arſenicus ulceribus Arſenicalibus ſubvenit: Inter

teromnes fructus Aquæ, non eſt majus Venenum, quam in materia Reſinorum, & omnis Venenoſitas Reſinorum, confirmante Paracelſo, confluxit in Arſenico, tanquam in unum corpus.

Aconitum ex vino tepido datum percuſſis à Vipers aut Scorpione ſalutiferum eſſe expertum eſt à nonnullis medicis peritiſſimis, adeo Venena plerumque Venenatis ſunt Venena.

Boletus Cervinus Fungus eſt, quem ad res Venereas adhibent, à ſemine ejus Animalis genitali oritur.

Cancer, quia corpus ipſius tumet, ideò Carcinomata & Perniunculos cum decocto melle lenit: fluviatilium Caocrorum cinis utiliter etiam inſpergitur.

Cancer item vivus, ligatis chelis *Cancra* imponitur, donec moriatur: Ita Cancer Cancrum interficit, qui ſi ſit exulceratus, poſteaquovis opodeltoch curatur.

Cardiacam tollit pulvis *Cardis Perdicis*.

Capilli Hominum ſi deſtillentur, egreditur ſuccus, qui *Capillis* prolongandis inunctione prodeſt.

Cerebrum Suillum, *Phreneticis* prodeſt: ideò etiam ii, qui memoriam amiſerunt, cum juvamento veſcuntur Cerebro Porcino, cum myriſtica & cinnamomo aromatiſato.

Cor Motacilla cum ſucceſſu appenditur in *Congelatione*, ubi *Corriget*.

Cor Hominis in *Cardiaca* & Syncope corroborat Eſſentia præparata de *Cordis Cervi* Oſſibus.

Coli cruciatus demulcet particula de *Umbilica* infantis recenter nati, in argentea capſulâ vel annulo incluſa, & ita geſtata, ut carnem attingat, certiſſimo experimento multorum accepi.

Cranium Hominis *Epilepſia* ſubvenit, ſumatur autem pars anterior, non poſterior, & fœminæ fœmineum, mari maſculum accommodetur.

Cucumeris ſylveſtria fructus maturi, leviter contrectantem maculant, dum de ſe ſolo tactu ſuccum ejaculantur: ſic hujus coagulati ſucci ſeu Elaterii uſus, hoc magico indicio feroſos Humores corporis Humani vehementer expurgat.

In *Dyſenteria* maximo juvamine adhibetur rubra illa medulla, quæ in Lapicidinarum juncturis reperitur & eruitur, vulgus Jecur Lapideum vocat.

Epilepſia, *Alces*, & *Hirundinas* corripiuntur: ita etiam contra eundem morbum ſpecifice, inſtar Amuleti, conducit Alcia poſterioris pedis dextra ungula, quam auriculæ ſiniſtræ ingruente paroxyſmo immittunt, ſeque hoc pacto à paroxyſmo liberant: Ex Hirundinibus Aqua Antiepileptica ſingularis paratur.

Fœtum excludit Exuvii *Serpentis* Cingulum, quo, ſi inſtante partu, nudum gravidæ corpus cingatur, feliciter enititur.

Flavam Bilem expurgat *Rhabarbarum* ejuſdem coloris.

Fungi in agro Neapolitano porpè *Lapidibus* Terrâ ſaltem obrutis enaſcuntur, qui ſiccati & pulveriſati pondere ℨß in Aqua appropriata manè & veſperi exhibiti, ad miraculum omnem Calculum comminuunt, & inſtar farinæ expellunt.

Gladialus tuſus & impoſitus, *Spicula* & *Spinas* extrahit à ſimilitudine.

Globus ſeu Pila à Scarabæo conglomerata ſuppoſita, extrahit *Globos Plumbeos* è corpore.

Hæmorrhoides in locis obſcœnis ſe manifeſtant, ſanantur à Scarabæis in Equorum excrementis latitantibus, in cinerem prius reductis & inſperſis.

Hydrophobiam tollit inopinatus, ſubitusque impulſus in Aquas: Ita metus metu diſcutitur.

Jecur Lupinum confert *Jecinaris* infirmitatibus.

Lingua Hircinæ ſemen, *Echium*, Viperinis capitulis ſimile: ideò *Viperarum*, cæterorumque ſerpentum morſibus medetur, & prophylacticum eſt medicamentum.

Lumbrici Majoris & Minoris Mundi *Lumbricis* Homioia medentur: Ejusmodi autem vermes exſiccati, & in pulverem redacti, propinati, ac in lacte caprillo exhibiti, Lumbricos in ventriculo & inteſtinis morantes interficiunt, & è corpore ejiciunt ac expellunt.

Lumbricus Vivus per viginti quatuor horas *Panaricia* circumligatus, donec moriatur, interficit ipſum.

Lupus corporis Humani, curatur beneficio unguentorum & cataplaſmatum, è Carne & Pinguedine *Lupina* præparatorum.

Matricis Gallinæ pulvis in collum *Matricis* injectus, ejuſdem fluorem exſiccat, & ſterilitatem fœminis indè cauſatam tollit, & conceptionem juvat.

Mammarum Mulicbrium fiſſuris medetur inunctio Glutinis ex *Uberibus* Vacciniis præparati.

Naſcuntur in Podice veluti fructus *Mori* cruenti, molles, & in Scroto, qui ex fructuum *Mori*, frondiumque pulvere ſanantur.

Oculi Bovis Humor Cryſtallinus deſtillatus, omnibus *Ocularum* vitiis ſuccurrit.

Pedum Anſerinorum abſtracta cutis, *Pedibus Refrigeratis*, (ut & Panaricio) medetur, cum Artemiſia fiat decoctum, quod ut ulner imponitur.

Priapus Tauri aut *Cervi Penis* ἀτονίαν aufert, & Venerem ſuſcitat: Horum enim Animalium Natura luxurioſa.

Profluvium Menſtrui immodicum, dum purus ſanguis ſinu effluere incipit, ſiſtunt tres vel quatuor guttæ puriſſimi illius *Sanguinis*, ultimò effluentis fœminæ patienti inſciæ, in vini vel cereviſiæ potu, exhibiti.

Pulmo Vulpis, afflicto *Pulmoni* prodeſt.

Renovant noſtra corpora, & juventutem reſtituunt, quæcunque *Animalia* habent in ſe virtutem, *Renovativam*, ut de vipera & Serpentibus traditur.

Sanguis è Naribus & venis profluens, torrendo friabilis factus, Narium & Venarum *Hæmorrhagiam* inſufflatus & inſperſus ſiſtit. Datur etiam intra corpus.

Similiter *Sanguis* è *Vulneribus* effluxus calidè *Vulneri* iterum immittitur, ut nimiam Hæmorrhagiam ejus ſiſtat.

Sagittas extrahit Herba *Sagittalis* in pratis ad ad ripas creſcens, & ſagittam repræſentans.

Scarzonexa radix, ad ſerpentis cujusdam *Scarzone* dicti formam effigiata, contra ejusdem morſum unicum Antidotum.

Serpens ſi filo lineo ſuſpendatur & ſuffocetur, funiculus ille in Angina & Apoſtematibus faucium valet plurimum.

Contra *Synoviam* offertur ipſi patienti aliquid ſupra particulam panis præſentanco ſucceſſu.

Secundinam, Secundina lota ac in fictili torrefacta, & ℨß pondere in juſculo gallinarum exhibita, mirificè edocit.

Stomachi Lupi Corium geſtatum *Stomachi* juvat digeſtionem: Ita etiam Vulturis & Oloris pelles ab alutario præparatæ.

Spiritus Tartari fœtor, fœtorem humorum putridorum in Peſte è corpore humano expellit.

Tar-

Tartarus ſeu Sal Urinæ Hominis, contra Tartarum & *Calculum* ſingularis eſt.

Tormentillæ Radix *Nodoſa*, tuſa & impoſita. Nodos in cute ſollit.

To ſenibus inteſtinorum in Colica conducit Inteſtini Lupi exiccatum Cingulum, ut & Excrementa ejus geſtata.

Tumors ſeu Gummi, quod noſtris membris innaſcitur, diſſolvendo medetur Gummi illud è Ceraſo deſudans, aceto diſſolutum & oppoſitum.

Variolis infantum, ſeminis Raparum & Lentium decoctum medetur à ſimilitudine.

Vertigine non corripiuntur Damæ & Serpentes loca invia accedentes: ideò illarum pinguedo, ſi tantillum de illa Temporibus illinatur, contra Vertiginem maximoperè confert: ut & Ciconiarum Eſſentia Quinta, ſiquidem Ciconiæ longo tempore in aëre in gyrum circumvolitare conſueverunt.

Vitalis ſpiritus ſeu vita in muſculis formâ refert Animam Halecis, ut loquuntur, ſeu argentum argento vivo ſuperinductum: ubi in ſanguine refrixit, evaneſcit, punctim vel cæſim vulnerato, ubi in ſanguine profluente apparet, ſine mora patienti in potu exhibetur, non ſine manifeſto juvamento.

Veſica Bovis, omnibus Veſicæ morbis medantur.

Veſicam Suis, quæ terram non attigit, pubi impoſitam, urinam ciere dicit Plinius.

Veſica Ovilla vel Caprina cremata, & ea poſca bibita iis, qui urinam inviti reddunt, benefacit.

Veſica Carpionis ſiccata & pulveriſata, ſingulariter prodeſt parturientibus in ipſo enixu adeò læſis, ut aquam continere non poſſint, & urinam invitæ reddant.

Cum *Veſicis* nigris in pedibus ſubortis, Uvæ Verſæ, ſeu Aconiti ſaluriferi folia nigra cum baccis ſignaturam habent. Cum hac herba Phædro magnaticè, ut & Paracelſus cum Perſicaria, admiranda in deploratis ulceribus curandis ſe præſtitiſſe affirmat.

Ventriculus Gallinæ, interior ſcilicet membrana, *Ventriculo* male affecto ſubvenit.

Zibetta Colicæ ſtercora capellit.

VENÈNOSI MORBI plerumque proprii Antidotis ſanantur.

Aconitum ut dictum eſt; medetur morſui Viperarum, & Scorpionum.

Araneus mus, qui morſum intulit, diſſectus ſi apponatur, ictus ſui maleficia luit.

Apum Aculeos fixos, Mel ſanat.

Bufonio Lapide in capite Bufonis reperto, ejus morbi curantur.

Bufonius pulvis, morſui venenato impoſitus, Venenum attrahit.

A Bufone permicti, Bufone ſicco cum juvamento ſe demulcent.

Canis Rabidi morſui ejusdam Canis primò pili imponuntur ab extra vulneri, ſiquidem Venenum attrahunt, ſimiliter exuſti propinantur, deinde Jecur Rabioſi toſtum, demorſum, ſi commedit, liberat, & tuetur, ne tentetur Aquæ metu, quo nomine etiam ejusdem Canis dentem exemptum, & pelliculæ inditum pro Amuleto, brachio annectunt.

Crocodili adeps ſuos morſus ſanat.

Murium morſus, Murium combuſtus pulvis ſanat.

A Muribus permicti, eorundem cinerem inſpergunt, antequam carnem exedat.

Os Cordis Cervi Venenatæ Caudæ Cervinæ deguſtatæ ſuccurrit.

Serpentum Axungia etiam commendatur adverſus ſuos morſus.

Contra ictus *Serpentum*, Capita Serpentum trita, vel Exta illorum, præcipuè Fel impoſitum.

Scorpius ipſe, qui ictum vibravit, tritus, & percuſſo loco impoſitus ſuæ plagæ Remedium eſt ob cæcam quandam Naturarum Diſcordiam: Undè profectum malum, inde emanat Remedium.

Sic etiam Oleum Scorpionis adverſus ſuos ictus.

Sic aliquando geminata, commixtaque contrariæ facultatis Venena, remedio ſunt, non exitio. Fuerunt, qui bubonem peſtiferum exciſum & exiccatum pulveriſarunt, & infectis exhibuerunt, non abſimili modo, ut Scorpioni oleum contra venenum Scorpionis adminiſtratur, atque ſic Venenum ſibi congeneris Veneni exterminium molitur.

Quemadmodum ab Ovo frigore congelato per impoſitionem in aquam frigidiſſimam ad tempus frigus inſtar glaciei extrahitur, & in integrum reſtituitur: ita etiam membra frigore vitiata ſanantur, per impoſitionem frigidæ aquæ Nivalis: Ita frigus extrahit frigus.

Simili modo, membra ſupra modum incaleſcentis reſtaurantur, per appoſitionem Spiritus Vini rectiſicatiſſimi, (qui merus eſt Ignis, vel Sulphuris Quinta Eſſentia) Sic calor vi magneticâ extrahit calorem.

Chiromantia cognitio quantoperè medico neceſſaria ſit, dictum eſt ſuperius: Nam ex Chiromanticis Lineis Remedia illi Homini convenientia ſciri poſſunt.

Qui lineam Architectam in manu habet ille obnoxius eſt Colicæ, & ex illa moritur: ideò Linea Architecta in Herbarum foliis, medicina in Colica eſt.

Ita etiam Linea Anchora eſt Linea Apoplexiæ: ita Linea Anchora in Acoro eſt medicina Apoplecties.

SIGNATURARUM CORRESPONDENTIÆ MAJORIS ET MINORIS MUNDI,

IN MUNDO

Minori ſeu Microcoſmo.	*Majori* ſeu Macrocoſmo.
Phyſiognomonia ſeu faciei forma.	Cœli facies.
Chiromantia.	Mineralia.
Pulſus.	Motus Firmamenti.
Anhelitus.	*Eurus Zephyrus.*
Febrium Horror.	Terræ motus.
Lienteria, Dyſenteria, Diarrhæa.	Pluviæ.
Torſiones Colicæ	Ventorum Tonitru.
Quot enim Naturæ tot ſpecies Colicæ in Homine.	Ventorum in Mundo,
Difficultas meiendi in dolore Nephritico.	Coruſcatio.
Apoplexia.	Eclipſis, Conjunctio ſeu Fulmen.
Tabes, *Phthiſis* ſeu Aridura microcoſmi.	Siccitas.
Hydrops.	Inundatio, Diluvium.
Epilepſia.	Tempeſtas.

Eadem Apoplexia, qua fulminis generatio, utrumque etiam operationes admirando.

Quæ enim Generatio Tempeſtatis & Tonitru in mundo majori, eadem etiam Epilepſiæ in minori: & ſi-

Tonitru demonſtrat cauſam.

materiam, originem Caduci. & ſicut Tempeſtas mutat & labefactat Animalem ſenſum & intellectum , ut apparet in rrocitatione Gallorum gallinsceorum inuſitata , inſueto item cantu & rlamore aliarum aviuin & beſtiarum, mordenti inſuper muſcarum furore : ita etiam in Epilepticis.

IN MACROCOSMO.	IN MICROCOSMO.
1. Fit mutatio aeris tempeſtate inſtante.	1. Mutatio Rationis ingruente Epilepſia.
2. Nubila ſuccedunt.	2. Oruli Tenebroſi, Somnus.
3. Ventus.	3. Colli & ventris Inflatio.
4. Fractio & Tonitru.	4. Fractio Veſiçæ , & Concuſſio corporis.
5. Fulgetra & Corruſcationes.	5. Ignei & lurentra oculi.
6. Pluvia.	6. Spumæ.
7. Fulminis ictus.	7. Spiritus coacti lacerantes artus in cute clauſa.
8. Serenum Tempus.	8. Reditus ad mentem & ſermonem.
Poſtquam viæ lutoſæ pluvia madidæ ſunt à Sole iterum exſiccatæ.	Ubi ſcilicet Homo ad ſe redit , & Sol Microcoſmi Rationem, mentem & reliquas

curporia functiones poſt requiſitam quietem iterum in priſtinum ſtatum reſtituit.

Quod genera lapidum in mundo tot genera oſſium in Homine. Lapiridinæ, quæ ſunt Oſſa in Caroe : Ut enim oſſa Magnæ matris. Terra Lapidibus: ita rorpus Oſſibus munitum eſt, quæ auro ſſimilantur, utpote ejusdem Naturæ.

Omnium membrorū Hominis Forma reperitur in Vegetabilibus, Lapidibus & Mineralibus.

Terra.	Caro.
Flumina magna.	Venæ magnæ.
Mare.	Veſica.
Septem Metalla in montibus, vel ſeptem Planetæ rœleſtes.	Septem Mrmbra principalia in Hominr.

Et ſiruti in terra Flores ſtellarum colores : Ita Sydera in Cœlo Terræ pratum oſtendunt.

Homo cognoſcitur ex Natura Animalis, cujus primum eſſe in ſe dominatur. Hinc illud Chaldaeorum : Homo varia ac multiformis & deſultoria Natura Animal, Nihil eſt in mundo, cujus proprietas non etiam in Homine Microcoſmo reperiatur. Deus enim glorioſus non creavit aliquam Creaturam ſapientiorem *Homine*, quia omnium Animalium mo ac Primum Eſſe in ipſo reperitur, ac eum ſit omnium Creaturarum Faſciculus , ſe ipſum ipſe in omnia Carnia Faciem; in omnis Creaturæ Ingenium , inſtar Poëtici alicujus *Protei*, effingit, fabricat, & transformat: Nam ut reconditioris Literaturæ ſcientiſſimus Picus Mirandulanus aſſerit, Naſcenti Homini , omniſaria ſemina & omnigenæ vitæ germina indidit Pater Cœleſtia, quæ quisque excoluerit , illa adoleſcent , & fructus ſuos ferent in illo : ſi Regetabilia, Planta fiet: ſi Senſualia, obbruteſcet: ſi Vationalia , Cœleſte evadet Animal : ſi Intellectualia, Angelus erit & DEI Filius : Etſi nulla Creaturarum ſorte contentus, in *Unitatis* ſuæ Centrum ſe receperit, Unus cum Deo ſpiritus factus, in ſolitaria Patris *Caligine*, qui eſt ſuper omnia conſtitutus, omnibus anteſtabit : Et hanc conditionem, quam in Univerſi ſerie ſortitus eſt Homo , merito idem Picus, non brutis modo, ſed Aſtris & Ultramundanis Mentibus invidioſam dirit.

Vir ſapiens dominatur Aſtris præcepit, cogit, mandat. Hoſ. 2. ſect. 18. Homines autem Animales & Aſtrales de Arbore propriæ ſuperbiæ comedentes. qui neglecto Patrimonio æterno, Aſtrorum mancipia in hoc mundo vivunt, & ſe à ſpiritu Aſtrorum (quibus Sapiens ſpiraculum vitæ agens , ſeu Deus potius in ſapiente dominatur) regi patiuntur, poterant in ſe poſt excitationem (ut paulo poſt diretur) obſervare parentum ſuorum deliteſrentes mores. Nullus Homo tam pius & juſtus eſt , in quo non lateant orrulta illa malignorum Aſtrorum ſemina , Sapientum precibus quotidianis ſuffocanda & ſupprimenda, ne creſcendo ſe manifeſtent , ſiquidem in Impiis , præſervante Gratia Dei deſtitutis, facile erumpont : Ideo Propheta David conqueritur de publica malitia Hominum Belial, & Deo agit gratias , ſuam meſſem in Herba ſuffocari. *Chriſtus* & Apoſtoli Aſtronomi fueruot incogniti: Credentes enim ſeu Renati Aſtris non ſunt ſubjecti, ſed ſuot Domini Firmamenri , & ſeptem ſpirituum in Firmamento : Quo nomine *Filius Dei* ſuos Diſcipulos ſuperne *Regeneratos*, poſt objectionem & valedictionem omnium Aſtralium, vocat *Lumina Mundi*, *& Sales Terræ.* Paracelſus dicit , quamprimum Homo in Ratione obbruteſcit , æquum eſt, ſi ſecundum illum ſpiritum Brutalem vivit, ut illius Bruti nomine nuncupetur: Qui vero ſecundum ſpiritum Humanum inſtar Hominis Rationalis vivit , Hominis nomine nominari debet , ſic Salvator noſter Herodem Vulpem vocat.

Hiob 5. ſect. 23. Hinc illud vulgare, Aut ſummus aut ſummus aut peſſimus eſſe quod hic eſt. Eccleſ. c. 7. ſect. 21. 2 Sam. c. 23 ſect 6 & 7. Homo habet Patrem æternum, huic debet vivere, non Spiritui animali: Deus erogavit ipſi Animale corpus, non ut in illo vivat, ſed ſaltem ad Tempus habitet. Luc. 13. ſect. 32.

SIGNATURAS SUAS SUMPSERUNT HOMINES.

Animoſi, audaces, fortes magnanimi :	à *Leonibus & Aquilis.*
Amici Fidi :	*Delphinis*, quorum Fidelis Amicitia erga Homines in hiſtoriis nota : Ita Conſtantis Amiritiæ ſignum in *Porcis* apparet, læſo & grnunienre uno, grunniunt accurrendo & ſuppetias ferendo reliqui catervatim omnes : Diverſum in Canibus videre eſt , ſi ſaxo impetitur unus, & dolorem ejulandi latratu ſignificat , aufugiunt alii omnes.
Amici Veri & Conſtantes.	*Hedera*, quæ poſt mortem etiam arboribus adhæret ſuis radiculis , è germinibus inter folia emiſſis, illasque etiam emortuas amplectitur.
Amici Fraudulenter Miſericordiam Mentientes :	*Crocodilis* , qui Lachrymis ſub ſpecie miſericordiæ, decipiunt.
Amici Corticarii , ad Fortunæ motum ſe moventes :	*Avibus Æſtivalibus*, quæ æſtate fortunante nobis adſunt, inclementia frigoris pulſæ recedunt.
Ambulantes Peripathetici :	*Cornice*, quæ frequenter ſola ſerum circa ſpaciatur arena.
Adulatores :	à *Felibus & Canibus* cauſa abblandientibus : Hæc enim Animalia habent facilem conſuetudinem cum Hominibus.
Adulteri :	*Sarga* mire ſalaci piſce, qui è mari egreſſus alienas uxores deperit, fœdo caprarum amore mire teoetur , ſicuti ob Oppiano deſcribitur.

Amicitiæ ſignum.

Invadit Sargos Caprarum mira cupido.

Qui madidi ſimas cupiunt tractare Capellas.

Montanis gregibus , quamvis tot agmina Punti.

Ἄϛοϱγοι.	*Struthiocamele.*
Avari & Auſteri.	*Corvus.*
Caſti & Cœlibes :	*Monocerote* : ideo non ſine myſterioſa ſignificatione, in Sanctiſſimæ Virginis Mariæ ſinum caput inclinare, à veneranda ac ſapiente Antiquitate depingitur.

Hiob. c. 39. ſect. 19. Vide Paracelſum in ſuo Azoth.

Crudeles & Impii. *Leone.*

Damnum Sibipſis Inferentes: *Turdus* cacantibus ſibi proprium malum, videlicet viſci gluten, quo capiuntur poſtea.

Pſ. 147. ſect 9. Hiob. c. 39. ſect. 3. *Devoti.* 1. *Pullis Corvorum.* 2. *Alauda*, quæ ante & poſt cibum, volando verſus cœli convexum, Deum ſuis Hymnis ſuo etiam modo laudat. Sic etiam *Elephantibus*, quadam Naturæ recondita Ratione, Religione, & Veneratio ſyderum eſt

Deſperati: ab *Elephante.*

Diſcipuli Dociles diſcendi facilitatem dicerunt: *Simiu*, *Pſittaco*, *Elephante.*

Diſcipuli Indociles: *Ariete & Aſinis.*

Diſſoluti & Vagabundi: *Apris.*

Fatui; *Pecude.*

Feroces & Sævi: *Tigridibus.*

Fœcunda Mulieres & Fertiles: *Lepore & Cuniculo*, qui fœcundiſſimi duodecies in anno generant pariuntque.

Fures: *Corvis & Sturnis.*

Gementes: *Turture & Palumbis.*

Horridi: *Struthiocamelo.*

Immundi & ſpurci: *Porcis.*

Impudentes Importuni: *Muſcis*, quæ licet ſæpius abactæ, continuo nihilominus redeunt.

Invidi Maledicentia Mordaces: *Canibus.*

Inobedientes & Rebelles: *Regulo.*

Ingrati: *Cuculo.*

Indomiti & faſtuoſi: *Tauro.*

Inimici Maledicentes. *Angue.* Nam hoc. Animal nullo alio membro pollet, quam ore.

Inſenſi omnibus: ab *Anguillis.* Hæ enim ſeorſim ab aliis piſcibus degunt, nec junctæ cum aliis inveniuntur: Ita etiam *Noctua* omnibus avibus.

Iracundi: *Gallis Indicis*, præ ira nimia intumeſcentibus.

Latrones: *Urſis.*

Lachrymantes: *Viſibus* deputatis.

Libidinoſi: *Paſſeribus.*

Liberales: *Gallis Gallinaceis*, quos præcipue excitandis in opera mortalibus rumpendoque ſomno Natura genuit.

Loquaces: *Pſittacis*, *Sturnis*, *monedulis*, *Graculis & Picis*, quæ in vocis imitatione ſingularem Naturam ſortita eſt: Inde,
Pica loquax, varias modulatur gutture voces.
Scurrili ſtrepitu, quicquid & audit, ait.

Luxurioſi & fortis amoris: *Cuniculis & Scaro*, qui Mires inter piſces clamore tremendo intonat, & ſolus pallentes ruminat herbas.

Lucifugi: *Noctuis & Veſpertilionibus*, quæ ſunt Nocturnæ Aves.

Magnates Conſortis Impatientes de Dominatu concertantes: *Tauris.*

Matrimonii Laudabilis Mutuus Amor: *Palumbis*, qui ex avibus caſtiſſimi ſunt. Mas & Fœmina, tanquam nuptiis alligati, mutua conſenſione adeo ſtabili, certo connubio per ſummam caſtimoniam adhæreſcunt, ut neuter alienum cubile attingat: ſi impudico amore capti, ad alienam uxorem oculos adjecerint, eos reliqui circumſedentes diſcerpunt, & fœminæ fœminas teſte Æliano. Simili modo idem Autor narrat, Columbas cum aliis uxores coire non pati, neque conjugium jam inde à primo ortu initum deſerere, niſi cœlibes aut viduas: ab adulterio illæ caſtiſſimæ ſunt: nunquam enim ex ſocietate inter ſe inſtituta neque mas, niſi morte ipſa deſtituitur, neque fœmina diſſociatur, niſi vidua fuerit: in partu mas adeſt, & cultu omnique officio fungitur: fœminam pigrius ad nidum euntem alis percutit mas, cogitque intrare: quum peperit ova, cogit ut incubet, incubantque ambo viciſſim, mas diu, noctu fœmina: ſi maritus obierit, fœmina cibo potuque omni abſtinens longo tempore luget & ſe diſperdit: Tantus eſt mutuus amor Columbarum, ut fœmina marem etiam non admittat, niſi ante oſculatus fuerit.

Manſueti: *Agnis.*

Malitioſi: *Bubonibus.*

Meticuloſi & Timidi: *Leporibus.*

Melancholici & Sordidi: *Upupa*, quæ nigris maculis colorata, & ob id melancholicæ complexionis, deſertas quærit nemorum & invias plagas, ſpurciſſima avis, in ſepulchris commorans, & oleo nidum circumliniens.

Mundi: à *Catis.*

Muti: *Piſcibus.* Ideo Pythagoræi, teſte Athenæo, à Piſcibus abſtinebant ἐχεμυθίας ἕνεκα.

Muſici: *Carduele & Philomela*, quæ vocis modulatione mirifice delectant, & quibus inter Aves, nullæ ſuaviori cantu dulcius aures demulcent, & exhilareſcunt: Ex omnibus Avibus ſola *Luſcinia* ſomni expers eſt, & dum ova gremio fovet inſomnem noctis laborem cantilenæ ſuavitate ſolatur.

Mulieres Obſtrepentes, Linguaces, & Loquaces: *Anſeribus, & Anatibus*, gregatim vociferantibus: Imo etiam à *Cicadis* aſſidue adeo vocalibus, ut clamando diſrumpantur.

Nocui: *Muribus.*

Otioſi: *Cicadis.*

Obſtinati & Laſcivi: *Vitulo.*

Paraſiti & Scurræ. *Simius*, ad omnia imitanda habilibus.

Parricida: *Hippopotamo*, qui parricida ingratitudinem meritorum & injuſtitiam nuntiat.

Petulantes & Salaces: *Hircis.*

Philoſtorgi: *Hirundine & Cygno*, Sunt enim pullorum maxime amantes: Hirundo non niſi quinque pullos parit, in quibus educandis & paſcendis tam Mas, quam fœmina ſumma laborant æquitate, incipientes ab eo, qui maximus eſt natu, & ita in cæteris ortus rationem habentes.

Pii erga *Parentes:* à *Ciconia & Cucupha*, quæ aves ſunt piiſſimæ & gratitudinis ſignacula: Solæ enim hæ parentibus ſenio confectis gratiam referunt.

Pru-

Prudentes & Circumſpecti: *Serpentibus.*

Prudentes: *Lucio* piſce, & *Accipitre.*

Inde Naſo:

Odimus Accipitrem, quia ſemper vivit in Armis.

Recalcitrantes: *Mulis.*

Ridentes: *Miao* avo, riſum & cachinnum humanum ad miraculum imitante: Ejusmodi aves duæ è Turcia Imperatori noſtro *Rudolpho* allatæ fuerunt, una per incuriam Hortulani avolavit altera adhuc Pragæ in Horto Suæ Majeſtatis cum aliis Exoticis volucribus aſſervatur.

Prover. 6. ſiſ 5. Item 30. ſiſ. 25. *Sapientes & Providi:* *Formicis & Apibus*, norunt ſibi providere pro hyemis neceſſitate, & tutas parare latebras: Mirum Formicam ſentire vices ſyderis, Interlunii tempore ceſſare, & in plenilunio noctibus operari dicitur.

Scientia pleni & humiles: *Spicis*, granis onuſtis, ſemper ſe deminentibus & inclinantibus.

Scientia Inopes, & tamen videri volentes: *Spicis* vacuis, ſponte ſe erigentibus. Item à Fæce & Spuma in olla bullientis carnis ſemper ſuperficiem occupante. Eodem ſenſu Dolia vacna ſunt ſonora, Dolia plena nullum edunt ſonum.

Simplices. *Columbis.*

Solertes: *Paſtinaca* Marina, quæ ex occulto in tranſeuntes radium figit.

Somnolenti: *Hermacco & Gliribus*, qui totam byemem ſic obdormiunt, ſic ſomno expirant, ut vix igne revocari queant: Diſſectus immobilis tanquam mortuus manet, donec coquatur, tum primum in bullienti aqua, diſſecta membra viram oſtendunt. Hi ſorte (ut nunc Ciconiarum & Hirundinem Hyeme ſubmerſatum, & verno tempore reviviſcentium, ex Piſcatorum relatu Hiſtorias taceam) ſnas ſignaturas Hominibus in Ruſcia dederunt, qui hyemis frigore aſperrimo in ſylvis perire, & adventante æſtate reſurgere dicuntur: Porro Animantia illa, quæ ſine cibo hyeme vivunt in cavernis, ex eorum ſubſtantia vivunt, ſicuti videmus in Arboribus perpetua coma virentibus, ubi ſuccus in cauſa, qui ſuo lentore facit, ut ſibi ipſi ſufficiat. Fides ſit penes Hiſtoricos.

Stolidi, Pigri, Patientes: *Aſinis.*

Supplicabundi: à *Canibus.*

Superbi: *Capris, Equis, Pavonibus.*

Triſtes & Melancholicis: *Noctuis*, quæ aves ſunt Saturnales & ſolitariæ.

Triumphantes de Hoſtibus: *Gallis Gallinaceis*, qui victi ſilent, canunt autem ſi vicerint, & ſuperbo ingreſſu, ſpectatiſſimum illud Naturæ acceptum inſigne, Criſtam videlicet erigunt.

Verſuti: *Chamaleonte*, qui præ nimio metu colore mutato multiformis efficitur.

Verſipelles, Doloſi & Fraudulenti Hypocrita: *Vulpibus*, *Polypo*, & *Sepia*, quæ ſuo aſtu non vacat: ubi enim piſcantem ſenſere ſeu præſentiam voraciorum piſcium, effuſo atramento, quod pro ſanguine ipſis eſt, aqua abſconduntur.

Veloces & Agiles: *Capreolo.*

Voraces, Inſatiabiles & Rapaces: *Lupis*, pilos & oſſa devorantibus.

Vindictam de ſe ipſis, ob perpetrata ſcelera ſumentes: *Camelo*, qui dum ignorans matrem ſuam init, poſtea id deprehendens, ipſe ſibi propriis dentibus genitalia abſcindit, tanquam vindicans in ſe inceſtum:

Uxorii, & Zelotypi: *Gallis Gallinaceis*, qui matre gallina extincta incubant, pulloſque ex ovis excludunt, ac tunc ſilentio utuntur, quod ſane ſibi conſcii ſint, muliebre munus obire: Certant inſuper quemadmodum & *Cervus*, pro fœminis, ſeque mutuis vulneribus ut & mortis periculo conficiunt.

Et ſic conſequenter ex his reliqua ſuo marte quilibet conjiciat.

Ita plurimi *Mechanici* ſuorum *Artificiorum Modum & Scientiam* didicerunt, nimirum.

Ædificandi artem à *Cochleis*, *Hirundinibus* & induſtrioſiſſimis *Apibus.*

Acupictoriam Phrygiam Aulæorum parandorum, verſicolori textura ſpectabilium. à *Pratis Viridantibus*, variis colorum floribus pictis, eorundemque inenarrabilem varietatem repræſentantibus.

Coloniam docuerunt educere. *Apes* ſuis Examinibus. Item *Grues*, qui ſui commodi cauſa loca longinqua petunt, è Scythia ad Nilum ſe conferunt hybernatum.

Excubiarum modum: à *Damis & Gruibus.* *Grues* clamoſi ſunt, quicquid ſentiunt, voce ſignificant: Excubias habent nocturnis temporibus, lapillum pede ſuſtinentes, qui laxatus ſomno decidens indiligentiam coarguat: Ducem eligunt, qui clamet, dum catervæ dormiunt: dum volant in extremo agmine diſpoſitos viciſſim habent, qui acclament, & gregem voce contineant, quum in terram deſcendunt, Dux multum clamat, ut omnes conveniant & ſimul paſcantur, quod ſi nimio clamore raveſcet, alius ſubſtituetur. Quum peragrant ob ſenſuum acrimoniam Trianguli formam efficiunt, ut aëra facilius adverſum ſecent, deinde ſenſim ab utroque latere, tanquam remis, ita pennis curſum alarum levant; ſi ſævit cœlum & ventus exoritur, non frontatim (at lunato globi ſitu volant, quum eſt tranquillum) ſed in cuneum momento ſe traducunt: ſi ab Aquila ſe impeti proſpiciant, in orbem conſiſtunt, & ſalcatæ tanquam in aciem ſtructæ pugnæ ſpeciem oſtendunt. quare Aquila regreditur: in volatu ad tergum provolantium colla admittentes (id quod etiam Cerui in tranandis fluminibus faciunt) laborem facilem efficiunt, & prima deficiens incipit eſſe poſtrema: quum conſiſtunt, cæteræ dormiunt, Dux, quæ ſenſerit, voce vigilans ſignificat. Simili modo *Anſer* nocturnas Excubias celebrat, & vigilans ſuas cantu aſſiduè teſtatur.

Fabricandorum Armorum ſcientiam: à *Cancris*, *Crocodilis*, & *Teſtudinibus.*

Glomerandi: *Scarabæus*, qui medicos etiam docuerunt pilulas volvere: Scarabæus totidem digitis vel pedibus nititur quot menſis diebus conſtat, in quibus Sol exoriens ſuos perſequitur curſus: is Solis & Lunæ coitum aperte demonſtrat, quandoquidem ex bubulo ſtercore pilulam ab ortu ad occaſum rotando verſans in orbis imaginem effingit, quam viginti octo diebus ſacto humi ſcrobiculo adobruens, tantiſper celat, dum Signiferum ambiens Luna ad Intermenſtruum revertens ſileat, apertoque tum orbiculo coitus ſyderum denuncians novam prolem edit, nec aliam naſcendi novit originem.

Luſum Pilæ Palmariæ. — à Catis.

Monomachiam — Galli Gallinacei, milites docuerunt, qui inter ſe dimicantes, pugnaciſſimi ſunt, elati & in certaminibus pertinaces: Eis prærogativam quandam Natura largita eſt, quod ſoli inter aves tanquam galea criſtam gerant, & in pedibus calcaria, pennas per colla cervicesque diffuſas, quaſi jubas pugnaturi explicant: Cum limen intrant, tametſi ſupremum altiſſimum exiſtat, tamen ſe inclinant, quod ſuperbia efficit, ne criſta uſpiam offendatur: Quum in certamine Victores, tum oculorum eminentia, tum ſuperba ardua cervice elata, tum in ſublime quoque cauda ſalcata erecta, cantus contentione inſolenter efferuntur, & Triumphanti Victor ſimilis efficitur: Victus autem occultatur ſilens, ægreque ſervitium patitur.

Natandi artem: ab — *Anſeribus & Amphibiis* Animalibus.

Nauticam: — *Sciuris.*

Nendi — *Vermibus Sericvemis*

Plauſtrorum ſtructuram — è *Murmentis*, qui dorſo recubantes, extenſis quatuor pedibus currum efficiunt, commeatu ab aliis pro futura neceſſitate onerandum, & cauda loco temonis in ſpeluncæ Horreum poſtea trahendum: ideo in Autumno tergus ſemper glabbrum habent. Eadem ſolers providentia in *Caſtore* (animali Amphibio) obſervatur, qui ſibi caſas in fluminum ripis conſtruit, cum aliquibus gradibus & pluribus tabulatis, ut aqua fluminis creſcente aſcendat, & deſcendente deſcendat: arborem, quam elegit ſecandam, ad ſuæ domus ædificium & ad eſcam, non prius relinquit, quam totam dentibus ſuis ferociſſimis & acutiſſimis diſſecuerit, & prope caſuram in ſingulis ictibus ſuſpicit, ne opprimatur improvidus: E ſuo genere peregrino & natu grandiori ad vitam inepto, quum lignatum prodit, ſuper reſupinati ventrem ligna imponit, & ne labantur ligna, ut pro vehiculo ſit, inter crura artificioſe componit, & ſic onuſtum ad caſam trahit.

Texteriam & Venatoriam: — ab *Araneis.*

Medici & Chirurgi multo admodum *Morborum* Remedia & *Rerum Virtutes à Brutis Animantibus* edocti ſunt, in quibus eſt Naturalis Peritia, & Ars innata Medicinalis.

A ſpiritu enim Animali & ſydereo Brutorum, utpote Tempore Priori, edoctus fuit Animalis Hominum ſpiritus Tempore Poſteriori, cui hic ſe ... omnem col- ...itum ha- ..., quæ- ...d in o- ...ibus ...rmali- bus diſperſum eſt.

Dictamnum herbam ad extrahendas *Sagittas* utilem: item Clavum pedis plantæ infixum inhærentem docuerunt eximere *Cervi*, ſiquidem percuſſi telo venenato illud ejus herbæ paſtu ejiciunt & excutiunt.

Vomica Curationem demonſtrarunt Chirurgis *Capreæ Sylveſtres*, quæ montibus oberrant, paſcunturque odoratis herbis & Nardo præcipue: His ſanguis putreſcit intra cutem & carnem: concepta ſanies, antequam vomica rumpatur, ſuapte natura ad maturationem ſpectat, ad quam cum ventum fuerit, fera, titillantis humoris lancinatu noxio laceſſita, ſaxis & cotibus longo inſolatu candentibus ſeſe affricat magno oblectamento, donec facto vomicæ emiſſario, tota ſaniei vis à folliculo ſupra lapides effundatur, non aliter, quam abſceſſus pure cocto farctus diſſilit: ulcus poſtmodum cicatricem ducit, rurſumque ruens ſanguinis impetus eo ſe recipit, impletque umbilicum, dum abſcedens in conſimilem vomicam extuberet.

Serpens Oculos male affectos *Fœniculo* curandos docuit: Item Vulneraria, Serpentina, Colubrina & conſolida.

Similiter *Feles* ad confortandum *Viſum* inſignem *Valeriana* demonſtrarunt uſum: *Sic Hirundines Chelidoniam viſus* ſalubrem Herbam monſtravere, quæ cum ea pullorum ſuorum oculis medentur.

Venæ Sectionem, & Scarificationem monſtravit *Hippopotamus*, ſeu fluvialis equus, qui dum ſe aſſidua ſatietate gravatum ſentit, arundinem ingreditur, caudici arundinis tandiu ſe affricat, donec rupta vena ſufficientia ſanguinis emiſſa ſit, aperturam poſtea limo ſeu cœno ſuperinducto ſiſtit, & ſanat.

Urſi, quibus ad Oculorum hebetantium medelam aculei *Apum* loco ſcalpelli ſanguinem elicere ſolent, & ſic gravedinem illam levare.

Eodem modo caliginem Oculorum dum *Caprinum* pecus patitur, eam optime curare ſcit: quum enim Conturbatum *Oculum* & non probe affectum ſentit, cum ad Rubi ſpinam & admovet, & reſerandum permittit oculum: ut pupugit, Pituita ſtatum evocatur, & nulla pupillæ læſione facta, videndi uſum, teſtante Æliano, recuperat.

Equi Ungarici propriis *Dentibus* ſibi naturali inſtinctu venas incidunt, & ſanguinem gravantem emittunt.

Enematum uſum habemus ab *Ibice*, quæ prima Clyſteris uſum commonſtravit, quod conſuetudinem habeat ſe purgandi, roſtri aduncitate eam proluens partem, qua ciborum onera redduntur. Item ab *Ardea* ſibi ſuo roſtro ſalſam Aquam Marinam loco Clyſteris infondente.

VOMITIVORUM ET CATHARTICOrum uſum habemus.

1. *A Canibus*, qui eſu graminis ſe male affectos per ſuperiora & inferiora purgant.

2. *Laro* Hiaote (ave aquatica) qui adminiculo duarum anguſtarum arborum, preli inſtar ſe cibo nimis repletum exonerat.

Item ab illo Animali voraci & nunquam non inſatiabili, quod quidam Latine *Crocutam*, alii verò *Gulonem Boophagon*, à ſua voracitate vocitant: illud cum paſtu cadaveris præter modum ſaturatum, ex cibo ingeſto facultatis concoctricis calore potenti, partem Nutritionis nobiliſſimam exuxit, inter anguſtias arborum ſive rupium ſeſe comprimens, fæces virtute omni & eſſentia utiliore ſpoliatas, tam per anteriora quam poſteriora excludit, humore ſolummodo alimentario intra ſtomachum retento, unde poſtea abſque omni cibo alio, longo tempore vitam miraculoſe ſuſtentat, viresque integras ſervat.

3. *Palumbi, Graculi, Perdices, Merula* Lauri foliis, ac ſibi cognitis remediis annuum faſtidium purgant: Lauri folio Corvi etiam Chamæleontis venenum ea purgant.

4. Ita *Cerva* paulo ante partum purgant ſe quadam Herba *Seſeli*, quæ dicitur Cervaria.

Dignotionem Pulſus, Simia, hominem in Arte Sphygmica longè ſuperantes, manifeſtarunt: ubi enim per tactum mortem deprehendit, vel morbum putridum, inuſitato narium ſtrepitu confeſtim eundem propalat.

Jurisperiti, Judiciorum conſeſſum in *Ciconiis* viderunt, Adulteria Leonum inſtar morte vindicantibus. Præter Guilhelmi Pariſienſis relationem Hiſtoricam intellexi è Viri fide digni *αὐτοψίᾳ* Ciconiam adulterio convictam per olfactum maſculi, congregata à maſculo multitudine Ciconiarum ac detegente ipſo crimen fœmellæ, ipſam à tota illa multitudine, tanquam omnium judicio ream judicatam, deplumatam, ac prope urbem Spiram, in ſylva diſcerptam fuiſſe: Miranda hæc & opinioni fortè inimica videri poſſent,

poſſent, niſi fidem etiam facerent creditæ Antiquitatum Hiſtoriæ.

Sic quoque Elementa veteri abjecta palla & forde ſua exuta reviviſcunt, læta quadam juventa: ſicut etiam Natura poſitus mecas lætior & cervus.

Philoſophi Hermetici Adepti, modum *Renovandi* Juventutem didicerunt ab Halcyone, Aquila, Cancro, Serpentibus, &c. quotannis ferè depoſitis antiquis exuviis ætatem ſuam renovantibus ac Juveneſcentibus: Si enim hoc Brutis animalibus conceſſum eſſe videmus, quidni Homini ad Imaginem DEI creato, & intelligenti, poſſibile foret?

Aquila abjectione pennarum Senectam depoſnit, & Juventutem recuperat.

Angues membranam Vernationis tempore relinquunt & alia renaſcitur, dumque renovantur, Cervis etiam præſtant, ut renoventur, & ad noſtri corporis renovationem valent ac ſenectutem retardant. Oſtendit enim provida Natura, ut jam dictum, quam plurima eſſe Animantia (ut Serpentes & Lacerti, inter marina Locuſtæ, Gambari & Cancri) quæ vere & autumno ſenectam exuunt; annuamque cruſtam deponunt, hominem admonendo, ut quam ipſa poſſident qualitatem eidem profuturam ſcilicet ad cutis decorticationem vel innovationem valere. Cervus ſiquidem ſentiens ſe gravatum ſenectute, ſpiritu ſuo per nares, munifico Naturæ beneficio è cavernis Serpentes etiam reſiſtentes & pedibus conculcando enectos vorat, ac ſuperata Veneni pernitie illorum pabulo reparatur ac juveneſcit.

Cancri ranarum uſu ſe renovant. Gallina a ranarum uſu Aquila mediante testudine. Serpentes paſtu bufonum. Cervus devoratis ſerpentibus.

Horum brutorum animalium Exemplis & Prudentia moti Homines, & excitati, etiam propter utilitatem ſuam dictis animantibus, multis modis feſtinationi moriendi obviantibus, ſuamque vitam per Induſtriam Naturalem prolongantibus inſidiati ſunt, ut ſcirent Vires Herbarum & Lapidum & Metallorum, ac aliarum rerum, quibus poſtea ſua corpora rectificarent multis modis tanquam miraculoſis.

Naribus ſuis in ſerpentis cavernam incumbens vehementiſſimè reſpirando quaſi à materno quodam utero inviſum extrahit: ſic Rubeta muſtelam, & hac mures attrahit.

Refert Rogerius Bacchon, olim quendam Sapientem ſerpentem quæſiviſſe, inventum in parva fruſta ſecuiſſe, remanente nihilominus pelle ventris, ſupra quam reperet integra: ille ſerpens prout poterat repebat ad herbam quandam, cujus tactu ſanabatur ſtatim: & experimentator inde collegit herbam admirandæ virtutis, qua humana Ratio excitata per ejusmodi Exempla brutorum excogitare poteſt vias meliores & omnem beſtialem Prudentiam ſuperare.

Futuræ Reſurrectionis & transformationis noſtræ, præter indubitatam Sacrarum literarum aſſertionem, habemus inter nos naturalia quotannis poſt hyemis ſepulturam verno Reſurrectionis tempore ſe renovantia, etiam à Creatore certificatam adumbrationem, in duobus Exemplis maniſeſtiſſimis, *Formica* ſcilicet & *Bombyce*, ut nunc taceam Halcyona è primis Entibus nutrientem ſe, & quotannis ſuam cutem & plumas poſt mortem renovantem: Muſcas item, Hirundines, Veſpertiliones poſt hyemis ſepulturam in loco calido ac verno calore vitam recuperantes.

Serpentes longævam amiſſam & à vetus aud uſu ... Plenilunium recuperant, ſi demiſſi urtica effundere poſſunt. Halcyon & Ibis inter omnes aves plurimum in ſe habent rerum arcanarum, quarum etiam eſſentia non recedit à ſuo domicilio.

Formica laborioſiſſimum animalculum illam toti etiam Naturæ inditam habet promiſſionem, ut abſoluto ſuo curriculo poſſit ad meliorem ſtatum venire, & requiem habere plenariam, ad quam omni conatu tendit: ideo inceſſantibus laboribus ad ſenium anhelat, ſiquidem in ſenectute mira & conſideratione digniſſima metamorphoſi Natura ei in præteritorum laborum ſolatium ac recompenſationem, Alas creat, & ex animalculo repente muſcam volantem facit.

Sic etiam videmus *Bombycem* (è ſemine perexiguo beneficio verni Solis excluſum) Vermem abjectum & deformem abſoluto functionis penſo emori, & poſt putredinem ſepoſitis prioribus Vermiculi repentis exuviis in vivacem & volantem transformari & reſurgere Papilionem.

Rom. 8. ſect. 15. 22.

Nos brevitati hic ſtudentes Signaturæ ſtudioſis Rerum abdita, & in Naturæ receſſibus latitantia eruere Myſteria laborantibus ſimilia inveſtiganda commendamus & proponimus, ſicuti hoc noſtro tentare Exemplo, de cætero feliciori poterunt ſucceſſu, per totam Naturæ Latitudinem, & conſenſum concordantiamque omnium magna cum jucunditate deprehenſam admirabuntur. Hic digito tantum Arcanarum rerum curioſis Exploratoribus iter indicare, cui inſiſtere debeant, non amicè ſolum, ſed & fideliſſimè voluimus.

Hac analogiam regenerationis veritas eſt tranſplantatio, remanente radice, novo ſurculo inſerendo. Hezra lib. 4. c. 5. ſect. 23.

Porro quæ ſignatura ſit in Tritico primi noſtri Parentis, quæ myſteria DEI paræ Virginis, in Vitis inciſione artificiali: Aquilæ bicipitis & aliorum myſteriorum è Felice, ſi artificioſo ingenioſo excindantur, & quæ ſint Gladioli, Tonitru Cunei, utriusque *Victorialis* Radicis multis loricis perplexæ & conſtellato Tempore collectæ, ut & Herbæ Cruciatæ, contra Armorum incidentium vim, ſigna magica Naturalia, ſolis veræ Magiæ alumnis & initiatis revelanda Innuiſſe hac vice ſatis ſit, ne fortè litigioſis Sophiſtis contemnendi materiam præbeamus, aut impiis Hominibus anſam demus malefica excogitandi, alioquin percupida mirabilium rerum diſcendi Ingenia pleniore demereremur obſequio. Ubi prius animadvertero, qua fronte hæc accipientur, poterunt me incitare ad ulteriorem evulgationem.

Primò, Curationum Magneticarum, Magicarum & Characteriſticarum.

Secundò, Quo debito Conſtellationis Tempore Medicinalium maxima pars colligi debeat.

Tertiò, de Incantamentis & Veneficiis maleficiatis dignoſcendis & curandis.

Quartò, *ἀνωμαλίας* multorum morborum Convaleſcentiæ aut mortis prænuncias veriſſimas.

Sed ne nimium CROLLI.

Nam jam ſumma procul villarum culmina fumant,
Majoresque cadunt altis de montibus umbræ.

Ergo laborioſa (Dei Opt. Max. favore & auxilio) navigatione abſoluta, qui lembum hunc Philoſophicum ad portum direxiſti felicem, *Hymnum* meruiſti Noctis Quiete gaudentem. Tibi igitur *Silentium Sacrum* (in cujus ſolius indeficienti Lumine Veritatem videmus indubitatam) Tibi, inquam, ſedenti ſuper Thronum, cujus magnitudo effluentia Miſericordiæ eſt incomprehenſibilis, unà cum *Agno* Immaculato ſit Laus, Gratiarum actio & Benedictio per infinita ſæculorum ſæcula. Tua ineffabili *Charitatis* Clementia efficias obſecro, ut omnium, te in Novitate vitæ per quotidianam mortificationem ac plenariam ſui abnegationem, cordialiter ſummoque ſtudio Timere, tuaque mandata, mediante Gratia tua, juxta amorem Proximi in hac Carnis infirmitate Religioſè obſervare Laborantium (ſiquidem in hoc maligno mundo hic Veriſſimus DEI Cultus eſt) Oratio & Actio ſemper in Divinæ Voluntatis tuæ beneplacito conſiſtat, donec tandem mortalibus rebus ſuperatis & dimiſſis unà cum Beatorum cœtu ad ſummum *Bonum*, Principium & Fontem omnium ſcandere poſſimus, ejusq; Cognitione & Fruitione æterna gaudere Beatitudine.

Amen.

Eccleſ. 12. ſect. 13. Act. 10. ſect. 34. Ezech. 18. à ſect. 5. ad 10. Mich. 6. ſect. 8. Hiob. 1. ſect. 1. Zach. 8. ſect. 16. 17. Sirach. 1. ſect. 17. & 10. ſect. 15.

COROLLARIVM.

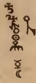
Vide Monadem Hieroglyphicam Iohannis Dee Londinenſis.

ANTIQUISSIMI ſapientes, quos Græco ſermone Philoſophos appellamus, ſi quæ vel Naturæ vel Artis reperiſſent Arcana, ne in pravorum notitiam devenirent, variis modis atque figuris occultabant: Eodem modo Philoſophi Hermetici certis notis Hieroglyphicis ſolebant inſignire Planetas Terreſtres, quibus eorum latentes vires ſeu virtutes iotuendas, quaſi ob oculos intelligentibus & inſpicientibus filiis artis exponerent: Ut autem ejusmodi ſigoa ab interito vel ſepulturâ vindicarentur, operæ pretium me facturum arbitratus ſum, ſi eum aliorum Mineralium Characteribus ad Profanum ac indignum Vulgus ab hoc ſtudio arcendum à Providenti Antiquitate excogitatis, in gratiam diſcipulorum Hermeticorum, nunc Reipubl. Chymicæ unâ operâ à me communicentur.

NOTÆ METALLORUM.

Saturnus Plumbum
Jupiter Stannum
Mars Ferrum
Sol Aurum
Venus Æs, Cupru

Mercurius Argentum vivum
Luoa Argentum.

NOTAE MINERALIVM ET aliarum rerum Chymicarum.

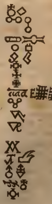
Antimonium
Arſenicum

Auripigmentum
Alumen
Aurichalcum
Atramentum
Acetum
Acetum deſtillatum
Amalgama
Aqua vitæ
Aqua fortis ſeu Aqua ſeparatoria
Aqua Regis ſeu Aqua Stygia

Alembicus

Borax
Crocus Martis

Cinnabaris, uſtſur
Cera

Crocus Veoeris, ſeu æs uſtum
Cioeres
Cioeres clavellati

Calx

Caput mortoum
Gummi
Lateres cribrati ſeu Tegularum farina

Lutum Sapieotiæ

Marcaſita

Mercurius ſublimatus

Mercurius Saturni

Mariæ Baloeum
Magnea
Oleum
Purificare
Realgar
Sal petræ
Sal commune

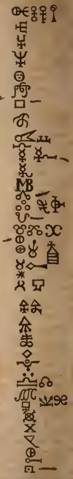
Sal gemmæ
Sal Armoniacum
Sal Alkali

Sulphor

Sulphur Philoſophorum

Sulphur nigrum
Sapo
Spiritus
Spiritus vini
Sublimare

Stratum ſuper Stratum
Tartarus
Tutia
Talcum
Tigillum
Vitriolum
Vitrum
Urina

QUATVOR ELEMENTORVM Notæ.

Ignis
Aer
Aqua
Terra
Dies
Nox

FINIS.

SERIES PRÆPARATIONUM CHYMICARUM, UT ORDINE IN BASILICA CHYMICA, ET NOTIS SIMUL ANNEXIS, ILLÆ HABENTUR.

SANATIONES omnium morborum duplices 41 a.
Univerſalis altera ibid.
Altera particularis 42 b.
Via particulari: Morbos expelli biſariam 43. a.
primo per univerſalia emunctoria ibid.
I. Univerſale digeſtivum ſeu maturativum 44 a.
Tartarus Vitriolatus 45 a.
II. Vomitivum 46 b.
Vomitorium Contadini ibid
Gilla Theophraſti ſeu Sal Vitrioli ibid.
Phlegma Vitrioli acidum 47. a.
Vitriolum album Vomitivum ibid.
Aqua benedicta Rulandi 47. b.
Crocus metallorum 48. a.
Aqua benedicta Hartmanni 48. b.
Syrupus Vomitivus Hartmanni ibid.
III. Catharticum reſolutivum, mundificativum, abluens 49. a.
Turpethum minerale 50 a.
Mercurius præcipitatus variis modis à pag. 50. b.
usque ad pag. 54. a. & 55 b.
Arcanum corallinum aliquot præparationibus 54. a.
Laudanum minerale Hartmanni 55 b.
Mercurius dulcis 56 a.
Flores butyri antimonii 56. b.
Spiritus vitrioli philoſophicus. 57. b.
Flores antimonii correcti 58. a.
albi 58. b.
rubei ibid.
Pillulæ antimoniales duplices 59. a.
Sulphur vitrioli. 59 b.
Tinctura auri ibid.
Electuarium antimonii 60. a.
Antimonii vitra correcta 60 b.
Globuli ex vitro antimonii 61. a.
Panchymagogum 61. b. 63. b.
Spiritus vitrioli purgans 62. a.
Extractum mechoacanæ. 63. b.
Extractum colocynthidis & ſcammonii 64. a.
Scammonii vera præparatio ibid.
Optima ſcammonii præparatio ibid.
Præparatio ſcammonii brevior 64. b.
Specificum purgans Paracelſi 65 a.
Salia herbarum 65. b.
Specificum purgans compendioſius 66. b.
Modus magiſtralis arcanorum ex vegetabilibus 67. a.
IV Diureticum 67. b.
Sal ſuccini ibid.
Spiritus ſalis ibid.
ſalis compoſitus 68 b.
Cryſtalli ſalis dulces 69 a.
Spiritus ſalis nitri 69. b.
V. Diaphoreticum 70 a.
Antimonium diaphoreticum ibid.
Bezoardicum Solare 71. b
Diaphoreticum Solare Korndorfferi ibid.
Antimonium diaphoreticum fixum 72 a.
Bezoardicum minerale ſimplex 72. b.
Scheunemanni ibid
Solare 73. a.
Lunare ibid.
Saturninum 73. b.
Joviale ibid.
Martiale ibid.
Venereum ibid.
Mercuriale ibid.
Spiritus Tartari 74 a.
compoſitus aperitivus 75 a
Tinctura Tartari 75 b.
Diaphoreticum in peracutis ibid.
Aurum Transparens 76. a.
Panacæa ſulphuris antimonii 76 b.
VI. Confortativum 77 a.
Sal perlarum ibid.
Arcanum perlarum 78 a.
Quinta perlarum eſſentia 78. b.
Sal corallorum 79. a.
Magiſterium corallorum butyraceum 79 b.
Tinctura corallorum ibid
Liquores gemmarum & ſilicum 80 b.
Acetum radicatum 81 a
Oleum cinnamomi ibid.
Elixir proprietatis Paracelſi 82. a.
Balſama confortantia beneficio ceræ inſpiſſata 83. a.
Ambra eſſentificata ibid.
VII. Anodynum, mitigativum ſomniferum, ſedans 84. a.
Laudanum Paracelſi laudatiſſimum ibid.
Anodynum ſpecificum Paracelſi 85. a.
Laudani opiati ſincera deſcriptio ibid.
Laudanum ſine opio 85 b.
Epilepticum 86. a.
Hyſtericum ibid.
Electuarium Laudani 86. b.
VIII. Odoriferum 87 b.
ſecundo per media ſpecifica ibid.
Medicamentum ſpecificum omnium ſeptem membrorum principalium 88. b.
Specificum capitale 89 a.
Vitrioli ſpiritus ibid.
Vitrioli ſpiritus Volatilis ibid
penetrantiſſimus 89 b.
Oleum Vitrioli dulce ibid.
Vitrioli ſpiritus alius ibid.
antepilepticus puerorum 90. a.
Epilepticum medicamentum ibid.
Cerebri humani arcanum vel ſpiritus 90 b.
Pulvis epilepticus ex cinabar antimonii ibid.
de ſpina muſtelæ piſcis vel viperæ ibid.
Pulvis præſervativus de ſtercore vaccæ nigræ ibid.
Epatum ranarum viridium ibid.
Amuletum ex frutice in ſalice ibid.
Confectio antepileptica Paracelſi ibid.
Galeda Cranii humani ibid.
Luna potabilis 91 a.
Aqua epileptica ibid.
Magiſterium cranii humani ibid.
Apoplecticum ibid.
Aqua vitæ apoplectica eximia ibid.
Lilior. convallium & Lavendulæ ibid.
Oleum ſuccini ibid.
Sal ſuccini 91. b.
Succini albi præparatio artificialis 92 a.
Balſamum apoplecticum 29 b.
Ophthalmicum 93 a.
Arcanum Valerianæ 93. b.
Euphraſiæ ibid.
Specificum fellis Lucii piſcis ibid.

Aqua

Aqua ex albumine ovorum 94. a.
ex chelidonia & cancris ibid.
ex ſaccharo candi & vitriolo ibid.
Aqua ex floribus cichorii ibid.
alia præſtantiſſima ibid.
Odontalgicum ibid.
Oleum Anodynum ibid
Aqua ejusdem efficaciæ ibid.
Radix Lapathi acuti ibid.
Decoctum lappæ majoris ibid.
Pulvis gallarum cum ſucco radic. pyrethri 94. b
Oleum buxi ibid.
Laudanum opiatum ibid.
Pectorale ibid.
Lac ſulphuris ibid.
Aqua ex raphani taleolis & ſaccharo 95. a.
Succus bryoniæ ibid.
Cordiale ibid.
Aurum potabile. 95. b.
deſtillatũ ſpiritus Urinæ & Vini optima 99 a.
Continuatio vel præparatio auri potabilis ſinceri 99 b.
Typus auri potabilis corporalis 100. a.
Stomachicum 100 b.
Oleum Vitrioli, Veneris & Martis ibid.
Vitriolum Smaragdinum 101 b
Vitriolum hermaphroditicum 102 a
ſpecificum ex ſale ammoniaco ibid.
Arcanum centaurii minor. & pulegii ibid
Uterinum 102. b.
Elixir Uterinum ibid.
Pulvis è callis equorum ibid.
Extractum ſplenis bovis 103. a.
Epatis bubuli ibid.
Sal Jovis ibid.
Aqua ſingularis, in qua offertur Sal prædictum ibid.
Liquor Jovis 103. b.
Febrile ibid.
Pulvis ibid.
Potus ibid.
Aqua formicarum 104 a.
Sal ammoniac. depuratum ibid.
Caput ſerpentum pro amuleto ibid.
Nucleorum perſicorum uſus ibid
Decoctum rapatum ibid.
Peſtilentiale ibid.
Elixir peſtilentiale ibid.
Aqua peſtilentialis Hartmanni 104 b.
Ol. Camphoræ compoſitum ibid.
Elixir proprietatis ibid.
Bezoardicum Solare ibid.
Aurum transparens ibid.
Panacæa ex ſulphure antimonii ibid.
Flores ſulphuris ibid.
Aqua Theriacalis 106 a.
Zenexton Paracelſi 106. b.
pro divitibus 107 a.
Zenexta alia 107. b.
Zenexton mercuriale ibid.
arſenicale 108. a.
Magnes arſenicalis ibid.
Emplaſtrum ex magnete arſenicali 108 b.
Podagricum ibid.
Balſamum podagricum primum 109. a.
ſecundum 109. b.
Unguentum anodynum ibid.
Spiritus ſalis ammoniaci 110. a.
Aqua antipodagrica Rulandi ibid.
Liquor ſaponis ibid.
Nephriticum 110. b.
Sal contra calculum ibid.
Pulvis contra calculum ſingularis [illegible]
Oleum oculorum cancri [illegible]
Pulvis oculorum compoſitus [illegible]
Extractum globorum cynosbati [illegible]
Pulvis oniſcorum 111. [illegible]
Liquor Cryſtallorum [illegible]
Ludi Paracelſi ibid.
Hydropicum ibid.
Purgans ſpecificum hydropicum 112 a.
Mercurius præcipitatus ibid.
Mercurius vitæ ibid.
Extractum rad. eſulæ 112 b.
Aqua lumbricorum terreſtrium ibid.
Stercus anſerinum viridiuſculum ibid
Sal ranarum & buforum 113 a
Arcanum cumini & carui ibid
Dyſentericum ibid.
Pulvis dyſentericus eximiæ virtutis ibid
Eſſentia ſeu tinctura Smaragdi 113 b.
Sulphur Solis 114 a.
Aurum potabile Anglicanum ibid.
Sal corallorum ibid.
Laudanum opiatum ibid.
Fomentum ibid.
Croci martis eſſentia ibid.
Venereum 114. b.
Eſſentia ſatyrionis ibid
Salia vegetabilium cryſtallina 11[illegible] a.
Venereum Paracelſi ſpecificum 11[illegible] b.
Ol. nucis moſchatæ ibid.
Stercus perdicis in ejusdem felle ſolutus ibid.
Radix ſatyrionis juſto tempore collecta, & cum Ol. Juniperino miſta, vel condita per ſe ibid.
Venenatum 116. a.
Theriaca de mumia ibid.
Arcanum Theophraſti ad quævis venena præſtantiſſimum 116 b.
Serpentum præcipue viperarum alcohol 117 a.
Concluſio de morbis internis & quædam de morbis aſtralibus 117. b.
EXTERNA. 118. b.
Vulnerarium, Vlceroſum, Puſtuloſum, mundificans, mitigans, conſolidans ibid.
Balſamum vulnerarium efficaciſſimum ibid.
Balſamus hypericonis 119. a.
Emplaſtrum ſtipticum ibid.
Opodeldoch Paracelſi 120. a.
Lapis medicamentoſus efficax 121. a.
Salutis 121 b.
M. Joh Greiff. ibid.
Aqua mercurialis ibid.
Sal, butyrum, ſaccharum ſeu mel Saturni 12[illegible] a.
Oleum Saturni & ſpiritus 122 b.
Sperniola 123. a.
Coſmeticum contra faciei maculas 123. b.
Coſmeticum ex fellibus taurorum. 124. a.
ex cancris ibid.
Ex talco ſeu Ol. talci ibid.
Unguentum Sympatheticum ſeu ſtellarum Paracelſi 124. b.
Coronidis loco à commentante adjecta ſunt duo ſingularia medico chymica medicamenta, quorum primum eſt
Alexipharmacum ſingulare 127 a.
Alterum præcipitatus diaphoreticus excellens, qui eſt inſtar medicinæ univerſalis. ibid.
EPILOGUS. 128. b.
Additæ ſunt ſingulis medicamentis ſuæ vires, uſus, doſis, modus exhibendi, cautiones & obſervationes.

FINIS.

IN[illegible] GEMINVS IN LIB. DE SIGNATVRIS.

[illegible] ipſi totius O[illegible] uſculi Seriem ordine exhibens.

SIGNATURÆ [illegible] ANI[illegible] UM, humana mem- bra [illegible] p.136.b.
Capitis [illegible]
Capillorum ibid.
A[illegible]rum 137.a.
Oculorum ibid.
[illegible] ibid.
[illegible]varum ibid.
Dentium ibid.
[illegible]utturis ibid.
Jecoris ibid.
Cordis 137.b.
Pu[illegible] ibid.
Mam[illegible]m ibid.
Fel[illegible]s ibid.
Lienis ibid.
Ventri[illegible]li ibid.
Umbilici ibid.
Inteſti[illegible]rum 138.a.
V[illegible]ſcæ ibid.
Pu[illegible]endi ibid.
[illegible]ſtium ſeu C[illegible]ahum ibid.
Matricis & Uteri 138.[illegible]
Renum ibid.
Secundinæ ibid.
Spinæ D[illegible] ibid.
Tibiarum & [illegible]n ibid.
Nervorum [illegible] Ve[illegible]arum ibid.
Pororum cutis 139.a.
Manus ibid.

SIGNATURÆ MORBORUM ibid.

A[illegible]xiæ ibid.
[illegible]culi ibid.
Canc[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible]m ibid.
[illegible]æ 139.b.
[illegible]s ibid.
[illegible]æ ibid.
[illegible]tiæ ibid.
[illegible]tum ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] Utero ibid.
[illegible] adnati 14[illegible]
[illegible] ibid.
[illegible] Rupturæ ibid.
[illegible]æ ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] 14[illegible]
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.

Menſtruorum r[illegible]orum 141.a.
Me[illegible] ibid.
Macular[illegible]m ibid.
Nodoru[illegible] carne ibid.
Prunellæ ibid.
Punctu[illegible]æ [illegible]teris ibid.
Phantaſ[illegible]tum ibid.
Panarici 141.b.
Peſtis ibid.
Semini[illegible] profluvi, ſe[illegible] Gonorr[illegible]œæ ibid.
Scrofulæ ibid.
Squinanch[illegible]æ ibid.
Scabiei [illegible] pedum ibid.
Squamar[illegible] ibid.
Squamo[illegible]oru[illegible] pedum 142.a.
Sp[illegible] ibid.
Strum[illegible]m ibid.
Sugillationum ibid.
Tartari v[illegible]ntriculi ibid.
Urinæ re[illegible]ntæ ibid.
V[illegible]neni 142.b.
Ve[illegible]carum ibid.
V[illegible] ibid.
M[illegible]DIC[illegible]M[illegible]NTA a ſimilitu[illegible] juvantia & [illegible] ibid.
VENEN[illegible]OS morbos plerunque prop[illegible]ti- dotis ſanari 143.a.
CHIROMANTIA medico maximè neceſſaria 144.b
SIGNATURARUM [illegible]ſpondentiæ majoris & mino[illegible]is Mundi ibid.
SIGNATURAS ſuas a quibus animalibus ſumpſe- rint homines 145.b.
MECHANICOS plurimos ſuorum artificio[illegible]um mod[illegible] & ſcientiam didic[illegible]e 147.b.
MEDICOS & CH[illegible]RURGOS multa morborum remedia, & rerum vi[illegible]es à brutis edoctos eſſe 148.a.
iidem V[illegible]mi[illegible]ru[illegible] & [illegible]artic[illegible]m uſum à quibusan[illegible] lib[illegible] sa[illegible] pe[illegible] 1[illegible]8.b.
JURISPER[illegible]TOS in C[illegible] v[illegible] Judiciorum conſ[illegible] ibid.
PH[illegible]LOSOPHI [illegible]RMETIC[illegible] AD[illegible]TI, à quibus a[illegible] m[illegible] renovandi juventutem did[illegible]t 149.a.
RE[illegible]URR[illegible]TIONI & TRANSFORMA[illegible]O- NIS no[illegible] a[illegible]ſignia [illegible] Formica & Bom- byce ibid.
C[illegible] oper[illegible] 149.b.
ubi al[illegible]s IV. ab [illegible]epromiſſi ibid.
[illegible]OR[illegible]LAR[illegible]UM [illegible] Characte[illegible]us Hermeticis [illegible]o.a.
N[illegible]tæ [illegible]etal[illegible] ibid.
M[illegible]um & al[illegible]ar[illegible] rerum Chymicarum ib.
Q[illegible]tuor Elementorum ibid.

INDEX ALTER IN LIB. DE SIGNATVRIS,

EA DILIGENTER COMPLECTENS QUÆCUNQUE IBI [illegible] ALPHABETICO NON TRADUNTUR

A.

ACCIPITER 14[illegible] herba oculorum hebetudinem p[illegible]s 137.a.
Ac[illegible] mali pu[illegible] oƈtum ibid.
A[illegible] va um 13[illegible] b.
Acon[illegible] 143.a. 144.a.
Aconitum [illegible] rum, & ejus vires 144.a.
oleum [illegible] 13[illegible].a.
Acorus 13[illegible] b.
Acorus paluſt[illegible] & ejus uſus ibid.
Acori lut[illegible] ejus vires ibid.
Adiantum [illegible] 136.b.
Adr. Ju[illegible] 13[illegible].b.
Æ ites la[illegible] tus 139.b.
Agaricum, & [illegible] us 136.b. 139.b.
A[illegible] ni 146.b.
Alaudæ h[illegible] ni 146.a.
Alcis u[illegible] in epile[illegible] ia 143.a.
Alk[illegible] ſus 138.a. 139.a.
A[illegible] lclu[illegible] 13[illegible].b.
Al[illegible] 141.a.
A[illegible] peciæ cur[illegible] 137.a.
Amato[illegible] s inſerv[illegible] ntia 137.b. 138.b.
Amphi[illegible] a 148.a.
Amule[illegible] te[illegible] am 139.b.
Amuletu[illegible] contra [illegible] s ibid.
Amule um [illegible] ani ibid.
Amul[illegible] iam 143.a.
Amul[illegible] C[illegible] us rabidi 143.a.
An[illegible] allus mas [illegible] tus 140.a.
An[illegible] 146.b.
An[illegible] hor[illegible] 144.b.
Anchu æ arv[illegible] is radix, ejusque uſus 140.b.
Aneblatium Cordi ibid.
Anemone, & ejus uſus 137.a.
Anginæ fauci[illegible] m me[illegible] la 143.b.
Angui[illegible] in colica peƈtus 139.a.
Anguillæ 146.a.
Anguis 149.a.
Angues ſe renovan[illegible] vide & Serpens.
Anhelitus [illegible] natura in macrocoſmo 143.b.
Ani ficus 139.b.
Animalia quæ ſe extendunt & contrahunt 140.a.
Annulus ad vi[illegible] um 137.a.
Animalia quæ [illegible] ne ci[illegible] o hyeme vivunt proprio ſucco vivunt 147.a.
[illegible] io[illegible] renovat[illegible] vam habentia renovaus corpus noſtr[illegible] 143.b
Anim[illegible] a h[illegible] lc[illegible] 142.b 143.a.
Anſeris excubiæ 147.b.
An[illegible] eres 146.b 148.a.
A[illegible] ſ[illegible] min[illegible] la 142.a.
Anſerinorum pedum abſtraƈta cutis 143.b.
An[illegible] h[illegible] & [illegible] ius [illegible] s 13[illegible].a.
Anthra[illegible] s [illegible] atura & cu[illegible] 141.b.
Anch[illegible] ix 13[illegible] b
Antho[illegible] u[illegible] ej[illegible] 140.b.
A[illegible] & [illegible] u[illegible] 141.b.
Apop[illegible] æ [illegible] at[illegible] o 139.a. 1[illegible] b.
r[illegible] a [illegible] d.
Ap[illegible] u[illegible] us [illegible] ed. [illegible] 141.b.
A[illegible] 146.a.
Apu[illegible] 14[illegible]
[illegible] 147.a.
[illegible] 14[illegible]
acu[illegible] [illegible]

Aquila ſe renovat 14[illegible]
Aquilæ 14[illegible]
Araneus mus mo[illegible] ſu[illegible] medet[illegible] ſe 14[illegible]
Araneis text[illegible] & [illegible] æ [illegible] ventio[illegible] [illegible]
Arbores perpetuo [illegible] 4[illegible]
A[illegible] orum exc[illegible] æ 13[illegible]
Arbuta, & illorum [illegible] tum [illegible]
Ar[illegible] angelica, & [illegible] s [illegible]
Ar[illegible] alinea [illegible]
Ardea [illegible] lyſte[illegible] utitur [illegible]
Arg[illegible] on[illegible] & ej[illegible] s[illegible] s 3[illegible]
Argentum vivum, arg[illegible] nto vi[illegible] o ſupe[illegible] 4[illegible]
Aridura 4[illegible]
Aries [illegible]
Ariſar[illegible] 14[illegible]
Ari[illegible] oloc[illegible] l[illegible] ga & ejus uſus 3[illegible]
Armo[illegible] acu[illegible] 14[illegible]
Aron ej[illegible] s ra[illegible] 138.a. [illegible]
Aron [illegible], ejusque [illegible] us 14[illegible]
Arſe[illegible] icum 4[illegible]
Artem[illegible] rub[illegible] ue[illegible] s 14[illegible]
Artes & a[illegible] rut[illegible] d[illegible] us 14[illegible] &
Articulorum dolores 3[illegible]
Artus lacerant [illegible] ſpiritus coaƈti[illegible] ut[illegible] clauſa 4[illegible]
Artuu[illegible] te[illegible] ntiæ 13[illegible].b.
Aſari folia 157.a. florum conſervæ ibid.
Aſcyrum 14[illegible]
Aſini 146.a. 1[illegible]
Aſplcoum 13[illegible]
Alteris Atti[illegible] fl[illegible] & e[illegible] us uſus 3[illegible]
Aſtra ſubj[illegible] 14[illegible]
Aſtrorum mal[illegible] norum ſeminal[illegible] oint ne [illegible]
Aſtrono[illegible] veru[illegible] t Chr[illegible] & Apo[illegible] 4[illegible]
Auditus am[illegible] ju[illegible] upe[illegible] ur [illegible]
Auditum o[illegible] tau[illegible] [illegible]
Aves æſt[illegible] 14[illegible]
Aves n[illegible] u[illegible] æ [illegible]
Avium c[illegible] m[illegible] itatus 4[illegible]
Aurium ſi[illegible] uræ 13[illegible]

B.

B[illegible] s, & [illegible] jus uſus 137.a.
Be[illegible] on[illegible] [illegible]
Be[illegible] c[illegible] atus 143.a.
Bet[illegible] læ [illegible] uſus 13[illegible]
B[illegible] 13[illegible].b.
B[illegible] æ [illegible] o 14[illegible]
[illegible] 142.b.
Boletu[illegible] , [illegible] vires [illegible]
Bom[illegible] a[illegible] o 14[illegible].a.
B[illegible] ce 14[illegible]
Bovi[illegible] oculi humor c[illegible] y[illegible] alſ[illegible] us de[illegible] latus 4[illegible]
Bovi[illegible] 14[illegible]
B[illegible] is[illegible] ata ars[illegible] e[illegible] s 4[illegible]
B[illegible] n[illegible] s[illegible] t[illegible] aƈt[illegible] 4[illegible]
Bu[illegible] o[illegible] u[illegible] [illegible] 14[illegible]
Bubone[illegible] 14[illegible]
Buf[illegible] n[illegible] 14[illegible]
Bu[illegible] [illegible]
B[illegible] [illegible]
B[illegible] ni [illegible]

C.

C[illegible] 14[illegible]
Ca[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].a.
[illegible] 14[illegible].a.
[illegible] [illegible]9.a.
[illegible] 144.a.
[illegible] 144.b.
[illegible] 137.a.
[illegible] 147.b.
[illegible] 143.a.
[illegible] 139.a.143.a.
C[illegible] 139.a.
[illegible] 143.a.
Cana [illegible] cane 144.a.
Ca[illegible]s rab[illegible] ibid.
C[illegible]s 145.b. 14[illegible].a.147.a. [illegible] purgant 148.b.
[illegible] plantæ 136.b.
[illegible]ap[illegible] u[illegible]g[illegible] turæ ibid.
[illegible] lorn[illegible] m[illegible] ir[illegible]us 143.a.
Capillos de[illegible]s, [illegible]pos & pu[illegible]s [illegible]ens 136.b.
dec[illegible]ent [illegible] it[illegible]ntia ibid.
prolongans [illegible].a.
[illegible]turæ [illegible].b.
[illegible]ap[illegible]io ut[illegible]ia [illegible]
[illegible]a ibid.
[illegible]los m[illegible] aft[illegible]tos [illegible]nt 148.b.
[illegible]ut[illegible]a [illegible] 148.a.
Ca[illegible]rbi 144.a.
Ca[illegible] 147.b.
C[illegible]a 144.a.
C[illegible]ra 144.b.
Ca[illegible]alefcens 145.a.
C[illegible] 137.b.
C[illegible]z 145.a.
[illegible] 140.b.
C[illegible], & [illegible] 141.a.
C[illegible] Mar[illegible], & ju[illegible] de[illegible] ibid.
C[illegible]aturain m[illegible] o mo 145.a.
C[illegible], & jus u[illegible]us 139.a.
C[illegible] 13[illegible].a.
C[illegible]m [illegible].a.
C[illegible]a 148.a.
C[illegible] 148.b.
C[illegible] 146.b.148.a.
C[illegible]qu[illegible] 140.b.
Ca[illegible]d g[illegible]ftatæ reme[illegible]um 143.b.
C[illegible] 140.b.
C[illegible]nuclu 139.a.
C[illegible]gummi 14[illegible].a.
C[illegible] 148.b.
C[illegible]a 137.a.
C[illegible]æ,& [illegible]s membranarum 136.b.
C[illegible] 143.a.
C[illegible] 136.b.
C[illegible]gunt 14[illegible].b.
C[illegible] 143.b.
[illegible]tu. 138.b.143.a.
C[illegible] d[illegible]tamo fe curant 148.a.[illegible]
[illegible] 145.a. eorum [illegible]loty[illegible] 147.b.
[illegible]gua 157.[illegible]
[illegible] 13[illegible].b.
[illegible]tu[illegible] combuft[illegible]us 139.b.14[illegible].a.
[illegible] 141.b.
[illegible]leon 14[illegible].a.
[illegible]icoru[illegible] 139.a.
C[illegible] per iret 140. b. ejus [illegible] ab hirun[illegible] 148.b.
[illegible]ut[illegible]ilus 148.b.
C[illegible]s, [illegible] 141.b.143.a.
[illegible]n[illegible]flar[illegible] 143.b.
[illegible]n an[illegible] remedi[illegible] 148.a.
[illegible]
[illegible]r tura[illegible] m[illegible] olmo 1[illegible]
[illegible]ura p[illegible] 138.b.
[illegible]rutis [illegible]dicere 148.a.

C[illegible] Apollo [illegible] 145.b.
Ci[illegible]d[illegible] 146.b.
Ci[illegible]at[illegible] 139.a.
C[illegible]r 13[illegible].a.
C[illegible]ho[illegible] & [illegible]us deco[illegible] ibid.
Cicu[illegible]æ 146.a.
Ci[illegible]iæ adulteræ [illegible] ftoria 148.b.
C[illegible]oniæ vere revivi[illegible]tes 147.a.
Cic[illegible]tar[illegible]ta 144.a.
Ci[illegible]rum 137.b.
Clam[illegible]r & cant[illegible] atus avium & beftiarum 145.a.
C[illegible]avum pedi[illegible]um eximere monftrarunt cervi 148.a.
C[illegible]ft[illegible] rumorigo 148.b.
C[illegible]æ auri[illegible], & de i[illegible] olcum 137.a.
C[illegible]bl[illegible] æuf[illegible]s in pe[illegible] 141.b.
C[illegible]oinus 147.b.
Co[illegible]ns 138.a.
[illegible]ft[illegible] ul[illegible]s 138.a.b
Col[illegible] vi[illegible], & ju[illegible]fus 139.b.140.a.
[illegible]æ[illegible]fpe[illegible], quor naturæ ve[illegible]rum 1[illegible]4.b.
C[illegible]nc[illegible]ia 139.a.143.a.144.a.b.
C[illegible]æ[illegible]num [illegible] naturæ in macrocofmo 14[illegible].b.
C[illegible]ac[illegible] 138.a.
C[illegible]ue vires 142.b.148.b.138.a.
C[illegible]a 147.a. earu[illegible] mutuus amor 146.b.
C[illegible] 138.a.
Co[illegible] juvans 14[illegible].b.
C[illegible]tatio de[illegible]om[illegible]bus herbarum utili[illegible], videsis [illegible] de fignaturis, in præfatione, de fignaturis ad 136.a.
[illegible]m
Co[illegible]oco po[illegible]is 145.a.
C[illegible]vade floribus afari 137.a.
Co[illegible]dæ vis 148.b.
Confolidæ regalis. & ejus florum ufus 141.a.
Conv[illegible]lvul[illegible] coctum 139.a.
Co[illegible]cardiaca & [illegible] ope corroborans 143.a.
C[illegible]s fignat[illegible] 137.b.
C[illegible]ma[illegible]um 143.a.
C[illegible]rota[illegible] ibid.
C[illegible]ntia 137.b.
C[illegible]um 14[illegible].a.
C[illegible]ix 145.b.
C[illegible]poris concuffio 145.a.
Cor[illegible]fpondenti[illegible] majoris & minoris mundi 144.b.
Coru[illegible]io ibid.
C[illegible]rn[illegible]olus lapis, e[illegible]usque vires 140.a.
Corvi 145.b. quo chamæleonti venenum expurgent 148.b.
Corvo[illegible]m pu[illegible] 146.a.
C[illegible]tyledon 137.b.
[illegible]ant[illegible]rux 139.b.
C[illegible]ra 136.b.
[illegible] uf[illegible] lepfia 143.a.
Cred[illegible]unt [illegible]ti 145.b.
Cr[illegible]lorum 147.[illegible]
Crocita[illegible]ata C[illegible] G[illegible]naceorum 145.a
Cr[illegible] adeps fu[illegible] orf[illegible] fanat 144.a.
C[illegible]h 147.b.
C[illegible]oru[illegible]ch[illegible]æ 145.b.
C[illegible]uiæ vo[illegible]uæ [illegible] 148.b.
C[illegible]s 140.b.
C[illegible]s M[illegible] & [illegible]ole[illegible]m 143.a.
C[illegible] 143.b. [illegible]fig[illegible]a 149.b.
C[illegible]anis [illegible]um [illegible] angulatorum, 139.b.
[illegible]preffa, & baccis Junipe[illegible]is 141.b
C[illegible] ucip[illegible]s 141.a.
C[illegible]us 139.a.
C[illegible]us 147.a.
Cu[illegible]meris [illegible]ftris fucci ufus 143.a.
Cucupha avis pi[illegible]ima 146.b.

[illegible] & eorum u[illegible] 142.b.
Cuniculi 136.a.
Cuniculi fœcunditas ibid.
Curcumæ radix & ejus uſus 140.b.
Cuſcuta ejusque decoctum 141.a.
Cyclamini bulbus, ejusque vires 138.b.
folia & radix 137.b. 148.b.
Cycni 146.b.
Cydonia mala 137.b.
Cydoniorum lanugo, & ejus decoctum 136.b.
Cynoſorchidis flores & eorum vires 138.b.
Cygni amor erga pullos 146.b.

D.

DActiletus, & ejus vires 139.a.
Dæmonem quæ herbæ fugent 141.a.
Damæ 147.b. earum pinguedo 144.a.
Delphinorum fides erga homines 145.b.
Dentaria, ejus radix 137.a. 140.b.
Dentes firmans 137.a.
Dentium ſignaturæ ibid.
dolorem ſiſtentia ibid.
Diarrhœæ ſignatura in macrocoſmo 144.b.
Dictamni vires [illegible] ſtratæ 148.a.
Difficultas mejendi 144.b.
Diluvium ibid.
Diſcipuli Chriſti regenerati 145.b.
Dolia vacua ſonora, plena contrà 147.a.
Dorſi ſpina 138.b.
Dracontium 141.a.
Dracontium majus, ejusque decoctum 142.b.
Dracontii ſpecies 138.a.
Dracunculus major, & ejus uſus 138.a. 142.b.
Dracunculus minor, & ejus vires 142.b.
Dyſenteriæ remedia 139.b. 143.a.
ſignaturæ in macrocoſmo 144.b.
Dyſuriæ ſignatura in macrocoſmo ibid.

E.

EClipſis 134.b.
Echii uſus 143.b.
Elaterii uſus 143.a.
Elementorum quatuor notæ Hermeticæ 150.b.
Elephas. 140.a. 146.a.
Elephantum religio 146.a.
Enematum origo 148.b.
Enterocelæ conducentia 140.a.
Epar canis rabidi 144.a.
Epilepſiæ remedia 136.b. 139.b. 143.a.
Epilepſiæ ſignatura in macrocoſmo tempeſtas & tonitru, eaque inter ſe collata 144.b. 145.a.
Epilepticorum in craniis oſſiculum 139.b.
Equi 147.a.
Equi Ungarici ſibi ipſis venam incidunt 148.b.
Equiſetum 138.b.
Erinacei per hyemem dormiunt 147.a.
Erythronium Satyrium 138.a.
Eryſipelatis remedia 139.b.
Eſcharam promoventia in peſte 141.b.
Euphraſiæ flores, & eorum uſus 137.a.
Exanthemata quæ expellant 139.b.
Excrementorum ſignaturæ ibid.
Excreſcentiæ a[illegible] ibid.
Excreſcentiæ artuum [illegible] ibid.
Extractum de me[illegible] 137.a.
radicis bryoniæ 140.b.
Exuviæ ſerpentum 143.a. 149.a.

F.

FOet[illegible]orum in peſte expellit fœtor Spiritus Tartari 143.b.
Fabæ 135.a. [illegible] Pythagora damnatæ ibid.
car[illegible] ibid.
Faciei maculæ quo abſtergantur 140.b.
Faciei forma 144.b.
Fæcis n[illegible] [illegible]
Faſcini ſignaturæ [illegible]
Faucium anginæ & apo[illegible] [illegible]
Febrium horroris ſigna[illegible] macro[illegible] [illegible]
Feles 145.b. monſtr[illegible] Valeriana [illegible] [illegible]
Fellis expurgandi pharmacum [illegible]
Fellis ſignatura [illegible]
Ficus folia, & eorum vires [illegible]
Ficuum uſus in ſtrumis 148.a.
Ficuum ani remedia [illegible]
Fili linei q[illegible] ſerpens ſuffocatus eſt, uſus [illegible]
Filicis myſteria [illegible]
Filicis fœmina, ejus decoctum 138.b. [illegible]
Filicutæ 141.a.
Fiſtularum curæ [illegible]
Flores in terra oſtendunt ſtellarum colores [illegible]
Fœniculi vis 148.b.
Fœtus in utero ſignaturæ [illegible]
Fœtus ad[illegible] medicamen ibid.
Fœtus fœliciter emittendo quid faciat [illegible]
Folia herbarum manus [illegible]
Formicæ providentia [illegible]
in ſenectute transformatio ibid. [illegible]
Fractio microcoſmorum [illegible]
Fraga, & eo[illegible] in lepra 14[illegible]
Fraxini folia, & [illegible] ex ejus ligno [illegible]
Fungus extrahit fungus [illegible]
Frigore congelatorum membrorum cura ibid.
Fugæ dæmonum, herba, curque ita vocetur [illegible]
Fulmen [illegible]
Fulgetra [illegible]
Fungus betulinus & quercinus, eorumque uſus [illegible]
Fungorum ſambucinorum aquæ [illegible]
Fungorum Sorncaſium uſus [illegible]
Fungus laricis [illegible]
Funiculus ſerpentis [illegible]

G.

GAlangæ & ejus vires 137.b.
Galli gallinacei 146.a. 14[illegible]
Gallorum Gallinaceorum crocitatio 145.a.
Galli Indici [illegible]
Gallorum pugna [illegible]
zelotypia 147.b. 14[illegible]
Gallinæ ventriculus [illegible]
Gallinæ matrix [illegible]
Gallinæ ut ſe renovent [illegible]
Gamandræa, & ejus virtus [illegible]
Gambari [illegible]
Gargariſmi [illegible]
Galeopſis ejusque decoctum [illegible]
Genitalium ſignaturæ [illegible]
Gentianellæ [illegible]
Geranium ejusque pulvis 138.b.
Geranium ſanguinarium, ejusque vires [illegible]
Gingivarum ſignaturæ [illegible]
Gingivarum vitia curans ibid.
Gladiolus & ejus vires 142.a. 14[illegible]
ſignaque magica [illegible]
Glans [illegible]
G[illegible]um ſomnolentia [illegible]
Globi ſcarabæorum [illegible]
Gluten ex uberibus vaccinis [illegible]
Graculi 146.[illegible] ſeipſos purgant [illegible]
Gramen ibid.
Granatum malum [illegible]
Gratia Dei & ejus pulvis [illegible]
Gruum excubiæ, dux & ordo 14[illegible]
migration[illegible] ibid.
Gonorrhœæ [illegible]naturæ & medicam[illegible]n 14[illegible]
Gulonis [illegible]racitas, & ut ſe hocam[illegible] purget [illegible]
G[illegible]mmi[illegible]m[illegible]rum [illegible]

C[illegible]

[illegible] ibid.
[illegible] 140. a.
[illegible]
[illegible] 141. a.

H.

H[illegible] 140. a.
[illegible] ibid.
Hæmorrho[illegible] 141. a.
H[illegible] ibid.
ejus renovatio ibid.
Hale[illegible] 144. a.
H[illegible] 141. a.
H[illegible] 141. b.
H[illegible]
H[illegible] ibid.
[illegible] M[illegible] præcone, [illegible]
[illegible] 136. b.
[illegible] sunt folia 139. a.
[illegible]
H[illegible] 141. a.
H[illegible]
[illegible] offi. cam m[illegible] 139. a.
[illegible] 141. a.
H[illegible] ibid.
[illegible]
H[illegible] 137. a.
[illegible] 136. b.
[illegible] 136. b [illegible] sanitate curet 138. b.
[illegible]
[illegible] imum 138. a.
[illegible] 140. b.
[illegible] 138. a.
[illegible] 140. b.
[illegible] 140. a.
H[illegible]
[illegible] 148. b.
[illegible] 140. a.
Hirun[illegible] 136. b.
[illegible] 147. b.
Hom[illegible] tarum fasci[illegible] 141. a.
[illegible] animal *ibid.*
ad m[illegible] 140. b.
[illegible] ibid.
Hom[illegible] 141. a.
H[illegible] 145. b.
Homo [illegible] effe [illegible]
[illegible] 145. a.
[illegible] esse reperi[illegible] ibid.
H[illegible] 144. b.
[illegible] 145. b.
H[illegible]
H[illegible] aliquæ, & oleum 147. a.
[illegible] ibid.
H[illegible] contra de[illegible]
[illegible] 141. a. 142. b.
H[illegible] & flores, eorumque vires 139. a. 141. b.
H[illegible] 141. b.
H[illegible] 141. b.
H[illegible] 141. b.
[illegible] 144. b.
H[illegible] substantia
[illegible] 142. a.

I.

I[illegible] monstravit 138. b.
[illegible] 139. a.
[illegible] 140. b.
[illegible] 137. b.
[illegible] 138. b.
[illegible] 137. a. 142. b.
[illegible] 139. a.
[illegible] ibid.
[illegible] 141. a.
[illegible] 144. a.
[illegible] 141. b.
[illegible] 140. a.
[illegible] restaurat[illegible] 140. a.
[illegible] 141. b.
[illegible] 140. a.
[illegible] colicæ sedans Colicæ 139. a. 144. a.
[illegible] 139. a.
[illegible] 144. b.
[illegible] 142. a.

[illegible] 131. b.
[illegible] signatura integra 136. b.
[illegible] ibid.
[illegible] involucrum, siccus 137. b.
[illegible] 141. b.
[illegible] confessum 141. b.
Juv[illegible] animalia 143. b.
Juv[illegible] 143. b. 149. a.

L.

L[illegible] 141. b. 149. a.
L[illegible] usus 139. a.
[illegible] decoctum 136. b.
[illegible] vires 140. a.
Lap[illegible] ossa magnæ matris 145. a.
La[illegible] 139. b.
Lap[illegible] 144. a.
La[illegible] 141. a.
La[illegible] 137. a.
[illegible] ibid.
[illegible] 140. b.
[illegible] ibid.
[illegible] vires 138. b.
Lau[illegible] 138. b.
Lav[illegible] 141. a.
[illegible] 138. b.
[illegible] 140. b.
[illegible] 139. b. 144. a.
[illegible] 140. b.
[illegible] 141. b.
[illegible] & vires ejus 138. b.
[illegible] 140. b.
Lepor[illegible] 141. a.
Lepo[illegible] 136. a.
Lep[illegible] 140. b.
L[illegible] 139. a.
Liche[illegible] 137. a.
Lien[illegible] signaturæ 137. b.
[illegible] medicamen ibid.
L[illegible] 144. b.
L[illegible] usus 139. a.
[illegible] 140. a.
Lineæ anchoræ [illegible] 144. b.
architectæ [illegible] ibid.
[illegible] 137. b.
[illegible] ejusque usus 141. b.
[illegible] 139. a.
[illegible] 149. a.
[illegible] ejusque usus 141. a.
[illegible] expertissimus [illegible] 141. a.
[illegible] 141. b.
[illegible] ibid.
[illegible] mundi ibid.
[illegible] ibid. 140. b.
[illegible] mundi discipuli Christi regenerati 145. b.
[illegible] ejusque vires 139. a.
[illegible] 143. b.
[illegible] excrementorum usus 144. a.
[illegible] ibid.
[illegible] 147. b.
[illegible] 141. b.
[illegible] spina cauda 140. b.
[illegible] carnis & [illegible] 141. b.
[illegible] 144. a.
[illegible] 137. b. [illegible]
[illegible] expert[illegible] 141. b.
[illegible] umbilicus 137. b.
[illegible] lapis, eorumque vires 137. a.

M.

M[illegible] 144. b.
M[illegible] 138. b.
Ma[illegible] substantia 142. a.
[illegible] ibid.
M[illegible] 147. a.
M[illegible] remedium 138. a.
M[illegible] 137. b.
Ma[illegible] 142. b.
M[illegible] 138. b.
Mal[illegible] anatum seu Punicum 136. b acini, & eorum deco[illegible]
[illegible] 137. a.
[illegible] remedium emanat 144. b.
M[illegible] 143. b.
M[illegible] remedium 137. b.
Mamm[illegible] ibid.
Manuum figuræ plantis 139. a.
signaturæ ibid.

Manus [illegible] ibid.
Marasmus [illegible]
Marinæ [illegible]
Marinæ [illegible] ibid.
Mari [illegible] usus 14[illegible] b
Maxilla [illegible]
Mechanicorum [illegible] ibid.
cerebri bruti [illegible] b
Medici multa [illegible]
Medicam[illegible] b
Medicinæ [illegible] b
Medulla [illegible]
Medul[illegible] ejus usus [illegible] a.
Medullæ [illegible] a.
Merend[illegible] 144 b
Mehilo[illegible] 1[illegible] b
Membrorum [illegible] nimis re-
ſtaurat [illegible] 144 b
Mem[illegible] a.
Membro[illegible] b
Membro[illegible] forma [illegible] vegetabili-
bus [illegible] & m[illegible]
M[illegible] medela [illegible]
Memo[illegible] 143. a.
Men[illegible] a.
Meninge[illegible]
Menſtru[illegible] 14[illegible] b.
Menſtru[illegible] b.
Mentaſtrum [illegible], & [illegible] ex[illegible]
Mentu[illegible]
Me[illegible] b
M[illegible] decoctum
Mespilorum [illegible] 139 a.
Metall[illegible] Hermeticæ a.
Metem[illegible] b.
Mechoac[illegible] radix [illegible] b
Microcoſm[illegible] 144 b
Milium [illegible] & [illegible] a
[illegible] b
Min[illegible] Hermeticæ
Mol[illegible] b
Monedulæ [illegible] 6. a.
Monoc[illegible] ſtura [illegible] b
Morbo[illegible]
Mort[illegible] folia [illegible] b.
Motacillæ cor, [illegible] a
Mon[illegible] podicis [illegible] b
Motu[illegible] amentı con[illegible] pulſus 144 b
M[illegible]
Mundi majoris & minoris figuratum correſpondentiæ 14[illegible] b.
Mus araneus [illegible] morſum a ſe [illegible] latum [illegible] a.
Mures 14[illegible] b.
Murium [illegible] 1[illegible] a
Murmentus plauſtrorum [illegible] o acc[illegible] da 14[illegible] a.
Muſ[illegible] arborum oblongus, & ejus decoctum [illegible] b
Muſcæ vere revi[illegible] 14[illegible] a
Muſcarum imp[illegible]
Muſtel[illegible] 1[illegible] a.
Mutat[illegible] E[illegible] 1[illegible] a.
Mutatio a[illegible] te ibid.
Myrobalanum [illegible] b.

N.

Nardus [illegible] a.
Nar[illegible] proſi[illegible] flatus [illegible]
Nat[illegible] a.
Natur[illegible] [illegible] b
Ne[illegible] b
Ne[illegible] 14[illegible] a.
N[illegible] & [illegible] b
N[illegible] 141. a. 144 a.
N[illegible] b
N[illegible] orum [illegible]
Nymphæa, [illegible] b

O.

O[illegible] hyp[illegible] 141 a
Obſeſſio [illegible]
Oculi[illegible] 14[illegible]
Oculorum [illegible]
Oculo[illegible] ibid.
Oc[illegible] lo[illegible]
Oc[illegible] ibid.
Oc[illegible] los[illegible]
Oc[illegible]
[illegible]
O[illegible]
leum de [illegible]
Fraxini [illegible] a.
de [illegible]
de [illegible]
[illegible]
Hirudin[illegible] ſpi[illegible] oſæ [illegible] a.
[illegible] b
O[illegible] & [illegible] a
O[illegible]
Op[illegible] n
O[illegible], & [illegible] teſticulorum [illegible]
[illegible] cordi [illegible] & [illegible]
O[illegible] matri [illegible] a.
O[illegible] muorum, [illegible]
O[illegible]
[illegible] b
[illegible] ſana, [illegible] usque [illegible]
O[illegible] [illegible]giorum
O[illegible] a. [illegible] a.
O[illegible] a.
Ovum [illegible] eſt [illegible]
O[illegible] ntha[illegible] b.
Oxy[illegible] a.

P.

Pæoniæ [illegible] cond[illegible]ſis [illegible]
Pæo[illegible]
Pa[illegible]
Palu[illegible]
[illegible] b.
Palumbarum caſt[illegible]
Pa[illegible]cina [illegible] b
Papilionis ortus [illegible] b.
Papav[illegible] & ejus decoct[illegible] ad capitis [illegible]
[illegible] andis [illegible] usque gi[illegible] & ole[illegible] a
Partus felici [illegible]
arturientib[illegible] [illegible] 14[illegible] a
Paſtinaca marina [illegible] a.
Pati[illegible] caduc[illegible] b.
Palleres [illegible] a.
Pavonis [illegible] specula, & eorum u[illegible] b.
Pavones [illegible]
Pecus [illegible]
[illegible] uli [illegible]
[illegible] el [illegible] usus [illegible]
[illegible] inflammat[illegible]
Penis la[illegible] quo[illegible] [illegible]
Perdic[illegible] ſeipſas purgans [illegible]
Perdicis cordis pul[illegible] [illegible]
Perfoliata [illegible] a.
Per[illegible] an[illegible] b.
[illegible]
Femunculos [illegible] ns [illegible]
Perſicaria [illegible]
[illegible] m codatio [illegible]
[illegible] ibid.
[illegible] d[illegible] um cum hyoſ[illegible] amo [illegible]
[illegible] horum [illegible] tus [illegible]
Pe[illegible] la [illegible]
Pe[illegible] he[illegible] & ejus decoctum ibid.
Pedum figura [illegible] b
a[illegible] uſu[illegible] b
[illegible] b.
[illegible] curati[illegible]
Peſt[illegible] maculatæ [illegible]
P[illegible] ine[illegible] 144 b
Pha[illegible] b.
Ph[illegible]
[illegible] a
Pica [illegible] 46. a.
Pic[illegible]
Pici M[illegible]
[illegible] ilæ [illegible]
Pilæ [illegible]
[illegible] a.
[illegible]
P[illegible]
Pi[illegible]

[illegible] 138 b.
[illegible] 146 b.
[illegible] animam [illegible] tem
[illegible] oræ ac ulræ
[illegible] 146 b.
[illegible] 14 b.
[illegible] 144 b.
[illegible] 137 b
[illegible] 144
[illegible] 42
[illegible] arum [illegible] exuvii
[illegible] 138 b.
[illegible] 144 b 145 a.
[illegible] mori curæ 43 b.
[illegible] 141
[illegible] 147
[illegible] 136
[illegible] & ex us liquor 140 a.
[illegible] 14, b 14 a
[illegible] 13 b
[illegible] aquæ [illegible]
[illegible] 147
[illegible] 143 b
[illegible] 14 a
[illegible] ibid.
[illegible] Italorum
[illegible] 140
[illegible] naturæ [illegible] inflammationem juvant
[illegible] 138 b.
[illegible] decoctum 13 b
[illegible] ibid
[illegible] 137
[illegible] 14
[illegible] 138 b
[illegible] ibid.
[illegible] 138 a.
[illegible] bant 146 b.

Q.

Q[illegible] & eorum liquor 140. a.
[illegible] 139 b.
Quercu[illegible] tunda 141 b.

R.

R[illegible] pestis 14 b.
[illegible] 14 a.
[illegible] eiusque

[illegible] 143 a
[illegible] 141 b.

S.

SAbi[illegible] & [illegible] b.
[illegible] extrahens
[illegible]
[illegible] usui
[illegible] candium
gemmæ
junc[illegible] quam
Un[illegible] transylvanium, ejusque
[illegible] 144 a.
[illegible] lustri regeneratu 14 b.
[illegible] 141 a.
Sambu[illegible] bacæ, [illegible] umque usus [illegible] b.
cor[illegible] flos 140 b.
fl[illegible] rum usus ibid.
m[illegible] [illegible] & fungorum usus ibid.
Sanguini[illegible] ut & e vulneribus 142.b.
Sanguinem [illegible] poro expellens 142.a.
[illegible] 137.b.140 a.143.b.
[illegible] decoctum 140 b.
[illegible] 42.b.
S[illegible] 145.a.
S[illegible] & [illegible] 141 b.
[illegible] 14 b.
Sarg[illegible] 145 b.
Satyrio[illegible] hroneum seu verum Paracelsi 138 a.
[illegible] ibid.
[illegible] ibid.
[illegible] 139 a.
[illegible] 141.b.
[illegible] usus 137 a 141.b.
[illegible] 148 b.
Scarabe[illegible] 147 b.
[illegible] 143.a.
Scara[illegible] 140.b.
[illegible] 143 a.
[illegible] 146.a.
[illegible] 13 a.
[illegible] 14 a.
S[illegible] m verum 1 b.
[illegible] 13 a.
[illegible] 141.a.
S[illegible] 144 b.
[illegible] ibid.
[illegible] 3 b.
[illegible] con[illegible] ibid.
[illegible] a.
S[illegible] rum med[illegible] mina 4 b.
S[illegible] ntium q[illegible]
[illegible] b.
Secundinæ cura [illegible] b.
[illegible] ibid.
[illegible] usus 143 b.
Sedum min[illegible] & [illegible] ccus [illegible] a.
Semen[illegible] a
Sen[illegible] medens [illegible] b.
[illegible] 13 a.
[illegible] 147 a.
[illegible] a.
[illegible] que curet fili [illegible] quibus
[illegible] 143 b.
[illegible] 149 a.
[illegible] 143 a.
[illegible] 144 b.
[illegible] ut recipiant [illegible] a.
[illegible] 143
S[illegible] usus 144 a 144 b.
S[illegible]
[illegible] 144. 149 a.
[illegible] b.
[illegible] b.
[illegible] entantes plantæ
[illegible]
[illegible] 144 b.
[illegible] micro & micro [illegible] 144 b.
[illegible] 14 b.
[illegible] 139.a.
[illegible] 146 a.b.
[illegible] 148 b.
[illegible] 141. b.

[illegible] 138.a
[illegible] 142.a
[illegible] 14[illegible].a
Sp[illegible] 1[illegible].b
Spectra [illegible] 141.a
[illegible] 14[illegible].a
[illegible] & [illegible] 14[illegible].a
Spi[illegible] dorſi [illegible] 138.b.
Spiritus [illegible] 144.b.
Spiritus vitalis 14[illegible].a
Spiritus [illegible] 14[illegible].b.
[illegible] 14
[illegible] & ejus [illegible] 14[illegible].a
[illegible] 14[illegible]
[illegible] 148.b
Sp[illegible] 14[illegible].a 147.a
Squamis [illegible] & [illegible] 142.a
Squamoſ[illegible] ibi
Squin[illegible] 141
Stap[illegible] 1[illegible].a.
St[illegible] zibeta 14[illegible].a.
Sterili[illegible] 14[illegible].b.
Stoma[illegible] 137.a
St[illegible] 143.b.
St[illegible] ibid.
Stra[illegible] 9.b.
S[illegible] 14[illegible].a
S[illegible] 14[illegible].b 146.a
S[illegible] 14[illegible].a
S[illegible] minoris 1[illegible]
S[illegible]
Sig[illegible] 14[illegible].a
[illegible] 143.a
S[illegible] 14[illegible].a
S[illegible] 145.b.
[illegible] 144.b
S[illegible] 142.b.
[illegible] 143.b.
[illegible] 14[illegible].a.

T.

TA[illegible] 144.b
Tabida membra [illegible] 141.a
Tartari remedium 144.a
T[illegible] 142
Tartari vires 14[illegible].a
Tartari [illegible] mulieribus [illegible] 13[illegible].b.
Tartari Spiritus [illegible] foetor in humorum putridorum in peſte [illegible] 143.b
T[illegible] 14[illegible].b 16[illegible].a
Teleph[illegible] radix 140.a
Te[illegible] operati[illegible] & intel[illegible] hominis 14[illegible].a
T[illegible] ibid
Te[illegible] 14[illegible].b
T[illegible] inflatos [illegible] 13[illegible].a
[illegible] ibid
[illegible] 14[illegible].b
T[illegible] & [illegible] ejus [illegible] 140.a
Thapſia, [illegible] & ejus uſus 137.a
Tibia[illegible] 13[illegible].b.
Tigrides 146.a
Tiliæ florum [illegible] & [illegible] virtus 14[illegible].a
Tinc[illegible] & ejus uſus 14[illegible].b
T[illegible] ibid.
Tonitru [illegible] 14[illegible].b
Tonitru [illegible] 144.b
Tonitru monſtr[illegible] materiam, originem caduci 14[illegible].b
To[illegible] 140.b
To[illegible] ejus [illegible] 140.a 142.a
T[illegible] & ejus 13[illegible].a
T[illegible] 14[illegible].a
T[illegible] 13[illegible].b
[illegible] 149.b.
[illegible] 14[illegible].b.
T[illegible] 142.a
[illegible] 144.a
[illegible] 146.a
[illegible] ibid.

V

VA[illegible] monſt[illegible] 14[illegible].b.
V[illegible] remedium 144

Ubera [illegible]
Uberum [illegible]
Uberum [illegible]
V[illegible]
V[illegible]
V[illegible] magnarum [illegible]
Venen[illegible]
Venena [illegible] non [illegible]
Venena plerumque [illegible]
Venen[illegible] & [illegible]
Venenoſ[illegible]
Veneris [illegible] microcoſmico
[illegible] ibi
Ventri[illegible] quo [illegible]
V[illegible] modelæ
[illegible] uſu
V[illegible] inflati[illegible]
[illegible] 138.b.
Venere[illegible] 138.a 14[illegible]
[illegible] decoctum
Vermes [illegible] antur
Verruca [illegible]
Vertigini [illegible]
[illegible] ſigna [illegible]
[illegible] morbis [illegible] 13[illegible] 14[illegible]
[illegible] bovis, uſus
Veſicæ [illegible] ſignaturæ
[illegible] ſignatura
Veſicaria & ejus [illegible] uſus 13[illegible]
Veſicaria repens
Veſpertiliones 14[illegible].a. [illegible]
Victoriali[illegible] utriuſque ſigna magica
Vicia, & [illegible] decoctum 14[illegible]
[illegible] 14[illegible].a
Vipe[illegible] 142.b 143.b 14[illegible]
Vip[illegible] corpore
Viperinæ [illegible]
Virilitatis amiſſæ reſtituti[illegible]
Viſcus quer[illegible], & ejus [illegible]
Viſui ſalubria 1[illegible]
quæ bruta monſtrarunt 14[illegible].b.
Vitali[illegible] ſpiritus ſeu [illegible] 14[illegible]
V[illegible] 14[illegible]
[illegible] 14[illegible]
Vites deputatæ 1[illegible]
Vitrioli [illegible] uſque uſus 139.b 140 141.b
Vitulus 1[illegible].b
Ulcerum deploratorum [illegible] 14[illegible].a
Ul[illegible] 14
Ulmu[illegible] veſiculæ 140
Um[illegible] luxuriæ [illegible]
Umb[illegible]
U[illegible] 14[illegible]
Un[illegible] & ejus [illegible] 1[illegible].b.
Vomicæ curatio [illegible] 8
Vomi[illegible] 1[illegible].b.
Upupa [illegible] [illegible].b
[illegible] redditur, cura 144.a
Urinam [illegible] 138.a 14[illegible].a. [illegible] memoratam. 1[illegible].b
Urinæ [illegible] 144.a
Urſi 146 [illegible] curent hebetes 4[illegible]
Urt[illegible] 14[illegible]
U[illegible] 13[illegible]
U[illegible] ejuſque vires 14[illegible]
U[illegible] 13[illegible]
[illegible] 13[illegible].b
[illegible] orthagia nimia ut ſiſtatur 14[illegible]
V[illegible] 14[illegible]
V[illegible] 1[illegible].b
Uvularia 1[illegible]

Z[illegible] 14[illegible].a.
Z[illegible] 13[illegible]
Zeph[illegible] 4[illegible].b

FINIS.